

Centro de Educacion Abierta

EDUCATIE DESCHISĂ

Revista profesorului inovativ

Articolele sunt primite în cadrul

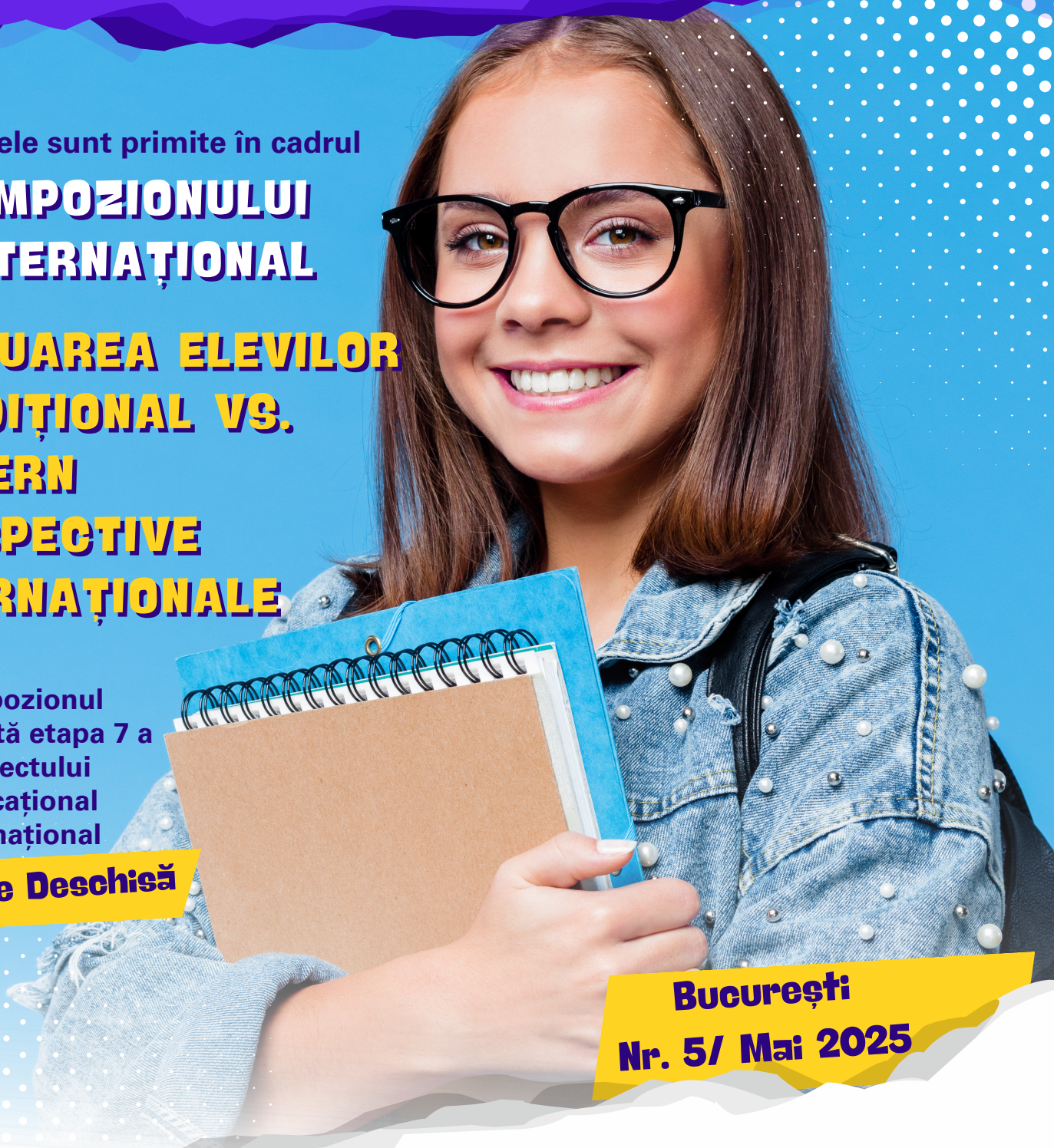
**SIMPOZIONULUI
INTERNATIONAL**

**EVALUAREA ELEVILOR
TRADITIONAL VS.
MODERN
PERSPECTIVE
INTERNATIONALE**

Simpozionul
reprezintă etapa 7 a
Proiectului
Educațional
International

Educație Deschisă

**București
Nr. 5/ Mai 2025**

Educație deschisă

Nr. 5 / mai 2025

REVISTA EDUCAȚIE DESCHISĂ
ISSN 3008-3516 ISSN-L 3008-3516

COLECTIVUL DE REDACȚIE

EDITOR ȘEF:

PROF. ANA-MARIA SASU (SPANIA)

COORDONATORI:

PROF. CECILIA STAN-TOMESCU (SPANIA)

PROF. MIHAELA MANCIULEA (ROMÂNIA)

PROF. LIVIA TOPOR (ROMÂNIA)

PROF. NICOLETA NAGY (ROMÂNIA)

PROF. IONELA VĂDUVA (ROMÂNIA)

CONF. DR. ARSENE IGOR

(REP. MOLDOVA)

ADRESA REDACȚIEI

ALEEA BARAJUL BICAZ, NR. 5

SECTOR 3, BUCUREȘTI

PROFESORI COLABORATORI

1. VICTORIA EFROS , UPS „Ion Creangă” din Chișinău	10
2. GÎRLEANU RAMONA , Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Galați	21
3. DOBRE VIOREL , Liceul Teoretic „Carol I” Fetești-Ialomița	26
4. IANCU MADALINA IULIA , Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși”, Oradea	30
5. HUSSAIN ANA , Școala Gimnazială Nr.88, Sector 3, București	41
6. BUDUR LILIANA , Școala Gimnazială „Sf. Impărați” Galați	47
7. BULARCA GEORGIANA ALINA , Școala Gimnazială „Andrei Șaguna” Barcani, Județ Covasna	50
8. ȚIFREA RODICA-FLORINA , Școala Gimnazială Aurel Vlaicu, Fetești	55
9. IUGA CRISTINA LUDOVICA , Liceul Tehnologic Grigore Moisil, Bistrița	57
10. GĂBUNEA ELENA-DIANA , Grădinița Nr. 1, Otopeni	60
11. BOTA ANDREEA RAMONA , Grădinița Cu Program Prelungit, Jimbolia	61
12. ARHIP ANIȘOARA , Școala G. „Ion Creangă”, Grădinița P.P. „Lizuca” Bacău	65
13. BODEA IOANA – ADRIANA , Școala Gimnazială Sântana	67
14. DAN RAMONA MARCELA , Școala Gimnazială Nr.1 Rieni	69
15. CODILĂ ADRIAN PETRU , Școala Gimnazială Băuțar, Școala Gimnazială „Traian Lalescu”, Cornea, Școala Gimnazială „Trandafir Tămaș”, Marga, Județul Caraș-Severin	71
16. ȘUHANI RODICA , Gp.N. „Lumea Copilărei”, Gura Humorului	77
17. ROMAN CRISTINA-OANA , Școala Gimnazială Nr.1, Ruscova, Maramureș	79
18. COVACI ANA , Școala Gimnazială Nr. 1 Ruscova, Maramureș	82
19. STOIAN GEORGETA , Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Sat Oșești, Jud. Vaslui	85
20. CONSUELA POP , Colegiul Național “Unirea”, Târgu Mureș	88
21. BARBOLOVICI DELIA BARBOLOVICI DELIA , Liceul Cu Program Sportiv „Avram Iancu” Zalău	91
22. BREJE LĂCRIMIOARA , Liceul Cu Program Sportiv „Avram Iancu” Zalău	91
23. CRISTE CRISTINA , Liceul Cu Program Sportiv „Avram Iancu” Zalău	91
24. ATOMOAIE MARIANA , C.Ș.E.I. „Elisabeta Polihroniade” Vaslui	94
25. SIMA DELIA IOANA , Liceul De Muzică “Tudor Jarda” Bistrița	98

26. BERCEA MĂDĂLINA , Școala Gimnazială Specială „Constantin Păunescu”, Iași	100
27. ȚOGHE COSMINA ANDREEA , Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă Băbeni, Județul Vâlcea	102
28. IONICĂ IULIANA ANIȘOARA , C.Ș.E.I. Băbeni-Vâlcea	106
29. VRÎNCIANU AURELIA , Colegiul Național „Ștefan Cel Mare”, Tg .Neamț, Jud.Neamț	109
30. SABIN-GAVRIL PĂȘCAN , Colegiul Național „Unirea”, Târgu-Mureș, Jud. Mureș	111
31. CHELARIU ADELINA , Grădinița Cu Program Prelungit Nr.1 , Structura Sfânta Maria, Iași	113
32. OPREA FLORENTINA , Grădinița Cu Program Prelungit Nr.1, Iași	115
33. PUIU LAVINIA , G.P.P. Nr. 1, Iași, Structura G.P.P. ”Sf. Maria”	117
34. PĂTRU MARIANA , Școala Gimnazială „Constantin Gerotă” Calafat, Dolj	120
35. VINTILĂ MIRELA , Instituto Comprensivo Castiglione Uno (Mn) și Instituto Comprensivo A.Cesari , Castel Dazzano (Vr)	128
36. AGENNA NICOLETA IONESCU , Colegiul Național De Arte ”Dinu Lipatti”, București	131
37. CLARISA IOANA CAVACHI , Colegiul Național ”George Coșbuc”, București ...	131
38. PREDĂ EMILIA CLAUDIA , Colegiul Național ”George Coșbuc”, București	131
39. CEUCĂ-DIACONESCU MONICA , Colegiul “Ștefan Odobleja”	134
40. BOTA MIHAELA MARIA , Liceul Teoretic Carei	136
41. LEFTER ANCA-GEORGIANA , Școala Gimnazială Nr.27 „Anatol Ghermanschi” Brașov	139
42. ANA -VALENTINA ANESCU , Școala Gimnazială Take Ionescu, Rm. Vâlcea	142
43. CIURBE MARIANA CORNELIA , Școala Gimnazială <i>Lucian Blaga</i> Jibou, Jud. Sălaj	144
44. GEORGIANA PETREUȘ , Colegiul Național „Vasile Lucaciu”, Baia Mare	146
45. DANIEL BURZO , Colegiul Național „Vasile Lucaciu”, Baia Mare	146
46. IRIMIA CARMEN RAMONA , Grădinița Cu Program Prelungit Nr. 3, Timișoara , Jud.Timiș	149
47. PITÓ EMESE , Școala Gimnazială „Bethlen Gábor”	151
48. BALAN LIANA CRISTINA , Școala Gimnazială Specială „Maria Montessori” Bacău	154

49. SIMEDRE FLORINA-HERMINA , Liceul Teoretic Videle	160
50. PĂUN ANA-MARIA , Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu” Fetești	164
51. PREDĂ ALINCUȚA VOICHIȚA , C. N. „Andrei Mureșanu”	166
52. MARDARE VIOLETA-PETRINA , Colegiul Național De Artă ”George Apostu”, Bacău	171
53. TOMOIAGĂ CLAUDIA SIMONA , Liceul Borșa	176
54. VLAD MĂRIOARA , Liceul Borșa	180
55. CIOCANEA DIANA-LIOARA , Liceul Borsa, Jud. Maramures	182
56. CHIȚU MAGDA MONICA , Școala Gimnazială Nr.16 „M. I. Dobrogianu” Constanța	185
57. GHERASE LUMINIȚA-CARMEN , Școala Gimnazială Nr. 16 „M. I. Dobrogianu” Constanța	187
58. PRICOPIE IONEL , Școala Gimnazială Nr. 16 „M. I. Dobrogianu” Constanța, Clasa a VII-A	193
59. ZATIC MARIA MINODORA , Școala Gimnazială Nr. 16 M.I.Dobrogianu, Constanța	200
60. PALADE IULIAN HORĂȚIU , Școala Gimnazială Nr.9 Galați	203
61. CLAUDIA ELENA LUCA , Școala Gimnazială Mihail Sadoveanu, Structura Grădinița Cu Program Prelungi „Prichindel”, Întorsura Buzăului	206
62. BARBURA MIHAELA-ALINA , Școala Gimnazială”Nicolae Popoviciu”, Beiuș	211
63. IRIMICIUC LOREDANA , Colegiul Tehnic De Industrie Alimentară Suceava ...	213
64. BIREȘ ROZALIA , Școala Primară Nr 2 Făgetu, Jud. Sălaj	215
65. DIMULESCU CRISTIAN , Școala Gimnazială Nr. 62, București	218
66. APOSTOL ADRIANA-FELICIA , Colegiul Tehnic Energetic, București	220
67. MĂRGĂRITA MIHAELA , Liceul Tehnologic „Regele Mihai I” C. De Argeș	221
68. CICIOS MARIA , Liceul Teoretic “Eugen Pora”	226
69. GEORGESCU FLORINA , G.P.P. “Lumea Florilor” Năvodari	227
70. VIȘAN NADIA-CRISTINA , Școala Gimnazială „M. Kogălnicean” Sebeș	230
71. VASILESCU IRINA MĂDĂLINA , Școala Gimnazială Nr. 62	232
72. STROESCU DANIELA-IULIA , Direcția Generală De Asistență Socială Și Protecția Copilului, Constanța, România	235
73. CATRINA MANUELA , Localitatea Cumpăna ,Constanța	241
74. BACIU ANA-MARIA , Liceul Teoretic Eugen Pora	245

75. COCIS-DEMETER EVELIN , Colegiul Național De Artă Târgu Mureș	247
76. GRECU MIHAELA , Șc. Prof. Specială „Emil Gârleanu” Galați	249
77. MITREA AURORA , Școala Profesională Specială „Emil Gârleanu” Galați	251
78. HANGAN VIOLETA , Grădinița Cu P.P. „Lumea Florilor” Năvodari	256
79. TRIF ANDREEA RAMONA , Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu”	259
80. LĂZĂRESCU LAVINIA , Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu”	259
81. LĂZĂRUȚIU ADRIANA , Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu”	259
82. MOTORGA MARIA , Colegiul Național „Unirea” Tîrgu Mureș	263
83. PANGRATE GEANINA , Școala Profesională Specială „Emil Gârleanu” Galați	265
84. PETRESCU CARMINA , Școala Gimnazială Ipotești, Com. Ipotești, Județul Olt	276
85. IULIAN POPA , ȘCOALA GIMNAZIALĂ ONICENI, JUDEȚUL SUCEAVA	277
86. CORA CRISTINA , Școala Gimnazială Oniceni, Jud. Suceava	284
87. OPREA OANA MIRUNA , Școala Gimnazială Oniceni, Jud. Suceava	286
88. MOISII IULIANA , Școala Gimnazială Oniceni, Jud. Suceava	287
89. PETRESCU IONELA-LIVIOARA , Colegiul Național De Artă „George Apostu”, Bacău	291
90. IOO CIPRIANA IOANA , Grădinița Cu Pp ”Prihindelul Istet”, Turda	294
91. TARȚA CRISTINA VICTORIA , Liceul Teoretic „Eugen Pora”	295
92. IVANIK ELENA-IRINA , Liceul Tehnologic „Matei Corvin” Hunedoara	298
93. MARIA TRAISTA , IPLT "Gaudeamus"	299
94. MICHAİ ANAMARIA , Grădinița Cu P.P. ”Prichindelul Istet”, Turda	301
95. MURARU VIORICA , , Școala Gimnazială De Arte Nr.2, București	303
96. CALOMFIRESCU ADELAIDA OZANA , , Școala Gimnazială De Arte Nr.2, București	303
97. CIUREA MARIA RALUCA , Școala Gimnazială De Arte Nr.2, București	303
98. MATYAS IULIA GABRIELA , Școala Gimnazială Nr. 1 Brașov	306
99. ROTARU CREMONA , Școala Gimnazială „Ing. Gh. Pănculescu”	309

100.	IONESCU MARINA CĂTĂLINA , Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu”, Vălenii De Munte	311
101.	IONESCU ALINA , Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu”	313
102.	GABRIELA ADELINA CREANGĂ , Școala Gimnazială „Leonardo Da Vinci”, Sector 3, București	315
103.	VEER RENATA CLAUDIA , Colegiul Național De Artă Târgu Mureș ...	317
104.	SOCACI MIHAELA , Liceul Național De Informatică	319
105.	APREOTESI TANIA DORINA , Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau”, Loc. Timișoara, Jud. Timiș	322
106.	PALADE AGATA , Școala Gimnazială „Stroe S. Belloescu”, Bârlad-Vaslui	326
107.	POLINA TABURCEANU , Ups „Ion Creangă” Din Chișinău	328
108.	NEDELEA ELENA – SIMONA , Liceul Tehnologic Cisnădie, Jud. Sibiu	334
109.	ION ELENA , Grădinița Nr. 209	337
110.	BARA KINGA , Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”, Târgu-Mureș	339
111.	VOINA AIDA SÎNZÎIANA , Grădinița Nr. 40, București	342
112.	BUCALAE GHEORGHE IONUT , Școala Gimnazială Giubega, Jud. Dolj	345
113.	CAPOTĂ ANA , Școala Gimnazială Livezile	348
114.	KREMMER TEODORA , Liceul Tehnologic „Apor Peter”, Târgu Secuiesc	353
115.	MUNTEANU LOREDANA , Grădinița Zâna Florilor, București	355
116.	RÎMNICEANU SIMONA , Școala Gimnazială Nr. 1 Ungureni, Jud. Botoșani	358
117.	FENECHIU MIRELA , Școala Gimnazială “Adrian Păunescu”, Focșani, Vrancea	361
118.	ALIONA MACHIDON , Centrul Educațional Machidonschool	370
119.	BOGDAN RUSU , Centrul Educațional Machidonschool	370
120.	VASILE ANTIR , Centrul Educațional Machidonschool	370
121.	DOROBĂȚ LOREDANA , Școala Gimnazială „ M.R. Paraschivescu”, Zimnicea, Teleorman	376
122.	MITAN ROXANA ISABELA , Palatul Copiilor Constanța	380

123.	LENGYEL BIANCA , Liceul Tehnologic Jimbolia, Timiș	386
124.	PÎRVULESCU MIHAELA , Colegiul Național "Tudor Vladimirescu" Tg Jiu	385
125.	MOCĂNESCU ANA-MARIA , Școala Profesională Anastase Simu, Cîreșu, Brăila, România	390
126.	ENE ALINA	391
127.	MILITARU LAVINIA , Școala Gimnazială Elena Doamna	396
128.	FETĂNU BOGDAN ANTON , Liceul Teoretic Marin Preda, București	394
129.	NOJE LENUȚA ADINA , Liceul Teoretic Nr. 1 Bratca	400
130.	POPESCU MARIA MĂDĂLINA , Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Drăgășani	402
131.	ALINA IOANA TODERICI , Profesor LCCR Spania	405
132.	DIMA VERONICA , Școala Gimnazială Movileni, jud. Olt	410
133.	ANCA VACARUS	410
134.	NICOLETA ANCĂN , Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” Brașov	410
135.	LĂPUȘNEANU MONALISA ELENA , Grădinița nr. 40, sector 6, București	410
136.	CIOBANU CLAUDIA VERONICA , Școala Gimnazială Nr. 16 „Marin Ionescu Dobrogeanu” Constanța	410
137.	OPREA CORNELIU VASILE , Școala Gimnazială Oniceni, Jud. Suceava	410
138.	ANA DUMITRESCU	410
139.	DUICAN MIHAELA-MARIA , Școala Gimnazială Mădulari	411
140.	POPĂRIALDA MARIA	413
141.	FETĂNU ELISA IOANA , Liceul Teoretic Marin Preda, Sector 6, București	415

EVALUAREA – ÎNTRE TRADIȚIE ȘI SCHIMBARE

EDITORIAL

Într-o epocă în care se cere tot mai mult profesorului și elevului deopotrivă, în care performanța este adesea cuantificată prin cifre, iar succesul prin grafice, ne întoarcem, în mod firesc, la una dintre cele mai încărcate și discutate componente ale actului educațional: **evaluarea**.

Ce este, de fapt, evaluarea? O fotografie de moment a unei cunoștințe? Un verdict? O formă de motivare? Un prilej de dialog? Sau, poate, toate acestea, în doze diferite, în funcție de context, vârstă, disciplină, stil de predare?

Am ales ca tema numărului 5 al revistei *Educație Deschisă* să fie legată de această întrebare profundă – nu pentru că am fi găsit un răspuns unic, ci tocmai pentru că răspunsurile sunt atât de diverse și necesită ascultare reciprocă. Simpozionul internațional „*Evaluarea elevilor: Tradițional vs. Modern. Perspective internaționale*” a fost un punct de plecare excepțional pentru această conversație: peste 3 ore de intervenții, cu voci din România, Republica Moldova și Spania, care au arătat cât de mult ne dorim, ca profesori, ca evaluarea să fie mai mult decât o notă.

În paginile acestei ediții veți regăsi articole care pun în lumină nevoia de echilibru între exigență și empatie, încercări de a adapta metode tradiționale unor generații care cer inovație, propuneri de evaluare formativă reală, bazată pe feedback, reflecție și progres, precum și o serie de resurse și instrumente practice, construite cu grijă și responsabilitate.

Dar poate cel mai important lucru pe care l-am descoperit în acest schimb de experiență este că evaluarea nu este un act izolat. Ea este o parte integrantă a relației profesor-elev. Este locul în care profesorul își exprimă încrederea, îndrumarea și uneori chiar dragostea pentru învățare. Într-un context în care presiunea rezultatelor poate umbri procesul, acest număr își propune să readucă în centrul atenției omul: copilul care învață, cu ritmul și fricile sale, și profesorul care caută să evalueze corect, dar și uman.

Educație Deschisă nu este doar o revistă. Este o comunitate care crede în reflecție, în partajarea experiențelor autentice, în puterea dialogului dintre cadre didactice care, deși vin din sisteme și contexte diferite, împărtășesc aceeași dorință: de a face lucrurile bine.

Le mulțumim tuturor celor care au avut curajul să scrie, să povestească, să-și împărtășească metodele și dilemele. Fiecare articol publicat este o bucățică din realitatea unei clase, a unui om care învață să îndrume, nu doar să controleze.

Această ediție este pentru voi, cei care îndrăzniți să evaluați fără să judecați, să corectați fără să răniți, să încurajați fără să minimalizați.

Vă mulțumim că alegeți să mergeți împreună cu noi în acest proiect, care înseamnă curaj, apartenență și creștere.

Cu recunoștință,

Ana Maria Sasu

Coordonator Proiect *Educație Deschisă*

Centro de Educación Abierta

CZU: 372.8:004.738.5

**INTEGRAREA APLICAȚIEI ACTIVEPRESENTER ÎN PREDAREA
ȘTIINȚELOR NATURII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR: LECȚII
INTERACTIVE ȘI EVALUARE DIGITALĂ**
**INTEGRATING THE ACTIVEPRESENTER APPLICATION INTO
NATURAL SCIENCES TEACHING IN PRIMARY EDUCATION:
INTERACTIVE LESSONS AND DIGITAL ASSESSMENT**

Victoria EFROS, cercetător științific stagiar,

UPS „Ion Creangă” din Chișinău,

ORCID: 0009-0001-9419-7785

efrosvictorita@gmail.com

Rezumat: Articolul analizează integrarea aplicației digitale ActivePresenter în procesul de predare-învățare la disciplina „Științe” în clasele primare. Studiul s-a desfășurat în două clase și a inclus o lecție interactivă și un test formativ digital pe tema „Continentele și Oceanele”. Rezultatele confirmă eficiența aplicației ca instrument modern de învățare și evaluare, propunând un model replicabil pentru integrarea tehnologiei în învățământul primar.

Cuvinte-cheie: ActivePresenter, educație primară, lecție interactivă, evaluare digitală, științe, învățare activă, tehnologie educațională.

Abstract: This article examines the integration of the ActivePresenter digital application into the teaching and learning process of Natural Sciences in primary education. The study was conducted in two classes and included an interactive lesson and a digital formative test on the topic “Continents and Oceans”. The results confirm the effectiveness of the application as a modern tool for learning and assessment, proposing a replicable model for integrating technology into primary school education.

Keywords: ActivePresenter, primary education, interactive lesson, digital assessment, science, active learning, educational technology

INTRODUCERE

La etapa actuală, digitalizarea învățământului nu mai este o opțiune, ci o necesitate, care vizează nu doar infrastructura tehnologică, ci și integrarea resurselor interactive și multimedia în procesul didactic [3, p. 1021-1032]. Pentru a răspunde acestor provocări, cadrele didactice au nevoie de instrumente eficiente de proiectare a lecțiilor, adaptate elevilor digitalizați ai secolului XXI [5, p. 15-30].

În ciclul primar, disciplina „Științe” are rolul de a introduce elevul în universul cunoașterii prin activități concrete și intuitive, adecvate nivelului său de dezvoltare. Clasele primare, în special clasa a III-a, reprezintă un moment-cheie pentru formarea unor concepte științifice fundamentale. Însă accesul limitat la laboratoare impune identificarea unor soluții alternative. Aplicații precum ActivePresenter pot substitui cu succes experiențele directe, oferind animații, simulări și activități digitale care sprijină înțelegerea științelor naturii într-un mod vizual și atractiv [1, p. 34-63].

Conform teoriilor dezvoltării cognitive [6, p. 7-20], elevul din clasele primare se află în stadiul operațiilor concrete, necesitând suporturi vizuale și manipulări pentru a înțelege fenomenele. ActivePresenter oferă exact aceste facilități.

1. ACTIVEPRESENTER: ÎNTRE FUNCȚIONALITATE ȘI RELEVANȚĂ PEDAGOGICĂ

ActivePresenter este o aplicație multifuncțională care și-a dovedit în timp valoarea educațională remarcabilă, în special în domeniul proiectării resurselor digitale interactive.

Printre funcționalitățile cheie se numără:

- Inserarea de imagini, video, forme, text, grafice și animații;
- Capturarea ecranului, cu opțiuni de înregistrare audio și webcam;
- Adăugarea de componente interactive: butoane, hyperlinkuri, casete de introducere text, glisare și fixare (drag-and-drop);
- Crearea de teste formative și evaluări sumative: alegere multiplă, completare, potrivire, corect/greșit, ordonare etc.;
- Ramificare logică a scenariului în funcție de răspunsurile elevului;
- Exportul în multiple formate: HTML5 (pentru web), MP4, SCORM (pentru platforme educaționale), PDF, etc.

Funcționalitățile menționate fac din ActivePresenter **un instrument didactic valoros, complet și scalabil**, ideal pentru mediul primar, unde claritatea, simplitatea și interactivitatea sunt esențiale pentru învățare.

Integrarea aplicației ActivePresenter în procesul didactic pentru clasele primare oferă multiple avantaje pedagogice, contribuind semnificativ la îmbunătățirea calității învățării și la dezvoltarea competențelor elevilor.

- **Învățare activă și implicare crescută**
- **Personalizarea procesului de învățare**
- **Dezvoltarea competențelor digitale**
- **Feedback imediat și autoevaluare**
- **Integrarea facilă în curriculum**
- **Suport pentru învățarea la distanță**

Aceste avantaje evidențiază potențialul aplicației ActivePresenter de a transforma procesul educațional în clasele primare, oferind o experiență de învățare adaptată nevoilor elevilor și cerințelor educației moderne.

2. FUNDAMENTAREA METODOLOGICĂ A CERCETĂRII

Această cercetare aplicativă își propune să investigheze impactul utilizării aplicației ActivePresenter în predarea disciplinei „Științe” în clasele primare în cadrul unui liceu dotat cu infrastructură tehnologică adecvată, incluzând calculatoare și table interactive. Studiul se concentrează pe evaluarea modului în care resursele interactive dezvoltate cu ActivePresenter influențează implicarea și performanțele elevilor. Eșantionul de cercetare a fost constituit din două clase de a III-a. Cercetarea s-a desfășurat pe parcursul a patru săptămâni, acoperind următoarele etape:

1. **Planificarea și pregătirea:** Identificarea temelor relevante pentru clasele a III-a, dezvoltarea resurselor interactive în ActivePresenter și instruirea cadrelor didactice implicate.
2. **Implementarea:** Desfășurarea lecțiilor în ambele clase, cu monitorizarea atentă a procesului de predare și a reacțiilor elevilor.
3. **Analiza datelor:** Compararea și interpretarea datelor calitative și cantitative pentru a identifica tendințe și concluzii relevante.

2.1 Activități desfășurate

Pe parcursul a patru săptămâni, au fost implementate următoarele activități:

1. **Elaborarea materialelor didactice interactive.**
2. **Desfășurarea lecțiilor:** Lecțiile au fost susținute în sălile de clasă echipate cu table interactive și calculatoare, permițând elevilor să interacționeze direct cu materialele prezentate.
3. **Observația sistematică:** Pe durata lecțiilor, au fost realizate e pentru a monitoriza nivelul de implicare al elevilor, interacțiunea cu materialele interactive..
4. **Evaluarea performanțelor:** Elevii au fost supuși unor teste concepute pentru a măsura progresul în înțelegerea și aplicarea cunoștințelor în domeniul științelor naturale.
5. **Colectarea feedback-ului:** La finalul perioadei de implementare elevii au fost încurajați să își exprime opiniile privind experiența de învățare interactivă.

3.EXEMPLE APLICATIVE DE UTILIZARE A ACTIVEPRESENTER ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Integrarea Active Presenter în predarea disciplinelor din curriculumul primar oferă oportunități valoroase pentru stimularea gândirii vizuale, dezvoltarea autonomiei elevului și facilitarea înțelegerii conceptelor abstracte. Lecția dedicată temei „Continentele și Oceanele” face parte din unitatea de învățare despre Pământ – formă, învelișuri și organizare spațială – și a fost concepută pentru a fi livrată utilizând aplicația ActivePresenter, cu ajutorul tablei interactive din sala de clasă.

3.1 Prezentarea interactivă „*Continentele și Oceanele*”

Prezentarea „Continentele și Oceanele”, elaborată în ActivePresenter pentru elevii clasei a III-a, este structurată în mod logic și progresiv pe un număr de 24 de slide-uri.

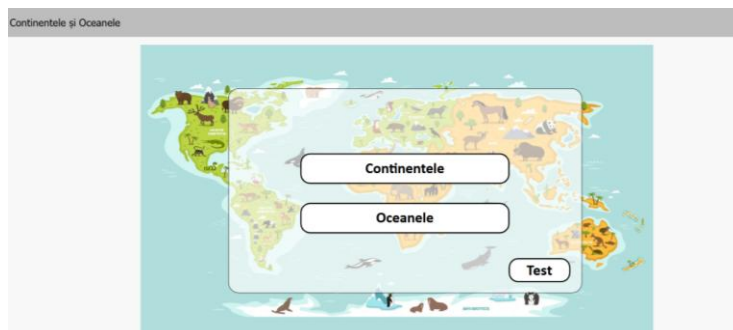

Figura 1 Ecran de deschidere

Structura prezentării urmărește principiul progresiei logice, începând cu o introducere generală, urmată de segmentarea conținutului în funcție de tematică, iar în final, consolidarea cunoștințelor prin recapitulare și autoevaluare. Această secvențializare este esențială pentru elevii de vârstă primară, care beneficiază de o expunere etapizată și vizuală a informației pentru a-și construi în mod coerent reprezentările mentale.

La accesarea secțiunii „Continentele”, apare o hartă ilustrată pe care elevii pot apăsa pe diverse zone pentru a selecta un continent. Imaginile circulare plasate pe hartă devin butoane de navigare, iar fiecare click pe un continent conduce către un slide dedicat ce cuprinde: denumirea continentului, informații succinde.

Figura 2. Hartă interactivă și prezentare unui continent

Fiecare continent este prezentat într-un mod multimodal: imagine, text, hartă și pictograme. Informația este sintetizată în 3-4 enunțuri clare, ușor de reținut, alături de o hartă care sprijină orientarea spațială.

Cea de-a doua secțiune a prezentării este dedicată celor cinci oceane ale lumii și urmărește să sprijine înțelegerea spațială și geografică a acestora într-un mod progresiv, atractiv și accesibil elevilor. Din punct de vedere didactic, acest tip de organizare vizuală:

- consolidează orientarea spațială a elevilor prin raportarea continuă la hartă;
- oferă un cadru de referință coerent, în care elevii pot reveni oricând la imaginea de ansamblu;
- susține învățarea comparativă, permițând treceri rapide de la un ocean la altul și identificarea diferențelor între ele.

Figura 3. Hartă globală interactivă cu marcaje, și prezentarea Oceanului Atlantic

Fiecare ocean este tratat individual, într-un slide dedicat, cu o structură constantă, familiară elevilor după explorarea anterioară a continentelor.

- Poziționarea pe hartă, utilizând indicatori vizuali simpli (pin-uri de localizare), care facilitează orientarea geografică;
- Intinderea aproximativă și modul în care fiecare ocean separă sau leagă continentele;
- Prezentarea ecosistemelor marine specifice, cu accent pe biodiversitate: balene, delfini, foci, caracatițe și alte specii ilustrate atractiv;

Modalitate de integrare și impact pedagogic

Prezentarea a fost utilizată în cadrul unei lecții de tip „explorare ghidată”, desfășurată cu sprijinul tablei interactive. Profesorul a ghidat parcursul, iar elevii, individual sau în perechi, au ales ce zone să exploreze. Prin intermediul acestui format:

- S-a stimulat **autonomia elevului în procesul de învățare**;
- S-a favorizat învățarea prin **vizualizare și manipulare** digitală;
- S-a cultivat curiozitatea și implicarea emoțională, datorită conținutului vizual atractiv.

3.2. Test formativ interactiv pe tema „Continentele și Oceanele” (clasa a III-a)

Contextul aplicării testuilor formative se referă la **evaluarea competențelor de identificare, localizare și descriere a continentelor și oceanelor**, dobândite în urma utilizării unei lecții interactive dezvoltate în ActivePresenter.

Ca structură testul conține 20 de itemi de tipuri diferite, așezați într-o succesiune logică: de la sarcini de recunoaștere vizuală și completare cu alegere multiplă, până la activități aplicative și întrebări de reflexivitate geografică. Toate slide-urile au fost create în ActivePresenter, cu un nivel ridicat de claritate vizuală, interactivitate și feedback personalizat.

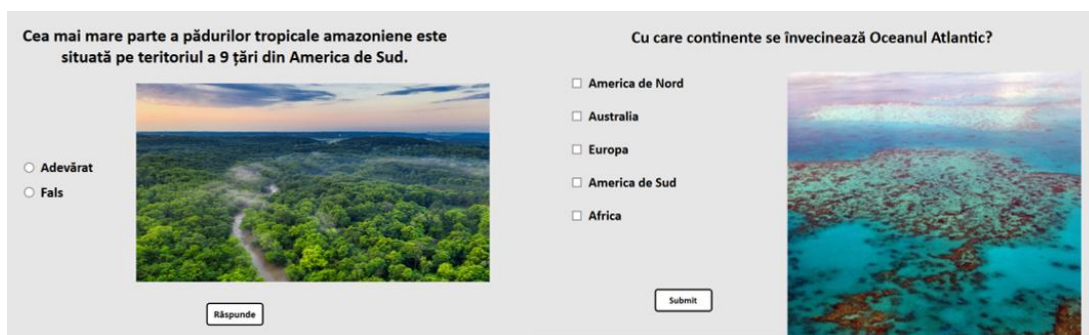

Figura 3 Exemple de sarcini

- Item de tip „drag & drop” – asociere continent/imagine
- Item de completare
- Item de tip „Adevărat/Fals” – verificarea cunoștințelor geografice
- Item de alegere multiplă cu răspunsuri multiple – analiză spațială

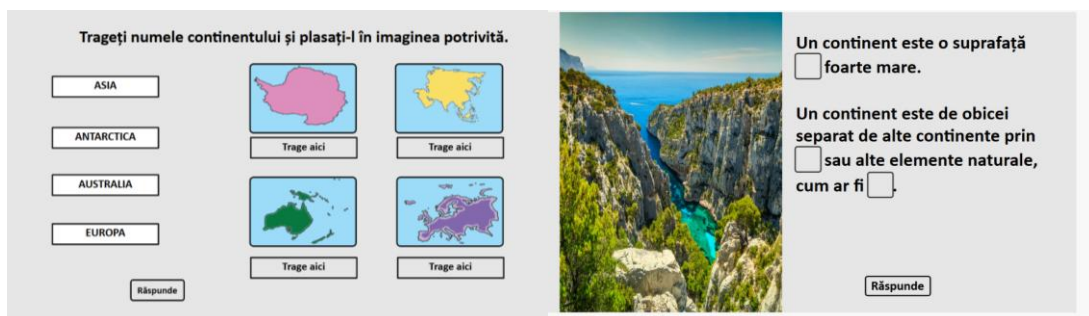

Figura 5. Exemple de sarcini

După finalizarea testului, elevul primește feedback automat: scor total, timpul de rezolvare, posibilitatea de a reîncerca

Figura 6 Ecran final cu scor și feedback („Mai încearcă!”)

Modalitatea de aplicare și integrare în lecție

Testul a fost aplicat după parcurgerea lecției „Continentele și Oceanele”, cu toți elevii prezenți în laboratorul digital. Elevii au lucrat individual, pe dispozitive proprii, timp de aproximativ 15-20 de minute. În ambele clase, cadrul didactic a oferit suport minim, pentru a evalua cu acuratețe gradul de **autonomie, înțelegere și aplicare** a noțiunilor. Deși structurat ca activitate de evaluare, testul a fost perceput de elevi ca o activitate distractivă ceea ce a crescut motivația și implicarea. Formatul vizual, succesiunea logică a itemilor și varietatea sarcinilor au susținut învățarea activă și reflexivă.

Testul formativ interactiv a demonstrat că utilizarea ActivePresenter pentru construirea instrumentelor de evaluare este nu doar posibilă, ci extrem de eficientă în învățământul primar. Elevii au fost angajați cognitiv și emoțional în procesul de autoevaluare, iar datele colectate de cadrul didactic au oferit **informații valoroase pentru intervenții personalizate**.

4. REZULTATELE ACTIVITĂȚII APLICATIVE ȘI SEMNIFICAȚIA PEDAGOGICĂ A ACESTORA

În cadrul acestei cercetări aplicative s-a urmărit explorarea impactului utilizării aplicației ActivePresenter în procesul de predare-învățare la disciplina științe ale naturii, în ciclul primar. Studiul a vizat evaluarea eficienței utilizării aplicației **ActivePresenter** în procesul de predare-învățare la disciplina **științe ale naturii**, pe temele „Continentele și Oceanele” și „Apa pe Pământ”, la clasa a III-a.

Pe parcursul activității s-au documentat aspecte legate de implicarea elevilor, reacțiile lor emoționale și cognitive, colaborarea spontană, dar și eventualele dificultăți întâmpinate, iată câteva din cele mai importante aspecte:

Implicare activă și motivație crescută

Imediat după prezentarea structurii lecției digitale, elevii au manifestat un interes crescut față de conținutul interactiv. Formatul vizual, animațiile tematice, elementele de navigare și succesiunea logică a informațiilor au contribuit la menținerea atenției pe tot parcursul activității.

Autonomie și autoreglare în învățare

Utilizarea butoanelor interactive și a meniului de navigare i-a încurajat pe elevi să **exploreze în ritmul propriu** și să revină asupra slide-urilor unde simțeau că au nevoie de clarificări. De asemenea, posibilitatea de a exersa fără presiunea greșelii a creat un mediu de învățare sigur și motivant, favorizând autoevaluarea și autoreglarea.

Colaborare spontană și sprijin între colegi

Deși activitatea a fost proiectată pentru lucru individual, au fost observate comportamente de **colaborare spontană**, în special în momentele în care unii elevi aveau dificultăți în manipularea elementelor interactive.

Dificultăți întâmpinate

- în etapa inițială, câțiva elevi au întâmpinat dificultăți în poziționarea exactă a elementelor în exercițiile de asociere;
- s-a remarcat tendința unora de a da clic rapid, fără a citi cu atenție enunțul, comportament care s-a diminuat după primul feedback corectiv;
- unii elevi au cerut reconfirmarea corectitudinii răspunsurilor deși aplicația oferea deja feedback – semn că **încrederea în propriile alegeri** este încă în formare.

În concluzie lecția digitală interactivă a fost percepută de elevi nu ca o sarcină școlară, ci ca o activitate de explorare interesantă. Nivelul ridicat de implicare, capacitatea de autoorganizare,

interacțiunile colegiale și reacțiile pozitive observate indică faptul că resursele digitale create în ActivePresenter pot susține în mod real învățarea activă și motivată în învățământul primar.

5. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Integrarea aplicației **ActivePresenter** în activitatea didactică a permis explorarea unor metode moderne de predare-învățare-evaluare, adaptate elevilor din generația digitală. Pe baza rezultatelor obținute și a observațiilor calitative, se pot formula următoarele concluzii:

Concluzii principale:

1. **Resursele digitale interactive contribuie la creșterea motivației și implicării elevilor**, prin structură clară, feedback imediat și elemente de interactivitate care favorizează învățarea prin explorare.
2. **ActivePresenter este un instrument eficient în proiectarea lecțiilor și evaluărilor formative**, oferind suport pentru realizarea unor conținuturi adaptate stilului de învățare vizual și kinestezic specific vârstei școlare mici.
3. **Elevii au demonstrat comportamente de învățare activă și autoreglată**, beneficiind de un mediu sigur și stimulant, care le-a permis corectarea erorilor fără penalizare și aprofundarea conținutului în propriul ritm.
4. **Rezultatele testării formative au fost semnificativ pozitive**, majoritatea elevilor obținând scoruri ridicate și manifestând înțelegere corectă a noțiunilor despre „Apele și uscatul Pământului”.
5. **Observațiile calitative confirmă eficiența pedagogică a instrumentului digital**, dar și nevoia de susținere metodologică în formarea cadrelor didactice și de adaptare treptată a conținuturilor școlare la formatul digital.

Recomandări pentru practica educațională:

- Promovarea utilizării aplicației ActivePresenter și a altor instrumente similare în rândul cadrelor didactice din ciclul primar, prin **formări specifice și exemple de bune practici**;

- Extinderea aplicării lecțiilor interactive la alte teme din curriculumul pentru „Științe” și din alte arii curriculare, pentru a stimula învățarea interactivă în ansamblul ciclului primar;
- Completarea activităților digitale cu sarcini analogice, exerciții de reflecție și activități practice, pentru a **asigura echilibrul între învățarea digitală și cea directă**;
- Adaptarea lecțiilor create în ActivePresenter la diferite niveluri de dificultate, pentru a permite **diferențierea și personalizarea învățării** în funcție de ritmul și nevoile fiecărui elev.
- Evaluarea periodică a impactului acestor instrumente asupra performanțelor școlare, pentru a susține decizii bazate pe dovezi privind integrarea tehnologiei în educația timpurie.

În concluzie, cercetarea demonstrează potențialul real al aplicației ActivePresenter ca resursă didactică valoroasă pentru formarea competențelor de bază în domeniul științelor naturale și a unei atitudini pozitive față de învățare. Utilizarea tehnologiei în clasele primare nu este doar o tendință modernă, ci o necesitate adaptată profilului elevului actual – activ, vizual, curios și conectat la lume prin medii digitale.

BIBLIOGRAFIE

1. Atomi Systems, Inc. (2023). *ActivePresenter User Manual*. Retrieved from <https://atomisystems.com>
2. European Commission. (2019). *Digital Education Action Plan*. Retrieved from <https://ec.europa.eu/education>
3. Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (2000). *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School*. Washington, DC: National Academy Press.
4. Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017–1054.
5. Harlen, W. (2015). *Working with Big Ideas of Science Education*. Trieste: InterAcademy Partnership.
6. Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. New York: International Universities Press.

EVALUAREA TRADIȚIONALĂ VERSUS EVALUAREA MODERNĂ

**Prof. înv. primar GÎRLEANU RAMONA, ȘCOALA
GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU”, GALAȚI**

Abordarea binomului „*evaluare tradițională – evaluare modernă*” este esențială pentru a înțelege complexitatea procesului educațional din prezent. Evaluarea tradițională, care se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe examenele standardizate, nu trebuie percepută ca fiind diametral opusă evaluării moderne, care pune accent pe competențe, abilități de gândire critică și metacogniție. Cele două forme de evaluare coexistă, influențându-se reciproc în cadrul pedagogiei contemporane.

În sistemele de învățământ din întreaga lume, inclusiv în România, se observă o tendință de a integra metodele moderne de evaluare, axate pe dezvoltarea competențelor elevilor. Acest lucru implică o schimbare de paradigmă, în care evaluarea nu mai este văzută doar ca un instrument de măsurare a cunoștințelor, ci ca un proces formativ care sprijină învățarea. Evaluarea modernă, centrată pe procesul de învățare, se concentrează pe feedback constructiv, pe implicarea activă a elevilor în autoevaluare și pe dezvoltarea gândirii critice.

Pe de altă parte, evaluarea tradițională, cu metodele ei bine stabilite, cum ar fi testele scrise sau examenele finale, poate oferi o structură necesară pentru a măsura progresul elevilor într-un mod standardizat. În anumite contexte, aceste metode pot fi utile pentru a evalua eficiența programelor de învățământ sau pentru a compara rezultatele la nivel național sau internațional.

Astfel, o abordare critic-constructivă a acestui binom sugerează că nu este vorba despre alegerea uneia dintre cele două metode, ci despre integrarea lor într-un mod care să servească cel mai bine nevoile elevilor. De exemplu, evaluările tradiționale pot fi utilizate în paralel cu evaluările formative moderne, astfel încât să se obțină o imagine de ansamblu mai completă asupra progresului elevilor. Această sinergie poate contribui la crearea unui mediu educațional care să valorifice atât cunoștințele teoretice, cât și abilitățile practice, pregătind elevii pentru provocările viitoare.

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă în educație reflectă abordări diferite în ceea ce privește modul în care se măsoară și se analizează performanța elevilor. Iată câteva aspecte cheie care evidențiază distincțiile și continuitățile dintre cele două:

Evaluarea Tradițională

1. **Focalizare pe Cunoștințe:** Evaluarea tradițională se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testele scrise standardizate. Acestea includ examenele, teste cu întrebări de tip grilă, eseuri și lucrări de control.
2. **Metode de Evaluare:** Utilizarea testelor scrise, care evaluează cunoștințele asimilate la un moment dat, fără a lua în considerare procesele de învățare ale elevilor.
3. **Standardizare:** Evaluările sunt adesea standardizate, având o formă unică care permite compararea rezultatelor între elevi și clase.

4. **Rolul Profesorului:** Profesorul este evaluatorul principal, având un rol autoritar în procesul de evaluare, ceea ce poate duce la o relație de putere mai rigidă între profesor și elev.

5. **Feedback Limitat:** De obicei, feedback-ul oferit elevilor este minimal și se concentrează pe note, mai degrabă decât pe procesul de învățare sau pe strategii de îmbunătățire.

Evaluarea Modernă

1. **Focalizare pe Abilități și Competențe:** Evaluarea modernă tinde să pună accent pe dezvoltarea competențelor critice, abilităților de gândire critică și a creativității, nu doar pe memorarea informațiilor.

2. **Metode Diverse de Evaluare:** Folosirea unor metode variate, cum ar fi portofolii, proiecte, prezentări, evaluări pe bază de grup și auto-evaluări, care reflectă mai bine procesul de învățare.

3. **Personalizare:** Evaluarea modernă recunoaște diversitatea elevilor și se adaptează nevoilor individuale, permițând o evaluare mai contextualizată și relevantă.

4. **Rolul Elevului:** Elevii devin participanți activi în procesul de evaluare, având ocazia să își exprime opiniile, să colaboreze cu colegii și să își auto-evalueze progresul.

5. **Feedback Constructiv:** Accent pe feedback-ul constructiv, care ajută elevii să înțeleagă unde pot îmbunătăți și cum să-și dezvolte abilitățile.

Continuități între Tradițional și Modern

1. **Necesitatea Evaluării:** Ambele abordări subliniază importanța evaluării ca un instrument esențial în procesul educațional, având rolul de a măsura progresul și performanța.

2. **Integrarea Elementelor:** Evaluarea modernă poate încorpora elemente ale evaluării tradiționale, cum ar fi teste scrise, dar le combină cu metode alternative pentru a obține o imagine de ansamblu mai completă a cunoștințelor și abilităților elevilor.

3. **Obiective Educaționale:** Atât evaluarea tradițională, cât și cea modernă își propun să atingă obiective educaționale comune, cum ar fi pregătirea elevilor pentru viitor și dezvoltarea de competențe relevante.

Trecerea de la evaluarea tradițională la cea modernă nu trebuie văzută ca o rupere radicală, ci mai degrabă ca o evoluție naturală a practicilor educaționale. Este important ca educatorii să integreze cele mai bune practici din ambele abordări pentru a crea un sistem de evaluare holistic, care să sprijine învățarea continuă și dezvoltarea personală a elevilor. Această combinație poate oferi o evaluare mai echilibrată și mai eficientă, adaptată nevoilor diverse ale elevilor din prezent.

Evaluarea tradițională, deși are avantajele sale în ceea ce privește obiectivitatea și standardizarea, prezintă și o serie de dezavantaje care pot afecta procesul de învățare și dezvoltarea elevilor. Unul dintre cele mai frecvente critici este că această abordare se concentrează prea mult pe memorare, ceea ce poate limita gândirea critică și creativitatea. Elevii pot învăța să recite informații fără a înțelege cu adevărat conceptele sau fără a le putea aplica în contexte diferite.

În plus, evaluarea standardizată poate crea o presiune excesivă asupra elevilor, care devin anxioși din cauza nevoii de a obține rezultate bune la teste. Aceasta poate duce la o abordare superficială a învățării, în care elevii se concentrează pe obținerea unor note mari, în loc să își dezvolte abilități esențiale precum gândirea critică, colaborarea și rezolvarea problemelor.

În contextul actual, unde educația se îndreaptă din ce în ce mai mult către abilități practice și aplicate, este important să se considere metode alternative de evaluare. Acestea pot include evaluări formative, portofolii, proiecte, prezentări sau evaluări peer-to-peer, care pot oferi o imagine mai cuprinzătoare și mai nuanțată a progresului și abilităților fiecărui elev.

Testele standardizate au devenit un instrument esențial în evaluarea performanței academice a elevilor. Prin natura lor, acestea oferă o structură clar definită care facilitează compararea rezultatelor între diferite grupuri de elevi și instituții educaționale. Această uniformitate permite educatorilor, părinților și factorilor de decizie să înțeleagă mai bine unde se situează elevii în raport cu standardele naționale sau internaționale.

Un alt avantaj al testelor standardizate este eficiența în administrare. Aceste evaluări sunt concepute pentru a putea fi aplicate rapid și ușor, ceea ce le face ideale pentru utilizarea în clasă cu grupuri mari de elevi, economisind astfel timp prețios pentru profesori. De asemenea, prin utilizarea unor formate standardizate, rezultatele pot fi analizate în mod uniform, facilitând identificarea tendințelor și a ariilor care necesită îmbunătățiri.

Pe de altă parte, este important de menționat că evaluarea școlară nu ar trebui să se limiteze doar la testele standardizate. Deși acestea oferă o evaluare sumativă valoroasă, este esențial ca procesul de învățare să fie acompaniat și de evaluări formative, care să ofere feedback continuu și să sprijine dezvoltarea competențelor elevilor în mod constant. Astfel, o abordare echilibrată care integrează atât evaluările standardizate, cât și cele formative poate conduce la o mai bună înțelegere a progresului elevilor și la îmbunătățirea procesului educațional în ansamblu.

Evaluarea tradițională, bazată adesea pe teste standardizate și examinări scrise, oferă numeroase avantaje, printre care se numără claritatea în formularea criteriilor de evaluare, ușurința de aplicare și capacitatea de a compara rezultatele între elevi sau grupe de elevi. Această abordare permite educatorilor să obțină o imagine de ansamblu rapidă asupra performanțelor elevilor și să identifice eventualele lacune în cunoștințe.

În contextul educațional modern, este esențial să se găsească un echilibru între metodele tradiționale de evaluare și cele moderne, care includ evaluări formative, proiecte, portofolii sau evaluări bazate pe competențe. Aceste metode alternative pot oferi o evaluare mai cuprinzătoare și relevantă, care să țină cont de diversitatea abilităților elevilor și să stimuleze un învățare activă și creativă. Astfel, integrarea acestor abordări poate contribui la dezvoltarea unei educații mai adaptate nevoilor actuale și la pregătirea elevilor pentru provocările viitoare.

Evaluarea modernă este un proces dinamic și adaptabil, menit să sprijine și să îmbunătățească învățarea elevilor prin identificarea nevoilor acestora și prin implementarea unor strategii personalizate. Prin diverse metode de evaluare, cum ar fi portofoliile, proiectele și evaluările bazate pe competențe, se urmărește nu doar măsurarea cunoștințelor teoretice, ci și dezvoltarea abilităților practice, a gândirii critice și a creativității.

În acest context, evaluarea nu mai este văzută ca un simplu instrument de control, ci ca un mecanism de feedback care contribuie la procesul educațional. Astfel, profesorii pot adapta metodele de predare pentru a răspunde în mod eficient diverselor stiluri de învățare și dificultăți întâmpinate de elevi. Feedback-ul constructiv, detaliat și orientat pe aspectele pozitive și pe ariile de îmbunătățire, joacă un rol esențial în sprijinirea dezvoltării continue a elevilor.

Prin urmare, evaluarea modernă se dovedește a fi esențială nu doar pentru măsurarea rezultatelor, ci și pentru a crea un mediu de învățare stimulat, care să încurajeze explorarea, experimentarea și dezvoltarea personală a fiecărui elev. Acest tip de evaluare îmbină aspectele cognitive, afective și psihomotorii, oferind o viziune holistică asupra progresului educațional.

Evaluarea modernă se dovedește a fi un instrument esențial în procesul educațional contemporan, având un impact semnificativ asupra modului în care elevii sunt pregătiți pentru provocările viitorului. Prin încurajarea gândirii critice și a rezolvării creative a problemelor, evaluarea devine nu doar un mijloc de a măsura cunoștințele acumulate, ci și un catalizator pentru dezvoltarea abilităților esențiale, precum analiza, sinteza și evaluarea informațiilor.

Abordarea formativă a evaluării implică o participare activă din partea elevilor, care își asumă un rol proactiv în învățare. Aceasta transformă procesul educațional contribuie la crearea unui mediu în care elevii sunt încurajați să colaboreze, să experimenteze și să reflecteze asupra propriilor învățări. Astfel, evaluarea nu mai este percepută ca o simplă activitate de finalizare a unui ciclu de învățare, ci ca parte integrantă a acestuia, facilitând feedback-ul continuu și ajustarea strategiilor de învățare.

Beneficiile evaluării moderne sunt multiple: nu doar că stimulează gândirea critică și reducerea stresului asociat cu evaluările tradiționale, dar și promovează relevanța practică a cunoștințelor, pregătind elevii pentru a face față provocărilor din viața reală. Prin intermediul unor sarcini variate și relevante, elevii învață să aplice cunoștințele într-un context practic, ceea ce le îmbunătățește nu doar performanțele academice, ci și abilitățile de viață.

Totuși, implementarea evaluării moderne vine cu provocări, cum ar fi complexitatea metodologiilor de evaluare și resursele necesare pentru a le susține. De asemenea, integrarea tehnologiilor, precum platformele de e-learning și testele online, necesită o atenție deosebită pentru a asigura accesibilitatea și echitatea în procesul de evaluare. Este esențial ca toți elevii să aibă acces la aceste resurse, pentru a nu crea discrepanțe în procesul educațional.

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă sunt două abordări distincte care reflectă perspective diferite asupra procesului educațional.

Evaluarea tradițională se concentrează pe măsurarea rezultatelor elevilor prin teste și examene, cu scopul de a verifica învățarea cunoștințelor predate. Aceasta implică, de obicei, o scară de valori stabilită de profesor, care poate varia de la un cadru educațional la altul. Un aspect critic al evaluării tradiționale este că standardele și criteriile de evaluare nu sunt întotdeauna comunicate elevilor, lăsându-i pe aceștia să interpreteze rezultatele într-un mod

care poate fi confuz. În plus, această metodă poate încuraja o mentalitate de "a învăța pentru a trece" examenele, în loc să promoveze o învățare profundă și durabilă.

Pe de altă parte, **evaluarea modernă** adoptă o abordare mai holistică. Aceasta nu se limitează doar la rezultatele finale, ci ia în considerare și procesele de predare și învățare. Evaluarea este integrată în activitățile didactice, ceea ce înseamnă că se poate realiza pe parcursul întregului proces educațional, nu doar la final. Această metodă pune accent pe feedback constructiv, autoevaluare și evaluarea colegială, promovând astfel o învățare activă și reflexivă. Elevii sunt mai implicați în procesul de evaluare, ceea ce le permite să înțeleagă mai bine criteriile de succes și să își monitorizeze progresul.

În concluzie, în timp ce evaluarea tradițională tinde să fie un instrument mai rigid și mai puțin transparent, evaluarea modernă încurajează o abordare dinamică și interactivă a învățării, facilitând dezvoltarea competențelor și a gândirii critice la elevi.

Evaluarea școlară, fie că este tradițională sau modernă, ar trebui să fie privită ca un instrument esențial în sprijinul dezvoltării elevului, nu ca un simplu scop în sine. Aceasta trebuie să se integreze în procesul educativ, având ca obiectiv principal progresul individual al fiecărui elev. În acest context, evaluarea ar trebui să stimuleze activitatea elevului și să faciliteze dezvoltarea sa personală și academică. Este esențial ca evaluarea să fie constructivă și să ofere elevului informații utile despre performanțele sale, ajutându-l astfel să identifice atât punctele forte, cât și zonele care necesită îmbunătățiri. În loc să se concentreze pe sancțiuni, evaluarea ar trebui să pună accent pe sprijin și îndrumare.

Feedback-ul reprezintă un element crucial în acest proces, deoarece le oferă elevilor instrumentele necesare pentru a-și înțelege progresul și a-și ajusta strategiile de învățare. Prin intermediul unui feedback eficient, elevii pot învăța să se autoevalueze și să își dezvolte abilități de reflecție critică, ceea ce le va fi de folos nu doar în cadrul școlii, ci și în viața de zi cu zi.

Astfel, evaluarea ar trebui să fie o experiență pozitivă, care să încurajeze elevii să continue să învețe și să se dezvolte, sprijinind astfel procesul educativ în întregul său.

Evaluarea școlară joacă un rol esențial în procesul educațional, influențând nu doar performanțele academice ale elevilor, ci și dezvoltarea lor personală și socială. O evaluare bine concepută poate oferi informații valoroase despre progresul elevilor, ajutându-i să-și înțeleagă punctele forte și ariile în care trebuie să îmbunătățească.

Evaluarea școlară este un element vital în educație, având un impact semnificativ asupra formării academice și personale a elevilor. O abordare echilibrată, care să combine diverse metode de evaluare și să pună accent pe feedback constructiv, poate contribui la crearea unui mediu educațional mai eficient și mai incluziv.

Bibliografie

1. Manolescu, M., 2010 , Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, București

ROMANITATEA ROMÂNILOR ÎN VIZIUNEA ISTORICILOR EXEMPLU DE ACTIVITATE ONLINE, CLASA a XII-a

DOBRE VIOREL
LICEUL TEORETIC „CAROL I” FETEȘTI-IALOMIȚA

Realitatea prezentului, și nu numai, îndeamnă cadrul didactic din România spre desfășurarea unor activități online. Acest tip de activitate poate deveni o alternativă pentru unele cursuri de formare în opoziție cu cele desfășurate *face to face*.

Materialul de față reprezintă un model de activitate online pentru disciplina istorie, clasa a XII-a (vizează conținuturi din actuala programă școlară, istorie clasa a XII-a: *Popoare și spații istorice. Romanitatea românilor în viziunea istoricilor*).

Tipul lecției poate fi de evaluare/recapitulare și poate viza gradul de dobândire a celor două competențe specifice de către elevi (competențele specifice-1.1. Construirea unor explicații și argumente intra- și multidisciplinare cu privire la evenimente și procese istorice; 3.1. Compararea surselor istorice în vederea stabilirii credibilității și a validității informației conținută de acestea). În funcție de nivelul de dobândire se pot realiza și viitoarele prognoze didactice sau secvențe de remediere.

Ca și resurse, putem alocă 50 de minute și folosi următoarele mijloace didactice: laptop, tabletă, telefon, conectare la internet, platformele educaționale Google Classroom, Google Meet, Microsoft Teams, 24edu.ro, LearningApps, aplicația Google Drive și materiale educaționale de pe Youtube etc.

Desfășurarea activității online.

Activitatea online este programată pe platforma Google Classroom, Google Meet permițând desfășurarea videoconferinței. Va fi structurată pe mai multe secvențe:

- videoconferință la care vor participa toți elevii clasei (elevii primesc anterior un link, care le permite participarea)-35 min.;
- completarea și trimiterea formularului creat în Google Drive-15 min.

În cadrul videoconferinței se va realiza prezența, elevii vor primi detalii din prognoza didactică (obiective, mijloacele didactice, resursele de timp etc.), se va trece la un moment numit captarea atenției (poate face trimitere la importanța studierii temei).

Apoi, va avea loc desfășurarea propriu-zisă. Cadrul didactic va proiecta elevilor, de pe propriul ecran al laptopului sau telefonului, imagini cu platforma pe care se regăsesc materialele video și formularul creat. După trecerea în revistă, elevii pot viziona două filmulețe /materiale video, de câteva minute fiecare, despre formarea poporului român și formarea limbii române. Plecând de la materialele video, cadrul didactic va recurge la câteva sarcini de lucru pentru a verifica/corecta modul în care a fost dobândită competența specifică: 1.1. Construirea unor explicații și argumente intra- și multidisciplinare cu privire la evenimente și procese istorice. În acest sens, elevii vor răspunde la întrebări și vor construi explicații referitoare la teorii legate de formarea poporului român și apariția limbii române. Vor aduce argumente regăsite în materialul video sau din conținuturile dobândite anterior.

La finalul videoconferinței elevilor li se explică încă o dată, că după încheierea întâlnirii, fiecare elev va accesa pe platforma Google Classroom formularul încărcat. În acest formular se vor regăsi două surse istorice (una referitoare la teoria imigraționistă și una la teoria continuității) și 4-5 itemi. Formularul a fost conceput având în vedere verificarea/consolidarea dobândirii competenței specifice 3.1. Compararea surselor istorice în vederea stabilirii credibilității și a validității informației conținută de acestea.

Elevii după ce vor răspunde pe scurt la itemi vor trimite formularul, care se va regăsi pe platformă, putând fi vizualizat de către cadrul didactic, verificat și notat (în acest caz elevul primind și o notificare referitoare la punctele obținute). Pe baza răspunsurilor elevilor în Google Drive se vor realiza statistici folosite ulterior în demersul didactic sau chiar pentru o activitate online ulterioară remedială.

Efectele unei astfel de activități online

- elevii nu primesc temă pentru acasă;
- lecția și sarcinile de lucru pentru acasă se vor desfășura pe parcursul celor 50 de minute;
- evită supraîncărcarea/aglomerarea elevilor;
- încadrare în resursele de timp alocate;
- prezență ridicată la celelalte activități ulterioare;
- cadrul didactic, odată ce a creat o astfel de activitate o poate redistribui și altor clase (fiecare conținut este creat ca un link care se poate redistribui foarte ușor);
- demersul didactic își poate atinge obiectivele în proporție ridicată și prin activitatea online;
- elevii își dezvoltă competențele digitale;
- elevii primesc în timp real rezultatele obținute după completarea itemilor regăsiți în formulare;
- elevii primesc notificări permanent cu tot ce se încarcă sau se desfășoară pe platformă la disciplina istorie;
- istoria devine una dintre materiile favorite.

Bibliografie

<https://classroom.google.com>
<https://www.microsoft.com>
<https://www.youtube.com/watch?v=4ThnhGNm5iE>
<https://www.youtube.com/watch?v=cqwxHdmmehA>
<http://programe.ise.ro>

Coord. Căpiță, Laura, Doicescu, Rozalia, Cîrlan, Anemaria, Dumitru, Florin, Dobre, Viorel, *Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019-2020. Istorie. Învățământul liceal*, Ed. Didactică și Pedagogică S.A., București.

Imagini sugestive-desfășurarea activității online

Platforma Google Classroom și clasele la care predă cadrul didactic

The screenshot displays the Google Classroom interface. At the top, the header shows the Google Classroom logo, a plus sign for adding new classes, and a menu icon. Below the header, there's a section for '0 studenți' (0 students). The main area lists several classes:

- Istorie**
Clasa a XII-a G | 2019-2020
21 de studenți
- Istorie**
Clasa a XII-a C | 2019-2020
31 de studenți
- Proiect Rose Istorie, cl...**
Pregatire
10 studenți
- Istorie/CDS Istorie**
Clasa a XII-a A | 2019-2020
28 de studenți

To the right of the class list, there are two video resource sections:

- Formarea poporului român, 07.05.2020**
Un material care redă aspecte din istoria românilor!
Istorie.RO Ep.4 - Formarea Poporului Român (Română)
- Formarea limbii române, 07.05.2020**
Aspecte referitoare la formarea limbii române.
Secretul limbii române. Ce s-a ales de populația romanizată, în epoca

At the bottom right, there is a note: *Materialele video încărcate pe platforma educațională. Accesându-le acestea pot fi vizualizate pe platforma Youtube.*

Formularul Google Drive

Instrucțiuni Temele studenților

Sarcini de lucru 07.05.2020

100 de puncte

Atașamente

Google Forms: Sign-in

Precizați o informație referitoare la limba română. *

Your answer

Numele și prenumele *

Your answer

Page 1 of 1

Submit

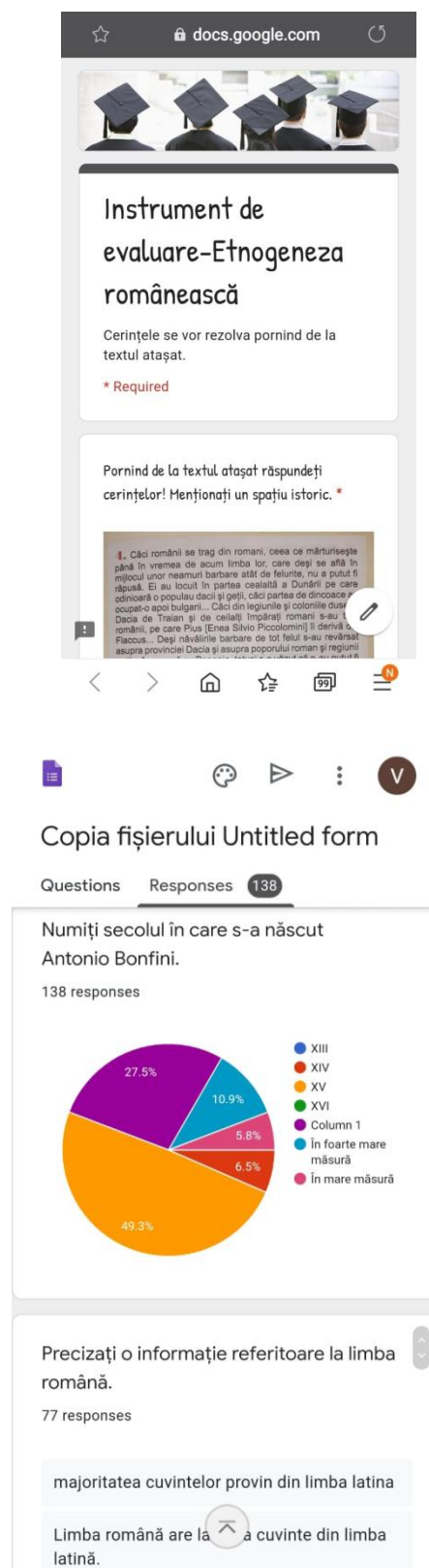
Never submit passwords through Google Forms.

This form was created inside of Liceul Teoretic Carol I Fetesti. [Report Abuse](#)

Google Forms

Statistici formular

În cazul acestui item, conform statisticii, se poate observa în procente opțiunile elevilor. De asemenea sub statistică poate fi citit răspunsul fiecărui elev.

RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE PENTRU EVALUAREA ELEVILOR CU CES-NIVEL LICEAL

PROF. IANCU MADALINA IULIA, LICEUL TEHNOLOGIC „CONSTANTIN
BRÂNCUȘI”, ORADEA

Cuprins:

1. Fișă de lucru diferențiată: "Ion" de Liviu Rebreanu
 2. Material didactic: "Enigma Otiliei" de George Călinescu - Harta personajelor
 3. Fișă de evaluare adaptată: "Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război" de Camil Petrescu
 4. Evaluare vizuală: "Moara cu noroc" de Ioan Slavici
 5. Activitate multisenzorială: "Luceafărul" de Mihai Eminescu
 6. Evaluare interactivă: "O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale
 7. Bibliografie
-

Fișă de lucru diferențiată: "Ion" de Liviu Rebreanu

Nivel 1 (Dificultate redusă)

Exercițiul 1: Unește personajul cu trăsătura potrivită.

Ion	vrea ca fiica lui să se mărite cu un om bogat
Ana	este foarte bogat și are pământ
Vasile Baci	dorește pământ și e sărac
Florica	se sinucide din cauza suferinței

Exercițiul 2: Încercuiește răspunsul corect.

1. Ion dorește:
 - a) bani
 - b) pământ
 - c) iubire
2. Ana este:
 - a) fiica lui Vasile Baci
 - b) soția lui George
 - c) sora lui Ion
3. Romanul "Ion" prezintă viața din:
 - a) oraș
 - b) sat
 - c) la munte

Exercițiul 3: Completează spațiile libere cu cuvintele potrivite din listă.

Cuvinte: pământ, dragoste, Ana, Florica, sărăcie

Ion se căsătorește cu _____ pentru a obține _____. El trăiește în _____, dar visează să aibă avere. La final, Ion își dă seama că o iubește pe _____.

Nivel 2 (Dificultate medie)

Exercițiul 1: Organizează în ordine cronologică următoarele evenimente din roman.

_____ Ion sărută pământul _____ Ana se sinucide _____ Ion se căsătorește cu Ana _____ Ion este ucis de George _____ Ion participă la hora din sat

Exercițiul 2: Completează următorul tabel cu informații despre personaje.

Personaj	Trăsături fizice	Trăsături morale	Rol în roman
Ion			
Ana			
George			

Exercițiul 3: Răspunde la următoarele întrebări cu 2-3 propoziții.

1. Care sunt motivele pentru care Ion se căsătorește cu Ana?
2. Ce simbolizează gestul lui Ion de a săruta pământul?
3. Cum se manifestă conflictul dintre dorința de avere și dragoste în viața lui Ion?

Nivel 3 (Dificultate avansată)

Exercițiul 1: Analizează titlul romanului și explică semnificația acestuia în contextul operei.

Exercițiul 2: Compară și contrastează relațiile lui Ion cu Ana și cu Florica. Ce demonstrează aceste relații despre prioritățile personajului?

Exercițiul 3: Explică simbolistica următoarelor elemente din roman:

- Pământul
- Glasul iubirii și glasul pământului
- Hora satului

Observații pentru profesor:

- Pentru elevii cu deficiențe vizuale: Materialele pot fi tipărite cu font mărit sau transformate în format audio
- Pentru elevii cu dislexie: Utilizați spațierea mărită între rânduri și cuvinte
- Pentru elevii cu ADHD: Împărțiți fișa în secțiuni mici și oferiți pauze între activități

Material didactic: "Enigma Otiliei" de George Călinescu - Harta personajelor

Instrucțiuni de utilizare:

Acest material didactic constă într-o hartă vizuală a relațiilor dintre personajele din romanul "Enigma Otiliei" care poate fi utilizată atât pentru învățare cât și pentru evaluare.

Componente:

1. Un panou central cu numele tuturor personajelor principale pe cartonașe detașabile
2. Benzi colorate pentru marcarea relațiilor dintre personaje:
 - Roșu: relații de rudenie
 - Verde: relații de iubire/prietenie
 - Albastru: relații antagonice
 - Galben: relații de interes

Activități de evaluare:

Activitatea 1: Construiește harta personajelor

- Elevii trebuie să aranjeze cartonașele cu numele personajelor și să stabilească relațiile dintre ele folosind benzile colorate
- Se evaluează corectitudinea relațiilor stabilite

Activitatea 2: Caracterizează personajele

- Pe verso-ul fiecărui cartonaș, elevii notează 3-5 trăsături definitorii ale personajului
- Se evaluează capacitatea de sinteză și cunoașterea personajelor

Activitatea 3: Identifică motivațiile

- Elevii trebuie să explice verbal sau în scris motivațiile fiecărui personaj
- Se evaluează înțelegerea psihologiei personajelor

Exemple de întrebări pentru ghidare:

1. Care este relația dintre Otilia și Costache Giurgiuveanu?
2. Ce urmărește Stănică Rațiu în relația cu familia Giurgiuveanu?
3. Care sunt motivele pentru care Felix este atras de Otilia?
4. Ce rol joacă Pascalopol în viața Otiliei?

Adaptări pentru elevii cu CES:

- Utilizați pictograme și simboluri pentru trăsăturile personajelor
 - Oferiți un model parțial completat pentru elevii cu dificultăți cognitive
 - Permiteți răspunsuri verbale pentru elevii cu dificultăți de scriere
 - Utilizați coduri de culori consistente și etichete clare
-

Fișă de evaluare adaptată: "Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război" de Camil Petrescu**Secțiunea I: Verificarea cunoștințelor (30 puncte)****A. Potrivește conceptele cu explicațiile corecte (10 puncte)**

Concept	Explicație
Roman subiectiv	
Autenticitate	
Tehnica jurnalului	
Perspectiva narativă	
Gelozie	

Explicații:

- Redarea experiențelor personale, reale, trăite
- Opera literară narată la persoana I
- Sentimentul care îl chinuie pe Ștefan Gheorghidiu
- Modul în care este prezentată acțiunea
- Stil de scriere folosit de autor pentru a crea impresia de realitate

B. Încercuiește răspunsul corect (10 puncte)

1. Ștefan Gheorghidiu este: a) Profesor b) Student la Drept c) Student la Filosofie d) Ofițer de carieră
2. Când se desfășoară acțiunea romanului? a) În timpul Primului Război Mondial b) În timpul celui de-al Doilea Război Mondial c) În perioada interbelică d) După al Doilea Război Mondial
3. Cine este G.? a) Fratele lui Ștefan b) Prietenul lui Ștefan c) Pretendentul Elei d) Comandantul lui Ștefan
4. Ce moștenește Ștefan? a) O casă b) Bani c) Pământ d) O fabrică
5. Ce studiază Ștefan? a) Medicina b) Filosofia c) Dreptul d) Literatura

C. Completează spațiile libere (10 puncte)

Romanul "Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război" este scris de _____.
 Personajul principal, _____, este căsătorit cu _____. Acțiunea are loc în timpul _____, iar tema principală a operei este _____. Romanul face parte din categoria romanelor _____.

Secțiunea II: Înțelegerea textului (30 puncte)

Citește următorul fragment și răspunde la întrebări:

"Dacă m-ar întreba cineva când a început neînțelegerea dintre mine și Ela, aș fi în mare încurcătură... Poate din chiar clipa când am înțeles că o iubesc, căci conștiința superiorității mele intelectuale a devenit, din acel moment, susceptibilă. Nu suportam disprețul ei, fie și neexprimat, pentru preocupările mele filosofice."

Întrebări:

1. Ce sentiment dominant exprimă naratorul în acest fragment? (5 puncte)
2. Ce aflăm despre relația dintre Ștefan și Ela? (5 puncte)
3. Care este cauza "neînțelegerii" conform naratorului? (5 puncte)
4. Ce trăsătură de caracter a lui Ștefan reiese din acest fragment? (5 puncte)
5. Explică ce înseamnă "conștiința superiorității mele intelectuale". (10 puncte)

Secțiunea III: Evaluare creativă (40 puncte)

Alege una dintre următoarele activități:

Opțiunea 1: Jurnal imaginar Scrie o pagină de jurnal din perspectiva Elei despre relația ei cu Ștefan.

Opțiunea 2: Interviu imaginar Creează un interviu cu 5 întrebări și răspunsuri, imaginar, cu Ștefan Gheorghidiu, despre experiențele sale din război.

Opțiunea 3: Alternativă narativă Imaginează-ți un final alternativ al romanului în 10-15 rânduri.

Opțiunea 4: Reprezentare vizuală Creează un colaj sau un desen care să ilustreze contrastul dintre "noaptea de dragoste" și "noaptea de război".

Adaptări pentru elevii cu CES:

- Evaluare orală în locul celei scrise pentru elevii cu disgrafie
- Timp suplimentar pentru completarea fișei
- Utilizarea unui computer pentru răspunsuri scrise
- Asistență pentru citirea întrebărilor
- Posibilitatea de a răspunde prin desene sau reprezentări grafice

Evaluare vizuală: "Moara cu noroc" de Ioan Slavici

Descriere:

Această evaluare folosește elemente vizuale pentru a testa înțelegerea nuvelei "Moara cu noroc" de Ioan Slavici. Este special concepută pentru elevii cu dificultăți de procesare a textului sau cu ADHD.

Materiale necesare:

- Set de cartonașe cu scene din nuvelă
- Fișă de lucru cu harta narativă
- Markere colorate
- Imagini reprezentative pentru temele nuvelei

Activități de evaluare:

Activitatea 1: Ordonarea cronologică a evenimentelor

Instrucțiuni: Aranjează cartonașele cu scene din nuvelă în ordine cronologică. Apoi, explică semnificația a trei scene pe care le consideri importante.

Exemple de scene pe cartonașe:

- Ghiță și Ana decid să ia în arendă hanul "Moara cu noroc"
- Prima întâlnire dintre Ghiță și Lică Sămădăul
- Uciderea lui Răuț
- Transformarea lui Ghiță
- Incendierea hanului

Activitatea 2: Harta tematică a nuvelei

Instrucțiuni: Completează harta tematică a nuvelei folosind cuvintele și imaginile oferite.

Teme centrale:

- Lăcomia
- Transformarea morală
- Familie
- Destin
- Conflict interior

Sarcina: Pentru fiecare temă, găsește:

- Un personaj care o ilustrează
- O scenă reprezentativă
- Un citat din text (din cele oferite)
- O consecință în desfășurarea acțiunii

Activitatea 3: Caracterizarea vizuală a personajelor

Instrucțiuni: Pentru fiecare personaj principal (Ghiță, Ana, Lică Sămădăul, bătrâna), completează:

- 3 trăsături de caracter (din lista oferită)
- 2 acțiuni semnificative
- Evoluția personajului (folosind săgeți și simboluri)
- Relațiile cu celelalte personaje (desenând linii între personaje)

Grilă de evaluare:

- Corectitudinea informațiilor: 30 puncte
- Capacitatea de a identifica relații cauzale: 30 puncte
- Înțelegerea personajelor și motivațiilor: 20 puncte
- Identificarea temelor și motivelor literare: 20 puncte

Adaptări pentru elevi cu diferite nevoi:

- Pentru deficiențe de vedere: Cartonaje mari, cu contrast ridicat
 - Pentru dislexie: Asociere între text și imagine
 - Pentru elevi cu autism: Structură clară, instrucțiuni precise
 - Pentru elevi cu deficiențe de atenție: Activități scurte, alternative de răspuns
-

Activitate multisenzorială: "Luceafărul" de Mihai Eminescu

Descriere:

Această activitate de evaluare folosește multiple canale senzoriale pentru a facilita înțelegerea și analiza poemului "Luceafărul" de Mihai Eminescu. Este concepută special pentru elevii cu dificultăți de învățare care beneficiază de stimulare multisenzorială.

Materiale necesare:

- Înregistrare audio a poemului
- Imagini reprezentând scene cheie
- Bandă colorată pentru marcarea traseului narativ
- Obiecte simbolice (stea, oglindă, coroană)
- Fișă de lucru adaptată

Etapele activității:

Etapă 1: Ascultare activă

- Elevii ascultă fragmentul din "Luceafărul" (primele 10 strofe)
- În timpul audiției, elevii marchează pe o bandă cronologică momentele importante
- După audiție, elevii asociază imagini cu strofe specifice

Etapă 2: Explorare tematică prin simboluri

- Fiecare elev primește un set de obiecte simbolice:
 - Stea (reprezentând Luceafărul/Hyperion)
 - Oglindă (reprezentând Cătălina)
 - Coroană (reprezentând Demiurgul)
 - Barcă (reprezentând călătoria)
- Elevii trebuie să utilizeze aceste obiecte pentru a recrea scene din poem și a explica semnificația lor

Etapă 3: Evaluare prin activitate creativă Elevii aleg una dintre următoarele modalități pentru a demonstra înțelegerea poemului:

Opțiunea 1: Hartă conceptuală tactilă

- Crearea unei hărți conceptuale folosind materiale diferite pentru fiecare personaj și temă
- Marcarea relațiilor dintre concepte prin fire de lână de diferite culori

Opțiunea 2: Ilustrare muzicală

- Alegerea unor fragmente muzicale care să reprezinte diferite momente din poem
- Explicarea asocierilor făcute

Opțiunea 3: Transpunere dramatică

- Interpretarea unui dialog între Luceafăr și Cătălina
- Utilizarea obiectelor simbolice pentru a marca momentele cheie

Criterii de evaluare:

- Identificarea corectă a personajelor și relațiilor dintre ele (25 puncte)
- Înțelegerea temelor principale ale poemului (25 puncte)
- Recunoașterea elementelor de versificație (20 puncte)
- Creativitatea și coerența prezentării (30 puncte)

Adaptări specifice:

- Pentru elevii cu deficiențe auditive: Accent pe elementele vizuale și tactile
- Pentru elevii cu deficiențe vizuale: Accent pe elementele auditive și tactile
- Pentru elevii cu dificultăți de procesare cognitivă: Simplificarea sarcinilor și fragmentarea poemului
- Pentru elevii cu ADHD: Alternarea activităților statice cu cele dinamice

Evaluare interactivă: "O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale

Descriere:

Această evaluare interactivă utilizează principii ale gamificării pentru a evalua înțelegerea comediei "O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale. Este special concepută pentru elevii cu diverse nevoi educaționale speciale, stimulând motivația și angajamentul.

Materiale necesare:

- Tablă interactivă sau panouri fizice
- Cartonase cu replici din piesă
- Cuburi cu întrebări
- Fișe de personaj
- Cronometru

Structura evaluării:

Nivelul 1: "Cine este personajul?"

Instrucțiuni: Elevii extrag cartonașe cu replici celebre din piesă și trebuie să identifice personajul care le rostește.

Exemple de replici:

- "Ai puținică răbdare!"
- "Unde nu e moral, acolo e corupție, și o societate fără princiuri va să zică că nu le are!"
- "Eu pentru cine votez?"
- "Trădare, trădare, dar s-o știm și noi!"

Adaptare: Pentru elevii cu dificultăți de memorie, se oferă variante de răspuns.

Nivelul 2: "Construiește intriga"

Instrucțiuni: Folosind un panou interactiv, elevii trebuie să aranjeze evenimentele piesei în ordine cronologică și să stabilească relațiile de cauzalitate dintre ele.

Evenimente cheie:

- Pierderea scrisorii de către Zoe
- Găsirea scrisorii de către cetățeanul turmentat
- Șantajul lui Cațavencu
- Discursul lui Dandanache
- Alegerea lui Dandanache ca deputat

Adaptare: Pentru elevii cu dificultăți de organizare, se oferă structuri vizuale de sprijin.

Nivelul 3: "Dosarul personajului"

Instrucțiuni: Fiecare elev primește dosarul unui personaj principal și trebuie să completeze:

- Trăsături de caracter (din lista oferită)
- Interese și motivații
- Relații cu alte personaje
- Evoluția pe parcursul piesei

Adaptare: Pentru elevii cu dificultăți de exprimare în scris, se acceptă răspunsuri orale sau sub formă de desen.

Nivelul 4: "Arena dezbaterilor"

Instrucțiuni: Elevii sunt împărțiți în grupuri și trebuie să argumenteze din perspectiva unui personaj pe tema "Cine este de vină pentru situația creată?"

Personaje: Tipătescu, Zoe, Cațavencu, Trahanache, Dandanache

Adaptare: Elevii cu anxietate socială pot înregistra răspunsurile sau le pot prezenta unui grup mai mic.

Nivelul Bonus: "Actualitatea lui Caragiale"

Instrucțiuni: Elevii identifică asemănări între situațiile din piesă și realitatea contemporană.

Criterii de evaluare:

- Corectitudinea răspunsurilor: 40 puncte
- Capacitatea de analiză și sinteză: 30 puncte
- Creativitatea și originalitatea: 20 puncte
- Participarea activă: 10 puncte

Adaptări generale pentru elevii cu CES:

- Instrucțiuni clare, concise, oferite atât verbal cât și vizual
- Timp suplimentar pentru răspuns
- Posibilitatea de a lucra în perechi
- Evaluare diferențiată în funcție de potențialul fiecărui elev
- Utilizarea codurilor de culori pentru organizarea informației
- Alternarea sarcinilor statice cu cele dinamice

Bibliografie

Resurse privind evaluarea educațională și învățarea diferențiată

1. Ainscow, M., & Messiou, K. (2018). Engaging with the views of students to promote inclusion in education. *Journal of Educational Change*, 19(1), 1-17.
2. Armstrong, T. (2017). *Multiple intelligences in the classroom* (4th ed.). ASCD.
3. Black, P., & Wiliam, D. (2018). Classroom assessment and pedagogy. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 25(6), 551-575.
4. Booth, T., & Ainscow, M. (2022). *Index for inclusion: Developing learning and participation in schools* (4th ed.). Centre for Studies on Inclusive Education.
5. Clarke, S. (2021). *Outstanding formative assessment: Culture and practice*. Hodder Education.
6. Cullen, J. M., Alber-Morgan, S. R., & Simmons-Reed, E. A. (2021). Reading interventions for students with emotional and behavioral disorders. *Intervention in School and Clinic*, 56(2), 67-82.
7. Florian, L., & Beaton, M. (2018). Inclusive pedagogy in action: Getting it right for every child. *International Journal of Inclusive Education*, 22(8), 870-884.
8. Gipps, C. (2022). *Beyond testing: Towards a theory of educational assessment*. Routledge.
9. Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.
10. Meyer, A., Rose, D. H., & Gordon, D. (2014). *Universal design for learning: Theory and practice*. CAST Professional Publishing.

Resurse specifice pentru adaptarea materialelor pentru elevii cu CES

11. Bender, W. N. (2020). *Differentiating instruction for students with learning disabilities: New best practices for general and special educators* (4th ed.). Corwin Press.
12. Bryant, D. P., Bryant, B. R., & Smith, D. D. (2019). *Teaching students with special needs in inclusive classrooms*. SAGE Publications.
13. Cartea, Ș. (2022). *Metode de evaluare adaptată pentru elevii cu CES*. Editura Didactică și Pedagogică.
14. Chiș, V., & Ionescu, M. (2021). *Pedagogia diferențierii și individualizării învățării*. Editura Polirom.
15. Friend, M., & Bursuck, W. D. (2018). *Including students with special needs: A practical guide for classroom teachers* (8th ed.). Pearson.
16. Gargiulo, R. M., & Metcalf, D. (2017). *Teaching in today's inclusive classrooms: A Universal Design for Learning approach*. Cengage Learning.
17. Mitchell, D. (2014). *What really works in special and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies* (2nd ed.). Routledge.
18. Popovici, D. V., & Crețu, T. (2019). *Strategii de evaluare adaptată pentru elevii cu cerințe educaționale speciale*. Editura Universitară.
19. Sousa, D. A., & Tomlinson, C. A. (2017). *Differentiation and the brain: How neuroscience supports the learner-friendly classroom* (2nd ed.). Solution Tree Press.
20. Tomlinson, C. A. (2017). *How to differentiate instruction in academically diverse classrooms* (3rd ed.). ASCD.

Resurse pentru didactica literaturii române

21. Cărtărescu, M. (2018). *Literatura română pentru examenul de bacalaureat*. Editura Art.
22. Crăciun, C. (2020). *Metodica predării literaturii române în gimnaziu și liceu*. Editura Emia.
23. Ilie, E. (2019). *Didactica literaturii române între tradiție și inovație*. Editura Polirom.
24. Pamfil, A. (2016). *Didactica literaturii. Reorientări*. Editura Art.
25. Simion, E. (coord.) (2018). *Dicționar general al literaturii române* (Vol. I-VII). Editura Univers Enciclopedic.

ANALIZĂ COMPARATIVĂ:

EVALUARE TRADIȚIONALĂ VS. EVALUARE MODERNĂ

**Prof.înv.primar HUSSAIN ANA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.88,
SECTOR 3, BUCUREȘTI**

Într-o eră în care educația se confruntă cu transformări accelerate, atât la nivel tehnologic, cât și social, evaluarea elevilor joacă un rol crucial în conturarea traseului educațional al fiecărui individ. Metodele tradiționale, bazate în principal pe testare sumativă și notare, sunt tot mai des puse sub semnul întrebării, în special în contextul în care se pune accent pe competențe, învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltare personalizată. În paralel, metodele moderne de evaluare, centrate pe proces, feedback constructiv și implicarea activă a elevilor, câștigă teren în sistemele educaționale din întreaga lume. Lucrarea de față își propune să realizeze o analiză comparativă între cele două paradigme - tradițională și modernă - prin prisma exemplelor internaționale, pentru a evidenția direcțiile în care se îndreaptă educația globală în privința evaluării.

Lucrarea de față analizează comparativ două paradigme fundamentale în educație: evaluarea tradițională și evaluarea modernă, prin prisma principiilor pedagogice și a exemplelor internaționale relevante. Evaluarea tradițională, centrată pe rezultate finale și testare standardizată, rămâne dominantă în multe sisteme educaționale, însă prezintă limitări în ceea ce privește motivația elevilor și dezvoltarea competențelor de secol XXI. În contrast, evaluarea modernă pune accent pe procesul de învățare, oferind un cadru mai flexibil, personalizat și orientat spre dezvoltarea holistică a elevului. Prin studiul unor modele internaționale de succes - precum cele din Finlanda, Singapore, Canada și România - lucrarea evidențiază tendințele actuale în evaluare și propune direcții strategice de adaptare pentru sistemele educaționale aflate în tranziție. În concluzie, o evaluare echilibrată, care îmbină elemente tradiționale și moderne, poate deveni un pilon esențial al unei educații incluzive, eficiente și orientate spre viitor.

Fundamente teoretice

Ce este evaluarea în educație?

Evaluarea este un proces sistematic de colectare, analiză și interpretare a informațiilor privind progresul și performanțele elevilor, cu scopul de a sprijini și îmbunătăți procesul de învățare. Aceasta nu se limitează la verificarea cunoștințelor, ci include și evaluarea competențelor, atitudinilor și capacității de aplicare a celor învățate în contexte reale. Evaluarea poate fi sumativă, formativă, diagnostică sau continuă, fiecare cu un rol specific în cadrul procesului educațional. Într-un sistem educațional eficient, evaluarea devine nu doar un instrument de măsurare, ci și un catalizator al dezvoltării individuale și al reflecției pedagogice.

Evaluarea tradițională

Evaluarea tradițională are rădăcini adânci în sistemele educaționale și este asociată, în principal, cu testarea scrisă, orală și acordarea de note. Aceasta se concentrează pe rezultatul final și pe capacitatea elevului de a reproduce informația învățată. Deși eficientă pentru clasificarea elevilor și stabilirea unui standard de performanță, această abordare are limitări semnificative, în special în ceea ce privește dezvoltarea competențelor critice, motivația intrinsecă și adaptarea la nevoile individuale. Criticii susțin că o astfel de evaluare încurajează învățarea superficială și induce stres, reducând bucuria învățării.

Evaluarea modernă

Evaluarea modernă se distinge printr-un accent crescut pe procesul de învățare, pe feedback-ul constant și pe implicarea elevului în autoevaluare și coevaluare. Aceasta utilizează instrumente variate precum portofolii, proiecte, rubrici de evaluare, instrumente digitale și platforme de învățare care permit urmărirea progresului în timp real. Evaluarea modernă promovează învățarea activă, gândirea critică, creativitatea și colaborarea - competențe esențiale pentru secolul XXI. Mai mult, această abordare încurajează o relație mai echilibrată între profesor și elev, transformând evaluarea într-un dialog constructiv, nu într-un verdict.

Perspective internaționale

Finlanda

În Finlanda, evaluarea elevilor este integrată în procesul didactic și are un caracter profund formativ. Testele standardizate sunt rare, iar accentul se pune pe învățarea autentică și dezvoltarea personală. Profesorii beneficiază de o mare autonomie în alegerea metodelor de evaluare, ceea ce le permite să adapteze procesul la nevoile elevilor. Feedback-ul constant și evaluarea verbală sunt instrumente frecvente, contribuind la crearea unui climat educațional relaxat și motivant.

Singapore

Singapore este recunoscut pentru un sistem educațional de top, care îmbină rigoarea cu inovația. Evaluarea în acest context este susținută de tehnologii avansate, inclusiv platforme de învățare inteligentă care oferă feedback imediat și permit analiza performanței în timp real. În plus, evaluarea nu se limitează la cunoștințe teoretice, ci include proiecte practice și activități de colaborare, încurajând creativitatea și aplicabilitatea cunoștințelor.

Canada

În Canada, evaluarea este considerată un proces continuu și flexibil, menit să sprijine elevul în dezvoltarea competențelor esențiale pentru viața reală. Profesorii folosesc o gamă largă de metode - de la observație directă la rubrici de evaluare detaliate și portofolii - pentru a înțelege nu doar *ce* învață elevul, ci *cum* învață. Evaluarea formativă este încurajată, iar elevii participă activ în procesul de autoevaluare și stabilire a obiectivelor de învățare.

Danemarca și Olanda

Promovează evaluarea colaborativă, în care elevii se autoevaluează și oferă feedback colegilor lor.

Japonia și Coreea de Sud

Integrează gamificarea în procesul de evaluare, transformând evaluarea într-o experiență interactivă și captivantă.

România

În România, metodele de evaluare sunt încă predominant tradiționale, bazate pe note, teze și examene scrise. Cu toate acestea, reformele recente din sistemul educațional încep să promoveze evaluarea competențelor și feedback-ul continuu, în special în învățământul primar și gimnazial. Platforme digitale precum Google Classroom sau Adservio sunt din ce în ce mai utilizate pentru urmărirea progresului elevilor, însă implementarea la nivel național

este încă inegală. Există un potențial real pentru transformare, dar este nevoie de formare continuă a cadrelor didactice și de politici educaționale coerente.

Analiză comparativă: evaluare tradițională vs. modernă

Diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă nu se rezumă doar la instrumentele utilizate, ci reflectă filozofii educaționale distincte. Evaluarea tradițională este, în esență, centrată pe profesor, care deține controlul asupra întregului proces, decide ce se evaluează, cum și când, iar elevul are un rol pasiv, fiind obiectul evaluării. În schimb, evaluarea modernă este centrată pe elev, care devine participant activ, capabil să reflecteze asupra propriului progres și să își asume responsabilitatea pentru învățare. De exemplu, în timp ce evaluarea tradițională valorifică acuratețea și viteza în răspuns, evaluarea modernă privilegiază raționamentul, procesul și aplicabilitatea practică. Mai mult, metodele moderne oferă oportunități de personalizare, adaptându-se la ritmul și stilul fiecărui elev, ceea ce este esențial într-o lume educațională tot mai diversă.

TABEL COMPARATIV: Evaluare tradițională vs. Evaluare modernă

Aspect	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Obiectiv principal	Măsurarea performanței la finalul unui ciclu de învățare	Susținerea și îmbunătățirea procesului de învățare
Tip de evaluare	Sumativă (examene, teste, note)	Formativă, continuă, diagnostică
Rolul profesorului	Evaluator autoritar	Facilitator, ghid, partener în procesul de învățare
Rolul elevului	Pasiv, obiect al evaluării	Activ, participant implicat în autoevaluare și coevaluare
Instrumente folosite	Teste standardizate, lucrări scrise/orale	Portofolii, proiecte, rubrici, feedback digital, autoevaluări
Feedback	Minim sau post-evaluare	Permanent, constructiv, orientat spre progres
Accent	Pe memorare, acuratețe, rezultate cuantificabile	Pe competențe, gândire critică, creativitate și progres personal
Emoții asociate	Stres, anxietate, presiune	Motivație, implicare, siguranță
Flexibilitate	Redusă	Ridicată – adaptabilă în funcție de elev și context
Context internațional	Mai des întâlnită în sisteme educaționale conservatoare	Predominantă în țări cu sisteme educaționale inovatoare (Finlanda, Canada, Singapore etc.)

Implicații și recomandări

Adoptarea metodelor moderne de evaluare nu reprezintă doar o opțiune pedagogică, ci o necesitate pentru a răspunde cerințelor educației contemporane. Schimbarea paradigmei evaluării implică o redefinire a rolului profesorului, care devine nu doar evaluator, ci și facilitator al învățării. În acest sens, este esențială formarea continuă a cadrelor didactice în

utilizarea instrumentelor moderne - atât cele digitale, cât și cele pedagogice. De asemenea, este necesară o regândire a politicilor educaționale, care să susțină inovarea și flexibilizarea evaluării. În plus, sistemele educaționale ar trebui să promoveze cultura feedback-ului constructiv, a reflecției și a autoevaluării, creând un mediu în care evaluarea nu este percepută ca un obstacol, ci ca o oportunitate de dezvoltare. Nu în ultimul rând, colaborarea între state, schimbul de bune practici și adaptarea la specificul cultural al fiecărui sistem educațional sunt pași esențiali pentru o transformare sustenabilă.

Listă de resurse educaționale deschise (RED) care pot fi folosite în activitățile de evaluare în diferite contexte educaționale - atât tradiționale, cât și moderne:

Kahoot!

- **Tip evaluare:** formativă, interactivă
- **Descriere:** Platformă online care permite crearea de chestionare și jocuri de tip quiz, utilizate pentru evaluări rapide și atractive.
- **Ideal pentru:** recapitulare, feedback în timp real, elevi motivați prin joc.
- kahoot.com

Wordwall

- **Tip evaluare:** sumativă sau formativă
- **Descriere:** O platformă cu activități interactive (puzzle-uri, chestionare, roata aleatorie etc.) care pot fi folosite pentru evaluare.
- **Personalizabil:** se poate adapta pentru elevi cu CES.
- wordwall.net

Google Forms

- **Tip evaluare:** evaluare online, quiz-uri automate
- **Descriere:** Ușor de folosit pentru teste rapide, chestionare, sondaje și poate genera feedback automatizat.
- **Avantaj:** permite colectarea datelor și analiza statistică.
- forms.google.com

ScoalaPeNet.ro – Platforma cu resurse gratuite

- **Tip evaluare:** material clasic și adaptat
- **Descriere:** Oferă teste și fișe de evaluare pentru ciclul primar și gimnazial, gratuite și descărcabile.
- scoalapenet.ro

Manuale digitale și teste interactive – Digitaliada

- **Tip evaluare:** adaptabilă, digitală
- **Descriere:** Platforma oferă manuale digitale și aplicații educaționale interactive pentru evaluare în mod vizual și intuitiv.
- digitaliada.ro

LearningApps.org

- **Tip evaluare:** micro-evaluare interactivă
- **Descriere:** O colecție de aplicații educaționale gratuite, utile pentru crearea de activități de tip "drag-and-drop", completări, perechi logice etc.
- learningapps.org

Didactic.ro – Comunitatea profesorilor

- **Tip evaluare:** teste clasice și proiecte
- **Descriere:** Oferă mii de teste, grile, fișe de evaluare, portofolii – majoritatea create de profesori români.
- **Bonus:** sunt și materiale adaptate pentru elevi cu CES.
- didactic.ro

Listă de resurse educaționale deschise (RED) esențiale pentru evaluarea și sprijinul elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES):

Grile de evaluare CES – Nevoi Speciale

Aceste grile facilitează observarea ușoară a nivelului de achiziții ale elevilor cu CES, progreselor făcute și a pașilor următori în intervenția individuală. Ele sunt concepute pentru a sprijini învățarea orientată spre o viață de adult cât mai independentă și activă, indiferent de CES. nevoispeciale.ro

Activități și jocuri pentru integrarea copiilor cu CES – EduacCES

EduacCES oferă exemple concrete de activități și jocuri care pot contribui la o mai bună înțelegere a copiilor cu CES, la acceptarea și integrarea acestora în colectivul de elevi. eduacces.ro

Materiale Didactice Adaptate Copiilor cu CES – Didactic-CES

Didactic-CES pune la dispoziție materiale didactice unice, adaptate pentru copiii cu CES, cu ajutorul cărora aceștia pot descoperi și învăța despre lumea din jurul lor cu multă ușurință. didactic-ces.com

Universul de învățare al copilului cu CES – Proiectul MERITO

Acest material oferă părinților și profesorilor activități de învățare care pot fi realizate acasă, utilizând mediul înconjurător ca spațiu de învățare, potrivit pentru elevii cu hipoacuzie. proiectulmerito.ro

Strategii didactice adaptate elevilor cu CES – EDICT

EDICT propune strategii didactice interactive și incluzive, adaptate nevoilor elevilor cu CES, pentru a sprijini dobândirea autonomiei personale și integrarea socială a acestora. edict.ro

Avantaje ale utilizării RED în evaluare:

- Acces gratuit și nelimitat;
- Posibilitatea de personalizare/adaptare;
- Creșterea motivației elevilor;
- Favorizează învățarea prin joc și explorare;
- Permite feedback instant și autoevaluare.

Concluzii

Evaluarea elevilor este un element central al procesului educațional, iar modul în care aceasta este concepută și aplicată are un impact direct asupra motivației, implicării și performanței școlare. Comparând evaluarea tradițională cu cea modernă, reiese clar că, deși ambele au meritele lor, abordările moderne oferă un cadru mai adaptabil, mai empatic și mai orientat spre viitor. Analiza internațională arată că țările cu sisteme educaționale performante valorizează evaluarea formativă, feedback-ul continuu și participarea activă a elevului în propriul proces de învățare. Pentru România și alte state aflate în tranziție, cheia stă în echilibru - integrarea treptată a metodelor moderne, fără a neglija rigurozitatea evaluării tradiționale, acolo unde este necesară. În cele din urmă, o evaluare eficientă este aceea care sprijină învățarea, nu o împiedică - care ghidează, nu etichetează.

EVALUAREA ÎN PREDAREA LIMBII ROMÂNE: METODE MODERNE VS. TRADIȚIONALE

BUDUR LILIANA

ȘCOALA GIMN. „SF. ÎMPĂRAȚI” GALATI

Evaluarea reprezintă un proces sistematic de colectare, analiză și interpretare a datelor despre nivelul de formare al competențelor și achizițiilor elevilor, în scopul orientării învățării și îmbunătățirii procesului didactic. Este o componentă esențială a actului educațional, care vizează nu doar măsuevaluarea este necesară la începutul activității, pe parcursul acesteia, dar și la sfârșit, întrucât ea permite cadrului didactic să își dea seama care este pregătirea elevilor, la disciplina pe care o predă, în comparație cu așteptările acestuia și cu cerințele programei școlare, permite identificarea dificultăților întâmpinate de elevi în învățare. Evaluarea indică în orice moment starea pregătirii școlare, aspectele izbutite (succesele), dar și punctele critice (eșecurile), nivelul performanțelor obținute în raport cu cele proiectate prin curriculum, ea constituie un control asupra activităților desfășurate. Evaluarea reprezintă un feedback asupra eficienței activității didactice desfășurate. Ea îi arată profesorului cât de eficient își dozează materialul, cât de bine comunică cu elevii, cât de eficiente sunt metodele și mijloacele pe care le utilizează. Evaluarea este un act absolut necesar în procesul conducerii unei activități și se află în relație cu predarea și învățarea, făcându-le mai eficiente. Evaluarea este concepută și aplicată ca un instrument care reglează procesul didactic, care transformă permanent procesul de învățare și predare, având un rol formativ, în sensul că aceasta perfecționează procesul de instruire. Totodată, evaluarea furnizează informații referitoare la situația de învățare a fiecărui elev, la învățarea definită prin achiziționarea de comportamente specificarea performanțelor, ci și ghidarea elevului spre învățare activă și progres continuu.

	Metode tradiționale de evaluare	Metode moderne de evaluare
Avantaje	- Structurate și ușor de implementat - Permit cuantificarea clară a rezultatelor - Sunt bine cunoscute de profesori și elevi - Se pretează la testări sumative standardizate	- Promovează evaluarea formativă și continuă - Accentuează dezvoltarea competențelor-cheie - Sprijină individualizarea învățării - Îi implică activ pe elevi în procesul evaluativ

Dezavantaje	- Se axează predominant pe memorare și reproducere - Pot genera anxietate și stres - Nu reflectă întotdeauna progresul individual - Încurajează competiția, nu colaborarea	- Necesită mai mult timp pentru aplicare și analiză - Pot părea subiective dacă nu sunt bine planificate - Sunt mai greu de standardizat pentru evaluări mari
-------------	---	---

• Metode tradiționale de evaluare în limba română:

- Lucrare scrisă la sfârșitul unității de învățare, cu exerciții de analiză sintactică sau comentariu literar standardizat.
- Teste grilă sau subiecte cu răspuns unic, centrate pe verificarea cunoștințelor teoretice.
- Evaluări orale prin răspunsuri individuale, cu accent pe reproducerea conținutului predat.

• Metode moderne de evaluare în limba română:

- Proiect interdisciplinar: elevii realizează o prezentare multimedia despre un autor român, îmbinând informații biografice, analize literare și elemente vizuale.
- Portofoliu educațional: include creații proprii, reflecții personale, activități extracurriculare și autoevaluări periodice.
- Evaluarea prin sarcini autentice: crearea unui blog literar, scrierea unui eseu argumentativ pe o temă actuală sau organizarea unei dezbateri.
- Observarea sistematică și jurnalele de învățare: folosite pentru a surprinde progresul individual și modul de implicare al elevului.

Aplicații Digitale pentru Evaluarea Elevilor la Limba Română

În contextul digitalizării educației, evaluarea elevilor poate fi realizată eficient și atractiv cu ajutorul unor aplicații moderne. Aceste instrumente oferă modalități interactive de verificare a competențelor, facilitând feedbackul personalizat și monitorizarea progresului.

1. Google Forms

- Utilizare: crearea de chestionare, teste grilă, eseuri scurte.
- Evaluare automată: răspunsurile pot fi corectate instant.
- Avantaje: gratuit, accesibil, generare automată de rapoarte.

2. Kahoot!

- Utilizare: quiz-uri interactive cu punctaj și cronometru.
- Evaluare sumativă și formativă în timp real.
- Avantaje: competitiv, atractiv vizual, feedback imediat.

3. Wordwall

- Utilizare: activități diverse (potriviri, alegeri multiple, completări).
- Ideal pentru gramatică, vocabular, comprehensiune.
- Avantaje: se poate transforma ușor în joc, imprimabil dacă e nevoie.

4. Quizizz

- Utilizare: testări tematice, teme pentru acasă cu corectare automată.
- Monitorizare progres individual.
- Avantaje: grafică prietenoasă, feedback detaliat, adaptat ritmului elevului.

5. Padlet

- Utilizare: colectare de idei, reflecții, texte creative.
- Poate fi folosit pentru portofolii, teme, dezbateri online.
- Avantaje: colaborativ, vizual, ușor de gestionat.

6. Edpuzzle

- Utilizare: evaluare prin materiale video (cu întrebări inserate).
- Excelent pentru orele de literatură, analiză de film artistic sau teatru.
- Avantaje: combină învățarea vizuală cu evaluarea integrată.

7. Socrative

- Utilizare: teste rapide, exit ticket-uri, sondaje în clasă.
- Se poate urmări în timp real progresul fiecărui elev.
- Avantaje: feedback imediat, util pentru recapitulări sau reflecții finale.

Metodele moderne de evaluare în limba română oferă oportunități autentice de dezvoltare și exprimare a elevilor, punând accent pe competențe, reflecție și colaborare. Totuși, acestea trebuie să fie echilibrate cu rigoarea metodelor tradiționale, pentru a asigura un proces educațional complet, adaptat nevoilor diverse ale elevilor și cerințelor curriculare.

Bibliografie:

1. Cucoș, C. – *Pedagogie școlară*, Ed. Polirom, Iași, 2002;
2. Serviciul Național de Evaluare și Examinare - *Ghid de evaluare limba și literatura română*, București, 2001;
3. Stoica A., Mihail R. - *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Ed. Humanitas, 2006;
4. Cerghit, I. - *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
5. Radu, Ion T. - *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004;
6. PERSPECTIVE- *Revistă de didactica limbii și literaturii române*, 2012-2015;

EVALUARE TRADIȚIONALĂ/EVALUARE MODERNĂ

Prof. înv. primar BULARCA GEORGIANA ALINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANDREI ȘAGUNA” BARCANI,
JUDEȚ COVASNA

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă sunt două abordări distincte în procesul de măsurare a cunoștințelor, abilităților și competențelor elevilor. Fiecare dintre ele are propriile sale caracteristici, avantaje și dezavantaje.

Evaluarea Tradițională

Caracteristici:

- Centrată pe profesor: Profesorul este principalul factor în stabilirea criteriilor de evaluare, în elaborarea instrumentelor de evaluare și în interpretarea rezultatelor.
- Accent pe produsul final: Se acordă o importanță deosebită rezultatelor obținute la teste și examene, adesea fără a se lua în considerare procesul de învățare al elevului.
- Instrumente standardizate: Utilizează în principal teste scrise (obiective sau eseuri), orale și practice, care sunt adesea standardizate și vizează reproducerea cunoștințelor.
- Rol sumativ: Scopul principal este de a atribui note sau calificative pentru a clasifica elevii și a măsura nivelul lor de cunoștințe la finalul unei perioade de învățare.
- Competiție: Poate stimula competiția între elevi, accentuând ierarhizarea în funcție de performanțe.
- Motivație extrinsecă: Motivația elevilor este adesea legată de obținerea unor note bune sau de evitarea sancțiunilor.

Avantaje:

- Obiectivitate: Testele standardizate, în special cele cu răspunsuri închise, pot oferi o evaluare relativ obiectivă.
- Ușor de administrat și corectat: În special testele cu răspunsuri scurte sau cu alegere multiplă.
- Permite evaluarea unui număr mare de elevi: Într-un timp relativ scurt.
- Oferă o imagine asupra nivelului de cunoștințe: La un moment dat.

Dezavantaje:

- Nu evaluează complexitatea învățării: Nu surprinde în totalitate înțelegerea profundă, abilitățile de aplicare sau creativitatea elevilor.
- Poate induce stres și anxietate: Testele și examenele pot fi o sursă de stres pentru mulți elevi.

- Nu oferă feedback detaliat: Notele oferă informații limitate despre punctele forte și slabe ale elevului.
- Poate încuraja învățarea mecanică: Elevii pot fi tentați să memoreze informații doar pentru a le reproduce la test.
- Nu ține cont de stilurile individuale de învățare: Toți elevii sunt evaluați în același mod.

Evaluarea Modernă

Caracteristici:

- Centrată pe elev: Elevul este implicat activ în procesul de evaluare, inclusiv prin autoevaluare și reflecție asupra propriului progres.
- Accent pe proces și produs: Se acordă importanță atât rezultatelor, cât și modului în care elevul învață și aplică cunoștințele.
- Instrumente diverse și autentice: Utilizează o varietate de metode și instrumente, cum ar fi portofolii, proiecte, investigații, studii de caz, prezentări, autoevaluare, evaluare de către colegi, observarea sistematică. Acestea sunt adesea integrate în activitatea de învățare.
- Rol formativ: Scopul principal este de a oferi feedback continuu pentru a sprijini învățarea și dezvoltarea elevului pe parcursul procesului educațional.
- Colaborare: Încurajează colaborarea și interacțiunea între elevi.
- Motivație intrinsecă: Vizează stimularea curiozității, a interesului și a dorinței de a învăța.

Avantaje:

- Evaluați o gamă mai largă de abilități și competențe: Inclusiv gândirea critică, rezolvarea de probleme, creativitatea, comunicarea și colaborarea.
- Oferă feedback bogat și specific: Ajută elevii să înțeleagă unde se află și ce trebuie să facă pentru a progresa.
- Promovează învățarea activă și profundă: Elevii sunt implicați în sarcini semnificative și relevante.
- Dezvoltă abilități de autoevaluare și reflecție: Elevii devin mai conștienți de propriul proces de învățare.
- Ține cont de diferențele individuale: Permite elevilor să demonstreze ceea ce știu și pot face în moduri variate.
- Reduce stresul asociat cu testele: Prin utilizarea unor metode mai integrate și mai puțin formale.

Dezavantaje:

- Poate fi mai subiectivă: În special metodele calitative, dacă nu sunt bine structurate și nu au criterii clare.
- Necesită mai mult timp pentru planificare, administrare și evaluare: Din partea profesorului.
- Poate fi dificil de standardizat: Compararea rezultatelor între elevi sau grupuri poate fi mai complexă.
- Necesită formarea profesorilor: Pentru a utiliza eficient noile metode și instrumente de evaluare.

În practică, o abordare eficientă implică adesea o combinație a metodelor de evaluare tradiționale și moderne. Metodele tradiționale pot fi utile pentru a evalua cunoștințele de bază și pentru a oferi o imagine generală a nivelului elevilor, în timp ce metodele moderne pot oferi o perspectivă mai profundă asupra abilităților complexe, a procesului de învățare și a capacității de aplicare a cunoștințelor în contexte reale. Important este ca evaluarea să fie aliniată cu obiectivele de învățare și să servească scopului de a sprijini progresul și dezvoltarea fiecărui elev.

Exemplu de activitate:

Tema integrată: „Aventură în parc”

Clasa: I

Obiective de învățare:

- Numărarea obiectelor din mediul apropiat (până la 20);
- Compararea numărului de obiecte folosind termeni ca „mai mult”, „mai puțin”, „tot atâtea”;
- Înțelegerea conceptelor de pozițională spațială;
- Rezolvarea de probleme simple de adunare și scădere cu obiecte concrete;
- Identificarea unor plante și animale comune din parc;
- Descrierea caracteristicilor simple ale anotimpului observat în parc;
- Înțelegerea importanței menținerii unui mediu înconjurător curat.

Instrumente și activități de evaluare:

Evaluarea se poate realiza prin observație directă în timpul unor activități practice și ludice desfășurate în clasă (simulând o vizită în parc) sau chiar într-o scurtă ieșire în curtea școlii sau un parc din apropiere. Nu se vor folosi teste scrise formale.

1. „*Vânătoarea de comori matematice*”:

*Cadrul didactic ascunde sau indică diverse obiecte (frunze, pietre, jucării, imagini cu animale) în zona de „parc”.

*Sarcină: Elevii sunt rugați să găsească un anumit număr de obiecte („Găsiți 5 frunze roșii!”). Profesorul observă dacă numără corect.

*Sarcină: Elevii compară numărul de obiecte găsite de ei sau de echipe mici („Cine a găsit mai multe pietre, echipa Ursuleților sau echipa Veverițelor?”). Profesorul observă dacă folosesc corect termenii de comparație.

2. „*Unde se află...?*”:

*Cadrul didactic plasează diverse obiecte și dă instrucțiuni care implică poziționarea spațială („Pune ursulețul lângă floare!”, „Așază mingea sub bancă!”).

*Sarcină: Elevii execută instrucțiunile. Profesorul observă dacă înțeleg și aplică corect conceptele de poziționare.

3. „*Probleme cu animăluțe*”:

*Cadrul didactic prezintă scurte probleme ilustrate sau verbale legate de animalele din parc („Erau 3 păsărele pe o creangă și au mai venit 2. Câte păsărele sunt acum?”).

*Sarcină: Elevii rezolvă problema folosind obiecte concrete (jetoane, degete) sau prin desen. Profesorul observă strategia de rezolvare și corectitudinea răspunsului.

4. „*Turul ghidat al parcului*”:

*Elevii, pe rând sau în grupuri mici, devin "ghizi" ai parcului imaginar.

*Sarcină: Ei descriu ce văd (plante, animale – chiar dacă sunt imagini), vorbesc despre anotimpul „în care ne aflăm” și despre cum trebuie să avem grijă de parc. Profesorul observă capacitatea de identificare, descriere și înțelegerea importanței protejării mediului.

Criterii de evaluare:

Cadrul didactic va urmări următoarele aspecte pentru fiecare elev, notând observațiile într-o fișă individuală sau un jurnal de observații:

- Participare activă și entuziasm: Implicarea în activități.
- Corectitudinea răspunsurilor: Înțelegerea conceptelor matematice și de explorare a mediului.
- Capacitatea de a aplica concepte: Utilizarea cunoștințelor în contexte practice.
- Vocabularul utilizat: Folosirea termenilor specifici (numere, forme, poziții, denumiri de plante/animale).
- Colaborarea (dacă este cazul): Interacțiunea cu colegii în activitățile de grup.
- Curiozitatea și spiritul de observație: Atenția acordată detaliilor din "parc".

Feedback-ul va fi oferit individual, pe loc, în timpul activităților, fiind încurajator și specific. Cadrul didactic poate spune: „ Bravo , ai numărat corect toate frunzele roșii!" sau „Ai identificat foarte bine forma rotundă a florii!". La finalul activităților, se poate face o discuție colectivă despre ce au învățat și ce le-a plăcut cel mai mult.

Avantajele acestei evaluări moderne pentru clasa I:

- Este adaptată vârstei: Activitățile sunt ludice și interactive, menținând interesul elevilor.
- Este holistică: Integrează cunoștințe și abilități din două discipline.
- Se concentrează pe înțelegere și aplicare: Nu doar pe memorare.
- Este mai puțin stresantă: Nu implică teste formale.
- Oferă feedback imediat și relevant: Ajută elevii să înțeleagă unde se află și cum pot progresa.
- Permite profesorului să observe direct progresul și dificultățile fiecărui elev.

Această abordare transformă evaluarea într-o parte naturală și plăcută a procesului de învățare pentru elevii de clasa I.

Bibliografie:

Marinescu Mariana - Metodica predării științelor naturii- Geografiei în învățământul primar, editura Paralela 45, 2016.

Mihaela Neagu, Mioara Mocanu Metodica predării matematicii la ciclul primar Editura Polirom, 2007.

Neacșu Ioan - Metode și tehnici de învățare eficientă, editura Polirom, 2015.

Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de matematică, Mihaela Singer , București, 2001

Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului, pentru clasa I;

*<https://www.didactic.ro/>

* <https://livresq.com/ro/>

EVALUAREA ELEVILOR: METODE ȘI IMPORTANȚA ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Profesor ȚIFREA RODICA-FLORINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ AUREL VLAICU, FETEȘTI

Evaluarea elevilor reprezintă un proces esențial în educație, având rolul de a măsura și sprijini progresul învățării. Aceasta nu se limitează doar la notarea rezultatelor, ci include o gamă variată de metode care contribuie la dezvoltarea competențelor elevilor și la îmbunătățirea procesului educațional.

Tipuri de evaluare

Evaluarea poate fi clasificată în mai multe tipuri, fiecare având scopuri și caracteristici specifice:

- **Evaluarea sumativă:** Se realizează la sfârșitul unei perioade de învățare (semestru, an școlar) și are rolul de a stabili nivelul de atingere a obiectivelor educaționale.
- **Evaluarea formativă:** Se desfășoară pe parcursul procesului de învățare și are scopul de a oferi feedback continuu elevilor, facilitând astfel îmbunătățirea performanței acestora.
- **Evaluarea diagnostică:** Se aplică la începutul unui ciclu de învățare pentru a identifica nivelul de cunoștințe și abilități ale elevilor, permițând astfel adaptarea strategiilor didactice.

Metode de evaluare

Există diverse metode prin care se poate evalua progresul elevilor:

Testele scrise: Permite evaluarea cunoștințelor teoretice și a capacității de aplicare a acestora.

- **Observarea directă:** Profesorul monitorizează comportamentele și reacțiile elevilor în timpul activităților, oferind informații despre abilitățile acestora.
- **Portofoliile educaționale:** Reprezintă o colecție de lucrări realizate de elevi, reflectând progresul și realizările acestora pe parcursul unui semestru sau an școlar.
- **Proiectele de grup:** Încurajează colaborarea și dezvoltarea abilităților de lucru în echipă, fiind o metodă eficientă de evaluare a competențelor practice.

- **Autoevaluarea:** Permite elevilor să reflecteze asupra propriilor învățături și să identifice ariile ce necesită îmbunătățire.

Importanța evaluării

Evaluarea are multiple roluri în educație:

- **Măsurarea progresului:** Ajută la determinarea nivelului de învățare al elevilor și la identificarea ariilor ce necesită atenție suplimentară.
- **Feedback constructiv:** Oferă elevilor informații despre performanțele lor, ghidându-i în procesul de învățare.
- **Adaptarea strategiilor didactice:** Permite profesorilor să ajusteze metodele de predare în funcție de nevoile elevilor.
- **Motivarea elevilor:** Prin recunoașterea realizărilor și identificarea domeniilor de îmbunătățire, evaluarea poate stimula dorința de învățare continuă.

Concluzie

Evaluarea elevilor este un proces complex și dinamic, esențial pentru succesul educațional. Prin utilizarea diverselor metode de evaluare, se poate asigura o învățare eficientă și adaptată nevoilor fiecărui elev. Astfel, evaluarea nu doar măsoară performanțele, ci și sprijină dezvoltarea continuă a acestora.

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL

METODE DIDACTICE UTILIZATE

ÎN DOMENIUL MECANICII

PROF. IUGA CRISTINA LUDOVICA

LICEUL TEHNOLOGIC GRIGORE MOISIL, BISTRIȚA

Evaluarea elevilor este una dintre cele mai importante etape ale procesului educațional. Ea ne ajută să înțelegem cât de bine au înțeles elevii conținutul predat, dar și cât de eficient am fost noi, profesorii, în transmiterea informației. În ultimii ani, alături de metodele clasice, au apărut metode moderne, digitale, care pot face procesul de evaluare mai atractiv, mai eficient și mai aproape de realitățile cu care elevii de azi se confruntă.

Comparație între evaluarea tradițională și cea modernă

Aspect comparativ	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Tipuri de itemi	Itemi obiectivi (alegere multiplă, completare) și subiectivi (eseuri, probleme) pe suport de hârtie	Itemi interactivi pe platforme digitale (ex: Wordwall), teste adaptate nevoilor elevilor
Instrumente folosite	Teste scrise, lucrări de control, ascultare orală	Platforme online (Wordwall, Kahoot, Google Forms), aplicații mobile, metode activ-participative
Metode de lucru	Centrate pe profesor, cu accent pe reproducerea informației	Centrate pe elev, stimulează gândirea critică și creativitatea (ex: metoda cubului, metoda ciorchinelui)
Feedback	Lent și uneori limitat la o notă	Rapid, detaliat și uneori automatizat
Motivația elevului	Scăzută în unele cazuri, din cauza rigidității	Mai crescută, prin elemente ludice și interactive

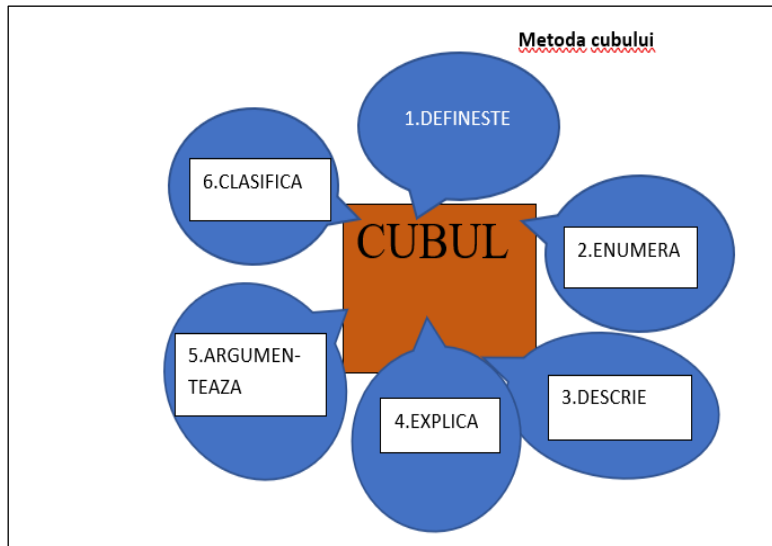
Evaluarea elevilor reprezintă un proces esențial în educație, fiind un mijloc prin care se verifică nivelul de asimilare al cunoștințelor și competențelor. Acest articol explorează diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă, analizând metodele și instrumentele folosite în ambele forme. Se evidențiază aplicarea metodelor moderne în învățământul tehnic, în special în domeniul mecanicii, prin utilizarea platformelor digitale și a metodelor interactive.

În contextul transformărilor accelerate din educație, evaluarea a devenit mai mult decât un simplu instrument de măsurare a performanței școlare. Ea este un mijloc de dezvoltare, de motivare și de adaptare a procesului de învățare la nevoile elevului. Tradițional, evaluarea se realiza prin teste scrise, orale sau lucrări practice. În prezent, metodele moderne propun un model interactiv și personalizat, în care elevul devine participant activ în propriul proces de învățare.

Aplicarea în domeniul mecanicii

Fiind profesor în domeniul mecanicii, am constatat că, metodele moderne pot transforma complet modul în care elevii se raportează la evaluare. Astfel, am utilizat în procesul educativ următoarele platforme și metode:

- **Metoda cubului** – Elevii au analizat un subiect (ex: lagăre cu rostogolire) din șase perspective: descriere, comparație, utilizare practică, avantaje, dezavantaje și concluzie. Exemplu de utilizare: la finalul lecției “Lagăre cu rostogolire” pentru a evalua elevii am utilizat această metodă

DEFINEȘTE

Defineste ce reprezintă lagărul cu rostogolire.

2. ENUMERĂ

Enumeră părțile componente ale unui lagăr cu rostogolire.

3. DESCRIE

Descrie avantajele lagărelor cu rostogolire.

4. EXPLICA

EXPLICA dezavantajele lagărelor cu rostogolire.

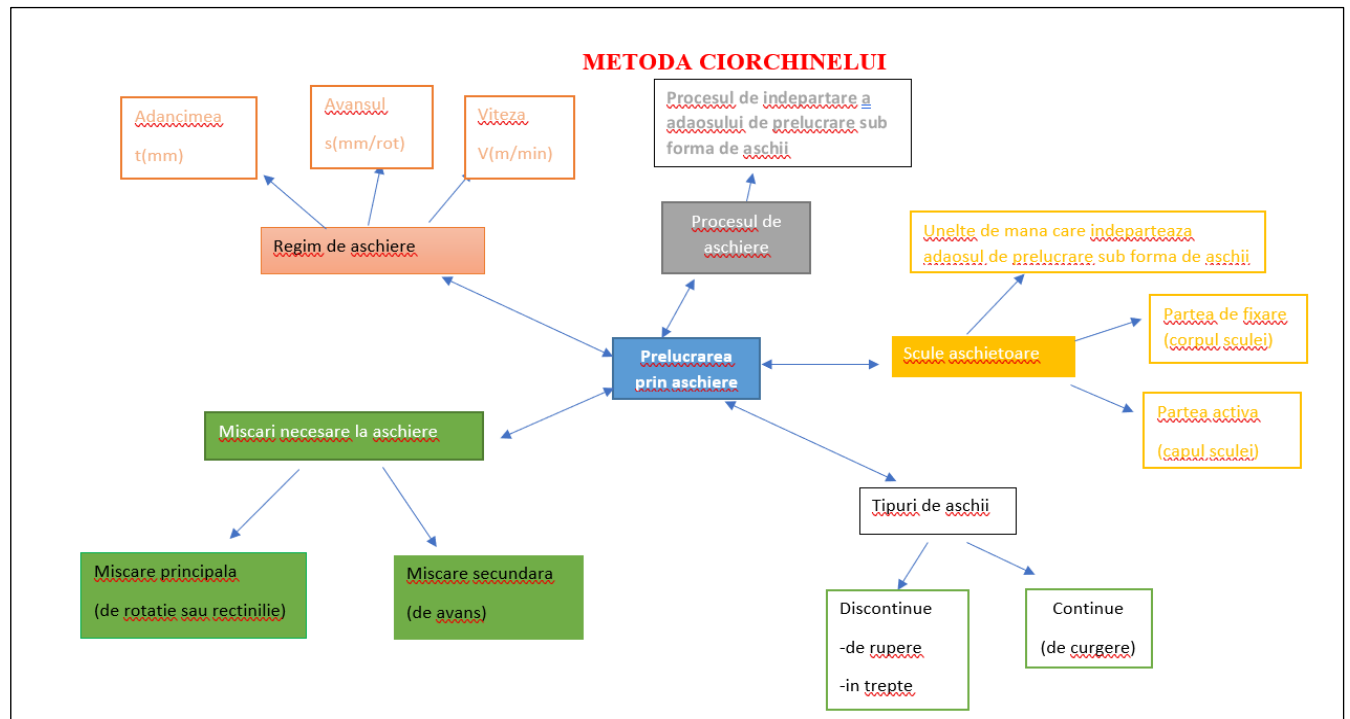
5. ARGUMENTEAZĂ

Argumentează necesitatea ungerii lagărelor.

6. CLASIFICĂ

Clasifică rulmenții.

- **Metoda ciorchinului** – Am folosit-o la o lecție de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor privind prelucrarea prin așchiere.

- **Wordwall** – Am creat teste interactive cu alegere multiplă sau perechi logice ,roata aleatoare, teste cu corespondența dintre două coloane, rebusuri pentru diferite tipuri de lecții.

6:55

0:08

Constituie avantaj al utilizarii CNC

- nu influenteaza gradul de automatizare
- marirea numărului de operații care erau necesare pentru efectuarea de lucrări precise
- realizarea de suprafețe complexe prin deplasarea după mai multe axe simultan

1 din 11

6:55

miscare secundara		viteza taisului sculei (m/min)
viteza de aschiere		poate fi de rotatie sau rectilinie
miscare principala		marimea deplasarii (mm/rot)
adaos de prelucrare		distanța dintre suprafața de aschiat și suprafața aschiata
avansul de aschiere		formata din parte de fixare și o parte activa
adancimea de aschiere		miscare de avans
scula aschietoare		marimea stratului de material care se indeparteaza de pe suprafata semifabricatului sub forma de aschii

Trimite răspunsurile

Prelucrarea prin aschiere

Partajează

0:03

0:03

Învârtă

Linkuri resurse create de mine

- [Asamblari prin incleiere - Roata aleatoare](#)
- [Lagar cu rostogolire - Chestionar](#)
- [Pene - Cuvinte încrucișate](#)

Aceste metode nu doar că i-au ajutat să învețe mai bine, dar i-au făcut să fie implicați și motivați. Ambele tipuri de evaluare au rolul lor în procesul educațional. Evaluarea tradițională oferă un cadru structurat și clar, util în multe contexte. Evaluarea modernă vine însă cu un plus de interactivitate, personalizare și atractivitate pentru elevii de azi. În domeniul tehnic, mai ales în mecanică, este esențial ca elevii să fie activi și să înțeleagă practic conceptele – iar metodele moderne pot fi un sprijin real în acest sens. Evaluarea nu trebuie privită ca o alegere între tradițional și modern, ci ca o completare între cele două. Tradiționalul oferă stabilitate și rigurozitate, în timp ce modernul aduce dinamism, adaptabilitate și motivație. Pentru domeniul mecanicii, metodele moderne oferă un plus major: transpunerea teoriei în practică, într-un mod accesibil și captivant. Astfel, elevii nu doar rețin informații, ci le și înțeleg și le aplică.

Bibliografie

- Cucoș, C. (2020). Pedagogie. Editura Polirom.
- Wordwall.net – Platformă educațională interactivă

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VERSUS TRADIȚIONAL

Prof. GĂBUNEA ELENA-DIANA

GRĂDINIȚA NR. 1 OTOPENI

Evaluarea reprezintă o componentă esențială a procesului educațional, având rolul de a măsura progresul elevilor, de a oferi feedback profesorilor și de a orienta procesul de învățare. De-a lungul timpului, metodele de evaluare s-au transformat semnificativ, trecând de la abordări rigide și standardizate la unele mai flexibile, centrate pe elev.

Evaluarea tradițională este adesea asociată cu testele scrise, lucrările semestriale, examenele orale și notele numerice. Aceasta se axează, în principal, pe rezultatele finale, punând accent pe memorarea informațiilor și reproducerea fidelă a conținuturilor învățate.

Evaluarea modernă, denumită adesea și alternativă sau formativă, presupune o abordare personalizată, centrată pe elev și pe dezvoltarea competențelor. Aceasta vizează procesul de învățare, nu doar produsul final, și include metode variate precum proiectele, portofoliile, autoevaluarea și feedbackul continuu.

Tabelul de mai jos evidențiază principalele diferențe între evaluarea tradițională și cea modernă:

Criteriu	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Centrare	Pe profesor	Pe elev
Obiectiv principal	Măsurarea rezultatelor	Sprijinirea procesului de învățare
Tipuri de instrumente	Teste scrise, examene	Portofolii, proiecte, feedback
Tipul de evaluare	Sumativă	Formativă
Flexibilitate	Redusă	Ridicată
Răspuns la nevoile elevului	Limitat	Adaptat și personalizat

În concluzie, evaluarea elevilor trebuie privită ca un proces complex, care depășește simpla acordare a unor note. În timp ce evaluarea tradițională oferă un cadru clar și structurat pentru măsurarea cunoștințelor, evaluarea modernă valorifică potențialul fiecărui elev și îl implică activ în actul educațional. Ideal ar fi ca profesorii să îmbine ambele tipuri de evaluare, pentru a răspunde cât mai bine nevoilor diverse ale elevilor și pentru a construi un sistem educațional echitabil, incluziv și orientat spre progresul real al fiecărui individ.

EVALUAREA ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

BOTA ANDREEA RAMONA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT JIMBOLIA

Diversitatea situațiilor didactice, precum și multitudinea de obiective ale evaluării presupun conceperea și aplicarea unor strategii diferite.

C. Cucos precizează că „metodele și tehnicile de evaluare îngăduie o anumită clasificare, dacă pornim de la trei repere principale: cantitatea de informație sau experiența încorporabilă de către elevi, axa temporală la care se raportează verificarea și sistemul de referință pentru emiterea valorizărilor.“

În funcție de primul criteriu analiștii au stabilit două tipuri: *evaluarea parțială* – când se verifică elemente cognitive sau comportamentale secvențiale, aceasta realizându-se prin ascultarea curentă, extemporale și probe practice curente, și *evaluarea globală* – când cantitatea de cunoștințe și deprinderi este mare, datorită cumulării acestora și se realizează prin teste docimologice, concursuri, etc.

Ținând cont de dimensiunea temporală, în teoria și practica educațională se disting trei forme sau strategii de evaluare:

➤ **evaluarea inițială sau predictivă**

– care se realizează la începutul unei etape de instruire pentru a stabili nivelul la care se situează elevii;

- implică operațiile de măsurare-apreciere-decizie;

- realizează un diagnostic al nivelului psihopedagogic al elevilor exprimat în termeni de performanțe, competențe actuale și potențiale;

- se realizează prin exprimări orale, probe scrise, probe practice;

- îndeplinește o funcție pedagogică prioritar predictivă vizând desfășurarea activității viitoare de predare-învățare.

- fundamentează psihopedagogic activitatea didactică viitoare, programul de recuperare pentru întreaga clasă sau doar pentru unii elevi.

➤ **evaluarea continuă sau formativă** – care se face în timpul secvenței de instruire (prin tehnici curente de verificare, teze etc.);

➤ **evaluarea sumativă (cumulativă) sau finală** – care se realizează la sfârșitul unei perioade de formare (prin examene).

Raportat la cel de-al treilea criteriu menționat, literatura de specialitate delimitează procesul evaluativ la:

- evaluarea formativă – când sistemul de referință este extern, cerințele fiind explicitate în programe sau manuale școlare;
- evaluarea clasificatorie – când sistemul de referință îl constituie performanțele grupului de apartenență – clasa de elevi;
- evaluarea autocentrică – când sistemul de raportare este constituit din nivelul propriilor performanțe anterioare ale elevului.

Prin coroborarea celor trei criterii se ajunge la o altă clasificare devenită clasică: evaluarea cumulativă sau sumativă și evaluarea continuă sau formativă.

Analiza realizată de I.T. Radu a pus în evidență următoarele caracteristici ale celor două mari strategii:

1. evaluarea cumulativă

- se realizează prin verificări parțiale încheiate cu aprecieri de bilanț asupra rezultatelor;
- operează prin verificări prin sondaj în rândul elevilor și în materie;
- vizează în principal evaluarea rezultatelor, având efecte reduse asupra îmbunătățirii procesului;
- se apreciază rezultatele în compararea lor cu scopurile generale ale disciplinei;
- exercită în principal funcția de constatare a rezultatelor și de clasificare a elevilor;
- generează atitudini de neliniște și stres în rândul elevilor;
- utilizează o parte considerabilă din timpul instruirii.

2. evaluarea continuă

- se realizează prin verificări sistematice, pe parcursul programului, pe secvențe mici;
- are loc prin verificarea tuturor elevilor și a întregii materii;
- are drept scop îmbunătățirea procesului de evaluare;
- pornește de la obiective operaționale concrete;
- are funcția prioritară de clasificare, dar nu definitivă;
- determină relații de cooperare între profesori și elevi, cultivând simultan capacitatea de evaluare și autoevaluare la nivelul elevilor;
- sporește timpul alocat instruirii prin diminuarea celui alocat evaluării.

Observăm că ambele strategii presupun atât avantaje cât și dezavantaje necesitând utilizarea lor prin îmbinare și complementare pentru că ceea ce se pierde printr-o strategie se câștigă prin cealaltă.

Teoria și practica evaluativă a evidențiat mai multe modele sau tipuri de evaluare. Astfel, în „The International Encyclopedia of Curriculum“ găsim următoarea clasificare:

A) Modele tradiționale, standard – convenționale:

- modelul centrat pe obiective (Tyler – Mager);
- modelul centrat pe decizie (CIPP = Context, Intrare, Proces, Produs), unde funcția de decizie o are inițiatorul sau beneficiarul procesului).

B) Modele complementare, nonstandard – neconvenționale:

- modelul evaluării fără obiective – ce recuperează în favoarea celui evaluat efectele neintenționate ale situației de învățare sau de evaluare;
- modelul evaluării responsive – care centrează procesul de evaluare pe realitatea din clasă, bazată pe interacțiune și negociere;
- modelul evaluării iluminative – care întemeiază procesul de evaluare pe caracteristici exclusiv calitative;
- modelul evaluării naturalistice – oferă o abordare holistică a obiectivelor și a procesului de evaluare;
- modelul evaluării calitative – dezvoltă o cunoaștere reflexivă și urmărește parcursul procesului evaluativ în patru etape: observație, descriere, interpretare și estimare.

Strategiile/tipurile de evaluare se pot clasifica pornind de la mai multe criterii, ajungându-se la mai multe ipostaze:

1. din punct de vedere al situațiilor de învățare identificăm două strategii:

- *evaluarea realizată în circumstanțe naturale* – bazată pe observarea activităților elevilor;
- *evaluare specifică* – realizată în condiții special create;

2. după funcția dominantă îndeplinită putem identifica:

- *evaluarea constatativă* – realizează o diagnoză descriptivă ce constă în depistarea „punctelor slabe” și a „punctelor forte”;
- *evaluarea predictivă* – urmărește prognozarea gradului în care elevii vor putea să răspundă pe viitor unui program de instruire.

3. după momentul în care se integrează în desfășurarea procesului didactic, putem identifica trei strategii: - *evaluarea inițială*;

- *evaluarea formativă*;
- *evaluarea sumativă*.

4. după statutul subiectului în dispozitivul evaluativ, putem identifica trei strategii:

- *evaluarea internă*, întreprinsă de aceeași persoană/instituție care este direct implicată și a generat activitatea de învățare (învățătorul sau profesorul clasei);
- *evaluarea externă*, realizată de o altă persoană/instituție decât cea care a asigurat derularea predării și învățării;
- *autoevaluarea*, efectuată de subiectul însuși asupra propriului progres.

5. după referentul evaluării:

- *evaluarea procesului de învățare*, atât a achizițiilor cât și a procesului în sine;
- *evaluarea sistemului de instruire* – accentul se pune pe sistemul educațional;
- *evaluarea achizițiilor realizate în afara școlii*;
- *evaluarea performanțelor* materializate în cunoștințe, atitudini, valori și conduite.

6. după domeniul psihocomportamental:

- *evaluarea în domeniul psihomotor* – capacități, aptitudini, deprinderi;
- *evaluarea în domeniul socioafectiv* – atitudini, sentimente, credințe;
- *evaluarea în domeniul cognitiv* – cunoștințe.

7. după rigurozitatea exprimării rezultatelor evaluării:

- *evaluarea cantitativă* – rezultatele sunt exprimate cifric, exact;
- *evaluarea calitativă* – rezultatele se exprimă prin opinii, păreri, deziderate etc.

8. după acuratețea instrumentelor utilizate în evaluare:

- *evaluarea obiectivă* – se realizează prin teste, probe algoritmizate și formalizate;
- *evaluarea impresivă* – se realizează prin observația, urmărirea progreselor, portofoliul, etc.

9. după referentul în concordanță cu care se realizează evaluarea:

- *evaluarea normativă* – apelează la o normă și furnizează poziția individului față de altul într-un grup;
- *evaluarea criterială* – apelează la un criteriu și se face judecând performanța unui individ.

10. după statutul evaluării în realizarea progresului individului:

- *evaluarea sumativă* – arată nivelul la care a ajuns un anumit elev la un moment dat;
- *evaluarea formativă* – permite ameliorarea rezultatelor și revenirea asupra celor învățate pentru a le corecta și a facilita trecerea spre o altă etapă.

Bibliografie:

- Ștefănescu C., *Evaluarea în procesul de instrucție și educație în Psihopedagogie preșcolară și școlară* (coord. Tomșa, Gh.), C.N.I. Coresi S.A., București, 2005;
- Cucoș, C., *Pedagogie*, Polirom, Iași, 2000;
- Cucoș, C., *Teoria și metodologia evaluării*, Iași, Polirom, 2008.

EVALUAREA EDUCAȚIONALĂ – ABORDARE UNIVERSALĂ

Prof. ARHIP ANIȘOARA

ȘCOALA G. „ION CREANGĂ”, GRĂDINIȚA P.P. „LIZUCA” BACĂU

Ansamblul educației se află într-o continuă dezvoltare, descoperire, necesitând o reexaminare a metodelor de evaluare. În timp ce metodele tradiționale, caracterizate prin instruire centrată pe profesor și învățare mecanică, pot oferi o bază de plecare, abordările moderne, incluzând strategiile centrate pe elev și îmbunătățite prin tehnologie, învățarea bazată pe proiecte care își propun să încurajeze gândirea critică, creativitate, învățarea activă, oferă modalități inovatoare de a implica și inspira elevii. O abordare hibridă care valorifică punctele forte ale ambelor paradigme poate crea un mediu educațional mai eficient și mai incluziv, influențând rezultatele elevilor, instruindu-i și formându-i pentru complexitățile lumii moderne. Evaluarea acționează ca o pârgă atât pentru îmbunătățirea formativă a predării și învățării, cât și pentru evaluarea sumativă a responsabilității profesorului. Evaluarea are un rol definitoriu în calitatea experiențelor de învățare ale elevilor, activitățile instructive ale profesorului, evaluarea curriculumului și a performanței sistemului. Înregistrări timpurii ale formelor de evaluare descriu modalități de identificare și recompensare a talentelor, evaluare care nu era bazată pe recomandări, mită sau nepotism ci pe meritocrația elevului cu nivel ridicat al competențelor, capabili să atingă obiective complexe. Evaluarea trebuie să exploateze perspectivele pe care psihologia educațională le oferă asupra comportamentului uman, atitudinilor, relațiilor inter- și intrapersonale, emoțiilor.

Evaluarea puternic aliniată cu ambițiile și valorile curriculare, care au aplicabilitate în contextele și procesele din clasă presupun o tehnologie care să sprijine ceea ce elevul trebuie să îndeplinească și să achiziționeze (să formeze deprinderi) în perioada de școlarizare. Exemple de modalități de evaluare pentru învățare:

- Învățarea bazată pe proiecte este o metodă eficientă care evaluează elevii pe baza capacității lor de a cerceta, de a colabora, de a comunica și de a prezenta soluții la probleme din viața reală. Această metodă intensifică creativitatea și gândirea critică, permițând elevilor să aplice cunoștințele teoretice în mod practic;
- Evaluarea formativă ajută elevul să-și îmbunătățească învățarea pe tot parcursul anului școlar;
- Evaluări bazate pe competențe, care presupun dezvoltarea unor abilități valoroase în contexte profesionale, sub formă de prezentări, simulări, strategii de practică pentru a stimula capacitățile practice ale elevului;
- Elevii crează întrebări cu variante de răspuns legate de disciplina/cursul studiat și le folosesc ca strategie de învățare pentru autoevaluare, încurajând un spirit al responsabilității și reflecția critică, dezvoltarea personală și competența în situația în care angajatorii caută absolvenți cu abilități de rezolvare a problemelor, abilități de comunicare și adaptabilitate,;
- Testarea asistată de calculator monitorizează efortul elevului pe baza vitezei de răspuns și oferă sugestii care susțin un efort mai mare și o viteză mai mică.

Tehnici de evaluare în sala de clasă:

- *Harta conceptuală*: reprezintă un desen sau o diagramă folosite pentru a ajuta elevii să organizeze sau să reprezinte cunoștințe legate de un anumit subiect. Începe cu o idee și se ramifică pentru a demonstra cum ideea principală se divide în teme specifice. Metoda oferă o acțiune observabilă a modului de înțelegere a conceptului/ideii. Ajută elevii să genereze idei noi, îi încurajează să descopere propoziții care conectează concepte creative, permite elevilor să comunice idei, gânduri, informații în mod clar, îi ajută să integreze concepte noi în informații obținute anterior.
- *Metoda 3-2-1*: activitate reflexivă rapidă care ajută la organizarea informației, clarificarea confuziilor, promovează reflecția și metacogniția, promovează discuțiile și evaluează interesul elevilor. Elevii vor nota trei idei/probleme referitoare la tema prezentată (diferențe, asemănări), două exemple în care ideile ar putea fi aplicate/implementate și o confuzie. Elevii împărtășesc ideile în perechi sau grupuri mici. Metoda poate fi ușor adaptată într-o activitate de tip forum, online.
- *Puzzle*: activitate individuală sau pe grup specifică unei teme date, care provoacă elevul/elevii să obțină o imagine de ansamblu. Clasa/grupa se împarte în grupe de lucru, fiecărui elev i se atribuie o subtemă diferită. Elevii vor avea material suplimentar costând în ghiduri de studiu, enciclopedii, întrebări, planșe și imagini. Se consultă cu experți în conținut din celelalte echipe pentru a prezenta grupei/echipei lor inițial un ghid rezumativ/o recapitulare/o listă de resurse. Tehnica poate fi combinată cu prezentări.

Avantajele evaluării învățării:

- Evaluarea permite profesorului să se adapteze la cerințele elevilor;
- Motivație și implicare sporite prin utilizarea tehnicilor inovatoare: gamificarea și exerciții interactive;
- Învățarea personalizată în urma căreia fiecare elev, inclusiv cei cu cerințe speciale, vor primi asistența necesară;
- Dezvoltarea abilităților: gândirea critică, rezolvarea problemelor și munca în echipă;
- Feedback și îmbunătățire. Elevii devin mai buni la identificarea domeniilor forte și a domeniilor de dezvoltare atunci când primesc feedback oportun și util.

Metodele moderne de evaluare eLearning depășesc testele și chestionarele convenționale și oferă o analiză mai amănunțită a performanțelor elevilor. Prin susținerea noilor tehnici de evaluare și sublinierea importanței feedback-ului prompt și a dezvoltării continue, vor fi oferite elevilor experiențe de învățare individualizată și vor îmbunătăți rezultatele învățării. Evoluția metodelor de evaluare în educația modernă, din perspectivă internațională, asigură elevilor dezvoltarea competențelor academice și competențelor practice, dezvoltarea potențialului pentru un viitor, nu doar în propria țară, dinamic și competitiv.

Bibliografie:

Manolescu, M., *Evaluarea în educație. Meritocrația și mediocritatea*, Ed. Universitară, București, 2019

Siteografie:

<https://strobeeducation.com/blog/assessing-student-learning-6-types-of-assessment-and-how-to-use-them/>

EVALUAREA ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

BODEA IOANA – ADRIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNTANA

Evaluarea reprezintă un proces esențial în activitatea didactică, având rolul de a orienta și regla învățarea, de a furniza feedback și de a contribui la progresul școlar al fiecărui elev. În ciclul primar, unde fundamentele formării școlare se pun cu precădere, evaluarea trebuie să fie adaptată vârstei, ritmului și particularităților de învățare ale copiilor. În plus, în contextul unei educații incluzive, evaluarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) trebuie să fie nu doar posibilă, ci și eficientă și echitabilă.

În învățământul primar, evaluarea are funcții formative, sumative și diagnostice. Formele tradiționale de evaluare (probe scrise, orale, practice) sunt completate astăzi de metode alternative, centrate pe competențe și procesul de învățare: observarea sistematică a comportamentului și progresului elevilor; portofoliul educațional; proiectele individuale sau de grup; autoevaluarea și coevaluarea.

Un exemplu concret îl reprezintă evaluarea competenței de citire în clasa a II-a: în locul unei dictări standard, învățătorul poate propune lectura unui text adaptat nivelului clasei, urmată de întrebări de înțelegere orală și de o activitate de tip desen sau scriere creativă. Astfel, evaluarea devine o oportunitate de învățare.

Într-o clasă incluzivă, evaluarea elevilor cu CES trebuie să țină cont de particularitățile diagnosticului, ale planului educațional individualizat (PEI), dar și de potențialul și progresele reale ale copilului. Evaluarea nu este o comparație cu ceilalți, ci o măsurare a propriei evoluții. Adaptarea evaluării poate însemna: utilizarea unui limbaj simplificat; oferirea unui timp suplimentar; susținerea orală în locul celei scrise; formularea unor cerințe esențiale. Exemplu concret: un elev din clasa a III-a cu dislexie poate fi evaluat la citit prin ascultare individuală, folosindu-se un text mai scurt, font mărit și întrebări simple. Nu contează viteza lecturii, ci gradul de înțelegere. Colaborarea dintre cadrul didactic, părinți și consilierul școlar este esențială.

Deși legislația susține evaluarea diferențiată și incluzivă (cf. OMEN 6134/2016), în practică apar dificultăți: lipsa de formare specifică a cadrelor didactice, lipsa resurselor, sau presiunea unui curriculum uniform. Cu toate acestea, multe cadre didactice din învățământul primar aplică strategii personalizate și valorizează progresul fiecărui copil, contribuind la o școală mai empatică și eficientă.

Consider că, evaluarea în ciclul primar ar trebui să fie mai degrabă o oglindă a progresului decât o etichetare a performanței. Elevii, în special cei cu CES, au nevoie de încredere, încurajare și obiective realiste. O evaluare empatică, coerentă și adaptată poate contribui decisiv la integrarea, motivația și reușita fiecărui copil. Cred cu tărie că profesorul de la ciclul primar are o misiune dublă: să formeze competențe și să construiască demnitatea elevului.

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. București: Editura Polirom.
2. Cucoș, C. (2018). Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și gradul didactic II. Iași: Polirom.
3. Jigău, M. (coord.) (2007). Ghid de evaluare în învățământul primar. București: Institutul de Științe ale Educației.
4. Ministerul Educației Naționale. OMEN 6134/2016 privind organizarea serviciilor de sprijin educațional.
5. Stan, E. (2010). Evaluarea în învățământul primar. București: Editura Didactică și Pedagogică.
6. Voiculescu, F. (2019). Evaluarea în context educațional incluziv. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

NUME:
PRENUME:
CLASA: A VII-A
DISCIPLINA: BIOLOGIE

TEST DE EVALUARE

Profesor DAN RAMONA MARCELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 RIENI

I.Asociază noțiunile din cele două coloane, prin notarea literei în fața cifrei corespunzătoare.

A	B	0,3 x 4 = 1,2 puncte
1. Fruct	a. Codița florii	
2. Petale	b. Se formează în urma fecundației din ovar	
3. Peduncul	c. Sunt colorate	
4. Receptacul	d. Partea îngroșată a pedunculului	
5. Sămânța		

II. Completează spațiile libere cu noțiunile corespunzătoare. 0,2 x 5 = 1 punct

Transportul granulelor de polen din anterele _____ pe _____ gineceului se numește _____. După fecundație, ovulul se transformă în _____, iar ovarul în _____.

III. Enumeră patru condiții de germinare ale semințelor. 0,3x 4 = 1,2 puncte

-
-
-
-

IV. Definește următoarele noțiuni: corolă, androceu, caliciu, pistil 0, 5 x 4 = 2 puncte

-
-
-
-

NUME:
PRENUME:
CLASA: A VII-A
DISCIPLINA: BIOLOGIE

V. Completează cu noțiunile potrivite:

0,3 x 12 = 3,6 puncte

Oficiu: 1 punct

RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE ÎN EVALUARE

(inclusiv pentru elevii cu CES)

CODILĂ ADRIAN PETRU

PROF. GR. DID. I RELIGIE ORTODOXĂ

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BĂUȚAR + ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TRAIAN LALESCU CORNEA”+ ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TRANDAFIR TĂMAȘ”, MARGA, JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

1. Definirea RED și rolul în evaluare

Resursele educaționale deschise sunt materiale de predare, învățare și cercetare aflate în domeniul public sau sub licență deschisă, care permit utilizarea, adaptarea și distribuirea gratuită. În evaluare, acestea contribuie la:

- diversificarea instrumentelor de măsurare a competențelor,
- accesibilizarea conținuturilor,
- individualizarea evaluării pentru elevii cu nevoi speciale.

2. Exemple de RED utilizate în evaluare

a) Platforme și instrumente digitale

- **Kahoot, Wordwall, Quizizz, LearningApps** – teste interactive, adaptabile nevoilor elevilor;
- **Google Forms** – pentru evaluări online cu feedback automatizat;
- **Reduse.org și ROER.ro** – platforme românești cu resurse educaționale gratuite.

b) Fișe de evaluare în format editabil

- Fișe adaptate nivelului de dificultate;
- Exerciții cu suport vizual (imagini, pictograme, coduri de culori).

c) Materiale audio și video

- Povestiri biblice, istorice sau științifice în format audio-video;
- Evaluări orale bazate pe înregistrări sau răspunsuri video.

3. Resurse adaptate pentru elevii cu CES

a) Adaptări vizuale și structurale

- Fonturi mari, contrast ridicat, spațiere amplă;
- Pictograme și imagini explicative;
- Sarcini fragmentate pe pași mici.

b) Evaluare alternativă

- Răspunsuri prin desen, alegere multiplă cu sprijin vizual;
- Răspunsuri înregistrate audio în loc de scris;
- Observarea comportamentului și evaluarea progresului prin portofoliu.

c) Platforme dedicate

- **Didactic.ro** – Secțiunea CES – materiale adaptate;
- **Tactile Images** – platformă interactivă pentru nevăzători;
- **Cboard** – aplicație de comunicare augmentativă.

4. Modalități de integrare a RED în evaluare

- Evaluare continuă prin jocuri educative interactive;
- Autoevaluare și evaluare peer-to-peer prin rubrici și scale vizuale;
- Portofoliu digital cu rezultate din aplicații și fișe completate.

5. Beneficiile utilizării RED în evaluare

- Crește motivația elevilor;
- Asigură echitate și accesibilitate;
- Favorizează învățarea personalizată;
- Stimulează colaborarea între cadre didactice.

6. Concluzie

Utilizarea resurselor educaționale deschise în evaluare – mai ales cele adaptate pentru copii cu CES – reflectă o abordare incluzivă, modernă și eficientă. Aceste resurse pot fi valorificate pentru a oferi tuturor elevilor șansa de a-și demonstra progresul și de a se simți valorizați în procesul educațional.

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL – PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE.

CODILĂ ADRIAN PETRU

PROF. GR. DID. I RELIGIE ORTODOXĂ

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ BĂUȚAR + ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TRAIAN
LALESCU”, CORNEA + ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TRANDAFIR TĂMAȘ”,
MARGA, JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN**

I. Introducere

Evaluarea este un proces esențial al învățării, prin care se măsoară progresul și se oferă feedback elevilor, cadrelor didactice și sistemului educațional. În timp ce metodele tradiționale de evaluare (teste scrise, lucrări de control, examene) s-au menținut timp de secole, noile paradigme pedagogice propun forme moderne de evaluare, centrate pe competențe, gândire critică și autoevaluare. În context global, multe țări au inițiat reforme semnificative în acest domeniu, reflectând un echilibru între rigurozitatea tradițională și flexibilitatea abordărilor moderne.

II. Evaluarea tradițională – caracteristici și limite

Evaluarea tradițională se axează pe **măsurarea cunoștințelor** prin:

- lucrări scrise standardizate,
- teste grilă,
- examene sumative,
- note numerice.

Avantaje:

- ușor de administrat și de cuantificat;
- permite comparații între elevi;
- oferă o imagine clară a acumulării de informații.

Limite:

- nu măsoară competențele transversale;
- ignoră progresul individual;
- induce stres și competiție excesivă;
- se axează pe reproducerea mecanică a conținutului.

Exemplu:

Sistemele de învățământ din Asia de Est (ex. China, Coreea de Sud) au promovat mult timp evaluarea tradițională, cu accent pe rezultate în examene, dar reformele recente tind spre modele mai echilibrate.

III. Evaluarea modernă – principii și metode

Evaluarea modernă urmărește **dezvoltarea competențelor-cheie**, implicând:

- portofolii educaționale;
- proiecte individuale sau de grup;
- autoevaluare și evaluare colegială;
- rubrici de evaluare și feedback narativ;
- aplicații digitale (ex. Google Forms, Socrative).

Principii:

- evaluarea este parte integrantă a procesului de învățare;
- se axează pe formare, nu doar pe clasificare;
- promovează învățarea activă și autoreglarea.

Exemplu:

În Finlanda, evaluarea este în mare parte formativă, accentuând progresul, reflecția personală și feedback-ul constructiv. Elevii sunt încurajați să înțeleagă ce au învățat și unde pot îmbunătăți.

IV. Perspective internaționale asupra evaluării

1. Finlanda – model centrat pe elev

Finlanda este renumită pentru un sistem educațional în care **evaluarea formativă** este dominantă. Profesorii oferă feedback continuu, iar accentul cade pe:

- învățarea individualizată,
- raportarea progresului prin conversații cu elevii și părinții,
- lipsa notelor până la vârste mai mari.

2. Regatul Unit – combinație între tradițional și modern

În Anglia, **GCSE și A-levels** sunt examene tradiționale, dar în școlile primare și gimnaziale se promovează evaluarea prin:

- „Assessment for Learning” (AfL),
- rubrici detaliate,
- dezvoltarea competențelor personale și sociale.

3. Statele Unite – accent pe evaluarea alternativă

În SUA, sistemele educaționale variază de la stat la stat. Se promovează:

- portofolii digitale,
- evaluări proiective,
- teste adaptive pe calculator (ex. MAP Growth),
- metode formative integrate în predare.

4. Singapore – echilibru între performanță și învățare holistică

După o perioadă de orientare excesivă spre testare standardizată, Singapore a implementat programul „Teach Less, Learn More”, favorizând evaluarea alternativă și feedback-ul constructiv.

V. Trecerea de la tradițional la modern – condiții și provocări

Condiții necesare:

- formarea profesorilor în evaluarea modernă;
- infrastructură digitală adecvată;
- susținerea familiei și a comunității educaționale;
- adaptarea curriculumului.

Provocări:

- rezistența la schimbare;
- lipsa unui sistem de monitorizare unitar;
- dificultatea evaluării obiective în metodele alternative;
- presiunea socială și culturală pentru „note mari”.

Exemplu românesc:

Ministerul Educației din România a lansat în 2023 *Platforma E-Evaluare* pentru testare digitală în ciclul primar, în paralel cu promovarea metodelor formative în Curriculumul Național.

VI. Concluzii

Într-o lume în transformare, **evaluarea trebuie să devină un instrument de sprijin, nu doar de clasificare**. Evaluarea tradițională rămâne utilă în contexte standardizate, dar metodele moderne oferă oportunități reale pentru învățare personalizată și dezvoltare integrală. Modelele internaționale arată că un echilibru între cele două abordări este soluția optimă pentru o educație de calitate.

Așa cum spunea John Dewey: „*Dacă învățăm astăzi așa cum am făcut-o ieri, ne furăm ziua de mâine.*”

Bibliografie

1. Black, P. & Wiliam, D. (1998). *Assessment and Classroom Learning*. Assessment in Education.
2. OECD (2013). *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*.
3. Fullan, M. (2011). *The New Meaning of Educational Change*. Teachers College Press.

4. Darling-Hammond, L. (2010). *The Flat World and Education*. Teachers College Press.
5. National Research Council (2001). *Knowing What Students Know: The Science and Design of Educational Assessment*.
6. European Commission (2020). *Assessment practices for 21st century learning*.
7. Finnish National Board of Education (2022). *Principles of Student Assessment*.
8. Ministerul Educației (România) – *Ghiduri metodologice privind evaluarea formativă* (2023).
9. Sfânta Scriptură – Proverbe 1:5: „Înțeleptul va auzi și își va spori știința.”

EVALUAREA - ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

**Profesor pentru educație timpurie ȘUHANI RODICA
GP.N. „LUMEA COPILĂREI”, GURA HUMORULUI**

Evaluarea în educație are drept scop aprecierea efectelor unui demers pedagogic, în mod obiectiv și prin mijloace științifice. Evaluarea controlează și condiționează dinamica clasei, încât putem spune că nu există învățare eficientă fără evaluare. Ea acționează în cadrul concret al clasei de elevi, folosind instrumente specifice pentru analiza progresului acestora în grup și individual.

Schaub Horst definește evaluarea în “Dicționarul de pedagogie”, (2000, p.101)., ca fiind “procesul care începe cu planificarea și cu descrierea obiectivelor și a conținuturilor care vor fi controlate mai târziu”

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă reprezintă două abordări distincte în contextul evaluării performanței, cunoștințelor și abilităților elevilor. Așezarea în oglindă a evaluării tradiționale și a evaluării moderne fiind o sarcină dificilă dar necesară. Dincolo de diferențiere, trebuie să ținem cont de continuitatea, trecerea firească de la tradițional la modern.

Abordarea binomului „evaluare tradițională- evaluare modernă” într-o analiză critic-constructivă necesită argumentul că acestea nu sunt separate în abordări și nici nu se exclud una pe cealaltă, coexistând în spațiul școlar. În multe sisteme de învățământ, dar și în cel din România, se încearcă, cel puțin la nivel teoretic, accentul pe evaluarea modernă, bazată pe competențe, pe procesele cognitive ale elevului, cât și pe competențe ale personalității. La nivel practic se promovează evaluarea centrată pe procesul învățării, pe cogniție și metacogniție.

Evaluarea tradițională se bazează pe teste standardizate, cum ar fi examene scrise, teste cu întrebări tip grilă, eseuri scurte și alte forme de evaluări formale. Aceste teste sunt concepute pentru a măsura în mod obiectiv cunoștințele și abilitățile elevilor. Un aspect major al evaluării tradiționale este accentul pus pe memorarea și reproducerea informațiilor. Elevii sunt adesea evaluați pe baza capacității lor de a reține și reproduce date și fapte. Toți elevii sunt evaluați folosind aceleași teste și criterii, asigurând o anumită uniformitate și comparabilitate între elevi. Acest lucru poate ignora diferențele individuale și stilurile de învățare diferite. Testele standardizate oferă criterii bine definite și clare pentru evaluarea performanței elevilor, făcând evaluarea ușor de înțeles și de aplicat. Aceste evaluări sunt ușor de administrat și de scalat pentru grupuri mari de elevi, economisind timp și resurse. Datorită standardizării, rezultatele sunt comparabile între elevi și școli, oferind o imagine de ansamblu asupra performanței relative. Aprecierea școlară se constituie ca moment separat de activitatea de predare-învățare, acționând cu precădere periodic sub formă de evaluare sumativă.

Evaluarea tradițională are punctele sale forte în claritatea și standardizarea evaluării, ușurința de administrare și comparabilitatea rezultatelor. Totuși, această abordare are și limitări semnificative, inclusiv tendința de a inhiba creativitatea, de a crea stres și de a nu reflecta abilități practice. În contextul educațional modern, este important să se găsească un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne pentru a asigura o evaluare cuprinzătoare și relevantă pentru dezvoltarea elevilor.

Evaluarea modernă este asociată grijii față de măsurarea și aprecierea rezultatelor, ne fiind un scop în sine, un simplu control, ci se realizează în vederea abordării unor decizii și măsuri ameliorative. Aceasta are ca scop îmbunătățirea procesului de învățare în timp real,

identificând și abordând nevoile și dificultățile elevilor pe măsură ce apar. Utilizează o varietate de metode, cum ar fi portofolii, proiecte, prezentări, lucrări de cercetare, studii de caz și evaluări bazate pe competențe, acoperind atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare. Se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică. Încurajează evaluarea abilităților practice, a gândirii critice și a creativității, pe lângă cunoștințele teoretice. Evaluările sunt personalizate pentru a se potrivi nevoilor și stilurilor individuale de învățare ale elevilor, feedback-ul oferit fiind detaliat și constructiv, concentrându-se pe punctele tari și ariile de îmbunătățire ale elevilor.

Evaluarea modernă încurajează gândirea critică, rezolvarea creativă a problemelor și abilitățile de analiză prin sarcini variate și relevante. Își asumă un rol activ, de transformare continuă a proceselor de predare și de învățare, de intervenție formativă, devenind un proces continuu și integrat organic în procesul de instruire. Evaluarea modernă aduce o abordare mai cuprinzătoare și adaptabilă a evaluării educaționale, concentrându-se pe dezvoltarea continuă și aplicarea practică a cunoștințelor. Deși are provocările sale, cum ar fi complexitatea și resursele necesare, beneficiile sale în promovarea gândirii critice, reducerea stresului și relevanța practică o fac esențială pentru un sistem educațional modern și eficient. Integrarea tehnologiilor și a abordărilor personalizate poate transforma evaluarea într-un instrument puternic pentru îmbunătățirea învățării și dezvoltării elevilor. Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi platformele de e-learning și testele online, poate moderniza și eficientiza procesul de evaluare, dar și aduce provocări legate de accesibilitate și echitate.

Evaluarea tradițională constată, compară și judecă; este centrată deci pe elev și apreciază conformitatea cunoștințelor predate (lecția învățată) cu o scară de valori care este lăsată la aprecierea profesorului și care rămâne în mare parte implicită, nu se comunică elevilor, în timp ce evaluarea modernă se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică, fiind parte integrată a procesului didactic, nu mai este privită din exteriorul acesteia.

Evaluarea școlară, cea tradițională sau cea modernă ar trebui să fie decât un mijloc în slujba progresului elevului, nu un scop în sine. Aceasta trebuie să fie în slujba progresului educativ și integrată acestuia. Ea trebuie să răspundă la întrebarea : A făcut progrese elevul sau nu?, stimulând activitatea elevului și facilitând progresul său. Evaluarea trebuie să-l informeze pe elev, să-l ajute, nu să-l sancționeze. Evaluarea trebuie să se facă în folosul copilului, ca ființă în devenire, în creștere, care nu a încheiat procesul de dezvoltare. Feedback-ul este crucial în evaluarea școlară, deoarece îi ajută pe elevi să înțeleagă punctele lor forte și zonele care necesită îmbunătățiri, le oferă îndrumări concrete pentru a-și îmbunătăți performanțele și contribuie la dezvoltarea abilităților de autoevaluare și reflecție critică.

Evaluarea școlară este un element vital în educație, având un impact semnificativ asupra formării academice și personale a elevilor. O abordare echilibrată, care să combine diverse metode de evaluare și să pună accent pe feedback constructiv, poate contribui la crearea unui mediu educațional mai eficient și mai incluziv.

Bibliografie

- Oprea C-L. 2003 - Pedagogie. Alternative metodologice interactive, București, Editura Universității din București
 Manolescu, M., 2010 , Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, București
 Schaub H.; Zenke K.G. 2000, - Dicționar de pedagogie, Editura Polirom, Iași

EVALUAREA ELEVILOR: TRADIȚIONAL VS. MODERN. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

PROF. ROMAN CRISTINA-OANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, RUSCOVA, MARAMUREȘ

Evaluarea elevilor reprezintă un pilon central al educației, influențând nu doar parcursul școlar al acestora, ci și politicile educaționale la nivel național și internațional. Acest studiu analizează tendințele tradiționale și moderne în evaluare, prezentând diferențele, complementaritățile și provocările actuale din perspectiva mai multor sisteme educaționale internaționale. Accentul este pus pe mutația de la evaluarea sumativă spre cea formativă, pe integrarea tehnologiei și pe nevoia de personalizare a evaluării în funcție de profilul elevului.

Evaluarea reprezintă procesul prin care se măsoară nivelul de achiziții al elevului, progresul în învățare și gradul de atingere a obiectivelor educaționale. Tradițional, aceasta s-a realizat prin probe scrise, orale sau practice, cu accent pe rezultatul final. În ultimele decenii, tendințele internaționale au favorizat o abordare mai flexibilă, centrată pe proces, pe feedback și pe învățarea pe termen lung. Evaluarea nu mai este doar un instrument de clasificare, ci și unul de învățare.

Evaluarea tradițională: caracteristici și limite

Evaluarea tradițională se bazează pe probe standardizate, examene finale, lucrări scrise sau teze. În multe sisteme educaționale, acest tip de evaluare este dominant datorită obiectivității și comparabilității sale.

Caracteristici:

- accent pe produsul final, nu pe procesul de învățare;
- metode rigide, adesea limitate la testarea cognitivă de tip reproductiv;
- accent pe ierarhizare și selecție;
- feedback redus sau inexistent;
- evaluatorul este figura autoritară.

Limite:

- nu încurajează gândirea critică sau creativitatea;
- ignoră progresul individual;
- creează stres și anxietate în rândul elevilor;
- favorizează memorarea în detrimentul înțelegerii.

Studiile OCDE arată că sistemele cu evaluări predominant tradiționale (cum ar fi cele din Europa de Est sau Asia de Sud-Est) au rezultate academice bune, dar sunt mai puțin performante în dezvoltarea competențelor transversale (OCDE, 2020).

Evaluarea modernă: principii, metode și impact

Evaluarea modernă, cunoscută și sub numele de evaluare autentică sau formativă, pune accent pe feedback, autorefecție și învățare continuă. Se bazează pe diversificarea instrumentelor, folosirea tehnologiei și implicarea activă a elevului.

Principii ale evaluării moderne:

- centrare pe elev și pe nevoile sale individuale;
- evaluare continuă și contextualizată;
- utilizarea rubricilor și a criteriilor explicite;
- feedback constructiv și imediat;
- autoevaluare și co-evaluare.

Instrumente și metode:

- Portofolii digitale;
- Proiecte interdisciplinare;
- Jurnale de învățare;
- Evaluare prin aplicații educaționale (ex: Kahoot, Socrative, Google Forms);
- Evaluare narativă sau descriptivă.

În Finlanda, evaluarea formativă este parte integrantă a sistemului educațional, în timp ce în Canada și Noua Zeelandă sunt promovate modele hibride, care îmbină evaluarea tradițională cu cea formativă. În Singapore, accentul se mută tot mai mult pe „assessment for learning”, cu scopul de a încuraja autonomia elevilor.

Rolul tehnologiei în evaluarea modernă

Digitalizarea evaluării este o tendință globală accelerată de pandemia COVID-19. Aceasta a obligat multe sisteme educaționale să se reconfigureze, oferind oportunități de transformare profundă a evaluării.

Avantaje ale evaluării digitale:

- acces rapid la date despre progresul elevului;
- feedback instantaneu;
- personalizarea itemilor;
- posibilitatea de autoevaluare asistată digital;
- stocarea și analizarea performanței în timp real.

Exemple de bune practici includ:

- **Estonia:** testele naționale sunt administrate digital, cu feedback automatizat;
- **Olanda:** platformele adaptive de evaluare sunt utilizate în învățământul gimnazial;
- **Statele Unite:** utilizarea aplicațiilor de tip „game-based assessment” pentru testarea competențelor STEM.

Totuși, digitalizarea nu înseamnă automat o evaluare mai bună. Probleme precum accesul inegal la tehnologie, formarea insuficientă a cadrelor didactice și lipsa unei infrastructuri coerente pot afecta negativ eficiența evaluării moderne.

Evaluare echitabilă și incluzivă: un imperativ internațional

Perspectivile internaționale subliniază importanța echității în evaluare. Evaluarea modernă trebuie să ia în considerare diversitatea elevilor: stiluri de învățare, nevoi speciale, context cultural și social.

Conform UNESCO (2021), o evaluare de calitate este una care:

- este relevantă pentru contextul elevului;
- nu discriminează pe baza statutului socio-economic;
- promovează învățarea pe tot parcursul vieții;

- pespectă ritmul și progresul individual.

Concluzii și recomandări

Evaluarea modernă nu anulează evaluarea tradițională, ci o completează. Viitorul educației constă într-o evaluare echilibrată, care să valorizeze atât rigoarea academică, cât și procesul de învățare. Sisteme precum cel finlandez sau cel canadian oferă modele viabile de îmbinare a celor două paradigme.

Recomandări:

- formarea continuă a profesorilor în metode moderne de evaluare;
- utilizarea mixtă a evaluării sumative și formative;
- adaptarea evaluării la contextul local, cu preluarea bunelor practici internaționale;
- promovarea culturii feedbackului în școală;
- investiții în infrastructura digitală educațională.

Bibliografie

1. OCDE. (2020). *PISA 2018 Results – Volume I: What Students Know and Can Do*. OECD Publishing.
2. UNESCO. (2021). *Understanding Education Quality: The Importance of Learning Outcomes*. Paris.
3. Black, P. & Wiliam, D. (2009). *Developing the Theory of Formative Assessment*. Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 21(1), 5–31.
4. Darling-Hammond, L. (2017). *Empowered Educators: How High-Performing Systems Shape Teaching Quality Around the World*. Jossey-Bass.
5. European Commission. (2020). *Assessment Practices for 21st Century Learning*. Brussels.
6. Hattie, J., & Timperley, H. (2007). *The Power of Feedback*. Review of Educational Research, 77(1), 81–112.
7. OECD. (2021). *Digital Education Outlook 2021: Pushing the Frontiers with AI, Blockchain and Robots*. OECD Publishing.

„EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE”

PROF. COVACI ANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 RUSCOVA, MARAMUREȘ

Evaluarea elevilor reprezintă un pilon fundamental în procesul educațional, având rolul de a măsura progresul, de a furniza feedback și de a orienta parcursul individual al fiecărui elev. În ultimele decenii, dezbaterile privind metodele de evaluare a cunoscut o intensificare semnificativă, mai ales în contextul transformărilor generate de digitalizare, globalizare și noile paradigme pedagogice. Etapa 7 a proiectului nostru educațional își propune să investigheze și să compare metodele de evaluare tradiționale și moderne, analizând totodată perspective internaționale relevante care pot oferi modele de bună practică.

Evaluarea tradițională: trăsături, avantaje și limite

Evaluarea tradițională este asociată, în general, cu metodele clasice de testare: lucrări scrise, teze, examene standardizate, ascultări orale și note numerice. Aceste metode au fost considerate mult timp drept instrumente obiective și eficiente pentru clasificarea și ierarhizarea elevilor.

Avantajele evaluării tradiționale:

- Oferă o structură clară și predictibilă atât pentru elevi, cât și pentru profesori;
- Este relativ ușor de implementat și standardizat la scară largă;
- Permite comparabilitatea rezultatelor între elevi sau instituții;
- Reflectă capacitatea de memorare și reproducere a informațiilor.

Limitările acestei abordări:

- Ponderează excesiv cunoștințele de tip factual, în detrimentul competențelor cognitive superioare;
- Nu reflectă în mod fidel dezvoltarea competențelor transversale (gândire critică, creativitate, colaborare);
- Creează presiune psihologică asupra elevilor, mai ales în cazul evaluărilor unice și decisive;
- Oferă un feedback limitat, orientat mai degrabă spre notare decât spre învățare.

Evaluarea modernă: concept, beneficii și instrumente

Evaluarea modernă a apărut ca răspuns la nevoia de a centra procesul educațional pe elev și pe învățare, nu doar pe rezultate. Este o abordare holistică, formativă, care include metode variate și interactive: portofolii, proiecte, rubrici de evaluare, reflecții scrise, autoevaluare și evaluare colegială, toate susținute de tehnologie digitală.

Caracteristici ale evaluării moderne:

- Centrată pe procesul de învățare și progresul individual;
- Se desfășoară pe termen lung, nu doar punctual;
- Încurajează implicarea activă a elevului în evaluare;
- Utilizează feedback constructiv și personalizat;

- Promovează dezvoltarea metacogniției și a autonomiei în învățare.

Instrumente frecvent utilizate:

- Platforme digitale (Google Classroom, Kahoot, Socrative, Edmodo);
- Portofolii electronice;
- Rubrici de evaluare clare și transparente;
- Jurnale de reflecție și autoevaluare;
- Teste adaptive și interactive.

Perspective internaționale: modele educaționale relevante

Pentru o înțelegere completă a celor două paradigme evaluative, este util să analizăm modul în care diferite sisteme educaționale din lume au adoptat și integrat aceste metode.

Finlanda este renumită pentru accentul pus pe învățare și pe bunăstarea elevilor. Evaluarea are un caracter predominant formativ, continuu și contextualizat. Nu se practică examene standardizate până la sfârșitul liceului, iar feedback-ul este adaptat fiecărui elev.

Canada promovează o evaluare echilibrată, cu accent pe competențe. Profesorii folosesc rubrici detaliate, iar elevii sunt încurajați să reflecteze asupra progresului lor. Evaluarea formativă și sumativă se îmbină armonios.

Noua Zeelandă a dezvoltat un curriculum bazat pe competențe-cheie, în care evaluarea are rol formativ esențial. Elevii participă activ în autoevaluare și stabilirea obiectivelor de învățare.

Coreea de Sud și China, în schimb, rămân ancorate în modele tradiționale bazate pe examene standardizate riguroase. Deși aceste sisteme obțin rezultate academice excelente în testele internaționale (ex. PISA), ele sunt criticate pentru presiunea psihologică impusă elevilor și lipsa accentului pe creativitate.

Provocări și direcții de dezvoltare pentru România

În România, evaluarea rămâne, în multe cazuri, ancorată într-o paradigmă tradițională, cu accent pe memorare și testare punctuală. Cu toate acestea, tot mai multe inițiative și proiecte pilot promovează evaluarea formativă, digitalizarea procesului educațional și centrarea pe competențe.

Provocări actuale:

- Infrastructura digitală insuficientă în anumite zone;
- Formarea insuficientă a cadrelor didactice în evaluarea alternativă;
- Cultura școlară axată încă pe note și ierarhii;
- Lipsa unor politici publice clare privind reforma evaluării.

Direcții posibile de acțiune:

- Integrarea sistematică a evaluării formative în curriculum;
- Dezvoltarea profesională continuă a profesorilor în domeniul evaluării moderne;
- Promovarea unei culturi a feedback-ului și a reflecției în școală;
- Implicarea elevilor în autoevaluare și stabilirea obiectivelor personale;
- Adaptarea modelelor internaționale de succes la contextul românesc.

Concluzii

Etapa 7 a proiectului nostru educațional a demonstrat că nu există un model universal valabil în ceea ce privește evaluarea. Alegerea instrumentelor și metodelor trebuie să țină cont de context, resurse, nivelul elevilor și obiectivele educaționale. Mai mult decât o alegere între „modern” și „tradițional”, este nevoie de o evaluare **inteligentă, echilibrată și adaptată nevoilor reale ale elevilor**. Viitorul educației stă în crearea unor sisteme de evaluare care susțin învățarea autentică, motivația intrinsecă și dezvoltarea continuă a fiecărui elev.

Bibliografie

1. Black, P. & Wiliam, D. (1998). *Assessment and Classroom Learning*. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 5(1), 7–74.
2. OECD (2020). *Assessment and Evaluation in Education*. www.oecd.org
3. Stiggins, R. (2005). *From Formative Assessment to Assessment FOR Learning: A Path to Success in Standards-Based Schools*. Phi Delta Kappan, 87(4), 324–328.
4. Darling-Hammond, L. (2010). *The Flat World and Education: How America's Commitment to Equity Will Determine Our Future*. Teachers College Press.
5. Sahlberg, P. (2011). *Finnish Lessons: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?* Teachers College Press.
6. European Commission/EACEA/Eurydice (2023). *Key Data on Education in Europe*. Eurydice Report.
7. Ministerul Educației (România) – *Strategia Națională pentru Evaluarea Competențelor Elevilor (2022-2027)*.
8. Hattie, J., & Timperley, H. (2007). *The Power of Feedback*. Review of Educational Research, 77(1), 81–112.

EVALUAREA TRADIȚIONALĂ ȘI MODERNĂ ÎN PROCESUL ÎNVĂȚĂRII

P.I.P. STOIAN GEORGETA

ȘCOALA GIMN. „MIHAI EMINESCU” SAT OȘEȘTI, JUD. VASLUI

Evaluarea este omniprezentă în viața noastră. Chiar dacă discutăm despre locul de muncă, viața personală sau studii, evaluarea este parte integrantă a traiului nostru de zi cu zi. Fie că ne autoevaluăm, fie că îi evaluăm pe ceilalți, noi funcționăm și ne putem dezvolta doar odată cu recunoașterea a ceea ce știm și suntem capabili în momentul de față. Dacă anumite sarcini nu le-am îndeplinit corespunzător, verific informațiile care îmi lipsesc în realizarea lor și încerc să mă perfecționez. Acest lucru se întâmplă încă de pe băncile școlii. Chiar dacă în trecut metodele de evaluare erau mai stricte și completarea lipsurilor se făcea puțin mai greoi, fără etapele procesului de evaluare atât profesorii, cât și noi elevii, nu am fi știut unde ne situăm din punct de vedere al asimilării cunoștințelor. Astăzi evaluarea se face puțin diferit. Există mai multe metode noi, numite moderne sau complementare, care vin în ajutorul cadrelor didactice pentru a ușura procesul de predare-învățare evaluare. Dar asta nu înseamnă că metodele tradiționale au dispărut. Nicidecum. Ele sunt încă prezente și au un rol esențial în procesul didactic.

Metodele tradiționale și metodele complementare de evaluare merg în tandem. Nu aș spune că o evaluare este completă dacă folosim doar una dintre cele două metode. Metodele noi de evaluare sunt denumite complementare tocmai din acest motiv, pentru că sunt acele metode care vin în completarea celor tradiționale și care pot fi utilizate simultan în procesul evaluării. Dacă metodele tradiționale limitează evaluarea ducând doar la măsurarea cunoștințelor, cele moderne vin în plus și măsoară aptitudini, comportamente, gradul de satisfacție al elevilor din timpul orelor de predare, felul în care aceștia iau decizii etc. “Spre deosebire de metodele tradiționale care realizează evaluarea rezultatelor școlare obținute pe un timp limitat și de regulă cu o arie mai mare sau mai mică de conținut, dar oricum definită metodele alternative de evaluare prezintă cel puțin două caracteristici:

- pe de o parte, realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu instruirea/ învățarea, de multe ori concomitent cu aceasta;

– pe de altă parte, ele privesc rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor capacități, dobândirea de competențe și mai ales schimbări în planul intereselor, atitudinilor, corelate cu activitatea de învățare” (Ion T. Radu, 2007).

Însă aceste metode complementare nu sunt standardizate. Și atunci există posibilitatea apariției subiectivismului profesorului în timpul evaluării. Tocmai de aceea, aici intervin metodele tradiționale de evaluare, care, deși rigide, au un grad semnificativ mai ridicat de obiectivitate.

Din punctul meu de vedere, al unui viitor cadru didactic, metodele tradiționale de evaluare măsoară în principal produsul evaluării, ceea ce elevul știe la finalul actului de predare, ceea ce el a reușit să asimileze în cadrul unei lecții. Iar metodele tradiționale vin în ajutorul meu măsurând procesul învățării, adică felul în care a fost percepută lecția de către elevi, gradul de compatibilitate al acestora cu tehnicile de predare alese de către mine, tipul de limbaj necesar a fi folosit pentru o asimilare eficientă a informațiilor, completarea lipsurilor regăsite în rândul elevilor etc. Fără o evaluare corectă și completă nu se poate înainta în materie. Noile informații pot fi înțelese și asimilate doar dacă cele vechi sunt deja concretizate în mintea elevului. Astfel, învățarea se consideră că se desfășoară prin „înțelegerea unității relaționale a formei și conținutului, a mijloacelor și scopurilor, a cauzelor și efectelor, a părților și întregului, a cazurilor unice și a legilor (...) Înțelegerea apare atunci când structura unei probleme a devenit transparentă. (...) Cel ce învață trebuie să aibă o privire de ansamblu a stării de fapt, să o ordoneze din punct de vedere intelectual și să o pătrundă în mod activ” (Lowe, 1978). Eu consider că dacă una dintre activitățile detaliate de către Lowe nu este îndeplinită, atunci învățarea nu a avut succes, deci activitatea didactică a predării trebuie revizuită astfel încât elevii să poată asimila informațiile transmise. Și ceea ce cred eu este că doar evaluarea continuă ne poate ajuta pe noi, cadrele didactice, să modificăm actul educativ astfel încât elevii să poată înțelege, învăța și integra noile cunoștințe în comportamentele lor.

Unul dintre instrumentele complementare de evaluare pe care eu îl consider cel mai eficient este portofoliul. Spun asta prin prisma faptului că în acesta sunt asimilate ambele tipuri de evaluare, atât cele tradiționale, cât și cele moderne, complementare. El este oglinda elevului. Cu ajutorul portofoliului, eu pot spune cu exactitate care este evoluția elevului de la o temă la alta, de la un semestru la celălalt și chiar de la un an la altul. În acest portofoliu, elevul strânge toate activitățile pe care acesta le-a primit și le-a rezolvat. Și aici amprenta mea, ca și cadru didactic, este esențială. Pentru că eu aleg ce anume va conține acest portofoliu, prin deciziile pe care le iau în legătură cu lecțiile predate. Și pentru a combina atât tipurile de evaluare (cele tradiționale cu cele complementare) cât și tipurile de predare, eu aș alege pentru exemplificare

implementarea unui portofoliu interdisciplinar. Mai exact, axându-ne pe elevii claselor a III-a și a IV-a, pentru că ei ar putea îndeplini totalitatea sarcinilor, aş opta pentru un portofoliu pe temele propuse de către mine la clasă, strânse ulterior într-un dosar complet anual. De ce aş alege portofoliul interdisciplinar? Pentru că așa m-aş asigura că informațiile predate într-o lecție au fost suficient de bine înțelese și consolidate, încât pot fi transpuse și în alte domenii de activitate.

Evaluarea este unul dintre cei trei piloni ai actului educativ (predare-învățare-evaluare). Eu cred că fără o evaluare corectă și continuă nu putem discuta despre succes școlar. Iar evaluarea corectă este făcută cu ajutorul metodelor tradiționale, iar cea continuă cu ajutorul celor complementare. O evaluare corectă oferă cadrului didactic direcții privind parcurgerea unui traseu educativ pliat pe nevoile și aptitudinile individuale ale fiecărui elev în parte.

Doar utilizând ambele tipuri de evaluare, cadrul didactic are posibilitatea să identifice lipsurile apărute în procesul instructiv educativ. Separarea uneia de cealaltă poate duce la curențe educaționale iremediabile, însă utilizarea concomitentă a acestora ajută ca una să completeze golurile celeilalte. „Operația de evaluare nu este o etapă supraadăugată ori suprapusă procesului de învățare, ci constituie un act integrat activității pedagogice. Evaluarea constituie o ocazie de validare a justetei secvențelor educative, a componentelor procesului didactic și un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale” (Cucos, 2002)

Bibliografie

Cucos C., Pedagogie-Ediția a II-a revăzută și adăugită , Polirom, București, 2002;
Ion T. Radu, Evaluarea în procesul didactic- ediția a III-a, Ed. Didactică și pedagogică, București, 2007;
Lowe, H., Introducere în psihologia învățării la adulți, Ed. didactică și pedagogică, București, 1978.

EVALUAREA PRIN PORTOFOLIU A TEXTULUI LIRIC

PROF. CONSUELA POP

COLEGIUL NAȚIONAL “UNIREA”, TÂRGU MUREȘ

1. Evaluarea didactică – repere conceptuale și metodologice

Procesul de învățământ integrează o suită de activități, între care se disting: predarea, învățarea, evaluarea. Importanța evaluării didactice în procesul de învățământ este legitimată de următoarele constatări: a. actul predării asumă finalități, obiective instructive și formative, iar performanțele elevului indică măsura în care obiectivele au fost îndeplinite; b. evaluarea rezultatelor școlare permite profesorului să restructureze în chip optim demersul didactic; c. acțiunile de evaluare didactică dețin în școală o pondere însemnată, până la 40% din munca profesorului – susține I. Radu.

2. Funcțiile evaluării

Evaluarea îndeplinește deopotrivă funcții sociale și pedagogice. Între funcțiile pedagogice ale evaluării, literatura de specialitate consemnează următoarele:

A. Asigurarea feed-back-ului în procesul de instruire

Procesul de învățământ integrează două activități: actul transmiterii de informații și actul receptării și însușirii acestora. Profesorul trebuie să-și dea seama despre rezultatele activității de predare, să obțină informații despre modul de receptare a datelor oferite, despre dificultățile și lacunele existente în exprimarea elevilor.

B. Măsură a progresiei învățării

Echivalența dintre evaluare și măsurare evidențiază o funcție importantă a verificării, măsurarea randamentului școlar și a progresului realizat de elevi, pentru a ști cât mai corect unde se situează aceștia pe firul obiectivelor instruirii.

C. Funcția motivațională a evaluării

Valorificarea/asculțarea ritmică îl determină pe elev să învețe cu regularitate, între frecvența ascultării la lecție și reușita școlară existând o corelație directă. Evaluarea are o valoare motivațională.

D. Moment al autoevaluării, al formării conștiinței de sine

Aprecieră obținută în școală este asimilată și interiorizată de elev, devenind reper în autoapreciere, în formarea imaginii de sine.

3. Metode alternative de evaluare. Portofoliul

Într-o lume dinamică, progresul se manifestă în plan științific, metodologic, instrumental, la nivelul tehnicilor și tehnologiilor, dar și la nivelul mentalităților, atitudinilor și comportamentelor. Devine necesară promovarea învățării în grup, precum și promovarea metodelor și strategiilor care să asigure continuumul învățării.

Termenul de portofoliu provine din it. *portafoglio* și comportă în limba română mai multe semnificații (*Dicționarul explicativ al limbii române*, Ediția a II-a, 1998), și anume: 1. Funcție, demnitate de ministru; 2. Mapă, dosar în care se păstrează acte, hârtii de valoare etc.; 3. Efecte de comerț, valori bancare etc. aflate la dispoziția cuiva; 4. Totalitatea lucrărilor manuscrise aflate în evidența unei edituri, în scopul tipăririi lor. Portofoliul reprezintă un element flexibil de

evaluare, care, pe parcurs, poate să includă și alte elemente către care se îndreaptă interesul elevului și pe care dorește să le aprofundeze. Această metodă alternativă de evaluare oferă fiecărui elev posibilitatea de a lucra în ritm propriu, stimulând implicarea activă în sarcinile de lucru și dezvoltând capacitatea de autoevaluare.

4. Evaluarea prin portofoliu a textului liric

4.1. Motivarea alegerii portofoliului ca tip de evaluare alternativă

Aplicarea modului de evaluare prin portofoliu în cadrul orelor de literatură română are o deosebită importanță. Această pledoarie în ceea ce privește rolul portofoliului a fost inspirată de activitățile didactice de la clasă. Evaluarea prin portofoliu răspunde pe deplin exigenței anterior formulate, datorită faptului că rămâne o experiență relevantă, ce confirmă întotdeauna existența sau inexistența acelor abilități care să-i permită elevului realizarea unei lucrări originale, complete, conform cerințelor date; reprezintă întotdeauna un excurs atractiv, ce stimulează creativitatea. Am considerat că studiul poeziei în cadrul marilor curente literare universale poate oferi o interesantă premisă în vederea realizării unui portofoliu cu un conținut interdisciplinar, prin care elevul de liceu să fie stimulat atât în aplicarea unor cunoștințe dobândite în clasă, cât și în exersarea deprinderii de a realiza o activitate cu un grad de complexitate mai ridicat, prin care să-i fie verificate nu atât cunoștințele dobândite în clasă, cât mai ales autonomia intelectuală, modul în care știe sau nu să utilizeze sursele de informație, interesul și motivația în realizarea unei teme date. Alcătuirea acestui portofoliu le-a favorizat tuturor elevilor o întâlnire personală cu fenomenul poetic autohton și universal, obligându-i să emită judecăți de valoare individuale.

4.2. Prezentarea metodei de lucru

Portofoliul care urmează să fie descris a fost realizat cu elevii clasei a XI-a F de la Colegiul Național “Unirea”, din localitatea Târgu Mureș, la finalul studierii curentelor literare: modernism, neomodernism, postmodernism.

ETAPELE pe care le-am urmat sunt cele unanim cunoscute:

- indicarea temei și prezentarea conținutului obligatoriu al portofoliului;
- realizarea propriu-zisă;
- evaluarea portofoliului de către profesor.

CONȚINUTUL portofoliului a cuprins următoarele lucrări obligatorii:

- a. o antologie personală de versuri alcătuită din 12 poezii de dragoste, câte 4 aparținând fiecărui curent literar studiat și, în egală măsură, aparținând unor autori români și străini, antologia fiind precedată de o “prefață” (selecția autorilor și a titlurilor a rămas la dispoziția elevilor, care și-au putut exprima astfel preferințele pentru un anumit gen de poezie sau pentru un anumit scriitor);
- b. o scrisoare adresată unui prieten imaginar, prin care să i se recomande spre lectură o anumită poezie sau un anumit scriitor;
- c. un interviu cu un profesor, un părinte sau un prieten, din care să reiasă în mod clar poziția interlocutorului referitoare la actualitatea sau inactualitatea poeziei de dragoste;
- d. două imagini conținând reproduceri de artă după tablouri celebre ale unor pictori români sau străini, care să ilustreze conținutul de idei sau atmosfera poetică din textele antologate de către fiecare elev;
- e. cuprinsul portofoliului.

ELABORAREA propriu-zisă a durat două săptămâni, timp în care elevii au avut posibilitatea să realizeze o lucrare originală. Atât timpul de execuție al portofoliului, cât și baremul de notare au fost *communicate* elevilor.

BAREMUL a măsurat următorii parametri de realizare:

- calitatea și diversitatea textelor antologate (2p.);

-adecvarea conținutului la cerința formulată și corectitudinea redactării gramaticale a scrisorii (2p.);

- interviul (2p.);

- selecția adecvată a imaginilor (2p.);

- calitatea realizării artistice a portofoliului (2p.).

4.3.Observații și comentarii

A. Citind lucrările elevilor, mi-a reținut atenția faptul că fiecare portofoliu purta câte un titlu semnificativ. Cele mai multe dintre ele, formulate metaforic sau superlativ, demonstau o apropiere subiectivă a elevilor față de subiectul propus.

B. *Prefetele* scrise de către elevi au avut, în toate cazurile, un conținut *argumentativ*, de tipul eseului liber, și au urmărit mai ales o motivare subiectivă a selecției poeziilor.

C. În ceea ce privește *selecția poeziilor*, am remarcat varietatea alegerilor, mai ales în cazul literaturii universale, mai puțin cunoscută de elevi și, din acest motiv, mai incitantă. În sfera literaturii române, preferințele elevilor s-au îndreptat înspre erotica lui Tudor Arghezi, ucian Blaga, Nichita Stănescu, Mircea Cărtărescu. Astfel, un alt obiectiv avut în vedere – deschiderea perspectivei literare, prin contactul mai apropiat cu literatura universală – a fost atins.

D. Dificultățile cele mai mari s-au făcut ușor observate în realizarea concretă a interviurilor, însă nu atât datorită respectării particularităților elementare de redactare a unui material de acest tip, cât datorită necesității de a corela cerința formulată de profesor – evidențierea exclusivă a statutului poeziei de dragoste în receptarea publicului contemporan – cu propriile interese referitoare la receptarea fenomenului poetic în general.

E. *Alegerea imaginilor* a fost pe deplin reușită, accesul elevilor la capodopera vizuală fiind mult facilitată de consultarea fondului de albume existent în biblioteca școlii, dar și de consultarea internetului. Dintre reproducerile preferate de ei s-au evidențiat portrețiștii clasici, dar și pictorii impresionisti.

F. Evaluarea și notarea portofoliilor întocmite nu au ridicat probleme, datorită baremului care s-a dovedit a fi ușor de aplicat.

G. Feed-back-ul a fost unul pozitiv.

4.4. Concluzii

Coroborând toate aceste date și observații, atât ale elevilor, cât și cele personale, se pot concluziona următoarele:

- evaluarea prin portofoliu rămâne o metodă complexă, ce implică o învățare activă,

- se creează premisele unei largiri a orizontului cultural, prin posibilitatea abordării interdisciplinare.

BIBLIOGRAFIE:

●Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002;

●Manolescu, M. (coord.), Neacșu, I., Potolea, D., *Ghid de evaluare Disciplina Limba Română*, Editura ERC PRESS, București, 2011;

●Radu, I.T., *Evaluarea în procesul didactic*, Ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;

●Stoica, A. (coord.), *Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori*, Editura Prognosis, București, 2001;

●Voiculescu, E., *Factorii subiectivi ai evaluării. Cunoaștere și control*, Editura Aramis, 2007

Evaluarea elevilor în învățământul primar

Prof. înv. primar BARBOLOVICI DELIA

Prof. înv. primar BREJE LĂCRIMIOARA

Prof. înv. primar CRISTE CRISTINA

LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „AVRAM IANCU” ZALĂU

Evaluarea este un proces esențial în sistemul educațional, reprezentând o componentă fundamentală a activității didactice alături de predare și învățare. În învățământul primar, evaluarea are o importanță deosebită, deoarece vizează nu doar acumularea de cunoștințe, ci și formarea competențelor de bază, a comportamentelor și a atitudinilor necesare dezvoltării armonioase a elevului.

Rolul evaluării în ciclul primar

1. Orientarea procesului de învățare

- Evaluarea oferă informații esențiale despre nivelul de pregătire al elevilor și ajută cadrul didactic să-și ajusteze metodele de predare.

- Ajută elevii să-și conștientizeze propriile puncte forte și aspecte de îmbunătățit.

2. Motivarea elevilor

- Un sistem de evaluare bine aplicat stimulează interesul pentru învățare.

- Formele de evaluare pozitivă și constructivă pot întări încrederea în sine a elevilor.

3. Asigurarea progresului școlar

- Evaluarea continuă permite identificarea timpurie a dificultăților de învățare și intervenția promptă.

- Se urmărește evoluția individuală, nu doar performanța raportată la alți colegi.

4. Formarea competențelor de bază

- Evaluarea are ca scop nu doar verificarea cunoștințelor, ci și dezvoltarea gândirii critice, a creativității, a capacității de aplicare în viața reală.

Tipuri de evaluare în învățământul primar:

- Evaluarea inițială – pentru a identifica nivelul de pregătire al elevilor la începutul unei perioade.

- Evaluarea formativă – integrată pe parcursul învățării, ajută la corectarea și îmbunătățirea continuă.

- Evaluarea sumativă – aplicată la finalul unei unități de învățare, pentru a aprecia nivelul final de achiziții.

- Autoevaluarea și coevaluarea – contribuie la formarea unei gândiri reflexive și responsabile în rândul elevilor.

Exemple de practici eficiente în evaluarea primară

- Utilizarea fișelor de progres individual;
- Crearea de portofolii de activitate ale elevilor;
- Evaluarea orală în contexte de joc sau activități interactive;
- Feedback verbal sau scris bazat pe observații, nu doar pe calitative;
- Autoevaluări simple, adaptate vârstei (ex: „Ce am învățat azi?” „Cu ce m-am descurcat bine?”).

În învățământul primar, evaluarea trebuie să aibă un caracter formativ, motivant și adaptat particularităților de vârstă. Mai mult decât o simplă măsurare a cunoștințelor, ea devine un mijloc de sprijin pentru dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a copilului. O evaluare eficientă este aceea care pune accent pe progres, nu doar pe rezultat.

Evaluarea este parte integrantă a procesului educațional, contribuind nu doar la măsurarea performanțelor elevului, ci și la orientarea demersului didactic. În învățământul primar, aceasta trebuie să fie adaptată vârstei și nevoilor de dezvoltare ale copiilor. În prezent, evaluarea cunoaște o transformare: de la formele tradiționale, centrate pe control și notare, la cele moderne, axate pe sprijinirea învățării și progresului personal.

Evaluarea tradițională în învățământul primar

Caracteristici generale:

- - Axată pe rezultate, nu pe procesul de învățare;
- - Notele sau calitative sunt principalele forme de exprimare a performanței;
- - Accent pe memorare și reproducere.

Exemple concrete:

- - Clasa a II-a: test scris la limba română cu cerințe de tip „transcrie”, „alcătuiește propoziții”, corectat cu roșu și notat calificativ.
- - Clasa a III-a: lucrare scrisă la matematică cu exerciții de calcul (adunări/scăderi/multiplicări), evaluată cu calificativ și comentariu scurt.
- - Clasa a IV-a: test de evaluare sumativă la științe ale naturii cu întrebări cu răspuns scurt și grilă, fără feedback personalizat.

Evaluarea modernă în învățământul primar

Caracteristici generale:

- - Evaluare continuă, formativă;
- - Concentrare pe progres, nu doar pe performanța finală;
- - Elevii sunt implicați activ în proces: autoevaluare, reflecție, feedback.

Exemple concrete:

- - Clasa a II-a: realizarea unui portofoliu cu povești scrise de elevi și desene ilustrative, evaluat printr-o grilă descriptivă și cu feedback verbal.
- - Clasa a III-a: proiect tematic la matematică: „Micul economist” – elevii simulează o zi de cumpărături, aplicând adunarea și scăderea în contexte reale.
- - Clasa a IV-a: fișă de autoevaluare după o lecție despre ecosisteme: elevii bifează ce au înțeles, formulează o întrebare și un lucru care le-a plăcut.

Comparație între evaluarea tradițională și cea modernă

Criteriu	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Scop	Măsurarea performanței	Sprijinirea progresului și învățării
Centrare	Profesor	Elev
Tipuri de instrumente	Teste, lucrări scrise	Portofolii, proiecte, fișe de autoevaluare, jocuri
Tip de feedback	Note, calitative	Comentarii verbale/scrise, grile descriptive
Frecvență	Periodică, la finalul unităților de învățare	Permanentă, integrată în activitate
Exemplu pentru clasa a II-a	Test grilă la limba română	Poveste ilustrată și evaluare narativă
Exemplu pentru clasa a III-a	Exerciții de calcul corectate cu roșu	Proiect de grup cu aplicare practică a cunoștințelor
Exemplu pentru clasa a IV-a	Test sumativ la științe	Autoevaluare și feedback detaliat după activități

În învățământul primar, evaluarea nu trebuie să fie doar un instrument de selecție, ci mai ales unul de sprijin pentru învățare. Metodele moderne oferă o imagine mai completă asupra dezvoltării copilului și favorizează învățarea conștientă și motivată. Combinarea echilibrată a celor două tipuri de evaluare poate aduce un plus de valoare procesului educațional.

Bibliografie

- Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. Editura Polirom.
- Cucoș, C. (2008). Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Editura Polirom.
- Iucu, R. (2000). Managementul clasei de elevi. Editura Polirom.
- Ministerul Educației Naționale. (2017). Programa școlară pentru învățământul primar.
- Potolea, D., Neacșu, I., Manolescu, M., & Stan, E. (2012). Fundamentele educației. O abordare interdisciplinară. Editura Polirom.
- Radu, I. T. (2000). Didactica – teoria instruirii. Editura Didactică și Pedagogică.
- Albușescu, I., & Albușescu, M. (2005). Evaluarea școlară. De la teorie la practică, Editura Polirom.

STRATEGII DIDACTICE ÎN DEZVOLTAREA COGNITIVĂ A ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Prof. ATOMOAIE MARIANA
C.Ș.E.I. „ELISABETA POLIHRONIADE” VASLUI

Învățământul special reprezintă o formă organizată de instruire și educație destinată copiilor și tinerilor cu cerințe educaționale speciale (CES), care, din cauza unor deficiențe sau dizabilități, nu pot beneficia în mod eficient de procesul educațional standard, fără adaptări curriculare, metode și resurse personalizate.

Acest tip de învățământ are o dublă funcție: pe de o parte, de compensare și recuperare a funcțiilor afectate, iar pe de altă parte, de dezvoltare a potențialului individual și de integrare socială și profesională.

Învățământul special urmărește următoarele **obiective**:

- ✚ Oferirea unui mediu educațional structurat, predictibil și adaptat nevoilor fiecărui elev
- ✚ Sprijinirea dezvoltării cognitive, emoționale, sociale și motrice a copilului
- ✚ Facilitarea autonomiei personale și a participării active în societate
- ✚ Crearea condițiilor pentru integrarea în învățământul de masă, acolo unde este posibil

Dezvoltarea cognitivă reprezintă un proces complex și fundamental în formarea oricărui individ, iar pentru elevii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), abordarea didactică necesită o atenție deosebită și strategii adaptate nevoilor lor specifice. Autorii cărților de specialitate au explorat și au propus diverse strategii didactice eficiente în stimularea și susținerea dezvoltării cognitive a acestor elevi, subliniind importanța unei abordări individualizate și inclusive. Înțelegerea particularităților cognitive ale elevilor cu CES și aplicarea unor metode pedagogice inovatoare pot conduce la progrese semnificative în învățare și în integrarea lor socială.

Termenul CES acoperă o gamă largă de nevoi, de la dificultăți de învățare specifice (dislexie, disgrafie, discalculie) și tulburări de spectru autist, până la deficiențe senzoriale, fizice sau intelectuale. Fiecare categorie de CES implică particularități cognitive distincte care influențează modul în care elevii procesează informația, învață și interacționează cu mediul școlar.

- **Dificultăți de învățare:** Pot afecta procesele de citire, scriere, calcul matematic, organizare și memorie. Strategiile trebuie să compenseze aceste dificultăți și să se concentreze pe punctele forte ale elevului.
- **Tulburări de spectru autist (TSA):** Se caracterizează prin dificultăți în comunicarea socială, interacțiunea socială și modele de comportament, interese sau activități restrânse și repetitive. Abordările didactice trebuie să fie structurate, vizuale și să țină cont de sensibilitățile senzoriale.
- **Deficiențe senzoriale (vizuale, auditive):** Necesită adaptări ale materialelor didactice și ale metodelor de predare pentru a facilita accesul la informație prin alte canale senzoriale.
- **Deficiențe fizice:** Pot influența modul în care elevii participă la activitățile școlare și necesită strategii care să promoveze independența și accesibilitatea.

- **Deficiențe intelectuale:** Implică limitări semnificative în funcționarea intelectuală și în comportamentul adaptativ. Strategiile trebuie să fie concrete, repetitive și să se concentreze pe dezvoltarea abilităților practice.

Funcțiile cognitive care necesită sprijin includ:

- Memoria de lucru și memoria de lungă durată
- Atenția selectivă și susținută
- Gândirea logică și abstractă
- Limbajul receptiv și expresiv

Există câteva principii fundamentale care ar trebui să ghideze orice intervenție didactică, indiferent de tipul specific de CES:

- **Individualizarea învățării:** Recunoașterea faptului că fiecare elev cu CES este unic și are propriul său ritm și stil de învățare. Planificarea și implementarea activităților trebuie adaptate nevoilor individuale identificate prin evaluări amănunțite.
- **Accesibilizarea curriculumului:** Asigurarea faptului că conținutul învățării este prezentat într-un mod care să fie accesibil tuturor elevilor, prin utilizarea de materiale adaptate, tehnologii asistive și metode de predare variate.
- **Stimularea motivației și a implicării:** Crearea unui mediu de învățare pozitiv și încurajator, care să promoveze curiozitatea, autonomia și dorința de a învăța. Utilizarea de strategii care valorizează efortul și progresul individual.
- **Colaborarea multidisciplinară:** Implicarea tuturor factorilor relevanți în procesul de învățare (profesori, părinți, psihologi, logopezi, terapeuți ocupaționali etc.) pentru a asigura o abordare coerentă și integrată.
- **Utilizarea tehnologiei asistive:** Exploatarea potențialului tehnologiei pentru a facilita accesul la informație, pentru a sprijini comunicarea și pentru a compensa anumite dificultăți cognitive sau fizice.

Există o varietate de **strategii didactice** ce pot fi utilizate pentru a sprijini dezvoltarea cognitivă a elevilor cu CES. Acestea pot fi grupate în funcție de obiectivele specifice pe care le vizează:

Strategii pentru îmbunătățirea atenției și a concentrării:

- **Structurarea mediului de învățare:** Reducerea distragerilor, organizarea clară a materialelor și a activităților, stabilirea unor rutine predictibile.
- **Utilizarea de repere vizuale:** Afișarea programului zilei, a regulilor clasei, a instrucțiunilor pas cu pas.
- **Tehnici de gestionare a timpului:** Utilizarea cronometrelor vizuale, a agendelor, a organizatoarelor grafice.
- **Activități scurte și variate:** Alternarea sarcinilor pentru a menține interesul și a preveni oboseala.
- **Tehnici de mindfulness și relaxare:** Introducerea unor exerciții simple de respirație sau de conștientizare a corpului.

Strategii pentru dezvoltarea memoriei:

- **Repetiția structurată:** Revizuirea informațiilor în mod regulat, utilizând diferite modalități (verbal, vizual, kinestezic).
- **Asocieri și conexiuni:** Ajutarea elevilor să lege informațiile noi de cunoștințele anterioare sau de experiențe personale.
- **Utilizarea de mnemotehnici:** Crearea de acronime, rime sau imagini mentale pentru a facilita memorarea.
- **Organizarea informațiilor:** Utilizarea de hărți conceptuale, scheme, tabele pentru a structura și a vizualiza informațiile.
- **Învățarea multisenzorială:** Implicarea mai multor simțuri în procesul de învățare (de exemplu, atingerea obiectelor, vizualizarea imaginilor, ascultarea sunetelor).

Strategii pentru dezvoltarea gândirii logice și a rezolvării de probleme:

- **Descompunerea problemelor complexe:** Împărțirea sarcinilor mari în pași mai mici și mai gestionabili.
- **Utilizarea de materiale concrete și manipulabile:** Obiecte, imagini, jocuri care permit elevilor să exploreze și să înțeleagă concepte abstracte.
- **Învățarea prin descoperire:** Încurajarea elevilor să exploreze, să experimenteze și să tragă propriile concluzii.
- **Modelarea procesului de rezolvare:** Profesorul demonstrează pas cu pas cum se abordează o problemă.
- **Utilizarea de organizatoare grafice:** Diagrame Venn, tabele de comparare, hărți de idei pentru a analiza și sintetiza informațiile.

Strategii pentru dezvoltarea limbajului și a comunicării:

- **Utilizarea unui limbaj clar și concis:** Evitarea ambiguităților și a instrucțiunilor complexe.
- **Suport vizual:** Utilizarea de imagini, simboluri, diagrame pentru a sprijini înțelegerea.
- **Modelarea comunicării eficiente:** Profesorul servește ca model pentru interacțiuni sociale pozitive și pentru exprimarea clară a ideilor.
- **Activități de comunicare interactive:** Jocuri de rol, discuții în grup, prezentări scurte.
- **Utilizarea tehnologiei asistive pentru comunicare:** Aplicații de comunicare augmentativă și alternativă (CAA).

Strategii pentru dezvoltarea funcțiilor executive:

- **Stabilirea de obiective clare și realiste:** Ajutarea elevilor să înțeleagă ce se așteaptă de la ei.
- **Planificarea și organizarea:** Utilizarea agendelor, a listelor de sarcini, a organizatoarelor grafice.
- **Monitorizarea progresului:** Încurajarea elevilor să reflecteze asupra propriului proces de învățare și să își evalueze performanța.

- **Flexibilitatea cognitivă:** Exersarea adaptării la situații noi și la schimbări de rutină.
- **Controlul impulsurilor:** Strategii de autoreglare emoțională și comportamentală.

Strategii didactice pentru dezvoltarea funcțiilor cognitive:

- **Strategii de predare diferențiată**
 - Adaptarea conținutului în funcție de nivelul cognitiv al elevilor
 - Utilizarea fișelor individualizate și a sarcinilor gradate
 - Timp suplimentar pentru rezolvarea cerințelor
- **Învățarea prin joc**
 - Jocuri de memorie, puzzle-uri, rebusuri, labirinturi
 - Jocuri didactice care dezvoltă logica și atenția (ex. „Ce lipsește?”, „Ghicește obiectul”)
- **Învățarea multisenzorială**
 - Implicarea mai multor canale senzoriale: vizual, auditiv, tactil
 - Utilizarea materialelor concrete, colorate și interactive

Evaluarea continuă și formativă este esențială pentru a monitoriza progresul elevilor cu CES și pentru a adapta strategiile didactice în funcție de nevoile lor în evoluție. Metodele de evaluare trebuie să fie variate și să includă observația directă, analiza lucrărilor elevilor, portofoliile, autoevaluarea și evaluarea de către colegi. Feedback-ul constructiv și specific este crucial pentru a motiva elevii și pentru a le oferi direcții clare pentru îmbunătățire.

Dezvoltarea cognitivă a elevilor cu CES este un proces care necesită un efort coordonat din partea tuturor persoanelor implicate în procesul de învățare. Colaborarea strânsă între profesori, părinți, specialiști (psihologi, logopezi, terapeuți) și asistenți educaționali este vitală pentru a asigura o abordare holistică și eficientă. Schimbul de informații, împărtășirea strategiilor și implicarea activă a părinților în procesul de învățare pot avea un impact semnificativ asupra progresului elevilor.

Strategiile didactice în dezvoltarea cognitivă a elevilor cu CES trebuie să fie flexibile, individualizate și bazate pe o înțelegere profundă a nevoilor specifice ale fiecărui elev. Prin aplicarea unor principii pedagogice solide, prin utilizarea unei varietăți de metode și tehnici adaptate și prin promovarea unei colaborări eficiente, putem crea un mediu de învățare incluziv și stimulant care să le permită acestor elevi să își atingă potențialul maxim. Investiția în dezvoltarea cognitivă a elevilor cu CES nu este doar o obligație morală, ci și o modalitate de a construi o societate mai echitabilă și mai incluzivă.

BIBLIOGRAFIE:

- **Gherguț, Alois.** (2016). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale*. Polirom.
- **Verza, Emil.** (2003). *Psihopedagogie specială*. Didactică și Pedagogică.
- **Vrășmaș, Ecaterina.** (2001). *Învățământul integrat și/sau incluziv*. Aramis.
- **Vrășmaș, Tatiana.** (2012). *Educația incluzivă*. Polirom. (Oferă o perspectivă contemporană asupra educației incluzive și a strategiilor de intervenție).
- **Reviste de specialitate:** *Revista de Psihopedagogie Specială, Educația 21*. (Polirom)

EVALUAREA TRADIȚIONALĂ ȘI MODERNĂ – O PRIVIRE INTERNAȚIONALĂ ASUPRA SCHIMBĂRII ÎN EDUCAȚIE

**Prof. SIMA DELIA IOANA
LICEUL DE MUZICĂ “TUDOR JARDA” BISTRIȚA**

Evaluarea reprezintă un proces esențial în sistemul educațional, fiind modalitatea prin care se măsoară progresul elevilor și eficiența procesului de predare. De-a lungul timpului, metodele de evaluare s-au schimbat, trecând de la forme tradiționale, axate pe testare standardizată, la abordări moderne, centrate pe competențe și dezvoltare personală. În acest context, compararea celor două tipuri de evaluare – tradițională și modernă – dintr-o perspectivă internațională oferă o imagine clară asupra direcțiilor în care se îndreaptă educația la nivel global.

În sistemele tradiționale, precum cele din Europa Centrală și de Est (inclusiv România), evaluarea este predominant sumativă, axată pe testare standardizată și pe acordarea de note. Aceste metode vizează măsurarea cunoștințelor acumulate și clasificarea elevilor. Avantajele constau în obiectivitatea evaluării și posibilitatea de a compara rezultatele între elevi și școli, claritatea criteriilor și ușurința de aplicare la scară largă. Totuși, dezavantajele sunt semnificative: accentul exagerat pe memorare, stresul indus elevilor și lipsa de adaptare la nevoile individuale de învățare, evaluarea elevilor într-un mod uniform, fără a se ține cont de stilul de învățare, creativitate sau progres individual. Totodată, presiunea notelor poate afecta motivația și sănătatea emoțională a elevilor.

În contrast, țările nordice, cum ar fi Finlanda, promovează o abordare formativă și flexibilă a evaluării. Aici, accentul cade pe sprijinirea învățării și pe dezvoltarea personală a elevilor. Evaluarea este integrată în procesul didactic și se realizează prin observație, discuții, portofolii sau autoevaluare. De regulă, nu se folosesc note în primii ani de școală, ci feedback calitativ. Această abordare reduce presiunea asupra elevilor și încurajează învățarea profundă.

În Canada, Australia și Noua Zeelandă, evaluarea este considerată parte din actul pedagogic. Cadrele didactice folosesc instrumente variate – rubrici, proiecte, prezentări – pentru a evalua competențele și progresul. Sistemele educaționale din aceste țări pun accent pe dezvoltarea abilităților pentru viața reală și pe învățarea pe tot parcursul vieții. De asemenea, integrarea tehnologiei în evaluare este din ce în ce mai prezentă, facilitând feedbackul în timp real și individualizarea procesului educațional.

Un beneficiu major al evaluării moderne este promovarea responsabilității personale și a gândirii critice. În plus, elevii se simt implicați activ în procesul de învățare, ceea ce contribuie la motivația internă și la rezultate mai bune pe termen lung.

O altă tendință globală este folosirea evaluărilor internaționale standardizate, cum ar fi testele PISA, TIMSS sau PIRLS. Acestea oferă o imagine comparativă a performanței elevilor din diferite țări și contribuie la conturarea politicilor educaționale. Cu toate acestea, unele voci atrag atenția că testele standardizate nu reflectă complet complexitatea procesului de învățare și pot determina școlile să își centreze activitatea pe „teaching to the test”.

Platformele digitale joacă un rol important în evaluarea elevilor, acestea permițând colectarea și analiza progresului în timp real, oferind profesorilor o imagine detaliată a evoluției

fiecărui elev. Digitalizarea educației a deschis noi orizonturi în evaluare. Astăzi, profesorii au acces la o varietate de instrumente digitale care facilitează testarea, analiza rezultatelor și oferirea de feedback în timp real. Platformele precum Kahoot, Socrative, Google Forms sau aplicații integrate în sisteme de management educațional permit evaluări interactive, atractive și eficiente. Mai mult, tehnologia oferă posibilitatea personalizării evaluării. Elevii pot fi evaluați în ritmul propriu, pot primi sarcini adaptate nivelului lor de înțelegere și pot reflecta asupra propriului parcurs educațional.

Un aspect esențial al evaluării moderne îl constituie faptul că evaluarea devine un partener al învățării, oferind direcții clare de îmbunătățire și stimulând motivația internă. Feedbackul constructiv, clar și orientat spre dezvoltare este cheia unei evaluări relevante.

În concluzie, evaluarea școlară, la nivel internațional, se află într-un proces de redefinire. Deși metodele tradiționale continuă să fie utilizate pe scară largă, tot mai multe sisteme educaționale adoptă practici formative, centrate pe elev și pe dezvoltarea competențelor. Modelele moderne nu exclud total metodele tradiționale, ci le completează, oferind o imagine completă asupra progresului elevului.

Provocarea viitorului constă în echilibrarea celor două perspective, astfel încât evaluarea să devină nu doar un instrument de măsurare, ci și unul de învățare autentică și motivațională.

Adaptarea la noile cerințe presupune deschidere, formare continuă pentru cadrele didactice și o cultură educațională bazată pe încredere, reflecție și progres.

STUDIU ȘTIINȚIFIC - PERSPECTIVE MODERNE PRIVIND EVALUAREA ELEVILOR CU TSA

BERCEA MĂDĂLINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ „CONSTANTIN PĂUNESCU”, IAȘI

Fiind un element esențial în triada recuperare-predare-evaluare, ultima din urmă reprezintă un proces care oferă posibilitatea profesorilor de a-și forma o imagine cât mai clară și corectă despre cel evaluat, obținându-se rezultate nu numai despre lipsurile pe care le are, dar mai ales despre calitățile pe care le poate valorifica și dezvolta. Profesorul care are la clasă elevi cu TSA are o mare responsabilitate în a identifica cele mai eficiente strategii de evaluare, astfel încât să obțină o imagine clară despre capacitățile cognitive și comportamentele acestora. Principalele caracteristici ale tulburării de spectru autist sunt dificultățile privind comunicarea și interacțiunea socială, iar principala cauză o reprezintă dezvoltarea deficitară a sistemului nervos central. Cercetările de specialitate estimează faptul că aproximativ o treime din copiii cu autism nu reușesc achiziționarea nici unui limbaj și o altă treime nu dezvoltă decât un limbaj rudimentar. Unii autori au subliniat importanța prognostică a dezvoltării limbajului încă din anii '50. Aceștia susțineau faptul că absența dezvoltării unui limbaj comunicativ înainte de 5 ani este un criteriu pentru un prognostic rezervat.

Chiar și în cadrul unui diagnostic de autism, poate exista o gamă largă de abilități intelectuale. Ceea ce pare a fi comun indivizilor de pe întregul spectru sunt răspunsurile comportamentale atipice la informațiile senzoriale. Peste 96% dintre copiii cu TSA raportează hiper și hipo-sensibilitate în mai multe domenii. Similar cu gama largă de severitate a spectrului pentru deficitul de comunicare și sociale, diferențele senzoriale variază, de asemenea, de la ușoare la severe, iar aceste diferențe de comportament pot dura până la vârsta adultă. Suferința cauzată de anumiți stimuli senzoriali poate provoca un comportament auto-vătămător și agresiv la cei care nu sunt capabili să-și comunice durerea. Deși hiper- și hipo-reactivitatea senzorială nu sunt unice pentru TSA, ele par să fie mai răspândite în această populație decât în alte dizabilități de dezvoltare. De reținut este faptul că un copil cu TSA nu va avea exact aceleași simptome ca un alt copil cu TSA. Numărul și severitatea simptomelor pot varia foarte mult.

În sistemul de învățământ, profesorii sunt nevoiți să răspundă unei mari diversități de elevi, iar procesul de evaluare trebuie să pună accentul atât pe caracteristicile și realizările elevilor, cât și pe modul în care fiecare elev poate dobândi cunoștințele specificate în curriculum. Modalitățile de evaluare trebuie să le permită elevilor să-și evidențieze cunoștințele, evaluarea fiind o componentă foarte importantă în determinarea disponibilităților imediate pentru dezvoltare. Astfel, procesul de evaluare în cadrul învățământului oferă posibilitatea profesorilor de a-și forma o imagine cât mai clară și corectă despre cel evaluat, obținându-se rezultate nu numai despre lipsurile pe care le are, dar mai ales calitățile pe care le poate valorifica și dezvolta.

În practica școlară sunt utilizate preponderent metodele tradiționale de evaluare. Metodele tradiționale de evaluare bazate în principal pe teste scrise și examene orale standardizate, pot să nu reflecte în mod adecvat cunoștințele, abilitățile și potențialul acestor elevi. Astăzi, asistăm la o evoluție semnificativă către metode moderne de evaluare, care pun accentul pe o abordare individualizată, holistică și incluzivă. Abordarea modernă a evaluării didactice a elevilor cu TSA se bazează pe o combinație de metode flexibile, adaptate nevoilor individuale ale fiecărui elev. Iată câteva exemple:

Observația sistematică: Observarea atentă a comportamentului elevului în diverse contexte (în timpul activităților de grup, în pauze, în timpul sarcinii individuale) oferă informații valoroase despre abilitățile sale sociale, de comunicare, de rezolvare de probleme și despre nivelul său de implicare. Se pot utiliza liste de verificare, scale de evaluare comportamentală sau înregistrări video pentru a colecta date obiective.

Evaluarea bazată pe portofoliu: Colectarea sistematică a lucrărilor elevului pe o perioadă mai lungă de timp (desene, scrieri, proiecte, înregistrări audio/video) permite evaluarea progresului individual, a efortului depus și a abilităților dezvoltate în contexte reale de învățare.

Evaluarea autentică: Sarcinile de evaluare sunt concepute pentru a reflecta situații din viața reală, permițând elevului să demonstreze aplicarea cunoștințelor și abilităților în contexte semnificative. Exemple includ simulări, rezolvare de probleme practice, crearea de prezentări sau realizarea de proiecte.

Evaluarea formativă continuă: Aceasta implică monitorizarea constantă a progresului elevului în timpul procesului de învățare și oferirea de feedback specific și prompt pentru a-l ghida. Se pot utiliza întrebări deschise, discuții individuale, verificări rapide ale înțelegerii sau sarcini scurte de recapitulare.

Utilizarea tehnologiei: Aplicațiile educaționale interactive, platformele online și instrumentele de comunicare vizuală pot facilita evaluarea, oferind modalități alternative de exprimare și demonstrare a cunoștințelor. De exemplu, elevii pot răspunde la întrebări prin imagini, pot crea prezentări digitale sau pot utiliza aplicații de organizare vizuală.

Implicarea echipei multidisciplinare și a familiei: Obținerea de informații de la logoped, terapeut ocupațional, psiholog sau de la părinți/tutori oferă o perspectivă holistică asupra dezvoltării elevului și permite o evaluare mai completă și relevantă.

Așadar, profesorul care are la clasă elevi cu TSA are o mare responsabilitate în a identifica cele mai eficiente strategii de evaluare, astfel încât să obțină o imagine clară despre acesta. Evaluarea didactică modernă a elevilor cu TSA reprezintă o schimbare de paradigmă, de la o abordare standardizată și centrată pe deficite, la una personalizată, incluzivă și orientată spre potențialul fiecărui elev. Prin utilizarea unei varietăți de metode adaptate, prin implicarea activă a tuturor părților interesate și prin concentrarea pe punctele forte și pe progresul individual, putem crea un mediu de învățare mai echitabil și mai eficient pentru acești elevi, sprijinindu-i să își atingă întregul potențial.

Bibliografie:

1. Botezatu V., Raus G. (2003), Ghid metodic – *Aspecte privind procesul educațional – terapeutic pentru elevi cu cerințe speciale de învățare*, Editura Pim, Iași.
2. Colette de Bruin, *Give me 5*, (2008), *Dă-mi o mână de ajutor . Pedagogie modernă pentru lucrul cu persoane autiste*, Ed. Fides, Iași
3. Crișan C. (2014) – *Tulburările din spectrul autist. Diagnoză, evaluare, terapie*, Cluj Napoca.
4. Gherguț A., (2011) -*Evaluarea și intervenția psihoeducațională*, Editura Polirom, Iași.
5. Leaf R., McEachin J., Dayharsh J., Boehm M., trad. Achim I. (2010)- *Ghid de terapie ABA. Strategii de modificare a comportamentului copiilor autiști*- Editura Frontiera.
6. Mureșan C., (2004), *Autismul Infantil, Structuri Psihopatologice și Terapie Complexă*, Editura Presa Universitară Clujeană.

EVALUAREA COMPETENȚELOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR

Prof. ȚOGHE COSMINA ANDREEA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
BĂBENI, JUDEȚUL VÂLCEA

În încercarea de a surprinde caracteristicile care apar cel mai frecvent în definirea competențelor, următoarele ne-au atras atenția:

- definiția competenței include componenta de a ști să mobilizezi cu bună știință procedurile cunoscute în funcție de interpretarea situației (Bernard Rey);
- competența are caracter etic/teleologic (însușire care o „înnobilează”). Este trăsătura care garantează orientarea și semnificația conștientă sau reflexivă a practicii, precum și prezența simțului de responsabilitate și a etosului angajării față de valorile care direcționează viața personală, socială și profesională (D.Badea, 2010);
- în modelul competențelor cheie, în funcție de situația-problemă și de nivelul de școlaritate, o competență se poate manifesta, la limită, printr-una din cele trei componente (cunoștințe, deprinderi, atitudini) sau se poate apropia mai mult de una dintre acestea, în funcție de importanța acelei componente în îndeplinirea unei sarcini.

Competențele prezintă următoarele caracteristici (D. Mihalașcu, 2010):

- se aplică într-o situație complexă (în care se regăsește și informație esențială și informație parazită) și mobilizează un ansamblu de resurse: cunoștințe anterioare, experiențe, scheme, automatisme etc.;
- stăpânirea și dezvoltarea lor depinde de diversitatea proceselor cognitive, de demersurile de gândire stimulate, fiind important ca o competență să fie cultivată frecvent, direct și specific;
- sunt evaluabile, solicitând integrarea, și nu juxtapunerea cunoștințelor anterioare, conducând la un produs evaluabil care le integrează; ele rămân invizibile și pot fi detectate prin intermediul rezultatelor obținute de subiect într-o situație dată (ex.: a redacta un text – redactarea este comportamentul și textul este produsul);
- au un caracter finalizat - situația în care se manifestă competența fiind mai aproape de situația naturală pe care ar putea elevul să o întâlnească în viața cotidiană (ca atare, competența răspunde unei funcții sociale, în sensul că are semnificație pentru elev, prezintă o utilitate socială);
- ajută elevul în a ști să fie și a ști să devină ca personalitate autonomă; mobilizarea competenței se face într-o varietate de situații plasată în interiorul unui ansamblu de situații (ex.: elaborarea și prezentarea unei expuneri orale este o competență care poate necesita analiza unui text ce aparține unei anumite categorii de texte); au un caracter disciplinar, definindu-se printr-o categorie de situații corespunzătoare unor probleme specifice disciplinei, fiind generate direct de exigențele disciplinei; dar nu se poate generaliza această caracteristică, având în vedere faptul că există un număr destul de mare de competențe care au un caracter nondisciplinar (ex.: competența de a organiza o reuniune, de a conduce o dezbatere, de a gestiona timpul de învățare etc.).

Competențele sunt concepute ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare, care permit identificarea și rezolvarea în contexte diverse a unor probleme

caracteristice domeniului de studiu. Rolul lor este de a orienta demersul didactic către achizițiile finale ale elevului.

Competențele pentru care optează programele actuale își propun să contribuie la formarea intelectului specific, dar și la formarea unei persoane autonome, capabile de a formula răspunsuri la o mare diversitate de situații și sarcini de lucru, inclusiv cele de învățare și de a asuma roluri fundamentale, pe care o persoană este probabil că le va îndeplini ca adult într-o societate a cunoașterii și într-o lume a schimbărilor rapide

Evaluarea este o activitate mult mai complexă decât lasă să se înțeleagă metafora „Când aud de evaluare, îmi scot creionul roșu”. Fără îndoială că un creion roșu sugerează atât elevilor cât și profesorilor activitatea de evaluare, dar a evalua înseamnă mult mai mult.

În contextul evaluării actuale, respectarea câtorva reguli este esențială în activitatea fiecărui evaluator:

- să identifice multiplele semnificații ale mesajului educațional;
- să gestioneze în mod optim procesul de predare – învățare, cu ajutorul evaluării;
- să știe de fiecare dată care este utilitatea activității de evaluare;
- să confrunte ceea ce observă cu ceea ce așteaptă de la elev;
- să comunice, prin intermediul unor instrumente, rezultatul acestei măsurători.

Toate sistemele educaționale accentuează rolul evaluării ca instrument utilizat pentru monitorizarea progresului individual al elevilor și orientarea dezvoltării lor. Se consideră că evaluarea modernă vizează procesul de învățare și înglobează rezultatul obținut, gradul de formare și utilizare a capacităților cognitive, dar și motivațiile, atitudinile asumate și a comportamentelor manifestate de elev în demersul educațional, spre deosebire de evaluarea tradițională, care răspunde unor obiective preponderent cognitive și se focalizează doar pe produsele învățării. Urmărește dacă obiectivele concrete propuse au fost atinse și permite continuarea demersului pedagogic spre obiective mai complexe; “Unicul scop al evaluării formative este să identifice situațiile în care întâmpină elevul o dificultate, în ce constă aceasta și să-l informeze” (De Landsheere, 1975), atât pe el cât și pe profesor.

În învățământul modern, o preocupare importantă este aceea a formării de competențe generale și specifice, pe care elevul trebuie să le dovedească pe parcursul și la finalul unei perioade de instruire.

Centrarea pe competențe este o preocupare majoră a ultimilor ani, ceea ce determină schimbări nu numai la nivelul predării – învățării, ci și la nivelul evaluării. Practica pedagogică integrează tehnicile de evaluare și le transformă, astfel încât să faciliteze realizarea evaluării formative, dialogul cu elevul în timpul în care acesta învață.

La ora actuală se tinde spre o evaluare complexă, realizată prin intermediul unei metodologii complexe și a unor instrumente diversificate. S-a extins gama metodelor de evaluare folosite de cadrele didactice la clasă, vorbindu-se tot mai mult despre complementaritatea metodelor tradiționale (evaluări orale, scrise, probe practice etc) cu altele noi, moderne (portofoliul, proiectul, investigația, autoevaluarea etc), ce reprezintă, de fapt, alternative în contextul educațional actual, când se cere cu insistență deplasarea accentului de la evaluarea produselor învățării la evaluarea proceselor cognitive în timpul activității de învățare.

Ca reacție la criticile aduse evaluării tradiționale s-a dezvoltat o nouă concepție cunoscută sub numele de evaluarea autentică. Poziția elevului, în cazul evaluării autentice este diferită de cea a elevului evaluat în contextul măsurării performanței. În cel de-al doilea caz elevul produce un comportament pe care evaluatorul dorește să îl măsoare. În primul caz elevul hotărăște subiectul evaluării și demonstrează un anumit comportament într-un context autentic. Față de vechea apreciere școlară sau verificare care era un moment distinct de predare – învățare sau care acționa la anumite perioade (evaluare sumativă), „evaluarea autentică devine un proces continuu și integrat organic procesului de instruire”. Pentru a fi autentică, evaluarea trebuie să fie un proces continuu, parte integrantă a învățării, în măsură să le ofere elevilor și profesorilor „oportunități de reflecție și de perfecționare continuă”.

Literatura de specialitate prezintă diverse principii pe care le respectă evaluarea autentică:

- elevii devin mai puțin dependenți de profesor și de feedbackul acestuia, atunci când sunt activ implicați în evaluare;
- evaluarea îmbunătățește învățarea și marchează progresul; oferă elevilor și profesorilor prilejul de a examina procesul de învățare, de a reflecta asupra lui și de a interveni acolo unde este cazul;
- elevii și profesorii lucrează împreună pentru realizarea acelorași scopuri.

Modalități de evaluare autentică utile în diverse situații didactice pot fi: jurnale dialogate, caiete creative, construcții murale, portofolii, reconstrucție de text, expoziție, fotografii, audiții și înregistrări video pentru a vedea cât de bine stăpânesc o competență.

Pentru a exprima mai bine funcția sa prioritară – aceea de a-l ajuta pe elev – evaluarea formativă primește de la autorul G. Nunziati (1990) calificativul de formatoare.

Evaluarea formativă creează lumină asupra procesului de desfășurat în clasă, fiind centrată pe intervenția profesorului către elev. Ea relevă răspunsuri din partea elevului, la intervenția profesorului. Este o evaluare de proces, care trebuie să răspundă la următoarele întrebări: În ce măsură pașii care se fac duc spre scopul propus? Pot fi acești pași accelerați sau nu? Ce schimbări ar trebui introduse pentru a ajunge mai ușor la scop?

Evaluarea formatoare vine către elev și inițiativa îi aparține. Dacă evaluarea formativă facilitează învățarea, iar cadrul didactic orientează și conduce elevul, în cadrul evaluării formatoare inițiativa de învățare și implicit de evaluare aparține elevului care reflectă asupra rezultatelor activității sale. Profesorul îi urmărește evoluția, oferindu-i sprijin și îndrumare. Evaluarea formativă nu garantează de la sine că elevul a învățat, deoarece vine din afara sa. Rolul său prioritar este cel de reglare a activității cu ajutorul profesorului.

Evaluarea formatoare este mult mai eficientă pentru că vine din propria inițiativă a celui care învață și se implică în realizarea unor materiale cu scop evaluativ, sporindu-și în același timp capacitățile de autoevaluare. Pentru acesta este necesar ca profesorul să dețină o serie de tehnici prin care să-i învețe pe elevi să învețe, modalități prin care elevul să se simtă activ și să-și poată evalua propriile activități.

Evaluarea formatoare are rol de reglare și autoreglare a activității cu sprijinul ambilor parteneri ai acțiunii educaționale.

Evaluarea pe bază de competențe reprezintă o preocupare viguroasă și conștientă a evaluării formative. Metaforic, se susține că singura competență pe care trebuie să o asigure școala elevilor săi ar trebui să rămână competența de a ști fiecare ce știe și ce nu știe încă, ajutați fiind de profesori.

Când evaluează, profesorul sau evaluatorul profesionist trebuie să deducă, de fapt pe baza performanței observate, probabilitatea ca persoana evaluată să fi dezvoltat o anumită competență. Oricum, numai performanțele constatate pot fi evaluate și recunoscute ca atare, ceea ce reduce foarte mult aria de cuprindere, căci este mult mai ușor de proiectat și de realizat evaluarea unor cunoștințe punctuale, de complexitate mai ridicată sau mai scăzută, pentru a demonstra ce știu elevii.

Creșterea rolului și importanței competențelor-cheie implică o atentă reconsiderare a modului de evaluare a acestora, datorită creșterii mizei lor în educația formală. În toate țările europene se pune un accent special pe evaluarea curentă ca un puternic instrument de monitorizare a progresului individual al elevilor și pentru orientarea dezvoltării acestora. În concluzie, preocuparea pentru utilizarea din ce în ce mai extinsă și mai eficientă a metodelor și a instrumentelor de evaluare cu scop formativ este în consonanță cu o altă tendință cu un caracter la fel de general și de pronunțat în ultimii ani, de a măsura cunoașterea individuală prin evaluarea performanțelor în raport de abilități, deprinderi și competențe.

Schimbarea de paradigmă educațională implică însă regândirea globală a întregului proces, precum și a relațiilor dintre participanții la proces. În acest sens, studiul Eurydice, privind competențele cheie precizează: „Procesul de predare orientat către transfer necesită o schimbare a accentului, de la metodele centrate pe profesor la metodele centrate pe cel care învață. Profesorii nu mai furnizează cunoștințe pentru memorizare, ci sprijină elevii în procesul lor de construire a competențelor. Pe baza cunoștințelor și experiențelor dobândite anterior, aceștia predau noi cunoștințe specifice unor discipline de studiu, dar facilitează, de asemenea, deprinderile de gândire critică și creativă, precum și abilitățile de învățare, prin angajarea elevilor în activitățile desfășurate în clasă. Achiziția de competențe necesită implicarea din partea celui care învață. Rolul profesorului este de a facilita învățarea prin orientarea elevilor în eforturile lor de aplicare a cunoștințelor și deprinderilor în situații noi, astfel încât să devină persoane competente”(Eurydice Study, *Key Competencies*, p 20).

În aceste condiții, evaluarea competențelor dobândite constituie din ce în ce mai mult un element cheie, de care depinde în mare măsură succesul achizițiilor ulterioare.

Bibliografie

- Joita, Elena**, 2002, *Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie*, Editura Polirom, Iași.
- Stoica, Adrian, Mihail Roxana**, 2007, *Evaluarea educationala-Inovatiei si perspective*, editura Humanitas, București.
- Oprea, Crenguța**, *Noi perspective în evaluarea școlară în viziunea pedagogiei interactive*, cap. 7, „Teoria evaluării”, în <http://www.unibuc.ro/eBooks/StiinteEDU/CrengutaOprea/cap7.pdf>.

EVALUAREA ELEVILOR CU CES ÎNTRE MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE ȘI GHID DE BUNE PRACTICE

**Prof. IONICĂ IULIANA ANIȘOARA
C.Ș.E.I. BĂBENI-VÂLCEA**

Evaluarea elevilor reprezintă un element esențial al procesului educațional, influențând nu doar performanțele școlare, ci și motivația, implicarea și dezvoltarea personală a acestora. În ultimele decenii, sistemele educaționale din întreaga lume au trecut prin transformări semnificative, în special în ceea ce privește metodele de evaluare. Acest referat își propune să analizeze diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă, precum și să ofere o privire de ansamblu asupra tendințelor internaționale în acest domeniu.

Elevii cu cerințe educaționale speciale (C.E.S.) reprezintă o categorie tot mai prezentă în școlile din întreaga lume, odată cu promovarea incluziunii educaționale. Evaluarea acestora necesită metode adaptate, sensibile la nevoile individuale și capabile să susțină dezvoltarea globală a elevului. Acest referat abordează comparația între evaluarea tradițională și cea modernă aplicată elevilor cu C.E.S., ilustrată prin perspective internaționale și exemple de bune practici.

Elevii cu CES pot avea dificultăți cognitive, senzoriale, motorii, tulburări de comportament sau dizabilități multiple. Evaluarea lor trebuie să fie:

- Individualizată și adaptată la potențialul și nevoile lor
- Non-punitivă, centrată pe progres
- Funcțională, evidențiind abilități utile în viața de zi cu zi

1. Evaluarea tradițională – limite în contextul C.E.S.

Metodele tradiționale – teste standardizate, lucrări scrise, examene orale – nu sunt potrivite pentru mulți elevi cu C.E.S.:

- Accent excesiv pe reproducerea informațiilor
- Stres și anxietate ridicată
- Lipsă de adaptabilitate la nevoile individuale

Exemplu: Un elev cu dislexie poate avea inteligență medie sau peste medie, dar să nu poată performa într-un test scris standard, ceea ce conduce la o evaluare incorectă.

2. Evaluarea modernă – direcții incluzive

Evaluarea modernă oferă metode flexibile, centrate pe competențe, colaborare și progres personal:

- Portofolii digitale
- Proiecte practice și activități interdisciplinare
- Autoevaluare ghidată
- Evaluare prin observare sistematică

Exemplu: Un elev cu autism care are dificultăți în exprimarea orală poate realiza o prezentare video sau un proiect vizual pentru a-și demonstra învățarea.

3. Perspective internaționale asupra evaluării elevilor cu C.E.S.

Finlanda: considerat un model educațional, Finlanda pune accent pe evaluarea **formativă**: feedback constant, accent pe progres și nu pe ierarhizare. Nu există examene naționale standardizate în primii ani de școală.

Statele Unite ale Americii: combină metodele tradiționale cu evaluarea bazată pe **proiecte și portofolii**. Sistemul „rubricilor” de evaluare este des utilizat pentru a asigura transparență și echitate.

Japonia: evaluarea este deseori bazată pe **muncă în echipă și disciplină**, dar se observă o trecere treptată spre evaluări formative și individualizate, pe măsură ce sistemu

Italia: tradiție solidă în educația incluzivă, cu PEI-uri care includ și strategii de evaluare personalizată. Încearcă să încurajeze creativitatea.

România: Sistemul românesc este încă dominat de evaluarea tradițională, însă există inițiative (ex. „Școala altfel”, portofolii digitale) care promovează o abordare mai modernă, mai ales prin noile planuri-cadru și proiecte europene.

4. Ghid de bune practici – evaluarea modernă a elevilor cu C.E.S.

Adaptarea testelor, observația sistematică, portofoliul individual, feedback-ul narativ și autoevaluarea sunt elemente cheie în evaluarea modernă. Aceste metode respectă ritmul și stilul individual de învățare al elevilor cu C.E.S.

Ghid de bune practici – evaluarea modernă a elevilor cu C.E.S.

Practica	Descriere	Exemplu concret
Adaptarea testelor	Simplitatea limbajului, eliminarea cerințelor multiple	Test de matematică cu o singură cerință clar formulată
Observația sistematică	Profesorul notează comportamente, progres, interacțiuni	Jurnal de evaluare zilnic sau săptămânal
Portofoliul individual	Adună lucrări, poze, proiecte, înregistrări	Mapă digitală cu evoluția în activități practice

Practica	Descriere	Exemplu concret
Feedback narativ	Descriere calitativă a progresului, nu doar note	„Andrei a învățat să lucreze în echipă și își exprimă opiniile mai clar.”
Autoevaluarea	Elevul reflectă la ce a învățat, cu sprijin vizual dacă e cazul	Foaie cu emoticoane sau pictograme: „Cum m-am simțit azi?”

5. Recomandări pentru profesori și școli:

Este important ca fiecare sistem educațional să găsească un echilibru între obiectivitatea evaluării tradiționale și caracterul formativ al celei moderne. Colaborare interdisciplinară, formare continuă, utilizarea tehnologiei și crearea unui climat pozitiv sunt esențiale pentru evaluarea corectă a elevilor cu C.E.S.

- Formarea cadrelor didactice în noi metode
- Schimbarea mentalității părinților și elevilor
- Digitalizarea procesului educațional
- Adaptarea curriculumului

6. Concluzie

Evaluarea este un instrument educațional extrem de puternic, care poate stimula sau inhiba dezvoltarea elevului. De aceea, este esențial ca metodele de evaluare să evolueze odată cu societatea. Studiarea modelelor internaționale poate oferi inspirație și direcție pentru reforme reale și sustenabile în educația românească.

Evaluarea elevilor cu C.E.S. nu este doar un act pedagogic, ci un gest de respect și încredere în potențialul fiecărei ființe umane. Metodele moderne oferă oportunități autentice de învățare și exprimare, reflectând cu adevărat ceea ce elevul poate face, nu ceea ce nu poate. Învățând din exemplele internaționale și aplicând principii de incluziune, școala românească poate deveni mai echitabilă și mai umană.

Bibliografie

1. OECD (2021). Inclusive Education for Students with Disabilities
2. UNICEF (2020). Toolkit on Disability-Inclusive Education
3. MEN România (2023). Ghid privind adaptarea evaluării pentru elevii cu CES
4. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2019). Key Principles of Inclusive Assessment
5. Sahlberg, P. (2015). Finnish Lessons

TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN EVALUARE

VRÎNCIANU AURELIA
COLEGIUL NAȚIONAL „ȘTEFAN CEL MARE” TG .NEAMȚ
JUD.NEAMȚ

Evaluarea reprezintă un proces esențial în educație, având rolul de a măsura progresul elevului, de a ghida procesul didactic și de a oferi feedback relevant tuturor actorilor implicați. Evoluțiile din ultimele decenii au determinat o schimbare de paradigmă în ceea ce privește evaluarea: de la metode tradiționale, centrate pe testare și notare, către metode moderne, care valorizează învățarea, procesul și dezvoltarea personalizată. În acest context, devine necesară o analiză comparativă a celor două abordări pentru a înțelege avantajele și limitările fiecăreia.

Evaluarea tradițională se bazează pe instrumente clasice precum testele scrise, lucrările de control, tezele și examenele standardizate. Aceasta are o abordare predominant sumativă, fiind axată pe măsurarea cunoștințelor acumulate într-o etapă anume a învățării.

Caracteristicile principale sunt:

Obiectivitate: se bazează pe criterii clare de corectare, favorizând comparabilitatea;

Standardizare: permite aplicarea acelorași teste tuturor elevilor;

Notarea: reflectă rezultatul final printr-o cifră, simplificând clasificarea performanțelor.

Cu toate acestea, evaluarea tradițională este adesea criticată pentru că pune accent pe memorare, pe reproducerea mecanică a informației și mai puțin pe gândirea critică, creativitate sau competențe transversale. De asemenea, accentul exclusiv pe note poate genera stres și o motivație extrinsecă, în detrimentul interesului autentic pentru învățare (Neacșu, 2010).

Evaluarea modernă a apărut ca răspuns la nevoia de a adapta procesul educațional la cerințele unei societăți în schimbare. Se bazează pe o abordare holistică a elevului și valorizează nu doar rezultatul, ci și procesul învățării.

Elementele esențiale ale evaluării moderne includ:

Evaluarea formativă – oferă feedback continuu, cu scopul de a sprijini progresul elevului;

Autoevaluarea și evaluarea între colegi – stimulează responsabilitatea și reflexivitatea;

Portofoliul educațional – reflectă progresul individual prin proiecte, teme și activități variate;

Tehnologia digitală – platforme online interactive (ex. Kahoot, Quizziz, Google Forms) oferă evaluări personalizate și în timp real.

Această abordare încurajează învățarea activă, dezvoltarea competențelor cheie și o relație mai apropiată între profesor și elev. În același timp, necesită un cadru didactic bine

pregătit și deschis la inovație, precum și timp pentru aplicarea unor metode variate și adaptate fiecărui context (Black & Wiliam, 2009).

Evaluarea eficientă nu constă în alegerea exclusivă a unei metode, ci în combinarea echilibrată a celor două tipuri, în funcție de obiectivele educaționale și de nevoile elevilor. În timp ce evaluarea tradițională oferă o bază structurată și comparabilă, evaluarea modernă permite o mai bună adaptare la realitatea actuală a educației, promovând învățarea profundă și dezvoltarea personală. O educație de calitate are nevoie de o evaluare variată, flexibilă și orientată spre progres, nu doar spre performanță numerică.

Bibliografie :

- 1.Black, P., & Wiliam, D. (2009). Developing the Theory of Formative Assessment. Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 21(1), 5–31.
- 2.Neacșu, I. (2010). Strategii de evaluare educațională. Editura Polirom.
- 3.Cerghit, I. (2008). Metode de învățământ. Editura Polirom.
- 4.Nicol, D. (2010). From monologue to dialogue: Improving written feedback processes in mass higher education. Assessment & Evaluation in Higher Education, 35(5), 501–517.
- 5.OECD (2020). Learning remotely when schools close: How well are students and schools prepared?. OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19).

EDUCAȚIA DESCHISĂ: ÎNTRE IDEALUL ACCESULUI UNIVERSAL ȘI PROVOCĂRILE IMPLEMENTĂRII ÎN ȘCOALA CONTEMPORANĂ

Prof. dr. SABIN-GAVRIL PĂȘCAN

COLEGIUL NAȚIONAL „UNIREA”, TÂRGU-MUREȘ, JUD. MUREȘ

Educația deschisă reprezintă o paradigmă educațională emergentă care își propune democratizarea accesului la cunoaștere prin utilizarea tehnologiei, a resurselor educaționale deschise (OER) și a colaborării globale. Aceasta presupune nu doar o reformă a conținutului și a metodelor de predare, ci și o schimbare profundă în cultura educațională, promovând transparența, incluziunea și adaptabilitatea. În contextul actual al globalizării și al digitalizării accelerate, educația deschisă capătă o importanță strategică pentru formarea unor cetățeni activi, critici și conectați la realitățile lumii contemporane.

1. Principiile fundamentale ale Educației Deschise

Educația deschisă se bazează pe câteva principii esențiale:

- **Acces liber și echitabil:** Resursele educaționale deschise trebuie să fie disponibile oricui, indiferent de statut social, geografic sau economic.
- **Colaborare și partajare:** Se încurajează parteneriatul între profesori, instituții și comunități pentru a crea și distribui conținut educațional valoros.
- **Adaptabilitate:** Materialele pot fi modificate, adaptate și reutilizate în funcție de nevoile educaționale ale contextului local.
- **Utilizarea tehnologiei:** Tehnologiile digitale facilitează accesul și distribuția resurselor, precum și interacțiunea între participanți.

2. Exemple de bune practici

La nivel internațional, platformele precum Coursera, edX și Khan Academy oferă cursuri gratuite și accesibile oricui are conexiune la internet. În România, proiecte precum „Manuale Digitale” și platforma Livresq sprijină digitalizarea și distribuirea deschisă a materialelor educaționale. De asemenea, numeroase universități românești dezvoltă platforme proprii de învățare online și stimulează utilizarea resurselor OER.

3. Provocări și limite

Deși promițătoare, Educația Deschisă se confruntă cu multiple obstacole: lipsa de infrastructură digitală în unele școli, reticența cadrelor didactice față de noile tehnologii, lipsa de formare profesională continuă în domeniul digital și protecția drepturilor de autor. În plus, există o nevoie urgentă de reglementare clară și sprijin instituțional pentru integrarea sustenabilă a OER în curriculum.

4. Concluzii și direcții de dezvoltare

Educația deschisă are potențialul de a redefini învățământul, oferind oportunități egale și stimulând învățarea colaborativă. Este însă esențial ca decidenții, cadrele didactice și instituțiile educaționale să colaboreze pentru a depăși provocările existente și a valorifica avantajele oferite de această paradigmă. Investițiile în infrastructură digitală, formarea cadrelor didactice și promovarea culturii deschise sunt pași necesari pentru viitorul educației.

Bibliografie

- UNESCO. (2021). *Recommendation on Open Educational Resources.*
- Wiley, D. (2006). *Open Content and Open Educational Resources: Enabling universal education.*
- European Commission. (2013). *Opening up Education: Innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources.*
- Butcher, N. (2015). *A Basic Guide to Open Educational Resources (OER).*
- Ministerul Educației. (2022). *Strategia privind digitalizarea educației din România 2021-2027.*

IMPACTUL EMOȚIONAL AL EVALUĂRII LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

PROF. CHELARIU ADELINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.1
STRUCTURA SFÂNTA MARIA, IAȘI

Atât părinții, cât și educatorii aspiră ca preșcolarii să manifeste un comportament activ și inițiativă, să fie sociabili, să respecte normele și să obțină rezultate pozitive în cadrul activităților educaționale formale. Dintre calitățile dezirabile, abilitățile interpersonale sunt considerate cruciale, în special de către educatori. Un studiu transnațional efectuat în cinci țări occidentale a investigat concepția despre „elevul ideal”, relevând că abilitățile sociale au primat în descrierile educatorilor din Olanda și Spania, situându-se, de asemenea, printre primele cinci caracteristici menționate de omologii lor din Italia și Polonia. Aceste constatări au surprins așteptările cercetătorilor, care inițial s-au concentrat pe competențele cognitive, subliniind importanța evaluării ridicate a competenței sociale și a autoreglării comportamentale în atingerea succesului școlar (Curelaru, 2016, p. 275).

În consecință, literatura de specialitate evidențiază în mod constant o corelație semnificativă între dezvoltarea competențelor socio-emoționale în perioada preșcolară și reușita școlară.

De asemenea, Schipor (2009, p. 113) argumentează că „capacitatea de autocunoaștere și autocontrol la nivel cognitiv și emoțional poate reprezenta baza pentru o mai bună afirmare a valorii personale”, în timp ce o gestionare deficitară a emoțiilor poate genera tensiuni intra- și interpersonale, conducând la eșec. Psihologia contemporană subliniază rolul esențial al inteligenței emoționale și propune strategii educaționale pentru modelarea acesteia (Schipor, 2009).

Afectivitatea și voința funcționează ca procese reglatorii, furnizând și direcționând energia psihică necesară activității de învățare. Inteligența emoțională se structurează în funcție de particularitățile acestor procese, iar succesul individual depinde semnificativ de acest tip de inteligență, care, din fericire, poate fi cultivată.

Schipor (2009, p. 115) definește afectivitatea ca fiind „procesul psihic care oferă energia necesară activităților psihice (inclusiv activității de învățare) și proceselor cognitive”. Afectivitatea influențează atractivitatea activităților școlare și facilitează evaluarea realității, generând energie psihică pentru apropierea sau evitarea obiectelor evaluate.

În contextul evaluării preșcolare, copiii experimentează o gamă variată de emoții, a căror gestionare constructivă depinde de atitudinea educatorului și de preocuparea acestuia pentru dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor. Aceasta necesită ca educatorul să fie conștient de impactul stărilor emoționale și al afectivității asupra performanțelor preșcolarilor și să utilizeze adecvat feedback-ul și strategiile de stimulare în activitățile educaționale.

În acest sens, Holman (2013, p. 93) subliniază importanța „cunoașterii modurilor în care stările afective schimbă, denaturează, îmbogățesc, stimulează sau blochează procesele cognitive”. În educație, transmiterea de informații și atitudini se bazează pe capacitatea de asimilare a

elevilor, însă este crucial să nu se neglijeze dimensiunea emoțională, care influențează rezultatele proceselor cognitive și, implicit, performanțele școlare ale preșcolarilor.

Educația emoțională, axată pe dezvoltarea autocunoașterii și autogestionării emoționale pentru cultivarea abilităților sociale, poate genera sentimente pozitive la preșcolari. Schipor (2009, p. 117) propune strategii utile: antrenarea prin instrucțiuni privind manifestarea emoțiilor, oferirea de modele emoționale adecvate, asocierea informațiilor cu trăiri plăcute (transfer afectiv), combinarea trăirilor de același fel (compoziția sentimentelor), învățarea prin experiențe directe, oferirea de recompense meritate, și menținerea unui nivel ridicat de exigență.

Dimensiunea emoțională a învățării reprezintă un factor crucial în procesul educațional, de care educatorii trebuie să fie conștienți, în special în contextul evaluării preșcolarilor. Gestionarea feedback-ului și a recompenselor trebuie realizată astfel încât copiii să perceapă evaluarea ca un element pozitiv, contribuind la progresul lor.

Fiecare copil este unic, iar cunoașterea individuală, ghidarea evoluției și modelarea personalității sunt competențe esențiale ale educatorilor. Cunoașterea aprofundată a copilului permite o direcționare eficientă a dezvoltării personalității și formarea unei imagini de sine realiste. Fundația pusă de adulți (părinți și educatori) este esențială pentru construirea personalității viitorului adult.

Dintr-o perspectivă postmodernă, copiii sunt considerați membri conștienți, competenți și influenți ai societății, experți în propria lor viață, cu perspective și cunoștințe valoroase, accesibile prin interacțiunea directă.

Interesul crescând pentru dreptul copiilor de a-și exprima opiniile și includerea lor în cercetare reflectă schimbările în percepția asupra copilăriei. Din perspectivă sociologică, copilăria este o construcție socială, iar copiii sunt văzuți ca actori sociali activi, demni de investigație independentă.

În grădiniță, formarea unei personalități și a unei imagini de sine sănătoase este esențială. Este important să se înțeleagă perspectiva preșcolarilor asupra copilăriei, analizând preferințele lor legate de activități, persoane și locuri care le influențează dezvoltarea.

În contextul evaluării, educatorul are rolul de a sprijini preșcolarul în gestionarea propriilor emoții prin modul în care abordează acest proces. Având în vedere importanța dezvoltării emoționale, este crucial să analizăm modalitățile prin care cadrele didactice pot contribui la aceasta, în special prin abordarea adecvată a situațiilor de evaluare.

În concluzie, dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor trebuie să fie un obiectiv prioritar pentru orice educator. Este esențial să privim dincolo de cunoștințele și abilitățile demonstrate de copil și să ne concentrăm pe sentimentele și dorințele sale.

Referințe bibliografice:

- Curelaru, M. (2016). Dimensiuni ale personalității și succesul școlar. În V. Preda (coord.), *Psihologia educației* (pp. 267-292). Editura ASCR.
- Holman, D. (2013). *Emoțiile în educație*. Editura Trei.
- Schipor, D. M. (2009). *Inteligența emoțională la vârstele mici*. Editura Aramis.

EVALUAREA TRADIȚIONALĂ ȘI MODERNĂ

PROF. OPREA FLORENTINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.1- IAȘI

Evaluarea este obiect de studiu al docimologiei (gr. dokime= probă; gr. dokimastes= examinator; docimastica= tehnica examenelor; doxologia= rolul jucat de evaluare în educația școlară). Într-o sinonimie relativă, a evalua trimite și la alte verbe: a cântări, a măsura, a aprecia, a constata, a observa, etc.

Docimologia este știința care studiază metodologia verificării și evaluării rezultatelor școlare, sistemul de notare, comportamentul examinerilor și al examinaților.

Autoevaluarea este demersul evaluativ realizat de elev asupra propriei activități, performanțe, comportament, competențe dobândite, etc. Sau de profesor asupra demersurilor sale instructiv-educative.

Evaluarea tradițională se bazează pe teste standardizate, cum ar fi examene scrise, teste cu întrebări tip grilă, eseuri scurte și alte forme de evaluări formale. Aceste teste sunt concepute pentru a măsura în mod obiectiv cunoștințele și abilitățile elevilor. Un aspect major al evaluării tradiționale este accentul pus pe memorarea și reproducerea informațiilor. Elevii sunt adesea evaluați pe baza capacității lor de a reține și reproduce date și fapte. Toți elevii sunt evaluați folosind aceleași teste și criterii, asigurând o anumită uniformitate și comparabilitate între elevi. Acest lucru poate ignora diferențele individuale și stilurile de învățare diferite. Testele standardizate oferă criterii bine definite și clare pentru evaluarea performanței elevilor, făcând evaluarea ușor de înțeles și de aplicat. Aceste evaluări sunt ușor de administrat și de scalat pentru grupuri mari de elevi, economisind timp și resurse. Datorită standardizării, rezultatele sunt comparabile între elevi și școli, oferind o imagine de ansamblu asupra performanței relative. Aprecierea școlară se constituie ca moment separat de activitatea de predare-învățare, acționând cu precădere periodic sub formă de evaluare sumativă.

Evaluarea tradițională are punctele sale forte în claritatea și standardizarea evaluării, ușurința de administrare și comparabilitatea rezultatelor. Totuși, această abordare are și limitări semnificative, inclusiv tendința de a inhiba creativitatea, de a crea stres și de a nu reflecta abilități practice. În contextul educațional modern, este important să se găsească un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne pentru a asigura o evaluare cuprinzătoare și relevantă pentru dezvoltarea elevilor.

Didactica modernă, studiile și cercetările realizate în domeniul evaluării, precum și practica educațională punctează că strategiile tradiționale de evaluare au un caracter limitat, iar aprecierea rezultatelor școlare este utilizată adesea ca „mijloc de constrângere” a elevilor pentru a desfășura o activitate de învățare sistematică. Accentul se pune, de cele mai multe ori, pe volumul cunoștințelor asimilate și rareori pe capacități, aptitudini, competențe, descurajând formarea și dezvoltarea la elevi a unor abilități și aptitudini creative.

Evaluarea modernă este asociată grijii față de măsurarea și aprecierea rezultatelor, ne fiind un scop în sine, un simplu control, ci se realizează în vederea abordării unor decizii și măsuri ameliorative. Aceasta are ca scop îmbunătățirea procesului de învățare în timp real, identificând și abordând nevoile și dificultățile elevilor pe măsură ce apar. Utilizează o varietate de metode, cum ar fi portofolii, proiecte, prezentări, lucrări de cercetare, studii de caz și evaluări bazate pe competențe, acoperind atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare. Se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică. Încurajează evaluarea abilităților practice, a gândirii critice și a creativității, pe lângă cunoștințele teoretice. Evaluările sunt personalizate pentru a se potrivi nevoilor și stilurilor individuale de învățare ale elevilor, feedback-ul oferit fiind detaliat și constructiv, concentrându-se pe punctele tari și ariile de îmbunătățire ale elevilor.

Evaluarea modernă încurajează gândirea critică, rezolvarea creativă a problemelor și abilitățile de analiză prin sarcini variate și relevante. Își asumă un rol activ, de transformare continuă a proceselor de predare și de învățare, de intervenție formativă, devenind un proces continuu și integrat organic în procesul de instruire. Evaluarea modernă aduce o abordare mai cuprinzătoare și adaptabilă a evaluării educaționale, concentrându-se pe dezvoltarea continuă și aplicarea practică a cunoștințelor. Deși are provocările sale, cum ar fi complexitatea și resursele necesare, beneficiile sale în promovarea gândirii critice, reducerea stresului și relevanța practică o fac esențială pentru un sistem educațional modern și eficient. Integrarea tehnologiilor și a abordărilor personalizate poate transforma evaluarea într-un instrument puternic pentru îmbunătățirea învățării și dezvoltării elevilor. Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi platformele de e-learning și testele online, poate moderniza și eficientiza procesul de evaluare, dar și aduce provocări legate de accesibilitate și echitate.

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă reprezintă două abordări distincte în contextul evaluării performanței, cunoștințelor și abilităților elevilor. Așezarea în oglindă a evaluării tradiționale și a evaluării moderne fiind o sarcină dificilă dar necesară. Dincolo de diferențiere, trebuie să ținem cont de continuitatea, trecerea firească de la tradițional la modern.

Abordarea binomului „evaluare tradițională- evaluare modernă” într-o analiză critic-constructivă necesită argumentul că acestea nu sunt separate în abordări și nici nu se exclud una pe cealaltă, coexistând în spațiul școlar. În multe sisteme de învățământ, dar și în cel din România, se încearcă, cel puțin la nivel teoretic, accentul pe evaluarea modernă, bazată pe competențe, pe procesele cognitive ale elevului, cât și pe competențe ale personalității.

Bibliografie

Manolescu, M., 2010 , Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, București
 Radu, I.T, 2000, Evaluarea în procesul didactic, E.D.P, București

TRADIȚIONAL VS MODERN ÎN EVALUARE

**Profesor pentru educație timpurie PUIU LAVINIA, G.P.P. NR. 1, IAȘI,
STRUCTURA G.P.P. "SF. MARIA"**

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă reprezintă două abordări distincte în contextul evaluării performanței, cunoștințelor și abilităților elevilor, iar așezarea lor în oglindă este o sarcină dificilă dar necesară. Dincolo de diferențiere, trebuie să ținem cont de continuitatea, trecerea firească de la tradițional la modern. Abordarea binomului „evaluare tradițională- evaluare modernă” într-o analiză critic-constructivă necesită argumentul că acestea nu sunt separate în abordări și nici nu se exclud una pe cealaltă, coexistând în spațiul școlar. În multe sisteme de învățământ, dar și în cel din România, se încearcă, cel puțin la nivel teoretic, punerea accentului pe evaluarea modernă, bazată pe competențe, pe procesele cognitive ale elevului, cât și pe competențe ale personalității. La nivel practic se promovează evaluarea centrată pe procesul învățării, pe cogniție și metacogniție.

Evaluarea tradițională se bazează pe teste standardizate, cum ar fi examene scrise, teste cu întrebări tip grilă, eseuri scurte și alte forme de evaluări formale. Aceste teste sunt concepute pentru a măsura în mod obiectiv cunoștințele și abilitățile elevilor. Un aspect major al evaluării tradiționale este accentul pus pe memorarea și reproducerea informațiilor. Elevii sunt adesea evaluați pe baza capacității lor de a reține și reproduce date și fapte. Toți elevii sunt evaluați folosind aceleași teste și criterii, asigurând o anumită uniformitate și comparabilitate între elevi. Acest lucru poate ignora diferențele individuale și stilurile de învățare diferite. Testele standardizate oferă criterii bine definite și clare pentru evaluarea performanței elevilor, făcând evaluarea ușor de înțeles și de aplicat. Aceste evaluări sunt ușor de administrat și de scalat pentru grupuri mari de elevi, economisind timp și resurse. Datorită standardizării, rezultatele sunt comparabile între elevi și școli, oferind o imagine de ansamblu asupra performanței relative. Aprecierea școlară se constituie ca moment separat de activitatea de predare-învățare, acționând cu precădere periodic sub formă de evaluare sumativă.

Evaluarea tradițională are punctele sale forte în claritatea și standardizarea evaluării, ușurința de administrare și comparabilitatea rezultatelor. Totuși, această abordare are și limitări semnificative, inclusiv tendința de a inhiba creativitatea, de a crea stres și de a nu reflecta abilități practice.

Evaluarea modernă este asociată grijii față de măsurarea și aprecierea rezultatelor, nefiind un scop în sine, un simplu control, ci se realizează în vederea abordării unor decizii și măsuri ameliorative. Aceasta are ca scop îmbunătățirea procesului de învățare în timp real, identificând și abordând nevoile și dificultățile elevilor pe măsură ce apar. Utilizează o varietate de metode, cum ar fi portofolii, proiecte, prezentări, lucrări de cercetare, studii de caz și evaluări bazate pe competențe, acoperind atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare. Se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică. Încurajează evaluarea abilităților practice, a gândirii critice și a creativității, pe

lângă cunoștințele teoretice. Evaluările sunt personalizate pentru a se potrivi nevoilor și stilurilor individuale de învățare ale elevilor, feedback-ul oferit fiind detaliat și constructiv, concentrându-se pe punctele tari și ariile de îmbunătățire ale elevilor.

Evaluarea tradițională constată, compară și judecă; este centrată deci pe elev și apreciază conformitatea cunoștințelor predate (lecția învățată) cu o scară de valori care este lăsată la aprecierea profesorului și care rămâne în mare parte implicită, nu se comunică elevilor, în timp ce evaluarea modernă se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică, fiind parte integrată a procesului didactic, nu mai este privită din exteriorul acesteia. În contextul educațional actual, este important să se găsească un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne pentru a asigura o evaluare cuprinzătoare și relevantă pentru dezvoltarea elevilor.

O abordare echilibrată, care să combine diverse metode de evaluare și să pună accent pe feedback constructiv, contribuie la crearea unui mediu educațional mai eficient și mai incluziv. Acest lucru se poate realiza la orice nivel de vârstă și cu precădere la nivel preșcolar. De aceea îmi doresc să creez și eu un astfel de mediu propice dezvoltării în grupa mea de copii. Astfel am mereu în vedere să organizez activități menite să ofere posibilitatea copiilor de a se manifesta liber și natural. De cele mai multe ori propun copiilor modalități de lucru care să pună în valoare potențialul lor și care să îmi ofere mie posibilitatea de a observa evoluția educațională a preșcolarilor mei.

În continuare voi expune o resursă pe care o folosesc foarte des în cadrul diferitelor activități din domeniul experiențiale diverse: RED

Resursa Educațională Deschisă (RED) pentru nivelul preșcolar are forma unei grile simplificate de evaluare prin observație directă, de tip formativ. Ea este gândită pentru a sprijini educatorii în urmărirea progresului copiilor într-o manieră modernă, accesibilă și jucăușă. Exemplul meu este o activitate realizată în cadrul domeniului Științe.

Grilă de evaluare formativă – Domeniul Știință (Preșcolar)

Titlu activitate: ”Explorăm natura – Ce plutește și ce se scufundă?”

Nivel: Preșcolar (grupa mijlocie/mare)

Tip de evaluare: Formativă

Instrument: Grilă de evaluare prin observație directă

Scopul activității: Dezvoltarea capacității de investigare și observare printr-un experiment simplu și anume testarea obiectelor care plutesc sau se scufundă în apă.

Materiale necesare:

Un vas mare cu apă

Obiecte variate: piatră, frunză, dop de plută, lingură de plastic, jucărie mica, monedă, burete etc.

Fișă de observație pentru educator (vezi mai jos)

Modalitate de desfășurare: Copiii sunt invitați să ghicească dacă un obiect va pluti sau se va scufunda în apă. Se notează verbal predicțiile. Se testează obiectele pe rând. Se discută

concluziile în grup. Educatorul observă și notează comportamentele cheie folosind grila simplificată prezentată mai jos.

Instrucțiuni de utilizare:

Această grilă se folosește în timpul sau imediat după activitate. Se notează comportamentele observate la fiecare copil.

Nume copil	Participă activ la discuție	Formulează ipoteze	Observă cu atenție rezultatul	Exprimă concluzii simple	Lucrează cooperant
Andrei	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐
Ioana	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐
etc	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐	Da ☐ Parțial ☐ Nu ☐

Legenda:

- ☐ Da – manifestă constant comportamentul
- ☐ Parțial – ocazional
- ☐ Nu – nu a manifestat comportamentul în această activitate

Bibliografie

Manolescu, M., 2010, Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, București

METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE

Prof. Înv. Primar PĂTRU MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN GEROTĂ” CALAFAT, DOLJ

Activitățile de evaluare trebuie proiectate din perspectiva nevoilor de formare ale celui educat. Este necesar ca evaluarea să fie centrată pe aspectele ei formative, astfel încât să cultive și să susțină interesul elevilor pentru studiu, să-i îndrume în activitatea de învățare.

Profesorul trebuie să stăpânească toate metodele și instrumentele de evaluare și să le aplice în funcție de particularitățile clasei de elevi. Utilizarea eficientă a strategiilor, metodelor și instrumentelor de evaluare va pune în valoare aspectul creativității, al gândirii critice, al manifestării individuale, proprii fiecărui elev, rezultatul final vizat fiind formarea, la nivelul individului, a culturii generale, formarea de abilități, atitudini, competențe, priceperi și deprinderi necesare integrării sociale a acestuia.

Opțiunea pentru una sau alta dintre metodele de evaluare cunoscute (metodele tradiționale și metodele complementare) constituie rezultanta mai multor factori: scopul și obiectivele evaluării, tipul acesteia, specificul conținuturilor supuse aprecierii, particularitățile populației școlare vizate, achizițiile cadrelor didactice privind exersarea / practicarea / experimentarea diverselor modalități de procedare.

Procesul de evaluare necesită demersuri și atitudini metodologice concretizate în: parcurgerea unor etape definite, înregistrarea exactă și conservarea datelor, utilizarea de instrumente diverse (fișe, rapoarte, documente rubricate etc.), asigurarea validității, a relevanței, a fidelității demersului evaluativ.

În efortul de determinare a calității rezultatelor școlare și a progresului școlar, cadrele didactice au la dispoziție un arsenal de metode și instrumente de evaluare.

Metoda de evaluare este o cale prin intermediul căreia cadrul didactic „oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a diferitelor capacități testate prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit."

Instrumentul de evaluare reprezintă un element constitutiv al metodei, prin intermediul căruia elevul ia la cunoștință sarcina de evaluare. El este cel „care pune în valoare atât obiectivele de evaluare, cât și demersul inițiat pentru a atinge scopul propus"

Alegerea celor mai adecvate metode și instrumente de evaluare reprezintă o decizie importantă în vederea realizării unui demers evaluativ pertinent și util. Pedagogul belgian Gilbert De Landsheere aprecia că: „O evaluare corectă a învățământului nu va putea fi posibilă niciodată cu ajutorul unui instrument unic și universal. Trebuie să ne orientăm ferm spre o abordare multidimensională (...)". (Stanciu, M., 2003, p.284)

Clasificarea cea mai des utilizată este aceea care distinge următoarele metode și instrumente de evaluare (Stanciu, M., 2003, p.283-284):

A. Metode și instrumente tradiționale

1. Probele orale:

- a) conversația de verificare (prin întrebări și răspunsuri);
- b) cu suport vizual;
- c) redarea (repovestirea);
- d) descrierea și reconstituirea;
- e) descrierea / explicarea / instructajul;
- f) completarea unor dialoguri incomplete;

2. Probele scrise:

- a) extemporalul (lucrarea scrisă neanunțată);
- b) activitatea de muncă independentă în clasă;
- c) lucrarea de control (anunțată);
- d) tema pentru acasă;
- e) testul

3. Probele practice

- a) confecționarea unor obiecte;
- b) executarea unor experiențe sau lucrări experimentale;
- c) întocmirea unor desene, schițe, grafice;
- d) interpretarea unui anumit rol;
- e) trecerea unor probe sportive etc.

B. Metode și instrumente complementare

- 1. observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor;
- 2. investigația;
- 3. proiectul;
- 4. portofoliul;
- 5. autoevaluarea

A. Metode și instrumente de evaluare tradiționale

A.1. Probele orale

Evaluarea orală se realizează mai ales prin întrebări - răspunsuri și prin îndeplinirea unor sarcini de lucru, oral sau în scris (de obicei la tablă), sub directa supraveghere a profesorului. Este folosită cu precădere ca verificare curentă și parțială, pe parcursul programului de instruire, ca și în cadrul examenelor. Examinarea orală constă, în toate cazurile, în probe la care răspunsurile sunt date oral. Cerința educatorului poate fi orală, scrisă sau practică.

Caracteristici ale evaluării orale:

- în funcție de numărul persoanelor cărora le sunt adresate întrebările:
 - **frontală** (când interogațiile se adresează întregului grup de elevi);
 - **individuală** (când se vizează un elev anume);
 - **pentru un grup** (când sunt antrenați doar elevii dintr-un grup).
- în funcție de modul de integrare în unitățile temporale ale procesului didactic:
 - **evaluare orală curentă** (desfășurată în fiecare lecție / oră);
 - **evaluare periodică** (după un număr variabil de lecții / ore);
 - **evaluare finală** (la terminarea lecțiilor/orelor destinate parcurgerii unui capitol).

Moduri de realizare

Examinarea orală se realizează în multiple forme, utilizându-se tehnici variate. Dintre instrumentele principale de evaluare orală pot fi menționate:

a) **Conversația de verificare** (întrebări/răspunsuri); este puternic structurată, întrucât intenția de verificare este evidentă; inițiativa aparține aproape exclusiv profesorului evaluator, care ține sub control situația; presupune, în final, comunicarea aprecierii.

Exemple:

Care sunt părțile de vorbire învățate?

Ce este substantivul?

Plecând de la definiția substantivului, precizați dacă următoarele cuvinte sunt substantive: abecedar, gheață, lumânare, delfin, verișor, brumă.

Care sunt modalitățile de a identifica un substantiv?

Verificați dacă cuvântul „scriere” este substantiv.

b) **Evaluarea orală cu suport vizual**, care presupune, în fapt, o discuție având ca suport imagini, scheme, grafice, chiar fenomene prezentate în condiții naturale pe care elevul este solicitat să le descrie, să le explice, să le comenteze.

Este folosită frecvent în învățământul preșcolar și în învățământul primar, fiind în consonanță cu particularitățile gândirii la aceste vârste (stadiul operațiilor concrete), după cum își demonstrează utilitatea în verificarea capacității de comunicare într-o limbă străină, ca și în alte situații cum sunt: descrierea unor experiențe sau a unei lucrări practice urmărite.

c) **Redarea (repovestirea)** unui conținut, a unui ansamblu de informații, evenimente, fapte, situații etc. prezentate oral, în scris sau înregistrate fonic. Prin această tehnică se verifică atât capacitatea de înțelegere și reținere a ceea ce este prezentat, cât și de a reda în structuri verbale proprii, deci prin transformare, făcând apel la diferite mijloace de expresie științifică (scheme, grafice ș.a.).

d) **Citirea unor dialoguri incomplete și completarea acestora** astfel încât să dobândească sensul adecvat. Constă în prezentarea unui dialog în care lipsesc replicile unuia dintre interlocutori, solicitându-se ca, după un răgaz de reflecție, pentru a înțelege conținutul și sensul dialogului, candidatul să exprime replicile absente. Tehnica introduce o notă de varietate, făcând mai agreabil actul evaluativ. De aceea, este utilizată mai frecvent în activitatea cu elevi de vârste mici (învățământul primar, gimnazial), precum și în evaluarea pregătirii la limbi străine.

e) **Descrierea și reconstituirea** constă în descrierea verbală a unei structuri realizate din piese sau module de diferite forme și culori (cuburi, piese Lego) de către un elev și reconstituirea, de către un al doilea elev, a structurii descrise, fără a vedea originalul. I se poate permite celui care reconstituie să pună întrebări și se va constata o îmbunătățire a rezultatelor.

f) **Descrierea și explicarea** are drept obiectiv principal descrierea unui obiect sau a unei proceduri. Celui evaluat i se prezintă o listă de 5-7 teme, din care acesta își va alege una, se va pregăti câteva minute, după care va răspunde.

A.2. Probele scrise

Ca și examinările orale, probele scrise sunt mijloace de evaluare utilizate la toate nivelurile de școlaritate și la marea majoritate a disciplinelor de învățământ.

Probele scrise îndeplinesc funcții de diagnostic, de feed-back (pentru elev și cadru didactic), corectivă și de autoevaluare (în relația elevului cu sine) (I. T. Radu, 1981, p. 210).

Rolul principal al acestor probe este de a face posibilă, periodic, o evaluare obiectivă și operativă pe baza unui quantum de cunoștințe relevant și cu scopul de a regla și perfecționa procesul instructiv-educativ.

Probele scrise au un dublu rol: de evaluare a randamentului elevilor la diversele discipline de studiu și de dezvoltare a capacității de exprimare în scris a elevilor.

Metoda apelează la anumite suporturi scrise, concretizate în **extemporale** (lucrări scrise neanunțate), **lucrări de control** (anunțate), **fișe de muncă independentă** în diferite etape ale lecției, **teme pentru acasă**, **teste de cunoștințe** (docimologice).

a) **Extemporalul (lucrarea scrisă neanunțată)** este instrumentul de evaluare scrisă cel mai des folosit pentru a verifica dacă elevii învață cu regularitate. El durează 5-10 minute și se va concentra asupra unor sarcini de tip obiectiv din lecția anterioară. Rezolvarea imediată a sarcinilor din lucrare va permite corectarea rapidă a greșelilor și va fi o modalitate de autoevaluare (li se poate cere elevilor să-și noteze lucrarea).

b) **Lucrarea de control** (anunțată) se aplică elevilor după parcurgerea unei unități de învățare sau după un număr de lecții predate anterior. Ea poate urma unor lecții de recapitulare și sistematizare și, în acest caz, are mari valențe formative. Ea îndeplinește, în general, o funcție diagnostică. Itemii de evaluare trebuie să fie variați pentru a permite evidențierea capacităților superioare ale elevilor. Este de dorit ca lucrarea de control să fie corectată imediat, apoi să fie rezolvată cu întreaga clasă și să se motiveze notele acordate elevilor.

c) **Activitatea de muncă independentă în clasă** se desfășoară sub supravegherea cadrului didactic. Se realizează fie la începutul lecției (pentru a permite cadrului didactic să verifice temele pentru acasă din punct de vedere cantitativ), fie în timpul verificării lecției anterioare, fie pentru a fixa cunoștințele predate. Ele se pot rezolva individual sau pe grupe de elevi. Sarcinile trebuie analizate frontal după ce elevii le-au rezolvat, notarea se poate face prin autoevaluare, prin evaluare în perechi (colegii de bancă își corectează reciproc modul de rezolvare). Un avantaj important îl constituie supravegherea cadrului didactic, care poate realiza un feed-back imediat. Aceste momente de muncă independentă, bine organizate, pot constitui prilejuri de a forma elevilor deprinderi de muncă intelectuală (M. Stanciu, 2003, p. 290).

d) **Tema pentru acasă** este o formă de activitate independentă, asemănătoare cu cea efectuată în clasă, dar are în vedere obiective de mai mare amploare și se desfășoară în condițiile de acasă ale elevului.

Pregătirea temei începe chiar în clasă, unde cadrele didactice trebuie să le dea indicații elevilor în legătură cu modul de rezolvare a sarcinilor. Se pot da teme pentru acasă în funcție de particularitățile elevilor, de înclinațiile lor pentru disciplina respectivă. Se poate acorda o notă pentru modul de efectuare a temelor.

e) **Testul** este o probă complexă cu ajutorul căreia se verifică și se evaluează nivelul asimilării cunoștințelor și al capacităților de a opera cu ele, prin raportarea răspunsurilor la o scară etalon, elaborată în prealabil (I. Nicola, 1994, p. 335). El este o probă standardizată, care asigură o obiectivitate mai mare în procesul de evaluare.

Principalele **calități** ale unui test sunt: validitatea; fidelitatea; reprezentativitatea; obiectivitatea; aplicabilitatea.

Demersul metodic al unui test are în vedere (M. Stanciu, 2003, p. 301-302):

- Proiectarea testului.
- Aplicarea testului.
- Evaluarea răspunsurilor.
- Analiza rezultatelor testului.
- Valorificarea rezultatelor testului.

Un instrument de evaluare scrisă conține un număr de itemi (sarcini).

Itemul reprezintă cea mai mică componentă identificabilă a unui instrument de evaluare și care cuprinde o sarcină de rezolvat în concordanță cu un obiectiv operațional (M. Stanciu, 2003, p. 295).

Itemii apar mai ales în testele scrise.

Între obiectivele de evaluare și itemi există o legătură foarte strânsă. De aceea, trebuie formulat obiectivul pe care îl testează itemul, înainte de construirea itemului.

Teoria și practica evaluării evidențiază mai multe criterii pe baza cărora pot fi clasificați itemii. Unul dintre criteriile cel mai des utilizate este acela al gradului de obiectivitate oferit în corectare. În funcție de acest criteriu, itemii pot fi clasificați în trei mari categorii:

- itemi obiectivi;
 - itemi semiobiectivi;
 - itemi subiectivi.
- **Itemii obiectivi** (cu răspuns închis) testează un număr mare de elemente de conținut într-un interval relativ scurt, asigurând un grad de obiectivitate ridicat în măsurarea rezultatelor școlare.

Din categoria **itemilor obiectivi** fac parte:

1. itemii cu alegere duală
2. itemii de tip pereche
3. itemii cu alegere multiplă.

1. Itemii cu alegere duală pun elevul în situația de a selecta răspunsul corect din doar două variante posibile: adevărat / fals, da / nu, corect / incorect, acord / dezacord, varianta 1 / varianta 2 etc.

Itemii de tip da / nu, adevărat / fals sunt cel mai frecvent folosiți.

Un *dezavantaj* al acestui tip de item este acela că nu implică cunoașterea de către elev a alternativei adevărate. Eliminarea acestui dezavantaj se poate face prin solicitarea elevului de a modifica varianta falsă sau prin argumentarea variantei alese.

2. Itemii de tip pereche pun elevul în situația de a determina corespondența corectă între cuvinte, propoziții, fraze, valori numerice, semnificații, litere, simboluri, informații etc. Elementele între care trebuie stabilită corespondența sunt distribuite în două coloane:

- prima coloană conține elementele ce constituie, de fapt, enunțul itemului și care sunt denumite premise;
- a doua coloană conține elementele care reprezintă răspunsurile.

Instrucțiunile care preced cele două coloane se referă la criteriul sau criteriile în baza cărora trebuie realizată asocierea între premise și răspunsuri.

Itemii de tip pereche permit abordarea unui volum consistent de informații într-un interval de timp relativ redus, precum și rapiditatea corectării și evaluării.

Ei nu sunt recomandați atunci când învățătorul dorește evaluarea unor rezultate ale învățării cu caracter complex și creativ.

3. Itemii cu alegere multiplă se mai numesc și itemi cu răspuns selectat deoarece elevul nu generează un răspuns, ci alege unul dintre răspunsurile alternative listate în item.

Itemii semiobiectivi sunt acea categorie de itemi care solicită elevului construirea parțială sau totală a unui răspuns la sarcina definită în enunțul itemului.

Utilizarea acestui tip de itemi poate încuraja elevul în aprofundarea noțiunilor învățate, creșterea vitezei de operare cu acestea, a clarității, conciziei și acurateței exprimării.

Itemii semiobiectivi au un grad mai mic de obiectivitate, dar elevul este pus în situația de a-și construi răspunsul și nu de a-l alege.

Din categoria itemilor subiectivi fac parte (M. Stanciu, 2003, p. 298):

1. itemii cu răspuns scurt
2. itemii de completare
3. întrebările structurate

1. Itemii cu răspuns scurt exprimă cerința ca elevii să formuleze răspunsul sub forma unei propoziții, fraze, uneori doar cuvânt, număr, simbol. Ei sunt folosiți pentru: cunoașterea terminologiei, a unor fapte specifice, pentru aplicarea unor cunoștințe.

2. Itemii de completare sunt asemănători cu cei cu răspuns scurt, dar se diferențiază de aceștia prin faptul că elevul trebuie să completeze o afirmație incompletă. În acest caz, se recomandă ca numărul și spațiile punctate să sugereze elemente corespunzătoare privind răspunsurile care se așteaptă de la elevi și spațiile libere să nu fie dispuse la începutul afirmațiilor.

3. Întrebările structurate sunt alcătuite din mai multe subîntrebări de tip obiectiv, semiobiectiv sau minieseu legate între ele printr-un element comun (tema). Ele umplu practic golul între instrumentele cu răspuns deschis și cele cu răspuns închis. Prezentarea unei întrebări structurate include: un element stimul (texte, date, diagrame, grafice etc.); subîntrebările; anumite date suplimentare; alte subîntrebări. Întrebările trebuie să aibă un grad de dificultate crescător, fiecare subîntrebare fiind independentă de celelalte.

Itemii subiectivi (cu răspuns deschis) sunt relativ ușor de construit, principala problemă constituind-o modul de elaborare a schemei de notare a acestora, cu atât mai mult cu cât această categorie de itemi vizează demonstrarea de către elevi în răspuns a originalității și creativității lor, a capacității de personalizare a cunoștințelor.

Ei sunt în mod special recomandați pentru realizarea evaluării în domenii trans-, inter- și multidisciplinare, date fiind particularitățile acestora, precum și natura competențelor generale și specifice pe care și le propun să le formeze la elevi.

Din această categorie de itemi fac parte:

1. itemii de tip rezolvare de probleme
2. itemii de tip eseu.

1. Rezolvarea de probleme sau de situații problematice, individuală sau în grup, constituie o modalitate prin care profesorul poate crea situații de învățare ce dezvoltă creativitatea, gândirea divergentă, imaginația, capacitatea de transfer, de generalizare sau / și de concretizare a informațiilor și procedurilor.

2. Itemul de tip eseu pune elevul în situația de a construi un răspuns liber în conformitate cu un set dat de cerințe; cu cât cerințele sunt mai precis formulate și mai explicit ilustrate în schema de notare, cu atât crește fidelitatea evaluării și notării (gradul de obiectivitate în raport cu mai mulți evaluatori și / sau cu mai multe evaluări succesive).

A.3. Probele practice

Probele practice constau „în confecționarea unor obiecte sau aparate, executarea unor experiențe sau lucrări experimentale, a lucrărilor în atelier sau pe lotul școlar, efectuarea unor observații microscopice, întocmirea unor desene, schițe, grafice etc.” (Nicola, I., 1994, p.337)

B. Metode și instrumente complementare

Gronlund (1981) a realizat un inventar al obiectivelor pentru care instrumentele tradiționale de evaluare sunt mai puțin (uneori) deloc eficiente. În acest sens, se recomandă utilizarea unor metode alternative (mai corect, complementare) de evaluare.

Metodele și instrumentele complementare sunt:

1. observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor;
2. investigația;
3. portofoliul;
4. proiectul;
5. autoevaluarea

B.1. Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor

Observarea sistematică a comportamentului elevului în timpul activităților didactice este o tehnică de evaluare care furnizează o serie de informații utile, greu de obținut pe alte căi.

Prin observare sistematică, educatorul urmărește diferite comportamente; comportamente ce privesc cunoștințele și capacitățile: vorbire, ascultare, realizarea unor experimente, desene, dans, gimnastică, abilități muzicale; comportamente referitoare la atitudinea față de desfășurarea unei activități: eficiența planificării, utilizarea timpului, utilizarea echipamentelor și a altor surse, demonstrarea unor caracteristici, ca: perseverența, încrederea în sine, inițiativa, creativitatea; comportamente referitoare la atitudinile sociale: preocupare pentru bunăstarea celorlalți, respectul față de lege, respectul față de bunurile celorlalți, sensibilitate la problemele sociale; comportamente privind atitudinile științifice: deschidere la nou, sensibilitate la relații tip cauză – efect, curiozitate; interese pentru diferite activități educaționale, estetice, științifice, vocaționale, de timp liber; exprimarea unor sentimente de apreciere și satisfacție pentru de natură, artă, literatură; relația cu colegii, reacția la laudă și critici, reacția față de autoritatea profesorului, emotivitatea, adaptarea socială. (Stoica, A., p.126)

Pentru a înregistra aceste informații, profesorul are la dispoziție trei modalități:

- fișa de evaluare (calitativă);
- scara de clasificare;
- lista de control / verificare.

Fișa de evaluare- unde sunt înregistrate date factuale despre evenimentele mai importante în legătură cu elevii care întâmpină dificultăți. Observarea trebuie limitată doar la

câteva comportamente.

Scara de clasificare

Comportamentele elevilor sunt clasificate după un număr de categorii (scara lui Likert):

În ce măsură elevul a participat la discuții ?

În ce măsură comentariile sale au fost în legătură cu tema ?

Scările de clasificare pot fi numerice, grafice și descriptive. Planchard a propus diferite scări pentru scris, desen, pentru redactare, cotare. Landsheere a elaborat (1986) o scară distributivă (a performanțelor într-un grup) și nondistributivă (care are în vedere relația funcțională între probabilitatea unui răspuns corect și o trăsătură latentă a elevului). (Stanciu, M., 2003, p.303)

Lista de control / verificare

Se aseamănă cu scara de clasificare, dar ea înregistrează dacă o caracteristică sau o acțiune este prezentă sau absentă (Gronlund).

B.2. Investigația

Investigația reprezintă o activitate pe care elevul o desfășoară într-o oră în vederea rezolvării unei situații complicate, pe baza unor instrucțiuni precise. Ea începe, se desfășoară și se termină în clasă. Se poate desfășura individual sau în grup.

Obiective urmărite:

- înțelegerea și clarificarea sarcinilor;
- găsirea unor procedee pentru culegerea și organizarea informațiilor;
- formularea și testarea ipotezelor de lucru;
- modificarea planului de lucru;
- capacitatea de a aplica în mod creativ cunoștințele și de a explora situații noi;
- participarea și cooperarea în cadrul grupului;
- capacitatea de redactare și prezentare a raportului privind rezultatele investigației.

Notarea se va face holistic, dar separat pentru următoarele domenii:

- Strategia de rezolvare;
- Aplicarea cunoștințelor, principiilor, regulilor etc;
- Acuratețea înregistrării și prelucrării datelor;
- Claritatea argumentării și forma prezentării.

Cadrul didactic poate urmări produsul, procesul sau/și atitudinea elevului.

B.3. Portofoliul

Portofoliul este un instrument complex de evaluare care presupune o selecție sistematică, făcută, de regulă, de către elevi (dar și de către cadrele didactice) a unor produse relevante ale activității elevilor (individual sau în grup). Portofoliul include și rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare. Aceste rezultate privesc probele orale, scrise și practice, observarea sistemică a comportamentelor școlare, proiectul, autoevaluarea, precum și sarcini specifice fiecărei discipline.

Notarea se va face într-o manieră holistică pe baza unor criterii clare, care vor fi comunicate elevilor înainte să înceapă proiectarea portofoliului.

B.4. Proiectul

Proiectul este o activitate mult mai complexă decât investigația. Începe în clasă și continuă în afara școlii (individual sau în grup) câteva zile sau săptămâni. Se încheie tot în clasă prin prezentarea unui raport sau a produselor realizate. Permite o abordare interdisciplinară.

La început titlul poate fi sugerat de învățător, apoi de către elevi.

Sugerăm câteva titluri: *Jurnalul meu*, *Toamna în imagini*, *Eu și mediul înconjurător*, *Revista clasei*.

Se pot acorda două calificative (unul la elaborare și altul la prezentare).

B.5. Autoevaluarea

Autoevaluarea ajută elevii să-și dezvolte capacitățile de autocunoaștere, să-și valorizeze atât cunoștințe, cât și atitudini și comportamente. Elevii au nevoie să se autocunoască. Aceasta le va da încredere în sine și îi va motiva pentru îmbunătățirea performanțelor școlare. Elevul ajunge să își evalueze propriile capacități învățând mai întâi să-și aprecieze rezultatele în activitatea de învățare. Din acest motiv, abilitatea de autoevaluare este foarte importantă pentru formarea la elevi a unor imagini realiste asupra posibilităților și limitelor lor. Cadrul didactic va ajuta elevii să-și dezvolte capacitățile autoevaluative, să-și compare nivelul la care au ajuns în raport cu obiectivele și standardele educaționale și să-și impună un program propriu de învățare.

Autoevaluarea este evaluarea efectuată de către elev a ceea ce el a realizat și/sau a comportamentului său. *Coevaluarea* se realizează de către mai mulți elevi.

Caracterul formativ rezultă din faptul că ea îi oferă elevului un ghid metodologic despre învățare și un instrument de motivare și responsabilizare.

CONCLUZII

Combinarea instrumentelor de evaluare scrisă cu cele de evaluare orală, cu metodele complementare de evaluare vor asigura realizarea unei imagini globale a capacităților elevilor.

Problematica modalităților de evaluare rămâne deschisă, putând fi continuu îmbunătățită și diversificată. Scopul comun, de care trebuie să se țină cont, este cel de dezvoltare a capacității de autoevaluare la elevi, concomitent cu schimbarea viziunii asupra rolului evaluării, cel de ameliorare și corectare mai mult decât de sancționare.

Evaluarea nu este un scop în sine, ci trebuie să conducă la optimizarea întregului proces desfășurat în școală. Ea trebuie să fie formativă, situativă și să dezvolte un proces de autoevaluare. Calitatea presupune mișcare și de aceea evaluarea nu trebuie să se rezume doar la un singur instrument, ci să se refere la o serie de tehnici cât mai diverse.

Cunoașterea rezultatelor, a criteriilor de evaluare, îi face pe indivizi mai conștienți și îi motivează să se implice în sarcină.

Evaluarea eficientă este urmată de dezvoltare. O posibilitate de a spori eficiența evaluărilor școlare este de a muta accentul de pe măsurarea produselor pe constatarea efectelor acțiunilor valorizatoare și pe stimularea capacității de autoevaluare.

BIBLIOGRAFIE

1. Nicola, Ioan (1994), *Pedagogie*, București, Editura Didactică și Pedagogică, RA
2. Radu, Ion (1981), *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului*, București, E.D.P.
3. Stanciu, Mihai (2003), *Didactica postmodernă*, Editura Universității Suceava
4. Stoica, A. (2003), *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educațional, București
5. Goian, M. E. (coord.)(2008), *Limba română. Comunicare – cl.a III-a*, Ed. Nomina, Pit

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE, CU REFERIRE LA ITALIA ȘI CURSUL LCCR

Profesor VINTILĂ MIRELA
ISTITUTO COMPRENSIVO CASTIGLIONE UNO (MN) ȘI
ISTITUTO COMPRENSIVO A.CESARI , CASTEL DAZZANO (VR)

Evaluarea școlară reprezintă un element esențial al procesului educațional, având un rol complex în formarea și dezvoltarea elevilor. În ultimele decenii, evaluarea a cunoscut transformări semnificative, în special în contextul reformelor curriculare și al globalizării educației. Acest referat își propune să analizeze comparația dintre evaluarea tradițională și cea modernă, prin prisma perspectivelor internaționale, cu un accent special pe Italia și pe cursul de Limbă, cultură și civilizație românească (LCCR).

1. Evaluarea tradițională vs. evaluarea modernă **EXEMPLE PRACTICE DE EVALUARE MODERNĂ ȘI TRADIȚIONALĂ:**

EVALUARE TRADIȚIONALĂ:

1. **TEST SCRIS:** Un test cu întrebări cu răspuns scurt, întrebări de tip grilă sau probleme care verifică reproducerea cunoștințelor și aplicarea unor algoritmi.
 - Exemplu: La matematică, rezolvarea unor ecuații standard sau aplicarea unor formule învățate. La istorie, identificarea unor date sau evenimente cheie.
2. **EVALUARE ORALĂ:** Profesorul pune întrebări elevilor, iar aceștia răspund oral, demonstrând cunoștințele acumulate.
 - Exemplu: Recitarea unei poezii, explicarea unui concept științific, răspunsul la întrebări despre o lecție.
3. **PROBĂ PRACTICĂ:** Elevii trebuie să demonstreze o abilitate practică specifică.
 - Exemplu: La educație fizică, executarea corectă a unui exercițiu. La chimie, realizarea unui experiment.

EVALUARE MODERNĂ:

1. **PORTOFOLIUL:** O colecție de lucrări ale elevului (proiecte, eseuri, rezolvări de probleme, etc.) realizate pe o perioadă mai lungă de timp, care demonstrează progresul și efortul acestuia.
 - Exemplu: Un portofoliu la limba română care include compuneri, analize de texte, reflecții personale.
2. **PROIECTUL:** O investigație individuală sau de grup asupra unui subiect, care implică cercetare, planificare, realizare și prezentare.
 - Exemplu: Un proiect la științe despre energia regenerabilă, care include cercetare, un model funcțional și o prezentare.
3. **AUTOEVALUAREA ȘI EVALUAREA DE CĂTRE COLEGI:** Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra propriei învățări și să ofere feedback constructiv colegilor.

- Exemplu: După o prezentare de grup, elevii completează un chestionar în care își evaluează propria contribuție și pe cea a colegilor.
4. HARTA CONCEPTUALĂ: O diagramă care arată relațiile dintre diferite concepte dintr-un subiect.
- Exemplu: Crearea unei hărți conceptuale pentru a ilustra legăturile dintre diferitele perioade istorice studiate.
5. STUDIUL DE CAZ: Analiza detaliată a unei situații reale sau ipotetice, care necesită aplicarea cunoștințelor și dezvoltarea de soluții.
- Exemplu: Analizarea unui eveniment istoric controversat și prezentarea diferitelor perspective.

1.1 Caracteristici ale evaluării tradiționale

Evaluarea tradițională se bazează pe măsurarea cunoștințelor prin teste scrise și orale, fiind predominant sumativă și centrată pe control. Profesorul este figura autoritară care evaluează rezultatele elevului la finalul unei unități de învățare sau perioade școlare.

Caracteristici:

- Accent pe reproducerea informației
- Note numerice standardizate
- Teste standard, extemporale, lucrări de control
- Feedback redus

1.2 Evaluarea modernă: caracteristici și inovații

Evaluarea modernă se bazează pe abordări formative și continue, punând accent pe dezvoltarea competențelor, feedback constructiv și implicarea elevului în procesul de autoevaluare.

Instrumente moderne:

- Portofolii, proiecte, prezentări
- Autoevaluare și evaluare între colegi
- Evaluarea digitală (platforme online)
- Rubrici descriptive, grile de performanță

2. Perspective internaționale asupra evaluării

În Europa, tendințele comune sunt spre personalizarea evaluării și adaptarea la nevoile elevilor. Politicile educaționale ale Uniunii Europene promovează o evaluare competențială, centrată pe elev, în concordanță cu Cadrul European de Referință pentru Competențe Cheie.

3. Evaluarea elevilor în Italia

În sistemul educațional italian, evaluarea a evoluat spre forme mixte, care combină metode tradiționale și moderne. Conform Indicazioni Nazionali per il Curricolo, evaluarea trebuie să fie:

- continuă și sistematică
- orientată spre dezvoltarea competențelor
- transparentă și incluzivă

Începând cu reforma din 2020, școlile italiene au adoptat evaluarea descriptivă în ciclul primar, renunțând la note numerice în favoarea nivelurilor de achiziție.

4. Evaluarea în cadrul cursului LCCR

Cursul LCCR, destinat elevilor români din diaspora (inclusiv Italia), este susținut de Ministerul Educației din România și are ca scop păstrarea identității lingvistice și culturale. Evaluarea în cadrul LCCR urmărește:

- dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română
- implicarea activă a elevilor în activități culturale
- metode alternative de evaluare (portofoliu, fișe, proiecte)

Profesorii LCCR utilizează evaluarea formativă, adaptată contextului multicultural și nivelului lingvistic al elevilor. Se încurajează reflecția, autoevaluarea și progresul individual.

5. Analiză comparativă: Italia vs. cursul LCCR

Aspecte		Italia	Cursul LCCR
Tip evaluare		Sumativă + formativă	Preponderent formativă
Instrumente		Teste, rubrici, descrieri de nivel	Portofoliu, proiecte, fișe
Obiective		Competențe academice și sociale	Competențe lingvistice și culturale
Context		Sistem național integrat	Proiect complementar, flexibil

Evaluarea educațională este în continuă transformare, iar tendințele moderne pun accent pe învățare activă, reflecție și dezvoltare personală. Comparativ, atât Italia, cât și cursul LCCR reflectă o tranziție spre evaluare formativă, cu adaptări specifice contextului instituțional și socio-cultural. Este esențial ca evaluarea să susțină motivația elevilor și să le ofere șanse egale de dezvoltare.

Bibliografie

1. **Ministero dell'Istruzione e del Merito (2020). Ordinanza n.172 sulla valutazione nella scuola primaria. Roma.**
2. **MIUR (2012). Indicazioni Nazionali per il Curricolo della scuola dell'infanzia e del primo ciclo d'istruzione.**
3. **Ministerul Educației din România. (2023). Programul Limbă, cultură și civilizație românească – Ghid metodologic.**
4. **European Commission (2018). Key Competences for Lifelong Learning.**
5. **Gheorghe, C. (2020). Evaluarea competențelor în educația modernă. Editura Didactică și Pedagogică.**
6. **Jinga, I., & Istrate, O. (2008). Manual de pedagogie. Ed. All Educațional.**

EXEMPLE DIN VIAȚA COTIDIANĂ ÎN STUDIUL FUNCȚIEI DE GRADUL AL II-LEA

PROFESOR AGENNA NICOLETA IONESCU
COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTE "DINU LIPATTI", BUCUREȘTI
PROFESOR CLARISA IOANA CAVACHI,
PROFESOR PREDĂ EMILIA CLAUDIA
COLEGIUL NAȚIONAL "GEORGE COȘBUC", BUCUREȘTI

În urmă cu 400 de ani, Galileo Galilei afirma că „Matematica este limba cu care Dumnezeu a creat Universul”, fascinat probabil de studiul conicelor și de bogăția de exemple de fenomene observabile în lumea fizică pe care le putem modela cu ajutorul acestora.

Astăzi, profesorul modern, comparat de pedagogul și matematicianul George Pòlya cu un „negustor de cunoștințe”, are datoria de a-și convinge elevii **că noțiunile matematice sunt interesante și au aplicații practice.**

Prezentăm în continuare câteva exemple practice de funcții de gradul al II-lea.

1. „Temperatura perfectă”

Un grup de cercetători a realizat un experiment pentru a determina temperatura la care fiecare persoană se simte confortabil. Procentul de persoane testate, care se simt confortabil la temperatura de t grade Fahrenheit, poate fi modelat prin:

$$y(t) = -3,678t^2 + 527,3t - 18,807$$

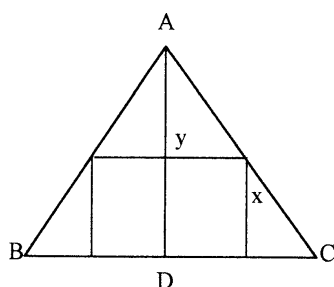
- Ce temperatură face ca cel mai mare număr de persoane, exprimat procentual să se simtă confortabil?
- La această temperatură, care este procentul de persoane care se simt confortabil?

Problema poate fi propusă elevilor ca aplicație pentru studiul punctelor de extrem ale funcției de gradul al II-lea. În etapa de descifrare a enunțului și a cerințelor, elevii vor putea observa că notația argumentului funcției este adecvată contextului, „ t ”, pentru temperatură și vor putea deduce că funcția dată admite un maxim pe care trebuie să îl determine. De asemenea, în etapa de interpretare a rezultatelor este oportună transformarea gradelor Fahrenheit, în grade Celsius, antrenând și cunoștințe deprinse la disciplina fizică.

2. „Fereastra de la mansardă”

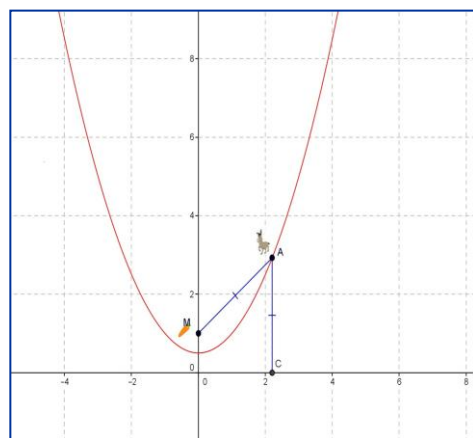
În figura de mai jos este reprezentată schematic partea din față a unei mansarde, prin triunghiul isoscel ABC, cu baza BC de 4,6 m și înălțimea AD de 2,8 m. Se dorește realizarea

unei ferestre dreptunghiulare, cu o latură pe marginea mansardei, prin care să intre cât mai multă lumină. Care va fi suprafața maximă a ferestrei?

Acest gen de probleme oferă contextul propice pentru a forma la elevi deprinderea de a modela matematic probleme practice, în rezolvarea cărora sunt antrenate cunoștințe teoretice dobândite atât la geometrie cât și la algebră.

3. „Indecizie fatală”

Expresia “ești ca măgarul lui Buridan” provine dintr-o metaforă utilizată de filozoful Jean Buridan (1300-1358). Un măgar aflat la egală distanță de un râu și de un morcov moare de foame și de sete pentru că rămâne pe loc fără să poată hotărî care dintre cele două are mai multă importanță. Parabola este curba indeciziei fatale a măgarului.

O posibilă soluție este următoarea:

Considerăm un reper cartezian: axa Ox reprezintă râul, punctul $M(0;1)$ morcovul, iar

$A(x;y)$ măgarul. $d(M; A) = \sqrt{x^2 + (y-1)^2}$ și $d(A; Ox) = |y|$. Egalăm cele două distanțe și obținem

$$y = \frac{x^2 + 1}{2}.$$

Problema conduce în mod natural la necesitatea reprezentării grafice a unei funcții de gradul al doilea dar marchează și un prim pas în studiul conicelor. Soluția putea fi construită și reprezentând râul prin axa Oy și amplasând punctul F pe axa Ox; se creează astfel un context în care se poate puncta diferența dintre relație și funcție.

4. „La semafor”

Două mașini pornesc de la semafor în același sens. Prima cu viteza inițială de 4 m/s și accelerația de 2 m/s², iar a doua 2 secunde mai târziu, cu viteza inițială de 3 m/s și accelerația de 3m/s². După cât timp și la ce distanță se vor întâlni cele două mașini ?

Conform ecuațiilor mișcării (originea timpului aleasă în momentul plecării primului

$$\text{corp, } \tau \text{ timp inițial pentru a doua mașină): } \begin{cases} y = v_{01}t + \frac{a_1 t^2}{2} \\ y = v_{02}(t - \tau) + \frac{a_2 (t - \tau)^2}{2} \end{cases}$$

Obținem soluțiile: $t_1 = 0, t_2 = 14$.

Prima soluție este inacceptabilă deoarece a doua mașină pornește abia după timpul inițial de 2 s. Cele două mașini se vor întâlni la distanța $y = v_{01}t + \frac{a_1 t^2}{2} = 252 \text{ m}$ față de punctul de plecare.

Este o problemă de mișcare rectilinie uniform variată în același sens, cu timpi inițiali diferiți, care conduce la rezolvarea unui sistem de ecuații de gradul al II-lea. Ea permite realizarea unei conexiuni între noțiuni de fizică (principii și legi în mișcarea mecanică) și noțiuni de matematică matematică (funcția de gradul al doilea, sisteme de ecuații) studiate în clasa a IX-a, compensând astfel distanța în timp la care au fost studiate la cele două obiecte. Importantă este și discuția referitoare la soluțiile care convin / nu convin conform condițiilor din enunț.

Bibliografie:

- A.Hristev, V. Fălie, D. Manda, Fizică, manual pentru clasa a IX-a, E.D.P., București, 1982, pag.69;
- Déclic mathématiques, 1re S, Editions Hachette Éducation 2011.

PROVOCĂRI PRIVIND EVALUAREA DIGITALIZATĂ LA DISCIPLINE TEHNICE

Prof. CEUCĂ-DIACONESCU MONICA
COLEGIUL “ȘTEFAN ODOBLEJA”

Introducere

Digitalizarea procesului educațional a schimbat fundamental modul în care sunt predate și evaluate cunoștințele, mai ales în învățământul tehnic.

În cazul formării profesionale pentru **tehnician proiectant CAD în domeniul mecanic**, digitalizarea oferă oportunități importante, dar și numeroase provocări.

Această calificare presupune dezvoltarea unor competențe tehnice avansate în utilizarea software-urilor de proiectare asistată de calculator, interpretarea desenelor tehnice și înțelegerea principiilor mecanicii aplicate.

Într-un astfel de context, **evaluarea digitalizată** trebuie să țină cont de particularitățile meseriei: atât abilități teoretice, cât și practice, care pot fi greu de cuantificat prin metode clasice online.

Particularitățile formării în proiectare mecanică CAD

Pregătirea unui tehnician proiectant CAD presupune învățarea utilizării unor programe precum **AutoCAD, SolidWorks, Inventor sau CATIA**, cunoștințe solide de desen tehnic și mecanică aplicată, precum și capacitatea de a analiza și realiza piese, ansambluri și documentație tehnică.

Evaluarea performanței unui elev în acest domeniu nu se limitează la testarea teoretică, ci implică activități practice, proiecte, lucrări realizate în software CAD și interpretarea standardelor tehnice. În plus, munca unui proiectant necesită precizie, gândire spațială, creativitate și înțelegerea proceselor tehnologice.

Provocări majore în evaluarea digitalizată

1. Dificultăți în evaluarea competențelor CAD

Programele CAD sunt sofisticate și necesită instalare locală sau acces la platforme specializate.

Evaluarea prin internet este dificilă dacă elevii nu dispun de echipamente performante, licențe software sau conexiune stabilă. În plus, examinarea online a fișierelor CAD presupune metode de corectare diferite de testele tradiționale, precum analiza modelării 3D, a coterii și a respectării cerințelor de proiect.

2. Verificarea autenticității lucrărilor

Un alt obstacol important este **asigurarea autenticității** proiectelor CAD trimise de elevi. Deoarece lucrările pot fi preluate, modificate sau realizate cu ajutor extern, profesorul are dificultăți în a determina nivelul real de competență al elevului.

Lipsa unui sistem de urmărire a pașilor de lucru din software reduce transparența procesului.

3. Evaluarea muncii practice și a gândirii tehnice

În meseria de tehnician CAD, gândirea tehnică și procesul de proiectare sunt la fel de importante ca produsul final. Evaluarea digitalizată trebuie să surprindă **raționamentul**, nu

doar rezultatul. Totuși, platformele actuale nu permit întotdeauna înregistrarea procesului de lucru, testarea logicii tehnice sau a capacității de a rezolva probleme ingineresti.

4. Diferențe de acces la tehnologie

Elevii nu dispun întotdeauna de calculatoare puternice capabile să ruleze aplicațiile CAD.

În plus, unele programe sunt disponibile doar sub licență, ceea ce limitează accesul acasă. Astfel, se creează inechități între elevi, iar evaluarea digitalizată poate deveni nedreaptă în lipsa unor soluții compensatorii.

5. Pregătirea digitală a profesorilor

O altă provocare este nivelul diferit de competență digitală al cadrelor didactice.

Mulți profesori nu au fost formați pentru a evalua online lucrări CAD sau pentru a integra platformele digitale în evaluarea formativă sau sumativă. Este nevoie de formare continuă pentru a adapta metodele de lucru la mediul digital.

Soluții și bune practici

Pentru a îmbunătăți calitatea evaluării digitalizate în domeniul proiectării CAD mecanice, se pot aplica următoarele soluții:

Utilizarea unor platforme colaborative și cloud-based, cum ar fi Autodesk Fusion 360 (care oferă acces educațional gratuit online), Onshape sau Tinkercad, care permit evaluarea directă a procesului de proiectare.

Evaluarea bazată pe portofolii digitale, în care elevii prezintă pașii realizați, capturi de ecran, explicații video și reflecții personale asupra lucrării.

Proiecte individuale cu cerințe variate, care reduc posibilitatea copierii și încurajează creativitatea.

Formarea cadrelor didactice în utilizarea software-urilor și platformelor educaționale moderne (ex: Google Classroom, Moodle, Teams) integrate cu aplicații CAD.

Asigurarea echipamentelor prin laboratoare virtuale accesibile remote sau împrumuturi de laptopuri și licențe pentru elevii cu posibilități materiale reduse.

Concluzie

Evaluarea digitalizată în pregătirea tehnicianului proiectant CAD din domeniul mecanic este o provocare semnificativă, care necesită adaptarea metodelor clasice la realitățile actuale.

Este esențial ca această evaluare să fie nu doar validă și echitabilă, ci și orientată către competențele reale de care are nevoie un absolvent pentru integrarea în industrie. Soluțiile implică investiții în infrastructură, formare profesională și inovație în metodica predării și evaluării.

Bibliografie

1. Vlădoiu, M. (2021). *Tehnologii digitale în educație – provocări și soluții*. Editura Universitară.
2. Bichescu, D. (2020). *Evaluarea online în învățământul tehnic profesional*. Revista *Educația și Societatea Digitală*, nr. 2.
3. Autodesk Education Community – <https://www.autodesk.com/education>
4. European Commission (2020). *Digital Education Action Plan 2021–2027*. <https://education.ec.europa.eu>
5. Dumitru, D. (2022). „Evaluarea competențelor CAD în regim digital”. *Buletinul Științific al Universității Tehnice din Cluj-Napoca*.
6. UNESCO (2022). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. <https://unesdoc.unesco.org>

NIHIL SINE MAGNO LABORE

BOTA MIHAELA MARIA
LICEUL TEORETIC CAREI

Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

Necesitatea formării competențelor la elevi este set de valori cu aserțiunea de imperativ educațional. Școala oferă contextul prielnic pentru dezvoltare, rolul profesorului fiind acela de a genera situații reale de învățare și de a-l evalua pe elev.

Educația este un domeniu în continuă schimbare, adaptându-se nevoilor societății și progresului tehnologic. Metodele de predare, cele tradiționale și cele moderne, joacă un rol esențial în formarea indivizilor și în transmiterea cunoștințelor. Un rol în egală măsură de important îl are și evaluarea, care este un proces fundamental în educație, esențial pentru măsurarea progresului elevilor, ajustarea metodelor de predare și motivarea învățării. Aceasta nu reprezintă doar o verificare a cunoștințelor, ci un mecanism prin care elevii își dezvoltă competențele și își îmbunătățesc performanțele. O evaluare eficientă are calitatea de a fi echilibrată și adaptată la particularitățile fiecărui elev, astfel încât să sprijine dezvoltarea acestuia, nu doar să clasifice performanțele. În schimb, o evaluare rigidă sau excesiv de competitivă poate genera stres, demotivare și scăderea interesului pentru învățare.

Evaluarea transdisciplinară este o metodă modernă de apreciere a cunoștințelor elevilor, care integrează mai multe discipline într-un singur proces de evaluare. Aceasta urmărește să reflecte modul în care diferite domenii de studiu se interconectează și contribuie la dezvoltarea unei gândiri critice și aplicate.

Abordarea unui subiect, a unei teme sau a unei lecții la limba și literatura română din mai multe perspective permite fiecărui tip de temperament, de inteligență să perceapă în parametri optimi mesajul și semnificațiile acestuia, iar evaluarea devine și mai eficientă.

O sugestie de implementare a acestei metode este pe balada populară *Miorița*, în cadrul unui proiect sau la un curs opțional.

Miorița privită ca un proiect inter și transdisciplinar mi-a permis abordări foarte diverse implicând discipline precum: istoria, geografia, religia, muzica, artele plastice, informatica, cultura civică, consiliere psihologică, limbi moderne și, nu în ultimul rând, limba și literatura română.

În cadrul proiectului, elevii și-au ales tema pentru evaluare în funcție de temperamentul lor și în funcție de tipul de inteligență dominantă:

Limba și literatura română

- * Autenticitatea folclorului. Influențe
- * Variante locale ale *Mioriței*
- * Asemănări și deosebiri între balada *Miorița* și romanul *Baltașul*

Literatura universală

- * Teme sau motive regăsite la alte popoare

Limbi moderne

- * Traducerea unor fragmente în limba engleză și franceză

Istorie

- * Diferențe de ordin cultural, social, etnic și geografic ale regiunilor istorice ale României
- * Păstoritul
- * Concepția dacilor despre moarte

Geografie

- * Pășunile alpine
- * Stelele căzătoare
- * Transhumanța

Religie

- * Importanța religioasă a riturilor de trecere
- * Concepția Bisericii despre moarte și păcatul uciderii
- * Iertarea
- * Credința

Cultură civică

- * Spiritul civic în mediul rural/urban, la cetățeanul bogat/sărac
- * Similitudini între atitudinea ciobanașului moldovean în fața morții și temperamentul românilor

Consiliere și orientare

- * Dezamorsarea conflictelor
- * Superstiții
- * Invidia

Muzică

- * Audiții muzicale ale baladelor, colindelor, bocetelor, cântece la fluier

Arte plastice

- * Reprezentarea unor momente cheie ale baladei: nunta-moartea, mormântul, strunga de oi

Informatică

- * Realizarea unei prezentări PowerPoint pe tema preparării lactatelor
- * Realizarea unei prezentări PowerPoint pe teme mioritice

Teatru

- * Joc de rol în cadrul trupei de teatru a școlii

Jurnalism

- * Interviu, culegere de folclor, chestionar anonim

Această metodă de evaluare are avantajul de a stimula creativitatea și gândirea integrată, ajutând elevii să aplice cunoștințele în contexte reale.

Evaluarea școlară trebuie să fie nu doar un instrument de verificare, ci o componentă esențială a procesului educativ, care susține progresul elevilor și îmbunătățirea metodelor de predare.

Dacă deviza ***Nihil sine Deo!*** este însușită de către Casa Regală a României, atunci prin extrapolare, sintagma latină ***Nihil sine magno labor!*** justifică în totalitate crezul meu pedagogic.

Deviza amintită are sursa de inspirație Evanghelia, adică Noul Testament: *Nimic nu puteți fără Mine!*

Schulman Kolumbus susține varietatea în plaja de personalități multiple la elevi prin următoarea afirmație "Unii copii sunt precum niște roabe: trebuie să fie împinși. Unii sunt precum bărcuțele: trebuie să fie vâslite. Unii sunt precum zmeele: dacă nu le ții strâns de sfoară vor zbura departe, sus. Unii sunt precum pisicuțele: tare multumite când sunt mângâiate. Unii sunt ca niște remorci: folositoare numai când sunt trase. Unii sunt precum baloanele: tare ușor de vătămat, de nu le mânuiești cu grijă."

În concluzie, dascălul este cel care, cunoscând bine elevii, știe ce scenarii să abordeze, ce teme să propună și cum să gândească evaluările. Prin măiestrie și tact pedagogic, profesorii nu doar verifică noile cunoștințe ale elevilor ci și le influențează motivația, încrederea și dezvoltarea, gestionează stresul elevilor și creează un mediu de învățare și evaluare pozitiv.

RESURSĂ EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ

EVALUAREA ELEVILOR PRIN AUDIȚIE MUZICALĂ

LEFTER ANCA-GEORGIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.27 „ANATOL GHERMANSCHI” BRAȘOV

1.Urmăriți pe internet lucrarea „Carnavalul animalelor” de Camille Saint-Saens.

- 1.Introducere și marșul regal al leului
2. Găini și cocoși
- 3.Măgari sălbatici, animale rapide
- 4.Broaște țestoase
- 5.Elefantul
- 6.Canguri
- 7.Acvariu
- 8.Personaje cu urechi lungi
- 9.Cucul în adâncul pădurii
10. Colivie
11. Pianști
12. Fosile
13. Lebăda
14. Final

<https://www.youtube.com/watch?v=UmoZNL-LBKA>

2.Audiază și notează emoțiile artistice pe care ți le-a lăsat muzica:

veselie tristețe armonie teamă pace visare

3.Complează ideile cu:

+ îmi place

- nu îmi place

√ am mai auzit

! nu am mai auzit

? sunt indecis

4. Notează în tabel răspunsurile:

Emoții artistice	Numărul pieselor audiate													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
VESELIE														
TRISTEȚE														
ARMONIE														
TEAMĂ														
PACE														
VISARE														

Clasa a V-a

Scopul lecției: adaptarea elevului la audiție muzicală, disponibilitatea pentru receptarea informației culturale și artistice, valorizarea propriei sensibilități estetice și pe a celorlalți.

Competențe specifice:

Exprimarea unor idei, sentimente, atitudini prin audiție a unor lucrări muzicale;

Operarea cu elemente de limbaj muzical;

Cultivarea creativității ca dimensiune a personalității.

Indicații:

Muzica - conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române, este arta de a exprima sentimente și idei cu ajutorul sunetelor combinate într-o manieră specifică.

Educația muzicală reprezintă arta sunetelor, care își are punctul de plecare undeva afară, în univers, ea izvorând întotdeauna din spiritualitatea artistului, din lumea asimilată de el, așa cum a înțeles-o și a trăit-o. Pentru ca mesajul artistic să fie receptat cum se cuvine, transferul informației sau a discursului muzical trebuie asigurat la cele mai înalte valori personale. Pentru ca educația muzicală să fie receptată de către copii, sarcina de a intermedia receptarea mesajului îi revine

îndrumătorului, profesorului intinerant și de sprijin, a profesorului, care este dator să conducă pas cu pas căutarea și descoperirea sensurilor potrivite fiecărui copil tipic sau atipic, mic sau mare în parte.

Muzica, în funcție de gen, ne relaxează, având un efect cathartic (eliminator al emoțiilor negative acumulate), ne induce o stare de somnolență, sau dimpotrivă ne poate crea o dispoziție proastă, având un efect psihedelic asupra ascultătorului. De asemenea, s-a constatat că muzica ajută la amplificarea sau eliminarea unor stări interioare, favorizează comunicarea între indivizi sau accelerează bătăile inimii, uneori mișcările corpului acompaniind muzica pe care o auzim, dansul fiind un exemplu în acest sens.

Educația muzicală a secolului XXI, pune accentul pe cultivarea sensibilității copilului, pe dezvoltarea facultăților estetice și pe bucuria pe care trebuie s-o provoace practicarea muzicii prin audiția muzicală. Concret, audiția muzicală activă rămâne principalul mijloc didactic pentru formare a educabililor, a capacității de înțelegere, de percepere și de îndrăgire a muzicii, ca fenomen cultural și totodată ca factor de comunicare umană. Audiția muzicală, familiarizează elevii cu marile valori ale artei muzicale, populare, culte religioase și laice românești cât și cu valorile universale, astfel se justifică înțelegerea și însușirea acesteia.

Efectul de relaxare emoțională este aplicat elevilor cu diverse tulburări de învățare, cât și copiilor cu tulburări comportamentale. Terapia prin muzică sau meloterapia este folosită în procesul de recuperare menținându-se și astăzi credința că o anumită muzică le poate distra atenția de la durere, de la scurgerea timpului și de la factorii de stress.

COMPETENȚA LINGVISTICĂ ÎN PROCESUL DIDACTIC DE EVALUARE

ANA -VALENTINA ANESCU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ TAKE IONESCU, RM. VÂLCEA

Competența de comunicare în limba maternă se numără printre cele opt domenii ale competențelor-cheie precizate în Cadrul European de Referință și statuate prin Legea Educației Naționale din 2011 și în România, drept finalități ale învățământului primar și gimnazial sau dimensiuni de formare a profilului elevului.

Un aspect ce privește actul didactic este evaluare. Aceasta depinde de mai mulți factori printre care competența și performanța. **Competența și performanța** sunt văzute nu doar din perspectivă strict lingvistică, ci și ca factor de integrare socială, care include vorbitorul într-un context situațional dat, determinându-i reacții, opinii și emoții..

Competența lingvistică se definește prin achizițiile despre formele limbii, despre evoluția acestora, corelând semnificatul cu semnificantul, în contextul semnificării, adică al producerii de sens. *Competența de comunicare* vizează aplicarea de către o persoană a competenței lingvistice proprii în actul comunicării personale și interactive. Prin urmare, relația dintre cele două dimensiuni ale termenului de competență, dimensiunea lingvistică și dimensiunea comunicativă vizează aspectul complementar al lingvisticii cu interacțiunea socială.

Pe de altă parte, termenul de performanță dezvoltă aceleași componente, denumite *performanță lingvistică* și *performanță de comunicare interpersonală*, ambele vizând atât aspectul cognitiv, cât și pe cel social. Aspectul lingvistic al performanței vizează atingerea standardelor academice, în vreme ce aspectul comunicativ se manifestă în capacitatea de manipulare contextuală a limbii.

În relația elev-elev și profesor-elev este necesară respectarea unui cod de deontologie a comunicării:

1. Când îți prezinți ideile altor oameni, fii deschis la slăbiciunile sistemului propriu și recunoscător pentru intervențiile corective.
2. Când asculți ideile altora, interpretează-le în cea mai favorabilă lumină.
3. Examinează meritele unor idei și nu persoanele ce le prezintă, iar relația lor cu tine să nu-ți ruineze imparțialitatea.
4. Explorează calitățile și slăbiciunile unei varietăți de idei, fără a lua în considerare propriul tău sistem de valori, ci privindu-le din interiorul logicii ideilor.
5. Amintește-ți că gândirea critică nu înseamnă să desființezi ideile altora, impunându-le pe ale tale, ci este o modalitate de a căuta adevărul.

Aceste norme de deontologie trebuie să fie parte componentă a antrenamentului specific pentru profesorii care lucrează cu copii supradotați și talentați.

Răspunzând la provocarea de a alcătui un „decalog” al performanței școlare în viziune personală, o elevă în clasa a VIII-a a notat următoarele:

- I. Asigură-te că înaintea oricărei sarcini de învățare stăpânești toate noțiunile teoretice;
- II. Nu acumula „goluri” în propria instruire, în ciuda oricăror altor tentații;

- III. Bucură-te de o pauză din când în când – nu poți munci precum un automat;
- IV. Începe studiul de la conținuturi de complexitate medie spre mare;
- V. Cere ajutorul profesorului atunci când ai nevoie. Mai bine întrebi decât să te rătăcești!
- VI. Bazează-te pe propriile tale forțe. Poți zbura pe aripile altuia, dar nu cu ele!
- VII. Seriozitatea este calea spre învățarea de durată;
- VIII. Alege-ți propriul drum și nu te abate de la el niciodată!
- IX. Țintește cât mai sus și fii perseverent!
- X. Ascultă ideile tuturor, discută despre ele, dar creează propriile tale idealuri (Ascultă-i pe toți și „culege” ce e bun de la fiecare!).

În aceeași măsură, componenta verbală este urmărită pe toate cele trei dimensiuni: *dimensiunea lingvistică* (cunoașterea și folosirea corectă a aspectelor de ordin fonetic, lexical, morfologic și sintactic); *dimensiunea textuală* (cunoașterea și folosirea corectă a regulilor și a procedeelor de structurare a unui text: legătura între fraze, coerența între părți, structura textuală narativă, descriptivă, argumentativă); *dimensiunea discursivă* (capacitatea elevului de a-și adapta comunicarea la parametrii specifici ai situației de comunicare: identitatea partenerilor de comunicare, scopurile comunicării, tema discutată, circumstanțele în care se desfășoară comunicarea). Dacă dimensiunea lingvistică se realizează în special în orele de limbă, celelalte două se dezvoltă în cadrul orelor de comunicare și de literatură. Activități specifice comunicării orale sunt: lectura orală, ascultarea activă, jocul de rol, dramatizarea, la care se adaugă metode și tehnici pentru dezvoltarea gândirii critice – brainstorming-ul („asaltul de idei”), predarea reciprocă, lectura și rezumarea conținutului unui text în perechi.

Activitățile, metodele și tehnicile de predare-învățare a comunicării scrise enumeră: conversația euristică, exercițiul, demonstrația, învățarea prin acțiune („learning by doing”), învățarea prin descoperire, scrierea liberă, jurnalul dublu, metoda „Știu. Vreau să știu. Am învățat”, eseul de 5-10 minute.

Un exemplu de scriere liberă este *jurnalul de lectură*, prin notarea ideilor și sentimentelor generate de tema aleasă fără o anumită ordine, așa cum se „nasc” ele în mintea elevului.

Dintre lecturile personale, o elevă a clasei a VII-a a ales romanul pentru copii „Matilda”, de Roald Dahl, pentru care a întocmit un jurnal de lectură în felul următor:

„*Matilda* este o carte minunată, cu acțiune alertă și interesantă, imagini vizuale extraordinare, umor, magie, dar și valoare educativă. Povestea fetei pasionate de cărți, care însă duce lipsă de dragoste părintească, sensibilizează cititorul de la început și îi menține atenția până la sfârșit. Suferim alături de Matilda, trecem prin emoțiile prin care trece și ea în momentele de tensiune, deși știm în adâncul sufletului că totul se va termina cu bine.

Un prim țel este așadar formarea unor lectori competenți. Faptul că programele actuale sunt puse sub semnul comunicării are drept consecință conceperea lecturii atât ca act de cunoaștere, cât și ca act de comunicare, lectura însemnând dialog al cititorului cu textul, participare activă la procesul de reconstruire a sensurilor.

Bibliografie:

<https://programe.ise.ro/Actuale/Gimnaziu-2017.aspx>

Pamfil Alina: *Metodica și practica predării limbii și literaturii române*

EVALUAREA ELEVILOR:

MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

Profesor: **CIURBE MARIANA CORNELIA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUCIAN BLAGA JIBOU, JUD. SĂLAJ

Evaluarea elevilor reprezintă un aspect fundamental al procesului educațional, având un impact direct asupra învățării și dezvoltării abilităților. În ultimele decenii, metodele de evaluare s-au diversificat, iar discuția dintre evaluarea tradițională și cea modernă a devenit o temă centrală în educație. Această lucrare își propune să analizeze avantajele și dezavantajele fiecărei metode, precum și perspectivele internaționale asupra acestora.

Evaluarea Tradițională

Evaluarea tradițională se concentrează pe teste scrise, examene finale și note, având ca principal obiectiv măsurarea cunoștințelor acumulate de elevi. Această metodă este caracterizată prin standardizare și obiectivitate, ceea ce permite compararea rezultatelor între elevi. Avantajele evaluării tradiționale includ ușurința în aplicare și evaluare. De exemplu, în sistemele educaționale din multe țări, examenele finale sunt considerate standarde de succes și sunt utilizate pentru a determina progresul și selecția elevilor.

Totuși, evaluarea tradițională are și dezavantaje semnificative. Aceasta tinde să limiteze creativitatea și gândirea critică a elevilor, deoarece accentuează memorarea informațiilor în detrimentul înțelegerii profunde. De asemenea, stresul și anxietatea asociate cu examenele pot afecta performanțele elevilor, ceea ce duce la o evaluare inexactă a abilităților lor reale.

Evaluarea Modernă

În contrast, evaluarea modernă se axează pe metode precum evaluările formative, portofolii și evaluări bazate pe proiecte. Aceste metode pun accent pe procesul de învățare și pe dezvoltarea competențelor critice. Avantajele evaluării moderne includ promovarea învățării active, feedback-ul continuu și personalizat, precum și implicarea elevilor în propriul proces de evaluare. De exemplu, în Finlanda, un sistem educațional recunoscut la nivel internațional, evaluările formative sunt folosite pentru a sprijini dezvoltarea individuală a elevilor.

Cu toate acestea, evaluarea modernă prezintă și provocări. Subiectivitatea în evaluare poate duce la discrepanțe în modul în care sunt apreciate performanțele elevilor, iar necesitatea de formare a cadrelor didactice pentru implementarea acestor metode poate reprezenta o barieră în adoptarea lor pe scară largă.

Perspective Internaționale

Diverse țări din întreaga lume abordează evaluarea elevilor în moduri diferite, influențate de contextul cultural și de politicile educaționale. De exemplu, în Canada, se pune accent pe evaluările formative și pe dezvoltarea competențelor socio-emoționale, în timp ce în sistemele educaționale din Asia, cum ar fi Japonia, evaluarea tradițională rămâne dominantă. Această diversitate subliniază importanța adaptării metodelor de evaluare la nevoile specifice ale elevilor și ale societății.

În ultimele decade, tendințele globale în educație sugerează o mișcare către metodele de evaluare moderne, care să sprijine gândirea critică și creativitatea. Organizații internaționale, precum UNESCO, promovează evaluarea ca instrument pentru îmbunătățirea calității educației la nivel mondial, subliniind necesitatea de a integra metodele moderne în sistemele educaționale tradiționale.

În concluzie, evaluarea elevilor reprezintă un domeniu complex în continuă evoluție, unde metodele tradiționale și cele moderne coexistă și interacționează. O abordare echilibrată care să combine elemente din ambele metode poate oferi o evaluare mai cuprinzătoare și mai precisă a abilităților elevilor. Este esențial ca educația să se adapteze la schimbările societale și să răspundă nevoilor diverse ale elevilor, prin implementarea unor metode de evaluare care să promoveze nu doar cunoștințele, ci și competențele esențiale pentru viitor.

Bibliografie

1. Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7-74.
2. Stiggins, R. J. (2005). From Formative Assessment to Assessment FOR Learning: A Path to Success in Standards-Based Schools. *Phi Delta Kappan*, 87(4), 324-328.
3. UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. Paris: UNESCO.
4. Hattie, J. (2012). *Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning*. Routledge.
5. Kuhlthau, C. C., & Todd, R. J. (2008). Student Learning through Ohio's School Libraries. *Ohio Educational Library Media Association*.

TRADIȚIONAL VS. MODERN ÎN EVALUARE. O CĂLĂTORIE COMPARATIVĂ PRIN SISTEMELE EDUCAȚIONALE GLOBALE

Prof. GEORGIANA PETREUȘ

Prof. DANIEL BURZO

COLEGIUL NAȚIONAL „VASILE LUCACIU”, BAIA MARE

Evaluarea reprezintă una dintre cele mai importante componente ale procesului educațional, o parte integrantă a oricărei forme de învățământ, indiferent de nivel, context cultural sau geografic. Într-o lume în continuă schimbare, în care tehnologia avansează cu pași repezi, iar societățile devin tot mai diversificate și mai complexe, educația trebuie să țină pasul. Evaluarea, în acest context, devine nu doar un instrument de verificare, ci și un mijloc de înțelegere a nevoilor elevului, de îmbunătățire a predării și de formare a unor competențe adaptate realităților contemporane.

Privind în urmă, vedem că, timp de decenii, sistemele educaționale din întreaga lume au fost construite în jurul ideii de evaluare standardizată. Aceasta presupune utilizarea unor probe similare pentru toți elevii, cu scopul de a măsura cunoștințele acumulate într-un mod cât mai obiectiv. Exemple clasice în acest sens sunt examenele naționale sau testele internaționale precum PISA, SAT, ACT, GCSE, Gaokao sau Bacalaureatul francez. În România, Evaluarea națională de la finalul clasei a VIII-a și examenul de Bacalaureat constituie momente definitorii în parcursul educațional al unui elev. Aceste teste sunt văzute de multe ori ca un barometru al calității învățământului, dar și ca o formă de selecție care decide cine merge mai departe și în ce direcție.

Această abordare are o serie de avantaje clare. Este predictibilă, oferă elevilor și profesorilor o structură cunoscută, clară. Deasemenea, permite comparații între elevi, școli, regiuni sau chiar state. De exemplu, în Germania, testele standardizate sunt utilizate nu doar pentru evaluarea elevilor, ci și ca parte din sistemul de control al calității educației la nivel federal. În Franța, structura examenului de Bacalaureat este considerată emblematică pentru sistemul republican de educație, iar în Japonia, testele de admitere la universitate sunt tratate cu o seriozitate aproape ritualică.

Cu toate acestea, din ce în ce mai mulți experți în educație atrag atenția asupra limitărilor acestui model. Accentul pus pe memorare și pe reproducerea fidelă a informației reduce spațiul pentru dezvoltarea gândirii critice, a creativității sau a colaborării. În Coreea de Sud, de pildă,

un sistem bazat pe competiție acerbă și teste naționale riguroase a dus la o cultură educațională intensă, în care elevii petrec ore întregi la școală și în centre de pregătire, ceea ce a generat un nivel ridicat de stres și anxietate. În China, Gaokao-ul este considerat cel mai dificil examen din lume, iar pregătirea pentru el începe cu ani înainte, deseori în detrimentul echilibrului emoțional și al dezvoltării personale a elevilor.

La polul opus, unele țări au ales să urmeze un alt drum. Finlanda este probabil cel mai des menționat exemplu de succes al unei educații centrate pe elev. Aici, până la vârsta de 16 ani, nu există examene standardizate. Profesorii sunt liberi să-și adapteze metodele de predare și de evaluare, iar accentul cade pe feedback formativ, pe dezvoltarea competențelor și pe învățarea individualizată. Această abordare a demonstrat rezultate excelente nu doar în ceea ce privește performanțele academice, ci și în satisfacția elevilor și a cadrelor didactice.

Norvegia urmează un model similar, în care evaluarea este văzută ca parte a învățării, nu doar ca o măsurare a acesteia. Se utilizează portofolii, proiecte, autoevaluare și evaluare între colegi. În Canada, autonomia provinciilor permite existența unor practici educaționale variate. De exemplu, în Columbia Britanică, sistemul educațional încurajează o evaluare continuă și flexibilă, bazată pe învățarea experiențială, care le permite elevilor să-și construiască propriul parcurs educațional.

România încearcă să navigheze între aceste două modele. Pe de o parte, sistemul este încă puternic ancorat în tradiția evaluării sumative. Examenele naționale sunt decisive, iar accentul cade adesea pe rezultate, mai puțin pe proces. Pe de altă parte, în ultimii ani s-au înregistrat progrese. Evaluările la clasele primare, de exemplu, au început să includă observații calitative și descriptori de performanță, în locul notelor. Tot mai multe școli utilizează platforme digitale, care permit evaluarea în timp real și oferă un feedback mai detaliat. Programele pilot, care includ portofolii educaționale sau proiecte interdisciplinare se extind treptat, mai ales în orașe.

Totuși, această tranziție nu este lipsită de obstacole. Lipsa unei infrastructuri adecvate în zonele rurale, diferențele majore între școli și lipsa de formare specifică pentru profesori reprezintă provocări reale. Mai mult, cultura evaluării, atât în rândul profesorilor, cât și al părinților, este greu de schimbat. Mulți văd încă nota ca principalul indicator al valorii unui elev, iar orice metodă alternativă este privită cu suspiciune.

În America Latină, țări precum Brazilia sau Chile au început să implementeze evaluări formative în școlile din mediul urban. Proiecte educaționale susținute de ONG-uri au introdus instrumente digitale, metode participative și evaluare continuă. În Africa de Sud, sistemul educațional se confruntă cu dificultăți majore privind echitatea, însă inițiative locale, cum ar fi

cele derulate în orașele mari, arată că schimbarea este posibilă. Australia combină evaluarea continuă cu tehnologii avansate, folosind platforme naționale pentru a sprijini dezvoltarea competențelor digitale și sociale ale elevilor.

Un exemplu interesant vine din Estonia, una dintre țările cu cele mai bune rezultate PISA din Europa. Aici, digitalizarea educației a fost un proces planificat și implementat eficient. Evaluările online, portofoliile digitale și platformele de învățare sunt integrate în rutina zilnică a elevilor. În plus, accentul este pus pe învățarea aplicată, pe rezolvarea de probleme și pe gândirea critică.

În concluzie, evaluarea nu mai poate fi privită ca un simplu rezultat sau ca o etapă de încheiere a unui proces. Ea trebuie integrată organic în actul de predare, adaptată contextului și personalizată pentru fiecare elev. Modelele internaționale oferă o paletă largă de soluții, fiecare cu avantajele și limitările sale. Ceea ce contează este ca fiecare sistem educațional să-și definească propriile priorități și să construiască politici coerente, bazate pe cercetare, pe formarea cadrelor didactice și pe implicarea reală a elevilor în procesul propriei evaluări.

Transformarea evaluării nu este un scop în sine, ci o necesitate pentru o educație autentică, relevantă și echitabilă, o educație care nu mai pedepsește greșeala, ci o valorifică fiind sursă de învățare, o educație care nu mai notează eșecul, ci încurajează progresul. Pentru ca această viziune să devină realitate, este nevoie de o schimbare de mentalitate, de voință politică și de o comunitate educațională, care să creadă că elevul este mai mult decât suma unor note, este un individ în formare, cu potențial unic, care merită să fie evaluat cu respect, empatie și profesionalism.

Bibliografie și Webografie

1. Crenguța, Lăcrămioara Oprea, *Strategii didactice interactive*, EDP, București, 2007
2. Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014
3. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006
4. Meylan, R. (2024). *A Comparative Analysis of Traditional and Modern Approaches to Assessment and Evaluation in Education*. Western Anatolia Journal of Educational Sciences, 15(1), 520-555. [LinkDergiPark+1ResearchGate+1](#)
5. OECD. (2023). *Education at a Glance 2023*. [LinkOECD](#)
6. OECD. (2024). *Education at a Glance 2024*. [LinkOECD](#)
7. OECD. (n.d.). *Programme for International Student Assessment (PISA)*. [LinkOECD](#)
8. OECD. (n.d.). *Review education policies - OECD: Student assessment*. [LinkEducation GPS](#)
9. OECD. (2015). *A Review of International Large-Scale Assessments in Education*. [PDFOECD+1OECD+1](#)
10. National Academy of Education. (n.d.). *International Education Assessments*. [PDFNational Academy of Education](#)
11. OECD. (2017). *OECD Handbook for Internationally Comparative Education Statistics*. [PDFOECD](#)

Evaluarea modernă vs. tradițională în grădinițele de copii

Prof. IRIMIA CARMEN RAMONA
GRĂDINIȘA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 33
TIMIȘOARA, JUD. TIMIȘ

Evaluarea în educația timpurie reprezintă un proces esențial prin care se urmărește înțelegerea dezvoltării globale a copilului. În grădinițe, evaluarea are rolul de a ghida procesul educațional, de a ajusta strategiile didactice și de a implica părinții în parcursul educațional al copiilor. În ultimele decenii, s-a observat o tranziție de la metodele tradiționale de evaluare, centrate pe adult, la abordări moderne, centrate pe copil și dezvoltarea sa holistică. Acest referat își propune să analizeze comparativ aceste două tipuri de evaluare în contextul educației preșcolare.

Evaluarea tradițională: caracteristici și limite

Evaluarea tradițională este caracterizată de un cadru formal și standardizat, concentrându-se pe identificarea gradului în care copilul atinge anumite obiective prestabilite. De regulă, aceasta se bazează pe instrumente precum:

- Fișe de evaluare;
- Teste standardizate;
- Observații ocazionale;

Accentul cade pe produse (ce știe să facă copilul), mai puțin pe procese (cum a ajuns acolo). De multe ori, evaluarea tradițională este percepută ca un proces rigid, care nu ține cont de individualitatea copilului și de ritmurile sale proprii de dezvoltare.

Limitele acestei abordări includ:

- Ignorarea aspectelor emoționale și sociale ale dezvoltării;
- Lipsa de flexibilitate în raport cu particularitățile copilului;
- Generarea unui sentiment de competiție sau anxietate în rândul copiilor;
- Minimalizarea rolului părinților în procesul evaluativ.

Evaluarea modernă: principii și metode

Evaluarea modernă, denumită și alternativă sau autentică, este o reacție la limitele modelului tradițional și se fundamentează pe următoarele principii:

- **Centrarea pe copil** – se respectă individualitatea, ritmul și stilul de învățare al fiecărui copil;
- **Evaluarea continuă** – are loc pe tot parcursul activităților, nu doar în momente prestabilite;
- **Participarea activă a copilului** – copilul este implicat în autoevaluare și reflectare;
- **Colaborarea cu familia** – părinții sunt parteneri activi în evaluare.

Printre metodele moderne de evaluare în grădinițe se numără:

- **Portofoliul educațional** – o colecție de lucrări, desene, fotografii și înregistrări audio/video care reflectă progresul copilului;
- **Observarea sistematică** – educatorii notează comportamente, reacții și progrese în contexte variate;
- **Jurnalul educatoarei** – un instrument de reflecție profesională și documentare a activităților;
- **Interviul cu copilul** – o conversație ghidată în care se discută despre preferințe, experiențe și emoții;
- **Autoevaluarea** – folosirea unor instrumente vizuale (fețe zâmbitoare, scale de satisfacție) pentru ca cei mici să exprime cum se simt în raport cu o activitate.

Compararea celor două abordări

Criteriu	Evaluarea tradițională	Evaluarea modernă
Obiectiv	Verificarea cunoștințelor	Înțelegerea globală a dezvoltării
Rolul copilului	Pasiv	Activ, implicat
Rolul educatorului	Evaluator, expert	Facilitator, observator
Metode	Teste, fișe, calitative	Observații, portofolii, interviuri
Participarea familiei	Redusă	Esențială
Impact asupra copilului	Posibil stres, comparație	Dezvoltare pozitivă, valorizare
Flexibilitate	Redusă	Ridicată

Implicațiile în practică

Trecerea de la o evaluare tradițională la una modernă necesită:

- **Formarea continuă a cadrelor didactice** – educatorii trebuie să fie pregătiți să folosească instrumente moderne, să reflecteze critic și să documenteze procesul educațional;
- **Schimbarea mentalităților** – este esențial ca părinții și cadrele didactice să înțeleagă că evaluarea nu înseamnă notare, ci înțelegerea copilului în toată complexitatea sa;
- **Sprijin instituțional** – politicile educaționale trebuie să susțină practicile moderne prin ghiduri, formare și resurse.

Studii de caz și bune practici

Un exemplu relevant este implementarea portofoliilor educaționale în grădinițele din Finlanda, unde copiii contribuie la completarea acestora și discută despre ele cu educatorii și părinții. Această practică încurajează reflecția, dezvoltarea limbajului și a conștiinței de sine.

În România, curriculumul pentru educația timpurie (2019) promovează explicit evaluarea formativă, continuă și holistică, dar aplicarea în practică este încă inegală, existând unități de învățământ care utilizează predominant metode tradiționale.

Concluzii

Evaluarea în grădinițele de copii trebuie să țină pasul cu schimbările din societate și din domeniul educației. Evaluarea tradițională, deși are încă o anumită valoare în structura sistemului, trebuie să fie completată și, în multe cazuri, înlocuită de metode moderne, centrate pe copil. Acestea oferă o imagine mai completă și mai fidelă a dezvoltării copilului, sprijinind o educație incluzivă, echitabilă și eficientă.

Educația timpurie nu este despre performanță, ci despre formare. Iar o evaluare modernă nu cuantifică, ci încurajează.

Bibliografie

1. Ministerul Educației Naționale. (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București: MEN.
2. Iucu, R. (2013). *Evaluarea în învățământ*. București: Editura Polirom.
3. Crahay, M. (2009). *Psihologia educației*. Iași: Polirom.
4. Neacșu, I. (2010). *Fundamentele evaluării educaționale*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
5. Stiggins, R. J. (2005). *From Formative Assessment to Assessment FOR Learning*. Phi Delta Kappan.
6. Early Childhood Education and Care in Europe: Tackling Social and Cultural Inequalities. (2009). Eurydice.
7. Charlesworth, R. (2016). *Understanding Child Development*. Cengage Learning.

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL

PITÓ EMESE

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „BETHLEN GÁBOR”

Evaluarea elevilor este un proces esențial în sistemul educațional, reprezentând mijlocul prin care se determină gradul de atingere a obiectivelor educaționale. În ultimele decenii, odată cu schimbările tehnologice și pedagogice, evaluarea a suferit transformări semnificative. Astfel, se conturează două paradigme: evaluarea tradițională și evaluarea modernă. Această lucrare prezintă cele două tipuri de evaluare, evidențiind avantajele și dezavantajele fiecăreia, precum și implicațiile lor asupra procesului de învățare.

Evaluarea tradițională se caracterizează printr-o abordare sumativă, concentrându-se pe rezultatele finale ale învățării. Aceasta presupune teste scrise, lucrări semestriale, examene orale și note numerice/calificative care reflectă performanța elevului la un moment dat. De cele mai multe ori, accentul cade pe reproducerea informațiilor, iar evaluarea este standardizată și unidirecțională – profesorul evaluează, iar elevul primește rezultatul. Avantajele acestei metode constau în simplitatea aplicării și în posibilitatea de comparare între elevi. Totuși, există critici privind lipsa de obiectivitate, stresul generat elevilor și faptul că nu oferă feedback constructiv pentru dezvoltarea personală și academică.

Evaluarea modernă presupune o abordare formativă și continuă, punând accent pe procesul de învățare, nu doar pe rezultat. Aceasta include metode variate precum portofoliile, proiectele, autoevaluarea, evaluarea între colegi, rubrici descriptive și feedback constant. Evaluarea modernă încurajează gândirea critică, creativitatea și învățarea colaborativă. Această abordare permite personalizarea învățării și dezvoltarea unei autonomii reale a elevilor. În plus, creează un mediu educațional centrat pe elev, unde greșelile sunt văzute ca oportunități de învățare. Pe de altă parte, implementarea ei necesită mai mult timp, resurse și formare profesională pentru cadrele didactice.

Câteva exemple, metode care sunt caracteristice evaluării moderne:

1. Portofoliul elevului

- **Ce este?** O colecție de lucrări realizate de elev într-o perioadă de timp, care reflectă progresul și competențele dobândite.

- **Exemplu concret:** Un elev adună de-a lungul semestrului compuneri, proiecte, fișe de lucru și reflecții personale, pe care le organizează într-un portofoliu digital sau fizic.

2. Autoevaluarea

- **Ce este?** Procesul prin care elevul își analizează propriile performanțe și identifică punctele forte și cele care necesită îmbunătățire.
- **Exemplu concret:** După susținerea unui discurs oral, elevul completează o fișă în care evaluează claritatea exprimării, emoțiile trăite și gradul de pregătire.

3. Evaluarea între colegi (peer-assessment)

- **Ce este?** Elevii își evaluează reciproc lucrările sau prezentările pe baza unor criterii prestabilite.
- **Exemplu concret:** După realizarea unei prezentări PowerPoint, colegii completează o fișă de feedback în care notează ce a fost bine (ex: claritatea informației) și ce poate fi îmbunătățit (ex: contactul vizual).

4. Rubrici de evaluare

- **Ce este?** Instrumente care conțin criterii clare și nivele de performanță (de ex. insuficient, satisfăcător, bine, excelent).
- **Exemplu concret:** La o lucrare creativă, profesorul folosește o rubrică ce evaluează: originalitatea ideii (0–5), coerența textului (0–5), ortografia (0–5), prezentarea (0–5).

5. Jurnalul de învățare

- **Ce este?** Un caiet sau document digital în care elevul scrie periodic reflecții despre ce a învățat și cum s-a simțit.
- **Exemplu concret:** După fiecare oră de istorie, elevul notează ce concepte a înțeles, ce întrebări are și ce i s-a părut interesant.

6. Feedback descriptiv

- **Ce este?** Comentarii scrise sau orale oferite de profesor, care includ observații specifice și sfaturi pentru îmbunătățire.
- **Exemplu concret:** În loc de o notă simplă, profesorul scrie: „Ai structurat bine eseul, dar ar fi util să adaugi mai multe exemple pentru a-ți susține argumentele.”

7. Proiecte interdisciplinare

- **Ce este?** Activități complexe care implică mai multe discipline și permit elevilor să aplice cunoștințele într-un context real.
- **Exemplu concret:** Un proiect despre „Orașul viitorului” implică geografie (amplasare), matematică (calcul), TIC (prezentare), și educație civică (sustenabilitate).

8. Exerciții de tip „exit ticket” (bilet de ieșire)

- **Ce este?** La sfârșitul lecției, elevii scriu pe un bilet ce au înțeles, ce întrebări au și ce li s-a părut dificil.
- **Exemplu concret:** La finalul unei lecții despre fracții, elevii răspund: „Un lucru pe care l-am înțeles”, „Un lucru care mi s-a părut greu”, „O întrebare pe care o mai am”.

Într-un context educațional în continuă schimbare, este esențial să se adopte o abordare echilibrată, care să îmbine elemente din ambele tipuri de evaluare. Evaluarea modernă aduce beneficii evidente în ceea ce privește implicarea elevilor și relevanța procesului educațional, dar evaluarea tradițională poate rămâne utilă în contexte formale sau standardizate. Cheia succesului constă în formarea continuă a cadrelor didactice și adaptarea metodelor la nevoile elevilor și ale societății.

Bibliografie:

- Iucu, R. B. (2000). *Managementul clasei de elevi*. București: Editura Polirom.
- Potolea, D., Toma, S., & Borzea, A. (2012). *Evaluarea competențelor. Ghid metodologic*. București: Editura Humanitas Educațional.
- Voiculescu, F. (2019). „Tendințe moderne în evaluarea elevilor”, în *Revista de Pedagogie*, nr. 1, Institutul de Științe ale Educației.
- Ministerul Educației (2023). *Strategia națională privind evaluarea în învățământul preuniversitar*. București.

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN SAU TRADIȚIONAL

PROF. BALAN LIANA CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ „MARIA MONTESSORI” BACĂU

„Procesul de învățământ începe când tu, profesor, înveți de la elev, când tu, situându-te în locul lui, înțelegi ce a înțeles” G. Leroy

Elevii sunt diferiți prin modul în care învață, prin stilul preferat de învățare și prin nivelul de dezvoltare. Astfel, sarcinile de învățare menite să conducă la progres trebuie croite pentru fiecare dintre dimensiunile menționate. Reușita în învățare are multe fețe, chiar în interiorul aceluiași grup de vârstă, iar modul cel mai echitabil de definire a reușitei într-un sistem de învățământ incluziv este prin raportarea la progresul înregistrat de fiecare elev.

Metoda de evaluare este considerată o cale prin care profesorul oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a diferitelor capacități testate prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit.

Metodele de evaluare sunt împărțite în două categorii:

- ❖ metode tradiționale de evaluare;
- ❖ metode alternative sau complementare de evaluare.

clasificare are la bază criteriul timp sau, altfel spus, momentul apariției și utilizării lor în activitatea didactică. Astfel metodele tradiționale de evaluare sunt considerate clasice, în timp ce metodele alternative sau complementare de evaluare sunt considerate moderne.

- Metodele clasice : constată, compară, judecă, centrată pe elev, apreciază conformitatea produsului, incriminează doar individul evaluat, nu și criteriile de apreciere.
- Metodele moderne: prezintă transparență și ordonare metodologică, obiectele și obiectivele pornesc de la centru către periferie, evaluează indivizii în raport cu o normă și criterii clar formulate, cunoscute atât de către evaluator cât și de evaluat, se sprijină pe instrumente elaborate cu grijă, în funcție de obiectul/obiectivul evaluării.

Metoda de evaluare reprezintă „calea de acțiune comună profesor - elevi care conduce la punerea în aplicare a oricărui demers evaluativ, în vederea colectării informațiilor privind procesul și produsul învățării, prelucrării și valorificării lor în diverse scopuri.” Prin intermediul metodelor de evaluare cadrul didactic oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a diferitelor capacități testate prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit.

Instrumentul de evaluare reprezintă un element constitutiv al metodei, prin intermediul căruia elevul ia la cunoștință sarcina de evaluare. El este cel care pune în valoare atât obiectivele de evaluare, cât și demersul inițiat pentru a atinge scopul propus.

Cadrul didactic trebuie să stăpânească o varietate de metode și instrumente de evaluare, pe care le va aplica în funcție de particularitățile clasei de elevi, de scopul și obiectivele evaluării, de specificul conținuturilor supuse aprecierii.

Evaluarea tradițională, în care profesorul evaluează elevul, simbolizată, se păstrează încă în sistemul românesc de învățământ, așa cum s-a arătat anterior, în cadrul unor probe având caracter sumativ sau normativ, teze, simulări, examene, colocvii, testări etc. Metodele sunt prezentate în literatura de specialitate, cele mai vehiculate fiind: chestionarea orală, observația curentă, probele practice, metoda testelor din cadrul examenului scris sau din evaluarea sumativă.

Metodele moderne (alternative sau complementare) nu le înlocuiesc pe cele tradiționale, ci au rolul de a se împleti cu acestea, astfel încât evaluarea rezultatelor să fie optimă. „Modern” nu are semnificația de ceva mai bun decât „clasic”, ci, mai degrabă, de ceva nou, diferit de ceea ce este considerat a fi clasic și o „alternativă”, o „complementaritate” la metodele clasice. Metodele alternative / moderne nu sunt, prin ele însele, nici mai bune, nici mai rele decât cele clasice/tradiționale, ci, mai degrabă, reprezintă o altă modalitate de a evalua rezultatele învățării elevilor, diferită de cea consacrată, dar aflată în raport de interdependență și complementaritate cu modalitatea clasică, arhicunoscută și practică, cu predilecție, în școală.

“Evaluarea reprezintă un proces continuu formal sau informal de apreciere a calității, a importanței sau a utilității activității de predare-învățare, proces desfășurat din nevoia cotidiană de secole, de comparare sau ameliorare a acestuia”.

În ansamblul problematicei pe care o generează aplicarea reformei în învățământ, evaluarea devine o dimensiune esențială a procesului curricular și o practică efectivă la clasă. Componenta de bază a reformei învățământului, evaluarea a fost cea dintâi supusă schimbărilor, ea aducând materialul unei diagnoze care să reprezinte punctul de sprijin pentru restructurările ulterioare. Putem vorbi de o reformă a evoluării rezultatelor școlare, care este, ea însăși, o reforma de substanță, ținând transformarea completă a sistemului de evaluare anterior. Evaluarea este apreciată nu ca scop în sine ci ca un element relevant dar dependent în complicatul proces educațional. Evaluarea face dovada calității actului de predare, oglindit în calitatea învățării, iar elevului și familiei acestuia le dă măsura nivelului învățării. De asemenea

ea este un continuu punct de referință al procesului la care participă elevul și învățătorul în permanent ameliorator în pregătirea școlarului.

“Evaluarea reprezintă un proces continuu formal sau informal de apreciere a calității, a importanței sau a utilității activității de predare-învățare, proces desfășurat din nevoia cotidiană de secole, de comparare sau ameliorare a acestuia”.

Evaluarea constituie o activitate de colectare, organizare și interpretare a datelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare în scopul emiterii unei judecăți de valoare asupra rezultatelor măsurării și adoptării unei decizii educaționale, fundamentate pe concluziile desprinse din interpretarea și aprecierea rezultatelor. Ea urmează să fie realizată astfel ca ea să sprijine actul predării, să orienteze și să stimuleze activitatea de învățare a elevilor și să permită ameliorarea continuă a procesului didactic.

Componentă de bază a reformei învățământului, evaluarea a fost cea dintâi supusă schimbărilor, aducând materialul unei dignoze care să reprezinte punctul de sprijin pentru restructurările ulterioare. Putem vorbi de o reformă a evoluării rezultatelor școlare, care este, ea însăși, o reformă de substanță, ținând transformarea completă a sistemului de evaluare anterior.

În evaluarea educațională actuală, aflată mereu în căutare de noi modalități specifice ameliorative, scalele numerice de notare intrate în tradiție nu mai sunt de multă vreme singura tehnică studiată de docimologia contemporană. Astfel, s-au impus atenției teoreticienilor, dar și practicienilor educației și alte criterii tehnice evaluative. Tendința actuală în evaluarea contemporană este aceea încurajării studiului și aplicării tehnicilor de apreciere criterială, de progres, de proces (formativă) sau pe obiective mai largi și flexibile. Docimologia modernă și-a conceput, apropiat și introdus, deja în uzul curent o serie de categorii conceptuale operaționale specifice, dintre care: elemente de competență, standarde de performanță, indicatori de performanță, capacități și subcapacități, discriptori de performanță, probe (sarcini), subiecte, bareme de corectare, certificarea evaluativă, raporturi de evaluare, calificative evaluative etc.

Principalele calități ale acestui sistem de evaluare sunt flexibilitatea și adaptabilitatea sa: odată introduse modelele motrice pentru punerea în ecuația evaluativă a principalelor obiective de referință de la nivelul curricular, precum și a principalelor capacități, sistemul este capabil de autoreglare.

Adesea evaluarea școlară este redusă la acțiuni cum sunt “a verifica”, “a nota”, “a aprecia”, “a clasifica” – expresiile cele mai frecvent folosite pentru denumirea acestei activități. Evaluarea modernă pune accent pe verificarea realizării obiectivelor, măsurarea rezultatelor

prin utilizarea unor procedee prin care se stabilește o relație funcțională între un ansamblu de simboluri și un ansamblu de fenomene și obiective sau complementare a acestora conform unor caracteristici pe care acestea le posedă. Măsurarea și aprecierea servesc deciziei de ameliorare, respectiv hotărârii unor soluții pentru perfecționarea procesului și a rezultatelor.

Evaluarea tradițională centrată pe acumularea de cunoștințe, în care notarea este un scop în sine, un mijloc de clasificare, constituindu-se un moment separat de activitatea de predare-învățare capătă noi conotații. Evaluarea actuală se realizează în vederea adoptării unor decizii și măsuri ameliorative, pune accent pe problemele de valoare, pe emiterea judecății de valoare, ce acoperă atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare.

Aceasta își asumă un rol activ, dezvoltând mereu o funcție de feed-back pentru elev, iar elevul devine partener într-o relație educațională ce oferă transparență, siguranță, deschidere.

Elevul este evaluat pentru ceea ce știe, nu este sancționat pentru ceea ce nu știe.

Învățământul modern solicită conceperea unui nou cadru de evaluare, a unui nou sistem de referință care să aibă la bază formarea competențelor elevului. Centrarea pe competențe este o preocupare majoră a ultimilor ani.

Reluând în discuție problematica reformei în evaluare la nivelul învățământului primar se constată nevoia unor demersuri clasificatoare, centrate exclusiv pe elementul pragmatic, concret al modului de utilizare a descriptorilor de performanță.

Noul sistem de evaluare prin calificative bazate pe descriptori de performanță a însemnat schimbarea orientării evaluării dinspre cantitativ spre calitativ; elevul devine subiect și obiect al evaluării; nu mai interesează ierarhizarea elevilor, încadrarea lor într-o normă statistică, raportarea la anumite șabloane, se realizează o evaluare obiectivă (prin utilizarea a patru trepte de notare), transparență în notare. Expresia terminală a operației de apreciere, de emitere a unei judecăți de valoare, în raport cu performanța (competența elevului evaluat) este exprimată prin unul din calificativele “FB”, “B”, “S”, “I”.

Trecerea de la ciclul primar la cel gimnazial poate reprezenta, uneori, un șoc pentru elevul în cauză. Obișnuit cu cele patru calificative, notarea cifrică poate crea elevului numeroase confuzii în perceperea performanțelor necesare obținerii pragului minimal. Din această cauză aș propune, ca o părere personală, următoarele sugestii pentru îmbunătățirea evaluării prin calificative:

□ realizarea unor investigații de amploare în rândul cadrelor didactice învățători-profesori (mai ales a celor ce predau la clasa a V-a și care pot da informații relevante despre impactul trecerii de la un sistem de notare la altul);

- reelaborarea documentelor școlare și a descriptorilor de performanță, pe baza informațiilor furnizate de cadrele didactice;

- ridicarea nivelului de diferențiere a sarcinilor pentru calificativul “FB” – care să reprezinte în mod real un înalt nivel de perfecționare;

La ora actuală se tinde spre o evaluare complexă, realizată prin intermediul unor metodologii complexe, și a unui instrumentar diversificat. Astfel s-a extins gama metodelor de evaluare folosite de cadrele didactice la clasă, vorbindu-se insistent despre complementaritatea metodelor tradiționale (evaluări orale, scrise, probe practice etc.) cu altele noi, moderne (portofoliul, proiectul, investigația, autoevaluarea etc.) ce reprezintă de fapt alternative în contextul educațional actual, când se cere cu insistență deplasarea accentului de la evaluarea produselor învățării la evaluarea proceselor cognitive ale elevului în timpul activității de învățare. Alături de metodele de evaluare tradiționale, metodele alternative de evaluare vizează pe lângă obiectivele de învățare și pe cele atitudinale și comportamentale, metodele alternative se utilizează la ciclul primar adaptate la particularitățile de vârstă ale elevilor, la specificul fiecărei discipline și la condițiile în care se desfășoară activitatea didactică. Ele îmbină procedeele orale și scrise, solicitând capacități, cunostințe, atitudini și comportamente (ca în cazul proiectului, a investigației) sau însoțesc celelalte metode de evaluare, completându-le (ca în cazul observației sistematice, a portofoliului). Autoevaluarea poate fi considerată la ciclul primar, scop al activității formative și mijloc de stimulare a motivației și de autoreglare a activității de învățare a elevului. Utilizate într-o varietate de forme ele dau eficiență actului de evaluare prin compensarea dezavantajelor unor metode cu avantajele ce decurg din aplicarea altora.

Sistemul tehnicilor și instrumentelor de evaluare s-a îmbogățit substanțial. În practica evaluativă curentă dar și în dezbaterile teoretice și în lucrări de specialitate se solicită expres integrarea în probele de evaluare a itemilor obiectivi, semiobiectivi și subiectivi, în deplina corespondență cu complexitatea competențelor și performanțelor vizate prin programe și manuale școlare etc.

Tehnicile de evaluare utilizate la ora actuală sunt distribuite pe un continuum, limitat, pe de o parte de tehnicile de testare pentru care există un model complet al răspunsului corect, iar pe de altă parte, de tehnicile de testare pentru care nu există un model complet al răspunsului corect. Instrumentele de evaluare sunt compuse din itemi (de diferite tipuri) care sunt într-o legătură indisolubilă cu tehnicile și instrumentele de evaluare.

Într-o lume aflată în permanentă transformare, modernizarea învățământului prin utilizarea metodelor noi de învățare-evaluare a unor strategii moderne, care permit reasamblări, reajustări

și adaptări la disciplinele de învățământ, depinde în ultimă instanță de cunoașterea, de înțelegerea și de abilitatea de a le folosi. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerințe ale societății, cadrul didactic “nu este un simplu executant al unor prescripții sau rețete, ci devine factor activ al procesului de învățământ, învață cu cei pe care îi învață, având rol de coordonator și catalizator al educației și instrucției” (Romita Jucu).

Bibliografie:

- Cucoș Constantin – Pedagogie școlară, ed. Polirom, Iași, 2002
- M.E.N. Serviciul Național de Evaluare și Examinare, Ghid de evaluare pentru învățământul primar, București, 1999
- Didactica Nova – Revista de informare și cultură didactică, Craiova, 2005
- Învățământul primar – nr. 4, 2003, ed. Miniped, București
- Ghidul programului de informare/formare a institutorilor/învățătorilor, București, 2003.

DINCOLO DE NOTE: INOVAȚII ÎN EVALUAREA LIMBII ENGLEZE ÎN CONTEXT GLOBAL

PROF. SIMEDRE FLORINA-HERMINA

LICEUL TEORETIC VIDELE

Motto: „Assessment is not about how much a student knows, but about how effectively we can help them grow.” — Dylan Wiliam

Rezumat

Articolul propune o analiză comparativă între metodele tradiționale și moderne de evaluare a elevilor, cu un accent special pe predarea limbii engleze în context internațional și național. Sunt prezentate bune practici din țările cu sisteme educaționale avansate, metode moderne de predare, precum și un studiu de caz dintr-un liceu din România, pentru a evidenția eficiența metodelor moderne în dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor.

1. Introducere

Evaluarea elevilor reprezintă un proces complex, esențial în conturarea demersului didactic și în crearea unui mediu educațional echitabil. Metodele tradiționale de evaluare, de tip sumativ, au dominat spațiul educațional pentru decenii. Cu toate acestea, schimbările sociale, tehnologice și pedagogice impun reevaluarea acestor metode, favorizând apariția unor abordări moderne centrate pe elev.

2. Evaluarea tradițională vs. modernă

2.1 Evaluarea tradițională

- Accent pe teste scrise standardizate, lucrări semestriale, evaluări sumative.
- Centrată pe verificarea cunoștințelor teoretice.
- Feedback limitat, de cele mai multe ori cantitativ (note).
- Ex: Examen grilă, teste de vocabular, traduceri, eseuri scrise.

2.2 Evaluarea modernă

- Se axează pe progresul elevului și pe procesul de învățare.
- Include evaluare formativă, autoevaluare, evaluare reciprocă.
- Utilizează tehnologii educaționale, rubrici de evaluare și portofolii.
- Feedback continuu, personalizat și constructiv.
- Ex: Proiecte digitale, jurnal reflexiv, prezentări multimedia, dezbateri.

3. Perspective internaționale

3.1 Finlanda

- Evaluarea este integrată în procesul de predare.

- Se folosesc portofolii digitale, jurnale de reflecție și proiecte colaborative.
- Elevii de liceu creează eseuri multimedia sau podcasturi în limba engleză.

3.2 Regatul Unit

- Se aplică Assessment for Learning (AfL): obiective clare, rubrici, feedback frecvent.
- Elevii evaluează propriile lucrări și contribuie la crearea criteriilor de evaluare.

3.3 Singapore

- Evaluarea holistică combină aspectele cognitive și socio-emoționale.
- Limba engleză este predată prin simulări de interviuri, teatru educațional și storytelling.

4. Metode moderne de predare a limbii engleze

1. Flipped Classroom (clasa inversată)

□ Descriere: Elevii învață noțiunile teoretice acasă (prin videoclipuri, materiale interactive), iar în clasă aplică cunoștințele prin activități practice: conversații, jocuri de rol, scriere colaborativă.

□ Exemplu concret: Profesorul încarcă o lecție video despre „Present Perfect” pe YouTube. În clasă, elevii scriu o poveste în grup, folosind cât mai multe verbe la acest timp.

2. Gamificare

Descriere: Transformarea activităților de învățare în jocuri, pentru a crește motivația și implicarea.

- Instrumente utilizate: Kahoot!, Quizizz, Wordwall, Booklet.
- Exemplu concret: Elevii participă la un concurs online de tip trivia pe tema „Phrasal Verbs”, cu clasament live și feedback imediat.

3. Proiecte colaborative

- Descriere: Elevii lucrează în echipe pentru a crea un produs final (prezentare, video, broșură).
- Exemplu concret: Grupuri de elevi realizează o revistă digitală despre sărbători din țările anglofone, folosind Canva sau Google Slides.

4. Tehnologie interactivă

- Descriere: Integrarea aplicațiilor digitale în procesul de predare-evaluare.
- Exemplu concret: Elevii colaborează în timp real pe Google Docs la un eseu argumentativ despre „Online vs. Traditional Education”, cu comentarii de la colegi și profesor.

5. Storytelling digital

- Descriere: Povestirea prin imagini, text și sunet, folosind aplicații precum Storybird, Adobe Spark, Canva.
- Exemplu concret: Fiecare elev creează o poveste ilustrată cu un final surpriză, pe tema „A trip to London”.

5. Studiu de caz: Liceul Teoretic din Videle, Teleorman

Obiectiv:

Transformarea predării limbii engleze prin metode moderne și evaluare formativă.

Activități implementate:

1. Portofolii digitale

- Fiecare elev are un cont Google Drive cu un folder de portofoliu.
- Include: eseuri, jurnale de reflecție, prezentări, feedback-ul primit.
- Impact: Elevii învață să își monitorizeze progresul și să își corecteze greșelile în mod independent.

2. Dezbateri academice

- Subiecte: „Uniformele școlare – pro sau contra?”, „Social media și identitatea personală”.
- Elevii sunt evaluați pe claritatea exprimării, argumentare și cooperare în echipă.
- Impact: Crește încrederea în vorbire și capacitatea de a structura idei complexe în limba engleză.

3. Proiect interdisciplinar: „Cultura britanică și românească”

- Colaborare între profesorii de engleză și istorie.
- Elevii creează afișe bilingve, videoclipuri cu interviuri despre tradiții.
- Instrumente: Canva, Powtoon, Adobe Express.
- Impact: Promovează creativitatea și abilitățile digitale.

4. Gamificare regulată

- Lecțiile de recapitulare includ quiz-uri rapide cu Wordwall.
- Elevii participă la „Grammar Olympics” cu premii simbolice.
- Impact: Scade anxietatea de testare și crește angajamentul elevilor.

6. Concluzii

Metodele moderne de evaluare și predare se dovedesc esențiale în adaptarea educației la realitățile actuale. Combinarea strategiilor moderne cu cele tradiționale poate crea un mediu de învățare eficient, adaptat nevoilor diverse ale elevilor. În predarea limbii engleze, astfel de metode nu doar îmbunătățesc competențele lingvistice, ci dezvoltă o atitudine pozitivă față de învățare și spiritul critic.

Bibliografie

1. Black, P., & Wiliam, D. (1998). *Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment*. King's College London.
2. OECD (2013). *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*.
3. Harlen, W. (2007). *Assessment of Learning*. Sage Publications.
4. Nicol, D., & Macfarlane-Dick, D. (2006). *Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles*. Studies in Higher Education.
5. Ministerul Educației (2022). *Ghid de evaluare formativă în învățământul preuniversitar*.
6. European Commission (2019). *Key Competences for Lifelong Learning*.

EVALUAREA ELEVILOR LA MATEMATICĂ

PROF. PĂUN ANA-MARIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AUREL VLAICU” FETEȘTI

Matematica este limba cu care Dumnezeu a scris universul – Galileo Galilei.

Evaluarea elevilor la matematică se poate face prin diverse metode, în funcție de obiectivele educaționale, nivelul de învățământ și tipul de competențe care trebuie verificate. În general, evaluarea urmărește atât competențele fundamentale, cât și gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor. Iată câteva dintre formele de evaluare folosite frecvent:

1. Evaluarea formativă

- Scop: Urmărește progresul elevului pe parcursul învățării.
- Metode: Activități de clasă, teste scurte, exerciții de grup, discuții, observații directe.
- Beneficii: Permite ajustarea imediată a strategiei de învățare, oferă feedback continuu elevilor.

2. Evaluarea sumativă

- Scop: Măsoară nivelul final de cunoștințe și abilități după o perioadă mai lungă de învățare.
- Metode: Teste, examene, lucrări scrise sau orale.
- Beneficii: Oferă o imagine clară a performanței elevilor la un anumit moment.

3. Evaluarea pe bază de proiecte

- Scop: Permite elevilor să aplice conceptele învățate în rezolvarea unor probleme reale.
- Metode: Proiecte individuale sau de grup, prezentări, rapoarte de cercetare.
- Beneficii: Încurajează gândirea critică și creativitatea, promovează lucrul în echipă.

4. Evaluarea interactivă

- Scop: Măsoară abilități de rezolvare de probleme, de gândire logică și aplicare a conceptelor.
- Metode: Jocuri matematice, teste online, aplicații interactive.
- Beneficii: Face învățarea mai atractivă și mai personalizată, ajută la consolidarea cunoștințelor.

5. Evaluarea prin portofoliu

- Scop: Reflectă evoluția pe termen lung a elevului.
- Metode: Colectarea și analiza unor lucrări și exerciții realizate pe parcursul unui semestru sau an.
- Beneficii: Permite o evaluare holistică și detaliată a progresului elevului.

Evaluarea ar trebui să fie un proces echilibrat, care nu doar să măsoare cunoștințele, dar să încurajeze gândirea logică și creativitatea. În funcție de contextul educațional, combinarea acestor metode poate ajuta la dezvoltarea completă a elevilor.

Evaluarea elevilor la matematică poate include o gamă largă de activități și tipuri de întrebări, fiecare având scopuri educaționale diferite. Iată câteva exemple concrete de evaluare a elevilor la matematică, împărțite pe diferite tipuri de evaluare:

1. Evaluare Formativă

- Exemplu 1: În timpul unei lecții despre adunarea fracțiilor, profesorul le cere elevilor să rezolve pe tabla interactivă probleme cu adunări și scăderi fără trecere peste ordin. La fiecare problemă rezolvată, profesorul corectează și explică pașii corecți.
- Exemplu 2: Activitate de grup în care elevii discută și rezolvă împreună un sistem de ecuații, iar profesorul le oferă feedback asupra metodei folosite.

2. Evaluare Sumativă

- Exemplu 1: Un test cu întrebări de tip grilă și probleme deschise:
 - Ce valoare are $144+144$?
 - Rezolvă ecuația $2x + 5 = 15$.
 - Calculați perimetrul unui triunghi cu laturile 3 cm, 4 cm și 5 cm.
- Exemplu 2: Pe lângă exercițiile de calcul, elevii sunt rugați să rezolve o problemă aplicativă:
 - Un agricultor are o fâșie de pământ dreptunghiulară de 10 metri pe 20 metri. Care este suprafața terenului? Dacă el vrea să planteze 5 plante la metru pătrat, câte plante va putea planta pe întreaga suprafață?

3. Evaluare Pe Bază de Proiect

- Exemplu 1: Elevii sunt rugați să calculeze costul pentru construirea unui gard pe o suprafață de teren, având datele despre lungimea și lățimea terenului și prețul unui metru de material. Aceasta ar implica atât calcule geometrice (lungimea și lățimea terenului) cât și un calcul de cost.
- Exemplu 2: Crearea unui proiect de cercetare despre utilizarea funcțiilor matematice în economia zilnică. Elevii ar putea analiza cum se calculează dobânzile sau cum se estimează costurile de producție folosind formule matematice.

4. Evaluare Interactivă

- Exemplu 1: Elevii rezolvă probleme interactive pe o platformă online (de exemplu, Kahoot sau Quizz) despre operațiile cu numere întregi sau fracții. Fiecare răspuns corect le aduce puncte, iar platforma le oferă feedback instantaneu.
- Exemplu 2: Joc matematic: Elevii formează echipe și trebuie să rezolve o serie de probleme, fiecare răspuns corect permițând echipei să progreseze pe un „tablou de joc” (de exemplu, un traseu pe hartă).

5. Evaluare Pe Baza Portofoliului

- Exemplu 1: Elevul colectează lucrările sale de matematică pe parcursul semestrului și include rezolvarea unor probleme de geometrie, algebră, și statistici. La sfârșitul semestrului, el face o analiză a progresului său, identificând zonele în care s-a îmbunătățit și cele care necesită mai multă practică.
- Exemplu 2: Crearea unui portofoliu de rezolvare a problemelor aplicate, cum ar fi calcularea unor volume și suprafețe ale diferitelor forme geometrice, alături de explicațiile detaliate ale fiecărui pas.

Aceste exemple arată cum se poate combina evaluarea teoretică cu evaluarea aplicativă pentru a măsura nu doar cunoștințele elevilor, dar și capacitatea lor de a rezolva probleme din viața de zi cu zi.

„METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE”

PROF.PREDA ALINCUȚA VOICHIȚA
C.N. „ANDREI MUREȘANU”

I. Proiectul - reprezintă „o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă.” (Cucoș, 2008). Elaborarea proiectului necesită o perioadă mai mare de timp (câteva zile sau câteva săptămâni) și poate fi sarcină de lucru individuală sau de grup.

În utilizarea acestei metode se parcurg următoarele etape:

1. Stabilirea temelor pentru proiect (pot fi implicați și elevii dacă le este deja familiar acest tip de activitate).
2. Stabilirea și precizarea perioadei de realizare a proiectului.
3. Familiarizarea elevilor cu exigențele specifice elaborării unui proiect.
4. Planificarea activității (individuale sau de grup) - formularea obiectivelor proiectului; - constituirea grupelor de elevi (dacă este cazul) - distribuirea/alegerea subiectului decătre fiecare elev/grup de elevi; - distribuirea/asumarea responsabilităților de către fiecare membru al grupului; - identificarea surselor de documentare.
5. Desfășurarea cercetării/colectarea datelor.
6. Realizarea produselor/materialelor.
7. Prezentarea rezultatelor obținute/a proiectului.
8. Evaluarea proiectului

Este indicat ca profesorul să le recomande elevilor ca în realizarea proiectului să respecte următoarea structură (adaptare după Stoica, 2001):

- Pagina de titlu (include tema proiectului, numele autorului/autorilor, școala,clasa,perioada
- b. Cuprinsul (se precizează titlurile capitolelor și subcapitolelor);
- c. Introducerea (se fac referiri la importanța temei, cadrul conceptual și metodologic);
- d. Dezvoltarea elementelor de conținut prezentate în cuprins;
- e. Concluzii;
- f. Bibliografie;
- g. Anexe.

Pe parcursul realizării proiectului, cadrul didactic oferă suport și consultații elevilor în desfășurarea cercetării, în colectarea datelor necesare și poate efectua evaluări parțiale.

Evaluarea proiectului implică atât raportarea la calitatea produsului, cât și la calitatea procesului, a activității elevului. În acest sens, este necesar ca profesorul să formuleze criterii clare, susceptibile de a asigura o evaluare obiectivă, și să le comunice elevilor.

Avantaje ale utilizării proiectului:

- este, în același timp, o metodă eficientă de evaluare, dar și o metodă de învățare interactivă;
- plasează elevul într-o situație de cercetare autentică;
- cultivă responsabilitatea pentru propria învățare și rezultatele acesteia;

- asigură implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- facilitează abordările de tip inter- și transdisciplinar;
- promovează interevaluarea/autoevaluarea și interînvățarea;
- oferă posibilitatea aprecierii unor rezultate de diverse tipuri (cunoștințe, capacități, abilități);
- permite exersarea și evaluarea capacității de a observa; capacității investigative; capacității de analiză, sinteză, comparație, generalizare și abstractizare; capacității de a utiliza tehnici specifice de muncă intelectuală; capacității de a utiliza, asocia, transfera diverse cunoștințe; capacității argumentative; capacității de a realiza un produs etc.; asigură dezvoltarea competențelor de relaționare, a competențelor de comunicare;
- stimulează creativitatea;
- facilitează dezvoltarea încrederii în propriile forțe etc..

Limite ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare:

apariția unor conflicte între elevi (în condițiile elaborării în grup a proiectelor); minimalizarea rolului profesorului etc..

II. Portofoliul - e „o metodă de evaluare complexă, longitudinală, proiectată într-o secvență mai lungă de timp, care oferă posibilitatea de a se emite o judecată de valoare, bazată pe un ansamblu de rezultate.” (Cucos, 2008).

„Raportul de evaluare” (portofoliul), apreciază prof. I. T. Radu, „constituie nu atât o metodă distinctă de evaluare, cât un mijloc de valorizare a datelor obținute prin evaluări realizate.” (2000).

Portofoliul reprezintă „un veritabil „portret pedagogic” al elevului relevând: nivelul general de pregătire, rezultatele deosebite obținute în unele domenii, ca și rezultatele slabe în altele, interese și aptitudini demonstrate, capacități formate, atitudini, dificultăți în învățare întâmpinate ș.a.m.d.” (Radu, 2000).

Portofoliul este un instrument utilizat în cadrul evaluării sumative, care permite estimarea progresului în învățare al elevului prin raportare la achizițiile realizate în perioade de timp mai mari (semestru, an școlar sau chiar ciclu de învățământ).

Structura unui portofoliu, consideră A. Stoica (2001):

„poate fi exclusiv o sarcină a profesorului, în sensul că el este cel care stabilește scopul, contextul, realizează proiectarea lui, formulează cerințele standard și selectează produsele reprezentative ale activității elevilor sau poate implica și contribuția elevilor în modul în care acesta se construiește: elevii pot alege anumite instrumente de evaluare sau eșantioane din propria activitate, considerate semnificative din punct de vedere al calității lor.”

Astfel, un portofoliu *poate conține*: fișe de informare și documentare independentă, referate, eseuri, creații literare proprii, rezumate, articole, pliante, prospecte, desene, colaje, postere, teme, probleme rezolvate, schițe, proiecte și experimente, date statistice, curiozități, elemente umoristice referitoare la tematica abordată, teste și lucrări semestriale, chestionare de atitudini, înregistrări audio/video, fotografii, fișe de observare, reflecții ale elevului pe diverse teme, decupaje din reviste, reproduceri de pe internet; liste bibliografice și comentarii cu privire la anumite lucrări, hărți cognitive etc..

Avantajele utilizării portofoliului: permite aprecierea unor tipuri variate de rezultate școlare și a unor produse care, de regulă, nu fac obiectul niciunei evaluări; evidențiază cu acuratețe progresul în învățare al elevilor prin raportare la o perioadă mai lungă de timp; facilitează exprimarea creativă și manifestarea originalității specifice fiecărui elev; determină angajarea și implicarea efectivă a elevilor în demersul evaluativ; permite identificarea punctelor forte ale activității fiecărui elev, dar și a aspectelor ce pot fi îmbunătățite; constituie repere relevante pentru demersurile de diferențiere și individualizare a instruirii; cultivă responsabilitatea elevilor pentru propria învățare și pentru rezultatele obținute; nu induce stări emoționale negative, evaluarea având ca scop îmbunătățirea activității și a achizițiilor elevilor; facilitează cunoașterea personalității elevului și autocunoașterea;

Contribuie la: dezvoltarea capacității de autoevaluare; formarea și dezvoltarea competențelor metacognitive; dezvoltarea capacității de a utiliza tehnici specifice de muncă intelectuală; dezvoltarea capacității de a utiliza, asocia, transfera diverse cunoștințe; dezvoltarea capacității argumentative; dezvoltarea capacității de a realiza un produs; dezvoltarea competențelor de comunicare; dezvoltarea încrederii în propriile forțe etc..

Dezavantajele utilizării portofoliului: dificultăți în identificarea unor criterii pertinente de evaluare holistică; riscul preluării unor sarcini specifice elaborării portofoliului de către părinți etc..

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucos, C.. (2008). Teoria și metodologia evaluării. Iași: Editura Polirom.
2. Radu, I.T.. (2000). Evaluarea în procesul didactic. București: E.D.P.
3. Stoica, A. (coord.). (2001). Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori. București: Editura ProGnosis.

JOCURI DIDACTICE FOLOSITE LA BIOLOGIE

PROF. PREDĂ ALINCUȚA VOICHIȚA

C.N. „ANDREI MUREȘANU”

Jocurile didactice reprezintă o filieră aparte a strategiilor interactive moderne, combinând armonios dinamismul și voința cu realizarea unor obiective concrete ale lecției. Simbioza organică a psihomotorului și cognitivului în cazul utilizării acestor metode de instruire poate fi considerată unul din punctele lor esențiale. Jocul fiind o caracteristică proprie fiecărui copil, este prin forma sa o motivație extrem de elocventă. Pentru ca aceasta să aibă o valoare autentică, este importantă calitatea sarcinii pe care o conține și care trebuie să vizeze nemijlocit schema studiată.

Jocurile pot fi utilizate la orice etapă a lecției: la evocare, accentul fiind plasat pe momentul motivațional; la realizarea sarcinii didactice, pentru transmiterea dinamică și atractivă a cunoștințelor și formarea abilităților noi; la reflecție pentru durabilitatea învățării, pentru transformarea cunoștințelor propuse în achiziții simple ale elevului.

Succesul încadrării respectivelor tehnici în proiectarea și realizarea actului didactic, depinde de o multitudine de factori :

- a) Selecția jocurilor didactice în funcție de obiectivele lecției, de particularitățile de vîrstă și intelectuale ale elevilor (prioritățile tipurilor de inteligență, a stilurilor de învățare etc);
- b) Calitatea sarcinii didactice (concordanță între sarcină și obiectivele operaționale concrete), vizarea anumitor niveluri taxonomice, proiectate de profesor;
- c) Explicarea concisă și clară a procedurii jocului.

În cadrul lecției de biologie pot fi folosite următoarele jocuri :

Sculptura colectivă. Clasa se împarte în 3 grupe, sau poate fi recomandată pentru tema de acasă, să redea printr-o sculptură din plastilină, sîrmă, hîrtie etc., un anumit obiect, fenomen, un eveniment biologic. De exemplu la clasa a VI-a se poate folosi la tema „Tipuri de celule în lumea vie” unde se cere elevilor să confecționați din plastilină: Celula vegetală cu organele comune la prima grupă, celula vegetală cu organitul specific la grupa 2 și celula procariotă la grupa 3.

Cuvântul-țintă: pe spatele fiecărui elev profesorul fixează o foaie pe care este scrisă o noțiune din temele unui model. Elevii formează perechi, determinând noțiunea scrisă pe spate, adresându-se întrebări indirecte.

De exemplu: clasa a VI-a , subiectul "Organite delimitate de două citomembrane", noțiunea-cloroplast.

- 1.Este proces sau organit?(organit)
- 2.Este organit specific celulei vegetale sau animale ?(vegetale)
- 3.Este delimitat de o citomembrană sau două citomembrane?(două citomembrane)
- 4.Realizează procesul de fotosinteză ?(da).

Joc de rol : elevilor li se propune să-și asume rolul unui biolog, sau a unui animal, plantă, organit etc. După o scurtă pregătire ei prezintă pe rând "personajul" fără a-i rosti numele (prin cuvinte, mimică, gesturi) pentru ca ceilalți elevi să-l poată recunoaște. Avantaje: diminuează plictiseala, se evidențiază elevii care au studiat suplimentar, elevii află detalii, își dezvoltă abilitățile de prezentare.

Scrie mai multe - elevii trebuie să scrie cât mai multe noțiuni de specialitate dintr-o temă studiată într-un timp limitat. Avantaje: dezvoltă atenția, memoria și rapiditatea elevilor.

Cine știe- câștigă. Clasa se împarte în trei echipe care vor concura. Profesorul adresează întrebări, la care răspund primii elevi care au ridicat mîna . Fiecare răspuns corect valorează 5 puncte. Învinge echipa care are un punctaj mai mare.

Adaugă cuvinte. Elevii primesc fișe sau postere pe care este scrisă o noțiune din tema trecută. Elevii completează fișa cu toate noțiunile care au anumite puncte tangente, după care explică interpătrunderea, interrelefarele acestora

Cuvântul interzis. Jocul se poate desfășura frontal, pe grupe sau în perechi . Esența jocului este următoarea: un elev trebuie să pronunțe un șir de noțiuni – elemente ale temei învățate. O noțiune nu trebuie să corespundă temei- aceasta va fi cuvântul interzis. Acest joc mobilizează atenția elevilor, deoarece trebuie să asculte foarte atent cumulumul de cuvinte, spus cu repeziciune și să identifice cuvântul interzis, să oprească vorbitorul și să aibă o rezervă de noțiuni, care să înlocuiască noțiunea greșită.

EDUCAȚIA CENTRATĂ PE COMPETENȚE DE EVALUARE ATÂT ÎN ACTIVITĂȚI CURRICULARE CÂT ȘI EXTRACURRICULARE - TINTĂ ACTUALĂ ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ

MARDARE VIOLETA-PETRINA
COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTĂ
"GEORGE APOSTU", BACĂU

Educația a fost, este și va fi un proces complex și îndelungat, dar și controversat în ceea ce privește șansa de a-l pune în practică în mod optim. În acord cu Jacques Delors, coordonator al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI, umanitatea vede în educație „un instrument indispensabil pentru a atinge idealurile păcii, libertății și dreptății sociale.”

Din punct de vedere etimologic, termenul *educație* poate fi dedus din latinescul *educare*, însemnând *a alimenta*, *a îngriji*, *a crește*, dar și *a conduce*, *a duce*. Mai exact, toate aceste ramificații semantice ale conceptului duc la ideea de a cultiva curățenia sufletească, bunacuvință a copiilor și a tinerilor, de a-l crește pe copil în sensul modelării inteligenței și a dezvoltării perfecțiunii de care acesta este susceptibil.

De aceea, ne putem întreba ce legătură poate avea educația cu ideea de competență? A fi competitiv înseamnă a avea spirit de competiție, a fi capabil să reușești în ceea ce ți-ai propus. Dimensiunile schimbărilor care se petrec în societatea contemporană reprezintă o provocare serioasă pentru cei a căror sarcină este să-i pregătească pe copii pentru secolul XXI. Cadrele didactice se confruntă tot mai mult în ultimul timp cu problema de a-i pregăti cât mai bine pe elevi pentru a reuși, pentru a fi prosperi și productivi într-un viitor pe care nu-l putem vedea în detaliu. De fapt, orice dascăl ar trebui să-și propună să evalueze competențele elevilor privitoare la asimilarea de cunoștințe, informații sau noțiuni transmise, dar important nu este procesul evaluativ în sine, ci modul cum se realizează acest lucru. Întotdeauna au existat motive pentru care profesorii au evaluat însușirea cunoștințelor de către elevi și de cele mai multe ori motivele evaluării sunt legate de cei care primesc rezultatele acestora. În mod tradițional, așa-zisul public al evaluărilor (părinți, elevi, profesori) a fost mulțumit cu testările care dădeau rezultate cuantificabile prin care elevii sunt testați pentru ceea ce știu. Astfel, pe măsură ce profesorii încep să încurajeze învățarea mai activă și gândirea critică atât în ore cât și în alte activități educative, ei descoperă totuși că trebuie să trateze evaluarea centrată pe competențe în maniere noi. Practic, evaluarea ne permite să ne pronunțăm *“asupra stării unui fapt, proces la un anumit moment, din perspectiva informațiilor pe care le culegem cu ajutorul unui instrument care ne permite să măsurăm în raport cu o anumită normă la care ne raportăm”* (Etienne Brunswic).

S-a constatat că implementarea competențelor în curriculumul școlar actual a reprezentat pentru învățământul preuniversitar o importantă oportunitate de inovare metodologică. În acest demers de stabilire a competențelor s-a considerat că soluția se află la intersecția dintre trei domenii: didactic, socioeconomic și cel de cunoaștere concretizat în școală printr-un obiect de studiu.

În primul rând, programele școlare în vigoare sunt axate pe formarea de competențe, iar referitor la disciplina limba și literatura română scopul acestora este acela de a forma un

tânăr cu o cultură comunicatională și literară care să-i permită să înțeleagă lumea înconjurătoare, să comunice și să interacționeze cu ceilalți și să-și utilizeze creativ și eficient capacitățile personale pentru rezolvarea unor probleme din viața cotidiană. Dacă abordăm perspectiva matematicii, putem afirma că această disciplină de învățare este o parte a unui întreg având un obiect al cunoașterii denumit realitate, dar care folosește aceleași instrumente de comunicare și gândire. În această privință, s-a constatat că rezolvarea numeroaselor probleme teoretice și practice ale cunoașterii științifice, ca și aplicarea rezultatelor obținute în viața cotidiană se datorează interdisciplinarității care tinde să devină un principiu fundamental al științei și al învățământului modern. În acest context, se plasează și adaptarea standardelor ocupaționale la realitatea europeană. Pregătirea profesională continuă, interacțiunea cu elevii privind gestionarea unor situații competitive și cerințele de adaptare la globalizare și multiculturalitate sunt doar câteva din cerințele impuse profesorilor de realitatea contemporană.

În al doilea rând, există o serie de conținuturi asociate competențelor, care trimit spre relaționarea veritabilă cu textul literar și, mai ales, spre lectura subiectivă, prin tendințe moderne de exprimare a preferințelor și opiniilor, semnificațiilor privind sensul global al unor texte citite sau prin dezbateri actuale pe teme de interes general dar și spre legătura dintre subiectiv și obiectiv, practic.

Așadar, introducerea acestor competențe cu finalități educaționale, care au înlocuit obiectivele educaționale, s-a realizat în învățământul românesc pe parcursul mai multor momente între anii 2001 și 2010. Practic, finalitatea principală a educării o reprezintă formarea competențelor, ca un ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe sau deprinderi necesare în situații diferite.

În acest sens, se poate spune că, în școala de azi, procesul educațional este menit să ajute la dezvoltarea condițiilor pentru educația permanentă a individului. Astfel, elevul, beneficiarul direct al educației, își desfășoară activitatea atât curriculară cât și extracurriculară sub îndrumarea profesorului cu care ar trebui să se afle într-un permanent dialog privind capacitățile sale de judecare în funcție de vârsta școlară. Există aprecieri conform cărora competențele pot fi transformate în situații de învățare sau activități de învățare atractive care sunt asociate acestora, și nu în obiective, indiferent de gradul de generalitate al acestora.

În această privință, evaluarea pe competențe este o problemă centrală a ultimilor douăzeci de ani. În esență, aceasta semnifică faptul că atenția în procesul evaluativ trebuie focalizată pe activitățile mentale ale elevului și care susțin obținerea de performanțe. Deci, evaluarea nu mai înseamnă azi măsurare, nereprezentând doar un suport decizional: ea trece pe analiza proceselor cognitive ale celui care învață. Abordarea prin competențe pare să dea funcții noi evaluării în prezent. Așadar, este necesar să nu ne mai concentrăm numai pe a regla strict activitatea educativă, de a orienta pe elev sau de a-l ajuta, ci este vorba, înainte de toate, de a-l motiva pe acesta, de a-l atrage spre o muncă activă, interesantă, nu pe a-i impregna doar ideea de obligativitate a învățării ce trebuie evaluată.

Din păcate, deși vorbim despre un sistem educațional centrat pe competențe și de existența unor conținuturi prietenoase, în realitate, elevul este din ce în ce mai îndepărtat de familiarizarea cu textul literar chiar de către sistem.

În ultimul timp, într-o societate intens preocupată de eficiență, instituțiile sau organizațiile profesionale au adus în prim-planul preocupărilor ideea potrivit căreia niciun

individ nu poate dobândi o profesie fără a avea în vedere competențele pe care aceasta le presupune. În acest sens, conceptul de competență obligă atât pe autorii de programe de instruire, cât și pe evaluatori, să identifice încă de la început toate situațiile-problemă sau tipurile de acte de comunicare specifice contextului în care dorim să învețe elevul sau dorim să-l evaluăm.

Jacques Baille spune că termenul competență cunoaște un succes remarcabil astăzi, deoarece, mai mult ca altădată, legătura dintre educație și lumea muncii, a profesiilor, se dovedește a fi mai puternică decât se credea, în general. De fapt, termenul despre care vorbim în prezenta lucrare, și anume competența, a fost transferat în educație din domeniul economic, în ciuda neajunsurilor sau a confuziilor de interpretare. În realitate, conceptul de competență este relativ nou, neajungându-se până azi la o definiție unanim acceptată. Este deci, un concept polisemantic care a pătruns în mediul educațional cu o viteză relativ mare în mai toate sistemele care au îmbrățișat perspective curriculare și extracurriculare de organizare a învățământului.

Competența ca țintă în educație este destul de greu de evaluat întrucât face parte din gama unor rezultate școlare ample și profunde de maximă relevanță.

Lucian Ciolan propune câteva definiții preluate din lucrări de specialitate de referință în domeniu:

- Competența înseamnă abilitatea, capacitatea care permite reușita în exercitarea unei funcții sau în executarea unei sarcini.
- Din perspectivă pedagogică, prin competență se înțelege o abilitate însușită grație asimilării de cunoștințe pertinente și experienței care constă în circumscrierea și rezolvarea unor probleme specifice.
- În lucrarea *Instrucție și educație*, prof. Miron Ionescu definește competențele astfel: ansambluri integrate de capacitate și abilități de aplicare, operare și transfer al achizițiilor, care permit desfășurarea eficientă a unei activități, utilizarea în mod funcțional a cunoștințelor, principiilor și deprinderilor dobândite în diferite contexte formale, neformale și informale.
- Charles Hahji consideră competența sinonimă cu un anumit a ști să faci, identificat într-un câmp determinat și legat de un conținut anume.

Din punctul de vedere al autoarelor prezentei lucrări, competența poate fi considerată o disponibilitate a cuiva bazată pe resurse bine precizate, dar și pe experiența prealabilă, suficientă și semnificativ organizată a evaluatorului, precum și pe posibilitatea de materializare prin performanțe ale elevului, predictibile pe baza prestațiilor anterioare.

În principiu, organizarea învățământului din perspectiva formării competențelor la elevi va conduce la situații în care aceștia nu vor mai fi copleșiți cu asimilarea de informații punctuale, ci vor fi inițiate acele fundamente, concepte, tematici sau idei care au menirea de a structura o disciplină, un câmp al cunoașterii.

De asemenea, considerăm că un concept de notare este expresia pedagogică pentru actul de evaluare, rezultatul acestuia reieșind din asimilarea competențelor. Urmărindu-se obținerea de performanțe școlare, acestea nu sunt altceva decât un efect al competenței, în contextul școlar evaluarea raportându-se la producții sau prestații ale elevului. Tendințele actuale se îndreaptă spre extinderea evaluării de la simpla constatare a rezultatelor, la analiza procesului care le-a produs precum și la raportarea rezultatelor la obiectivele definite. În

același timp, pentru ca evaluarea să fie resimțită de către elev ca având efecte formative și nu negative, raportându-ne la diferite competențe, este utilă formarea și exersarea la elevi a capacității de autoevaluare deoarece elevii au nevoie să știe cât mai multe lucruri despre ei înșiși, despre dimensiunile personalității lor și despre manifestările lor comportamentale.

De fapt, locul și rolul evaluării în procesul instructiv-educativ se regăsesc într-o serie de activități de colectare, organizare și interpretare a datelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare în scopul adoptării unor decizii educaționale fundamentate pe concluziile desprinse din interpretarea și aprecierea rezultatelor. Astfel, așa-zisa evaluare de sistem urmărește gradul de realizare a finalităților macrostructurale în anumite limite de spațiu și timp care permit: atingerea unui ideal pedagogic, scopuri pedagogice ale sistemului educațional sau obiective generale ale sistemului de învățământ. Având în vedere faptul că succesul, într-o societate a cunoașterii în care competența are rol predominant, vizează oameni care știu să comunice, să gândească și să raționeze eficient, este ușor de înțeles că trebuie demonstrată o puternică motivare pentru ceea ce fac. În acest fel, procesul educațional actual devine un act de socializare, de culturalizare, de formare și dezvoltare a personalității elevului.

Din perspectiva disciplinei de studiu Limba și Literatura Română, în cadrul unor programe și proiecte educaționale desfășurate la nivelul activităților extracurriculare, profesorul are la dispoziție multiple modalități/instrumente de evaluare a competențelor de limbă, comunicare și literatură care să permită însușirea de cunoștințe necesare elevilor. Un astfel de proiect desfășurat la nivel național a fost **Lectura, în impas?** în cadrul căruia s-au desfășurat o serie de manifestări cultural-artistice care pot viza competențe de evaluare în concordanță cu cerințele actuale. În acest sens, se observă că programele școlare enunță conținuturi de învățare și competențe care trimit spre lectura subiectivă ce presupune mai multe momente în actul lecturii: prelectura, lectura propriu-zisă și postlectura, prin metoda clesidrei. Un alt aspect privind competențele de evaluare ține și de experiența profesorului la clasă și de puterea lui de a înfrumuseța lectura subiectivă, prin diferite maniere de lectură sau prin organizarea de activități extracurriculare care nu sunt de neglijat.

Unele forme posibile sub care se poate prezenta activitatea extrașcolară sunt: cercuri literare, reviste școlare, excursii literare, societăți literare, toate acestea constituindu-se ca aspecte moderne de instrucție, de educare și evaluare, rolul lor fiind și de a dezvolta deprinderi, aptitudini. Elevii au astfel prilejul de a-și consolida cunoștințele dobândite prin intermediul orelor, de a-și forma priceperi de muncă independentă, de a-și cultiva gustul pentru artă și frumos.

În cele ce urmează, prezint câteva modalități de evaluare a cunoștințelor însușite de elevi prin munca intelectuală extracurriculară pe care le-am aplicat în cadrul proiectului mai sus menționat:

Cercurile literar-artistice sunt manifestări ce pot fi organizate pe clasă, pe clase paralele sau pe școală. Ele se desfășoară în colectiv, în funcție de interesele și preocupările elevilor. Formele de activitate ale acestora sunt: referatul, medalionul literar, șezătoarea literară, simpozionul, procesul literar, vizita sau excursia literară.

Concursurile literare reprezintă activități deosebit de atractive și stimulatoare pentru elevi, întrucât aceștia își pun în valoare deprinderile de interpretare sau de analiză literară,

fiind un câștig consistent pentru cei care participă efectiv dar și pentru cei care asistă la asemenea concursuri.

Șezătoarea literară aduce în plus posibilitatea evaluării elevilor pe baza unor competențe mai speciale ce presupun momente artistice ca: dansuri, dramatizări, cântece, cuplete satirice.

Revistele școlare concretizează activitatea cercurilor literare, valorificând rezultatele muncii în echipă. Ele sunt un mijloc de educație în spiritul dragostei față de muncă, a pasiunii pentru știință dar și a respectului față de valorile morale și culturale. Aceste forme de manifestare sunt dovezi ale exprimării libere și subiective a elevilor, putând include: clubul curioșilor, culegeri de folclor, recomandări de lectură, caricaturi sau ilustrații.

Vizitele, drumețiile sau excursiile literare fixate în timp în locuri cu case memoriale, muzee literare se pot organiza la final de săptămână, de semestru sau de an școlar. Obiectivele unor astfel de activități sunt fixate dinainte, rolul acestora urmărind dezvoltarea multiplelor valențe educative și instructive. Avantajul acestor forme de evaluare a competențelor este contactul direct al elevilor cu obiectivele turistice și culturale, prin exemplificări pe viu a cunoștințelor transmise în timpul orelor de curs.

Așadar, toate aceste activități desfășurate în afara orelor de curs trebuie pregătite cu aceeași seriozitate și același simț de răspundere ca și activitatea pentru lecție deoarece prin toate aceste manifestări educative elevii demonstrează o muncă susținută, individual sau în echipă, factor deosebit de important care contribuie la cultivarea capacităților creatoare. Prin urmare, competențele de evaluare vizează intrarea în acțiuni competitive, controlarea argumentării, formularea cu ușurință a ideilor și convingerilor pentru dezvoltarea inteligenței și a talentului nativ. Dintre valențele formative ale acestor metode alternative de evaluare pot fi menționate: oportunitatea creată profesorului de a obține noi și importante informații asupra nivelului de pregătire al elevilor săi precum și posibilitatea elevului de a arăta ce știe să facă în raport cu competențele sale. În principiu, a evalua un elev pe baza aptitudinilor demonstrate în activități la lecție, dar și adiacente lecției propriu-zise, înseamnă a adapta nevoile acestuia la sarcinile de lucru primare, scoțând la suprafață potențialul creativ și originalitatea fiecărui individ în parte prin exersarea abilităților practic-aplicative, cunoștințele asimilate devenind astfel operaționale.

BIBLIOGRAFIE:

- Gherghina, Dumitru, *Didactica Nova*, Editura Didactica Nova, Craiova, 2010
 Ionescu, Miron, *Instrucție și educație*, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad, 2007
 Ciolan, Lucian, *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, București, 2008
 Egan, Kieran, *Imaginația în predare și învățare*, Editura Didactica Publishing House, București, 2008
 Gilbert, G., *Dialogul în educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974
 Bocoș, Mușata, *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002

EVALUAREA ELEVILOR

TOMOIAGĂ CLAUDIA SIMONA

LICEUL BORȘA

Evaluarea pedagogică vizează eficiența învățământului prin prisma raportului dintre obiectivele proiectate și rezultatele obținute de către elevi în activitatea de învățare. Ea se realizează de către profesor prin strategii didactice adecvate, încheindu-se cu aprecieri asupra funcționării interne a acțiunii educaționale. A evalua înseamnă a măsura și a emite judecăți de valoare asupra unei activități.

Cel mai relevant criteriu de clasificare a metodelor de evaluare este cel istoric, criteriu utilizat și de C. Cucuș (2009), potrivit căruia metodele de evaluare sunt tradiționale și moderne. Îmbinarea metodelor tradiționale de evaluare cu cele moderne asigură realizarea unei imagini globale a capacităților elevilor. Fiecare metodă, prezintă avantaje și dezavantaje deoarece urmărește capacități cognitive diferite.

Proba orală este o examinare verbală prin care profesorul urmărește la elevi volumul și calitatea cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor și capacitatea de a opera cu ele.

După cum afirmă Adrian Stoica în lucrarea "Evaluarea curentă și examenele", avantajele probelor orale sunt:

- flexibilitatea și adecvarea individuală a modului de evaluare prin posibilitatea de a alterna tipul întrebărilor și gradul lor de dificultate în funcție de calitatea răspunsurilor oferite de către elev;

- posibilitatea de a clarifica și corecta imediat eventualele erori sau neînțelegeri ale elevului în raport cu un conținut specific;

- formularea răspunsurilor urmărind logica și dinamica unui discurs oral, ceea ce oferă mai multă libertate de manifestare a originalității elevului, a capacității sale de argumentare etc.;

- posibilitatea dată învățătorului de a realiza evaluări de ordin atitudinal sau comportamental;

- stabilirea unei interacțiuni optime învățător-elev.

Dintre limitele probelor orale se pot aminti:

- diversele circumstanțe (factori externi) care pot influența obiectivitatea evaluării atât din perspectiva învățătorului, cât și a elevului;

- nivelul scăzut de fidelitate și validitate;

Proba practică vizează identificarea capacităților de aplicare în practică a cunoștințelor dobândite, a gradului de încorporare a unor priceperi și deprinderi concretizate în anumite suporturi obiectuale sau activități materiale.

Proba scrisă - prin care se verifică în cadrul unei ore întreaga clasă de elevi. Dintre avantajele probelor scrise se pot aminti:

- elevii își prezintă achizițiile educației fără intervenția profesorului;

- rezultatele sunt raportate la un criteriu unic de validare;

- avantajarea unor elevi timizi sau care se exprimă defectuos pe cale orală.

În afară de metodele clasice, se mai pot identifica o serie de noi metode, fie numite complementare, fie alternative. Caracterul complementar implică faptul că acestea completează

arsenalul instrumental tradițional (metode orale, scrise, practice) și că se pot utiliza simultan în procesul evaluativ. Metodele complementare de evaluare invocate, în ultimul timp, sunt următoarele: referatul, investigația, proiectul, portofoliul, observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, autoevaluarea.

Referatul permite o apreciere nuanțată a învățării și identificarea unor elemente de performanță individuală a elevului, care își au originea în motivația lui pentru activitatea desfășurată.

Se pot diferenția două tipuri de referate:

- referat de investigație științifică independentă, bazat pe descrierea demersului unei activități desfășurate în clasă și pe analiza rezultatelor obținute;

- referat bibliografic, bazat pe informarea documentară, biografică.

Investigația se prezintă ca un instrument ce facilitează aplicarea în mod creativ a cunoștințelor și explorarea situațiilor noi sau foarte puțin asemănătoare cu experiența anterioară. Investigația este o activitate care se poate derula pe durata unei ore de curs sau a unei succesiuni de ore de curs, în timpul căreia elevii demonstrează o gamă largă de cunoștințe și capacități. Elevul sau grupul de elevi primesc o temă cu sarcini precise, bine circumscrise. Se poate formula și sub forma unor teme de casă, dar definitivarea se va face în clasă, prin comentarea concluziilor.

Proiectul este o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, aplicată în evaluarea sumativă. Subiectul proiectului este stabilit de către profesor, dar, după ce se obișnuiesc cu acest tip de activitate, elevii pot propune subiectele.

Pentru a stabili strategia de evaluare a proiectului, profesorul trebuie să stabilească – în colaborare cu elevii – următoarele aspecte:

- ce se va evalua: procesul, produsul sau amândouă?

- care va fi rolul profesorului: evaluator continuu sau doar la sfârșitul proiectului?

- resursele materiale necesare sunt oferite de către profesor sau elevii trebuie să le procure?

- care sunt activitățile intermediare impuse (de exemplu; prezentarea unui plan preliminar)?

- ce format este cerut pentru prezentarea raportului?

- care sunt normele impuse pentru realizarea produsului?

Portofoliul este o metodă de evaluare complexă, proiectată într-o secvență mai lungă de timp, care oferă posibilitatea de a se emite o judecată de valoare, bazată pe un ansamblu de rezultate. Portofoliul oferă o imagine completă a progresului înregistrat de elev de-a lungul intervalului de timp pentru care a fost proiectat, prin raportarea la criterii formulate în momentul proiectării. Portofoliul se poate încadra într-o evaluare sumativă, furnizând nu doar o informație punctuală, într-un anumit moment al achizițiilor elevului, ci chiar o informație privind evoluția și progresele înregistrate de acesta în timp, alături de informații importante despre preocupările sale. Portofoliul este un produs complex și cuprinde următoarele documente: fișe de informare și documentare independentă, referate, eseuri, pliante, prospecte, desene, colaje, care pot constitui subiectul unor evaluări punctuale, dat nu în mod obligatoriu.

Observarea sistematică a comportamentului elevilor este o probă complexă ce se bazează pe următoarele instrumente de evaluare:

- fișa de evaluare;

- scara de clasificare;

- lista de control/verificare.

Autoevaluarea este o modalitate de evaluare cu largi valențe formative și poate să meargă de la autoapreciere verbală până la autonotarea supravegheată sau nu de profesor. Grilele de autoevaluare permit elevilor să-și determine, în condiții de autonomie, eficiența activităților realizate (Constantin Cucoș, 2008).

Metodele digitale se integrează perfect în evaluarea elevilor, devenind o necesitate în sistemul educațional de azi. Aceste inovații au devenit un mediu de învățare efectiv și produc beneficii pentru învățare. Utilizarea aplicației digitale „KAHOOT” este o platformă gratuită cu ajutorul căreia se pot crea teste interactive.

A fost inventată pentru a fi accesibilă tuturor persoanelor, la clasă sau în alte medii de învățământ din întreaga lume. Aplicația am folosit-o intens în perioada de muncă la distanță.

Avantajele utilizării aplicației KAHOOT:

Pentru profesori:

- îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;
- ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale;
- dezvoltarea creativității în proiectare.

Pentru elevi:

- îmbunătățirea abilităților digitale;
- dezvoltarea autocontrolului;
- înțelegerea reciprocă;
- dezvoltarea încrederii de sine

Wordwall este o platformă educațională care permite profesorilor să creeze o varietate de activități interactive, cum ar fi puzzle-uri, jocuri, flashcard-uri, activități de tip trivia și multe altele. Aceste resurse digitale pot fi utilizate pentru a consolida cunoștințele în diferite domenii de învățare, pentru a evalua cunoștințele elevilor și pentru a crea o experiență de învățare interactivă și distractivă.

Platforma Wordwall reprezintă o resursă valoroasă pentru educație, aducând o dimensiune interactivă și distractivă în procesul de învățare. Prin activitățile personalizate și adaptate, Wordwall sprijină dezvoltarea abilităților elevilor și le stimulează interesul pentru învățare. De asemenea, facilitează evaluarea și monitorizarea progresului, contribuind la o mai bună înțelegere a nevoilor și performanțelor elevilor. În era digitală, platforme precum Wordwall reprezintă un suport esențial pentru educatori în misiunea lor de a oferi o educație captivantă și relevantă elevilor. Pentru a da consistență analizei, am recurs la prezentare unei fișe de evaluare. Evaluarea are un impact important asupra comportamentului elevilor și le influențează, uneori decisiv, randamentul școlar, acționând la nivelul: tehnicilor de învățare („toceală” / memorare/ reproducere sau, dimpotrivă, creativitate / rezolvare de probleme) și motivației învățării.

Modulul: Administrarea firmei

Clasa: a XI-a

Nume și prenume elev:

Fisa de evaluare

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 1 punct din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 10 minute.

I. Pentru fiecare dintre cerințele de mai jos scrieți pe grila de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. După conținutul informațiilor transmise, relațiile organizatorice pot fi:

- a) de autoritate, de cooperare, de control, de reprezentare;
- b) ierarhice, de stat major, funcționale;
- c) de cooperare, ierarhice, de control;
- d) formale, informale, funcționale.

1p

2. Ponderea ierarhică reprezintă:

- a) distanța compartimentelor față de conducerea unității;
- b) numărul de persoane coordonate de către un cadru de conducere;
- c) ansamblul sarcinilor, competențelor și responsabilităților care revin unui angajat;
- d) nivelul de pregătire . 1p

3. Structura ierarhică este adoptată în firmele mici și se caracterizează prin:

- a) fiecare persoană este subordonată unui singur șef;
- b) apariția compartimentelor funcționale alături de cele operaționale;
- c) managerii pot fi specializați pe domenii;
- d) nici una dintre variantele a,b,c de mai sus. 1p

II. Notați pe grila de răspuns litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat și litera F, dacă apreciați că răspunsul este fals.

a) Postul reprezintă subdiviziunea primară a structurii organizatorice, definit prin ansamblul obiectivelor, sarcinilor, competențelor și responsabilităților care revin fiecărui membru al colectivului de angajați. 1p

b) Relațiile ierarhice se stabilesc între manageri și reprezentanții altor organizații. 1p

III. Completați propozițiile:

a) Componentele structurii organizatorice sunt.....1p

b) Nivelul ierarhic se caracterizează prin două elemente:.....1p

c) Compartimentele operaționale contribuie direct la realizarea obiectivelor firmei, în cadrul lor fiind exercitat.....și.....2p

GRILĂ DE RĂSPUNSURI

SUBIECTUL	RĂSPUNSUL ELEVULUI	RĂSPUNS CORECT	PUNCTAJ REALIZAT
1	1		
	2		
	3		
2	1		
	2		
3	1		
	2		
	3		

Puncte oficiu: 1

Total puncte:

În concluzie, metodele moderne de evaluare pot fi aplicate cu succes în evaluarea conținuturilor economice, dar acestea nu se află într-o continuă concurență cu cele tradiționale, din contră alternarea și combinarea acestora conduce la un demers educativ performant.

Bibliografie

1. Cucos, C., (2008) - Teoria și metodologia evaluării, Editura Polirom, Iași.

2. Stoica, A., (coord.) (2001) - Evaluarea curentă și examenele, Editura Prognosis, București.

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL . PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

VLAD MĂRIOARA
LICEUL BORȘA

Evaluarea este actul didactic complex întregat întregului proces de învățământ care asigură evidențierea calității și cantității cunoștințelor dobândite și valoarea, nivelul, performanțele și eficiența acestora la un moment dat în mod curent, periodic și final, oferind soluții de perfecționare a actului de predare-învățare.

În sensul cel mai larg, evaluarea se concentrează asupra eficienței sistemului de învățământ considerat ca un subsistem al sistemului social. Ea se pronunță asupra funcționalității sistemului supraordonat-societatea-și cel subordonat-învățământul prin prisma felului în care acesta din urmă răspunde exigențelor și așteptărilor celui dintâi.

Evaluarea școlară este procesul prin care se delimitează, se obțin și se furnizează informații utile, permițând luarea unor decizii ulterioare. Evaluarea trebuie concepută nu numai ca un control al cunoștințelor sau ca mijloc de măsurare obiectivă, ci ca o cale de perfecționare, ce presupune o strategie globală a formării. Evaluarea constituie o ocazie de validare a secvențelor educative, a componentelor procesului didactic și un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale.

De-a lungul timpului, metodele de evaluare s-au diversificat, trecând de la forme rigide și standardizate, la practici mai flexibile și centrate pe elev. În acest context, se conturează două paradigme principale: evaluarea tradițională și evaluarea modernă. Cele mai cunoscute metode tradiționale sunt probele orale, probele scrise și probele practice, iar printre metodele moderne se numără: observarea sistematică a comportamentului elevului, investigația, proiectul, portofoliul, investigația, referatul, autoevaluarea și interevaluarea.

Avantajele utilizării probelor orale vizează flexibilitatea și adecvarea individuală ale modului de evaluare prin posibilitatea de a alterna tipul întrebărilor și gradul lor de dificultate în funcție de calitatea răspunsurilor oferite de către elev, posibilitatea de a clarifica și corecta imediat eventualele erori sau neînțelegeri ale elevului în raport cu un conținut specific și formularea răspunsurilor urmărind logica și dinamica unui discurs oral, ceea ce oferă mai multă libertate de manifestare a originalității elevului, a capacității sale de argumentare. Avantajul evident al acestei metode constă în aceea că evaluarea devine și o activitate de învățare, corectare, întărire, sistematizare și aplicare ale cunoașterii captate de elevi.

Probele scrise îndeplinesc următoarele avantaje: economia de timp pe care o realizează în cadrul bugetului alocat relației predare-învățare-evaluare, probele scrise permit evaluarea unui număr mare de elevi într-un timp relativ scurt, acoperirea unitară ca volum și profunzime pe care acest tip de probe o asigură la nivelul conținutului evaluat; verificările scrise fac posibilă evaluarea tuturor elevilor asupra aceleiași secvențe curriculare, ceea ce face comparabile rezultatele elevilor, iar evaluarea în sine devine mai obiectivă; posibilitatea evaluatorului de a emite judecăți de valoare mult mai obiective, întemeiate pe existența unor criterii de evaluare

clar specificate și prestabilite; diminuarea stărilor tensionale, de stres, care pot avea un impact negativ asupra performanței elevilor timizi sau cu alte probleme emoționale.

Pentru realizarea cu succes a unei activități practice, este normal ca încă de la începutul secvenței de învățare elevii să fie avizați asupra: tematicii lucrărilor practice, a modului în care ele vor fi evaluate și condițiile care le sunt oferite pentru realizarea activității respective (aparate, unelte, săli de sport etc.). Probele practice, în măsura în care sunt bine concepute, ratifică în modul cel mai elocvent ceea ce elevii cunosc și pot să facă.

Ansamblul tradițional al metodelor de evaluare este îmbogățit cu noi tehnici pe care practica școlară le pune în evidență. Spre deosebire de metodele tradiționale care realizează evaluarea rezultatelor școlare obținute pe un timp limitat și în legătură cu o arie mai mare sau mai mică de conținut, metodele moderne realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu instruirea/învățarea, de multe ori concomitent cu acestea; pe de altă parte, ele privesc rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor capacități, dobândirea de competențe și mai ales schimbări în planul intereselor, atitudinilor, corelate cu activitatea de învățare. Evaluarea acestora presupune o investigare de mai lungă durată a comportamentului elevilor.

Metodele moderne de evaluare sunt mult mai suple și permit profesorului să structureze puncte de reper și să adune informații asupra derulării activității sale, utilizând instrumente care se adecvează mai mult la specificul situațiilor instructiv-educative.

Metodele moderne vin în completarea celor tradiționale și se pot utiliza simultan în procesul educativ și sunt mult mai suple, ceea ce permite profesorului să structureze puncte de reper și să adune informații asupra derulării activității sale, utilizând instrumente care se adecvează mai mult la specificul situațiilor instructiv-educative.

O evaluare devine interactivă atunci când este adaptată la nevoile educaționale ale celor care învață și reprezintă un demers interactiv, în cadrul căruia profesorul este interesat de progresul școlar al elevului, acordându-i ajutor pedagogic, sprijin cognitiv și metacognitiv imediat.

În concluzie, evaluarea tradițională și cea modernă nu se exclud reciproc, ci pot coexista într-un sistem educațional echilibrat. În timp ce evaluarea tradițională este potrivită pentru verificarea cunoștințelor teoretice și pentru examenele standardizate, evaluarea modernă oferă o imagine mai completă asupra progresului și dezvoltării elevului. Adoptarea unei abordări mixte, care să îmbine rigoarea evaluării tradiționale cu flexibilitatea și personalizarea celei moderne, poate conduce la o educație mai eficientă, adaptată nevoilor elevilor de astăzi.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cristina Vasile, Denisa Ene, Metodica și evaluarea, Ed. Rovimed Publishers, Bacău 2015
2. Constantin Cucos, Pedagogie, Ed. Polirom, 2014
3. Mușata- Dacia Bocoș, Instruirea interactivă, Ed. Polirom, Iași 2013

TRADIȚIE ȘI PROGRES ÎN EVALUAREA ȘCOLARĂ

Prof. ing CIOCANEA DIANA-LIOARA

LICEUL BORSA, jud. MARAMURES

Evaluarea reprezintă un pilon fundamental al procesului educațional, fiind modalitatea prin care se măsoară progresul și performanța elevilor. De-a lungul timpului, metodele de evaluare au evoluat semnificativ, reflectând schimbările din societate, tehnologie și psihopedagogie. Astăzi, în întreaga lume, se manifestă o tranziție de la evaluarea tradițională, axată pe testare standardizată și memorare, către metode moderne, centrate pe competențe, creativitate și gândire critică.

Evaluarea tradițională – caracteristici și limite

Evaluarea tradițională este caracterizată prin testele scrise, orale și examenele standardizate, care vizează în principal reproducerea cunoștințelor. Aceasta se bazează pe o relație ierarhică între profesor și elev, în care profesorul este principalul arbitru al performanței școlare. Notele obținute reprezintă principalul indicator al succesului educațional.

Un avantaj al acestui sistem este ușurința de aplicare și comparare între elevi. Totuși, evaluarea tradițională este adesea criticată pentru că favorizează învățarea mecanică și nu oferă o imagine completă a competențelor reale ale elevului, cum ar fi creativitatea, colaborarea sau abilitățile practice.

Evaluarea modernă – tendințe internaționale

La nivel internațional, multe sisteme educaționale adoptă metode de evaluare modernă, care vizează dezvoltarea unei game largi de competențe. Aceste metode includ: portofoliile educaționale, autoevaluarea și evaluarea între egali, proiectele individuale sau de grup, testele formative digitale și feedbackul continuu.

Țări precum Finlanda, Canada sau Noua Zeelandă sunt exemple de bune practici în acest sens. În Finlanda, evaluarea are un caracter formativ și nu se bazează pe examene naționale la vârste mici, accentul fiind pus pe sprijinirea procesului de învățare, nu pe sancționare. În Canada, se practică evaluarea continuă, cu implicarea elevului în procesul de autoevaluare și stabilirea obiectivelor proprii.

Compararea celor două abordări

Diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă nu țin doar de metode, ci și de filosofie. În timp ce prima se concentrează pe „ce știe elevul”, a doua urmărește „ce poate face elevul cu ceea ce știe”. De asemenea, evaluarea modernă pune accent pe feedback constructiv și pe rolul activ al elevului în propriul proces educațional.

Totuși, ambele forme pot coexista într-un sistem educațional echilibrat. De exemplu, examenele standardizate pot oferi date relevante la nivel național sau internațional, în timp ce evaluările formative pot ghida procesul de învățare zilnic. Provocarea majoră este adaptarea evaluării la nevoile individuale ale elevilor, fără a pierde din vedere standardele educaționale.

În concluzie, evaluarea elevilor este un domeniu în continuă schimbare, influențat de tendințele globale, de progresul tehnologic și de nevoia de adaptare la o societate dinamică. Integrarea metodelor moderne de evaluare nu înseamnă eliminarea celor tradiționale, ci o armonizare între ele, în beneficiul dezvoltării armonioase a elevilor. Viitorul educației stă în capacitatea de a crea un sistem de evaluare flexibil, echitabil și orientat spre formarea de competențe relevante pentru viață.

Exemple de evaluare – Modulul Manevrarea vehiculelor (clasa a XII-a)

Am dat exemple de evaluare traditionala versus moderna la clasa a XII-a

Specializarea : Transporturi

Modulul : Manevrarea vehiculelor

Exemplu de evaluare tradițională

Disciplină: Manevrarea vehiculelor – Clasa a XII-a

Tema: Efectuarea corectă a virajelor și parcărilor în condiții de siguranță

Tip: Test scris + observație practică

Cerinte:

1. Redactează un răspuns de 10-15 rânduri la următoarea întrebare:

Explică regulile de efectuare a unui viraj la dreapta într-o intersecție aglomerată, incluzând aspecte legate de poziționare, semnalizare și verificarea oglinzilor.

2. La partea practică (demonstrație pe poligon):

Efectuează o manevră de parcare laterală pe partea dreaptă, conform indicațiilor instructorului.

Criterii de evaluare:

- Acoperirea corectă a etapelor teoretice (claritate, structură, noțiuni tehnice corecte)
- Executarea corectă a manevrei
- Respectarea indicațiilor și a normelor de siguranță

Notare: Se acordă note de la 1 la 10, pe baza unei grile standard.

Exemplu de evaluare modernă

Tip: Evaluare practică + autoevaluare + portofoliu video

Activitate:

Elevii sunt împărțiți în grupe de 2-3. Fiecare grup:

1. Înregistrează un scurt videoclip (3–5 min) în care unul dintre elevi explică și demonstrează, cu ajutorul unui vehicul real sau simulare, efectuarea unei manevre (ex. întoarcere în trei mișcări, parcare oblică etc.).
2. Completează o fișă de autoevaluare, în care descriu ce au făcut corect, ce pot îmbunătăți și cum au colaborat.
3. Primesc feedback format din partea profesorului și a colegilor (evaluare între egali).

Criterii de evaluare:

- Calitatea explicației tehnice și corectitudinea manevrei
- Creativitatea și claritatea prezentării
- Gradul de implicare și reflecție personală (autoanaliză)

Evaluare finală: Calitativă + punctaj pentru rubrică (Ex: 1–5 puncte pentru fiecare criteriu)

Concluzie

Comparând cele două exemple de evaluare la disciplina „Manevrarea vehiculelor”, se observă că evaluarea tradițională se concentrează pe verificarea cunoștințelor teoretice și a execuției individuale a manevrelor într-un cadru formal, controlat.

În schimb, evaluarea modernă pune accent pe învățarea activă, colaborativă și pe reflecția personală, folosind mijloace digitale și metode participative. Dacă evaluarea tradițională asigură rigoare și disciplină, cea modernă dezvoltă competențe transversale precum comunicarea, spiritul de echipă și autonomia.

Prin urmare, integrarea elementelor din ambele tipuri poate oferi un proces educațional complet și adaptat cerințelor actuale.

EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

PROF. CHIȚU MAGDA MONICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.16 „M. I. DOBROGIANU” CONSTANȚA

Evaluarea în educație fizică și sport are un rol esențial în formarea armonioasă a elevului, nu doar din punct de vedere fizic, ci și din perspectivă cognitivă, afectivă și socială. Evaluarea permite profesorului să observe evoluția capacităților fizice ale elevilor (forță, viteză, rezistență, coordonare, echilibru). Evaluarea oferă date obiective în baza cărora se pot adapta exercițiile, în funcție de particularitățile de vârstă, sex, dezvoltare și condiție fizică ale fiecărui elev. Astfel, se evită uniformizarea și se asigură șanse egale de reușită pentru toți.

Rezultatele obținute la evaluări pot stimula elevii să-și îmbunătățească performanțele și să devină mai implicați în activitățile fizice. Evaluarea trebuie să fie obiectivă, echitabilă și motivantă și să nu se axeze exclusiv pe performanță, ci și pe implicare și progres. Prin evaluare, elevii învață să accepte feedbackul, să se autoevalueze și să respecte regulile competiției.

Proba de săritură în lungime de pe loc este o metodă simplă, dar eficientă, utilizată frecvent în cadrul orelor de educație fizică pentru a evalua dezvoltarea fizică și motrică a elevilor, în special în ciclul primar.

Scopul probei este evaluarea forței explozive a membrelor inferioare, coordonării, echilibrului și a controlului mișcării.

Materiale necesare pentru desfășurarea probei: o suprafață plană și aderentă (sală de sport sau teren de sport cu marcaj), centimetru/ ruletă de măsurare, bandă adezivă pentru marcarea liniei de plecare, ceta sau cariocă pentru notarea punctului de aterizare, foaie de evaluare pentru notarea rezultatelor.

Săritura presupune o contracție muscular rapidă și puternică a picioarelor pentru a genera o propulsie cât mai eficientă. Săritura necesită o bună sincronizare între balansul brațelor și mișcarea picioarelor. Elevul trebuie să pornească dintr-o poziție stabilă, să mențină echilibrul în timpul impulsului și să aterizeze corect, fără dezechilibrare sau cădere. Proba implică și capacitatea de a controla mișcarea corpului în aer și de a estima distanța și momentul optim de impuls și aterizare. Pe lângă rezultat (lungimea săriturii), se urmărește și modul de execuție: poziția corectă a trunchiului, folosirea brațelor pentru impuls, aterizarea pe ambele picioare.

Elevul trebuie să se așeze în spatele unei linii de plecare marcate pe sol, cu picioarele depărtate la nivelul umerilor, brațele sunt relaxate pe lângă corp, trunchiul este ușor aplecat în față, genunchii flexați. Elevul execută balansul brațelor spre înapoi și apoi înainte, sincronizat cu împingerea puternică a ambelor picioare de pe sol. Săritura se efectuează cu ambele picioare simultan, fără elan, doar din forța proprie. Aterizarea trebuie să se facă tot cu ambele picioare, pe tălpi, într-o poziție echilibrată, fără să cadă sau să se sprijine cu mâinile.

Se măsoară distanța de la marginea liniei de plecare până la cel mai apropiat punct atins de corp la aterizare (de obicei călcâiele). Dacă elevul cade în spate sau se dezechilibrează, se

măsoară până la acel punct. Se acordă două sau trei încercări, dar se notează cea mai bună săritură.

Este important ca elevii să fie încurajați să execute săritura corect, nu doar să urmărească distanța maximă. Se pot oferi explicații și demonstrații înainte de începerea probei. Evaluarea trebuie să fie obiectivă și încurajatoare, punând accent pe progres, nu doar pe performanță absolută.

Capacități/ competențe evaluate	Instrumente de evaluare (probe opționale)	Bareme pentru calificative:											
		clasa a III-a						clasa a IV-a					
		băieți			fete			băieți			fete		
		S	B	FB	S	B	FB	S	B	FB	S	B	FB
Forță member inferioare și superioare	Sărituri în lungime de pe loc	1,20m	1,25m	1,30m	1,15m	1,20m	1,25m	1,25m	1,30m	1,35m	1,20m	1,25m	1,30m

În procesul de evaluare a elevilor din ciclul primar, mai ales la proba de săritură în lungime de pe loc, este esențial ca baremele de notare să fie adaptate dezvoltării fizice, biologice și psihomotrice a copiilor. La vârstele mici, ritmul de creștere este diferit de la un copil la altul. Unii pot avea o dezvoltare musculo-articulară mai avansată, în timp ce alții se află în plină perioadă de creștere și adaptare. Prin urmare, un barem fix aplicat tuturor poate fi nedrept și nu reflectă cu acuratețe efortul și progresul individual.

Adaptarea baremelor permite aprecierea corectă a fiecărui copil în funcție de potențialul său actual, nu doar de un standard prestabilit. Evaluarea devine incluzivă, oferind șanse egale tuturor elevilor de a fi evaluați corect și motivați să participe.

Bibliografie:

- ✓ Programa școlară pentru disciplina Educație fizică clasele a III-a – a IV-a, București 2024
- ✓ Săvescu I. (2007) „Educație fizică și sportivă - culegere de exerciții fizice- Metodologie pentru învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional” Editura Aius Print Ed, Craiova

TEST DE EVALUARE SUMATIVĂ

Prof. înv. primar GHERASE LUMINIȚA-CARMEN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „M. I. DOBROGIANU” CONSTANȚA

Disciplina: Matematică

Unitatea de învățare: Înmulțirea numerelor naturale în centrul 0 – 100

Clasa a II-a

Prezentarea resursei educaționale deschise:

Prin intermediul testului de evaluare sumativă am urmărit modul în care elevii:

- efectuează înmulțiri cu numere naturale, în centrul 0 – 100;
- identifică factorul necunoscut dintr-o operație matematică de înmulțire;
- utilizează terminologia matematică (sumă, produs, diferență) în rezolvarea exercițiilor propuse;
- aplică terminologia matematică cunoscută în rezolvarea exercițiilor ce presupun calcularea unor sume, diferențe sau produse;
- operează cu expresii matematice de felul: „dublu”, „triplu”, „de atâtea ori mai mare”, „cu atât mai mare”, „cu atât mai mic”;
- stabilește valoarea de adevăr a unor enunțuri care ilustrează proprietățile operației de înmulțire;
- calculează în două moduri, aplicând distributivitatea înmulțirii față de adunare;
- respectă ordinea efectuării operațiilor matematice într-un exercițiu cu operații de gradul I și II;
- rezolvă probleme matematice ce presupun două sau trei operații matematice.

Numele și prenumele:

Data:

TEST DE EVALUARE

Matematică

Înmulțirea numerelor naturale în concentrul 0 – 100

1. Efectuează:

$3 \times 6 =$

$5 \times 9 =$

$2 \times 3 \times 5 =$

$7 \times 8 =$

$6 \times 7 =$

$4 \times 2 \times 4 =$

$2 \times 9 =$

$6 \times 0 =$

$7 \times 1 \times 4 =$

$4 \times 7 =$

$9 \times 9 =$

$2 \times 5 \times 3 =$

2. Completează factorii care lipsesc:

$6 \times \square = 36$

$\square \times 5 = 45$

$\square \times \square = 18$

$\square \times 5 = 25$

$6 \times \square = 54$

$\square \times \square = 64$

$9 \times \square = 0$

$\square \times 2 = 18$

$\square \times \square = 45$

$5 \times \square = 35$

$\square \times 4 = 32$

$\square \times \square = 30$

3. Se dau numerele 9 și 6. Află:

a) suma lor: _____

b) produsul lor: _____

c) diferența lor: _____

4. La produsul numerelor 8 și 9 adaugă diferența numerelor 14 și 9.**5. Micșorează suma numerelor 8 și 9 cu produsul numerelor 3 și 5.****6. Completează următoarele enunțuri:**

- numărul de 8 ori mai mare decât 6 este _____
- numărul cu 6 mai mare decât 7 este _____
- numărul cu 5 mai mic decât 8 este _____
- dublul numărului 8 este _____
- triplul numărului 6 este _____
- în 4 săptămâni sunt _____ zile
- la 6 mâini sunt _____ degete

7. Notează cu adevărat (A) sau fals (F):

$7 \times 8 = 9 \times 6 \quad \square$

$5 \times 0 = 0 \quad \square$

$2 \times 4 \times 5 = 6 \times 5 \quad \square$

$2 \times 3 \times 3 = 2 \times 9 = 6 \times 3 \quad \square$

$5 \times 6 + 30 = 10 \times 6 = 6 \times 10 \quad \square$

$7 \times 1 = 1 \quad \square$

8. Calculează în două moduri:

$3 \times (5 + 2) =$

$3 \times (5 + 2) =$

$(3 + 5) \times 6 =$

$(3 + 5) \times 6 =$

$6 \times (8 - 3) =$

$6 \times (8 - 3) =$

9. Calculează respectând ordinea efectuării operațiilor:

a) $100 - 9 \times 7 =$

b) $4 \times 7 + 4 \times 9 =$

c) $7 \times 7 + 3 \times 10 - 5 \times 4 =$

10. Cosmin are 8 mașinuțe iar Remus de 4 ori mai multe.

Câte mașinuțe au cei doi copii în total?

Rezolvare:

R:

11. Într-o livadă sunt 5 rânduri de cireși cu câte 9 cireși pe rând și 2 rânduri de vișini cu câte 6 vișini pe rând.

Câți pomi fructiferi sunt în total?

Rezolvare

R:

DESCRIPTORI DE PERFORMANȚĂ

Itemi	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
I.1	Efectuează corect toate înmulțirile cu numere naturale, în centrul 0 – 100;	Efectuează corect 10-11 înmulțiri;	Efectuează corect 8-9 înmulțiri.
I.2	Identifică și completează exercițiile de înmulțire date cu factorul necunoscut în 15-16 situații;	Completează corect exercițiile de înmulțire date cu factorul necunoscut în 13-14 situații;	Completează corect exercițiile de înmulțire date cu factorul necunoscut în 10-12 situații.
I.3	Aplică terminologia matematică studiată și calculează corect suma, diferența și produsul numerelor naturale date;	Calculează corect două din cele trei exerciții;	Calculează corect un singur exercițiu.
I.4	Utilizează corect terminologia matematică și efectuează cele trei operații matematice;	Efectuează corect două operații matematice;	Efectuează corect o singură operație matematică.
I.5	Operează corect cu expresiile matematice date și completează 6-7 enunțuri matematice;	Completează corect 4-5 enunțuri matematice;	Completează corect 2-3 enunțuri matematice.
I.6	Identifică proprietățile înmulțirii și stabilește corect valoarea de adevăr pentru 5-6 enunțuri matematice;	Stabilește corect valoarea de adevăr pentru patru enunțuri matematice;	stabilește corect valoarea de adevăr pentru cel puțin trei enunțuri matematice.
I.7	Aplică distributivitatea înmulțirii față de adunare și calculează corect cele trei exerciții;	Calculează corect două exerciții;	Calculează corect un singur exercițiu.
I.8	Respectă ordinea efectuării operațiilor și calculează corect toate exercițiile compuse;	Calculează corect două exerciții compuse;	Calculează corect un singur exercițiu compus.
I.9	Utilizează corect terminologia matematică și efectuează cele trei operații matematice;	Efectuează corect două operații matematice;	Efectuează corect o singură operație matematică.
I.10	Rezolvă corect problema dată, printr-o scădere și o adunare, formulând cele două întrebări și calculând corect;	Rezolvă problema dată, având o întrebare eronată sau o operație matematică necorespunzătoare;	Rezolvă parțial problema dată, fără întrebări sau cu o singură operație matematică efectuată corect.
I.11	Rezolvă corect problema dată, prin două adunări, formulând cele trei întrebări și calculând corect;	Rezolvă problema dată, având o întrebare eronată sau o operație matematică necorespunzătoare;	Rezolvă parțial problema dată, fără întrebări sau cu o singură operație matematică efectuată corect.

REZULTATELE PROBEI DE EVALUARE:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Calificative obținute											
		I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	I ₆	I ₇	I ₈	I ₉	I ₁₀	I ₁₁	C _{final}
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													

INTERPRETAREA REZULTATELOR:
CENTRALIZARE PE CALIFICATIVE

Nr.elevi Calificativ	Itemi											Calificativ final
	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	I ₆	I ₇	I ₈	I ₉	I ₁₀	I ₁₁	
FB												
B												
S												
I												

EVIDENȚA REALIZĂRII OBIECTIVELOR

Item	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	I ₆	I ₇	I ₈	I ₉	I ₁₀	I ₁₁
Obiectiv											
Nr. de elevi care au realizat integral obiectivul											
Nr.de elevi care au realizat parțial obiectivul											
Nr. de elevi care nu au realizat obiectivul											

GREȘELI FRECVENTE:

.....

.....

.....

MĂSURI AMELIORATIVE:

.....

.....

.....

PROIECT DIDACTIC

PROFESOR: PRICOPIE IONEL
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „M. I. DOBROGIANU” CONSTANȚA

CLASA: a VII-a A

EFFECTIV: 24 elevi (11 fete, 13 băieți);

DATA: 01.04.2025

DURATA LECȚIEI: 50 minute

LOC DE DESFĂȘURARE: Teren de sport

MATERIALE UTILIZATE: fluier, mingide baschet, jaloane, copete

TEMELE LECȚIEI:

- **Tema 1** Viteza/ Dezvoltarea vitezei în regim de coordonare
- **Tema 2** Pase în doi din deplasare/ Consolidareaprinderii și pasării mingii din deplasare cu accent pe precizia paselor

Tipul lectiei; dupa componența tematică mixtă, dupa etapele învățării deprinderilor saupriceperilor - consolidare

COMPETENȚE GENERALE:

2.Utilizarea achizițiilor specifice educației fizice și sportului în vederea propriei dezvoltări fizice armonioase și a capacității motrice

3. Adoptarea unui comportament conform regulilor specifice, pe parcursul organizării, practicării și participării caspectator la activitățile de educație fizică și sport

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.3 Efectuarea exercițiilor complexe pentru dezvoltarea calităților motrice

2.4. Aplicarea procedeelor tehnice de bază în acțiuni specifice disciplinelor sportive studiate

3.2. Aplicarea pe parcursul activităților a prevederilor regulamentare

COMPETENȚE DERIVATE:

a) Psiho-motorii

-executarea corectă a exercițiile propuse pentru dezvoltarea vitezei în regim de coordonare

b) Cognitive

- respectarea regulilor și indicațiile date pe parcursul lecției

c) Afective

- manifestarea unei atitudinide fair-play în timpul activității sportive, manifestarea interesului fata de desfasurarea lecției de educație fizică

STRATEGII DIDACTICE:

- **METODE ȘI PROCEDEE:-** explicația ;conversația ; demonstrația ;-observare sistemică ; apreciere verbală ;- exersarea complexului de dezvoltare fizică armonioasă

- **MIJLOACE DIDACTICE** : - captarea atenției, - exerciții din școala alergării, săriturii; - exerciții de dezvoltare fizică armonioasă, - exerciții de dezvoltare a vitezei în regim de coordonare, sisteme de acționare specifice perfecționării deprinderilor din jocul de baschet.
 - **FORME DE ORGANIZARE:** frontal, individual, pe perechi
- Bibliografie:** Savescu I(2007) „Educație fizică și sportivă- culegere de exerciții fizice- Metodologie pentru învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional” Editura Aius PrintEd, Craiova, Programa școlară clasele V-VIII

Verigă și Durată	Conținut	Dozare	Formații de lucru, indicații metodice	Modalități de evaluare	Obs
1. Organizarea colectivului de elevi; 2 min	-alinieră, salutul, prezența -controlul echipamentului și verificarea stării de sănătate; -anunțarea temelor;	-1’ -30’’ -30’’	În linie pe un rând: ☺☺☺☺☺☺☺ ☺		
2. Pregătirea organismului pentru efort; 8 min	-mers pe vârfuri cu brațele sus; -mers normal; -mers pe călcâie cu brațele la spate; -mers normal -mers ghemuit cu palmele pe genunchi; -mers normal -alergare ușoară -mers cu mișcări de respirație -alergare cu genunchii sus; - mers -alergare cu pendularea gambelor înapoi -mers -alergare cu pendularea gambei înainte -mers -alergare laterală cu pas adăugat; -mers	1L 1l 1L 1l 1L 1l 1tura teren 1l 1D 1l 1D 1l 1D 1l 1D	-în coloană câte unu	Evaluare continuă Aprecieri verbale	

	-alergare cu pas săltat (pasul ștrengarului) -mers - alergare cu pas sărit -mers	1l 1D 1l 1D 1l			
3. Influențarea selectivă a aparatului locomotor; 9 min	Exercițiul nr. 1 PI- stând depărtat, palmele pe solduri T1-T2 – aplecarea capului spre înainte cu arcuire T3-T4 – aplecarea capului spre înapoi cu arcuire T5-T6 – aplecarea capului spre înainte cu arcuire T7-T8 – aplecarea capului spre înapoi cu arcuire Exercițiul nr. 2 PI- stând depărtat, palmele pe solduri T1-T2 – aplecarea capului spre stânga cu arcuire T3-T4 – aplecarea capului spre dreapta cu arcuire T5-T6 – aplecarea capului spre stânga cu arcuire T7-T8 – aplecarea capului spre dreapta cu arcuire Exercițiul nr. 3 PI- stând depărtat, palmele pe solduri T1-T2 – răsucirea capului spre stânga cu arcuire T3-T4 – răsucirea capului spre dreapta cu arcuire T5-T6 – răsucirea capului spre stânga cu arcuire T7-T8 – răsucirea capului spre dreapta cu arcuire Exercițiul nr.4 PI- stând depărtat, bratele pe langa trunchi T1-T8 - rotări de brate alternativ spre înainte Exercițiul nr.5 PI- stând depărtat, bratele pe langa trunchi T1-T8 - rotări de brate alternativ spre înapoi	4x8t 4x8t 4x8t 4x8t 4x8t	- în linie pe patru rânduri	Evaluare continuă Aprecieri verbale	

	Exercițiul nr.6 PI- stând depărtat, brațul stâng sus, brațul drept pe lângă corp: T1-T2 – extensia brațelor cu arcuire T3-T4- brațul drept sus și brațul stâng pe lângă corp, extensia brațelor cu arcuire T3-T4- brațul stâng sus și brațul drept pe lângă corp, extensia brațelor cu arcuire T3-T4- brațul drept sus și brațul stâng pe lângă corp, extensia brațelor cu arcuire Exercițiul nr.7 PI- stând depărtat, brațele îndoite la nivelul pieptului T1-T2 extensia brațelor cu arcuire T3-T4 întinderea brațelor lateral cu arcuire T5-8 idem T1-2; T3-4 Exercițiul nr.8 PI- stând depărtat, brațele întinse spre înainte T1-T8 forfecarea brațelor Exercițiul nr.9 PI- stând depărtat, brațele pe langa trunchi T1-T2 – ridicarea brațelor prin înainte sus, extensie de trunchi cu arcuire T3-T4 – îndoirea trunchiului spre înainte cu arcuire T5-T6 – ridicarea brațelor prin înainte sus, extensie de trunchi cu arcuire T7-T8 – îndoirea trunchiului spre înainte cu arcuire Exercițiul nr.10 PI- stând depărtat, palmele pe solduri T1-T2 îndoirea trunchiului lateral stânga cu arcuire	4x8t 4x8t 4x8t 4x8t			
--	--	---	--	--	--

	T3-T4 îndoirea trunchiului lateral dreapta cu arcuire T5-8 idem T1-2; T3-4 Exercițiul nr.11 PI- stând depărtat, palmele la ceafă T1-T2 răsucirea trunchiului spre stânga cu arcuire T3-T4 răsucirea trunchiului spre dreapta cu arcuire T5-8 idem T1-2; T3-4 Exercițiul nr.12 PI- stând, palmele pe solduri T1-8 sărituri ca minge ape loc Exercițiul nr.13 PI- stând, palmele pe solduri T1 săritura laterală stânga T2 revenire la poziția inițială T3 săritura laterală dreapta T4 revenire la poziția inițială T5-8 idem T1, T2; T3, T4	4x8 4x8t 4x8t			
4. Viteza în regim de coordonare 10 min	Ștafetă: -primul elev din fiecare sir are câte o minge, traseul contine doua cercuri (fiecare cerc are un obiect) și un punct de întoarcere (jalon); la semnal sonor primul elev din fiecare sir se deplasează cu viteză maximă la primul cerc și așează mingea în interiorul cercului și ia obiectul, se deplasează la al doilea cerc și face schimb de obiecte, după care ocolesc jalonul și se întorc în viteză la urmatorul coleg, care tot în viteză face schimb de obiecte din interiorul cercurilor ocolesc jalonul și predă următorului	2x 30m p:40''	-pe patru șiruri Se execută la semnal sonor (comanda profesorului)	Evaluare continuă Aprecieri verbale Observația	

	coleg, după se duce la coada șirului propriu. --traseul conține 2 cercuri și un punct de întoarcere (jalon); la semnal sonor primul elev din fiecare șir se deplasează cu viteză maximă și pășesc în interiorul unui cerc pe care îl "îmbracă" de jos în sus, după care își continuă deplasarea în viteză maximă la următorul cerc cu care procedează la fel, ocolesc jalonul și se deplasează în viteză la următorul elev care realizează aceleași traseu, după se duce la coada șirului propriu - traseul conține 1 cerc (în fiecare cerc este câte un maiou) și un punct de întoarcere (jalon); la semnal sonor primul elev din fiecare șir se deplasează cu viteză maximă și pășesc în interiorul cercului, îmbracă maioul după care își continuă deplasarea în viteză maximă ocolesc jalonul, când ajung lângă cerc dezbracă maioul și îl lasă în interiorul cercului, continuă deplasarea în viteză la următorul elev care realizează același traseu, după se duce la coada șirului propriu	2x30m p:40'' 2x30m p:40''			
5. Pase în doi din deplasare (Baschet) 18 min	-suveica dublă, elevii sunt așezați pe 4 șiruri, câte două șiruri față în față, șirul din partea dreaptă cu o minge, pase în doi din deplasare, după executare se duce la coada șirului opus, următorii pleacă după ce primesc mingea	8x20m p:40''	-pe patru șiruri 00000 00000 00000 00000	Evaluare continuă Aprecieri verbale Observația	
	- suveică dublă, elevii sunt așezați pe 4 șiruri, câte două șiruri față în față, șirul din partea dreaptă cu o minge, pase în doi din deplasare	2x20m p:40''	pe patru șiruri 00000 00000		

	precedată de dribling (dupa ce a primit pasa execută un dribling și apoi pasează), după executare se duce la coada șirului opus, următorii pleca după ce primesc mingea		00000 00000		
6. Revenirea organismului i după efort; 2 min	Alergare ușoară	1tura de teren	-în coloană câte unul:	Aprecieri verbale	
7. Concluzii și aprecieri; 1 min	-adunarea, aprecieri asupra desfășurării orei; -evidențieri pozitive și deficiențe; -alinieră, salutul și părăsirea terenului de sport în mod ordonat.	1'	-în linie pe un rând: -Apreciere verbală	Aprecieri verbale	

TEST DE EVALUARE

Prof. înv.primar ZATIC MARIA MINODORA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 M.I.DOBROGIANU, CONSTANȚA

CLASA a III-a

DISCIPLINA : Matematică**U.Î.: Înmulțirea numerelor****OBIECTIVE:**

- O.1 să scrie înmulțirile corecte după desenele și adunările repetate date
- O.2 să scrie produsele corecte
- O.3 să completeze corect înmulțirile cu factorul care lipsește
- O.4 să efectueze corect operațiile cerute de expresiile matematice
- O.5 să stabilească valoarea de adevăr a enunțurilor matematice,
- O.6 să calculeze corect exercițiile, respectând ordinea efectuării operațiilor
- O.7 să rezolve corect o problemă

DESCRIPTORI DE PERFORMANȚĂ

FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
- scrie corect cele șase înmulțiri pe baza desenelor sau adunărilor repetate - rezolvă corect toate înmulțirile - completează corect înmulțirile cu factorii care lipsesc - efectuează corect toate operațiile cerute de expresiile matematice - stabilește corect valoarea de adevăr a expresiilor matematice, - calculează corect, respectând ordinea efectuării operațiilor - rezolvă corect problema	- scrie corect cel puțin patru înmulțiri pe baza desenelor sau adunărilor repetate - rezolvă corect cel puțin opt înmulțiri - completează corect cel puțin opt înmulțiri cu factorii care lipsesc - efectuează corect cel puțin patru operații cerute de expresiile matematice - stabilește corect valoarea de adevăr a cel puțin patru enunțuri matematice, - stabilește planul de rezolvare și efectuează două calcule	- scrie corect cel puțin două înmulțiri pe baza desenelor sau adunărilor repetate - rezolvă corect cel puțin patru înmulțiri - completează corect cel puțin patru înmulțiri cu factorii care lipsesc - efectuează corect cel puțin două operații cerute de expresiile matematice - stabilește corect valoarea de adevăr a cel puțin două expresii matematice - efectuează două operații corecte

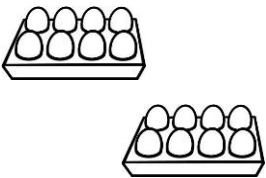
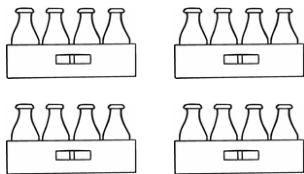
Numele _____

Data

TEST DE EVALUARE

1. Scrie ca înmulțiri :

a.)

		
Câte ouă sunt în cutii?	Câți peștișori sunt în acvarii?	Câte sticle sunt în cutii ?
$\square \times \square = \square$	$\square \times \square = \square$	$\square \times \square = \square$

b.)

$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$9 + 9 + 9 + 9 =$	$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 =$
$\square \times \square = \square$	$\square \times \square = \square$	$\square \times \square = \square$

2. Scrie produsul:

$8 \times 5 = \dots\dots$
 $= 10$

$4 \times 2 = \dots\dots$
 $= 21$

$9 \times 3 = \dots\dots$
 $= 45$

$3 \times 5 = \dots\dots$
 $= 14$

$4 \times 4 = \dots\dots$
 $= 12$

$4 \times 8 = \dots\dots$
 $= 25$

$2 \times 8 = \dots\dots$

$5 \times 7 = \dots\dots$

$10 \times 3 = \dots\dots$

$4 \times 5 = \dots\dots$

$3 \times 6 = \dots\dots$

$3 \times 3 = \dots\dots$

3. Completează înmulțirile:

$\dots\dots \times 7 = 14$

$\dots\dots \times 2$

$\dots\dots \times 5 = 50$

$\dots\dots \times 3$

$\dots\dots \times 2 = 6$

$\dots\dots \times 9$

$\dots\dots \times 6 = 30$

$\dots\dots \times 7$

$\dots\dots \times 2 = 4$

$\dots\dots \times 4$

$\dots\dots \times 9 = 18$

$\dots\dots \times 5$

4. Află:

a) numărul cu 3 mai mare decât 8:

- b) numărul de 2 ori mai mare decât 9:.....
- c) numărul cu 4 mai mic decât 6:
- d) dublul numărului 8
- e) produsul numerelor 3 și 7.....

5. Adevărat sau fals ?

Numerele care se înmulțesc se numesc factori.	
Rezultatul înmulțirii se numește diferență.	
$4 \times 6 = 2 \times 2 \times 6$	
97×3 nu este egal cu 3×7	
Înmulțire înseamnă scădere repetată.	
$9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 9 \times 5$	

6. Calculează ținând cont de ordinea operațiilor:

- a. $9 \times 5 + 42 =$

.....

.....

.....

.....

.....
- b. $70 - 7 \times 3 =$

.....

.....

.....

.....

.....
- c. $7 + 3 \times 9 - 8 =$

.....

.....

.....

.....

.....
- d. $4 \times 6 + 9 \times 5 =$

.....

.....

.....

.....

.....
- e. $5 \times 8 - 3 \times 7 =$

.....

.....

.....

.....

.....
- f. $3 \times 5 + 4 \times 8 - 2 \times 4 =$

.....

.....

.....

.....

.....

7. Mama a cumpărat 5 cornuri cu ciocolată, a 7 lei fiecare corn și 8 prăjituri cu frișcă, a câte 9 lei fiecare.

Câți lei a plătit mama pe cumpărături ?

Rezolvare :

.....

.....

.....

.....

.....

R :

EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE, ABORDĂRI TRADIȚIONALE ȘI CONTEMPORANE

Prof. PALADE IULIAN HORĂȚIU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.9 GALAȚI

Viața școlii stă sub semnul valorii și valorizării. Nimic din ceea ce se petrece în acest spațiu nu scapă exercițiului anxiologic, de atribuire a unor valori. Semnificarea și evaluarea reprezintă un moment esențial al „lanțului” didactic. Cum acțiunea didactică este premeditată și vizează atingerea unor scopuri, este firesc ca cineva să se intereseze dacă ceea ce trebuie făcut a fost făcut (Constantin C, 2006, p 365).

Teoria și metodologia evaluării au suferit o serie de schimbări de optică, astfel încât se discută despre o nouă paradigmă care presupune înlocuirea termenului de „evaluare” cu acela de „activitate evaluativă”. Din această sintagmă se poate înțelege deplasarea accentului de la evaluarea ca instrument de măsurare și control, la evaluarea privită ca un ansamblu de acțiuni, de procese cognitive ale elevului care favorizează autoreglarea și autorefecția în învățare. Din perspectiva acestor idei, evaluarea trebuie să devină dinamică și să contureze tot mai explicit sintagma exprimată de specialiști referitoare la complexitatea procesului de evaluare școlară ca fiind „învățarea asistată de evaluare” (Pascaru M, 2016).

Elaborarea noilor programe școlare exprimă orientări conceptuale diferite, cu implicații atât în ceea ce privește activitățile de predare - învățare, axate pe formarea de competențe generale și specifice, cât și activitatea de evaluare sumativă, coordonată cu valorile standardelor curriculare de performanță exprimate prin nivelul de competențe dobândite de elevi la finalul unui ciclu școlar.

În definiția clasică, evaluarea este un proces menit să măsoare și să aprecieze valoarea rezultatelor sistemului de educație, eficacitatea resurselor, a condițiilor și operațiile folosite în desfășurarea activității, în vederea luării deciziilor privind ameliorarea activității în etapa următoare.

Evaluarea tradițională este sinonimă cu aprecierea clasică, cu notația sau corecția, cu, control continuu al învățării școlare. În evaluarea tradițională notarea este un scop în sine, un mijloc de clasificare sau de certificare, este centrată pe elev și apreciază conformitatea cunoștințelor predate, incriminează doar elevul nu și criteriile de evaluare.

Evaluarea modernă este o activitate care însoțește pas cu pas procesul de predare învățare; este parte integrantă a procesului didactic; dezvoltă permanent o funcție de feed-back pentru elev; solicită o diversitate a tehnicilor de evaluare, a metodelor, precum și creșterea gradului de adecvare a acestora la situații didactice concrete; nu este un scop în sine, un simplu control, ci se realizează în vederea adoptării unor decizii și măsuri ameliorative.

Sintetizând tendințele evaluării moderne, Dan Potolea și Marin Manolescu (2005, p.11) ajung la următoarele concluzii:

- „s-a îmbogățit” cantitativ și s-a dezvoltat calitativ cadrul conceptual din domeniul evaluativ;
- în vocabularul cotidian cu privire la evaluare, se întâlnesc frecvent o multitudine de termeni noi, în timp ce alții, folosiți tradițional, și-au îmbogățit semnificația, în consens cu schimbările din planul teoriei și practicii educaționale;
- evaluarea modernă este abordată în termeni de procese și nu de proceduri/modalități de măsurare a rezultatelor învățării;
- termenul clasic de „evaluare”, care ne conduce în mod spontan și obligatoriu cu gândul la „control”, „verificare”, „examinare”, ar trebui înlocuit, nu numai la nivel terminologic, cât mai ales ca mod de concepere, prin sintagma „activitate evaluativă”.

În vederea conceperii și aplicării adecvate ale evaluării în activitățile școlare, Constantin Cucoș (2006, p. 370), afirmă că ar trebui să se țină cont de câteva mutații de accent, constatate în ultimul timp, având drept consecințe redimensionarea și regândirea strategiilor evaluative în consens cu o serie de exigențe:

- extinderea acțiunii de evaluare, de la verificarea și aprecierea rezultatelor – obiectivul tradițional- la evaluarea procesului, a strategiei care a condus la anumite rezultate, evaluarea nu numai a elevului ci și a conținutului, a metodelor, a obiectivelor, a situației de învățare, a evaluării;
- luarea în calcul și a altor indicatori, alții decât achizițiile cognitive, precum conduita, personalitatea elevilor, atitudinile, gradul de încorporare a unor valori etc;
- diversitatea tehnicilor de evaluare și creșterea gradului de adegvare a acestora la situațiile didactice concrete (extinderea folosirii testului docimologic, a lucrărilor cu caracter de sinteză, a modalităților complementare sau alternative de evaluare, punerea la punct a unor metode de evaluare a achizițiilor practice);
- deschiderea evaluării spre mai multe perspective ale spațiului școlar (competențe relaționale, comunicarea profesor – elev, disponibilitățile de integrare socială);
- necesitatea întăririi și sancționării cât mai operative a rezultatelor evaluării, scurtarea feedback-ului, a drumului de la diagnosticare la ameliorare, inclusiv prin integrarea eforturilor și a explorării dispozițiilor psihice ale elevilor,
- centrarea evaluării asupra rezultatelor pozitive și nesancționarea în permanentă a celor negative;
- transformarea elevului într-un partener autentic al profesorului în evaluare prin autoevaluare, interevaluare și evaluare controlată.

Evaluarea trebuie concepută nu numai ca un control al cunoștințelor sau ca un mijloc de măsurare obiectivă, ci ca o cale de perfecționare, ce presupune o strategie globală a formării. Evaluarea constituie o ocazie de validare a justetei segvențelor educative, a componentelor procesului didactic și nu un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale.

În analiza evoluției conceptului de evaluare școlară, se observă o dinamică a schimbărilor pe care a suferit-o acest concept. Inițial evaluarea era privită ca o acțiune de

măsurare a intrărilor în sistemul de formare, ca o activitate de examinare și notare. Ulterior, accentul s-a deplasat pe evaluarea competențelor evaluatorilor și evaluărilor, iar în ultima perioadă, în care ne aflăm și noi astăzi, evaluarea este privită ca un proces complex de emitere de judecăți de valoare asupra procesului și produsului învățării în scopul îmbunătățirii performanțelor elevilor

Deopotrivă se poate discuta și despre o diversificare a obiectului evaluării. La început achizițiile școlare supuse evaluării constau în cunoștințe, apoi s-a făcut tranziția de la cunoștințe spre capacități, pentru ca, treptat, să se ajungă la evaluarea unor produse creative, valori și atitudini. Dar cea mai radicală schimbare este aceea a evaluării competențelor educaționale văzute ca un ansamblu de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare.

Putem vorbi despre evaluare modernă din momentul în care accentul a fost pus pe evaluarea ca parte integrantă a învățării și nu ca un proces separat, când evaluarea a apreciat rezultatele pozitive ale elevului, nu doar a subliniat performanțele negative, când evaluarea a trecut de la funcția informativă la cea formativă și formatoare, când evaluarea acoperă atât domenii cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare și se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de predare și învățare pe care le implică.

Dacă dorim ca evaluarea să fie cu adevărat în folosul copilului și să-l ajute să-și construiască viitorul, sunt necesare consolidarea și dezvoltarea binomului „evaluare tradițională- evaluare modernă”, pentru că ele coexistă în spațiul școlar și pot fi puse în slujba unei învățări eficiente.

Bibliografie:

- 1.Constantin, C. Pedagogie – Ed. a II- a, rev. și adăug. – Iași: Polirom, 2006.
- 2.Pascaru M. Tendințe în modernizarea evaluării școlare. În: Didactica Genesis, 2016.
- 3.Potolea, D., Manolesu, M (2005). Teoria și practica evaluării educaționale, Ministerul Educației și Cercetării, Proiect pentru Învățământul Rural.
4. <http://didactica.genesis.ro/tendinte-modernizarea-evaluarii-scolare/>

EVALUAREA COPIILOR ÎNTRE MODERN ȘI TRADIȚIONAL ÎN GRĂDINIȚE

Profesor învățământ preșcolar: **CLAUDIA ELENA LUCA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIHAIL SADOVEANU
STRUCTURA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGI „PRICHINDEL”
ÎNTORSURA BUZĂULUI

Evaluarea în învățământul preșcolar are un rol esențial în cunoașterea progresului copiilor, în adaptarea demersurilor educaționale și în asigurarea unui climat de învățare centrat pe nevoile individuale ale fiecărui copil. În contextul actual, grădinițele se află la intersecția dintre metodele tradiționale de evaluare și cele moderne, bazate pe observație sistematică, portofolii și autoevaluare. Evaluarea în grădiniță, realizată prin metode tradiționale, se baza în principal pe testarea cunoștințelor prin fișe și exerciții scrise. Aceste metode erau centrate pe rezultate, nu pe proces, și adesea nu reflectau întregul potențial al copilului. De asemenea, ele nu țineau cont suficient de ritmul individual de dezvoltare sau de latura emoțională și socială a copilului.

Conform Curriculumului pentru educație timpurie (2019), evaluarea are caracter formativ, continuu și este realizată prin metode diverse:

- Observarea sistematică
- Portofoliul educațional
- Fișe de progres
- Jurnalul educatorului
- Autoevaluarea (în forme adaptate vârstei)

Se evaluează progresul copilului, nu performanța comparativă cu ceilalți.

Evaluarea în educația timpurie a evoluat semnificativ în ultimele decenii, accentul mutându-se de la metodele rigide și standardizate către o abordare centrată pe copil, care urmărește dezvoltarea holistică.

1. Observația sistematică. Observația este una dintre cele mai valoroase metode de evaluare la vârsta preșcolară. Educatorul urmărește comportamentele copilului în contexte naturale (jocuri, activități didactice, interacțiuni sociale) fără a interveni sau influența activitatea.

- Instrumente utilizate: fișe de observație, jurnale educaționale, grile de evaluare.
- Scop: identificarea progresului, a intereselor și nevoilor individuale.
- Avantaje: metodă neintruzivă, autentică, oferă o imagine reală asupra dezvoltării copilului.

2. Portofoliul copilului Portofoliul este o colecție organizată de lucrări ale copilului, care ilustrează progresul acestuia într-o perioadă determinată.

- Conținut: desene, fișe, proiecte, înregistrări video, fotografii, povești create de copil.
- Rol: reflectă dezvoltarea și învățarea pe termen lung.

- Implicare activă: copilul poate participa la selecția materialelor, contribuind astfel la autoevaluare și reflecție.

3. Jocul ca metodă de evaluare Jocul este forma naturală de exprimare și învățare la copilul preșcolar, dar și o metodă excelentă de evaluare.

- Tipuri de joc: jocuri simbolice, jocuri de construcție, jocuri didactice.
- Evaluare indirectă: se observă abilități precum cooperarea, creativitatea, comunicarea, logica.
- Exemplu: un joc de sortare poate evidenția capacitatea de clasificare și înțelegere a relațiilor.

4. Conversația și interviul informal. Conversațiile spontane sau ghidate permit educatorului să exploreze gândirea, emoțiile și nivelul de înțelegere al copilului.

- Exemplu: întrebări precum „Ce ai desenat aici?” sau „Cum te-ai simțit în joc?” pot oferi informații relevante.
- Beneficii: stimulează limbajul și reflectarea asupra propriei experiențe.

5. Evaluarea prin proiecte. Proiectele integrate oferă ocazia copilului de a aplica ceea ce a învățat în mod creativ și colaborativ.

- Exemplu de proiect: construirea unui oraș din cuburi, crearea unei povești ilustrate.
- Evaluare complexă: implică gândirea critică, munca în echipă, motricitatea fină și exprimarea personală.

6. Instrumente digitale de evaluare. Tehnologia modernă oferă instrumente care facilitează documentarea și analiza progresului copilului.

- Aplicații utilizate: Educație.ro.
 - Beneficii: partajare facilă cu părinții, feedback în timp real, stocare digitală a materialelor.
 - Limitare: necesită competențe digitale din partea educatorului și a părinților.
7. Autoevaluarea și evaluarea între copii. Chiar și copiii preșcolari pot fi implicați în forme simple de evaluare a propriei activități sau a colegilor.
- Metode adaptate: alegerea desenului preferat, utilizarea de emoticoane pentru exprimarea stării („Mi-a plăcut activitatea”).
 - Beneficii: dezvoltă gândirea reflexivă și empatia.

Principii moderne în evaluarea preșcolarilor

1. Continuitate: Evaluarea este un proces permanent, realizat zilnic, nu doar la finalul unei unități de învățare.

2. Individualizare: Se respectă ritmul propriu al fiecărui copil, fără comparații între colegi.

3. Centrare pe proces, nu doar pe rezultat: Se apreciază efortul, implicarea și progresul, nu doar produsul final.

4. Colaborare cu familia: Părinții sunt implicați în procesul de evaluare prin comunicare constantă și partajarea progresului copilului.

Exemple de bune practici pe niveluri de vârstă și domenii de dezvoltare

Nivel: 0–3 ani (creșă)

Domeniul: Dezvoltarea fizică, sănătate și igienă

Tradițional: Note din fișe privind mersul sau hrănirea.

Modern: Jurnal de observație – exemplu: „Maria a urcat singură 3 trepte astăzi”.

Bună practică: Utilizarea unei grile de dezvoltare motorie completată săptămânal și discutată cu familia.

Domeniul: Dezvoltare socio-emoțională

Exemplu: Observarea comportamentului în timpul rutinei – reacția la despărțirea de părinte.

Instrument: Fișă de atașament sigur/insecur.

Bună practică: Înregistrări video scurte (cu acord parental) pentru analiză educatoare-părinte.

Nivel: 3–5 ani (grădiniță mică și mijlocie)

Domeniul: Limbaj, comunicare și premize citire/scriere

Tradițional: Fișe cu cerințe de trasare sau recunoaștere litere.

Modern: Observarea spontană a limbajului în jocul de rol.

Bună practică: Portofoliu cu lucrări desenate de copil și comentariile proprii (dictate/adnotate de educator).

Domeniul: Dezvoltare cognitivă și cunoașterea lumii

Exemplu: La activități STEM (sortare, măsurare) – educatorul notează exprimările spontane ale copilului: „Cubul ăsta e mai greu!”.

Bună practică: „Colțul cercetătorului” – copii filmați/observați în timp ce explorează, urmat de discuții individuale.

Nivel: 5–6 ani (grupa mare, preșcolari)

Domeniul: Capacități și atitudini în învățare

Tradițional: Fișe de evaluare sumativă.

Modern: Autoevaluare cu pictograme – copilul alege un smiley în funcție de cum s-a simțit într-o activitate.

Bună practică: "Cartea mea de învățare" – o agendă unde copilul lipește desene, idei, bilețele dictate educatorului.

Domeniul: Dezvoltare artistică și creativă

Exemplu: Evaluare prin expoziții de grup, fără clasificare.

Bună practică: Expoziție „Ce mi-a plăcut să fac luna asta” – copilul își alege lucrarea preferată și o explică.

Pentru implementare eficientă este recomandat

- Familiarizarea părinților cu metodele moderne – prin ateliere sau discuții.
- Formarea continuă a cadrelor didactice în metode de observare și analiză pedagogică.
- Digitalizarea portofoliilor – prin aplicații simple (ex. Seesaw, ClassDojo) în grădinițele dotate.

- Echilibru între observația directă și documentarea progresului – fără exces de documente birocratice.

Evaluarea modernă în grădiniță este mai puțin despre „ce știe copilul” și mai mult despre cum evoluează, ce îl motivează, cum se simte în procesul învățării. Integrarea metodelor moderne, fără a elimina complet metodele tradiționale, oferă o perspectivă completă asupra dezvoltării copilului și sprijină o educație timpurie de calitate.

Fișă de observație individuală – copil preșcolar

Date generale

Nume prenume copil:

Grupa:

Data observației:

Perioada observată:

Educatore:

Domenii de dezvoltare urmărite	Comportamente observabile	Observații specifice (exemple concrete)
1. Dezvoltare socio-emoțională	- Se joacă împreună cu alți copii - Își exprimă emoțiile - Respectă reguli simple	
2. Dezvoltare cognitivă	- Găsește Recunoaște culori, forme, cifre - Răspunde la întrebări soluții	
3. Dezvoltare a limbajului	- Vorbește clar - Pune întrebări - Povestește întâmplări	
4. Dezvoltare motrică fină	- Ține corect creionul - Decupează cu foarfeca - Realizează puzzle-uri	
5. Dezvoltare motrică grosieră	- Aleargă, sare, se cațără - Coordonează mișcările - Participă la jocuri de mișcare	
6. Autonomie personală	- Se îmbracă singur - Merge la toaletă - Își strânge jucăriile	

Observații suplimentare / comportamente remarcabile:

Concluzii / Recomandări:

Semnătura educatoarei: _____

Data completării: _____

Bibliografie:

1. Cucoș, C. (2017). Pedagogie. Editura Polirom, Iași. – Capitol despre evaluare în învățământul preuniversitar și metode didactice.
2. Jalobeanu, M. (coord.) (2019). Didactica activităților instructiv-educative în grădiniță. Editura Universitară, București.– Abordare practică a metodelor de predare și evaluare în educația timpurie.
3. Stan, E. (2014). Evaluarea în învățământul preșcolar și primar. Editura Didactică și Pedagogică, București.– O lucrare dedicată complet evaluării la vârste mici.
4. Cerghit, I. (2008). Metode de învățământ. Editura Polirom, Iași.– Oferă o analiză comparativă între metode tradiționale și moderne.
5. Ministerul Educației Naționale (2020). Programa pentru învățământul preșcolar.– Document oficial ce include orientări privind evaluarea la nivel preșcolar.
6. UNICEF & UNESCO (2021). Learning through Play – Strengthening learning through play in early childhood education programmes.– Ghid internațional despre joc ca metodă de învățare și evaluare.
7. Năstase, L. (2015). Evaluarea copilului în grădiniță. Revista Didactica Nova, nr. 3, Timișoara. – Articol axat pe observația ca instrument principal de evaluare.

VECHI ȘI NOU ÎN EVALUARE

**BARBURA MIHAELA-ALINA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "NICOLAE POPOVICIU", BEIUȘ**

Evaluarea este un proces important în activitatea instructiv-educativă. Este un reper în a determina nivelul de cunoștințe al elevilor. De aceea este necesar a aplica o evaluare inițială(predictivă) la început de ciclu, an școlar, abordare ce trebuie aplicată la clasă astfel încât, pe parcursul anului școlar să fie un reper în a observa evoluția elevului. În vederea observării nivelului la care se ajunge, a punctelor slabe din însușirea noțiunilor se aplică evaluarea formativă(continuă) care se poate desfășura sub mai multe forme: extemporale, lucrări de control, proiecte, examinare orală. Și urmează evaluarea sumativă la sfârșit de unitate/modul/teste de progres care ajută la determinarea nivelului la care a ajuns clasa și consolidarea informației transmise.

Această etapă atât de necesară în actul educațional se poate face printr-o evaluare tradițională sau modernă, cele două reprezentând două abordări distincte în contextul actual al procesului de predare-învățare-evaluare. Însă ele nu pot fi separate, completându-se reciproc.

La noi în țară evaluarea pune accent pe capacitatea elevilor de a reține informații și a le reproduce, fiind evaluați după aceleași standarde și criterii bine stabilite (excepție copiii cu CES). Prin acest tip de teste se compară rezultatele între elevi și școli apreciindu-se progresul sau regresul. Minusul acestei evaluări este îngrădirea capacității de creație și folosirea abilităților practice ale elevilor.

Prin urmare, evaluarea tradițională este centrată pe profesori și pe conținut. Aceasta se face prin teste scrise, lucrări la final de modul, examene standardizate având ca scop măsurarea cunoștințelor acumulate și acordarea unei note. Accentul se pune pe rezultatele finale, uniformitate și standardizare.

În ultimii ani, începând cu perioada COVID, s-au dezvoltat numeroase platforme deosebit de utile în timpul orelor. Acestea implică flexibilitate, creativitate, opțiunea elevului de a învăța în ritmul propriu putând, astfel, vorbi, încet-încet, de o pedagogie digitală.

În această eră a digitalizării poate fi inclusă și evaluarea modernă. Astfel proiectul, studiul de caz, etc, sarcini pe care elevul le poate primi și care pot implica utilizarea diverselor programe, site-uri de studiu/informare devine mai atractiv, incitant, dezvoltă capacitatea elevului de a distinge între informațiile false și cele reale, ne scoate din rutina orelor. Ei devin mândri de ceea ce au realizat și începe o concurență corectă, benefică, dacă e activitate individuală, între elevi. Iar dacă e o activitate în grup, aceasta duce la consolidarea relațiilor dintre elevi, la munca în echipă care te învață să apreciezi și păreriile celorlalți, să înveți, să te perfecționezi, să devii mai bun. Important este ca profesorii să-i învețe

pe elevi să studieze/analizeze mai multe site-uri, să verifice informațiile și acest lucru e valabil și dacă folosesc ChatGPT sau Gemini. Consider că aceste evaluări se pot încadra în cele moderne.

Deasemenea un test de câteva minute pe platforme precum Kahoot, Google Forms, Mentimeter, Canva poate evidenția, în timp scurt, minusurile din cunoștințele elevilor și măsurile ameliorative necesare.

Deși această evaluare modernă își are provocările sale (unele probleme în utilizarea tehnologiei, timp pentru realizarea proiectelor, studiilor de caz, testelor) în timp ea se dovedește utilă în dezvoltarea elevului

Prin urmare se poate spune că evaluarea modernă este centrată pe elev și pe competențe incluzând autoevaluarea, evaluarea colegială, portofolii, proiecte, observații continue. Scopul ei este dezvoltarea gândirii critice, a creativității și a colaborării. Ea utilizează tehnologii digitale (platforme educaționale, rubrici interactive, feedback automat). În același timp este mai flexibilă și adaptată nevoilor individuale.

Ca și concluzie, aș putea spune că evaluarea elevilor se află într-un proces continuu de transformare, fiind influențată de noile direcții pedagogice și de realitățile societății contemporane.

În schimb, evaluarea tradițională oferă stabilitate și comparabilitate, empatie și orientare spre dezvoltarea completă a individului. Idealul pare a fi o sinteză între cele două abordări: o evaluare echilibrată, justă, adaptată la nevoile elevului și cerințele lumii moderne.

Bibliografie:

iteach.ro/experimentedidactice/evaluarea-traditionala-evaluarea-moderna-analiza-critic-constructiva

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

**Prof. IRIMICIUC LOREDANA,
COLEGIUL TEHNIC DE INDUSTRIE ALIMENTARĂ SUCEAVA**

Evaluarea este un pilon esențial al procesului educațional, reflectând nu doar nivelul de cunoștințe dobândit de elevi, ci și filosofia educației dintr-o anumită epocă și cultură. Într-un sistem în continuă schimbare, în care accentul se mută de la transmiterea de informații către formarea de competențe și abilități relevante pentru societatea modernă, metodele de evaluare trebuie și ele să evolueze. Tema „evaluării moderne vs. tradiționale” devine, astfel, un subiect de reflecție fundamental pentru cadrele didactice care doresc să sprijine progresul real al elevilor.

Evaluarea tradițională, prezentă de-a lungul secolelor în școli, este caracterizată prin instrumente standardizate: teste scrise, lucrări de control, examene orale și note numerice. Aceste metode oferă o imagine aparent obiectivă asupra nivelului de cunoștințe, fiind ușor de aplicat și de comparat între elevi. Cu toate acestea, ele presupun o abordare rigidă, deseori bazată pe memorare mecanică și pe presiunea rezultatului, nu a progresului. În colegiile tehnice și mai ales în școlile profesionale, aceste metode pot produce efecte negative. Elevii care se confruntă cu dificultăți de învățare sau care provin din medii defavorizate – cazuri frecvente în școlile cu profil tehnologic – se pot simți descurajați atunci când evaluarea nu ține cont de efort, ci doar de produsul final. De asemenea, elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), care intră în sistem cu lacune vizibile, în special în domenii precum limba engleză, nu pot fi corect reflectați prin aceste metode uniforme.

Evaluarea modernă se distinge prin flexibilitate, personalizare și diversitate. Aceasta își propune să măsoare nu doar ce știe elevul, ci și cum gândește, cum aplică cunoștințele în contexte reale, cum colaborează cu alții și cum își dezvoltă autonomia în învățare. Portofoliile educaționale, proiectele interdisciplinare, evaluarea prin sarcini autentice, fișele de autoevaluare și rubricile analitice sunt doar câteva dintre instrumentele moderne utilizate la nivel internațional. De exemplu, într-un context de colegiu tehnic, unde elevii învață meserii precum preparator produse făinoase sau din carne, tinichigiu sau mecanic auto, evaluarea ar trebui să includă sarcini autentice: descrierea în limba engleză a unui proces tehnic, redactarea unui formular de inspecție, sau rezolvarea unei situații ipotetice în care un client semnalează o problemă la autovehicul.

În multe țări europene, evaluarea este parte integrantă a procesului de învățare, nu un eveniment separat. În Finlanda, de exemplu, accentul cade pe autoevaluare și feedback constructiv. Elevii nu primesc note în primii ani de școală, ci se concentrează pe învățarea prin descoperire și cooperare. În Olanda, evaluarea este centrată pe progresul individual, iar în Regatul Unit, sistemul GCSE* combină evaluarea continuă cu proiecte practice și portofolii. Aceste modele internaționale sunt adaptabile și în sistemul românesc, cu ajustări în funcție de specificul fiecărei unități de învățământ. În colaborarea mea cu Centrul Școlar de Educație Incluzivă, am observat cât de eficientă poate fi evaluarea vizuală și interactivă pentru elevii cu CES.

În plus, pentru elevii din învățământul profesional care încep cu niveluri scăzute de competență lingvistică în limba engleză, aplicarea Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi (CEFR) permite o evaluare graduală, echitabilă și realistă. Un elev care poate înțelege și

urma instrucțiuni simple într-un context profesional este, de fapt, competent la nivelul său – chiar dacă exprimarea liberă este încă limitată.

În era digitală, tehnologia este un aliat valoros în procesul de evaluare. Platformele educaționale online oferă posibilitatea de a crea teste interactive, de a urmări progresul elevilor în timp real și de a oferi feedback imediat. Instrumente precum Kahoot!, Quizizz, Wordwall sau Google Forms permit evaluări variate, atractive și accesibile tuturor elevilor. Mai mult, inteligența artificială (IA) începe să transforme radical procesul de evaluare. Aplicațiile educaționale inteligente pot analiza răspunsurile elevilor, identifica punctele slabe și sugera exerciții adaptate nivelului fiecăruia.

Pentru elevii din colegii tehnice, aceste instrumente pot face diferența între eșec și progres. Evaluarea asistată digital nu mai este o simplă notare, ci un proces de învățare în sine, în care greșeala devine oportunitate, iar repetiția – garanția consolidării. Deși evaluarea modernă oferă beneficii clare, aplicarea sa în realitate întâmpină dificultăți: lipsa timpului, numărul mare de elevi, lipsa de formare specifică a profesorilor și reticența sistemului la schimbare. În colegiile tehnice, unde accentul este pus pe formarea profesională, evaluarea non-standardizată este încă privită cu scepticism, mai ales în absența unor ghiduri clare.

În calitate de profesor de limba engleză într-un colegiu tehnic, am înțeles că evaluarea nu este un scop în sine, ci un mijloc prin care sprijinim elevii în a-și descoperi potențialul și a-l valorifica. Elevii de la școala profesională, precum și cei cu cerințe educaționale speciale, nu au nevoie de etichete sau comparații, ci de evaluări care să reflecte ceea ce pot face, nu ceea ce nu pot încă. Îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne, deschiderea către tehnologie și empatia față de nevoile reale ale elevilor pot transforma procesul de evaluare într-o experiență de învățare autentică. Într-un sistem educațional incluziv, echitabil și modern, evaluarea devine un dialog, nu o sentință – un pas înainte spre o educație cu adevărat centrată pe elev.

* În sistemul de învățământ din Regatul Unit, GCSE (General Certificate of Secondary Education) reprezintă un examen standardizat care se susține la finalul Key Stage 4 (învățământul secundar obligatoriu), de obicei la vârsta de 16 ani. Acesta este un pas important pentru a continua studiile superioare sau pentru a urma cariere vocaționale.

Bibliography and Webgraphy

OECD (2013). Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment. OECD Publishing.

<https://www.oecd.org/education/school/synergies-for-better-learning.htm>

British Council – Assessment and CEFR

<https://www.britishcouncil.org/school-resources/find/assessment-cefr>

Education Endowment Foundation (EEF) – Assessment Toolkit

<https://educationendowmentfoundation.org.uk/tools/assessment-tools>

Platforme interactive pentru evaluare formative: Kahoot! Quizizz, Wordwall

<https://kahoot.com>

<https://quizizz.com>

<https://wordwall.net>

Grammarly AI Feedback Tool

<https://www.grammarly.com/edu>

EVALUAREA ELEVILOR CU CES

Prof. Înv. Primar: **BIREȘ ROZALIA**

ȘCOALA PRIMARĂ NR 2 FĂGETU, JUD. SĂLAJ

Evaluarea reprezintă una dintre etapele importante ale activității didactice, de calitatea ei depinzând calitatea întregului proces didactic. Modul de realizare al acestui proces, rezultatele obținute și modul în care sunt acestea sunt prezentate elevilor, concluziile formulate și modul adecvat de folosire al acestora, sunt determinante în abordarea ulterioară a demersului didactic.

Evaluarea trebuie realizată în permanență, integrată în toate etapele procesului didactic, elevii cunoscând în permanență ce se așteaptă de la ei, ce au reușit să realizeze, cât au reușit să realizeze, ce pot face pentru a-și îmbunătăți activitatea și rezultatele. Pentru elevi, evaluarea trebuie să fie stimulativă, să-i motiveze, și nu să reprezinte un factor de stres, un „test” la care trebuie să ia o notă, fără să înțeleagă foarte clar ce reprezintă această notă. Elevii trebuie să fie preocupați de obținerea unor rezultate bune nu doar pentru a obține un loc bun în ierarhia elevilor clasei sau școlii ci și pentru că aceste rezultate bune reprezintă un pas înainte în pregătirea și formarea lor. Pentru profesori, evaluarea nu trebuie să reprezinte o modalitate de pedepsire a elevilor, prin acordarea unor note mici, ci un mijloc prin care elevii să fie motivați, stimulați să-și îmbunătățească și depășească rezultatele.

Evaluarea trebuie să se realizeze într-un cadru empatic și de pe poziții de compatibilitate culturală cu beneficiarii ei. Aceasta presupune facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități și participarea acestora și a reprezentanților legali la toate nivelurile evaluării. Parteneriatul în evaluare este esențial; părinții au dreptul să fie consultați, să participe la luarea deciziilor consecutive evaluării, să cunoască planurile și programele de intervenție și progresele pe care le realizează copilul. Evaluarea este un act de mare responsabilitate pentru toți factorii implicați: copii, părinți, specialiști evaluatori.

În consecință, evaluarea este un proces continuu, de planificare și programare care orientează elaborarea planului de servicii personalizate și programele de intervenții personalizate. Evaluarea trebuie să fie complexă și să evite formalismul. Aceasta presupune o abordare multidisciplinară - medicală, psihologică, pedagogică și socială - complementară, uneori inter-instituțională, iar din analiza și sinteza tuturor datelor rezultate reies și trebuie să se propună soluții de integrare a copiilor cu CES.

Identificarea și evaluarea complexă a copiilor cu dizabilități și alte cerințe speciale reprezintă o problemă foarte complexă și aflată în plină dinamică.

Principiile evaluării copilului cu dizabilități:

- Evaluarea trebuie să fie subordonată *interesului superior* al copilului - creșterea nivelului de “funcționalitate”, de implicare activă în planul vieții individuale și sociale.

- Evaluarea trebuie axată pe *potențialul* de dezvoltare a copilului.
- Evaluarea necesită o abordare *complexă și completă* a elementelor relevante (sănătate biopsihică, nivel de instrucție și educație, grad de adaptare psiho-socială, situație economică ș.a.) precum și a interacțiunii dintre acestea.
- Evaluarea trebuie să fie *unitară*, să urmărească și să opereze cu aceleași obiective, criterii, metodologii, pentru toți copiii.
- Evaluarea trebuie să aibă un caracter *multidimensional*, altfel spus să determine nivelul actual de dezvoltare, pentru a oferi un prognostic și recomandări privind dezvoltarea viitoare a copilului, în integralitatea sa.
- Evaluarea presupune o *muncă în echipă*, cu participarea activă și responsabilizarea tuturor specialiștilor implicați (psihologi, medici, pedagogi, profesori, educatori, sociologi, asistenți sociali, logopezi etc.).
- Evaluarea se bazează pe un *parteneriat* autentic cu beneficiarii direcți ai acestei activități: copilul și persoanele care îl au în ocrotire.

Evaluarea – proces continuu și complex

Evaluarea trebuie privită ca proces complex, continuu, dinamic, de cunoaștere și estimare cantitativă și calitativă a particularităților dezvoltării și a capacității de învățare a copilului. Evaluarea presupune colectarea de informații cât mai complete, interpretarea de date, punerea și rezolvarea de probleme în scopul orientării deciziei și intervenției. Evaluarea este o parte dintr-un proces și nu demers ulterior și exterior diverselor tipuri de intervenții: educaționale, de protecție, de tratament și recuperare etc. Demersul evaluativ nu se rezumă la o activitate constatativă, ci investighează potențialul de dezvoltare și învățare și sugerează programe ameliorativ-formative pe anumite paliere de dezvoltare. Evaluarea statică, în care se pune accent pe ceea ce poate face efectiv copilul, pe abilitățile pe care le are la un moment dat și nu pe capacitățile sale de dezvoltare a fost înlocuită cu evaluarea dinamică, prin care se estimează potențialul de învățare în scopul folosirii lui ca suport în formarea abilităților necesare dezvoltării plenare a copilului.

Probele și testele de evaluare au drept obiectiv determinarea abilităților și a disponibilităților imediate pentru dezvoltare. O asemenea abordare exclude definitiv teza “caracterului irecuperabil” al copilului cu dizabilități. Evaluarea stabilește elementele pozitive din dezvoltarea copilului, ca punct de plecare în activitatea de recuperare (reabilitare). Evaluarea fără măsuri de intervenție este un nonsens, ca și intervenția fără evaluare și monitorizare continuă. Sistemul de intervenție în care este cuprins copilul cu dizabilități trebuie să cuprindă obligatoriu următorii pași: identificare – diagnoză – orientare – măsuri și servicii de intervenție (de exemplu recuperare și reabilitare) și suport – reevaluare — integrare și includere socială.

În consecință, evaluarea este un proces continuu, de planificare și programare care orientează elaborarea planului de servicii personalizate și programele de intervenții personalizate.

Evaluarea parametrică implică utilizarea unor teste sau probe. Însă evaluarea trebuie să includă și observația directă și sistematică, istoricul dezvoltării copilului (anamneza), date socio-culturale, analiza produselor activității, analiza erorilor, analiza de sarcini, inventarele de abilități, chestionare, interviul, dialogul cu părinții etc. Aceste metode de evaluare permit monitorizarea copilului în contexte naturale de viață, iar informațiile culese prin intermediul lor ne oferă o adevărată “hartă” a evoluției copilului și a comportamentelor sale în domenii fundamentale, precum relațiile cu activitatea și cu mediul, relațiile cu ceilalți, relațiile cu sine.

Etape ale evaluării

Demersul evaluativ în cazul copiilor cu dizabilități parcurge următoarele mari etape:

Evaluare inițială – constatativă, ale cărei obiective sunt:

- identificarea, inventarierea, clasificarea, diagnosticarea;
- stabilirea nivelului de performanțe sau potențialul actual al copilului;
- estimarea/prognoza dezvoltării ulterioare, bazată pe potențialul individual și integrat al copilului;
- stabilirea încadrării: pe grad sau nivel, educațional etc;
- stabilirea parametrilor programului de intervenție personalizată

Evaluarea formativă este un tip de evaluare continuă care evidențiază nivelul potențial al dezvoltării și urmărește inițierea unor programe de antrenament a operațiilor mintale. Ea nu este centrată pe deficit, ci evidențiază ceea ce știe și ce poate copilul, ce deprinderi și abilități are într-o anumită etapă a dezvoltării sale.

Evaluarea finală are ca obiective:

- estimarea eficacității intervenției sau a programului;
- modificarea planului sau a programului, în raport de constatări;
- reevaluarea copilului și reconsiderarea deciziei.

Evaluarea trebuie să fie complexă și să evite formalismul. Evaluarea complexă presupune o abordare multidisciplinară - medicală, psihologică, pedagogică și socială - complementară, uneori inter-instituțională, iar din analiza și sinteza tuturor datelor rezultate reies și trebuie să se propună soluții de orientare a copiilor către serviciile adecvate.

Bibliografie

1. Boyne, R.; Rattansi, A., *Postmodernism and Society*, Macmillan, London, 1990;
2. Denzin, N.; Lincoln, Y., *Handbook of Qualitative Research*, Sage Publications, London, 1994;
3. Golu, Pantelimon, *Psihologie socială*, E.D.P., București, 1974;
4. Predescu, M., *Psihopedagogie specială*, Universitatea de Vest, Timișoara, 1994

EVALUAREA ELEVILOR LA MATEMATICĂ: TRADIȚIONAL VERSUS MODERN

prof. DIMULESCU CRISTIAN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 62, BUCUREȘTI

Evaluarea reprezintă o componentă esențială a procesului educațional, având rolul de a măsura progresul elevilor și de a oferi feedback util atât acestora, cât și profesorului. În predarea matematicii, evaluarea are o funcție aparte, având în vedere specificul acestei discipline, unde rigoarea și logica sunt esențiale. De-a lungul timpului, însă, s-au conturat două mari paradigme de evaluare: cea tradițională, axată pe verificarea cunoștințelor dobândite, și cea modernă, centrată pe dezvoltarea competențelor și aplicarea practică a conceptelor matematice.

Evaluarea tradițională: claritate, dar și limite

Evaluarea tradițională se bazează pe instrumente clasice, precum:

- **Teste scrise cu exerciții standardizate** (ex: rezolvarea ecuațiilor, probleme tip barem);
- **Ascultarea orală**, frecvent întâlnită în ciclul gimnazial;
- **Tezele (opțional, la alegerea profesorului, dar fără ponderea de 25% în medie, ci ca o simplă notă)**, cu subiecte rigide și punctaj fix;
- **Fișele de lucru sau exercițiile repetitive.**

Această metodă are avantajul obiectivității. De exemplu, un exercițiu precum „*Calculați valoarea expresiei: $(2x + 3)(x - 1)$ pentru $x = 2$* ” are un răspuns clar și poate fi notat ușor.

Cu toate acestea, evaluarea tradițională are și limite evidente:

- Se concentrează mai mult pe memorare decât pe înțelegere;
- Nu surprinde procesul de gândire al elevului;
- Nu încurajează formularea de soluții alternative sau aplicarea creativă a cunoștințelor.

Evaluarea modernă: spre dezvoltarea competențelor

Metodele moderne de evaluare vin în întâmpinarea noilor cerințe educaționale și ale societății, care valorizează gândirea critică, capacitatea de analiză și rezolvarea de probleme complexe. În acest context, evaluarea devine mai flexibilă, mai aplicată și mai centrată pe elev.

Exemple de metode moderne:

- **Proiecte interdisciplinare:** Elevii pot realiza un proiect despre „Utilizarea proporțiilor în arhitectură” sau „Matematica în planificarea unui buget familial”.
- **Portofoliul elevului**, care poate include fișe de reflecție, soluții proprii, grafice sau desene explicative.
- **Probleme deschise:** Spre exemplu, „Care este cea mai economică soluție pentru a împărți un teren pătrat în 3 zone egale?” – un exercițiu care dezvoltă gândirea spațială și creativitatea.
- **Evaluarea digitală** (ex. platforme precum Kahoot, Quizizz, Wordwall) – oferă feedback imediat și motivează elevii prin jocuri și competiție.

- **Autoevaluarea și evaluarea colegială** – elevii reflectează asupra propriei performanțe și oferă feedback colegilor.

Aceste metode pun accent pe procesul de învățare, nu doar pe rezultatul final, și creează oportunități pentru învățare activă și colaborativă.

Combinarea abordărilor: cheia unei evaluări echilibrate

În practică, nici una dintre metode nu este complet suficientă de una singură. Evaluarea tradițională asigură o bază solidă și o obiectivitate necesară în testarea competențelor de bază, în timp ce evaluarea modernă dezvoltă gândirea critică, autonomia și aplicabilitatea reală a matematicii.

De exemplu, o lecție despre funcții poate include:

- O evaluare tradițională cu exerciții de trasare a graficelor și identificare a caracteristicilor funcției;
- Dar și o sarcină de tip modern: „Realizează o prezentare despre cum poate fi folosită o funcție liniară în estimarea prețului în funcție de cantitate într-un magazin online”.

Această combinație permite o evaluare complexă, care valorifică atât cunoștințele teoretice, cât și abilitățile de aplicare și argumentare.

Evaluarea la matematică trebuie să țină cont de nevoile actuale ale elevilor și ale societății în ansamblu. Nu este vorba despre a alege exclusiv între o evaluare tradițională și una modernă, ci despre a construi un echilibru care să servească învățării autentice. Profesorul are rolul de a adapta metodele la nivelul clasei, la specificul conținutului și la nevoile individuale ale elevilor. Astfel, evaluarea devine nu doar un instrument de măsurare, ci o reală oportunitate de învățare și dezvoltare.

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2008). *Metode de învățământ*. Editura Polirom, Iași.
2. Cucoș, C. (2006). *Pedagogie*. Editura Polirom, Iași.
3. Potolea, D., Toma, S., Borzea, A. (2012). *Curriculum și evaluare*. Editura Paralela 45.
4. Marzano, R. J. (2006). *Classroom Assessment & Grading That Work*. ASCD.

TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

PROF. APOSTOL ADRIANA-FELICIA,

COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC, BUCUREȘTI

Sistemul educațional românesc se află acum la o răscruce în ceea ce privește evaluarea elevilor, pe o parte tradițională sau modernă. Din cele mai vechi timpuri, școala a fost echivalentă doar cu metode tradiționale care erau asimilate de elev într-un mod receptiv, permițându-i să înregistreze informațiile transmise. Cu toate acestea, strategiile didactice clasice au avut și încă au o poziție extrem de importantă în evaluare, certificată de pedagogi cu maximă responsabilitate. În trecut, se pune foarte mult accent pe evaluarea orală sau scrisă, atunci când venea vorba de notarea copilului. În cadrul orelor de Limba și literatura română, predominau testele docimilogice care puteau pune elevul în dificultate, determinându-l poate să memoreze conținuturi întregi, spre reproducere ulterioară. De asemenea, în urma evaluării orale, puteau apărea inhibiția și teama de a greși în fața cadrului didactic, fiind înconjurat și de ceilalți colegi. Sentimentul putea fi unul de inferioritate și jenă, afectându-l în mod direct pe latura emoțională.

În prezent, învățământul modern este o prelungire a celui tradițional, căci aceste două perspective nu se pot exclude, dacă se are în vedere dezvoltarea armonioasă, cognitivă și morală a subiectului educației. Tehnologia cunoaște o evoluție permanentă, iar omul trebuie să facă față schimbărilor survenite prin digitalizare. Cadrele didactice se perfecționează constant prin numeroase cursuri, luând contact cu metode inovative de predare și evaluare care să stimuleze interesul elevului. Platforme precum Classroom, Zoom sau Google Meet facilitează conexiunea cu elevii și cu părinții în mod real, devenind adevărate canale de comunicare, încă din timpul pandemiei. Totodată, aplicațiile digitale nou apărute înlesnesc capacitatea elevului de a primi informația, într-un mod estetic și practic, prin intermediul unor dispozitive Smart, cu o conexiune bună la internet. Testele clasice sunt acum înlocuite de Kahoot, iar momentul de reflecție de la finalul unei lecții se poate reprezenta prin Wordwall, Padlet sau Eseul de cinci minute. Tabla cunoscută din sala de clasă este un ajutor secund, în defavoarea ei aflându-se tabla interactivă, apreciată pentru eficiență, atractivitate pentru elevi și pentru numeroasele aplicații digitale pe care le conține, fiind în actualitate cu preocupările moderne ale copiilor.

Treptat, se renunță la vechile metode de evaluare, punându-se accent în mod evident pe transformarea elevului într-o ființă deschisă la noile oportunități tehnologice care apar. Școala simbolizează acum un adevărat punct de formare, în care primează nu numai teoria, ci și aplicabilitatea ei prin intermediul modernului. Chiar și ținând cont de aceste lucruri, există o punte destul de fină, căci elevul nu se poate transforma într-un robot, nici măcar în cadrul unei evaluări. Este nevoie de un echilibru, de o graniță destul de bine stabilită, în care să existe o armonizare între tradițional și modern pentru desăvârșirea personalității complexe a elevului.

Așadar, atât cadrele didactice, cât și factorii decizionali, prin instituțiile implicate, au nevoie să prevadă un sistem operațional, teoretic și practic, bine pus la punct, care să vină în întâmpinarea nevoilor elevului, aflat în plină formare și descoperire de sine și a lumii înconjurătoare.

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

MĂRGĂRITA MIHAELA

LICEUL TEHNOLOGIC „REGELE MIHAI I” C. DE ARGEȘ

Evaluarea reprezintă un element esențial în procesul educațional, având rolul de a măsura și de a îmbunătăți performanțele elevilor. De-a lungul timpului, metodele de evaluare au evoluat, trecând de la abordări tradiționale, centrate pe testarea cunoștințelor, la metode moderne, orientate spre dezvoltarea competențelor și a gândirii critice. Această tranziție reflectă schimbările din sistemele educaționale la nivel global, unde accentul se pune tot mai mult pe formarea unor indivizi capabili să se adapteze la cerințele unei societăți în continuă schimbare.

Evaluarea tradițională: caracteristici și limitări

Evaluarea tradițională se caracterizează prin utilizarea testelor standardizate, a examenelor scrise și a altor forme de evaluare formală, menite să măsoare cunoștințele acumulate de elevi. Această abordare pune accent pe memorarea și reproducerea informațiilor, evaluarea fiind adesea sumativă și realizată la finalul unei unități de învățare. Deși oferă o imagine clară asupra nivelului de cunoștințe al elevilor, evaluarea tradițională prezintă și limitări, cum ar fi lipsa de adaptabilitate la nevoile individuale ale elevilor și neglijarea competențelor practice și atitudinale.

Evaluarea modernă: abordări și beneficii

În contrast, evaluarea modernă se concentrează pe dezvoltarea competențelor, pe procesul de învățare și pe implicarea activă a elevilor. Aceasta include metode precum portofoliile, proiectele, autoevaluarea și evaluarea colegială, care permit o apreciere mai holistică a progresului elevilor. Evaluarea modernă este continuă, formativă și adaptată la nevoile individuale ale elevilor, oferind feedback constructiv și încurajând reflecția asupra procesului de învățare.

Perspective internaționale asupra evaluării

La nivel internațional, tendințele în evaluare reflectă o orientare spre metode moderne și integrate. În Finlanda, de exemplu, evaluarea este centrată pe sprijinirea învățării și pe dezvoltarea competențelor, cu un accent redus pe testele standardizate. În Singapore, tehnologia este integrată în procesul de evaluare, utilizându-se inteligența artificială pentru a analiza răspunsurile elevilor și a furniza feedback imediat. În Statele Unite și Australia, evaluarea prin proiecte și portofolii este tot mai frecventă, permițând elevilor să demonstreze abilități într-un mod autentic și aplicat.

Studiu de caz: *Evaluarea tradițională și modernă: fișă de lucru vs Livresq*

Lecția disponibilă pe platforma Livresq oferă un exemplu concret de integrare a metodelor tradiționale și moderne de evaluare. Aceasta include o fișă de lucru care combină întrebări de tip grilă (evaluare tradițională) cu sarcini de reflecție și autoevaluare (evaluare modernă). Elevii sunt încurajați să-și analizeze propriul proces de învățare, să identifice punctele forte și aspectele care necesită îmbunătățire, promovând astfel o abordare holistică și centrată pe elev.

Acest studiu de caz comparativ are scopul de a evidenția diferențele esențiale dintre evaluarea tradițională și cea modernă, prin analiza a două instrumente educaționale: o fișă de lucru clasică și o lecție interactivă disponibilă pe platforma Livresq.

Fișa de lucru tradițională are un format structurat, cu cerințe bazate pe interpretări critice literare. Elevii trebuie să identifice trăsături ale personajului Ion din romanul omonim, pornind de la opinii critice. Acest tip de evaluare testează în principal capacitatea de analiză clasică, aplicarea informațiilor din surse literare și cunoștințele teoretice dobândite.

În schimb, lecția Livresq îmbină metode moderne de evaluare. Aceasta include activități interactive, exerciții de reflecție personală și autoevaluare. Elevii sunt implicați activ în procesul de învățare, sunt încurajați să își exprime punctele de vedere și să-și autoanalizeze performanțele. Se evidențiază astfel o abordare centrată pe elev, care urmărește dezvoltarea gândirii critice, a competențelor transversale și a autonomiei în învățare.

Tipul de instrument folosit:

- Tradițional: Fișa scrisă – rigidă, bazată pe texte și reproducerea unor interpretări consacrate.
- Modern: Lecție interactivă- multimedia, care stimulează implicarea și creativitatea.

Centrarea:

- Tradițional: accent pe conținut și pe autoritatea profesorului.
- Modern: accent pe procesul de învățare al elevului.

Competențe dezvoltate:

- Tradițional: cognitiv- intelectuale(memorare, înțelegere, aplicare).
- Modern: transversale, critice, creative, sociale și metacognitive.

Modalitatea de exprimare:

- Tradițional: răspunsuri standardizate, previzibile.
- Modern: răspunsuri personalizate, reflecții și autoevaluare.

Rolul profesorului:

- Tradițional: autoritar, evaluator final.
- Modern: facilitator, ghid în procesul de învățare.

Tipul de feedback:

- Tradițional: sumativ, deseori final.
- Modern: formativ, continuu și constructiv.

Integrarea metodelor moderne de evaluare în procesul educațional nu exclude complet valorile evaluării tradiționale, dar le completează și le depășește printr-o abordare personalizată, adaptabilă și orientată spre formarea de competențe utile în viața reală.

ANEXE

Fișa de lucru nr. 1

Personajul Ion în viziunea criticii literare

Clasa:

Elev:

I. Prima interpretare:

a) „Ion <<este expresia instinctului de stăpânire a pământului, în slujba căruia pune o inteligență ascuțită, o viclenie procedurală și o voință imensă; nimic nu-i rezistă; în fața ogorului aurit de spice, e cuprins de beția unei înalte emoții și vrea să-l aibă cu orice preț. Cum dragostea devine o armă a calității în vâlvătaia acestui foc ce îl încinge... biata Ana este o tragică victimă. În luptă, omul nobil și milos dispăre, pentru a nu lăsa decât fiara...”

(E. Lovinescu - *Istoria literaturii române contemporane*)

b) „<<Ion>> simțea o vocație obscură, înrădăcinată pentru pământ... Neapărat personajul e idealizat, el servește un simbol... Nimic nu face acest țăran mai răsărit, care să nu poată fi explicat prin șiretenie sau încăpățănare... Ion are o viață animalică puternică, plină de ecou... Pasiunea lui e o senzualitate”

(V. Vianu - *Arta prozatorilor români*)

II. A doua interpretare:

a) „...Noțiunea de ambiție este exagerată... Dinu Păturică este un inteligent și, orice individ lucid, este dotat cu o mare capacitate de plăcere gratuită care îl și pierde. Ion nu este inteligent și, prin urmare, nici ambițios... Dorința lui nu e un ideal, ci o lăcomie obscură... la fel cu a altora. Orice țăran voiește zestre în pământ și vite, o înșurătoare dezinteresată fiind o adevărată înstrăinare de la legile de conservare ale familiei rurale. Toți flăcăii din sat sunt varietăți de Ion...”

(G. Călinescu - *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*)

b) „Ion este o brută. A batjocorit o fată, i-a luat averea și a împins-o la spânzurătoare, și a rămas în cele din urmă cu pământ.”

(G. Călinescu - Istoria literaturii române de la origini până în prezent)

III. A treia interpretare:

a) „Figura centrală a cărții e un flăcău voinic, deștept, energic, care suferă de sărăcia lui, și care se crede, prin calitățile enumerate, capabil de o altă soartă. O parte din vechea critică l-a catalogat drept brută, individ șiret, condus de violențele și vicleniile interesului... Am greși din Ion un arivist... Prin căsătoria cu Ana, Ion vrea să obțină pământ. E un ideal mai înalt care reprezintă mai mult decât înavușirea. Pentru Ion, pământul însemna și situație socială, demnitate umană, posibilitatea de a munci cu folos... El încercă să depășească starea de mizerie, de inferioritate socială și morală în care e ținut... Țăranului sărac îi era interzis, practic, orice acces la altă situație socială... El nu se poate afirma în limitele rigide ale colectivității sale...”

(Paul Georgescu - Prefață la romanul Ion ed. 1967)

Aduceți argumente care să evidențieze trăsături ale acestui personaj.

Fișa de lucru nr. 2

PERSONAJUL PLAT ȘI PERSONAJUL ROTUND

E. M. Forster, în lucrarea sa „Aspecte ale romanului”, face distincția între două tipuri de personaje:

<i>personaj plat</i>	<i>personaj rotund</i>
● este construit în jurul unei singure idei sau calități; ● poate fi prezentat într-o singură frază; ● este recunoscut ușor ori de câte ori apare în text; ● produce propria lui atmosferă; ● impresionează dintr-odată, cu toată forța, pe cititor.	● este, de cele mai multe ori, personajul principal al narațiunii; ● are capacitatea de a surprinde cititorul în mod convingător; ● reacțiile lui sunt imprevizibile, devine memorabil prin gesturile și reacțiile sale.

Sarcini de lucru:

1. Recitiți capitolele II - „Zvârcolirea” și IX - „Sărutarea” și pornind de la ele încadrați personajul Ion într-una dintre categoriile de mai sus. Argumentați-vă răspunsul.
2. Încadrați personajele feminine din roman într-una dintre categoriile de mai sus și motivați-vă opțiunea ținând seama de condiția femeii în societate, la începutul secolului al XX-lea.

Link Livresq: <https://view.livresq.com/view/6831d0e9cc30eb000a3e0382/>

RED - DREPTE PARALELE- EVALUARE PRIN EXERCITII INTERACTIVE

CICIOS MARIA

LICEUL TEORETIC "EUGEN PORA"

Resursele Educaționale Deschise aduc numeroase beneficii și inovații majore în educație. Inovațiile au ca obiectiv eliminarea granițelor cauzate de poziția geografică, vârstă, oferind acces deschis la diverse și numeroase platforme susținute de mai mulți profesori și forme de învățământ. RED pot fi ajustate în funcție de nivelul de studiu al elevilor, al preferințelor acestora, dar și a altor criterii, care ajută la atingerea obiectivelor și rezultatelor educaționale dorite. De asemenea, prin accesul lor liber, acestea ajută la stimularea creativității și inovației, contribuind la o educație accesibilă și de calitate.

Tehnologia este un instrument puternic pentru educație, dar există o varietate de platforme educaționale care folosesc tehnologia pentru a sprijini procesul de învățare. Platforma kahoot este un exemplu semnificativ de platformă educațională care utilizează tehnologia pentru a sprijini învățarea. Aceasta oferă resurse educaționale pentru elevi și profesori, simulări și exerciții interactive prin jocuri.

Lecția de evaluare – DREPTE PARALELE, concepută pe kahoot, a apărut ca un nou mod de a învăța, complementar celor pe care le folosisem deja. Această metodă de evaluare a ajutat elevii să își formeze o imagine mai corectă despre ceea ce li se predă, oferindu-le posibilitatea de a "atinge" conținutul prin folosirea geometriei. Astfel, învățarea prin descoperire a înlocuit învățarea bazată pe memorare.

Învățarea noțiunilor din clasa a VI-a, – drepte paralele, secantă, unghiuri formate de dreptele paralele tăiate de o secantă, s-a realizat într-un mod mai îndrăgit și mai antrenant de către toți elevii, inclusiv de către elevii cu cerințe educaționale speciale.

<https://create.kahoot.it/share/drepte-paralele/57c5bbf3-94b1-4839-8f80-0fa9d7e025d0>

Studiind modul în care sunt însușite noțiunile de matematică prin intermediul resurselor educaționale deschise, pentru a verifica eficacitatea demersului metodelor folosite în procesul de predare-învățare-evaluare, s-a făcut o comparație a rezultatelor obținute.

S-a observat că lecțiile fiind interactive, îi ajută pe elevi să conștientizeze fiecare etapă a învățării, având posibilitatea repetării secvențelor pe care le consideră a fi mai dificil de parcurs. Acestea sunt gândite în așa fel încât să reactualizeze și să consolideze cunoștințele dobândite anterior cât și să ofere spre învățare cunoștințe noi, feed-back-ul realizându-se prin teste online sau prin diverse jocuri antrenante și distractive.

S-a observat că procentajul mai mare l-a obținut elevii care au beneficiat de resursele educaționale deschise, noțiunile fiind mai ușor de înțeles prin vizualizarea pas cu pas a informațiilor și controlul permanent al elevului asupra conținutului.

În concluzie, elevii sunt încântați de tot ceea ce este nou și consideră că utilizarea resurselor educaționale deschise reprezintă o metodă potrivită de a-i atrage spre studiul matematicii.

EVALUAREA ELEVILOR:

MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

PROF. GEORGESCU FLORINA
G.P.P. "LUMEA FLORILOR" NĂVODARI

Evaluarea este un element esențial al procesului educațional, influențând nu doar rezultatele elevilor, ci și calitatea învățării, motivația și dezvoltarea lor personală. Pe parcursul istoriei, evaluarea s-a axat în principal pe măsurarea cunoștințelor dobândite prin metode standardizate. Acest model, cunoscut ca evaluare tradițională, a dominat învățământul timp de secole.

Odată cu reformele educaționale și dezvoltarea noilor paradigme pedagogice, a apărut necesitatea unei evaluări centrate pe elev, care să valorifice progresul individual și să sprijine învățarea continuă. Acest model modern pune accent pe metode formative, pe feedback constructiv și pe utilizarea tehnologiei în procesul de evaluare.

Lucrarea de față își propune să compare cele două modele de evaluare – tradițional și modern – și să evidențieze perspective internaționale care reflectă tendințele actuale în domeniul educației.

Evaluarea tradițională – caracteristici, avantaje și limite

➤ **Caracteristici principale**

Evaluarea tradițională este definită printr-o serie de trăsături care au fost asociate de-a lungul timpului cu sistemul educațional clasic:

- ✓ Testarea sumativă – aplicată la finalul unei perioade de învățare (unitate, semestru, an).
- ✓ Instrumente rigide – teste scrise, lucrări de control, examene.
- ✓ Note și calificative – utilizate pentru clasificarea elevilor.
- ✓ Rol sancționator – evaluarea pedepsește greșelile, în loc să ofere sprijin.
- ✓ Relație verticală – profesorul este principalul evaluator, elevul este receptor pasiv.

➤ **Avantaje**

- ✓ Oferă o imagine de ansamblu asupra nivelului de cunoștințe.
- ✓ Este relativ ușor de administrat și standardizat.
- ✓ Permite comparabilitatea între elevi sau instituții.

➤ **Limite și critici**

- ✓ Nu ia în calcul progresul individual.
- ✓ Creează stres, anxietate și teamă de eșec.
- ✓ Îi dezavantajează pe elevii cu stiluri de învățare atipice.
- ✓ Încurajează învățarea pasivă și memorarea mecanică.
- ✓ Este slab adaptabil în contexte educaționale incluzive.

Evaluarea modernă – principii, metode și beneficii

➤ **Fundamente teoretice**

Evaluarea modernă se bazează pe pedagogia constructivistă, în care învățarea este văzută ca un proces activ, în care elevul construiește cunoștințele. Astfel, evaluarea trebuie să sprijine acest proces, oferind informații utile despre ceea ce funcționează și ceea ce necesită îmbunătățire.

➤ **Principii ale evaluării moderne**

- ✓ Formativitate – evaluarea este parte integrantă din învățare.

- ✓ Feedback constructiv – elevii primesc comentarii detaliate, nu doar note.
- ✓ Implicarea elevului – autoevaluare și co-evaluare.
- ✓ Individualizare – evaluarea este adaptată nevoilor elevului.
- ✓ Utilizarea tehnologiei – platforme online, portofolii digitale, quiz-uri interactive.
- **Exemple de metode moderne**
- ✓ Portofoliul educațional – colecție de lucrări relevante care reflectă progresul elevului.
- ✓ Evaluarea prin proiect – elevii lucrează la teme interdisciplinare, colaborative.
- ✓ Observarea sistematică – profesorul înregistrează comportamente și abilități în contexte reale.
- ✓ Rubrici de evaluare – criterii clare și transparente pentru fiecare sarcină.
- ✓ Instrumente digitale – aplicații educaționale, teste adaptative, e-portofolii.
- **Avantaje**
- ✓ Promovează învățarea activă și reflexivă.
- ✓ Motivează elevii prin implicare directă.
- ✓ Oferă feedback în timp real.
- ✓ Este inclusivă și adaptabilă diversității din clasă.

Perspective internaționale

1. Finlanda

Finlanda este adesea considerată un model de bună practică în educație. În acest sistem, evaluarea formativă este dominantă. Profesorii oferă feedback regulat, nu se utilizează testări standardizate în primii ani, iar accentul este pus pe dezvoltarea competențelor-cheie. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra propriei învățări, iar portofoliile sunt des utilizate.

2. Statele Unite ale Americii

SUA utilizează o gamă largă de metode. Deși testarea standardizată are un rol important (SAT, ACT), există școli și districte care promovează evaluarea alternativă, cum ar fi: proiecte, evaluări autentice și instrumente digitale de urmărire a progresului. Unele școli charter folosesc evaluarea bazată pe competențe în locul notelor tradiționale.

3. Marea Britanie

În Regatul Unit, elevii sunt evaluați atât prin examene (GCSE, A-levels), cât și prin evaluări formative realizate de profesori. Sistemul promite echilibru între testare și sprijin educațional. Există inițiative care urmăresc reducerea stresului și dezvoltarea unei culturi a evaluării pentru învățare.

4. România

În România, sistemul este în tranziție. Deși predomină evaluarea tradițională, recent s-au introdus elemente formative (evaluarea la clasa pregătitoare, autoevaluarea la gimnaziu), iar digitalizarea educației a deschis calea spre folosirea platformelor de evaluare online. Inițiative precum Brio, Kahoot, sau Kinderpedia sunt tot mai prezente în școli.

Evaluarea viitorului – sinteza celor două modele

Nu se poate vorbi despre excluderea totală a evaluării tradiționale. Examenul de Bacalaureat sau evaluările naționale vor continua să aibă un rol important. Însă evaluarea modernă trebuie să echilibreze sistemul, oferind sprijin învățării, personalizare și adaptabilitate.

Modelul viitorului este hibrid, în care:

- ✓ Evaluarea sumativă este completată de evaluare continuă.
- ✓ Profesorul devine facilitator al învățării, nu doar evaluator.
- ✓ Elevul este partener în procesul de evaluare.
- ✓ Tehnologia permite o evaluare personalizată și eficientă.
- ✓ Accentul cade pe competențe și formarea gândirii critice.

Concluzii

Evaluarea modernă nu trebuie să elimine complet metodele tradiționale, ci să le completeze. Sistemele educaționale eficiente sunt cele care știu să îmbine tradiția cu inovația, creând un cadru echilibrat, incluziv și motivant pentru elevi. România, ca parte a unui spațiu educațional european dinamic, are șansa de a învăța din experiențele internaționale și de a reforma evaluarea astfel încât aceasta să devină cu adevărat un instrument de sprijin, nu doar de control.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației (2023). Strategia privind digitalizarea educației în România 2021–2027.
2. Voiculescu, F. (2021). Evaluarea în învățământul modern. Editura Didactică și Pedagogică.
3. OECD. (2020). Innovating Assessments to Measure and Support 21st Century Competencies. OECD Publishing.
4. European Commission (2019). Assessment practices for 21st century learning. Publications Office of the European Union.
5. Hattie, J. (2012). Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning. Routledge.
6. Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 5(1), 7–74.

EVALUAREA ELEVILOR DE GIMNAZIU

PROFESOR VIȘAN NADIA-CRISTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „M. KOGĂLNICEAN” SEBEȘ

Alături de predare și învățare, evaluarea reprezintă o parte importantă a procesului educativ. La clasă, profesorul este dator să stabilească momentul și modul în care va verifica elevii. După parcurgerea unei părți din materie, o unitate de învățare, în urma stabilirii unor obiective atinse, elevii pot fi evaluați.

Strategiile de evaluare se referă la fixarea perioadei de evaluare, sub ce formă, prin ce metode și mijloace, cum sunt valorificate informațiile obținute. În funcție de rezultatul obținut apoi de concluziile desprinse, elevul trebuie îndrumat spre o anumită strategie de învățare. De asemenea, profesorul va alege o strategie de predare adecvată. În organizarea evaluării se vor respecta mai multe principii: principiul validității, principiul fiabilității, principiul echității, principiul transparenței, principiul confidențialității, respectului părților participante la evaluare.

Situațiile de evaluare pot fi obișnuite, bazate pe observarea activității elevilor și specifice, adică cele care presupun probe în vederea verificărilor și aprecierilor.

După funcția dominantă se pot identifica două strategii de evaluare: una diagnostică ce constă în localizarea lacunelor și erorilor în cunoștințe și abilități, anume puncte forte împreună cu cauzele care au dus la neajunsurile constatate, apoi una predictivă prin care se urmărește o prognoză a gradului în care elevii vor putea răspunde unui program de instruire în viitor.

După modul în care este susținută în cadrul procesului educativ, evaluarea poate fi: inițială - la începutul anului școlar, după o perioadă de recapitulare a materiei predate în anul precedent; formativă - pe parcursul actului didactic, sistematic, din toată materia; sumativă - realizată, de obicei, la sfârșitul unei perioade mai lungi de instruire.

Evaluarea inițială indică nivelul cunoștințelor, competențelor, abilităților elevilor în vederea obiectivelor propuse pentru perioada imediat următoare. Se desfășoară la începutul unui program de instruire: an școlar ciclu de învățământ.

Evaluarea formativă are ca scop urmărirea obiectivelor propuse, dacă acestea au fost atinse și apoi continuarea demersului pedagogic spre obiective mai complexe. Trebuie urmărite și identificate situațiile în care elevii întâmpină dificultăți, în ce constau acestea și remediarea lor. Se aplică la sfârșitul fiecărei unități de studiu.

Evaluarea sumativă stabilește gradul în care au fost atinse finalitățile generale propuse, compararea elevilor între ei sau compararea performanțelor manifestate de fiecare cu performanțele așteptate, adică interpretarea pe criterii. Acest tip de evaluare este finală și are loc după învățare. Regrupează mai multe unități de studiu, face un bilanț.

Rezultatele învățării sunt seturi de competențe ale elevilor, dobândite în timpul anului școlar și demonstrate la sfârșitul acestei perioade. Aceste rezultate trebuie evaluate prin

colectarea sistematică a informațiilor despre calitatea și dinamica învățării, interpretate pentru adoptarea unor decizii finale.

Elevii de gimnaziu sunt evaluați prin note de la 10 la 1. Cei care promovează au note mai mari de 5, iar cei cu note de 5 sau mai mici sunt declarați corigenți respectiv repetenți.

Evaluarea poate fi realizată utilizând metode tradiționale - pe bază de teste, probe, lucrări de laborator; metode complementare - investigația proiectul portofoliul, observarea sistematică și autoevaluarea.

Profesorii își structurează materia și perioada de evaluare așa cum doresc, în funcție de planificările calendaristice pe care le-au întocmit, apoi repartizează evaluările pentru fiecare an școlar. Aceștia trebuie să respecte un număr de note, potrivit regulamentului, anume egal cu numărul de ore pe săptămână la care se adaugă trei note, pentru a efectua o notare ritmică, corespunzătoare.

Testele trebuie anunțate anterior, deoarece s-a ajuns la concluzia că testarea neanunțată poate crește anxietatea elevilor, poate reduce plăcerea acestora de a învăța și poate duce la scăderea performanței lor. Dacă testele sunt stabilite anterior, au efecte emotionale pozitive și măresc performanța.

Elevii de gimnaziu susțin evaluare națională în clasa a VI-a și în clasa a VIII-a. Începând din anul școlar 2024 - 2025 elevii din clasa a VI - a au evaluarea națională sub forma a trei probe scrise: limba română, limba maternă, matematică - științe ale naturii. Cei din clasa a VIII-a dau probe de evaluare la limba română și matematică. Această evaluare se referă la competențele dobândite de ei pe parcursul învățământului gimnazial.

EVALUAREA NAȚIONALĂ TRADIȚIONAL/MODERN

VASILESCU IRINA MĂDĂLINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 62

Evaluarea este o componentă esențială a procesului educațional. În contextul actual, în care tehnologia avansează rapid, este necesar să adaptăm metodele de evaluare la nevoile generației digitale. Disciplina Informatică și TIC se află în prima linie a acestui proces de modernizare.

Evaluarea tradițională – caracteristici

Evaluarea tradițională este cea mai utilizată formă de apreciere a performanțelor școlare și are la bază metode consacrate, care au fost aplicate cu succes în sistemul de învățământ de-a lungul decadelor. Aceste metode sunt centrate, în principal, pe profesor, care are rolul de evaluator unic, iar elevul are un rol pasiv, de receptare și redare a cunoștințelor.

Principalele metode de evaluare tradițională includ:

- **Teste scrise** – acestea pot conține itemi obiectivi (grilă, alegere multiplă, completare) sau subiectivi (întrebări deschise, eseuri). Scopul este verificarea cunoștințelor teoretice acumulate de elevi într-un mod structurat și standardizat.
- **Lucrări de control** – sunt evaluări periodice care vizează un volum mai mare de conținut și contribuie în mod semnificativ la nota finală. Ele urmăresc în special acumularea informațiilor și capacitatea elevului de a le reda corect.
- **Examinări orale** – au loc frecvent în timpul orelor de curs, în care elevul este invitat să răspundă la întrebări sau să explice concepte. Acest tip de evaluare oferă un feedback imediat profesorului și elevului, însă poate fi influențat de emoțiile elevului sau de subiectivismul evaluatorului.
- **Observarea comportamentului și a activității la clasă** – profesorul evaluează implicarea, atitudinea și frecvența intervențiilor elevului în timpul lecțiilor. Deși nu este întotdeauna cuantificabilă, această formă de evaluare poate influența nota finală, mai ales în cazul elevilor activi și cooperanți.

Caracteristici generale ale evaluării tradiționale:

- **Centrare pe profesor:** Evaluarea este condusă exclusiv de cadrul didactic, fără implicarea elevului în stabilirea criteriilor sau în autoevaluare.
- **Accent pe memorare:** Elevii sunt adesea încurajați să învețe pe de rost, în detrimentul înțelegerii și aplicării practice a cunoștințelor.
- **Standardizare:** Aceleași tipuri de teste sunt aplicate tuturor elevilor, ceea ce poate crea dificultăți pentru cei care nu se încadrează în tiparul clasic de învățare.
- **Lipsa interactivității:** Evaluarea nu presupune colaborare, cercetare individuală sau activități creative, fiind adesea statică și rigidă.
- **Feedback întârziat:** Rezultatele sunt oferite după corectarea lucrărilor, fără un dialog imediat cu elevul.

Rolul evaluării tradiționale în Informatică și TIC

În cadrul disciplinei Informatică și TIC, evaluarea tradițională poate fi utilizată pentru testarea cunoștințelor teoretice despre concepte precum algoritmi, structuri de date, istoria calculatoarelor sau securitatea cibernetică. De exemplu, un test scris poate conține întrebări despre funcționalitatea unui sistem de operare sau despre diferențele dintre tipuri de rețele.

Cu toate acestea, aceste metode nu surprind întotdeauna competențele reale ale elevului, mai ales în ceea ce privește utilizarea practică a aplicațiilor informatice sau rezolvarea de probleme prin programare. Din acest motiv, se resimte tot mai mult nevoia de a completa evaluarea tradițională cu metode moderne și practice, mai relevante pentru domeniul tehnologic

3. Evaluarea modernă – caracteristici

În contextul digitalizării accelerate a educației, evaluarea modernă reprezintă un pas necesar spre adaptarea procesului didactic la nevoile și specificul generației actuale de elevi. Aceasta presupune utilizarea tehnologiei pentru a crea experiențe de evaluare relevante, interactive, personalizate și mai aproape de competențele necesare în secolul XXI.

Evaluarea modernă este centrată pe elev și promovează învățarea activă, reflexivă și colaborativă. Profesorul devine un ghid care oferă resurse, feedback și sprijin în dezvoltarea abilităților, nu doar un evaluator al cunoștințelor.

Metode specifice evaluării moderne:

- **Teste online și platforme educaționale (Kahoot, Quizizz, Google Forms, Socrative):** Acestea oferă elevilor posibilitatea de a răspunde la întrebări în mod interactiv, printr-un sistem digital care oferă punctaje și feedback în timp real. Platformele sunt atractive vizual și gamificate, ceea ce crește motivația și implicarea elevilor.
- **Portofolii digitale:**

Elevii își pot crea propriile colecții de lucrări, proiecte, eseuri, coduri sursă sau capturi de ecran din activitățile lor informatice. Aceste portofolii sunt folosite pentru evaluarea progresului individual în timp, oferind o imagine de ansamblu asupra dezvoltării competențelor.

- **Proiecte colaborative și prezentări multimedia:**

Elevii lucrează în echipe pentru a dezvolta aplicații, site-uri web, prezentări interactive sau afaceri digitale simulate. Această formă de evaluare valorifică spiritul de colaborare, gândirea critică, creativitatea și aplicarea practică a cunoștințelor dobândite.

Caracteristici generale ale evaluării moderne:

- **Centrată pe elev:** Accentul se pune pe implicarea activă a elevului în procesul de învățare și autoevaluare.
- **Flexibilitate:** Elevii pot fi evaluați în ritmul propriu, în funcție de stilul lor de învățare.

- **Accesibilitate:** Platformele pot fi accesate de oriunde, fiind compatibile cu diverse dispozitive (PC, tabletă, smartphone).
- **Diversitate:** Se folosesc multiple forme de exprimare a cunoștințelor (text, imagine, video, cod).
- **Motivație crescută:** Interactivitatea, gamificarea și utilizarea tehnologiei apropiate de realitatea elevului cresc interesul pentru învățare.
- **Adaptabilitate:** Profesorul poate ajusta sarcinile de lucru în funcție de nivelul fiecărui elev.

Aplicarea evaluării moderne la disciplina Informatică și TIC

Această disciplină se pretează în mod natural evaluării moderne. Elevii pot fi evaluați prin:

- Crearea unei aplicații sau a unui joc în Scratch sau Python
- Realizarea unui tutorial video în care explică un algoritm
- Realizarea unui site de prezentare în HTML
- Participarea la concursuri digitale (hackathoane, quizuri live)
- Completarea unor teste online despre siguranța pe internet, limbaje de programare sau componente hardware

Evaluarea modernă contribuie astfel la formarea de **competențe digitale reale**, relevante pentru viitorul profesional și personal al elevilor.

Particularități în cadrul disciplinei Informatică și TIC

La Informatică și TIC, evaluarea trebuie să reflecte atât cunoștințele teoretice, cât și competențele practice. Elevii pot fi evaluați prin:

- Teste de programare în medii precum C++, Python, Scratch
- Proiecte practice (crearea unei aplicații, unui website, a unei baze de date)
- Utilizarea corectă a aplicațiilor software (Word, Excel, PowerPoint etc.)
- Activitatea pe platforme educaționale (Moodle, Microsoft Teams, Classroom)

Evaluarea elevilor la disciplina Informatică și TIC trebuie să țină cont de specificul digital al domeniului. O abordare echilibrată, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, poate oferi o imagine completă a progresului elevilor. Accentul trebuie pus pe competențe, nu doar pe reproducerea cunoștințelor.

Bibliografie

1. MECTS – Programele școlare pentru disciplina Informatică și TIC
2. Bocoș, M. – *Didactica disciplinelor informatice*
3. www.edu.ro
4. www.sigur.info
5. Ghiduri metodologice pentru evaluarea digitală

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

DOCTORAND, LOGOPED STROESCU DANIELA-IULIA
DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI,
CONSTANȚA, ROMÂNIA

Evaluarea academică are ca scop principal stabilirea și măsurarea performanțelor adică, progresul înregistrat într-o anumită etapă a procesului educațional. Ultimele decenii au fost marcate de profunde schimbări privind metodele de evaluare a performanțelor academice. Cu scopul de a pune accent pe *competențe* și *dezvoltarea personală* a elevilor, s-a produs o tranziție a metodelor de evaluare, făcând posibilă înlocuirea celor tradiționale cu alte metode moderne, sprijinite pe noile tehnologii și modificarea percepției privind rolul complex al educației în societate. Trebuie amintit faptul că, oricâtă deschidere ar exista pentru introducerea metodelor moderne de evaluare academică, încă nu este posibilă eliminarea totală a celor **tradiționale** care vizează *notele* acordate elevilor pentru activitatea la clasă, *testele scrise* și *examele* care se evaluează prin măsurarea cunoștințelor dobândite și abilitățile elevilor într-un anumit domeniu de activitate academică. Multe țări apreciază că metodele tradiționale de evaluare sunt un **standard** necesar pentru evaluarea academică și de aceea, nu au renunțat la ele. Aceste țări continuă să efectueze evaluarea elevilor prin intermediul unor instrumente uniformizate. Este vorba despre ***notele acordate elevilor la clasă*** (care arată progresul elevului, calculat în funcție de performanța obținută la testele scrise și orale), ***testele scrise*** (cu întrebări care vizează răspunsuri pentru măsurarea cunoștințelor academice), ***examele orale*** (folosite pentru evaluarea abilităților de comunicare și de a verifica înțelegerea materialelor studiate). Metodele de evaluare tradițională au următoarele **caracteristici** și **beneficii**: a) sunt *standardizate* (adică, realizează compararea rezultatelor obținute de elevi folosind un mod uniform de măsurare a performanțelor); b) *obiectivitate* (asigurată prin teste standardizate care nu permit influențarea rezultatelor prin intervenția corectorilor); c) *eficiență* (deoarece, în timpul alocat pentru efectuarea testelor și susținerea examenelor scrise, pot fi evaluați toți elevii, indiferent de numărul acestora). **Limitările** metodelor tradiționale scot în evidență: a) *focalizarea pe memorare* (fiind încurajată memorarea mecanică și nu înțelegerea profundă a conținutului învățat); b) *lipsa de personalizare* (adică, nu ține cont de stilul, ritmul și progresul elevilor la

momentul evaluării); c) *stres și anxietate* (deoarece testele standardizate pot afecta performanța elevilor).

Multe din statele lumii au identificat soluții pentru introducerea unei varietăți de metode inovative în educație și au realizat pași importanți privind implementarea **metodelor moderne de evaluare**. Evaluarea modernă pune accent deosebit pe *evaluarea continuă, gândirea critică, dezvoltarea competențelor practice* și are la bază *evaluarea formativă, autoevaluarea și evaluarea colegială, proiecte și portofolii*. Metodele moderne de evaluare au anumite **caracteristici** și aduc **beneficii** însemnate: a) *personalizare* (permite adaptarea evaluării la nevoile, ritmul și stilul personal al elevilor); b) *feedback constructiv* (evaluarea formativă asigură un feedback continuu și ajută elevii să învețe din greșeli, cu scopul de a-și îmbunătăți performanțele academice); c) *dezvoltarea abilităților practice* (prin realizarea de portofolii și proiecte, elevii sunt stimulați să-și dezvolte competențele în context practic-aplicativ). **Limitările** metodelor moderne reies din: a) *subiectivitate* (subiectivitatea evaluatorilor poate afecta obiectivitatea rezultatelor); b) *resurse și timp alocat* (din partea elevilor și a evaluatorilor); c) *dificultăți de standardizare* (mulțitudinea metodelor de evaluare face dificilă asigurarea corectă a comparației între diferitele rezultate obținute de elevii aceleiași clase sau cele înregistrate la nivelul claselor paralele).

Analiza efectuată asupra perspectivelor internaționale privind evaluarea elevilor în diferite sisteme educaționale, ne arată că: **Finlanda** are un sistem educațional care abordează evaluarea academică în mod inovativ și eficient, concentrându-se în mod special pe evaluarea formativă și feedback constructiv, nefiind axată pe acordarea notelor și nici pe comparații între elevi. Sistemul educațional finlandez pune accent deosebit pe învățarea profundă și dezvoltarea competențelor, examenele standardizate fiind extrem de rare. **Principiile** de evaluare care guvernează sistemul de învățământ finlandez sunt:

- *accent pe învățare* (prin sprijinirea elevilor să învețe, fără a fi etichetați sau clasificați într-o anumită ierarhie);
- *evaluare formativă continuă* (observarea elevilor în clasă, discuții constructive, autoevaluarea și evaluarea cu scopul de a monitoriza progresul și de a identifica ce nevoi individuale există);
- *evaluare individualizată* (adaptată punctelor forte și slabe ale fiecărui elev);
- *accent pe feedback constructiv* (specific și detaliat cu scopul ca fiecare elev să înțeleagă care este nivelul lui academic și ce trebuie să facă pentru a-și îmbunătăți performanțele școlare);
- *colaborare cadre didactice, elevi, părinți* (pentru a sprijini învățarea elevilor).

În numeroasele rapoarte întocmite de Ministerul Educației și Culturii din Finlanda se arată că, scopul principal al evaluării în educație îl reprezintă dirijarea și încurajarea precum și dezvoltarea elevilor. Printre **metodele moderne de evaluare** folosite în sistemul de învățământ finlandez, se numără:

a) **evaluarea formativă** (folosită ca metodă continuă de evaluare care se realizează pe întreg parcursul procesului de învățare, cadrele didactice utilizând diferite tehnici: *observația la clasă* prin care este urmărită activitatea elevilor, discuțiile la care iau parte, modul cum interacționează cu colegii și cum reușesc să-și rezolve problemele cu care se confruntă într-un anumit moment și context; *discuții între cadre didactice și elevi* cu scopul de a identifica problemele cu care se confruntă elevii, cum gândesc și ce perspective au privind progresul lor academic și *autoevaluarea* (pentru stabilirea progresului realizat și poziția pe care se află elevul în raport de ceilalți colegi); d) *evaluarea* (pentru a oferi cadrelor didactice oportunitatea să-și evalueze calitatea actului educațional și progresul realizat);

b) **evaluarea sumativă** (este utilizată cu frecvență scăzută prin comparație cu alte țări și se realizează la sfârșitul trimestrului sau la sfârșitul fiecărei unități de învățare pe baza evaluării unor prezentări, proiecte, portofolii cu scopul de a măsura nivelul de cunoștințe și competențe la sfârșitul perioadei evaluate);

c) **autoevaluarea** (este mult încurajată de cadrele didactice pentru ca elevul să reflecte asupra propriei învățări, să conștientizeze ce puncte forte și slabe are și să-și asume responsabilități pentru învățare);

d) **feedback-ul constructiv** (se realizează pe tot parcursul învățării și la sfârșitul acestuia, având ca scop principal, înțelegerea corectă a elevului cât de bine a reușit să învețe, unde a greșit și ce corecturi poate face pentru a-și îmbogăți rezultatele academice).

În lucrarea **Reforme educaționale pentru echitate și calitate: o analiză dintr-o perspectivă a ecosistemului educațional cu referire la transformările educaționale finlandeze**, autoarea Niemi Hannele susținea faptul că „Feedback-ul este o parte importantă a procesului de evaluare în Finlanda”, [1]. Comitetul pentru premiul Grawemeyer din Finlanda afirma în anul 2013 că, toate demersurile instituțiilor educaționale din această țară „cu privire la reforma educației arată că trebuie să abordăm inegalitatea elevilor înainte de a ne putea aștepta la excelența elevilor”, [3]. Acesta reprezintă țelul finlandez pe care, autoarea Pasi Sahlberg, îl expune cititorilor pe coperta lucrării *Finnish Lesson 2.0: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?* (Finlanda Lecția 2.0: Ce poate învăța lumea din schimbarea educațională în Finlanda), [3]. Concluzia noastră este aceea că, metodele moderne de evaluare folosite în Finlanda au contribuit în bună măsură la succesul

sistemului de învățământ și de aceea, suntem de părere că această țară reprezintă un exemplu de bune practici ce pot servi ca sursă de inspirație multor țări care au în obiectiv îmbunătățirea propriilor sisteme de evaluare.

La polul opus se plasează **Statele Unite ale Americii** care manifestă interes tot mai crescut pentru metodele de *evaluare alternativă* (bazate pe proiecte și portofolii) și abordează evaluarea academică din perspectiva *testelor standardizate* (frecvent pentru admiterea în învățământul superior: ACT-American College Testing și SAT-Scholastic Assessment Test). Ca notă generală, testele standardizate pun la dispoziția universităților modalități obiective de evaluare a candidaților, criteriile de admitere fiind reprezentate de scorurile obținute la teste, notele și mediile din timpul liceului, activitățile și preocupările extrașcolare, scrisorile de recomandare. Deoarece testele standardizate sunt considerate *discriminatorii* în sensul că, nu toți candidații au avut resursele financiare care să le permită accesul la o educație de calitate înaltă, tot mai multe universități au renunțat în ultimii ani la această metodă de evaluare. Deși ACT și SAT continuă să reprezinte un criteriu important de admitere în multe universități americane, în prezent există un curent de opinie care dezbate **rolul și importanța** testelor standardizate, cu scopul de a sensibiliza opinia academică privind inechitatea la care este supusă o anumită categorie de candidați. Faptul că tot mai multe universități renunță la testele standardizate, este posibil ca, pe viitor, să asistăm la scăderea importanței acestora și eliminarea lor din lista criteriilor de admitere în universități. Cu toate acestea, pe teritoriul Statelor Unite nici în prezent nu există uniformitate în utilizarea metodelor de evaluarea academică, constatându-se că există diferențe considerabile între state și districte școlare. De exemplu, una dintre practicile de succes sunt considerate a fi **Școlile charter**, ca de exemplu, **High Tech High** (California), care urmărește îmbunătățirea abilităților academice și de aceea folosește evaluarea bazată pe proiecte. Pentru că Școlile charter sunt școli publice de stat cu autonomie privind personalul, bugetul și curriculum, au o responsabilitate crescută privind atingerea unor obiective de performanță. În acest sens, școlile sunt evaluate pe baza: a) *rezultatelor obținute la testele standardizate* (evaluând performanța elevilor și a școlii pe baza acelorași teste standardizate care se aplică și în școlile publice); b) *progresul elevilor* (măsurat prin teste de măsurare a progresului realizat de elevi, portofolii și evaluarea cadrelor didactice); c) *nivelul de satisfacție al părinților și elevilor* (măsurat prin sondaje de opinie și alte instrumente care pot oferi feedback); *alte forme de evaluare*: implicarea comunității, frecvența elevilor la cursuri, rata de promovabilitate. Fiind școli publice cu autonomie, charter poate alege pentru evaluare acele metode care corespund propriilor obiective și de aceea, metodele sunt diferite de la o școală la alta și de la un stat la altul.

Japonia își continuă în mare măsură tradiția privind evaluarea tradițională și pune accent important pe examenele scrise și testele standardizate, sistemul național de învățământ fiind recunoscut pentru înalte performanțe. Cu toate acestea, pentru evaluarea elevilor, această țară realizează și o combinație între elemente tradiționale și moderne, cu accent pe dezvoltarea holistică a elevilor. Printre **metodele tradiționale de evaluare**, Japonia nu a renunțat la: a) *examene* (pentru evaluarea cunoștințelor și abilităților din sfera mai multor domenii educaționale); b) *memorarea* (elevii fiind încurajați și stimulați să învețe cât mai multe formule matematice, concepte științifice, date istorice și din cultura japoneză); d) *disciplina* (ca metodă utilizată pentru învățarea elevilor a modului cum să respecte regulile și regulamentele, cum să fie disciplinați, punctuali și respectuoși). Dintre **metodele moderne de evaluare**, am identificat: a) *evaluarea formativă* (realizată prin observarea elevilor, discuții între cadrul didactic și elev și autoevaluarea, necesare pentru adaptarea sau ajustarea metodelor de predare, ori de câte ori se identifică puncte slabe și forte ale elevilor); b) *învățarea bazată pe proiecte* (prin care elevul este încurajat să se implice în realizarea unor proiecte complexe prin care să își valorifice cunoștințele în contexte reale); *proiectele de grup* (solicitate elevilor cu scopul de a colabora între ei și de a învăța unii din experiența altora).

Caracteristicile specifice procesului de evaluare în Japonia sunt: 1) *efort susținut și perseverență* (elevii fiind încurajați să depună efort maxim pentru succesul școlar și niciodată să nu renunțe, oricâte greutăți ar întâmpina); 2) *evaluare holistică* (cu accent pe atitudinea elevilor pentru actul învățării, dezvoltarea caracterului, a atitudinilor și abilităților sociale în conformitate cu cerințele sistemului național de învățământ și de evaluare); 3) *feedback-ul constructiv* (realizat pe întregul parcurs al procesului de învățare și la sfârșitul acestuia, cu scopul ca elevul să înțeleagă unde a greșit, ce a făcut bine și ce poate îmbunătăți). Suntem de părere că, succesul sistemului japonez de învățământ se datorează combinației unor elemente de evaluare tradițională și elemente moderne care solicită elevului mult efort, perseverență și dezvoltare holistică. Pentru tot ceea ce înseamnă sistemul japonez de evaluare academică, apreciem că poate reprezenta un reper important pentru alte sisteme de învățământ și evaluare.

În concluzie, evaluarea academică este un proces cu multe fațete, are mare complexitate și importanță esențială pentru educație. Atât metodele tradiționale cât și metodele moderne de evaluare cumulează avantaje și dezavantaje (pentru care nu s-au identificat soluții eliminatorii). Deci, opinia noastră este aceea că, nici una dintre aceste metode de evaluare nu întrunește toate așteptările dar, considerăm că succesul educațional se

poate obține numai dacă există un echilibru între aceste metode de evaluare, adaptând metodele și cerințele de evaluare la caracteristicile, nevoile și contextul fiecărui sistem educațional.

BIBLIOGRAFIE

1. HANNELE, N. (2021). *Education Reforms for Equity and Quality: An Analysis from an Educational Ecosystem Perspective with Reference to Finnish Educational Transformations*. CEPS Journal 11 (2021) 2, S. 13-35. doi.org/10.25656/01:22767.

https://www.pedocs.de/volltexte/2021/22767/pdf/cepsj_2021_2_Niemi_Education_reforms.pdf

2. OECD (2013). *Innovative Learning Environments, Educational Research and Innovation*. Educational Research and Innovation OECD Publishing. ISSN 2076-9679 (online). <http://dx.doi.org/10.1787/9789264203488-en>.

3. SAHLBERG, P. *Finnish Lesson 2.0: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?* Second edition. Teachers College Columbia University New York and London. ISBN 978-0-8077-7329-1 (ebook).

https://www.google.ro/books/edition/Finnish_Lessons_2_0/6sIcBgAAQBAJ?hl=en&gbpv=1&printsec=frontcover

4.1.1. Studiul de caz 1

Copil cu CES

CATRINA MANUELA

Date personale:

Nume și prenume: B.D.O.

Data nașterii: 24.03.2012

Domiciliu: loc. Cumpăna, jud. Constanța

Diagnostic DSM V: F84.0, F 71, F 72/tulburări de dezvoltare profunde, retardare mentală moderată,

Date familiale:

Părinții:

-tata: B.C.

-mama: B.A.

-frate mai mare: -

-bugetul familiei: redus-mediu

-structura familiei: biparentală

-relațiile familiale: bune

-stilul de integrare a copilului în familie: bine integrat, a frecventat cursurile unei grădinițe din învățământul de masă

-sănătatea familiei: nu au existat persoane cu tulburări psihoemoționale, psihocomportamentale sau de integrare socio-profesională.

Nivel educațional de cunoaștere și învățare: Copilul este non-verbal, emite sunete nedefinite fără a se raporta la un context anume. Este dependent de prezența unui adult. Nu are o arie definită de interese, își pierde repede interesul pentru jucării sau obiecte.

Nivel social: Copil crescut și îngrijit corespunzător în mediul familial. Înțelege și execută anumite sarcini. Inițiază cu greu comunicarea. Este calm, are rar accese de violență.

Date medicale:

1. Nașterea: la termen

2. Sarcina: normală

3. Dezvoltarea fizică: corespunzătoare vârstei

4. Date anamnestice privind evoluția copilului:

-pronunția: nu există

-starea actuală: limbaj foarte slab dezvoltat, ecolalic

-ritmul vorbirii: greu de identificat

-înțelegerea persoanelor din jur: disfuncțională

Nivel medical/Nivel de consiliere/psihoterapeutic: Elevul se deplasează doar însoțit de un membru al familiei, fiind dependent de un însoțitor. Poate îndeplini diverse îndatoriri în spațiu cunoscut.

La nivelul clasei, copilul s-a integrat relativ bine. Își cunoaște orarul și își pregătește materialele pentru ora următoare. Participă la activități, dar necesită îndrumări verbale și sprijin pentru îndeplinirea sarcinilor.

-configurația capului: normală

-cavitatea toracică: normală

-membrele: normale

-cavitatea bucală: normală

-vălul palatin: normal

-limba: normală

-buzele: normale

-maxilarele: normale

-dentiția: normală

-percepție: bună

-funcția auditivă: normală

-atenție, temperament și personalitate: stabile, se concentrează fluctuant la activitate. Este capabil să asculte un text, deși nu înțelege mesajul transmis

-memorie: de scurtă durată

-gândire: concret-obiectuală

-limbaj și comunicare: nivel foarte redus, în formare

Volum vocabular: vocabular pasiv

Tip de comunicare. gestuală și Signalong

Semantica: înțelege mesajul transmis

Structura gramaticală: construcția propozițiilor –nu există decât în Signlong

-psihomotricitate: normală

Controlul, coordonarea motrice generală: ordonată

Motricitatea fină: dezvoltată

Schema corporală: formată

Lateralitate: dreaptă

Orientare în spațiu: cu ajutorul adultului, exclusive în spațiu cunoscut

Orientare în timp: fără erori

Subiectul este integrat în colectiv și colaborează fără dificultate cu cadrul didactic și cu colegii săi. Are relații informale cu colegii, ține legătura cu aceștia pe timpul vacanțelor (prin mijloace electronice), consideră mediul școlii ca fiind un ambient cald și primitor.

Rezultatele școlare obținute reflectă deopotrivă sârguința copilului, activitatea prolifică a cadrului didactic și buna cooperare școală-familie, dar acestea nu au putut conduce la recuperarea decalajului specific TSA

Se presupune că, pentru o perioadă următoare, devin necesare adaptarea specifică a curriculei școlare, suplimentarea timpului de predare/învățare/evaluare, găsirea unor materiale didactice-suport care să ajute la îmbunătățirea vocabularului activ și ameliorarea trăsăturilor specifice TSA.

TEST INIȚIAL -GRILĂ

Clasa a V-a

BACIU ANA-MARIA

LICEUL TEORETIC EUGEN PORA

<https://academiaabc.ro/2022/08/18/test-grila-limba-si-literatura-romana-clasa-a-v-a/>

Fiecare item se va nota cu 10 puncte. Total 100 de puncte.

Se vor acorda 10 p pentru fiecare răspuns corect. O singură variantă este corectă.

Citește cu atenție textul de mai jos, apoi încercuiește răspunsul corect:

„ Ci într-a șapte sute patruzeci și noua noapte

Urmă:

Atunci mama lui Aladin deznodă basmaua, în tăcere, și, fără a mai adăuga vreo vorbă, îi înfățișă sultanului tava de porțelan pe care se aflau rânduie fructele de nestemate. Și pe dată divanul fu luminat de sclipirea lor, mai abțir decăt de o strălucire de policanre și de făclii. Iar sultanul fu uluit de lucirea lor și rămase năucit de frumusețea ce-o vedea. Pe urmă luă tava din mâinile bătrânei și cercetă pietrele cele minunate rând pe rând ținându-le între degete. Și șezu multă vreme să le privească și să le pipăie, minunând-se până peste poate. Și într-un sfârșit, întorcându-se înspre vizirul cel mare, grăi:

– Pe viața copilului meu, o, vizirule, ce frumoase sunt toate acestea și ce poame minunate! Ai mai văzut tu vreodată ceva asemenea ori barem ai auzit vreodată să se pomenească a fi pe fața pământului niște lucruri atâta de mândre? Ce socoți? Ia spune-mi?

Și vizirul răspunse:

– Cu adevărat, o, rege al vremurilor, nu am văzut niciodată și nu am auzit pomenindu-se vreodată despre niște lucruri atâta de de-a mirările! Hotărât, nestematele acestea sunt fără de seamă în soiul lor! Și nici giuvaierurile cele mai scumpe din sipeturile regelui nostru nu prețuiesc, toate la un loc, cât poama cea mai mărunță de aici!

Iar regele zise:

– Și nu-i așa, o, vizire al meu, că tânărului Aladin, cel care îmi trimite cu mama sa un peșceș atâta de frumos, i se cuvine, fără de nicio îndoială și mai mult decăt oricărui fecior de rege, să-și vadă primită cererea de însurătoare cu fata mea Badru'l-Budur?

La întrebarea aceasta a regelui, la care nici cu gândul nu gândea, vizirul se schimbă la față de-a binelea și limba i se înnodă de-a binelea și se mohorî de-a binelea!”

(O mie și una de nopți)

1. Cel care are cele mai valoroase bijuterii este:

- a. Aladin
- b. Vizirul
- c. Regele
- d. mama lui Aladin

2. Vizirul se supără pentru că:

- a. nu-i place să mintă că pietrele sunt prețioase;
- b. consideră că îi sunt stricate planurile;

c. se întunecă afară;

d. nu este proprietarul bijuteriilor;

3. Seria cuvintelor extrase din text care conține doar substantive este:

a. porțelan, tavă, vreodată, înșurătoare

b. hotărât, basmaua, făclii, divan

c. sipet, schimbă, sclipire, sultan

d. întrebare, cerere, rege, giuvaieruri

4. Seria de cuvinte aparținând aceleiași familii lexicale este:

a. nestemată, neprețuită, nemaipomenit, nou

b. copil, copilaș, copilandru, copiat

c. deznoadă, înnoadă, notificare, nod

d. frumos, frumusețe, înfrumusețat, frumușel

5. Cuvintele oricărui, ce-o, înnodă au, în ordine:

a. 3 silabe, 3 silabe, 2 silabe

b. 2 silabe, 3 silabe, 4 silabe

c. 3 silabe, 1 silabe, 3 silabe

d. 3 silabe, 2 silabe, 2 silabe

6. Sensul asemănător al cuvântului giuvaier este:

a. frumos

b. arzător

c. bijuterie

d. fecior

7. Subiectul propoziției „La întrebarea aceasta a regelui, [...] vizirul se schimbă la față de-a binelea” este:

a. întrebarea

b. aceasta

c. a regelui

d. vizirul

8. Din punctul de vedere al părților de propoziție, schema propoziției „ Atunci mama lui Aladin deznodă basmaua [...]” este corectă, în varianta:

a. PS+ S + PS+P+PS

b. PS+ PS + S+P+PS

c. PS+ PS+ PS+P+S

d. P+ S+ PS+PS+PS

PS= parte secundară, P= predicat, S= subiect

9. Nu este scris corect enunțul:

a. Mama sa a ajuns la palat.

b. S-a ajuns la o înțelegere.

c. Mama s-a bucurat.

d. Înaintea s-a nimeni nu a adus un dar.

10. Cuvântul al vremurilor din structura „Cu adevărat, o, rege al vremurilor” are funcția sintactică de:

a. subiect

b. complement

c. atribut

d. nu are funcție.

EVALUAREA ÎN EDUCAȚIA VIZUALĂ: ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN, ÎNTRE SUBIECTIVITATE ȘI CRITERII OBIECTIVE

COCIS-DEMETER EVELIN

COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTĂ TÂRGU MUREȘ

Educația artistică ocupă un loc esențial în formarea gândirii critice, a creativității și a sensibilității estetice. Într-o societate în care imaginea domină comunicarea, iar expresia personală devine din ce în ce mai importantă, rolul artei în școală nu este doar acela de a dezvolta abilități tehnice, ci și de a cultiva individualitatea. În acest context, evaluarea în educația vizuală ridică numeroase întrebări: Cum evaluăm ceea ce este subiectiv? Cum echilibrăm libertatea expresiei cu cerințele unui sistem educațional formal? Este posibilă o evaluare corectă într-un domeniu care respinge conformismul? Acest articol își propune să analizeze comparativ evaluarea tradițională și cea modernă, din perspectiva educației vizuale.

Arta este un domeniu în care expresia liberă, subiectivitatea și emoția capătă roluri esențiale. Ea exprimă individualitatea, perspectiva unică și originală a creatorului, poate reflecta cugetările și nevoile colectivului, dar în același timp depinde de percepția și interpretarea subiectivă a privitorului.

Impunerea unor evaluări prin metode generalizate, rigide și tradiționale este, poate, cea mai dificilă încercare în educația vizuală, având în vedere că aceasta nu este o materie exactă. Dacă arta este subiectivă și lipsită de constrângeri, oare nu ar trebui ca și evaluarea elevilor să fie la fel de liberă?

Totuși, problema este complexă. Educația vizuală se desfășoară într-un cadru instituțional, unde evaluarea are un rol formativ, contribuind la măsurarea progresului și la motivarea elevilor. În mod tradițional, evaluarea se concentrează pe produsul final și pe criterii estetice adesea subiective. Prin contrast, metodele moderne promovează o abordare centrată pe proces, gândire creativă și implicarea activă a elevului.

Provocarea majoră în educația vizuală constă în structurarea unui sistem de evaluare echilibrat și flexibil, care să ia în considerare atât criterii concrete – precum tehnica, compoziția, amestecul cromatic – cât și elemente mai personale și expresive, precum spontaneitatea, conceptul sau creativitatea. Diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă în educația vizuală sunt semnificative și reflectă schimbarea de paradigmă în procesul didactic. Evaluarea tradițională este axată pe produsul finit, pe respectarea unor reguli rigide și pe o estetică impusă, deseori influențată de gustul profesorului. Aceasta poate favoriza conformismul și inhiba inițiativa artistică. În schimb, evaluarea modernă valorizează procesul de creație, documentarea, intenția artistică, originalitatea și capacitatea elevului de a transmite un mesaj vizual coerent. În loc să compare lucrările între ele, evaluarea modernă urmărește progresul personal al fiecărui elev, punând accent pe reflecție, exprimare autentică și învățare continuă. Metodele autoevaluării și a evaluării colegiale dezvoltă încrederea în sine și capacitatea de a aprecia lucrările celorlalți cu empatie și spirit critic.

Simțul estetic și artistic, sensibilitatea culturală, gândirea analitică și creativă sunt competențe esențiale într-o lume în care majoritatea informațiilor ne parvin vizual. Antrenarea simțului estetic devine cu atât mai importantă cu cât avansăm în procesul de modernizare. Dacă elevul este descurajat printr-un feedback negativ, cauzat de metode de evaluare învechite care compară și judecă, în loc să-l orienteze către receptivitate față de bun gust și creativitate, riscăm să formăm o societate fără spirit critic, fără personalitate – deși „diversitate” este cuvântul-cheie al ultimei decade. Într-un context educațional în continuă transformare, este esențial ca metodele de predare și evaluare să se adapteze. Acestea trebuie să corespundă nevoilor reale ale elevilor și să reflecte valorile unei societăți deschise, creative și incluzive.

Evaluarea în arta vizuală nu poate fi redusă la simple criterii fixe. Ea trebuie să reflecte complexitatea actului de creație și să pună în valoare procesul, nu doar produsul final, să se adapteze, să țină cont de specificul acestui domeniu și, mai ales, de personalitatea fiecărui elev. Nu putem cere creativitate și, în același timp, să judecăm după reguli fixe. Evaluarea modernă, centrată pe proces, progres și exprimare liberă, este un pas important spre o educație care formează tineri cu viziune, curaj și sensibilitate artistică.

BIBLIOGRAFIE

1. Eisner, Elliot W. *The Arts and the Creation of Mind*. Yale University Press, 2002.
2. Hetland, Lois, Ellen Winner, Shirley Veenema, and Kimberly M. Sheridan. *Studio Thinking: The Real Benefits of Visual Arts Education*. Teachers College Press, 2007.
3. Wright, Susannah. *Assessment in Visual Arts Education*. Routledge, 2014.
4. Graham, Mark. "Assessment in the Visual Arts: Challenges and Possibilities." *Arts Education Policy Review*, vol. 120, no. 3, 2019, pp. 175–183.
<https://doi.org/10.1080/10632913.2019.1579131>.

EVALUAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES) – ESEU STRUCTURAT

GRECU MIHAELA
ȘC. PROF. SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU” GALAȚI

Un eseu despre evaluarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) poate aborda diverse dimensiuni – pedagogice, psihologice, legislative și etice.

Într-o societate modernă și incluzivă, educația ar trebui să fie accesibilă și echitabilă pentru toți elevii, indiferent de particularitățile lor individuale. Elevii cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă o categorie aparte, care necesită o abordare diferențiată atât în procesul de predare, cât și în cel de evaluare. Evaluarea acestora ridică o serie de provocări, dar și oportunități pentru dezvoltarea unui sistem educațional realmente incluziv.

Evaluarea elevilor cu CES nu trebuie să urmărească doar rezultatul final, ci mai ales progresul realizat, efortul depus și potențialul individual. Spre deosebire de evaluarea clasică, centrată pe standarde uniforme, evaluarea adaptată elevilor cu CES are în vedere nevoile lor specifice, stilurile de învățare, ritmul propriu și dificultățile cognitive, emoționale sau fizice.

Un sistem de evaluare eficient pentru elevii cu CES trebuie să respecte următoarele principii:

- **Individualizarea:** stabilirea obiectivelor și a criteriilor de evaluare în funcție de planul educațional individualizat (PEI);
- **Flexibilitatea:** utilizarea unor metode alternative de evaluare (orale, practice, vizuale etc.);
- **Continuitatea:** monitorizarea constantă a progresului, nu doar testarea punctuală;
- **Feedback-ul constructiv:** încurajarea motivației și a încrederii în sine printr-un feedback pozitiv și realist.

Evaluarea elevilor cu CES poate implica:

- Observația sistematică;
- Portofoliul educațional;
- Autoevaluarea și evaluarea între colegi;
- Teste adaptate (cu timp suplimentar, fonturi speciale, suport vizual sau audio);
- Interviu și discuții individuale;
- Evaluări în context practic sau ludic.

Printre principalele dificultăți se numără lipsa formării adecvate a cadrelor didactice, resursele limitate, birocrăția aferentă elaborării PEI-urilor și mentalitățile rigide care valorizează doar performanța academică standardizată. În plus, presiunea notelor și a evaluărilor sumative poate fi stresantă pentru elevii cu CES, afectându-le stima de sine.

Profesorii au un rol esențial în asigurarea unei evaluări corecte și motivate. Aceștia trebuie să colaboreze cu logopezi, psihologi, consilieri școlari și părinți pentru a înțelege mai bine nevoile elevului și pentru a adapta metodele de evaluare în mod corespunzător. Formarea continuă a personalului didactic este, de asemenea, crucială pentru a susține acest proces.

Evaluarea elevilor cu CES nu este doar o obligație legală, ci și o dovadă de respect și recunoaștere a diversității umane. O evaluare echitabilă, adaptată și centrată pe progres, poate stimula dezvoltarea acestor elevi, contribuind la incluziunea lor reală în societate. În final, nu este vorba doar despre ce pot face acești copii în comparație cu alții, ci despre ce pot deveni atunci când sunt susținuți corespunzător.

Evaluarea tradițională din punct de vedere cognitiv, la copiii cu cerințe educaționale speciale (CES), ridică numeroase întrebări legate de echitate, validitate și utilitate. Aceasta se referă la metodele clasice de testare a cunoștințelor și competențelor elevilor, de regulă prin:

- teste scrise standardizate,
- lucrări semestriale,
- examene orale,
- probe unice aplicate tuturor elevilor, indiferent de nivelul lor de dezvoltare.

Acest tip de evaluare se axează predominant pe achizițiile cognitive – memorare, înțelegere, aplicare – și mai puțin pe abilități sociale, motivație, creativitate sau progres individual. Pentru elevii cu CES (dificultăți de învățare, tulburări de dezvoltare, dizabilități senzoriale sau motorii, tulburări de comportament etc.), evaluarea cognitivă standard prezintă mai multe limitări:

• **Lipsa adaptării:** Testele standard nu țin cont de ritmul propriu al elevului, de stilul său de învățare sau de limitările impuse de afecțiunile sale.

• **Presiunea performanței:** Evaluările rigide pot induce stres, anxietate sau blocaje în rândul copiilor cu CES, afectând negativ performanța.

• **Ignorarea progresului:** Copiii cu CES pot progresa semnificativ față de propriul punct de plecare, însă acest lucru nu este întotdeauna reflectat în notele obținute la testele standard.

• **Accent pe deficit, nu pe potențial:** Evaluarea tradițională scoate adesea în evidență ceea ce copilul nu poate face, în loc să pună în valoare ceea ce poate și a reușit.

Pentru a fi echitabilă și eficientă, evaluarea trebuie să fie:

- personalizată: bazată pe un plan de intervenție personalizat, adaptată nevoilor copilului;
- formativă: să urmărească progresul în timp, nu doar rezultatul punctual;
- multimodală: să combine metode tradiționale cu observația, portofoliul, evaluarea orală, evaluarea practică sau jocul;
- inclusivă: să creeze condiții egale de exprimare și validare a cunoștințelor.

Cadrele didactice trebuie să cunoască specificul fiecărui tip de CES, să colaboreze cu specialiști (consilieri, psihologi, profesori de sprijin), aplice adaptări rezonabile în procesul de evaluare, să utilizeze instrumente variate, pentru a oferi o imagine mai completă a nivelului de dezvoltare cognitivă a elevului.

Evaluarea tradițională cognitivă, deși utilă în anumite contexte, nu răspunde suficient de bine nevoilor copiilor cu cerințe educaționale speciale. Este esențial ca sistemul educațional să promoveze o cultură a evaluării diferențiate, bazată pe potențial, progres și valorizare personală. Doar astfel putem vorbi despre o educație cu adevărat incluzivă și umanistă.

FIȘĂ DE LUCRU/EVALUARE APLICABILĂ ELEVILOR CU CES ÎN DIVERSE ETAPE DE CORECTARE A DISLEXO-DISGRAFIEI

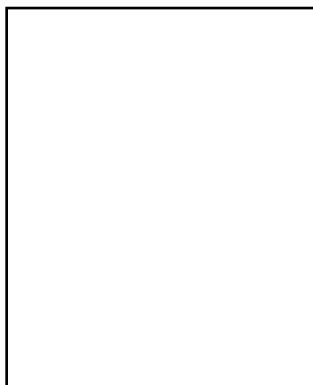
Profesor MITREA AURORA
ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU” GALAȚI

(exersarea lexiei unui text/ comprehensiunea conținutului textului citit/ exersarea operațiilor gândirii/ exersarea motricității fine)

Citește textul următor cu intonație, fii atent/ă la conținut, potrivește fiecare fragment selectat cu imaginea corespunzătoare și rezolvă cerințele date:

Pe masa lui Sănducu se afla un creion.

Odată, când Sănducu dormea, pe masă s-a urcat un șoricel. A văzut Creionul, l-a înhățat și l-a târât în vizuina sa.

– *Dă-mi drumul, te rog*, s-a rugat Creionul. *Ce nevoie ai de mine? Sunt din lemn și nu mă poți mânca.*

– *Am să te rod!* a zis Șoricelul. *Mă mănâncă dinții și trebuie să rod tot timpul ceva. Uite așa!*

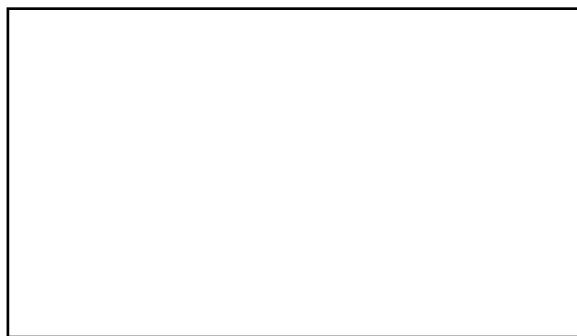
Și șoricelul l-a mușcat dureros pe Creion.

– **Au, au!** a țipat creionul. ***Dacă-i pe așa, lasă-mă să mai desenez pentru ultima oară ceva, apoi faci ce vrei cu mine.***

– **Fie!** s-a învoit Șoricelul. ***Desenează! Dar apoi, oricum, am să te rod bucățele, bucățele.***

A oftat adânc Creionul și a desenat un cerc.

– **Asta-i brânză?** a întrebat Șoricelul.

Tu ce crezi că ar putea desena Creionul dintr-un cerc?

.....

.....

.....

.....

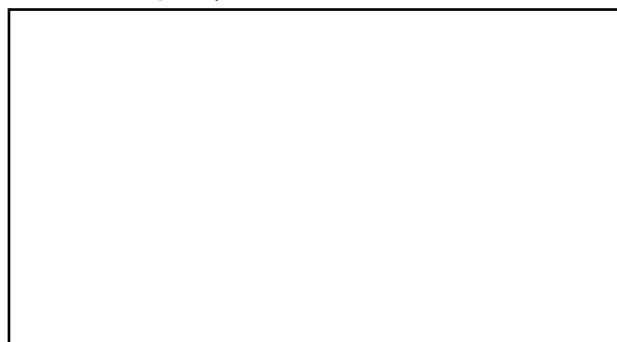
– **Poate fi și brânză,** a zis Creionul și a desenat încă trei cerculețe mici.

– **Da, sigur e brânză, iar astea sunt găurile din ea,** și-a dat cu părerea Șoricelul.

– **Pot fi și găuri** - a zis Creionul și a mai desenat încă un cerc mai mare.

– **Ăsta e un măr!** a strigat Șoricelul!

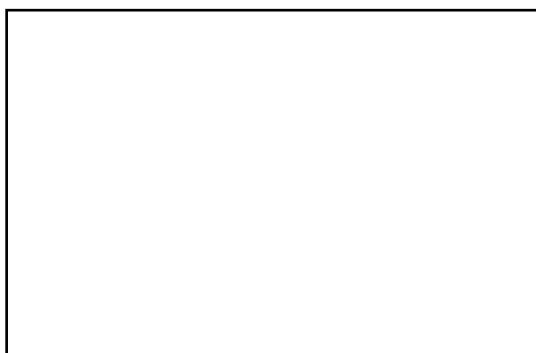

– **Poate fi și un măr** – a răspuns Creionul și a mai desenat câteva cerculețe, uite așa...alungite.

– **Știu, aștia sunt cârnăciori!** a început să chițăie Șoricelul, lingându-se pe bot. **Hai, isprăvește mai repede, mă mănâncă îngrozitor dinții.**

– **Așteaptă o clipă...**a zis Creionul. Și a mai desenat doi cârnăciori în partea de sus.

Și când a început să deseneze aceste unghiuri, Șoricelul a început să țipe:
– **Asta seamănă cu o pi.... Stai!! Nu mai desena!!**

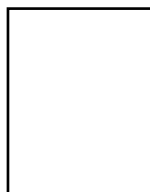

Dar Creionul desenase deja mustățile lungi...
–***Dar asta e o pisică adevărată!!*** a strigat Șoricelul
înpăimântat. ***Ajutoooooor!!*** Și
s-a năpustit în vizuina sa.
De atunci, Șoricelul nu a mai scos capul de acolo.

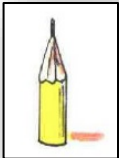
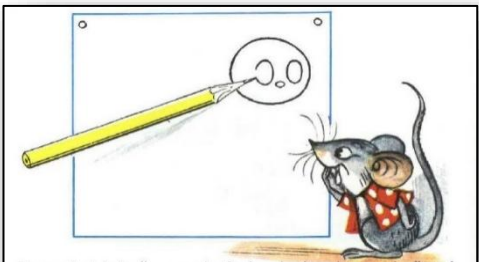
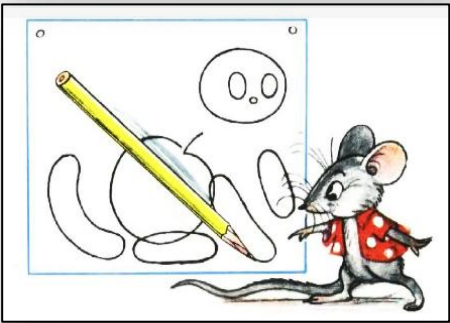
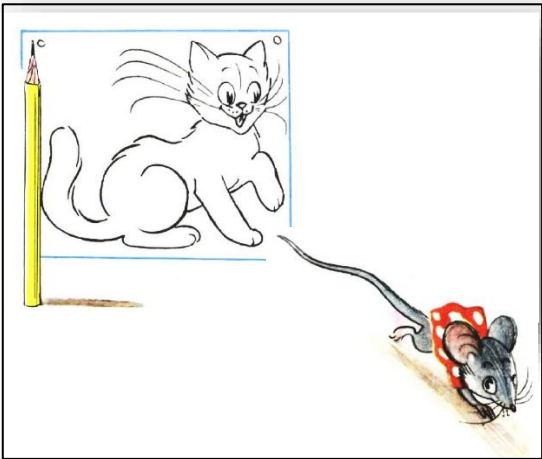
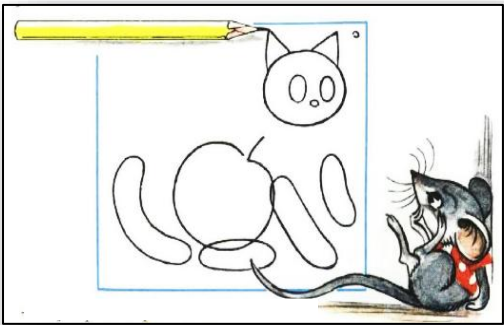
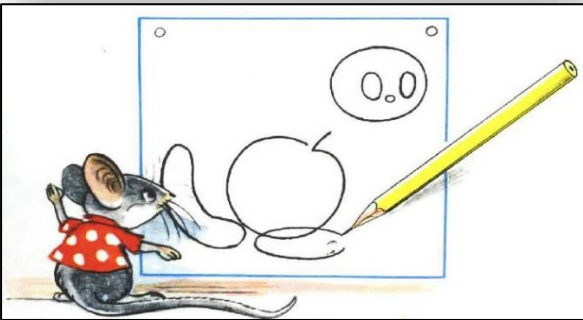
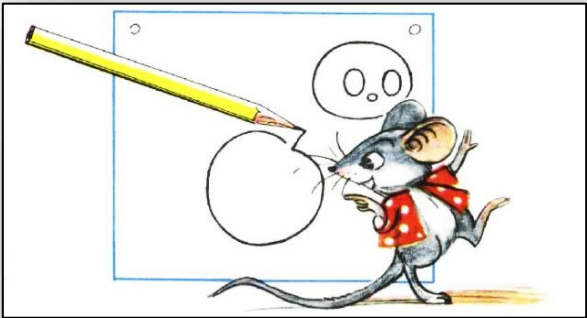
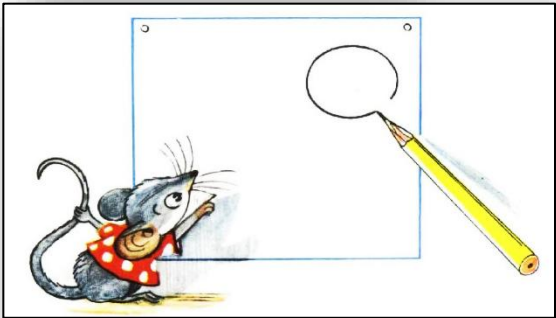
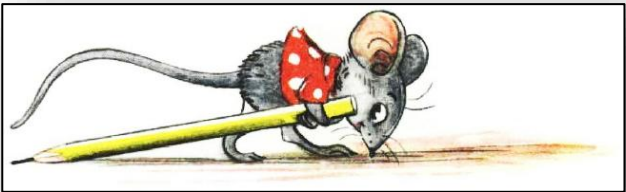
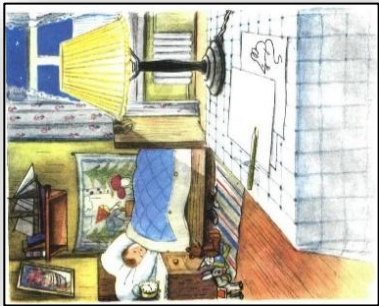

Iar Creionul băiețelului mai trăiește și astăzi, numai că a rămas mic, mic
de tot!!

Încearcă să desenezi și tu, cu creionul tău, precum personajul Creionul din
povestea dată. Este o pisică - spaima șoriceilor?

EVALUAREA PREȘCOLARILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES)

PROF. HANGAN VIOLETA
GRĂDINIȚA CU P.P. „LUMEA FLORILOR” NĂVODARI

Evaluarea preșcolarilor cu cerințe educaționale speciale reprezintă un proces esențial în cadrul educației incluzive, având rolul de a identifica nevoile specifice ale copiilor și de a propune măsuri adaptate pentru dezvoltarea lor armonioasă. Preșcolarii cu CES necesită intervenții individualizate și personalizate, iar evaluarea corectă este primul pas în acest demers.

Cerințele educaționale speciale se referă la nevoile suplimentare de sprijin educațional ale copiilor care, din cauza unor dizabilități sau dificultăți de învățare, nu pot progresa în ritmul tipic al colegilor de aceeași vârstă. Acestea pot fi de natură:

- Cognitivă (întârziere mintală, tulburări de învățare),
- Emoțional-comportamentală,
- Fizică (deficiențe motorii),
- Senzo-perceptivă (deficiențe de auz sau văz),
- Limbajului (tulburări de vorbire),
- Autism sau tulburări din spectrul autist.

La vârsta preșcolară, copiii se află în plină dezvoltare, iar identificarea timpurie a CES este vitală pentru intervenție. Evaluarea permite:

- Diagnosticarea timpurie a dificultăților,
- Realizarea unui plan educațional personalizat (PEI),
- Monitorizarea progresului copilului,
- Facilitarea comunicării între cadrele didactice, părinți și specialiști.

Evaluarea psihopedagogică reprezintă fundamentul intervenției educaționale adaptate pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES), fiind un proces complex, multidimensional și continuu. La nivel preșcolar, această evaluare are o importanță deosebită, întrucât permite conturarea unui **Plan Educațional Individualizat (PEI)** adecvat nevoilor, potențialului și ritmului de dezvoltare al fiecărui copil.

Planul Educațional Individualizat (PEI) este un document esențial în procesul de educație specială, care cuprinde obiective, metode, resurse și strategii didactice adaptate copilului cu CES. Elaborarea lui presupune o analiză atentă a profilului copilului și se realizează în echipă multidisciplinară.

Rolul evaluării psihopedagogice în elaborarea PEI

1. **Identificarea nevoilor educaționale reale** - Evaluarea oferă o imagine clară a ariilor în care copilul întâmpină dificultăți (ex: limbaj, motricitate, atenție, autonomie personală) și a celor în care are potențial de dezvoltare.
2. **Stabilirea nivelului de dezvoltare** - Se determină nivelul de dezvoltare raportat la vârsta cronologică, dar și la particularitățile individuale, pentru a seta obiective realiste și realizabile.
3. **Personalizarea conținuturilor și a metodelor** - În funcție de profilul copilului, se aleg metode de predare-învățare adaptate (ex: materiale vizuale, exerciții de stimulare senzorială, jocuri logopedice etc.).
4. **Orientarea către tipuri de intervenții** - Evaluarea sugerează ce tipuri de terapie sau sprijin sunt necesare: logopedie, consiliere psihologică, terapie ocupațională etc.
5. **Stabilirea obiectivelor educaționale** - Obiectivele PEI sunt formulate clar, concret și etapizat, în funcție de rezultatele evaluării psihopedagogice.
6. **Monitorizarea și ajustarea intervenției** - Evaluarea continuă permite modificarea PEI în funcție de progresul copilului sau de apariția unor noi nevoi.

Tipuri de evaluare utilizate

- a. Evaluarea inițială - se realizează la intrarea copilului în grădiniță, având rolul de a identifica eventuale dificultăți și a stabili nivelul de dezvoltare globală.
- b. Evaluarea formative - este continuă și are ca scop adaptarea activităților educaționale în funcție de nevoile copilului.
- c. Evaluarea sumativă - se realizează periodic pentru a observa progresele și eficiența intervenției educaționale.

Evaluarea preșcolarilor cu CES implică metode variate, adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare al copiilor:

- Observarea sistematică a comportamentului și activităților,
- Fișe de evaluare adaptate,

- Jurnalul educatoarei,
- Interviuri cu părinții,
- Colaborarea cu specialiști (psihologi, logopezi, kinetoterapeuți),
- Aplicarea de teste psihopedagogice specifice.

Evaluarea corectă presupune colaborarea dintre mai mulți factori:

- Educatorul – observă și semnalează dificultățile în cadrul activităților zilnice;
- Psihologul – evaluează dezvoltarea cognitivă și emoțională;
- Logopedul – identifică și tratează tulburările de limbaj;
- Medicul – stabilește eventuale afecțiuni medicale;
- Părinții – oferă informații esențiale despre comportamentul copilului acasă.

Principii ale evaluării corecte:

- Individualizarea procesului de evaluare,
- Centrarea pe potențial, nu doar pe deficiențe,
- Adaptarea metodelor la particularitățile copilului,
- Respectarea demnității și ritmului propriu al copilului,
- Confidențialitatea și cooperarea cu familia.

Evaluarea preșcolarilor cu cerințe educaționale speciale este un proces complex și esențial pentru integrarea reușită a acestor copii în sistemul educațional. Aceasta trebuie să fie continuă, flexibilă, centrată pe copil și realizată de o echipă multidisciplinară. Doar astfel se pot crea condițiile optime pentru dezvoltarea și integrarea acestor copii în societate.

Bibliografie:

1. **Gherguț, A.** (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Editura Polirom.
2. **Jigău, M. (coord.)** (2004). *Educația timpurie în România: Raport de evaluare*. București: Institutul de Științe ale Educației
3. **Stan, E.** (2012). *Evaluarea în învățământul preșcolar și primar*. București: Editura Aramis
4. **Cojocaru, D. & Marin, M.** (2019). *Rolul evaluării psihopedagogice în elaborarea planului educațional individualizat pentru preșcolari cu CES*. Revista „Psihologia Resurselor Umane”, Vol. 17(1)

ABORDĂRI ACTUALE ȘI METODE INOVATIVE FOLOSITE ÎN EVALUAREA ELEVILOR CU CES

Profesor de psihopedagogie specială: TRIF ANDREEA RAMONA

Profesor de religie: LĂZĂRESCU LAVINIA

Profesor-educator: LĂZĂRUȚIU ADRIANA

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „PAUL POPESCU NEVEANU”

Evaluarea joacă un rol esențial în procesul educațional al copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES), oferind informații relevante pentru înțelegerea nevoilor individuale ale acestora și pentru personalizarea intervenției educaționale. Dincolo de simpla măsurare a performanțelor, evaluarea trebuie să fie un proces continuu, centrat pe dezvoltarea copilului și pe sprijinirea acestuia în parcursul său educațional.

Evaluarea ca diagnosticare.

Evaluarea diagnostică presupune utilizarea unor instrumente variate – teste psihopedagogice standardizate, observația directă, interviuri cu părinții și cadrele didactice, analiza istoricului educațional și medical. Obiectivele principale ale acestei forme de evaluare includ:

- Stabilirea nivelului actual de dezvoltare și învățare;
- Identificarea tipului și gradului dificultăților de învățare;
- Evidențierea abilităților și a potențialului de dezvoltare;
- Fundamentarea deciziilor privind includerea în programe educaționale speciale sau de sprijin.

Evaluarea ca monitorizare.

Evaluarea continuă sau formativă are rolul de urmărire a progresului elevului și de ajustare a strategiilor educaționale în funcție de evoluția acestuia. Aceasta presupune:

- Observarea sistematică a comportamentului și performanțelor;
- Colectarea de date periodice despre activitatea copilului;
- Analiza portofoliului și a produselor de învățare;
- Aplicarea testelor formative sau a grilelor de observație.

Această etapă permite adaptarea curriculară, diferențierea instruirii și ajustarea intervențiilor specializate în mod continuu, în acord cu ritmul și stilul de învățare al elevului.

Evaluarea ca intervenție.

Evaluarea devine ea însăși un instrument de intervenție, în momentul în care este utilizată pentru:

- Oferirea de feedback constructiv elevului și familiei;
- Ghidarea strategiilor educaționale și terapeutice;
- Stabilirea unor obiective educaționale realiste și relevante;
- Promovarea autoevaluării și a autorefecției la nivelul elevului.

În contextul copiilor cu CES, evaluarea intervențională este esențială pentru dezvoltarea unui plan educațional individualizat (PEI), care să răspundă specific fiecărui profil funcțional și

fiecărei nevoi identificate. Evaluarea copiilor cu CES se bazează pe principii fundamentale, precum:

- **Interesul superior al copilului** – evaluarea trebuie să contribuie la dezvoltarea generală a copilului, nu doar la cuantificarea performanțelor academice;
- **Centrarea pe potențial** – accentul se pune pe dezvoltarea abilităților, nu pe limitări;
- **Abordare multidimensională** – evaluarea include perspective educaționale, psihologice, sociale și medicale;
- **Colaborare interdisciplinară** – procesul evaluativ implică o echipă formată din cadre didactice, psihologi, logopezi, consilieri și părinți.

Aceste principii sunt esențiale pentru a asigura o evaluare cu adevărat incluzivă și eficientă.

Metode inovative de evaluare a copiilor cu CES:

Evaluarea formativă. Această metodă presupune o evaluare continuă, care oferă feedback constant elevului, susținându-i implicarea activă în procesul de învățare.

Caracteristicile evaluării formative:

- **Continuă și integrată în procesul de predare-învățare** – se realizează frecvent, nu doar la finalul unei unități de învățare.
- **Centrată pe elev** – urmărește progresul individual și nevoile fiecărui elev.
- **Feedback constructiv** – oferă informații clare despre ce face bine elevul, ce ar putea îmbunătăți și cum poate face acest lucru.
- **Participativă** – elevii pot fi implicați în procesul de autoevaluare sau evaluare colegială.
- **Orientată spre progres** – accentul cade pe evoluție, nu pe notare.

Exemple de evaluare formativă:

- Întrebări orale sau scrise în timpul lecției
- Fișe de lucru și exerciții practice
- Jurnale de învățare sau reflecții personale
- Teste diagnostice cu feedback imediat
- Scheme sau hărți conceptuale
- Portofolii de învățare
- Autoevaluare și evaluare între colegi

Beneficiile evaluării formative:

- Îmbunătățește motivația și implicarea elevilor
- Clarifică așteptările și obiectivele de învățare
- Permite ajustarea predării în funcție de nevoile reale ale elevilor
- Contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a responsabilității pentru propria învățare

Portofoliul educațional. Un instrument eficient pentru documentarea progresului elevilor, portofoliul educațional permite colectarea și analiza diverselor lucrări și realizări ale elevului. Acesta oferă o imagine de ansamblu asupra evoluției elevului și poate fi utilizat pentru a evidenția competențele dobândite într-o varietate de domenii și contexte.

Portofoliul educațional poate fi și unul digital, și presupune documentarea progresului elevului prin materiale multimedia: imagini, video, înregistrări vocale. Printre caracteristicile portofoliului digital se numără:

- **Interactiv și multimedia** – include fișiere de tip text, imagini, video, prezentări, înregistrări audio etc.
- **Dinamic și actualizabil** – poate fi modificat și completat în timp, reflectând progresul în învățare.
- **Personalizat** – fiecare portofoliu este unic, reflectând stilul de învățare, interesele și creativitatea elevului.
- **Accesibil online** – poate fi stocat pe platforme educaționale (Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle etc.) sau site-uri personale (bloguri, Google Sites etc.).
- **Reflectiv** – conține comentarii sau autoevaluări ale elevului privind propria evoluție și învățare.

Evaluarea bazată pe proiecte. Prin implicarea elevilor în proiecte complexe și multidisciplinare, această metodă promovează aplicarea cunoștințelor în contexte reale și relevante. Elevii dezvoltă competențe practice și colaborative, înțelegând profund materia studiată. Evaluarea se realizează pe baza produsului final și a procesului de realizare a acestuia.

Tehnologii educaționale. Tehnologia digitală aduce beneficii majore în evaluarea elevilor cu CES, facilitând accesul personalizat la conținut și adaptarea în funcție de nevoile individuale.

Platforme și aplicații utile :

- **Quizizz / Kahoot!** – utilizate pentru testări formative prin joc. Sunt ușor de personalizat, cu întrebări vizuale sau audio.
- **Classkick** – profesorii pot crea lecții interactive, iar elevii pot răspunde în timp real prin desen, scris sau voce; oferă feedback personalizat.
- **Figjam, Microsoft Teams** - Elevii lucrează împreună, pot fi evaluați, în documente partajate sau pe tablă virtuală.
- **Seesaw** – este un portofoliu digital interactiv unde elevii își înregistrează gândurile și munca în formate variate (text, voce, poză, video) și pot fi evaluați pe baza lor.
- **Google Slides, Canva, Padlet, Book Creator**- elevii creează prezentări, videoclipuri, afișe, postere.

Evaluare prin joc și metode ludice. Jocurile educative pot fi adaptate nivelului de funcționare al copilului, oferind un mediu de învățare relaxat și stimulat. Elevii sunt implicați în sarcini tip joc, cu punctaje, insigne și clasamente. Exemple:

- **Jocuri cu cartonașe colorate** pentru identificarea emoțiilor / literelor / operațiilor matematice.
- **Board games** educative (adaptate), cum ar fi „Roata sunetelor” sau „Piramida cuvintelor”.
- **Platforme:** Classcraft, Kahoot, Quizlet Live, Blooket.

Integrarea acestor metode în evaluarea copiilor cu CES trebuie făcută personalizat, ținând cont de:

- tipul de dizabilitate sau dificultate;

- stilul de învățare al copilului;
- nivelul de funcționare (nu doar de vârstă cronologică);
- cooperarea cu familia și echipa de specialiști

Beneficiile utilizării instrumentelor digitale adaptate în evaluarea copiilor cu CES:

- Accesibilitate crescută – adaptare la nivelul funcțional, nu la vârstă cronologică;
- Stimulare multisenzorială – combinarea canalelor vizual, auditiv și tactil;
- Motivație sporită – format ludic, fără presiune;
- Feedback imediat – corectare rapidă și învățare prin reflecție;
- Personalizare – fiecare copil poate avea un traseu individualizat de evaluare.

Evaluarea copiilor cu CES prin metode inovative reprezintă un pas esențial către o educație incluzivă de calitate. Prin aplicarea unor metode precum evaluarea formativă, portofoliul educațional, evaluarea bazată pe proiecte și utilizarea tehnologiilor educaționale, se poate asigura o evaluare adaptată nevoilor individuale ale elevilor. Pentru a depăși provocările existente, este necesară o colaborare strânsă între cadrele didactice, specialiști și familii, precum și o susținere constantă din partea autorităților educaționale.

Bibliografie:

- Florian, L. (2008). Special or inclusive education: future trends. *British Journal of Special Education*.
- Gherguț, A. (2005). Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii de educație integrată. Iași: Editura Polirom.
- Ministerul Educației – Ghiduri pentru profesori privind evaluarea elevilor cu CES (disponibil pe site-ul edu.ro).
- Popovici, D. (2012). Educația incluzivă și copiii cu cerințe educaționale speciale. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Stan, E. (2017). Evaluarea în învățământul centrat pe competențe. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Tomlinson, C. A. (2014). *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*. ASCD.

10 PAȘI IMPORTANȚI ÎN REALIZAREA FIȘELOR DE LUCRU/ TESTELOR DE EVALUARE PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE DIN LICEU

Prof. MOTORGA MARIA

COLEGIUL NAȚIONAL „UNIREA” TÎRGU MUREȘ

Realizarea fișelor de lucru și a testelor de evaluare pentru elevii din ciclul liceal cu cerințe educaționale speciale (CES) necesită o abordare atentă și adaptată nevoilor individuale ale fiecărui elev. Iată câțiva pași importanți pe care îi poți urma:

1. Evaluarea nevoilor elevilor

Înainte de a crea materialele, este esențial să înțelegi nevoile și abilitățile fiecărui elev. Colaborează cu părinții și cu specialiștii, cum ar fi psihologii școlari sau terapeuții, pentru a evalua corect cerințele educaționale speciale ale elevilor. Vei obține o înțelegere clară a punctelor forte și a zonelor de dificultate ale elevilor, ceea ce te va ajuta să adaptezi materialele în mod corespunzător. În lipsa unui profesor de sprijin, ca responsabil de caz, acest pas este absolut obligatoriu. Consideră că sunt necesare niște îndrumătoare sau ghiduri care să conștientizeze responsabilul de caz de patologia elevului.

2. Stabilirea obiectivelor de învățare

Definirea clară a competențelor de învățare este crucială. Acestea ar trebui să fie specifice, măsurabile, accesibile, realiste și limitate în timp (SMART). Competențele bine definite îți vor ghida procesul de creare a materialelor și îți vor permite să evaluezi progresul elevilor într-un mod structurat. Acestea se stabilesc cu psihologul, cu părinții și cu medical curant, pentru a cunoaște clar nivelul de înțelegere și de receptare a informațiilor evaluate.

3. Adaptarea conținutului

Materialele trebuie adaptate la nivelul de dezvoltare cognitivă și abilitățile fiecărui elev. Acest lucru implică simplificarea limbajului, utilizarea unor propoziții scurte și clare, și includerea unor exemple concrete și vizuale. Fișele de lucru, hărțile conceptuale și testele vor fi mai accesibile și mai ușor de înțeles pentru elevi, reducând frustrarea și crescând încrederea în sine. Anul acesta am realizat hărțile conceptuale pentru elevii absolvenți care au solicitat acest sprijin. Au fost folosite cu succes la simulare, elevii obținând note frumoase, care le-au dat confortul unei pregătiri mai bune pentru examenul final.

4. Utilizarea suportului vizual și tactil

Include imagini, grafice, pictograme și hărți care pot ajuta la înțelegerea și memorarea informațiilor. Elevii cu CES vor avea un suport vizual care îi va ajuta să înțeleagă mai bine conceptele abstracte și să rămână implicați în activitatea la clasă.

5. Structurarea și fragmentarea sarcinilor

Împarte sarcinile complexe în pași mai mici și mai ușor de gestionat. Oferă instrucțiuni clare și concise pentru fiecare etapă. Elevii vor avea mai multă claritate în ceea ce trebuie să facă, reducând anxietatea și permițându-le să abordeze sarcinile cu mai multă încredere.

6. Personalizarea metodelor de evaluare

Oferă alternative la testele tradiționale, cum ar fi răspunsurile verbale, activitățile practice sau testele de tip „deschis” care permit răspunsuri mai flexibile. Utilizarea unor platforme on-line e dificilă pentru aceștia. Elevii vor putea demonstra cunoștințele și abilitățile lor într-un mod care se potrivește cel mai bine stilului lor de învățare, având sprijin din partea colegilor care se oferă voluntar să-i sprijine.

7. Includerea pauzelor și a timpului suplimentar

Planifică pauze regulate și, dacă este necesar, oferă timp suplimentar pentru finalizarea sarcinilor. Elevii cu CES pot avea nevoie de mai mult timp pentru a procesa informațiile. Elevii se vor simți mai puțin presăși de timp, ceea ce poate duce la performanțe mai bune și la o mai bună înțelegere a materialului. noua metodologie de bacalaureat permite extinderea timpului de lucru ,la solicitarea candidatului sau a părinților acestuia.

8. Oferirea de feedback constructiv și continuu

După finalizarea testelor și fișelor de lucru, oferă feedback specific și pozitiv, evidențiind atât punctele tari, cât și ariile ce necesită îmbunătățiri. Elevii vor fi motivați să continue să învețe și să se dezvolte, iar feedback-ul va servi drept ghid pentru pașii următori în învățare.

9. Colaborarea cu familia și specialiștii

Comunică regulat cu părinții și specialiștii implicați în educația elevului pentru a te asigura că abordarea ta este sincronizată cu nevoile și progresul acestuia. Abordare coerentă și coordonată va sprijini dezvoltarea continuă a elevului, atât în cadrul școlii, cât și acasă. O colaborare eficientă facilitează integrarea elevului și îl stimulează să participe la competiții care îi ridică stima de sine.

10. Monitorizarea și revizuirea progresului

Evaluează periodic progresul elevilor și ajustează materialele și strategiile de predare în funcție de nevoile lor în schimbare. Asigură-te că materialele și metodele rămân relevante și eficiente pentru a sprijini învățarea continuă. Prin urmarea acestor pași, poți crea fișe de lucru și teste de evaluare care sunt adaptate nevoilor specifice ale elevilor din ciclul primar cu cerințe educaționale speciale, contribuind astfel la succesul lor academic și emoțional.

Bibliografie:

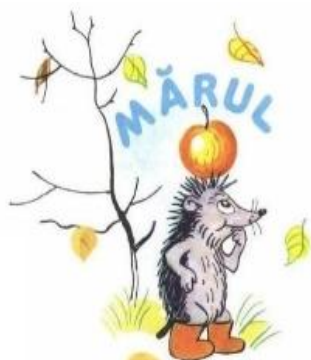
Valentin Cosmin Blăndu, Psihopedagogia elevilor cu dificultăți de învățare școlară, Editura Didactică și Pedagogică, 2024

MATERIAL DE LUCRU/EVALUARE PENTRU ELEVI CU CES SAU CU DISLEXO-DISGRAFIE

Profesor psihopedagog **PANGRATE GEANINA**
ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU” GALAȚI

(verificarea lexiei unui text de întindere mare/ comprehensiunea conținutului textului citit/
verificarea operațiilor gândirii / secvențialitatea acțiunilor/ exersarea motricității fine)

**Citește textul următor cu intonație, fii atent/atență la conținutul acestuia și
potrivește fiecare fragment selectat cu imaginea corespunzătoare:**

Mărul

adaptare după **după Vladimir Suteev**

Era toamna târziu. Copacii se goliseră de mult de frunze și numai în vârful unui măr sălbatic mai atârna un măr, un singur măr. Tocmai în timpul acesta, Iepurele, care alerga prin pădure, a văzut mărul. Dar cum să-l ia de acolo? Mărul era sus, sus de tot, iar el nu putea să sară până la el...

–**Crra – crra !** ...se auzi de sus dintr-un brad. Era Cioara cea neagră, care râdea.

Se uită Iepurele la ea cu uimire și-i strigă:

– **Ei, Cioaro, rupe-mi și mie mărul ăla de sus!**

Cioara a zburat din brad și a rupt mărul. Numai că nu a reușit să-l țină în cioc, și mărul a căzut.

Stop!

Lipește aici maginea potrivită în
conformitate cu fragmentul citit!

– **Îți mulțumesc, Cioaro!** a strigat bucuros Iepurele și a dat să ridice mărul de jos, dar acesta, de parcă ar fi fost viu, a început deodată să sâsâie.... și a luat-o la fugă.

– **Ce-o fi asta?**

Iepurele s-a speriat foarte tare, dar apoi a înțeles: mărul căzuse chiar pe Arici, care, făcut ghem, dormea sub pom. Ariciul, buimac de somn, a sărit în sus și s-a pus pe fugă, cu mărul înfipt în țepii lui.

–**Stai, stai!** striga Iepurele. Unde fugi cu mărul meu?

Stop!
Lipește aici maginea potrivită în
conformitate cu fragmentul citit!

Ariciul se oprește și zice:

–**Acesta-i mărul meu. A căzut, iar eu l-am prins.**

Atunci, Iepurele s-a repezit la Arici:

–**Să-mi dai mărul chiar acum! Eu l-am găsit!**

S-a apropiat în zbor și Cioara.

– **Degeaba vă certați, zice, acesta este mărul meu fiindcă eu l-am rupt din pom.**

Nu se pot înțelege în niciun chip, fiecare strigă:

– **Este mărul meu!**

Țipete, mare gălăgie în toată pădurea. Și harța începe: Cioara îl lovește pe Arici cu ciocul în nas, Ariciul îl înțeapă pe Iepure cu țepii în codiță, iar Iepurele o lovește pe Cioară cu lăbuța peste cioc.

Stop!
Lipește aici maginea potrivită în
conformitate cu fragmentul citit!

Dar iată că apare Ursul care mormăie supărat:

– **Ei, dar ce s-a întâmplat aici? Ce-i cu gălăgia asta?**

Toți se reped spre el și-i spun:

– **Tu, Moș Martine, ești cel mai mare și mai inteligent din pădure. Te rugăm să ne faci judecată dreaptă. Cui vei crede de cuviință că i se cuvine mărul acesta, al lui să fie.**

Și i-au povestit ursului toate câte s-au petrecut. A chibzuit Ursul ce-a chibzuit, s-a scărpinat după ureche și a întrebat:

– **Cine a descoperit mărul?**

– **Eu!** – a răspuns Iepurele.

– **Dar cine l-a rupt din pom?**

– **Crra – crra – firește că eu!** a cârâit Cioara.

– **Buun! Și cine l-a prins?**

– **Eu l-am prins!** a chițăit Ariciul.

Stop!
Lipește aici maginea potrivită în
conformitate cu fragmentul citit!

– **Iată ce este, a fost de părere Ursul, – voi toți aveți dreptate, și de aceea fiecare din voi are dreptul să primească mărul ...**

– **Da, dar nu-i decât un singur măr!** au sărit cu gura Ariciul, Iepurele și Cioara.

– **Împărțiți mărul în părți egale și fiecare să ia câte o bucățică.**

Toți au izbucnit într-un glas:

– **Cum de nu ne-a venit ideea asta mai înainte?!**

Ariciul a luat mărul și l-a împărțit în patru părți egale. Prima bucățică a dat-o Iepurelui și i-a zis:

– **Asta ție, Iepure, pentru că tu ai văzut primul mărul.**

A doua bucățică a dat-o Ciorii:

– **Asta ție, Cioaro, fiindcă tu ai rupt mărul din pom.**

A treia bucățică, Ariciul și-a pus-o deoparte pentru sine:

– **Asta pentru mine, întrucât eu am prins mărul.**

Pe cea de-a patra bucățică Ariciul i-a pus-o ursului în labă:

– **Iar asta ție, Moș Martine ...**

– **Dar de ce mie? s-a mirat Ursul.**

– **Tocmai pentru că tu ne-ai împăcat și ne-ai învățat să gândim!**

Stop!
Lipește aici maginea potrivită
în conformitate cu ultimul
fragment citit!

Și fiecare și-a mâncat bucățica sa de măr, și toți au fost mulțumiți că Ursul a făcut judecată dreaptă și nu a nedreptățit pe nimeni.

PROVOCARE

Îmi poți demonstra că ai înțeles textul citit? Relatează întâmplarea detaliată în poveste, cu amănuntele pe care ți le amintești! Sigur te vei descurca!

EVALUARE LEXIE/COMPREHENSIUNE TEXT

Cum citește elevul/eleva? / Cum poveștește?

ITEM	OBSERVAȚII
Particularități ale lecturii (liniară, receptivă etc)	
Erori identificate în timpul lexiei textului	
Receptare și redare conținut	
Plan de măsuri pe termen scurt	

--	--

Numele:.....

Fișă de evaluare - „Mărul” (V. Suteev)
(comprehensiunea conținutului textului citit/ activizarea vocabularului/ exersarea
operațiilor gândirii/ exersarea proceselor memoriei)

Rezolvă cerințele următoare:

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

În ce anotimp se petrece acțiunea?

.....
.....

- Care sunt acțiunile specifice celor trei personaje principale?

.....
.....

- De ce se ceartă iepurele, ariciul și cioara?

.....
.....

- Cine reușește să-i împace pe Iepure, Arici și Cioară și cum?

.....
.....

ADEVĂRAT SAU FALS?

Care este valoarea de adevăr a enunțurilor următoare? Corectează enunțul fals și
scrie-l în spațiul dat:

- Mărul rupt de cioară cade într-o groapă sau sub niște frunze? ☐

.....
.....

- Ariciul îi dă mărul iepurelui? ☐

.....
.....

- Iepurele împarte mărul? ☐

.....
.....

- Ariciul împarte mărul în trei bucăți? ☐

.....

.....

- Ursul îi învață pe Arici, Cioară și Iepure să împartă? ☐

.....

.....

Realizează, în chenarul următor, un desen reprezentativ pe baza textului poveștii:

CONCLUZIE:

„Mărul” de Vladimir Suteev este o poveste despre DĂRNICIE, DREPTATE și ÎNTELEPCIUNE.

(Scribe concluzia și explic-o oral.)

.....

.....

Numele:.....

Fișă de evaluare - „Mărul” (V. Suteev)

(comprehensiunea conținutului textului citit/ activizarea vocabularului/ verificarea operațiilor gândirii/ secvențialitatea acțiunilor/ exersarea motricității fine)

FIȘĂ DE LECTURĂ

Autorul:
Titlul textului:
Personajele:
.....
Ce ți-a plăcut cel mai mult?
.....
.....
.....

ÎN ORDINE - enunțuri puzzle

Citește enunțurile date și aranjează-le în ordinea desfășurării acțiunii așa cum e prezentată în textul citit.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

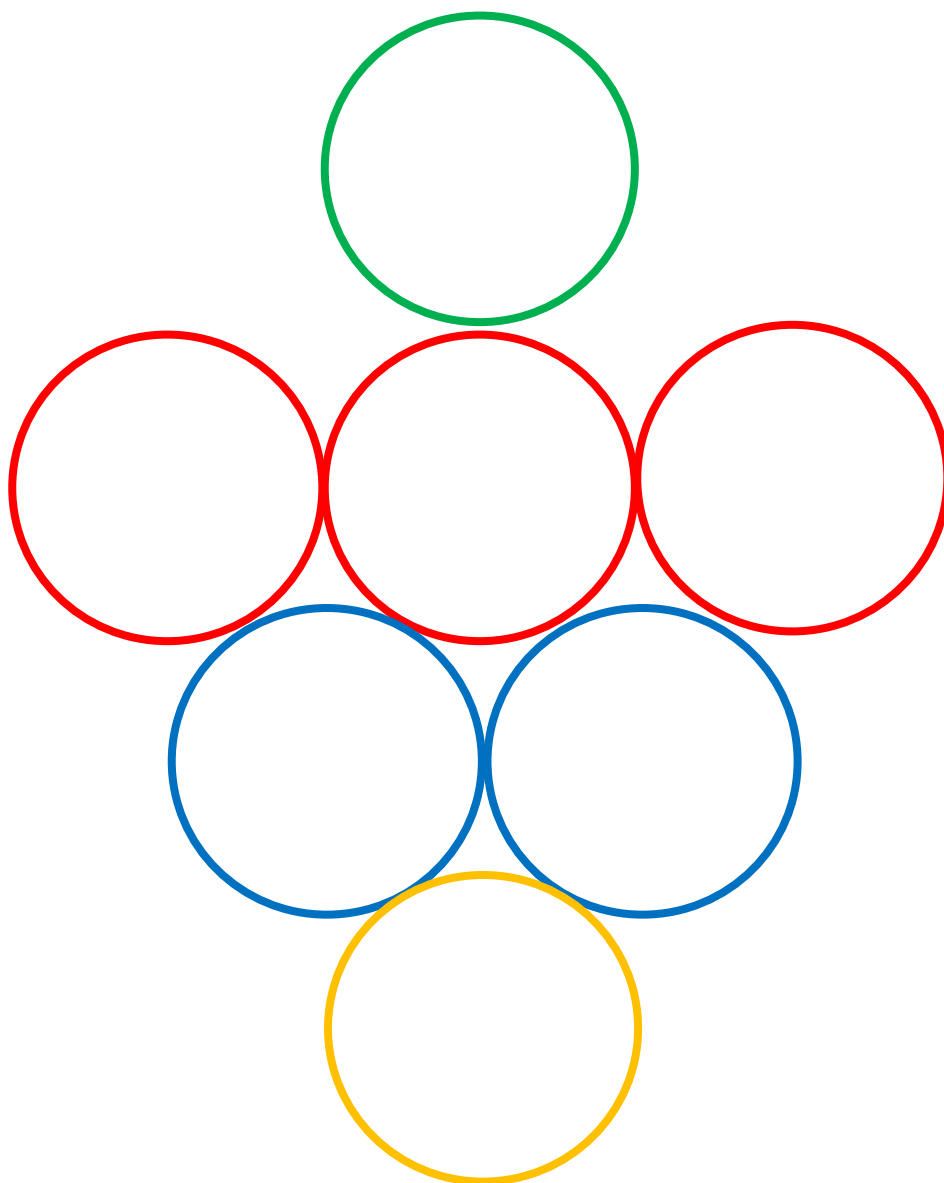
Un iepure vede un măr în vârful unui copac.
Cioara rupe mărul la cererea iepurelului.
Mărul cade pe un arici care dormea sub pom.
Ariciul pleacă cu mărul.
Iepurele și cioara fug după arici.
Iepurele, cioara și ariciul se ceartă pentru că toți vor mărul.
Cei trei îi cer ursului să le facă judecată dreaptă.
Ursul ajunge la concluzia că toți au dreptate și îi sfătuiește să împartă mărul.

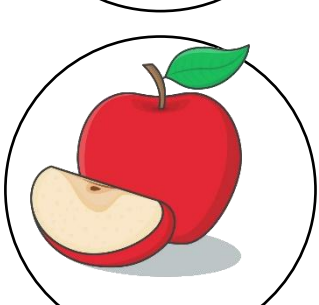
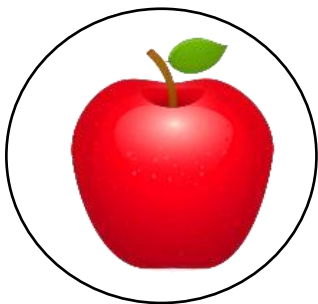
Fișă de evaluare - „Mărul” (V. Suteev)

- Ciorchinele poveștii -

(comprehensiunea conținutului textului citit/ exersarea operațiilor gândirii/
exersarea motricității fine)

1. Așază în cercul cu contur verde imaginea obiectului buclucaș.
2. Așază în cercurile cu contur roșu imaginile cu cele trei personaje care doreau mărul.
3. Așază în cercurile cu contur albastru imaginile care reprezintă răspunsul la întrebările următoare:
 - Ce au făcut cele trei personaje când nu s-au înțeles, când revendicau mărul?
 - Cine le-a oferit soluția problemei lor?
4. Așază în cercurile cu contur portocaliu imaginea care arată care a fost soluția care i-a împăcat pe cei trei?

JOCURI EDUCATIVE ÎN FORMAT DIGITAL

PETRESCU CARMINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ IPOTEȘTI,

COM. IPOTEȘTI, JUDEȚUL OLT

Un profesor din sistemul actual de învățământ trebuie să se adapteze cerințelor moderne de predare-învățare pentru a avea lecții mai atractive și elevi mai dornici de performanță.

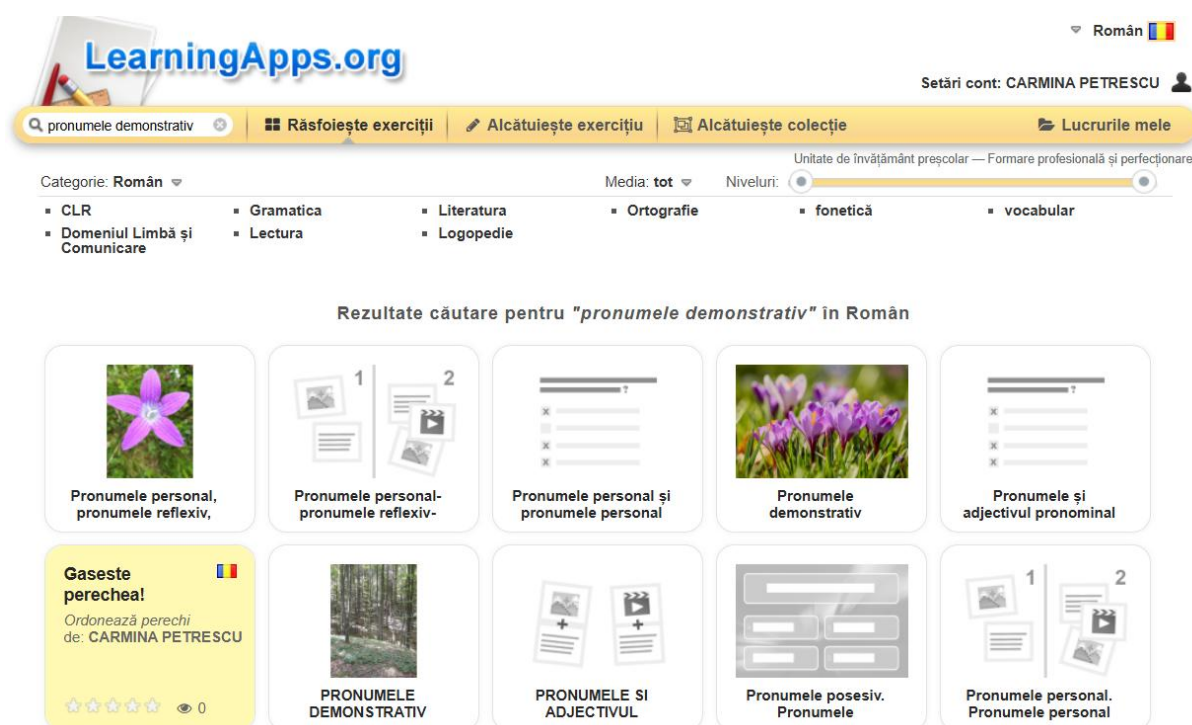
Utilizarea resurselor educaționale deschise sunt o oportunitate de a crea și colabora pentru a îmbunătăți bagajul de cunoștințe al profesorului și, mai ales, al elevului.

Manualul clasic, oricât de bine ar fi el alcătuit, trebuie alternat cu alte materiale didactice și cu resursele facilitate de tehnologia informației și comunicării pentru că îi ajută și pe elevi, dar și pe profesori, să dobândească cunoștințe care să le permită adaptarea la societatea modernă bazată pe cunoaștere.

De aceea, eu folosesc adesea la ore resurse educaționale deschise profitând de potențialul lor nelimitat. Se găsesc foarte ușor jocuri educative care pot fi integrate cu succes în planul de lecție. Pot folosi resursele existente sau pot crea eu unele care să se muleze mai bine pe ritmul elevilor mei, pe succesiunea pașilor de învățare, pe diferite niveluri de dificultate.

Astfel au ajuns eu însămi să creez jocuri utile, personalizate în funcție de nivelul de înțelegere al elevilor mei. Am folosit site-ul LearningApps.org unde am creat jocurile care pot completa activitatea mea la clasă. Un exemplu în acest sens este jocul „Găsește perechea”. Jocul se referă la pronumele demonstrative pe care le prevede programa de limba și literatura română la clasa a VII-a.

Acest joc se găsește la adresa: <https://learningapps.org/display?v=pjgk0cdb325>

LearningApps.org

▼ Român

Setări cont: CARMINA PETRESCU

🔍 pronumele demonstrativ

📁 Răsfoiește exerciții

✍️ Alcătuieste exercițiu

📁 Alcătuieste colecție

📁 Lucrurile mele

Categorie: Român

Media: tot

Niveluri: Unitate de învățământ preșcolar — Formare profesională și perfecționare

- CLR
- Domeniul Limbă și Comunicare
- Gramatica
- Lectura
- Literatura
- Logopedie
- Ortografie
- fonetică
- vocabular

Rezultate căutare pentru "pronumele demonstrativ" în Român

Pronumele personal, pronumele reflexiv,

Pronumele personal-pronumele reflexiv-

Pronumele personal și pronumele personal

Pronumele demonstrativ

Pronumele și adjectivul pronominal

Gaseste perechea!

Ordonează perechi de: CARMINA PETRESCU

★★★★★ 0

PRONUMELE DEMONSTRATIV

PRONUMELE SI ADJECTIVUL

Pronumele posesiv. Pronumele

Pronumele personal. Pronumele personal

PROIECT DIDACTIC **„RUGĂCIUNEA, TEMEI ȘI PUTERE A VIEȚII CREȘTINE”/** **RUGĂCIUNEA „TATĂL NOSTRU”**

PROF. IULIAN POPA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ONICENI, JUDEȚUL SUCEAVA

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Oniceni

Aria curriculară: Om și Societate

Disciplina: Religie-Ortodoxă

Clasa: a VI-a

Data: 19.03.2025

Unitatea de învățare: *Viața creștinului împreună cu semenii*

Conținuturile supuse evaluării: *Rugăciunea temei și putere a vieții creștine, Rugăciunea „Tatăl nostru”*

Tipul lecției: *verificare și evaluare a cunoștințelor*

Durata: 50 de minute

Competențe generale:

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței.
2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase.
3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase.

Competențe specifice:

- 1.2. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale.
- 2.2. Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare, situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios.
- 3.1. Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității.

Competențe derivate: La sfârșitul lecției elevii vor dobândi competențe în:

C₁ – Să înțeleagă importanța rugăciunii;

C₂ – Să explice de câte feluri este rugăciunea;

C₃ – Să înțeleagă importanța rugăciunii „Tatăl Nostru”.

Strategia didactică:

1. Metode și procedee: conversația, exercițiul, lectura;
2. Mijloace de învățământ: Fișa de evaluare;
3. Forme de organizare a activității elevilor: activitate individuală și frontală.

Resurse:

A. Oficiale:

- Programa școlară pentru disciplina Religie, clasa a VI-a;
- Planificarea calendaristică orientativă;
- Proiectarea unității de învățare;

B. Bibliografie:

1. **Biblia sau Sfânta Scriptură**
2. Ciucă Sorina, Ioniță Dragoș, *Religie Cultul Ortodox* clasa a VI-a, Editura „Didactică și Pedagogică S.A.”, București, 2023.

3. Alexa Cristina, Șova Mirela, *Religie Cultul Ortodox* clasa a VI-a, Editura Akademos Art, Ilfov, 2023.
4. Timiș Vasile, Timiș Ionița, Popa Ionica-Viorica, Popa Florian, Căprescu Simona, *Religie Cultul Ortodox* manula pentru clasa a VI-a, Editura CD Press, București, 2023.
5. Benga Cristina, Chiachir Aurora, Niculina Filat, Ghițiu Mihaela, Niculae Ioana, *Religie Cultul Ortodox Manual pentru clasa a VI-a*, Editua Corint Logistic, București, 2018.
6. Ioana Corujan, Mihaela Maria Guicin, Cristina Ionela Boruz, Florica Grecu, Laura Marilena Lăcraru, Florina Despina, Mihală Bogdan-Marius Negrea, *Religie Cultul Ortodox Manual pentru clasa a VI-a*, Editura Litera, București, 2023.
7. Cucos, Constantin, **Educația religioasă**, Editura „Polirom”, Iași, 1999.
8. Șebu, Pr. Prof. Univ. Dr. Sebastian, Opreș, Dorin, Opreș, Monica, **Metodica predării religiei**, Editura „Reîntregirea”, Alba Iulia, 2017.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI (SCENARIUL DIDACTIC)

Nr. Crt.	Etapele Lecției	Timp / Comp	Activitatea Profesorului	Activitatea Elevului	Metode și Procedee	Mijloace de Învățământ	Forme de Organizare	Evaluare
1.	Momentul organizatoric	3'	Salutul! Rugăciunea! Notarea absențelor! Pregătirea pentru începerea Orei.	Salutul! Rosirea rugăciuni! Anunțarea absențelor Pregătirea pentru începerea orei	Rugaciunea	Icoana din clasă	Activitate frontală	
2.	Prezentarea obiectivelor de evaluare.	4'	Le spun elevilor faptul că urmează o lecție de evaluare din două lecții studiate <i>Rugăciunea temei și putere a vieții creștine, Rugăciunea „Tatăl nostru”</i> Conținutul ce urmează a fi verificat a fost anunțat în prealabil elevilor. De asemenea, sunt prezentate și obiectivele pe care și le propune în această lecție - Să înțeleagă importanța rugăciuni; - Să explice de câte feluri este rugăciunea; - Să înțeleagă importanța rugăciuni „Tatăl Nostru”;	Elevii ascultă cu atenție și cer eventuale lămuriri în cadrul discuției.	Conversația Explicația	Conversația	Activitate frontală și individuală	Aprecieri verbală asupra modului de evaluare

3.	Verificarea cunoștințelor elevilor	35' C1 C2 C3	Le prezintă elevilor fișa de evaluare. Le explică și modul de rezolvare. (Anexa 1) Pe parcursul rezolvării fișelor, afișez pe ecran timpul pe care îl au la dispoziție pentru test.	Elevii rezolvă individual și independent testul propus.	Observația Exercițiul	Fișa de lucru	Activitate frontală și individuală	Evaluare
4.	Aprecierea rezultatelor, concluzii.	2'	Fac aprecierile generale și individuale referitor la pregătirea elevilor pentru evaluare.	Elevii sunt atenții la profesor.			Activitate frontală	Evaluare formativă orală
5.	Activitatea suplimentară.	2'	Ascultă „Rugăciunea Tatăl nostru” într-o altă limbă decât în Limba Română.	Elevii ascultă cu atenție precizările profesorului.	Explicația	Activitatea suplimentară	Activitate Individuală	
6.	Încheierea activității	3'	Rugăciunea! Salutul!	Rostirea rugăciuni! Salutul!	Conversația	Icoana din clasă	Activitate individuală/ frontală	

Anexa 1**TEST DE EVALUARE**

- Numele și prenumele elevului: _____
- Clasa: a VI-a
- Data: _____
- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 1 oră.

SUBIECTUL I**30PUNCTE**

- I. Rugăciunea este convorbirea omului credincios cu Dumnezeu și hrană pentru suflet. Câte feluri de rugăciuni cunoști? **3 puncte**
- de cerere;
 - de mulțumire;
 - de laudă sau preamărire;
 - toate răspunsurile de mai sus.
- II. Vorbește cu Dumnezeu copilărește, că noi suntem copiii lui Dumnezeu! Și vorba asta copilărească cu Dumnezeu îți aduce sentimentul prezenței intime a lui Dumnezeu în inima ta. (Arhimandrit Roman Braga). Plecând de la textul citat, identifică varianta corectă de răspuns a întrebării: Pentru cine mă rog? **4 puncte**
- Ne rugăm pentru noi înșine și pentru membrii familiei;
 - Ne rugăm pentru noi înșine, pentru membrii familiei și pentru prieteni;
 - Ne rugăm pentru noi înșine, pentru membrii familiei, pentru prieteni și pentru toți semenii;
 - Ne rugăm numai pentru noi.
- III. Apreciază cu adevărat sau fals următoarele enunțuri: **6 puncte**
- Rugăciunea Domnească a fost rostită de Domnul Iisus Hristos
 - Dumnezeu iartă greșelile oamenilor, fără a le cere iertarea semenilor.
 - Prin rugăciune, omul primește harul divin, spre luminarea minții și a inimii.
 - Domnului Iisus Hristos I-a plăcut rugăciunea plină de mândrie a fariseului.
- IV. Alege varianta corectă de răspuns: **3 puncte**
- Rugăciunea este:**
 - un obiect sfânt; b. comunicarea cu Dumnezeu; c. un simbol religios.
 - Modelul desăvârșit de rugăciune este:**
 - Tatăl nostru; b. Născătoare de Dumnezeu; c. Împărate Ceresc.
 - Autorul biblic al Rugăciunii Tatăl nostru este:**
 - Iisus Hristos; b. Sfântul Apostol Petru; c. îngerul Gavriil.
- V. Alături de Fericiri, Rugăciunea Domnească face parte din Predica Mântuitorului de pe Munte. Care este denumirea acestui munte? **4 puncte**
- Muntele Golgota;
 - Muntele Măslinior (Fericirilor)
 - Muntele Tabor;
 - Muntele Sinai;
- VI. Câte cereri are *Rugăciunea Tatăl nostru*, cum se numește această rugăciune și da exemplu de patru cereri din *Rugăciunea Tatăl nostru*. **10 puncte**

SUBIECTUL II

20 puncte

I. Corelează următoarele cuvinte-cheie extrase din rugăciunea „*Tatăl nostru*” cu citatele biblice corespunzătoare.

10 puncte

1. După cum și Hristos v-a iertat vouă, așa să iertați și voi. (Coloseni 3, 13)	a) Tatăl
2. Atunci cei drepti vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor. (Matei 13, 43)	b) Pâinea
3. Eu sunt Pâinea cea vie, Care S-a pogorât din cer. (Ioan 6, 51)	c) Voia
4. Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău și mă va mântui. (II Timotei 4, 18)	d) Iertarea
5. Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vos tru Cel ceresc desăvârșit este. (Matei 5, 48)	e) Izbăvirea
6. Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre. (Luca 21, 19)	f) Împărăția
7. Că oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela Îmi este frate și soră și mamă. (Matei 12, 50)	g) Răbdare

II. Realizează o paralelă între însușirile **Părintelui Ceresc** și cele ale unui **tată** obișnuit, întocmind un tabel după exemplul:

10 puncte

Tatăl Ceresc	Tatăl Pământesc
• ATOTPUTERNIC	• PUTERNIC
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

SUBIECTUL III

40 puncte

I. Pornind de la cuvintele: „*Credința noastră creștină este credința bucuriei. Noi, credincioșii creștini, trebuie să fim oameni ai bucuriei, nu numai în mulțitori, ci și purtători de bucurie.*” (**Părintele Teofil Păvăleanu**), redactează un text de 15–20 rânduri, în care să povestești o întâmplare fericită din viața ta, ca rod al credinței în Dumnezeu.

- Un titlu potrivit.
- Explicația citatului.
- Ce înseamnă pentru tine „*Credință*”, „*bucurie*”, „*creștin*”.
- O întâmplare fericită.

- Respectarea numărului de rânduri.

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NUMĂR ÎNTREBARE	RASPUNS CORECT	BAREM
Subiectul I		30 de puncte
1.	1 punct pentru fiecare răspuns corect;	3 puncte
2.	c;	4 puncte
3.	a. – A c. – A b. – F d. – F pentru fiecare răspuns corect 1.5 puncte	6 puncte
4.	1- b; 2 - a; 3 - a	3 puncte
5.	b;	3 puncte
6 .	- 3 puncte pentru numărul de cereri corect din Tatăl Nostru; - 3 puncte cum se numește rugăciunea; - 1 punct pentru ce 4 cereri scrise corect.	10 puncte
Subiectul II		20 de puncte
1.	1- d; 2 - f; 3 – b; 4 - e; 5 - a; 6 -g; 7 – c; 0.7 puncte pentru fiecare răspuns corect.	10 puncte
2.	Un punct pentru fiecare însușire corectă.	10 puncte
Subiectul II	5 puncte pentru titlul potrivit; 14 puncte pentru explicarea citatului; 14 puncte pentru explicarea cuvintelor; 5 puncte întâmplarea fericită; 2 puncte pentru respectarea rândurilor.	40 puncte

TEST DE EVALUARE REPRODUCEREA LA PLANTELE CU FLORI ȘI ALTE TIPURI DE ÎNMULȚIRE

PROF. CORA CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ONICENI, JUD. SUCEAVA

- I. Completează desenul cu denumirea corectă a elementelor din structura florii selectând din termenii enumerați mai jos:**
petale, anteră cu polen, filament, sepală, peduncul, receptacul, ovar, ovule, stil, stigmat.

1p x 10=10 puncte

- II. Completează spațiile punctate cu termenii potriviți, din enumerarea de mai jos.**
(Butășire, altoire, tulpini subterane, marcotaj, portaltoi)

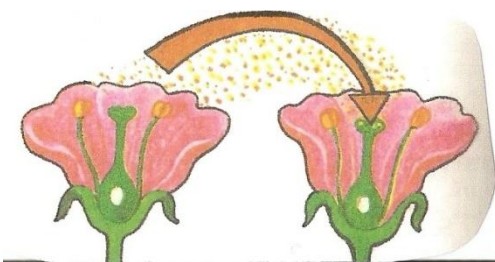
Procesul prin care o parte din tulpină unei plante, lăstar sau butaș, este îndepărtată de planta-mamă și replantată în sol, cu scopul obținerii unei noi plante se numește.....
Prin un mugure al soiului de plantă dorit este transplatat pe tulpina unei specii sălbatice înrudite sau a unei specii cultivatereprezintă fragmentul de plantă cu rădăcinăpoate fi natural și artificial. Ceapa, cartoful, feriga se înmușesc prin..... .

2p x 5=10 puncte

- III. Precizează tipul de polenizare descris în imaginile de mai jos.**

.....

.....

5p x 2=10 puncte

IV. Încercuiește litera din dreptul variantei corecte. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Este plantă perenă:
a.fasolea; b.stejarul; c.varza; d.porumbul;
2. Totalitatea petalelor formează:
a.caliciul; b.corola; c.androceul; d.gineceul;
3. Un singur fruct din enumerarea de mai jos este cărnos:
a.păstaia de fasole; b.nuca; c.ghinda de stejar; d.capsula de mac;
4. După fecundație din ovar se formează
a.fructul; b.semințe; c.petale; d.sepale;

5 p x 4=20 puncte

V. Citește cu atenție afirmațiile următoare . Dacă o consideri adevărată, încercuiește litera A, iar dacă o consideri falsă, încercuiește litera F.

VI.

1. A / F Polenizarea reprezintă trecerea polenului de pe anterele staminei pe stigmatul pistilului.
2. A / F Florile hermafrodite au organele de înmulțire bărbătești și femeiești, situate pe indivizi diferiți
3. A / F Laleaua are sepale și petale de aceeași culoare numite tepale.
4. A / F Înmulțirea prin spori se întâlnește la unele ciuperci, mușchi și ferigi.

5 p x 4 = 20 puncte

VII. Asociază fiecare cifră a coloanei A cu litera corespunzătoare din coloana B.

A	B
1. Bulbi	A.Vița de vie
2.Tuberculi	B.Ceapă
3.Rizomi	C.Stânjenel
4.Butași de tulpină	D.Cartof

1....., 2....., 3....., 4.....

5 p x 4=20 puncte

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul efectiv de lucru este de 40 min

Se acordă 10 p din oficiu

Bibliografie

1. Alina Bîrliga, Adina Indria, Oana Sardariu, Liliana Andrici, Loredana Ciobanu, Editura CD PRESS, Manual Biologie Clasa a VII-a;
2. Șăitan Traian, Popescu Adriana Simona, Roșescu Marinela Roxana, Petrov Daniela Gurzu Cristian, Cerbu Valeriu Nicolae, Barac Gina, Biologie Clasa a VII-a, București Didactica Publishing House, 2024;
3. Ivan Georgeta Ramona, Cosma Romelia Valeria, Popa Nicolina Mihaela, Mihai Marinela, Biologie Interactivă, Caiet de lucru clasa a VII-a, Edit. Taktik, 2022;

TEST DE EVALUARE

OPREA OANA MIRUNA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ONICENI, JUD. SUCEAVA

Clasa: a VII-a

Disciplina: fizică

1. Care dintre următoarele afirmații despre forța arhimedică este adevărată?

- A. Acționează doar asupra corpurilor care plutesc
- B. Este orientată întotdeauna în jos
- C. Este o forță de frecare dintre lichid și corp
- D. Este egală cu greutatea lichidului dislocat de corp

1 punct

2. Asociază corect situațiile cu comportamentul corpurilor:

- a) Densitatea corpului < densitatea lichidului
- b) Densitatea corpului = densitatea lichidului
- c) Densitatea corpului > densitatea lichidului

- 1. Corpul plutește complet scufundat
- 2. Corpul se scufundă
- 3. Corpul plutește parțial

Scrie corespondențele corecte: a – ____, b – ____, c – ____

0,75 puncte

3. Completează spațiile libere:

Forța arhimedică este o forță cu direcție ____, sens ____ și este cauzată de ____ asupra fundului și suprafeței superioare a corpului.

0,75 puncte

4. Un corp de 600 g este complet scufundat într-un lichid și are o greutate aparentă de 4,5 N. Calculați forța arhimedică.

1 punct

5. Un corp cu volumul de 0,0015 m³ este complet scufundat în apă. Calculează forța arhimedică.

(Se consideră: $\rho_{\text{apă}} = 1000 \text{ kg/m}^3$, $g = 10 \text{ N/kg}$)

1,50 puncte

6. Explică de ce un obiect din lemn se ridică la suprafața apei după ce este scufundat cu forță.

1,25 puncte

7. Un obiect de 2 kg dislocă 1,5 litri de apă. Va pluti sau se va scufunda? Justifică răspunsul.

1,25 puncte

8. Un corp se află complet scufundat într-un lichid necunoscut. Dacă greutatea sa este 6 N, iar greutatea aparentă în lichid este 4 N, ce volum are corpul?

(Se consideră densitatea lichidului $\rho = 800 \text{ kg/m}^3$, $g = 10 \text{ N/kg}$)

1,50 puncte

1 punct din oficiu

Timp de lucru: 50 minute

Bibliografie:

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VII-a/Fizica/QVJUIEtMRVRU/#book/0-help>
<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VII-a/Fizica/R1JVUCBFREIUT1JJQUwg/>

TEST SUMATIV-DISCIPLINA GEOGRAFIE

Prof. MOISII IULIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ONICENI, JUD. SUCEAVA

CLASA A V-A
Anul școlar 2024-2025

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 50 de minute.

SUBIECTUL I (20 puncte)

Încercuiți, pe foaia de test, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru afirmațiile de mai jos:

- Planetele Sistemului Solar fără sateleți naturali sunt:
a. Mercur și Terra; b. Mercur și Venus; c. Venus și Jupiter; d. Venus și Marte;
- Fac parte din categoria vânturilor periodice:
a. Alizeele; b. Crivățul; c. Musonii; d. Vânturile polare.
- Izotermele sunt linii ce unesc puncte cu aceeași:
a. adâncime; b. altitudine; c. presiune; d. temperatură.
- La echinocțiul de primăvară (21 martie) razele Soarelui cad perpendicular pe:
a. Cercul Polar de Nord; b. Ecuator; c. Tropicul de Nord; d. Tropicul de Sud;
- Face parte din categoria rocilor sedimentare:
a. bazaltul; b. calcarul; c. granitul; d. marmura
- Stratul atmosferic ce permite comunicațiile radio se numește:
a. mezosferă; b. stratosferă; c. termosferă; d. troposferă;
- Este traversat de Ecuator continentul:
a. Africa; b. America de Nord; c. Australia; d. Europa;
- Soarele este o stea de culoare:
a. albă; b. albastră; c. galbenă; d. roșie.
- Prin condensarea vaporilor de apă se formează:
a. vânturile b. ninsoarea c. norii d. stratul de ozon
- Fenomenul prin care o placă tectonică mai grea pătrunde sub o placă tectonică mai ușoară și coboară în mantaua superioară se numește:
a. cutremur; b. fosă; c. rift; d. subducție;

SUBIECTUL II (20 puncte)

Scrie, pe foaia de test, informația corectă care completează afirmațiile de mai jos:

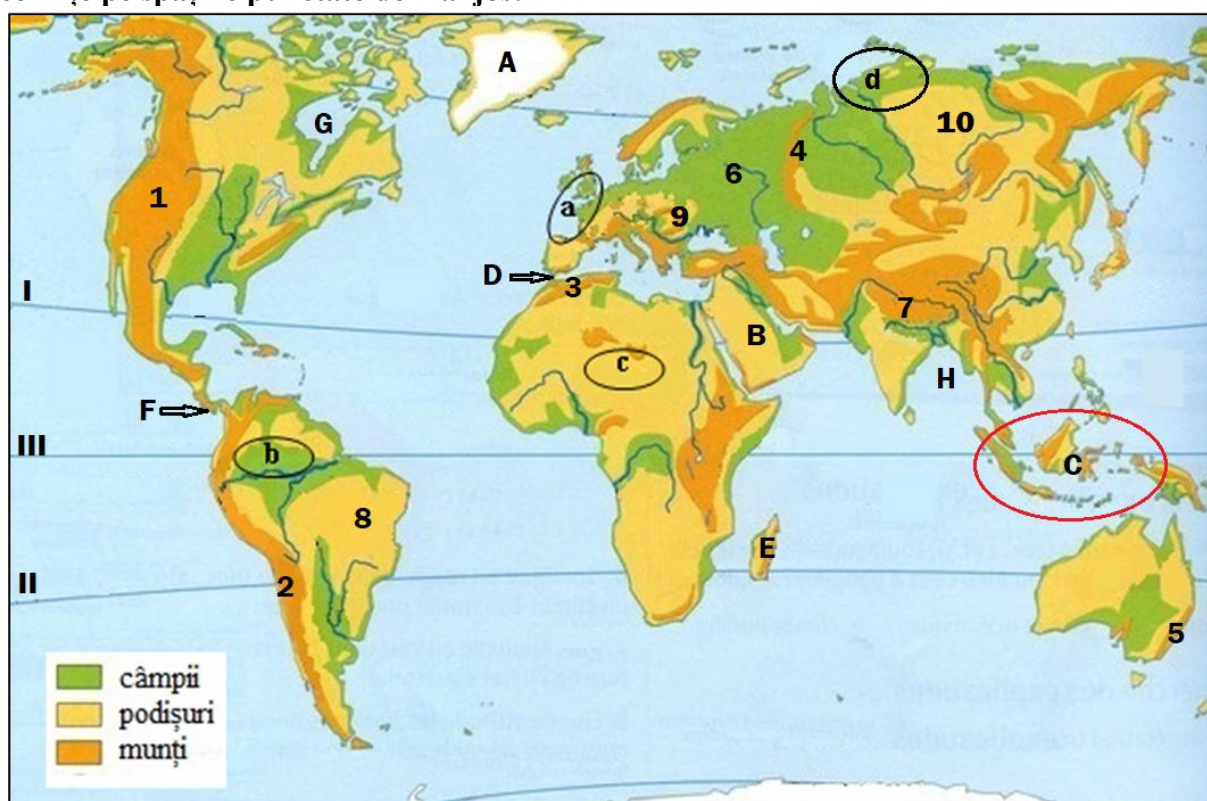
- Numele de „Planeta Roșie” este atribuit planetei
- Stratul atmosferic în care se desfășoară viața poartă numele de
- Este considerat drept linia internațională de schimbare a datei meridianul de

4. Dacă stai cu față spre est, în spatele tău se află punctul cardinal numit.....
5. Porțiunea de uscat înconjurată de apa mării poartă numele de
6. Constelațiile sunt grupări aparente de
7. Liniile curbe ce unesc puncte cu aceeași altitudine poartă numele de
8. Trei centimetri pe o hartă cu scara de 1:3.000.000 reprezintă în realitate
9. Presiunea atmosferică se măsoară cu instrumentul numit
10. Lipsa vânturilor este specifică climatului

SUBIECTUL III

(50 puncte)

Pe harta de mai jos sunt marcate cu cifre de la 1 la 10 unități de relief, cu litere mici de la a la d regiuni geografice, cu majuscule de la A la H, articulații ale țărmului și cu cifre romane de la I la III paralele. Analizați harta și răspundeți la următoarele cerințe pe spațiile punctate de mai jos:

1. precizați denumirea unităților de relief notate cu cifre de la 1 la 10;

1. ; 2. ;
3. ; 4. ;
5. ; 6. ;
7. ; 8. ;
9. ; 10.

2. precizați denumirea articulațiilor țărmului (nume proprii) notate cu majuscule de la A la H;

- A. ; B. ;

- C. ; D. ;
E. ; F. ;
G. ; H. ;
3. precizați denumirea paralelelor notate cu cifre romane de la I la III ;
I. ; II. ;
III. ;
4. precizați tipul de climă specific fiecărei regiuni notate cu litere de la a la d;
a. ; b. ;
c. ; d. ;

**TEST SUMATIV-DISCIPLINA GEOGRAFIE
CLASA A V-A**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări / modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I

.....

20 puncte

- A. Se acordă câte **două puncte** pentru fiecare răspuns corect astfel: (10x2=20 puncte)
1.d; 2.c; 3.d; 4.b; 5.b; 6.c; 7.a; 8.c; 9.c; 10.d.

Subiectul II

.....

20 puncte

- A. Se acordă câte **două puncte** pentru fiecare răspuns corect astfel: (10x2=20 puncte)
1. Marte; 2. troposferă; 3. 180⁰; 4.Vest; 5. insulă; 6. stele; 7. curbe de nivel; 8. 90 km; 9. barometru; 10. ecuatorial.

Subiectul III

.....
50 puncte

Se acordă câte **două puncte** pentru fiecare răspuns corect astfel: (25x2=50 puncte)

1. 1. Munții Cordilieri; 2. Munții Anzi; 3. Munții Atlas; 4. Munții Ural; 5. Munții Marii Cumpene de Ape; 6. Câmpia Est-Europeană/Europei de Est; 7. Munții Himalaya; 8. Podișul Braziliei; 9. Munții Carpați; 10. Podișul Siberiei Centrale;
2. A. Insula Groenlanda; B. Peninsula Arabică/Arabia; C. Arhipelagul Indonezian; D. Strâmtoarea Gibraltar; E. Insula Madagascar; F. Istmul Panama; G. Golful Hudson; H. Golful Bengal.
3. I. Tropicul de Nord/Tropicul Racului; II. Tropicul de Sud/Tropicul Capricornului; III. Ecuator.
4. a. Climă temperat oceanică; b. climă ecuatorială; c. climă tropical uscată/tropical aridă; d. climă subpolară.

TOTAL : (20+20+50)=90 PUNCTE + OFICIU 10 PUNCTE = 100 PUNCTE

Bibliografie:

- **Silviu Neguț, Carmen Camelia Rădulescu, Ionuț Popa**, Manual de Geografie, clasa a V-a, Edit. Art Klett, București, 2022;
- **Marius-Cristian Neacșu, Mihaela Fiscutean, Dorin Fiscutean, Gelu Hanganu, Ciprian Mihai**, Manual de Geografie, clasa a V-a, Edit.CD Press, București, 2022;

PROBELE PRACTICE ÎN EVALUAREA ELEVILOR LA ORELE DE RELIGIE ORTODOXĂ

PROF. PETRESCU IONELA-LIVIOARA
COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTĂ „GEORGE APOSTU”, BACĂU

Evaluarea elevilor la disciplina Religie ortodoxă presupune o îmbinare armonioasă între probele teoretice și cele practice, cu scopul de a surprinde cât mai fidel competențele dobândite de elevi nu doar în plan cognitiv, ci și în cel atitudinal și comportamental. Conform profesorului Constantin Cucos, „evaluarea în educație nu trebuie să se limiteze la verificarea informațiilor, ci să surprindă totalitatea dimensiunilor formării umane: cunoaștere, afectivitate, acțiune” (Cucos, 2014, p. 211).

Această viziune integratoare se aplică în mod special în cadrul orelor de Religie ortodoxă, unde accentul cade nu doar pe cunoașterea dogmelor, a Sfintei Scripturi sau a istoriei Bisericii, ci și pe interiorizarea valorilor creștine și pe aplicarea lor în viața cotidiană, căci la această disciplină, evaluarea școlară „are un specific aparte în sensul că accentul trebuie să treacă de pe latura informativă pe cea formativă.” (Vasile Timiș, 2003, pag.18)

Probele practice devin astfel indispensabile în evaluarea elevilor, pentru că permit observarea concretă a modului în care aceștia își manifestă credința, își formează caracterul și își însușesc comportamentele morale. De exemplu, în lecția „Sfintele Taine în viața creștinilor” (clasa a VII-a), profesorul poate solicita elevilor să redacteze o „Scrisoare către Dumnezeu”, în care să-și exprime gândurile, dorințele și conștiința morală. Această probă practică are rolul de a evalua capacitatea elevului de introspecție și sinceritate, precum și modul în care înțelege rostul Sfintelor Taine în viața personală. Conform Metodicii predării religiei (Opriș, 2017), „probele practice stimulează reflexivitatea elevului și capacitatea acestuia de a face conexiuni între învățăturile religioase și viața personală” (p. 154).

Un alt exemplu concret poate fi identificat în lecția „Cinstirea sfinților” (clasa a IX-a), în care elevii sunt provocați să realizeze un „jurnal spiritual” pe parcursul unei săptămâni, în care să noteze faptele bune împlinite, gesturile de iertare sau de generozitate față de colegi. Această probă practică nu doar că verifică aplicarea cunoștințelor teoretice, ci și dezvoltă spiritul de observație asupra propriei vieți și responsabilitatea morală. Astfel de activități se înscriu în ceea ce profesorul Cucos numește „evaluare autentică”, care presupune „proiectarea de sarcini complexe, relevante pentru viața reală și care să implice mobilizarea resurselor interioare ale elevului” (Cucos, 2014, p. 213).

Mai mult, în contextul actual, marcat de digitalizare și acces rapid la informație, probele practice pot integra tehnologia. În lecția „Domnul Iisus Hristos, Lumina lumii” (clasa a VIII-a), elevii pot fi solicitați să realizeze o prezentare multimedia sau un videoclip în care să redea modul în care învățăturile Mântuitorului pot fi aplicate în societatea contemporană. Utilizarea platformelor digitale precum Canva sau Powtoon nu doar că stimulează creativitatea elevilor, dar le dezvoltă și competențe digitale esențiale. Potrivit Didacticii religiei ortodoxe (Achim, 2019), „îmbinarea instrumentelor moderne cu conținutul religios poate transforma evaluarea într-o experiență formativă complexă, adaptată nevoilor generației actuale” (p. 142).

Un alt tip de probă practică eficientă la ora de Religie ortodoxă este dramatizarea. În lecția „Libertate și responsabilitate în viață (Pilda fiului risipitor)” (clasa a VIII-a), elevii pot fi împărțiți în grupuri pentru a pune în scenă parabola, reinterpretând mesajul biblic în cheie contemporană, cu situații de viață apropiate lor. Această activitate nu doar că evaluează înțelegerea conținutului, dar dezvoltă empatia, lucrul în echipă și abilitatea de a transpune valorile creștine în contexte reale. Conform Opriș (2017), „probele practice dramatizate antrenează inteligențele multiple și permit exprimarea sinelui profund al elevului” (p. 160).

De asemenea, probele practice pot include realizarea unor afișe, pliante sau colaje tematice. În lecția „Respectul față de lumea creată (ecologie creștină)” (clasa a XI-a), elevii pot concepe materiale vizuale care să reflecte responsabilitatea față de creație, pornind de la texte biblice precum „Facerea”. Această activitate combină creativitatea artistică cu valorile morale, oferind o imagine concretă asupra modului în care elevii înțeleg grija față de lume ca dar al lui Dumnezeu. Profesorul Cucos (2023) subliniază că „evaluarea vizuală, simbolică, permite exprimarea unor idei și trăiri profunde, greu de surprins prin evaluarea tradițională” (p. 227). Astfel, importanța probelor practice în evaluare este deosebită și din perspectivă teologică. Acestea reflectă principiul ortodox conform căruia credința se dovedește prin fapte, nu doar prin vorbe. Sfântul Ap. Iacov spune: „Credința fără fapte este moartă” (Iacov 2, 26), iar acest adevăr poate fi transpus în demersul didactic prin evaluarea comportamentelor morale ale elevilor în activități concrete.

Un exemplu remarcabil este organizarea unei acțiuni caritabile – colectarea de alimente, haine, jucării sau rechizite pentru copii nevoiași – ca probă practică de evaluare a lecțiilor despre „Manifestarea bucuriei în viața omului” sau „Prietenia și iubirea – valori pentru viață”. Această activitate implică elevii în mod direct în aplicarea valorilor creștine, dezvoltând simțul solidarității și responsabilității. Conform Achim (2019), „probele practice care implică angajament social sunt expresia deplină a educației religioase autentice, în care teoria devine acțiune” (p. 145).

De asemenea, în lecția „Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine” (clasa a VI-a), elevii pot fi invitați să compună o rugăciune personală, exprimând recunoștința, iertarea sau cererile pentru semenii lor. Această probă evaluează atât înțelegerea teoretică a conceptului de rugăciune, cât și capacitatea de a se raporta personal la Dumnezeu, dezvoltând dimensiunea spirituală a elevului.

Probele practice, în diversitatea lor, permit profesorului să observe progresul real al elevului, să identifice dificultățile întâmpinate și să adapteze strategiile didactice. În plus, ele contribuie la formarea unei relații autentice între profesor și elev, bazată pe încredere, sprijin reciproc și respect. În viziunea prof. Cucos, „evaluarea devine astfel un prilej de cunoaștere a elevului în complexitatea sa, un act pedagogic cu valențe formative” (Cucos, 2014, p. 219).

În concluzie, probele practice reprezintă o componentă indispensabilă a evaluării la orele de Religie ortodoxă, contribuind la formarea integrală a elevului. Prin diversitatea lor – de la eseuri, jurnale spirituale, dramatizări, proiecte multimedia, creații artistice, până la implicarea în acțiuni sociale – acestea reflectă nu doar cunoștințele teoretice, ci și valorile, atitudinile și comportamentele care definesc un creștin autentic. Într-o societate marcată de provocări morale și spirituale, evaluarea prin probe practice devine un mijloc eficient de consolidare a identității religioase a tinerilor și de cultivare a responsabilității față de semenii și lume.

Bibliografie

1. *** Biblia sau Sfânta Scriptură, tipărită cu binecuvântarea Prefericului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2013
2. Cucos, Constantin, *Pedagogie. Repere pentru învățământul contemporan*, Editura Polirom, Iași, 2014.
3. Cucos, Constantin, *Educația religioasă – cale de culturalizare și spiritualizare*, 2023. <https://www.constantincucos.ro/2023/02/educatia-religioasa-cale-de-culturalizare-si-spiritualizare>
4. Șebu, Sebastian, Opriș, Monica, Opriș, Dorin, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2017.
5. Gheorghe Iuliana, Nicola Florina, Rădoi Aurelia, Catană Simona, Gheorghe Cornelia, Georgescu Ileana, Cârstocea Mariana, Oprea Carmen, *Didactica aplicată a disciplinei Religie*, Editura Arves, Craiova, 2006.
6. Timiș, Vasile, *Evaluarea - factor de reglare și de optimizare a educației religioase*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2003.
7. *** coord. Panoschi, Mihaela, *Ghid de evaluare la Religie*, Editura Aramis, București, 2001.
8. *** *Programa școlară pentru disciplina Religie – cultul ortodox (clasele IX-XII)*, aprobată prin O.M.E.C.T. nr. 5230/1.09.2008.
9. *** *Programa școlară pentru disciplina Religie – cultul ortodox (clasele V-VIII.)*, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017

FISĂ DE EVALUARE FINALĂ- CULORILE

Prof. învă. preșcolar IOO CIPRIANA IOANA

GRĂDINIȚA CU PP "PRIHINDELUL ISTET", TURDA

Colorează fiecare imagine folosind culoarea corespunzătoare.

DE LA METODELE TRADIȚIONALE LA CELE MODERNE ÎN PROCESUL DE PREDARE - ÎNVĂȚARE

**P.I.P TARȚA CRISTINA VICTORIA
LICEUL TEORETIC „EUGEN PORA”**

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice.

Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale. În contextul necesității optimizării instruirii, strategiile didactice interactive reprezintă ”instrumentele” ce pot fi valorificate de către profesor pentru a asigura eficiența procesului de învățământ, strategii elaborate să fie centrate pe învățare și, respectiv, pe cel care învață. Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi, care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite.

Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaționale, ci pe rolurile de organizator, facilitator și mediator al activităților de învățare. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele metacognitive. Elevii prezintă particularități psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care este folosită.

Metodele tradiționale, expozitive ori frontale, lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii. Relația dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relațiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare și formare a personalității. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiționale vizează adaptarea lor în funcție de necesități și raportarea lor la evoluția științei.

Metodele didactice pot fi clasificate în:

1. tradiționale: expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;
2. moderne: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare (jocurile, învățarea pe simulator), învățarea prin descoperire.

Principala metodă de educare a gândirii în învățământul tradițional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susținându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care știu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradițională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii sunt ghidați, nu știu ce se urmărește. Așadar, forma clasică a învățământului dezvoltă puțin gândirea elevilor.

Ulterior, s-au preconizat diverse moduri de organizare a învățământului, denumite școli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învățământului se dovedește superior, dar solicită mult timp. Odată cu descongestionarea programelor școlare în cadrul reformei învățământului, se va începe și activizarea predării în școala românească.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic, înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor.

Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: metoda Ciorchinului, metoda Mozaic, metoda Cubul, metoda Turul Galeriei, metoda 6/3/5, metoda Lotus, metoda Pălăriile gânditoare, metoda Frisco, metoda Schimbă perechea, metoda Explozia stelară, diagrama Venn, metoda Cauză-efect. Pentru ca învățarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuși să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiții: asigurarea unui climat pozitiv în clasă, formularea unor explicații complete și corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înțeleasă de toată lumea. În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă, este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac.

Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt:

- formularea de expectanțe pozitive față de elevi;
- utilizarea unor strategii de management educațional eficient;
- stabilirea de obiective clare și comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării;
- evaluarea obiectivă.

Eficiența muncii în grup depinde de claritatea explicației pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicații cât mai clare și să se asigure că ele au fost corect înțelese

de către elevi. Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiționale și cele moderne utilizate în predare.

Metodele tradiționale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, așadar comunicarea este unidirecțională;
- sunt predominant comunicative; sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoștințelor; au un caracter formal și stimulează competiția;
- stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- relația profesor-elev este autocratică, disciplina școlară fiind impusă.

Aceste metode generează pasivitate în rândul elevilor.

La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces; sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției. Prin metodele moderne, se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001
2. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
3. Voicu-Popescu, Corina. Strategii didactice: definiții, delimitări conceptuale. În: EDICT-Revista educației, nr. 12/2017.

RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE FOLOSITE ÎN ACTIVITĂȚILE DE EVALUARE, INCLUSIV RESURSE ADAPTATE COPIILOR CU CES

PROFESOR IVANIK ELENA-IRINA

LICEUL TEHNOLOGIC „MATEI CORVIN” HUNEDOARA

Resurse educaționale deschise (RED) folosite în activitățile de evaluare, inclusiv **resurse adaptate copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES)**, sunt materiale gratuite și accesibile care pot fi utilizate, adaptate și redistribuite de către cadrele didactice pentru a susține procesul de predare-învățare și evaluare. Acestea pot include fișe de lucru, teste interactive, jocuri educaționale, platforme online, aplicații digitale etc.

Exemple de RED folosite în activitățile de evaluare

- **Kahoot!** -platformă de quiz-uri interactive

- Evaluare formativă și sumativă
- Poate fi folosit individual sau în echipă; format atractiv
- Se pot crea întrebări cu imagini, sunete, răspunsuri simple

- **Wordwall**-platformă de creare a jocurilor educaționale

- Evaluare prin joc (asocieri, completări, teste tip grilă)
- Activitățile pot fi vizuale, audio, ușor de personaliza

- **LearningApps**-aplicații interactive pentru consolidare/evaluare

- Evaluare interactivă prin diverse tipuri de exerciții
- Posibilitatea de a adăuga imagini, sunete, de a adapta nivelul de dificultate

- **Platforma Livresq**-conținut educațional interactiv

- Evaluări integrate în lecții digitale
- Design prietenos, elemente multimedia, texte citite

Exemple de platforme cu RED adaptate pentru CES

Didactic.ro	Fișe, teste, proiecte educaționale create de profesori
Învățare Online CNPEE	Lecții digitale gratuite, unele adaptate CES
ScoalaIntuitext.ro	Resurse interactive pentru învățământ primar și gimnazial
Widgit Online	Creare de materiale vizuale pentru elevi cu CES

Recomandări de utilizare eficientă

- ✓ Adaptarea limbajului în funcție de nivelul cognitiv al elevilor
- ✓ Utilizarea imaginilor și a simbolurilor pentru sprijin vizual
- ✓ Alternarea metodelor de evaluare (scris, oral, digital, vizual)
- ✓ Colaborarea cu consilierul școlar și profesorul de sprijin în personalizarea evaluării

EVALUAREA ELEVILOR LA MATEMATICĂ: MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

MARIA TRAISTA

IPLT"GAUDEAMUS"

Evaluarea reprezintă un element esențial al procesului instructiv - educativ, reflectând nu doar nivelul de cunoștințe al elevilor, ci și modul în care ei gândesc și aplică cunoștințele dobândite. La disciplinele școlare, evaluarea tradițională presupune teste scrise standardizate, axate pe rezultate exacte. Însă, în ultimii ani, numeroase sisteme educaționale internaționale au dat preferință mai mult metodelor moderne, centrate pe competențe, aplicabilitate și dezvoltarea gândirii critice.

Evaluarea tradițională în matematică presupune:

1. Teste scrise cu itemi obiectivi (exerciții, probleme cu un singur răspuns corect);
2. Accent pe răspunsul final corect, nu pe procesul de gândire;
3. Note obținute în mod punctual, al căror bareme de notare nu reflectă neapărat progresul elevului.

Deși evaluarea tradițională este eficientă pentru măsurarea cunoștințelor teoretice, această abordare nu dezvoltă întotdeauna competențe necesare în viața reală.

Evaluarea modernă reprezintă un instrument esențial de învățare, oferindu-i elevului o imagine clară asupra propriului nivel de performanță și a aspectelor care necesită îmbunătățire. Mai mult decât o simplă notare, acest tip de evaluare ghidează elevul în procesul de dezvoltare a competențelor și în atingerea potențialului său maxim.

Exemple de evaluare modernă la matematică – perspective internaționale

- Proiecte aplicate în viața reală.
- Portofoliul matematic.
- Evaluarea digitală interactivă.
- Explicația orală sau video a rezolvării.
- Probleme deschise, cu soluții multiple.

În clasa a V-a, la unitatea de învățare nr.7 *Unități de măsură pentru lungime, arie și volum*, am realizat un Proiect STEAM cu tema: *Reparație în locuința mea*. Elevii au avut la dispoziție două săptămâni pentru a realiza acest proiect, ținând cont de următoarele cerințe:

1. Să aleagă motto-ul proiectului: un citat dintr-o operă literară sau un proverb, un vers dintr-un cântec care să exprime atitudinea față de casa în care locuiește.
2. Să efectueze măsurări într-o cameră din locuință și să organizeze datele într-un tabel, transformând rezultatele în unități de măsură convenabile.
3. Să planifice o listă de activități pentru reparație, de exemplu: acoperirea pereților cu tapet, acoperirea podelei cu mochetă, parchet sau gresie, instalarea baghetei pe conturul podelei sau al tavanului.
4. Să colecteze informații privind materialele necesare pentru reparația planificată, precum dimensiunile rulourilor de tapet, ale mochetei, scândurilor de parchet etc.

5. Să realizeze o schiță a camerei, să aleagă o gamă de culori preferată și să ilustreze prin imagini foto sau desene.
6. Să efectueze calcule și să determine cantitățile de materiale necesare.
7. Să posteze proiectul pe pagina web a clasei.

Elevii și-au prezentat proiectul în fața colegilor, fiecare etapă fiind evaluată prin notă, conform unui tabel clar structurat. În realizarea proiectului, s-au îmbinat armonios matematica, arta și aspecte din viața de zi cu zi, oferindu-le elevilor ocazia să își asume roluri variate: arhitect, designer, matematician și manager de proiect.

O evaluare deosebit de semnificativă a fost realizată în clasa a VI-a, în cadrul unității de învățare nr. 5 – *Rapoarte și proporții*. Elevii au avut sarcina de a crea un videoclip cu tema *Rapoarte și proporții în bucătărie*, în care să prepare o rețetă preferată, adaptată pentru un număr mai mare de persoane.

Această activitate a avut ca obiectiv principal dezvoltarea capacității elevilor de a înțelege și aplica noțiunile de rapoarte și proporții în contexte reale. Elevii au fost încurajați să explice raționamentul fiecărui pas, efectuând calcule relevante pentru ajustarea ingredientelor. În același timp, exercițiul a contribuit la dezvoltarea competențelor de comunicare orală, susținând exprimarea clară, coerentă și utilizarea corectă a limbajului matematic

Altă evaluare foarte interesantă a fost aplicată la fel elevilor din clasa a VI-a. Tema: *Figuri geometrice*. Elevii au avut de confecționat marioneta unui personaj din materiale textile, dintr-o opera literară studiată. Elementele trebuiau să fie figuri geometrice studiat: pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc. La realizarea produsului s-a ținut cont de următorii parametri:

1. Să prezinte personajul sub formă de poezie
2. Să calculeze aria materialului utilizat
3. Să determine prețul materialului utilizat

O altă evaluare modernă aplicată la clasă este jocul Kahoot, aplic această evaluare deseori la verificarea cunoștințelor teoretice sau lucrul oral.

Avantajele evaluării moderne:

1. Valorifică procesul de gândire, nu doar rezultatul;
2. Încurajează colaborarea, creativitatea și autonomia;
3. Dezvoltă competențe utile în viața reală;
4. Atenuază emoțiile negative provocate de testele tradiționale.

Concluzie:

Evaluarea în matematică trebuie să evolueze în acord cu transformările societății și cu nevoile tot mai diverse ale elevilor. Exemplele anterioare evidențiază faptul că metodele moderne pot aduce un plus de relevanță și motivație procesului educațional, transformând învățarea într-o experiență aplicată și semnificativă. Îmbinarea tehnicilor tradiționale cu abordările inovatoare contribuie la construirea unui sistem de evaluare echilibrat, centrat pe dezvoltarea reală a competențelor și pe învățarea autentică.

EVALUAREA PREȘCOLARILOR ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

**Prof. învă. preșcolar MICHAEL ANAMARIA
GRĂDINIȚA CU P.P. "PRICHINDELUL ISTET", TURDA**

Evaluarea preșcolarilor este un element esențial în procesul educațional, deoarece oferă un cadru coerent pentru înțelegerea progresului fiecărui copil, identificarea nevoilor de învățare și ajustarea demersurilor didactice. La vârsta preșcolară, evaluarea are un caracter predominant formativ și are ca scop sprijinirea dezvoltării armonioase a copilului. În contextul noilor tendințe educaționale și al diversificării instrumentelor de evaluare, practica evaluativă în grădinițe se află la intersecția dintre metodele tradiționale și cele moderne, fiecare având propriile beneficii și limite.

Evaluarea tradițională în grădiniță se bazează pe metode convenționale și adesea rigide, axate pe obținerea de rezultate conforme cu așteptările educatoarelor sau ale curriculumului. Aceasta presupune frecvent utilizarea fișelor de lucru, testelor standardizate și observațiilor subiective.

Printre cele mai utilizate metode tradiționale se numără: observarea directă în activitățile de grup; realizarea de fișe de evaluare a cunoștințelor dobândite; aplicarea de sarcini comune pentru toți copiii și compararea performanțelor între copii.

Deși oferă un anumit grad de claritate și simplitate în aplicare, evaluarea tradițională riscă să nu surprindă progresul individual și potențialul fiecărui copil, favorizând uniformizarea și chiar etichetarea timpurie. Aceasta poate influența negativ stima de sine și motivația copilului, dacă nu este însoțită de feedback constructiv.

Evaluarea modernă este centrată pe copil, având în vedere particularitățile sale individuale și procesul de învățare, nu doar rezultatele finale. Aceasta se desfășoară într-un cadru flexibil și continuu, integrat în activitățile cotidiene ale copilului. Câteva dintre instrumentele și metodele moderne utilizate sunt:

- Portofoliul educațional, care conține lucrări ale copilului, observații, fotografii și fișe de progres;
- Jurnalul educatoarei, utilizat pentru notarea observațiilor zilnice și a progreselor;
- Interviu și discuția liberă cu copilul pentru a-i înțelege gândirea și motivația;
- Autoevaluarea și implicarea copilului în propria învățare.

Așadar, evaluarea modernă urmărește dezvoltarea globală-cognitivă, socio-emoțională, fizică și a limbajului – și oferă un feedback constructiv, sprijinind formarea unei imagini de sine pozitive. De asemenea evaluarea modernă este inclusivă și promovează parteneriatul cu familia.

Fiecare tip de evaluare are atât beneficii, cât și limite, iar o abordare echilibrată presupune integrarea aspectelor pozitive ale ambelor metode.

Printre avantajele evaluării tradiționale putem enumera:

-Claritate și structurare a procesului evaluativ;

- Ușurință în aplicare și înregistrare a rezultatelor;
- Oferă o imagine de ansamblu asupra nivelului general al grupei.

Limitele evaluării tradiționale sunt următoarele:

- Ignoră ritmurile individuale de dezvoltare;
- Favorizează comparația și competiția;
- Nu reflectă întotdeauna potențialul real al copilului.

La fel ca și evaluarea tradițională, evaluarea modernă are și ea avantajele și limitele ei. Avantajele evaluării modern sunt:

- Personalizare și adaptare la nevoile copilului;
- Favorizează învățarea activă și reflexivă;
- Încurajează participarea copilului la propria formare.

Limitele evaluării modern sunt:

- Necesită timp și resurse pentru aplicare;
- Necesită formare profesională a educatorilor;
- Poate fi mai dificil de standardizat și cuantificat.

În prezent, evaluarea în grădinițe se orientează tot mai mult către abordări inclusive centrate pe copil. Sunt încurajate metodele interactive și utilizarea tehnologiei în procesul de evaluare. Printre tendințele actuale se remarcă:

- Utilizarea aplicațiilor digitale pentru portofolii și documentarea progresului;
- Realizarea de planuri educaționale individualizate;
- Implicarea părinților în procesul evaluativ prin comunicare constantă;
- Promovarea unei culturi a evaluării formative și continue.

În concluzie, evaluarea preșcolarilor trebuie să reflecte complexitatea dezvoltării copilului, să fie empatică, obiectivă și adaptată particularităților fiecărui copil. Combinarea metodelor tradiționale cu cele moderne poate asigura o imagine completă a progresului copilului și poate contribui la crearea unui mediu educațional pozitiv, stimulat și echitabil. Rolul educatorului este crucial în aplicarea unei evaluări eficiente și în sprijinirea copilului pe drumul său spre dezvoltare și învățare.

Bibliografie

- Cuciureanu, M. (2015). **Evaluarea în grădiniță**. Editura Didactică și Pedagogică.
- Potolea, D., & Toma, S. (2008). **Curriculum și evaluare**. Editura Polirom.
- Ministerul Educației Naționale (2020). **Curriculum pentru educație timpurie**.
- Oprea, C. L. (2010). **Didactica preșcolară**. Editura Universitară.
- Sandu, M. (2019). **Metode moderne de evaluare la preșcolari**. Editura Aramis.
- Radu, I. (2012). **Evaluarea rezultatelor în învățământ**. Editura Universitară.
- Vlad, L. (2021). **Abordări contemporane în educația timpurie**. Editura Pro Universitaria

APLICAREA METODEI CHESTIONARULUI ÎN EVALUAREA ELEVILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL Vocațional MUZICAL

**MURARU VIORICA
CALOMFIRESCU ADELAIDA OZANA
CIUREA MARIA RALUCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DE ARTE NR.2, BUCUREȘTI**

Evaluarea este procesul prin care profesorul se asigură că elevii au asimilat și înțeles materia parcursă. În era digitală, unde informația este abundentă și în continuă schimbare, capacitatea individului de a învăța și de a se adapta devine foarte importantă.

Evaluarea modernă a elevilor se diferențiază de cea tradițională prin abordarea mai flexibilă, care ia în considerare diverse aspecte ale învățării, nu doar cunoștințele. Evaluarea modernă se concentrează pe proces, adică încurajează învățarea continuă și progresul individual, prin feedback și evaluare formativă. Scopul evaluării formative este de a monitoriza și ajuta elevii să-și îmbunătățească cunoștințele și abilitățile prin feedback și sugestii. Rolul profesorului este unul de facilitator al învățării, care oferă sprijin și îndrumare elevilor în procesul de învățare.

În domeniul educației vocaționale muzicale, acolo unde elevii învață să cânte la diferite instrumente, evaluarea respectă aceleași principii, dar se realizează prin audiții, concerte, spectacole, verificări, concursuri. Plasarea elevilor în centrul actului pedagogic determină profesorul să aplice metode de evaluare cât mai eficiente, menite să măsoare gradul de asimilare a cunoștințelor dobândite, descoperind în același timp cât mai obiectiv interesele acestora. În cea mai mare parte, evaluarea poartă un caracter practic, se bazează pe ce se vede și ce se aude și se raportează la anumite criterii prestabilite. În cele ce urmează, vom detalia un exemplu de cum am putea să realizăm evaluarea/autoevaluarea elevilor de la clasa de instrument muzical.

Audiția de clasă, ca modalitate de testare integrată a abilităților cognitive, sociale și emoționale ale elevilor din învățământul vocațional muzical, este o activitate artistică ce se desfășoară într-o mică sală de festivități din cadrul unității de învățământ, organizată periodic, la sfârșit de modul, în care sunt antrenați toți elevii de la clasa de instrument, vioară, pian etc. Ei interpretează pe rând, în fața colegilor câte o lucrare muzicală din programa școlară, urmând ca la sfârșitul anului de învățământ, același repertoriu să fie prezentat la evaluarea finală.

Înregistrarea pe un suport video a recitalului instrumental ne va servi drept resursă educațională cu ajutorul căreia se va organiza ulterior vizionarea momentului muzical în care elevii să se poată vedea, auzi și să se poată autoevalua, să poată face aprecieri despre propria interpretare, dar și despre prestația artistică a colegilor, modul general în care s-au prezentat elevii pe scenă, punctele tari și punctele slabe, să conștientizeze gradul de îndeplinire a sarcinilor individuale, modul în care și-au gestionat comportamentul pe scenă, pregătirea dinaintea intrării pe scenă, conștientizarea, stăpânirea, reglarea, gestionarea emoțiilor negative în primele cinci minute de cântat pe scenă și transformarea lor în emoții pozitive, dar să și conștientizeze starea care i-a cuprins la final, atunci când au fost apreciați, aplaudați și au primit un feedback pozitiv imediat din partea tuturor celor prezenți în cadrul evenimentului. În urma

activității de vizionare și a discuțiilor, profesorul distribuie fiecărui participant un test de evaluare care să-l ajute să înțeleagă nivelul la care a ajuns fiecare elev în parte, gradul de asimilare a repertoriului și în ce măsură aceștia și-au dezvoltat abilitățile cognitive, sociale și emoționale.

Exemplu de chestionar:

Evaluează participarea la *Audiția de clasă*
Completează acest chestionar legat de abilitățile tale de a cânta în fața publicului

Pentru fiecare afirmație încercuiește Adevărat sau Fals

1. M-am bucurat și am avut o stare plină de energie pozitivă înainte să intru pe scenă.
Adevărat/Fals
2. Îmi doream cu nerăbdare să cânt.
Adevărat/Fals
3. După primele câteva minute de cântat, m-am simțit din ce în ce mai relaxat/ă.
Adevărat/Fals
4. Am comunicat cu publicul, am zâmbit, m-am bucurat, am fost fericit/ă.
Adevărat/Fals
5. Nu îmi este teamă să greșesc.
Adevărat/Fals
6. Mă simt împlinit/ă când primești aplauze.
Adevărat/Fals
7. Înțeleg ce simt ceilalți colegi când se află pe scenă.
Adevărat/Fals
8. Îmi doresc ca ceilalți colegi să cânte bine.
Adevărat/Fals
9. Am reușit să reproduc din memorie textul muzical într-un mod cursiv, fără ezitări, întreruperi, blocaje.
Adevărat/Fals
10. Am respectat nuanțele din partitură.
Adevărat/Fals
11. Am reușit să controlez intonația sunetelor, reglându-le imediat pe cele incorecte.
Adevărat/Fals
12. Am păstrat tempo-ul piesei de la început până la sfârșit.
Adevărat/Fals
13. Am executat corect din punct de vedere tehnic, pasajele cu un grad ridicat de dificultate.
Adevărat/Fals
14. M-am concentrat pe propriile acțiuni și pe rezultatul sonor.
Adevărat/Fals
15. Am încredere că la următorul eveniment artistic mă voi prezenta mai bine din toate punctele de vedere.
Adevărat/Fals
16. Am identificat fragmentele din lucrare care necesită corecturi și timp de studiu suplimentar pentru a îmbunătăți din punct de vedere tehnic sau expresiv.

Adevărat/Fals

17. Abia aștept să repet această experiență.

Adevărat/Fals

18. Mi-ar plăcea să cânt într-o sală mai mare de concert și cu un public mai numeros.

Adevărat/Fals

Cum te-ai descurcat?

Dacă ai încercuit cel puțin 10 răspunsuri adevărate, înseamnă ca ai deja abilități bune de solist-instrumentist care reușește să se prezinte excelent pe scenă. Dacă nu, să nu te descurajezi. Mulți oameni încă nu au învățat cum să facă acest lucru. Vestea bună este că toți putem învăța cum să ne prezentăm pe scenă din ce în ce mai bine. Trebuie doar să exersăm constant și să fim deschiși la soluțiile și recomandările celor din jurul nostru!

Bibliografie:

1. Goleman, Daniel. (2006). Social intelligence: the new science of human relationships. New York: Bantam Books.
2. Salovey, Peter; Mayer, John D. (1016). Emotional Intelligence. Imagination, Cognition and Personality.

EVALUARE TRADIȚIONALĂ VERSUS EVALUARE MODERNĂ

Prof. MATYAS IULIA GABRIELA

ȘC. GIMN. NR. 1 BRAȘOV

Evaluarea reprezintă un element esențial al procesului educațional, având rolul de a măsura nivelul de cunoștințe, competențe și aptitudini dobândite de către elevi. În contextul transformărilor educaționale actuale, se remarcă o tranziție de la metodele tradiționale de evaluare, centrate pe cantitatea informației reținute, către forme moderne, orientate spre formarea și dezvoltarea competențelor.

În acest referat, voi analiza comparativ evaluarea tradițională și cea modernă, identificând caracteristicile, avantajele, limitele și impactul fiecărei metode asupra procesului de învățare.

Evaluarea este un proces sistematic de colectare și analiză a informațiilor cu scopul de a determina în ce măsură elevii au atins obiectivele educaționale propuse. Ea nu se limitează doar la acordarea unei note, ci are și funcții formative, predictive și decizionale. Există trei forme fundamentale de evaluare:

- **Evaluarea inițială** – la începutul unei secvențe de învățare.
- **Evaluarea formativă** – pe parcursul procesului de învățare.
- **Evaluarea sumativă** – la finalul unui ciclu sau modul.

Evaluarea tradițională se bazează pe metode consacrate, în care accentul cade pe cantitatea de informație reprodusă de elev. Aceasta presupune aplicarea unor teste scrise, lucrări de control, examene orale și teze, al căror scop principal este verificarea cunoștințelor teoretice. Caracteristici esențiale:

- Centrare pe profesor (autoritatea de evaluare).
- Predominanța întrebărilor închise sau reproductibile.
- Obiectiv principal: măsurarea performanței cognitive.
- Notele sunt exprimate numeric și au valoare certificativă.

Avantaje

- Structură clară și predictibilă pentru elevi.
- Ușor de aplicat în clase numeroase.
- Asigură o evaluare uniformă pe baza unor standarde bine definite.
- Rezultatele pot fi utilizate pentru ierarhizare sau selecție.

Dezavantaje

- Nu reflectă creativitatea sau gândirea critică.
- Încurajează învățarea mecanică.
- Nu ține cont de ritmul sau stilul de învățare al fiecărui elev.
- Poate induce anxietate sau presiune psihologică.

Evaluarea modernă- Definiție și caracteristici

Evaluarea modernă urmărește dezvoltarea competențelor-cheie și a gândirii autonome. Ea implică participarea activă a elevului, încurajează autoevaluarea, lucrul în echipă și reflectarea asupra propriului proces de învățare.

Instrumente și metode utilizate:

- Portofoliul educațional.
- Proiectele individuale sau de grup.
- Evaluarea prin observare și jurnal reflexiv.
- Evaluarea colegială (peer-review).
- Teste digitale interactive.

Caracteristici cheie:

- Centrare pe elev.
- Feedback constructiv și continuu.
- Adaptabilitate la nevoile și stilul de învățare al fiecărui elev.
- Promovează evaluarea continuă și autentică.

Avantaje

- Dezvoltă competențe transversale (gândire critică, colaborare, responsabilitate).
- Motivează elevii să învețe activ și conștient.
- Stimulează autonomia și autoevaluarea.
- Se corelează cu cerințele societății moderne și ale pieței muncii.

Dezavantaje

- Necesită timp și formare specializată din partea profesorului.
- Evaluarea poate fi mai puțin obiectivă fără criterii clare.
- Dificil de implementat în clase numeroase sau în lipsa resurselor tehnologice

Compararea celor două tipuri de evaluare

Criteriu	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Centrare	Pe profesor	Pe elev
Metode principale	Teste, teze, examene	Proiecte, portofolii, autoevaluare
Obiectiv principal	Verificarea cunoștințelor	Dezvoltarea competențelor
Tip de feedback	Sumativ, final	Formativ, continuu
Tip de învățare promovat	Memorare	Gândire critică și creativă

În prezent, sistemele educaționale moderne tind să adopte o abordare **hibridă**, care să combine punctele forte ale ambelor tipuri de evaluare. Astfel, profesorii sunt încurajați să utilizeze instrumente variate, adaptate contextului și profilului elevilor. De asemenea, se promovează evaluarea digitală, care permite o mai mare interactivitate și personalizare.

În România, reforma curriculară pune accent pe **evaluarea pentru învățare** (formativă) și pe **evaluarea ca învățare**, în care elevii reflectă activ asupra propriului progres. Atât evaluarea tradițională, cât și cea modernă joacă un rol important în sistemul educațional. Diferența constă în perspectiva asupra învățării: una certifică, alta dezvoltă. În contextul actual, o **abordare echilibrată** este esențială pentru a forma elevi nu doar bine informați, ci și capabili să se adapteze, să creeze și să colaboreze eficient într-o lume în continuă schimbare.

EVALUAREA ELEVILOR ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ: ÎNTRE TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE. O PRIVIRE INTERNAȚIONALĂ

**PROFESOR: ROTARU CREMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ING. GH. PÂNCULESCU”**

Procesul de evaluare în educația muzicală ridică o serie de întrebări esențiale legate de scopul real al învățării: trebuie să măsurăm doar ce știe elevul sau și cum gândește, cum simte și cum se exprimă? Într-o lume în continuă schimbare, în care creativitatea și gândirea critică devin prioritare, este firesc ca metodele de evaluare să urmeze aceeași direcție de transformare. Analizând practicile internaționale, putem observa un contrast tot mai evident între evaluarea tradițională și abordările moderne, fiecare cu punctele ei forte și slăbiciuni.

Evaluarea tradițională este bine înrădăcinată în școlile din multe țări, inclusiv România. Ea se bazează pe probe scrise sau orale, axate pe memorare și reproducerea de informații. În educația muzicală, acest tip de evaluare presupune adesea recunoașterea notelor, definirea termenilor muzicali, analizarea unor partituri simple sau interpretarea unor fragmente impuse.

Avantajul acestui sistem este că oferă criterii clare, ușor de aplicat și cuantificat. Totuși, limitele sunt evidente: nu încurajează suficient creativitatea, iar elevii pot ajunge să învețe pentru note, nu pentru înțelegere sau pasiune. În plus, exprimarea muzicală este greu de captat în întregime printr-un test standardizat.

Pe plan internațional, se conturează tot mai mult o tendință spre metode alternative de evaluare, care pun accentul pe experiența elevului, pe progresul individual și pe gândirea artistică. În țări precum Olanda, Norvegia sau Australia, se folosesc portofolii digitale în care elevii își înregistrează interpretările, compozițiile proprii sau reflecții scrise despre procesul creativ. Evaluarea devine astfel o călătorie, nu doar un rezultat.

De asemenea, autoevaluarea și evaluarea colegială sunt tot mai frecvente. Elevii sunt încurajați să își analizeze evoluția, să observe ce funcționează în interpretarea lor și ce ar putea îmbunătăți. Profesorul devine un ghid, nu doar un arbitru. În Statele Unite, de exemplu, multe școli folosesc rubrici detaliate care includ criterii precum originalitatea, coerența expresivă, controlul tehnic sau implicarea emoțională.

Este greșit să credem că una dintre cele două abordări ar trebui eliminată complet. De fapt, cele mai eficiente sisteme educaționale reușesc să combine rigoarea evaluării tradiționale

cu deschiderea și adaptabilitatea metodelor moderne. În contextul educației muzicale, acest echilibru poate însemna, de exemplu, combinarea unei probe de teorie muzicală cu o prezentare creativă, sau a unei interpretări individuale cu o reflecție personală asupra procesului.

Mai mult, integrarea tehnologiei poate susține această tranziție. Aplicațiile de înregistrare, platformele digitale și resursele interactive le oferă profesorilor instrumente noi pentru o evaluare mai completă, dar și mai apropiată de realitatea elevului.

Evaluarea elevilor în educația muzicală nu este doar un act administrativ, ci un moment-cheie în dezvoltarea artistică și personală a fiecărui copil. Lumea de azi cere mai mult decât cunoștințe: cere curajul de a crea, capacitatea de a colabora și libertatea de a exprima ceea ce este unic în fiecare individ. În acest sens, lecția pe care o putem învăța din experiențele internaționale este clară: evaluarea trebuie să inspire, nu să limiteze. Printr-o abordare echilibrată, putem transforma evaluarea într-un spațiu al descoperirii și al afirmării prin muzică.

ÎNVĂȚAREA CONTINUĂ ȘI COLABORAREA ÎN EDUCAȚIE – PILONI AI DEZVOLTĂRII PROFESIONALE ÎN SOCIETATEA CUNOAȘTERII

Prof. **IONESCU MARINA CĂTĂLINA**
**LICEUL TEHNOLOGIC AGROMONTAN „ROMEO CONSTANTINESCU”,
VĂLENII DE MUNTE**

Rezumat

Într-un context educațional în continuă schimbare, învățarea pe tot parcursul vieții și colaborarea între cadrele didactice reprezintă fundamente ale unei dezvoltări profesionale autentice. Articolul de față analizează modele teoretice și practici educaționale actuale privind învățarea continuă, evidențiind importanța colaborării pedagogice și a formării în comunități de învățare. Se aduc în discuție studii de caz și cercetări recente care susțin eficiența acestui demers.

1. Introducere

Societatea contemporană, marcată de tehnologizare accelerată și globalizare, impune adaptarea continuă a educatorilor. Cadrele didactice sunt invitate să evolueze profesional printr-un proces continuu de învățare și să colaboreze în mod constant pentru a răspunde cerințelor diverse ale elevilor și ale sistemului educațional.

2. Învățarea pe tot parcursul vieții – cadru teoretic

Învățarea continuă presupune asumarea voluntară a unui proces de formare care depășește cadrul formal. Potrivit UNESCO (2015), este „un drept fundamental al fiecărui individ și o necesitate pentru coeziunea socială și dezvoltarea economică”. Modelul lui Peter Senge (1990) despre organizația care învață subliniază importanța reflecției colective și a învățării în echipă pentru dezvoltarea profesională.

3. Colaborarea în educație – motor al inovării didactice

Colaborarea între profesori este un indicator al performanței școlare, potrivit studiilor OCDE (2018). Modelele de învățare colaborativă, precum „Comunitățile Profesionale de Învățare” (PLC), promovează împărtășirea bunelor practici, feedback-ul constructiv și învățarea reciprocă. Experiențele de mentorat, cercurile pedagogice și proiectele interdisciplinare sunt forme eficiente de colaborare profesională.

4. Studii și cercetări relevante

- Berechet (2021) subliniază eficiența învățării colaborative online prin teoria OCL (Online Collaborative Learning).
- TeachIT (2023) prezintă modele aplicate în formarea continuă a cadrelor didactice în România.
- Conferința UPSC (2023) evidențiază importanța echității educaționale prin colaborare și parteneriate instituționale.

5. Concluzii

Educația modernă nu mai poate fi concepută în absența învățării continue și a colaborării între actori educaționali. Profesorul devine un „învățăcel permanent”, parte a unei rețele dinamice de schimb și co-creare. Este esențial ca școlile să sprijine cultura colaborativă și formarea profesională adaptativă.

Bibliografie

1. Senge, P. (1990). The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization. Doubleday.
2. UNESCO Institute for Lifelong Learning (2015). Rethinking Education: Towards a global common good?
3. Berechet, L. D. (2021). Tehnologiile educative și învățarea colaborativă sub teoria OCL. UAIC Iași.
4. OCDE (2018). Teaching and Learning International Survey (TALIS).
5. TeachIT.ro. (2023). Practici educaționale moderne în formarea continuă.
6. Conferința Națională UPSC (2023). Știință și educație: noi abordări și perspective, Chișinău.

EVALUAREA ELEVILOR LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ: ÎNTRE METODE TRADIȚIONALE ȘI MODERNE. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

PROFESOR IONESCU ALINA
LICEUL TEHNOLOGIC AGROMONTAN „ROMEO CONSTANTINESCU”

Evaluarea la Limba și literatura română a reprezentat dintotdeauna o provocare pentru dascăli, întrucât această disciplină implică atât competențe de înțelegere și analiză, cât și exprimare, argumentare și creativitate. În contextul educației contemporane, se conturează tot mai clar nevoia de a îmbina metodele clasice de evaluare cu cele moderne, pentru a răspunde mai bine nevoilor elevilor și pentru a-i motiva într-un mod autentic.

Metoda tradițională de evaluare, axată pe lucrări scrise, teste standardizate și ascultări orale, rămâne în continuare dominantă în multe școli românești. Aceste instrumente oferă o imagine clară asupra capacității elevului de a reține și reproduce informații, de a analiza texte literare conform unor grile prestabilite și de a folosi corect limba. Totuși, ele tind să favorizeze învățarea mecanică și să penalizeze gândirea creativă sau exprimarea originală.

Pe plan internațional, tot mai multe sisteme educaționale pun accentul pe competențe și pe dezvoltarea gândirii critice. În Finlanda, de exemplu, elevii sunt evaluați prin proiecte interdisciplinare, prezentări orale sau eseuri personale, iar profesorii oferă feedback constructiv în locul unei simple note. În Marea Britanie, portofoliile de scriere creativă și jurnalul de lectură sunt instrumente esențiale în evaluarea progresului individual.

Evaluarea modernă la Limba română presupune valorizarea exprimării personale, a argumentării și a interpretării originale a textului. În România, un pas important în această direcție a fost introducerea itemilor de tip subiect deschis, care le permit elevilor să-și exprime punctul de vedere. Totuși, aplicarea acestora rămâne inegală și depinde adesea de deschiderea și pregătirea cadrelor didactice.

Este important ca evaluarea să nu devină o simplă formalitate, ci un prilej real de învățare și reflecție. De aceea, autoevaluarea și evaluarea colegială, deja practicate în alte țări, pot aduce beneficii și în sistemul românesc. Elevii pot fi învățați să-și recunoască propriile greșeli, să-și aprecieze efortul și să învețe din feedbackul colegilor.

Integrarea tehnologiei reprezintă o altă direcție promițătoare. Platformele digitale permit realizarea de eseuri interactive, proiecte multimedia sau portofolii virtuale, care pot fi evaluate nu doar pentru conținut, ci și pentru creativitate, originalitate și coerență. În Canada, elevii din ciclul gimnazial își documentează lecturile prin videorecenzia de carte, ceea ce sporește implicarea și relevanța personală.

În concluzie, evaluarea în Limba și literatura română trebuie să țină cont de realitățile lumii moderne și de diversitatea elevilor. Combinarea echilibrată a metodelor tradiționale cu cele moderne, adaptarea la nevoile individuale și accentul pus pe gândirea critică și creativă pot transforma evaluarea într-un proces autentic de formare și valorizare. Educația nu este despre a da răspunsuri perfecte, ci despre a învăța să gândim și să ne exprimăm în mod liber și responsabil.

MODALITĂȚI DE EVALUARE A CUNOȘTINȚELOR ELEVILOR DE GIMNAZIU LA DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. GABRIELA ADELINA CREANGĂ

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LEONARDO DA VINCI”, SECTOR 3, BUCUREȘTI

Evaluarea reprezintă, cu certitudine, o variabilă foarte importantă a procesului de instruire, iar poziția ei a fost reconsiderată mai ales în ultimele patru, cinci decenii, când au fost elaborate foarte multe lucrări pe această temă și când au fost întreprinse numeroase cercetări care să investigheze o serie de aspecte ale evaluării. În contextul analizării relației dintre curriculum și evaluare, evaluarea reprezintă o parte integrantă a curriculumului, abordând procesul de predare-învățare-evaluare în mod unitar. Orice schimbare produsă la nivelul uneia dintre aceste activități influențează modalitățile de realizare a celorlalte, generând o adevărată reacție în lanț, care impune reveniri și revizuri permanente.

Procesul evaluativ include trei operații complexe, aflate în relație de complementaritate: măsurarea, aprecierea și decizia. Măsurarea presupune verificarea rezultatelor școlare și „dimensionarea” acestora, asigurând baza obiectivă a evaluării. Aprecierea impune emiterea unei judecăți de valoare asupra datelor obținute în urma măsurării. Decizia se concretizează în adoptarea unor măsuri care vizează fie certificarea rezultatelor școlare, fie reglarea și optimizarea procesului instructiv-educativ.

În literatura psihopedagogică sunt identificate mai multe forme de evaluare, astfel încât există un consens în rândul specialiștilor care consideră că cele mai importante dintre acestea sunt evaluarea inițială, evaluarea continuă și evaluarea sumativă sau certificativă. În literatura psihopedagogică există o serie de comparații între formele evaluării în care se menționează punctele tari și punctele slabe ale fiecărei modalități de evaluare.

Evaluarea cunoștințelor de limbă și literatură română, la nivel gimnazial, și nu numai, implică :

- verificarea cunoștințelor de limbă, a priceperilor și a deprinderilor de folosire a sistemului limbii în actul viu al comunicării (vorbirii și scrierii) corecte;
- aprecierea (operație strans legată de verificare)
- cuantificarea (măsurarea) prin simboluri convenționale(note).

Procesul verificării îndeplinește funcții constatative, selective și educative, de aceea trebuie desfășurat cu mare atenție și precauție. Etalonul la care se raportează îl constituie programa școlară, care precizează volumul de cunoștințe, priceperi și deprinderi intelectuale și practice pe care elevii trebuie să le aibă (în funcție de clasa în care se află).

Formele evaluării sunt: cea orală și cea scrisă.

Modernizarea studierii limbii române în școală impune îmbunătățirea sistemului de evaluare. Se impune respectarea mai multor cerințe:

- evaluarea se efectuează în funcție de cerințele noilor programe de învățământ, de sarcinile speciale ale obiectului limba română;
- urmărirea gândirii (a capacităților de a asocia, compara, generaliza și de a sintetiza fenomenele limbii), a spiritului de observație, a capacităților creative (prin probe, sistematic date, de construire de texte de diferite dimensiuni, legate de diverse situații de comunicare);
- notarea (cuantificarea) nu trebuie transformată într-o operație de mărunță contabilitate, ci trebuie pusă într-o perspectivă (de dezvoltare și de interpretare) ;
- evaluarea se impune a fi continuă și făcută cu multă obiectivitate.

Notele școlare utilizate pentru aprecierea rezultatelor evaluării sunt simboluri cărora li se atribuie anumite semnificații privind nivelul rezultatelor învățării, exprimând condensat judecățile evaluative emise de profesor. Nota școlară îndeplinește mai multe funcții:

- funcția de identificarea a tendințelor de progres-regres ale elevului și ale clasei de elevi;
- funcția de realizare a comparației între elevi în cadrul clasei de elevi și între clasele de elevi de același nivel, în cadrul școlii;
- funcția de adaptare a proiectului pedagogic la incidentele generate de parcursul elevului și al clasei de elevi în direcția atingerii obiectivelor asumate la nivelul procesului de învățământ/ activității didactice;
- funcția de motivare a elevului și a clasei de elevi în contextul realizării unor conexiuni inverse pozitive, externe și interne, cu scop de corecție, ameliorare, ajustare, restructurare a activității.

Din perspectiva acestor funcții, se consideră că nota școlară are mai multe semnificații: evidențiază progresul școlar al elevului pe parcursul programului de instruire; indică poziția elevului în ierarhia colectivului clasei; stabilește nivelul de realizare a obiectivelor educaționale de către fiecare elev.

Valorificarea pozitivă a funcțiilor notei școlare presupune utilizarea acesteia în scopul potențării motivației pozitive a elevilor pentru activitatea de tip școlar, în general, și a celei de învățare, în special.

În practica evaluării competențelor și performanțelor lingvistice se folosesc metode (conversația, analiza gramaticală, exerciții în special aplicative, creatoare: compoziția/ construirea de enunțuri, de la cele simple până la texte dezvoltate) și procedee/ tehnici diverse. Celor tradiționale li s-au adăugat cele moderne, mai ales o dată cu extinderea ariei de cuprindere a evaluării, dinspre rezultate spre procese. Multiplicării și diversificării acestei instrumentații îi corespunde, concomitent o îmbunătățire calitativă. Proceduri tradiționale și frecvent utilizate precum observarea curentă (a comportamentelor elevilor), analiza greșelilor, verificarea sistematică a temelor scrise în clasă și acasă, controlul caietelor, întrebări de evaluare, exerciții, probe scrise și practice, extemporale, teze sau, mai nou, lucrări de control recapitulative, teste, examene etc. sunt întregite cu noi baterii de teste de diagnostic, fișe de evaluare, texte impuse, studii de caz, interviuri individuale, teste standardizate, teste de randament, teste de aptitudini, teste formative, fișe individuale de progres, probe pentru evaluarea creativității și a originalității (compuneri, compoziții, eseuri etc.), elaborări și susțineri de proiecte ș.a. În mod deosebit se dezvoltă gama testelor ce măsoară inteligența teoretică și practică, alte forme ale inteligenței și tehnicile de autoevaluare.

Se fac eforturi în vederea integrării unor noi tehnologii în vederea măsurării și aprecierii precum: tehnici bazate pe utilizarea calculatorului, tehnicile video, tehnici de înregistrare audio etc. Cadrele didactice sunt încurajate să pregătească propriile lor probe de diagnostic, care nu neapărat duc la notare, dar sunt foarte utile pentru a depista greșeli ale elevilor și pentru a fi atent supuse analizei și explicării acestora.

Este încurajată așa- numita „evaluare alternativă”, utilizarea unei mari varietăți de metode și de tehnici sau de „strategii alternative” destinate evaluării calitative:

- metoda portofoliului;
- elaborarea și susținerea de proiecte;
- pregătirea de expoziții;
- lucrări de grup (echipă);

Strategiile alternative constituie un pas important în evaluare, deoarece:

- introduc elemente noi de învățare;
- contribuie la dezvoltarea creativității;
- pun accent pe evaluarea execuției directe și a potențialului de cunoaștere și de acțiune al elevului;
- permit urmărirea progresului elevului în cadrul procesului de învățare;
- contribuie la apropierea dintre profesor- elevi;
- au o valoare educativă ridicată;

Deși mai costisitoare, consumatoare de timp, strategiile alternative sunt complexe și pretind o înaltă specializare a profesorilor; veridicitatea notelor este mai scăzută față de notarea tradițională; rezultatele vor fi diferite de la clasă la clasă, de la școală la școală.

RESURSE EDUCATIONALE DE EVALUARE ADAPTATE COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE ÎN DOMENIUL ARTISTIC

VEER RENATA CLAUDIA

COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTĂ TÂRGU MUREȘ

Evaluarea elevilor reprezintă un element esențial al procesului educațional, având rolul de a măsura progresul și de a orienta demersul didactic. În contextul actual, în care educația tinde spre incluziune, este esențială adaptarea metodelor de evaluare în funcție de particularitățile fiecărui elev, în special în cazul celor cu cerințe educaționale speciale (CES).

Metodele tradiționale de evaluare, precum lucrările scrise, testele standardizate sau ascultarea orală, sunt în continuare utilizate, însă ele trebuie completate sau chiar înlocuite în anumite contexte cu metode moderne, centrate pe competențe și adaptate stilurilor de învățare diverse. În cadrul disciplinelor de arte plastice și decorative, evaluarea nu se limitează la produsul artistic final, ci include și procesul de creație, reflecția personală și capacitatea elevului de a-și exprima ideile într-o manieră vizuală individualizată, creativă și original, în funcție de suportul plastic ales sau metodele și tehnicile abordate.

Pentru elevii cu deficiențe de vedere, evaluarea poate include activități precum:

- Folosirea materialelor tactile, cum ar fi colaje în relief sau desen cu ajutorul unor markere tactile, hărți și forme în relief, texturi diverse, materiale modelabile: modelajul tactil cu lut, plastilină sau alte materiale accesibile senzorial;
- Prezentarea verbală a instrucțiunilor și utilizarea de ghidaje audio;
- Aplicarea unor criterii de evaluare care să privilegieze procesul creativ și efortul personal, mai puțin rezultatul vizual;
- Utilizarea tehnologiei asistive (tablete cu ecran adaptat, softuri de grafică cu funcție de citire vocală);

Exemplu de activitate: modelarea unor forme din plastilină texturată pe o temă liberă, evaluată prin descriere verbală și analiză tactilă. Exprimarea verbală a conceptului lucrării și a pașilor urmăți.

Pentru elevii cu deficiențe de auz, amintim activități de evaluare precum:

- Realizarea unor lucrări pe teme cu suport vizual foarte clar și explicit (planșe, videoclipuri subtitrate, lucrări plastice ale artiștilor sau elevilor, diverse semne grafice explicative, etc.);
- Utilizarea semnelor sau a mimicii în descrierea lucrării; exprimarea în scris a intenției artistice.
- Evaluarea lucrărilor artistice prin observație directă și prin discuții scrise sau desenate despre procesul creativ;
- Încurajarea exprimării artistice prin culori, simboluri și compoziții care reflectă mesajul interior;

Exemplu de activitate: realizarea unui colaj cu tema „Sentimente”, urmată de o explicație scrisă a intenției artistice.

Pentru elevii cu tulburări din spectrul autist, evaluarea o exemplificăm astfel:

- Rutine clare, activități structurate vizual pas cu pas, pentru fiecare etapă a activității artistice (pictograme, grupare de imagini secvențiale pe tape de lucru);
- Activități de colorare ghidată sau de completare a unor compoziții predefinite;

- Evaluarea progresului adaptată pe baza unor fișe de observație care urmăresc progresul individual în funcție de obiective individuale.

- Utilizarea temelor care corespund intereselor personale ale elevilor pentru a le spori motivația;
- Feedback pozitiv și clar, însoțit de exemple concrete;

Exemplu de activitate: pictarea unei scene preferate dintr-un desen animat, cu evaluare pe baza rubricii de progres (concentrare, respectarea temei, finalizare).

Pentru elevii cu alte dificultăți de învățare (discalculie, dizgrafie):

- Exerciții de completare, adăugare, asociere și sortare a materialelor;
- Realizarea de lucrări relative simple, dar de impact vizual, etapizate și însoțite de explicații orale;
- Aprecierea efortului și a implicării, aprecierea progresului individual, nu doar a rezultatului final.
- Utilizarea de fișe de lucru diferențiate în funcție de nivelul cognitiv;
- Activități de grup sau parteneriate care să permită învățarea prin colaborare;
- Evaluări orale sau practice în locul celor scrise, acolo unde este necesar;

Exemplu de activitate: crearea unei compoziții folosind șabloane geometrice colorate, evaluată printr-o discuție orală despre alegerea formelor și a culorilor

Pentru elevii cu anumite dificultăți de deplasare/ alte dizabilități motorii:

- Adaptarea materialelor (pensule, creioane, cretă pastel groase, suporturi speciale de carton);
- Aprecierea și evidențierea ideii și intenției artistice, chiar dacă execuția este limitată;
- Posibilitatea de a lucra digital (ex. aplicații de artă pe tabletă).

Exemple de activități de evaluare incluzive la orele de arte plastice:

- Proiect artistic în echipă, unde elevii colaborează și se completează reciproc în funcție de abilități;
- Portofoliu vizual care include schițe, lucrări parțiale, notițe și fotografii;
- Autoevaluare printr-o fișă adaptată (desenează cum te-ai simțit făcând lucrarea etc.);
- Prezentarea lucrării în fața clasei, în funcție de posibilitățile fiecărui elev (verbal, scris, desenat).

Evoluția metodelor de evaluare în domeniul artelor plastice și decorative reflectă o transformare profundă a paradigmei educaționale. De la evaluarea standardizată, axată pe produsul final, se trece la o abordare holistică, personalizată și incluzivă. Integrarea resurselor educaționale adaptate pentru elevii cu CES (precum diverse planșe explicative, instrumente digitale accesibile, sesiuni individuale de lucru sau suportul unui profesor de sprijin), contribuie la crearea unui climat educațional specific, la construirea unui mediu de învățare echitabil și stimulat, în care fiecare elev poate evolua în funcție de propriile capacități și interese.

În acest mod, arta devine nu doar un mijloc de expresie, ci și un instrument de incluziune, dezvoltare și apreciere a diversității.

Bibliografie:

- Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom.
- Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
- Neacșu, I. (2015). Evaluarea școlară. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Ordinul MEN nr. 3124/2017 privind curriculumul pentru învățământul special.
- <https://www.edu.ro>

EVALUARE TRADIȚIONALĂ SAU MODERNĂ ÎN EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

SOCACI MIHAELA

LICEUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ

“Evaluarea reprezintă un proces continuu formal sau informal de apreciere a calității, a importanței sau a utilității activității de predare-învățare, proces desfășurat din nevoia cotidiană de secole, de comparare sau ameliorare a acestuia”. Evaluarea constituie o activitate de colectare, organizare și interpretare a datelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare în scopul emiterii unei judecăți de valoare asupra rezultatelor măsurării și adoptării unei decizii educaționale, fundamentate pe concluziile desprinse din interpretarea și aprecierea rezultatelor. Ea urmează să fie realizată astfel ca ea să sprijine actul predării, să orienteze și să stimuleze activitatea de învățare a elevilor și să permită ameliorarea continuă a procesului didactic.

Metodele tradiționale de evaluare (probele orale, scrise și practice), constituie în continuare modalitatea dominantă de desfășurare a actului evaluativ, mai ales pe dimensiunea cantitativă, anume : cât predau?

În schimb, strategiile moderne de evaluare urmăresc să accentueze acea dimensiune a evaluării care oferă elevilor suficiente și variate posibilități de a demonstra nu numai ceea ce știu (ca ansamblu de cunoștințe) ci și, mai ales, ceea ce pot să facă (priceperi, deprinderi, abilități) cu ceea ce știu.

Așadar, metodele moderne de evaluare nu își propun să le înlocuiască pe cele așa-zis tradiționale, ci numai să lărgască sfera competențelor, comportamentelor și atitudinilor evaluate. Utilizarea unor instrumente moderne în mod constant poate surprinde în timp evoluția elevilor în planul maturizării psiho-afective și a capacității de autoevaluare.

Evaluarea în educația fizică a evoluat semnificativ în ultimele decenii, trecând de la metode tradiționale, centrate pe măsurarea strictă a performanței fizice, la abordări moderne, care pun accent pe dezvoltarea competențelor și pe procesul de învățare continuu. Iată o comparație între cele două paradigme evaluative:

Evaluarea Tradițională în Educația Fizică

- **Centrare pe performanță:** Se axează pe măsurarea abilităților fizice specifice, precum viteza, forța sau rezistența, prin teste standardizate (ex. alergare de 50 m, flotări, sărituri).
- **Evaluare sumativă:** De obicei, evaluările sunt realizate la finalul unui semestru sau unități de învățare, având scopul de a certifica nivelul de performanță al elevului.
- **Obiectivitate limitată:** Deși standardizate, aceste evaluări pot ignora diferențele individuale în stilurile de învățare și pot pune presiune asupra elevilor.
- **Focalizare pe produs:** Accentul este pus pe rezultatele finale, mai degrabă decât pe procesul de învățare.

Avantaje:

- Obiectivitate crescută.
- Ușor de aplicat și comparat.
- Relevanță în selecția sportivilor de performanță.

Dezavantaje

- Ignoră progresul personal.
- Poate fi demotivantă pentru elevii cu mai puține abilități fizice.
- Neadaptată la nevoile educației incluzive.

Evaluarea Modernă în Educația Fizică

- **Centrare pe competențe:** Se pune accent pe dezvoltarea competențelor fizice, cognitive și socio-emoționale ale elevilor, evaluându-se nu doar performanța, ci și progresul individual.
- **Evaluare formativă și continuă:** Evaluările sunt integrate în procesul de învățare, oferind feedback constant pentru îmbunătățirea continuă a elevilor. **Diversitate metodologică:** Se utilizează metode variate, precum autoevaluarea, evaluarea reciprocă, portofoliile și observațiile directe, pentru a obține o imagine holistică a progresului elevului.
- **Focalizare pe proces:** Accentul este pus pe dezvoltarea continuă și pe învățarea prin descoperire, încurajând auto-reflecția și auto-reglarea învățării.

Avantaje:

- Încurajează implicarea activă și motivația elevului.
- Recunoaște efortul și progresul, nu doar rezultatul final.
- Promovează incluziunea și educația pentru sănătate.

Dezavantaje:

- Mai greu de standardizat și cuantificat.
- Necesită formare specializată a profesorului.
- Poate părea subiectivă dacă nu este bine implementată.

Sinteză Comparativă

Aspect	Evaluare Tradițională	Evaluare Modernă
Focalizare	Performanță fizică	Competențe fizice, cognitive și socio-emoționale
Tip de evaluare	Sumativă	Formativă și continuă
Metode	Teste standardizate	Autoevaluare, evaluare reciprocă, portofolii

Aspect	Evaluare Tradițională	Evaluare Modernă
utilizate		
Rolul elevului	Receptor al evaluării	Participant activ în procesul evaluativ
Obiectiv	Certificarea nivelului de performanță	Îmbunătățirea continuă și dezvoltarea personală

În concluzie, evaluarea modernă în educația fizică promovează o abordare mai holistică și individualizată, care susține dezvoltarea continuă a elevilor și încurajează un proces de învățare activ și reflexiv. Aceasta nu doar măsoară performanța, ci și sprijină progresul și învățarea pe termen lung.

Bibliografie:

- └ Cucos Constantin – Pedagogie școlară, ed. Polirom, Iași, 2002
- └ M.E.N. Serviciul Național de Evaluare și Examinare, Ghid de evaluare pentru învățământul primar, București, 1999
- └ Didactica Nova – Revista de informare și cultură didactică, Craiova, 2005
- └ Învățământul primar – nr. 4, 2003, ed. Miniped, București
- └ Ghidul programului de informare/formare a institutorilor/învățătorilor, București, 2003

EVALUAREA ÎN TRANSFORMARE: TRADIȚIE, INOVAȚIE ȘI PERSPECTIVE GLOBALE LA CICLUL PRIMAR

**Autor, APREOTESEI TANIA DORINA
LICEUL TEORETIC „NIKOLAUS LENAU”
LOC. TIMIȘOARA, JUD. TIMIȘ**

Introducere

Evaluarea reprezintă o dimensiune esențială a procesului educațional, cu rol determinant în orientarea, stimularea și sprijinirea învățării elevilor. În ciclul primar, acest proces capătă o importanță deosebită, având în vedere vârsta fragedă a copiilor, ritmul variabil de dezvoltare și nevoia unui mediu educațional pozitiv, centrat pe elev. Tradițional, evaluarea era percepută ca o măsurare cantitativă a cunoștințelor, prin note și testări standard.

Astăzi, în contextul noilor paradigme educaționale, accentul se mută pe evaluarea formativă, calitativă, care pune în valoare progresul, implicarea și dezvoltarea holistică a copilului. Acest referat analizează diferențele între evaluarea tradițională și cea modernă, cu accent pe practicile relevante pentru ciclul primar și exemple internaționale inspiratoare.

Evaluarea tradițională în ciclul primar: specificitate și limitări

În ciclul primar, evaluarea tradițională se bazează predominant pe metode de tip sumativ, care vizează măsurarea performanței școlare prin testări standardizate, fișe de lucru, dictări, exerciții repetitive și evaluări scrise. Această abordare presupune aplicarea calificativelor (ex. „foarte bine”, „bine”, „suficient”), care urmăresc să reflecte un nivel de competență atins la un anumit moment dat. Accentul este pus în principal pe acumularea de informații și pe capacitatea elevului de a reproduce corect cunoștințele învățate.

Această formă de evaluare este apreciată pentru caracterul său obiectiv și pentru faptul că oferă un cadru clar de ierarhizare a performanțelor. Totodată, permite o comparabilitate între elevi și o raportare ușoară la standardele curriculare. Cu toate acestea, evaluarea tradițională prezintă numeroase limitări, mai ales în contextul nevoilor specifice vârstei școlare mici.

În primul rând, această formă de evaluare nu ține cont de ritmul individual de învățare al copiilor, de diferențele de dezvoltare cognitivă, emoțională și socială. În plus, evaluările sumative frecvente pot induce anxietate, scăderea stimei de sine și lipsa motivației intrinseci. Copiii ajung să învețe pentru calificativ, nu pentru a înțelege și a aplica în mod funcțional ceea ce descoperă. Evaluarea tradițională tinde, de asemenea, să negligeze dimensiunile afective ale procesului educațional, precum încrederea în sine, plăcerea de a învăța și curiozitatea naturală.

Mai mult, în ciclul primar, când dezvoltarea socio-emoțională este esențială, o evaluare centrată exclusiv pe rezultate nu oferă cadrul necesar înțelegerii procesului de învățare. Feedbackul este adesea general și insuficient de detaliat pentru a ghida real

progresul. De asemenea, părinții sunt puși în situația de a interpreta calificativele ca un „verdict” asupra copilului, ceea ce poate conduce la presiuni suplimentare.

Prin urmare, deși evaluarea tradițională poate furniza o imagine de ansamblu asupra nivelului de cunoștințe acumulat, ea nu reușește să surprindă evoluția globală a elevului, progresul în timp și dezvoltarea competențelor transversale – toate esențiale într-un învățământ modern și centrat pe copil.

Evaluarea modernă în ciclul primar: sprijin pentru dezvoltare

Evaluarea modernă în învățământul primar este centrată pe copil și pe procesul său de învățare, nu doar pe rezultat. Se utilizează metode variate, adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare: observații sistematice, fișe de progres, portofolii individuale, rubrici de evaluare, activități ludice cu scop formativ, autoevaluare ghidată și coevaluare între colegi.

Un element esențial al evaluării moderne este **feedbackul descriptiv**, oferit frecvent și personalizat, astfel încât elevul să poată înțelege nu doar ce a greșit, ci și cum poate îmbunătăți. Acest tip de feedback contribuie la creșterea motivației intrinseci și dezvoltă încrederea în sine a copilului.

Evaluarea modernă pune accent și pe **autoevaluare**, încurajând elevii, încă de la vârste fragede, să reflecteze asupra propriului parcurs, să-și recunoască punctele forte și să-și identifice ariile de dezvoltare. De asemenea, **coevaluarea** stimulează colaborarea și empatia, ajutându-i pe copii să-și asume responsabilitatea în procesul de învățare.

Metodele moderne de evaluare promovează și învățarea experiențială, prin activități practice și interdisciplinare. **Proiectele tematice**, prezentările orale, fișele de explorare și jurnalele de reflecție sunt doar câteva exemple de instrumente utilizate în acest scop. Acestea oferă o imagine mai complexă și autentică asupra dezvoltării copilului.

Un alt aspect valoros este utilizarea **portofoliilor** – colecții de lucrări și produse ale elevilor, care reflectă progresul acestora în timp. Portofoliile pot fi fizice sau digitale și sunt extrem de utile atât pentru profesori, cât și pentru părinți și elevi, oferind o perspectivă clară asupra procesului educațional.

Rolul învățătorului, în această paradigmă, se transformă din evaluator extern într-un **facilitator al învățării**, care ghidează copilul, îl susține și îl încurajează să-și valorifice potențialul. Evaluarea modernă presupune, astfel, o relație pozitivă, bazată pe încredere și respect reciproc între elev și cadrul didactic.

Prin urmare, evaluarea modernă în ciclul primar este nu doar un instrument de măsurare a progresului, ci o parte integrantă a procesului de învățare, care sprijină dezvoltarea echilibrată, autentică și durabilă a copilului.

Perspective internaționale aplicabile în ciclul primar

La nivel internațional, țările cu sisteme educaționale avansate promovează evaluarea holistică în primii ani de învățare:

- **Finlanda:** Nu se folosesc note până în clasa a V-a. Evaluarea este centrată pe feedback descriptiv, observații sistematice și discuții individuale. Accentul cade pe progres, cooperare și bunăstarea emoțională a elevului.
- **Scoția:** Prin sistemul *Curriculum for Excellence*, elevii din ciclul primar sunt evaluați prin activități aplicative, jurnale de reflecție și portofolii. Se pune accent pe dezvoltarea personală, nu doar cognitivă.
- **Noua Zeelandă:** Elevii contribuie la stabilirea obiectivelor de învățare. Evaluarea este narativă, adaptată ritmului individual, cu implicarea familiei în proces.
- **Canada:** Folosește rubrici vizuale, scale descriptive ușor de îles pentru copii, iar evaluarea include frecvent jocuri didactice și proiecte colaborative.

Aceste modele pot inspira adaptări relevante în contextul românesc, punând accent pe progresul elevului, nu doar pe performanță.

România: provocări și inițiative în evaluarea primară

În România, sistemul de evaluare din ciclul primar continuă să se afle la intersecția dintre tradiție și inovație. Deși, din punct de vedere legislativ, s-a realizat o tranziție de la notare la evaluarea prin calificative („foarte bine”, „bine”, „suficient”, „insuficient”), în practică persistă o serie de dificultăți în implementarea reală a unei evaluări formative și centrate pe elev.

Una dintre cele mai mari provocări este **pregătirea inegală a cadrelor didactice** în ceea ce privește utilizarea instrumentelor moderne de evaluare. Deși există programe de formare, acestea sunt adesea opționale, neuniform distribuite și insuficient adaptate contextului școlii primare. Mulți învățători se bazează încă pe modele tradiționale de testare, fără a beneficia de suport metodologic coerent pentru aplicarea unor metode alternative, precum rubrici, jurnale reflexive sau portofolii.

O altă provocare majoră este **presiunea exercitată de așteptările sociale**. Părinții continuă să valorizeze calificativele în mod similar notelor, interpretându-le ca pe o ierarhizare a elevilor, ceea ce menține un climat competitiv și reduce accentul pe progres individual și învățare colaborativă. Această percepție influențează negativ aplicarea reală a evaluării formative.

De asemenea, **infrastructura digitală inegală** limitează aplicarea evaluării moderne, mai ales în zonele rurale sau în școlile cu resurse reduse. Lipsa de acces la tehnologie face dificilă utilizarea portofoliilor digitale sau a platformelor interactive de feedback.

În ciuda acestor provocări, România a înregistrat progrese notabile prin inițiative punctuale și proiecte educaționale. **Programele pilot precum CRED (Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți) și Educația Deschisă** au promovat formarea cadrelor didactice și aplicarea unor practici inovatoare de evaluare. De asemenea, au fost dezvoltate **ghiduri metodologice și instrumente de lucru** care susțin evaluarea descriptivă, adaptată nevoilor copiilor.

Tot mai multe școli implementează **evaluări alternative bazate pe competențe**, organizând activități interdisciplinare, ateliere tematice și momente de reflecție personală, în care elevul are ocazia să își exprime punctul de vedere și să înțeleagă propriul progres.

Un pas important spre modernizare îl constituie **introducerea portofoliului educațional** ca instrument oficial de monitorizare a progresului elevului. Acesta devine tot mai frecvent utilizat în practica învățătorilor ca metodă de documentare și valorizare a eforturilor individuale ale elevilor.

Reflecții finale și direcții de dezvoltare - evaluarea în ciclul primar din România se află într-un proces de transformare, care presupune depășirea unor bariere culturale, structurale și metodologice. Cu o susținere constantă din partea politicilor educaționale, a formării continue și a colaborării dintre școală, familie și comunitate, este posibilă dezvoltarea unei evaluări autentice, echitabile și formative pentru fiecare copil.

Concluzie

În ciclul primar, evaluarea trebuie să fie mai mult decât un instrument de clasificare. Ea trebuie să susțină dezvoltarea armonioasă a copilului, să încurajeze curiozitatea, să dezvolte autonomia și să creeze o relație pozitivă cu procesul de învățare.

Modelele internaționale oferă exemple de bune practici, iar adaptarea acestora în contextul românesc necesară și posibilă, prin sprijin instituțional, formare adecvată și schimbare de mentalitate.

Astfel, evaluarea devine un aliat al învățării autentice, personalizate și echitabile pentru toți copiii.

Bibliografie

1. Bocoș, M. (2017). *Teoria și practica evaluării educaționale*. Editura Paralela 45.
2. Cucos, C. (2021). *Educația contemporană. Perspective teoretice și practice*. Editura Polirom.
3. Stiggins, R. (2005). *Student-Involved Assessment FOR Learning*. Pearson Education.
4. European Commission. (2019). *Assessment Practices for 21st Century Learning: Review of Evidence*. Brussels.
5. Ministerul Educației. (2020). *Ghid metodologic pentru aplicarea curriculumului la clasa pregătitoare – clasa a IV-a*.
6. CRED – Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți. Proiect al Ministerului Educației Naționale, www.educred.ro.
7. OECD (2013). *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*. OECD Publishing.
8. Voiculescu, F. (2022). *Evaluarea învățării în școala primară – Repere practice*. Revista Învățământului Primar.

EVALUAREA ELEVILOR DIN CICLUL PRIN METODE TRADIȚIONALE ȘI METODE MODERNE

PIP PALADE AGATA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „STROE S. BELLOESCU”

BÂRLAD-VASLUI

Evaluarea reprezintă un element esențial al procesului instructiv-educativ, având rolul de a măsura și a susține progresul elevilor. În învățământul primar, și mai ales la clasa a II-a, metodele de evaluare trebuie să țină cont de specificul de vârstă și nivelul de dezvoltare al copiilor.

Metode tradiționale de evaluare

Acestea se bazează pe testarea cunoștințelor și verificarea informațiilor prin modalități clasice:

Exemple:

- Test scris cu exerciții de tip completare, alegere multiplă, probleme simple
- Examinare orală: întrebări despre lecția predată (ex. 'Ce anotimpuri cunoști?')
- Lucrare de control la final de unitate tematică
- Verificarea temei și notarea greșelilor

Avantaje:

- Ușor de administrat și notat
- Evaluare standardizată, obiectivă

Dezavantaje:

- Nu valorifică gândirea creativă
- Poate genera stres și competiție excesivă

Metode moderne de evaluare

Aceste metode pun accent pe participarea activă a elevului, pe proces și nu doar pe rezultat, și valorifică stilurile diverse de învățare.

Exemple:

- Portofoliul educațional – colecție de lucrări reprezentative ale elevului
- Fișa de autoevaluare și coevaluare – elevul își analizează activitatea
- Proiectul tematic – produs creativ realizat individual sau în grup
- Jurnalul reflexiv – elevul notează propriile reflecții și progres

- Observarea sistematică – profesorul notează comportamente și abilități
- Evaluarea digitală – quiz-uri online interactive (ex. Kahoot, Quizizz)

Avantaje:

- + Promovează învățarea activă și gândirea critică.
- + Reduce anxietatea legată de evaluare.
- + Sprijină feedback-ul constructiv și progresul personalizat.
- + Încurajează implicarea și responsabilitatea elevului.

Dezavantaje:

- Necesită mai mult timp pentru pregătire
- Posibilă subiectivitate în lipsa unor grile clare
- Poate fi dificil de aplicat în clase numeroase.

Compararea evaluării tradiționale și moderne

Aspect evaluat	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Obiectiv	Verificarea cunoștințelor	Sprijinirea învățării și dezvoltării
Rolul elevului	Pasiv (evaluează profesorul)	Activ (se autoevaluează și coevaluează)
Instrumente	Teste, lucrări, ascultare	Portofolii, proiecte, fișe reflexive
Centrare	Pe rezultat (note, calificative)	Pe procesul de învățare
Tip de învățare evaluat	Memorare, reproducere	Aplicare, analiză, sinteză, creativitate
Feedback	Scăzut, general	Constant, personalizat

Concluzie

Evaluarea eficientă în ciclul presupune un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne. Este important ca învățătorul să utilizeze o varietate de metode pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor și pentru a încuraja progresul individual.

Bibliografie

Ministerul Educației – Curriculum pentru învățământul primar
 Cerghit, Ioan – Metode de învățământ
 Răduț-Taciu, Maria – Ghid de evaluare la clasele primare
www.didactic.ro – articole și fișe pentru evaluare
www.twinkl.ro – resurse educaționale moderne

MODALITĂȚI DE EVALUARE A ELEVILOR ÎN PREDAREA- ÎNVĂȚAREA SUBORDONATEI PREDICATIVE ÎN ȘCOALĂ

POLINA TABURCEANU, *CONF. UNIV., DR.*

UPS „ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU

ORCID: 0000-0001-9475-3481

taburceanu.polina@upsc.md

Rezumat. Evaluarea elevilor în procesul de predare-învățare a propoziției subordonate predicative trebuie să fie variată, coerentă și adaptată nivelului de dezvoltare cognitivă al elevilor. Se recomandă utilizarea evaluării formative, pentru a sprijini învățarea activă, și a evaluării sumative, pentru măsurarea progresului. Accentul trebuie pus pe claritatea exprimării, coerența logică, corectitudinea gramaticală și aplicarea noțiunilor în contexte funcționale. Astfel, elevii nu doar rețin teoria, ci o pot transfera în situații de comunicare reale.

Considerații introductive

Propoziția subordonată predicativă constituie o componentă importantă a procesului de învățare a gramaticii frazei în clasa a VIII-a. [p. 73] Propoziția subordonată predicativă îndeplinește funcția de nume predicativ într-o frază. Este determinată de verbe copulative și răspunde la întrebările: *Cine este? Ce este? Cum este?* Predicativa apare după verbe copulative, personale sau impersonale, precum: *a fi, a părea, a rămâne, a ajunge, a deveni, a se face, a se vedea, a se considera, a se socoti*. Unele dintre aceste verbe pot sta în raport: cu subiectiva, fiind impersonale (*pare că...*); cu predicativa, fiind personale și copulative (*el pare că...*). Predicativa poate fi introdusă prin: pronume/adjective relative și interogative: *ce, cine, ceea ce, oricine*; adverbe comparative: *cum, precum, cât, parcă, oricât*; conjuncții: *că, să, dacă, de* (cu sensul *să/că*), *ca să*; locuțiuni comparative: *după cum, ca și cum, cât de, oricât de*. De exemplu:

Datoria elevului este să învețe.

Norocul este cum și-l face omul.

A rămas ca și cum n-ar fi trecut anii peste ea.

Predicativa se construiește cu: indicativ (*știu cum s-a întâmplat*); condițional-optativ (*ar deveni ce ar visa*); conjunctiv (*era cine să înțeleagă*); prezumtiv (*n-o fi ce-ți imaginezi*).

Tipuri de propoziții predicative: de identificare (*Cine e acel om?*) și de calificare (*Cum n-a fost niciodată*). Predicativa urmează de obicei regenta, dar poate apărea și înaintea acesteia, dacă e anticipată de un corelator. Nu se desparte prin virgulă de regentă, cu excepția cazului când apare înainte și este corelată.

Propoziția predicativă se poate confunda cu: subiectiva – dacă verbul este impersonal; atributiva – dacă nu se observă poziția substantivului determinat; completiva directă – prin neidentificarea valorii verbului regent; circumstanțiala de mod – prin folosirea greșită a întrebărilor; predicativa suplimentară – care determină simultan un verb și un complement.

La prima lecție, dedicată propoziției subordonate predicative, profesorul va începe cu prezentarea cadrului teoretic esențial, adaptat nivelului de înțelegere al elevilor. Se va sublinia faptul că propoziția predicativă îndeplinește funcția sintactică de nume predicativ și apare întotdeauna în legătură cu un verb copulativ din propoziția regentă. Astfel, fraza ce conține o propoziție predicativă este alcătuită dintr-o regentă, insuficientă semantic de una singură, și o subordonată care completează înțelesul. Este recomandat ca profesorul să prezinte pe tablă un model sintactic reprezentativ, prin care să demonstreze caracterul incomplet al regentei fără subordonata predicativă:

Băiatul este ^{1/} cum au vrut părinții ^{2/}. (1 – propoziție regentă; 2 – propoziție predicativă)

Profesorul va atrage atenția asupra faptului că propoziția (1), izolată, nu este inteligibilă din punct de vedere logic și semantic decât prin completarea cu propoziția (2), care are rolul de a determina predicatul copulativ „este”. Totodată, se va evidenția că limba română oferă mai

multe modalități de a exprima o caracteristică: prin atribut: *casa veche*; prin nume predicativ: *casa este veche*; prin propoziție predicativă: *casa este cum sunt toate casele bătrânești din sat*.

Din aceste observații se poate formula următoarea concluzie didactică: propoziția subordonată predicativă rezultă din transformarea unui nume predicativ într-o propoziție care îndeplinește aceeași funcție sintactică, dar exprimată analitic. Prin această abordare teoretică elevii vor fi pregătiți să înțeleagă, să recunoască și să construiască propoziții subordonate predicative în mod conștient și corect. Propoziția predicativă poate depinde de unul sau mai multe predicate copulative, intrând în raporturi complexe de subordonare și coordonare. Ea poate apărea atât după, cât și înaintea regentei, caz în care este reluată printr-un corelator. Confuzia cu alte tipuri de subordonate este frecventă și poate fi evitată prin recunoașterea verbului copulativ și înțelegerea funcției predicative. Identificarea corectă a predicativei presupune o analiză atentă a raportului său sintactic și a formei verbale din propoziția regentă.

Având în vedere complexitatea acestei propoziții și dificultățile frecvente de înțelegere și deosebire față de alte tipuri de propoziții (în special cea subiectivă), se impune o abordare sistematică, graduală și interactivă în predare, dublată de metode variate de evaluare.

Printre modalitățile eficiente de evaluare se numără: exercițiile de identificare și analiză sintactică în enunțuri variate; redactarea de texte funcționale (mesaje, explicații) pentru aplicarea cunoștințelor în contexte reale; utilizarea fișelor de lucru, testelor cu itemi obiectivi și semiobiectivi, precum și a sarcinilor de lucru cu grad diferit de dificultate; aplicarea rubricilor de evaluare și a grilelor de autoevaluare sau coevaluare, care încurajează reflecția și învățarea metacognitivă.

Evaluarea în procesul de predare-învățare a propoziției subordonate predicative trebuie să depășească modelul clasic centrat pe notare și să se orienteze către extinderea procesului de evaluare, punând accentul pe formarea competențelor. În acest sens, este esențială selectarea unor strategii variate de evaluare, care să reflecte nu doar ceea ce elevul știe, ci și ceea ce poate face cu aceste cunoștințe în contexte noi. Evaluarea nu trebuie să urmărească doar reproducerea cunoștințelor teoretice, ci aplicarea acestora în contexte variate, incluzând analiză sintactică, construcții proprii, recunoaștere și transformare de enunțuri. Rezultatele învățării trebuie exprimate prin: cunoștințe (definirea propoziției predicative, identificarea elementelor de relație); abilități (analizarea corectă a unei fraze); atitudini (interes pentru claritatea exprimării și rigoarea gramaticală); valori (aprecierea expresivității limbii și a funcțiilor propoziției în comunicare).

Tabel 1. Modalități concrete de evaluare

Tip de evaluare	Exemple de aplicație la tema propoziției predicative
Evaluare formativă	✓ Exerciții orale de recunoaștere a propoziției predicative în fraze ✓ Întrebări dirijate în timpul lecției ✓ Corectarea colaborativă a unor analize greșite
Evaluare sumativă	✓ Test scris cu itemi de tip: completare, analiză, transformare ✓ Realizarea unui eseu scurt cu 3–5 propoziții predicative ✓ Evaluare prin proiect: redactarea unui text coerent care să includă fraze cu propoziții subordonate predicative
Autoevaluare și coevaluare	✓ Foaie de autoanaliză: „Ce am înțeles?” / „Ce mai trebuie să exersez?” ✓ Activitate în perechi: verificare și justificare reciprocă a analizelor sintactice

La finalul secvenței de învățare, elevul va fi capabil să:

- identifice propoziția predicativă într-o frază dată;
- construiască fraze proprii care să conțină subordonate predicative introduse prin *că, cum, cine, ce, după cum* etc.;
- analizeze morfologic elementul de relație dintre regentă și subordonată;
- diferențieze între predicativă și alte tipuri de subordonate apropiate (subiectivă, completivă directă, atributivă);
- aplice cunoștințele în redactări sau exprimări orale corecte și logice.

Chestionarea orală este o formă de evaluare activă, interactivă, în cadrul căreia profesorul valorifică dialogul educațional pentru a: investiga nivelul de înțelegere a noțiunilor teoretice (definirea, recunoașterea, clasificarea propozițiilor); evalua gândirea logică și flexibilă a elevului în fața unei situații gramaticale problematice; observa modul de exprimare orală: corectitudine, coerență, vocabular specific; încuraja transferul de cunoștințe în contexte noi.

Tabel 2. Modalități concrete de aplicare la tema propoziției predicative

Scop	Exemplu de întrebare	Ce se evaluează
Verificarea noțiunilor de bază	Ce este propoziția predicativă? Cu ce se leagă de regentă?	Cunoștințe teoretice
Exercițiu de identificare	Analizează următoarea frază și identifică propoziția predicativă.	Gândire analitică
Exercițiu de transformare	Înlocuiește numele predicativ cu o propoziție predicativă: <i>Adevărul este clar.</i>	Aplicarea cunoștințelor
Exercițiu comparativ	Deosebește între propoziția predicativă și subiectivă în frazele: <i>Important este să învățăm</i> și <i>Este important să învățăm.</i>	Capacitatea de generalizare și diferențiere
Exercițiu de creație	Creează o frază care să conțină o propoziție predicativă introdusă prin „cum”.	Creativitate, operare cu noțiuni

Metoda examinării orale, corect aplicată, depășește simpla interogare și devine un instrument eficient de evaluare a capacității elevilor de a opera cu noțiunile legate de propoziția predicativă. Implicarea întregii clase poate fi asigurată prin metode interactive, însoțite de instrumente de autoevaluare și reflecție.

În procesul de predare a propoziției subordonate predicative, **proba scrisă** constituie un mijloc eficient de evaluare a rezultatelor învățării, urmărind în special capacitatea de sistematizare și aplicare a noțiunilor studiate. Această probă scrisă este concepută în cadrul evaluării formative, fiind centrată pe produse școlare realizate de elevi și având un dublu rol: de verificare a progresului cognitiv; de antrenare a competențelor practice și reflexive.

Elevilor li se poate solicita să reproducă un fragment dintr-un text literar studiat (de exemplu, *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă), cu identificarea propoziției predicative: „Doar să te porți de-acum tare bine, să mai fii ceea ce-am fost pentru tine.” Elevii trebuie să respecte normele limbii române literare, să scrie corect formele verbale și acordurile, să respecte semnele de punctuație. Aceste criterii funcționează ca pași concreți în realizarea sarcinii și pot fi utilizate și în autoevaluare.

Un alt exercițiu ce poate fi propus constă în redactarea unui text funcțional (mesaj electronic).

Sarcină: Scrie un mesaj electronic în care explici unui coleg ce este propoziția predicativă și oferi un exemplu propriu. Criterii de succes: respectarea structurii mesajului: adresare, conținut, formulă de încheiere, semnătură; includerea explicației noțiunii cerute; oferirea unui

exemplu corect și relevant; respectarea ordinii ideilor și coerența exprimării. Astfel de sarcini promovează transferul de cunoștințe în contexte funcționale și favorizează reflecția personală asupra învățării. Exemplu de mesaj electronic:

Salut, Mihai,

Am învățat azi la limba română despre propoziția predicativă și m-am gândit să-ți explic pe scurt, ca să îți fie mai ușor să o înțelegi.

Propoziția predicativă este acea propoziție subordonată care exprimă o caracteristică sau o identificare a subiectului din propoziția regentă. Ea răspunde la întrebările „cine este?”, „ce este?”, „cum este?” și este introdusă adesea prin pronume relative sau conjuncții ca că, cum, precum, ceea ce, să etc. De obicei, depinde de un verb copulativ (precum a fi, a părea, a deveni).

Uite un exemplu propriu:

„Visul meu este să devin programator.”

În această propoziție, „să devin programator” este propoziția predicativă – explică ce este visul meu.

Sper că ți-am fost de ajutor! Dacă mai ai întrebări, scrie-mi!

Toate cele bune,

Andrei.

Evaluarea exercițiului de redactare a unui mesaj electronic explicativ poate fi realizată eficient printr-o grilă de evaluare cu descriptorii de performanță clari, corelați cu criteriile de succes. Aceasta permite o apreciere obiectivă, transparentă și formativă, potrivită cerințelor curriculare actuale.

Modalitate de evaluare recomandată: evaluare formativă + sumativă. Se pot folosi: grilă cu punctaj / rubrică cu niveluri de realizare (excellent, bine, satisfăcător, parțial / insuficient); feedback descriptiv, pentru a sprijini progresul.

Tabel 3. Model de grilă de evaluare (pe 10 puncte)

Nr	Criterii de succes	punctaj	Observații / nivel de realizare
1.	Structura mesajului: adresare, conținut, formulă de încheiere, semnătură	2 p.	Clar, complet, adecvat contextului
2.	Explicația noțiunii de propoziție predicativă	3 p.	Corectă, clar formulată, bine integrată
3.	Exemplu propriu relevant, corect, explicat	3 p.	Coerent, explicat și bine analizat
4.	Coerența exprimării și respectarea ordinii ideilor	2 p.	Claritate, fluiditate, logică internă a textului
Total:		10 p.	

Sugestii pentru evaluare formativă (feedback personalizat):

„Ai explicat foarte clar ce este propoziția predicativă și ai dat un exemplu potrivit. Felicitări!”

„Încearcă să formulezi mai precis întrebările la care răspunde propoziția predicativă.”

„Exemplul este bun, dar ar fi util să îl analizezi mai detaliat.”

Exercițiul promovează o învățare activă și favorizează integrarea noțiunilor gramaticale în comunicarea reală.

Proiectul este o metodă activă și interactivă de evaluare care permite elevilor să aplice cunoștințele acumulate în mod creativ și aplicativ. În predarea-învățarea propoziției

subordonate predicative, această metodă contribuie la consolidarea noțiunilor teoretice, stimulând autonomia, colaborarea și gândirea critică. Metoda proiectului vizează produse școlare realizate în baza unei unități de conținut (de exemplu, *Fraza. Propoziția subordonată predicativă*); se poate desfășura pe termen scurt (1–2 ore) sau lung (câteva zile/săptămâni); permite abordări interdisciplinare, inclusiv transdisciplinare, integrând limba română cu TIC, arte vizuale sau educație civică.

La tema literară și morală *Binele și curajul* (cu aplicare gramaticală) elevilor li se propune să creeze proiecte transdisciplinare care să integreze: exemple din texte literare studiate; propoziții subordonate predicative construite de ei; reflecții personale pe tema binelui și curajului. Produse realizate: Poster ilustrat (fraze proprii cu propoziții predicative); carte digitală (e-book) (texte creative și exerciții aplicative); prezentare PowerPoint (structurarea teoriei + exemple originale); videoclip explicativ (lecție scurtă realizată de elevi); proiect individual („Cartea mea preferată”, conținând reflecții personale și fraze cu propoziții subordonate predicative).

Metoda proiectului valorifică potențialul creativ al elevilor; permite evaluarea integrată a cunoștințelor și competențelor; sprijină reflecția personală și învățarea colaborativă; creează context autentic pentru aplicarea propozițiilor predicative în limbajul real și funcțional.

Dezbaterea reprezintă o metodă activă de evaluare care valorifică cunoștințele, capacitatea de argumentare și exprimarea coerentă a elevilor, punând accent pe comunicarea dialogică și interogativă. În contextul învățării propoziției subordonate predicative, dezbaterea permite nu doar evaluarea teoretică, ci și dezvoltarea gândirii critice și a exprimării funcționale în limba română. În timpul unei dezbateri, profesorul valorifică un set variat de întrebări, care vizează: fixarea și consolidarea conținuturilor de bază (definirea, recunoașterea propoziției predicative); compararea structurilor sintactice (diferențierea între subiectivă și predicativă); identificarea analogiilor între exemple literare și exemple create de elevi.

Tipuri de întrebări posibile:

- frontale, adresate întregii clase: Ce este o propoziție predicativă?
- directe, adresate individual: Poți exemplifica o propoziție predicativă introdusă prin „că”?
- problematizante, stimulând reflecția: Poate fi propoziția „*cum gândesc alții*” considerată predicativă? De ce?
- de relevanță, construite pe baza răspunsurilor altor colegi: Poți completa sau contrazice răspunsul colegii tale?

La clasa a VIII-a poate fi organizat un atelier tematic: „*Omul devine ceea ce gândește*”. Scopul activității: exprimarea ideilor și opiniilor în fraze corecte, care să includă propoziții subordonate predicative despre bine, frumos, adevăr.

Etapele dezbaterii:

Formularea temei de discuție – elevii primesc tema și sarcina de a o susține prin fraze proprii, utilizând propoziții predicative.

Expunerea ideilor – fiecare echipă își formulează poziția, redactând și prezentând fraze exemple:

Ideea de frumos este ceea ce dă sens existenței umane.

Pentru unii, binele pare că se confundă cu interesul personal.

Prezentarea argumentelor *pro* și *contra* – elevii compară opinii și formulează idei divergente sau convergente.

Argumentarea ideilor – sunt susținute punctele de vedere, folosind justificări corecte gramatical și logic.

Înregistrarea opiniilor colegilor – elevii notează ideile semnificative.

Compararea ideilor între echipe – se analizează diferențele de exprimare, formă și conținut.

Generalizarea – profesorul sintetizează conținutul, evidențiind structurile corecte cu propoziții predicative.

În concluzie, pentru o predare eficientă a propoziției predicative, este esențială îmbinarea rigurozității teoretice cu metodele active și creative. Evaluarea trebuie să fie diversificată, echilibrând componenta cognitivă cu cea aplicativă și formativă. Prin folosirea textelor literare, a exemplelor din limbajul cotidian și a exercițiilor de reflecție gramaticală, elevii pot înțelege mai bine structura limbii și subtilitățile expresive ale acesteia.

Bibliografie:

1. BOCOȘ, M., JUCAN, D. *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Perspective și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*. Pitești: Editura Paralela 45. 2017, 214 p. ISBN 978-973-47-2484-0.
2. CARTALEANU, T., COSOVAN, O. *Formarea competențelor profesionale prin dezvoltarea gândirii critice*. Chișinău, 2017.
3. CRISTEA, S. *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ. Strategii. Metode. Procedee. Instrumente*. Volumul 11. București: Didactica Publishing House, 2019. 178 p., ISBN 978-606-683-944-0.
4. DULAMĂ, M. E. (coord.) *De la teorie spre practică în învățare on-line*. Cluj-Napoca: Presa universitară clujeană, 2020.
5. ILIE, MARIAN D. *Elemente de pedagogie generală, teoria curriculumului și teoria instruirii*. Timișoara: Mirton, 2005, 244 p. ISBN 973-661-593-6
6. MANOLESCU, A. *Teoria și metodologia evaluării*. București: Editura Universitară, 2010. ISBN 978-973-749-952-3.
7. *Ora de gramatică: clasa a VIII-a* / Maria Emilia Goian, Cristina Buțurcă. Pitești: Nomina, 2014. ISBN 978-606-535-649-8

TESTUL DOCIMOLOGIC SUMATIV– INSTRUMENT DE EVALUARE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, NIVEL LICEAL

Prof. NEDELEA ELENA – SIMONA
LICEUL TEHNOLOGIC CISNĂDIE, Jud. SIBIU

Evaluarea didactică este o componentă esențială a procesului de învățământ, alături de predare și învățare și furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestora. Disciplina limba și literatura română are un statut aparte între celelalte discipline deoarece îmbină rigorile disciplinelor științifice, pentru partea de limbă, cu forța creativității și a libertății de expresie, pentru partea de literatură. Totuși, fiind o disciplină de examen național, atât la nivel gimnazial, cât și liceal, activitatea de evaluare reprezentativă rămâne una clasică, tradițională: testul de evaluare. Astfel, în limitele standardelor de evaluare elaborate de specialiști la nivelul disciplinei, testul de evaluare este tehnica de evaluare consacrată ca probă de examinare la final de ciclu de învățământ. În termenii pedagogiei clasice, docimologia definește știința evaluării, conceptul *docimologie* (*dokime* = probă, încercare; *dokimaze* = știința despre probe, examene, lb. gr.) fiind un termen propus de psihologul francez Henri Pieron, în 1922, cu sensul de tehnică de examinare. Așadar, docimologia este știința evaluării care studiază procesul de elaborare și de aplicare a probelor de evaluare necesare pentru notarea și examinarea cât mai obiectivă a elevului.

Evaluarea finală (sumativă) se realizează la finalul unei etape de instruire (modul, an, ciclu de învățământ) sau la finalul studierii unui capitol. Acest tip de evaluare furnizează informații despre nivelul de pregătire al elevilor la sfârșitul unei etape de instruire. Cele mai întâlnite forme de evaluare sumativă sunt: testele și examenele. Evaluarea sumativă se concentrează mai ales asupra elementelor de permanență ale aplicării unor cunoștințe de bază, ale demonstrării unor abilități importante dobândite de elevi într-o perioadă mai lungă de instruire. Caracterul ameliorativ al evaluării sumative este relativ redus, efectele resimțindu-se după o perioadă mai îndelungată, de regulă, pentru seriile viitoare de elevi.

Evaluarea sumativă de forma testului docimologic poate fi aplicată cu succes pe parcursul anilor de studiu, pregătind elevii cu structura testului de examen la final de ciclu de învățare. Cunoașterea și implementarea între formele de evaluare a testelor care urmează structura standardizată a testului de examen național – Bacalaureat – este esențială în cazul disciplinelor de examen pentru următoarele considerente:

- Determină progresul și performanțele elevilor, în raport cu standardele educaționale.
- Identifică punctele forte și punctele slabe în învățarea elevilor, oferind feedback util atât pentru elevi, cât și pentru profesori.
- Sprijină procesul de luare a deciziilor cu privire la promovarea, repetarea, sau ajustarea parcursului educational.
- Oferă o bază de date pentru analiza calității și eficienței procesului educativ la nivel instituțional sau la nivelul unei clase/grup de elevi.
- Contribuie la evaluarea eficienței metodelor și strategiilor didactice, facilitând ajustarea acestora pentru sesiuni viitoare.

Totodată, evaluarea sumativă se diferențiază de celelalte forme de evaluare, prin următoarele caracteristici:

- Formă standardizată: Evaluările sumative sunt de obicei standardizate și structurate, pentru a asigura echitatea și consistența evaluării.
- Obiectivitate și fiabilitate: Deoarece influențează progresul și oportunitățile elevilor, evaluarea sumativă necesită obiectivitate maximă.
- Relevanță față de obiectivele de învățare: Evaluările sumative sunt aliniate cu obiectivele educaționale, concentrându-se pe măsurarea cunoștințelor esențiale.
- Raportare: Rezultatele evaluărilor sumative sunt înregistrate și raportate, contribuind la formarea statisticilor educaționale și la planificarea unor strategii educaționale.

Oferim, spre exemplificare, tipurile de itemi care alcătuiesc structura examenului Național de Bacalaureat pentru absolvenții clasei a XII-a, disciplina Limba și literatură română, asociate competențelor specifice vizate:

<i>Itemul</i>	<i>Competența specifică vizată/item</i>
I.A. un item semiobiectiv de tip întrebare structurată, alcătuit din 5 sarcini de lucru I.A (30 de puncte - 5 sarcini a câte 6 puncte fiecare)	Competențele vizate în cadrul subiectului sunt: 1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare 2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare Itemii de la subiectul I.A.– care solicită candidatului răspundă la întrebări bazate pe textul la prima vedere – au un nivel de dificultate mediu, întrucât vizează comprehensiunea și interpretarea unui text la prima vedere.
I.B. item subiectiv de tip eseu Subiectul I.B. este un item subiectiv de tip eseu, generat de textul-suport, acesta vizând producerea unui text de tip argumentativ (formularea ipotezei, anunțarea poziției, construirea a două argumente, formularea concluziei). I.B (20 de puncte)	Competențele vizate în cadrul subiectului sunt: 1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare 2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare
II. item subiectiv de tip întrebare cu răspuns scurt Subiectul are ca suport un text literar la prima vedere și constă într-un item subiectiv de tip întrebare cu răspuns scurt. II. (10 puncte)	Competențele vizate în cadrul subiectului sunt: 1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare; 2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare;
III. item subiectiv de tip eseu structurat Subiectul al III-lea este un item de tip eseu structurat, cu trei repere formulate, care	Competențele generale vizate în cadrul subiectului sunt: 1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare; 2. Utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare, a modalităților de analiză tematică, structurală și

vizează aspecte de analiză tematică, structurală, stilistică a unui text literar studiat care aparține unui autor canonic. III. (30 puncte)	stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare; 3. Punerea în context a textelor studiate prin raportarea la epocă sau la curente culturale/literare; 4. Argumentarea în scris a unor opinii în diverse situații de comunicare.
---	--

În contextul în care profesorul și elevii cunosc tipurile de itemi care alcătuiesc testul de examen național, aplicarea pe parcursul evaluărilor periodice a testelor sumative de acest tip conduce către numeroase avantaje în procesul educațional:

- Clarifică realizările elevilor: Oferă o imagine de ansamblu asupra nivelului de cunoștințe și competențe.
- Motivează elevii: Rezultatele obținute în evaluările sumative pot motiva elevii să își îmbunătățească performanțele.
- Indicator al eficienței predării: Profesorii pot analiza rezultatele pentru a îmbunătăți strategia didactică.
- Feedback pentru curriculum: Rezultatele evaluării sumative pot sugera revizui și ajustări ale curriculumului.

Rezultatele evaluării sumative de acest tip sunt adesea folosite în următoarele scopuri:

- Promovare sau absolvire: Scorurile sunt decisive în promovarea la un nivel superior sau în finalizarea unui ciclu educațional.
- Acordarea unor distincții: Evaluările sumative contribuie la recunoașterea elevilor de top.
- Analiza datelor pentru îmbunătățirea învățământului: Datele acumulate permit realizarea unor studii asupra calității actului educațional și îmbunătățirea acestuia.
- Revizuirea curriculumului: Rezultatele pot semnală necesitatea modificării conținuturilor sau a metodelor didactice.

Evaluarea sumativă reprezintă un instrument esențial în educație pentru evaluarea progresului și a realizărilor elevilor. Ea oferă o măsură a performanței și contribuie la luarea deciziilor atât la nivel individual, cât și la nivelul politicilor educaționale. Deși are limitări, integrarea sa strategică alături de evaluarea formativă poate îmbunătăți semnificativ calitatea educației și rezultatele elevilor, asigurând o învățare eficientă și continuă.

Bibliografie:

1. *Activitatea de evaluare – aspecte teoretice și practice, Suport de curs - PROIECT „Dezvoltare și formare profesională inovativă pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar” – 2024-2026, (Avizat ISJ Bacău, nr. 10.452/18.09.2024), Asociația Dascăli Emeriți, Bacău, 2024;*
2. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ, ediția a IV-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2006;
3. Cristea, Sorin, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ. Strategii. Metode. Procedee. Instrumente*, Didactica Publishing House, București, 2019;
4. Cucoș, Constantin, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași, 2008;
5. *Programa de examen pentru disciplina limba și literatura română Filiera tehnologică - toate profilurile și specializările - Examenul național de bacalaureat 2024*, Anexa nr.2 la ORDINUL M.E.N. nr. 4.923 din 29 august 2013 privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat 2014.

EVALUAREA TRADIȚIONALĂ VERSUS EVALUAREA MODERNĂ

ION ELENA

GRĂDINIȚA NR. 209

Evaluarea este o dimensiune esențială a procesului curricular, ea reprezintă o practică ce poate fi continuu îmbunătățită și diversificată. Metodele complementare de evaluare sunt doar o alternativă la metodele tradiționale și sunt menite să îmbunătățească practica evaluativă. Ele accentuează acea dimensiune a acțiunii evaluative care oferă copiilor variate posibilități de a demonstra ceea ce pot să facă cu ceea ce știu.

Competențele cheie reprezintă un pachet multifuncțional, transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziunea socială și găsirea unui loc de muncă. Acestea trebuie să se fi dezvoltat la sfârșitul educației obligatorii și trebuie să acționeze ca fundament pentru învățare, ca parte a educației pe tot parcursul vieții, dar care are poziția de start din perioada timpurie.

Cadrele didactice care lucrează cu preșcolarii realizează evaluarea prin diferite metode și tehnici (fiecare cadru își alege metodele și resursele) la fiecare început de ciclu școlar sau început de an școlar, pe parcursul anului școlar și la final de an școlar sau de ciclu școlar.

De regulă, evaluarea copiilor de grupă mică se realizează vizând evaluarea comportamentelor, în timp ce la grupele mijlocii sau mari se urmărește evaluarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor copiilor.

Asistăm la o îmbunătățire periodică a unei fișe de evaluare a dezvoltării- 3-7 ani astfel: fișa de evaluare care s-a folosit între 2004-2008 prezenta ca avantaje:

- indicatorii comportamentali, markeri ai proceselor cognitive, socio-emoționale și motorii exprimau rezultate care evita etichetarea și ținea cont de faptul că indivizii nu se dezvoltă la fel sau în același ritm.

Cercetătorii în psiho-pedagogie propun în 2007-2008 un instrument de evaluare axat pe nivele de dificultate diferite, respectiv nivelul I (3-5 ani) și nivel II (5-6/7 ani).

Urmează alte revizuirii, iar în 2014-2015 în cadrul documentului „Set de instrumente pentru stimularea, monitorizarea și aprecierea pregătirii pentru școală a copilului preșcolar” apare fișa pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de înscrierea în clasa pregătitoare.

Setul de instrumente propus cuprinde fișa de reflecție, de observare a activității și pentru aprecierea progresului individual al copilului.

Pentru prima dată în sistemul de învățământ preșcolar, rezultatele obținute de copil la evaluări sunt împărtășite părintelui sub semnătură certificând astfel că a fost informat și luat la cunoștință și trebuie avizate de directorul unității de învățământ cu sigiliu și semnătură.

Avantajele utilizării fișei sunt:

- indicatorii comportamentali sunt mult mai preciși;
- evită etichetarea;
- scoate la iveală progresul copilului în timp;
- permite elaborarea unui program de remediere întrucât eventualele lacune sau dificultăți pot fi descoperite la timp;
- îmbunătățește relația cu familia prin implicarea acesteia în procesul de cunoaștere a copilului.

Ultima fișă aplicată și astăzi este cea anexă la Curriculum pentru educația timpurie din 2019.

Sensul schimbării în domeniul evaluării se face simțit atât prin schimbarea accentului de pe evaluarea produselor învățării pe procesele pe care acestea le implică cât și prin abordarea unor strategii didactice evaluative cât mai variate care pun accent pe participarea copilului la propria formare și evaluare.

Metodele complementare de evaluare reprezintă o alternativă viabilă la formele tradiționale de măsurare și apreciere a rezultatelor școlare. Ele sunt apreciate deoarece reușesc să se îmbine armonios cu învățarea, interesează rezultatele școlare pentru o perioadă mai lungă de timp, vizează formarea de capacități, dobândirea de competențe și schimbări în planul intereselor, aptitudinilor. Prin tonusul lejer pe care îl impun actului evaluativ au puterea de a elimina tensiunile induse de metodele tradiționale de evaluare.

Multe dintre aceste metode alternative de evaluare sunt aplicabile și în învățământul preșcolar.

În activitatea desfășurată cu preșcolarii trebuie găsite de fiecare dată să se utilizeze demersul evaluativ cel mai potrivit, fiindcă numai apelând la o varietate de metode de evaluare se poate forma o părere realistă.

EVALUAREA: STRES SAU AJUTOR PENTRU ELEVI?

BARA KINGA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL”, TÎRGU-MUREȘ

Fiind profesor de limba engleză începând din anul 2005, pot afirma că cea mai mare problemă, atât a elevilor, cât și a profesorilor, este evaluarea. În cazul elevilor problema este bineînțeles acel stres care apare în momentul în care trebuie să redea materia predată, iar în cazul profesorilor este stresul alcătuirii de itemi potriviți pentru colectivul clasei, astfel încât majoritatea să atingă pragul de promovare.

Cum putem ajuta atât elevii, cât și profesorii, astfel încât evaluarea să își schimbe acest statut de sperietoare într-unul de ajutor pentru ambele părți? Cred că suntem cu toții de acord cu faptul că atât predarea, cât și evaluarea ar trebui să aibă un singur scop, și anume să faciliteze evoluția elevilor pe parcursul anului.

Evaluarea tradițională poate să ne arate exact nivelul de pregătire al copilului pentru un anumit test, dar din păcate, practica ne arată faptul că sunt elevi de nota zece, care după o evaluare clasică, uită tot ce au învățat. Referindu-mă strict la materia predată, limba engleză, am observat că sunt elevi care învață pe de rost regulile gramaticale și eventual și o conversație, dar se sperie în momentul în care o întrebare cunoscută este reformulată, folosindu-se alte structuri, decât cele învățate.

Evaluarea modernă se bazează pe mai multe metode, cunoscute deja de majoritatea profesorilor. Câteva exemple ar fi investigația, referatul, portofoliul sau autoevaluarea.

Fie că optăm pentru o evaluare tradițională sau una modernă, la un moment dat, elevii se vor obișnui cu metodele de evaluare folosite și se vor seta strict pe o anumită tipologie, care iarăși îi duce pe un drum al lucrului făcut într-un anumit mod. Dorind să îi pun pe elevi în situații inedite, respectiv căutând metode de reducere a stresului în momentul în care se confruntă cu o problemă ce necesită rezolvare, am încercat să vin cu niște idei de evaluare mai puțin obișnuite.

Aș dori să prezint câteva metode de evaluare, pe care le-am folosit la clasele unde predau.

Aș începe cu clasele primare, unde legătura afectivă cu elevii, mă ajută foarte mult în predarea materiei. Consider că este esențial ca un elev să cunoască limba engleză la un nivel mediu, aceasta fiind necesară în orice domeniu de activitate și nu numai. Majoritatea copiilor de la ciclul primar au călătorit deja în cel puțin o țară străină împreună cu părinții lor și sunt care mi-au povestit că au reușit să se facă înțeleși de cei din jur, folosind vocabularul învățat la școală. Elevii rețin mai ușor cuvintele noi dacă intră în contact cu acestea prin joacă.

Un exemplu de evaluare ar fi cel legat de prepozițiile de loc, cum ar fi pe, sub, lângă, deasupra, peste. La predarea vocabularului am dus elevii de clasa a treia în parcul de lângă școală, unde au putut să se dea în leagăn, să urce pe tobogan sau să se fugărească prin parc. Înainte de a începe să se joace, le-am prezentat parcul, ca și cum l-ar vedea pentru prima oară. Apoi, le-am spus câte o propoziție cu fiecare loc, folosind prepozițiile de loc. Ex: You can hide under the slide (Te poți ascunde sub tobogan.) După ce au început să se joace, i-am urmărit și am continuat să le repet în limba engleză toate cuvintele legate de locul de joacă și prepozițiile noi. La testare copii, nu au simțit presiunea unui test, ei având diferite imagini cu ce au făcut atunci când au învățat vocabularul. Au lucrat cu bucurie în timp ce completeau cuvintele lipsă, pentru că își aduceau aminte de clipele plăcute trăite în parc. Această evaluare poate avea loc exact la locul de joacă, astfel, și copiii cu dificultăți de învățare pot fi testați prin recunoașterea cuvintelor și efectuarea acțiunilor. De exemplu, unui copil diagnosticat cu dislexie și disgrafie, i se pot da diferite indicații, cum ar fi: Sit on the swing! (Așează-te pe leagăn!). Aceștia dau dovadă de înțelegerea indicațiilor dacă fac ceea ce li se cere, astfel pot lua un calificativ bun.

O altă metodă de evaluare a acestor cuvinte, potrivită tuturor categoriilor de elevi, ar fi o scurtă prezentare video a camerei proprii sau a unui spațiu din casă ales de ei, în care să folosească ceea ce au învățat. De ex: The bed is next to the desk. The chair is under the desk. Aceste filmări vor fi vizionate și notate de către colegii de clasă, care vor trebui să ghicească și autorul, acesta neavând voie să apară în filmare.

Este foarte important la ciclul primar ca învățarea să fie un prilej de bucurie și de conexiune la realitatea copiilor, pentru că ei petrec foarte mult timp afară, împreună cu prietenii lor. La un moment dat, legând activitățile lor de după-masă în mod direct de orele de engleză, ei ajung să folosească limba engleză și în afara orelor de curs.

La ciclul gimnazial elevii deja ajung la vârsta la care se distanțează de copilărie și nici profesorul nu mai este considerat atât de important ca învățătoarea. Copiii încep să petreacă mai puțin timp afară, deci activitățile de predare și evaluare în mediul natural deja încep să fie mai puține. Profesorul trebuie să rămână în strânsă legătură cu elevii, ca aceștia să nu își piardă interesul. Dacă la ciclul primar am ales să prezint o metodă de evaluare a vocabularului, la ciclul gimnazial m-aș axa pe gramatică. Am observat că unii elevi își pierd concentrarea dacă au un exercițiu mai lung de rezolvat, așa că aș alege o metodă de evaluare care să îi țină antrenați. Consider că evaluarea pe grupe are mai multe beneficii. În primul rând, este un bun exercițiu pentru cultivarea empatiei și atenției. În al doilea rând, fiind mai mulți participanți, nivelul de stres este mult diminuat. Dacă ar fi să evaluez timpul prezent, simplu și continuu, unul dintre exerciții s-ar axa pe completarea unei fișe, pe care, de regulă, familiile, care merg într-o călătorie, trebuie să o completeze la hotelul unde se cazează. Astfel, fiecare membru al grupei ar avea aceleași rubrici de completat, dar cu datele proprii, respectiv cu mai multe detalii despre ei. Ar avea o listă de activități cu care ar trebui să scrie afirmații corecte (Ex: ride a horse, swim in the sea, have breakfast at 7 o'clock- I like riding a horse. I don't like swimming in the sea.) Cei mai puțin buni la limba engleză, ar putea fi ultimii care își notează răspunsurile, pe baza celor scrise de ceilalți. Singura

regulă este că nu au voie să comunice între ei. Elevii ar folosi culori diferite la completarea fișei, astfel, ei pot fi punctați individual. Un al doilea exercițiu ar fi legat de prezentul continuu, unde elevii ar viziona un filmuleț cu diferite acțiuni, iar apoi ei trebuie să formuleze propoziții în ordinea acțiunilor vizionate. A doua parte a exercițiului ar fi formularea aceluiași enunțuri, dar despre ei, unele fiind la afirmativ, iar altele la negativ.

Un alt exemplu de evaluare a acestor forme gramaticale ar putea avea loc în natură sau în afara școlii. Elevii pot petrece jumătate de oră în preajma școlii, observând trecătorii. Ei nu au voie să comunice între ei și vor trebui să alcătuiască cât mai multe enunțuri despre trecători. În cazul acestei evaluări se va adăuga încă o regulă: dacă trece un copil, enunțul va fi scris la prezentul continuu, dacă trece un adult, atunci la prezentul simplu. Prin introducerea acestei reguli mai puțin convenționale se reușește din nou schimbarea focusului de la evaluare și stresul cauzat de aceasta, spre atenția la detalii.

Mi se pare foarte important ca o testare să nu fie alcătuită dintr-un singur set de exerciții, ci elevii să fie anunțați că vor avea diferite activități în următoarele ore de curs, rămânând la latitudinea profesorului, care exerciții vor fi notate și care nu. Astfel putem elimina și elementele deranjante din timpul orelor de curs, cum ar fi vorbitul sau neatenția, pentru că elevii vor dori să aibă rezultate cât mai bune și se vor concentra mai mult pe exerciții și pe munca în echipă, nu pe temerile proprii.

Modalitățile de evaluare propuse de mine vin în întâmpinarea așteptărilor societății de astăzi. Nu se mai urmărește neapărat redarea informației, ci mai degrabă folosirea corectă a acesteia. Într-o lume unde bolile cauzate de stres sunt din ce în ce mai frecvente, este datoria noastră, a profesorilor, să îi învățăm pe elevi să fie conștienți de capacitățile proprii, și prin fiecare evaluare scopul nostru să fie ajutarea acestora să își folosească cunoștințele la capacitate maximă, iar în cazul unor lacune, ei să fie dornici să afle cum își pot îmbunătăți performanțele.

EVALUAREA COPIILOR PREȘCOLARI: ABORDĂRI TRADIȚIONALE VS. MODERNE

PROF. VOINA AIDA SÎNZÎIANA
GRĂDINIȚA NR. 40, BUCUREȘTI

Evaluarea copiilor preșcolari reprezintă un proces esențial în identificarea nivelului de dezvoltare și a nevoilor educaționale ale acestora. De-a lungul timpului, evaluarea în învățământul preșcolar a trecut prin transformări semnificative, în special în contextul reformei curriculare și al tendințelor internaționale privind educația timpurie. Dacă în trecut predominau metodele tradiționale, centrate pe verificarea cunoștințelor dobândite, în prezent se promovează o evaluare holistică, orientată spre observarea proceselor de învățare și dezvoltare ale copilului. În acest articol, ne propunem să analizăm comparativ evaluarea tradițională și cea modernă în învățământul preșcolar, evidențiind avantajele și limitările fiecărei abordări.

1. Caracteristicile evaluării tradiționale în învățământul preșcolar

Evaluarea tradițională este ancorată într-o viziune rigidă asupra învățării, considerând copilul ca un receptor pasiv al informațiilor. Acest tip de evaluare presupune în general:

- Accent pe produsul final al învățării, în detrimentul procesului;
- Utilizarea frecventă a fișelor de lucru, testelor și a exercițiilor standardizate;
- O abordare uniformizată, în care toți copiii sunt evaluați după aceleași criterii, indiferent de ritmul lor de dezvoltare;
- Lipsa implicării active a copilului în procesul de autoevaluare sau de reflecție asupra propriei învățări.

În evaluarea tradițională, cadrele didactice tind să acorde o importanță sporită memorizării și reproducerii informațiilor, ceea ce poate conduce la o percepție eronată asupra progresului real al copilului. De asemenea, feedbackul oferit este adesea sumativ și limitat, fără a contribui semnificativ la ghidarea învățării ulterioare.

2. Evaluarea modernă: principii și practici actuale

Evaluarea modernă a copiilor preșcolari se fundamentează pe principiile educației centrate pe copil și pe recunoașterea caracterului individual al procesului de dezvoltare. Printre caracteristicile definitorii ale acestei abordări se numără:

- **Observarea sistematică și continuă** a comportamentului copilului în contexte naturale (joc, interacțiuni sociale, activități spontane);
- **Evaluarea formativă**, care are rolul de a ghida și susține procesul de învățare;
- **Diversitatea metodelor** de evaluare: portofoliul educațional, jurnalul de observație, interviul cu copilul, autoevaluarea;

- **Individualizarea** evaluării în funcție de particularitățile de vârstă, nivelul de dezvoltare și stilul de învățare al fiecărui copil;
- **Implicarea părinților** în procesul de evaluare, prin partajarea observațiilor și feedbackului despre progresul copilului.

Evaluarea modernă este profund contextualizată, oferind o imagine complexă și autentică asupra dezvoltării copilului. În loc să compare copiii între ei, aceasta urmărește progresul individual, punând accent pe potențialul fiecăruia și pe sprijinirea dezvoltării armonioase.

3. Compararea celor două tipuri de evaluare

O analiză comparativă între evaluarea tradițională și cea modernă scoate în evidență diferențe semnificative atât în ceea ce privește obiectivele, cât și metodele și impactul asupra copilului:

Criteriu	Evaluare tradițională	Evaluare modernă
Obiectiv	Verificarea cunoștințelor	Susținerea dezvoltării globale
Metode	Teste, fișe, exerciții standard	Observații, portofolii, interviuri
Feedback	Scurt, sumativ, rar personalizat	Formativ, constructiv, continuu
Rolul copilului	Pasiv	Activ, reflexiv
Raportare	Calificative generale	Descriere calitativă a progresului
Relația cu părinții	Informare unilaterală	Colaborare activă

Diferențele de perspectivă influențează nu doar modul în care sunt înțelese competențele copilului, ci și climatul educațional general. O evaluare modernă favorizează un mediu stimulativ, în care copilul este valorizat, încurajat și sprijinit în mod constant.

4. Provocări în implementarea evaluării moderne

Deși beneficiile evaluării moderne sunt recunoscute pe scară largă, implementarea acesteia în practica educațională întâmpină o serie de obstacole. Printre acestea se numără:

- **Lipsa formării adecvate a cadrelor didactice**, care pot avea dificultăți în utilizarea metodelor alternative de evaluare;
- **Volumul mare de muncă** implicat în documentarea individualizată a progresului fiecărui copil;
- **Presiunile instituționale** sau culturale, care favorizează abordările clasice, mai ușor de cuantificat și raportat;
- **Accesul limitat la resurse** educaționale și materiale care să sprijine evaluarea autentică (instrumente digitale, materiale pentru portofolii, traininguri specializate).

Aceste dificultăți evidențiază necesitatea unor politici educaționale coerente, care să susțină dezvoltarea profesională continuă a educatorilor și să promoveze o cultură a evaluării formative în învățământul preșcolar.

5. Direcții de dezvoltare în evaluarea preșcolarilor

În contextul internaționalizării educației și al avansului tehnologic, evaluarea modernă capătă noi valențe. Se prefigurează o serie de direcții care vor modela practica evaluativă în anii următori:

- **Digitalizarea evaluării**, prin utilizarea de aplicații educaționale și platforme care permit colectarea și analizarea datelor despre progresul copiilor;
- **Evaluarea incluzivă**, care ia în considerare diversitatea și promovează echitatea în accesul la învățare;
- **Abordările transdisciplinare**, care vizează integrarea domeniilor de dezvoltare (cognitiv, emoțional, social, motric) în evaluare;
- **Colaborarea între educatori, specialiști și părinți**, ca fundament al unei evaluări cuprinzătoare și relevante.

Aceste tendințe reflectă necesitatea unei evaluări dinamice, adaptate realităților actuale și centrate pe nevoile autentice ale copilului.

Concluzii

Evaluarea în învățământul preșcolar a evoluat de la o practică centrată pe testare și clasificare, către un proces complex, orientat spre dezvoltarea globală a copilului. Comparând evaluarea tradițională cu cea modernă, observăm o tranziție de la uniformitate la individualizare, de la control la sprijin, de la produs la proces. Deși implementarea unei evaluări moderne implică eforturi suplimentare și schimbări de paradigmă, beneficiile acesteia în ceea ce privește dezvoltarea copilului sunt incontestabile. În acest sens, este esențial ca educatorii, părinții și factorii decizionali să colaboreze pentru a construi un sistem de evaluare echitabil, relevant și cu adevărat formativ.

Bibliografie

- Manolescu, M. (2010). *Teoria și metodologia evaluării*. Editura Universitară.
- Dumitrana, M. (2009). *Evaluarea limbajului. Probe de screening educațional*. Editura V I Integral.
- Stoica, C. (2001). *Metode tradiționale de evaluare a preșcolarilor*. Didactic.ro.
- Radu, I. T. (2000). *Evaluarea lecțiilor de limba și literatura română în învățământul primar*. EDICT.
- Oprea, C. L. (2007). *Alternative metodologice interactive*. Editura Universității.

EVALUAREA ELEVILOR ÎNTRE TRADITIONAL SI MODERN

BUCALAE GHEORGHE IONUT

SCOALA GIMNAZIALA GIUBEGA, JUD. DOLJ

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă reprezintă două abordări distincte în contextul evaluării performanței, cunoștințelor și abilităților elevilor. Așezarea în oglindă a evaluării tradiționale și a evaluării moderne fiind o sarcină dificilă dar necesară. Dincolo de diferențiere, trebuie să ținem cont de continuitatea, trecerea firească de la tradițional la modern. Abordarea binomului „evaluare tradițională- evaluare modernă” într-o analiză critic-constructivă necesită argumentul că acestea nu sunt separate în abordări și nici nu se exclud una pe cealaltă, coexistând în spațiul școlar. În multe sisteme de învățământ, dar și în cel din România, se încearcă, cel puțin la nivel teoretic, accentul pe evaluarea modernă, bazată pe competențe, pe procesele cognitive ale elevului, cât și pe competențe ale personalității. La nivel practic se promovează evaluarea centrată pe procesul învățării, pe cogniție și metacogniție.

Evaluarea tradițională se bazează pe teste standardizate, cum ar fi examene scrise, teste cu întrebări tip grilă, eseuri scurte și alte forme de evaluări formale. Aceste teste sunt concepute pentru a măsura în mod obiectiv cunoștințele și abilitățile elevilor. Un aspect major al evaluării tradiționale este accentul pus pe memorarea și reproducerea informațiilor. Elevii sunt adesea evaluați pe baza capacității lor de a reține și reproduce date și fapte. Toți elevii sunt evaluați folosind aceleași teste și criterii, asigurând o anumită uniformitate și comparabilitate între elevi. Acest lucru poate ignora diferențele individuale și stilurile de învățare diferite. Testele standardizate oferă criterii bine definite și clare pentru evaluarea performanței elevilor, făcând evaluarea ușor de înțeles și de aplicat. Aceste evaluări sunt ușor de administrat și de scalat pentru grupuri mari de elevi, economisind timp și resurse. Datorită standardizării, rezultatele sunt comparabile între elevi și școli, oferind o imagine de ansamblu asupra performanței relative. Aprecierea școlară se constituie ca moment separat de activitatea de predare-învățare, acționând cu precădere periodic sub formă de evaluare sumativă.

Evaluarea tradițională are punctele sale forte în claritatea și standardizarea evaluării, ușurința de administrare și comparabilitatea rezultatelor. Totuși, această abordare are și limitări

semnificative, inclusiv tendința de a inhiba creativitatea, de a crea stres și de a nu reflecta abilități practice. În contextul educațional modern, este important să se găsească un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne pentru a asigura o evaluare cuprinzătoare și relevantă pentru dezvoltarea elevilor.

Evaluarea modernă este asociată grijii față de măsurarea și aprecierea rezultatelor, ne fiind un scop în sine, un simplu control, ci se realizează în vederea abordării unor decizii și măsuri ameliorative. Aceasta are ca scop îmbunătățirea procesului de învățare în timp real, identificând și abordând nevoile și dificultățile elevilor pe măsură ce apar. Utilizează o varietate de metode, cum ar fi portofolii, proiecte, prezentări, lucrări de cercetare, studii de caz și evaluări bazate pe competențe, acoperind atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare. Se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică. Încurajează evaluarea abilităților practice, a gândirii critice și a creativității, pe lângă cunoștințele teoretice. Evaluările sunt personalizate pentru a se potrivi nevoilor și stilurilor individuale de învățare ale elevilor, feedback-ul oferit fiind detaliat și constructiv, concentrându-se pe punctele tari și ariile de îmbunătățire ale elevilor.

Evaluarea modernă încurajează gândirea critică, rezolvarea creativă a problemelor și abilitățile de analiză prin sarcini variate și relevante. Își asumă un rol activ, de transformare continuă a proceselor de predare și de învățare, de intervenție formativă, devenind un proces continuu și integrat organic în procesul de instruire. Evaluarea modernă aduce o abordare mai cuprinzătoare și adaptabilă a evaluării educaționale, concentrându-se pe dezvoltarea continuă și aplicarea practică a cunoștințelor. Deși are provocările sale, cum ar fi complexitatea și resursele necesare, beneficiile sale în promovarea gândirii critice, reducerea stresului și relevanța practică o fac esențială pentru un sistem educațional modern și eficient. Integrarea tehnologiilor și a abordărilor personalizate poate transforma evaluarea într-un instrument puternic pentru îmbunătățirea învățării și dezvoltării elevilor. Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi platformele de e-learning și testele online, poate moderniza și eficientiza procesul de evaluare, dar și aduce provocări legate de accesibilitate și echitate.

Evaluarea tradițională constată, compară și judecă; este centrată deci pe elev și apreciază conformitatea cunoștințelor predate (lecția învățată) cu o scară de valori care este lăsată la aprecierea profesorului și care rămâne în mare parte implicită, nu se comunică elevilor, în timp ce

evaluarea modernă se ocupă atât de rezultatele școlare cât și de procesele de predare și învățare pe care le implică, fiind parte integrată a procesului didactic, nu mai este privită din exteriorul acesteia.

Evaluarea școlară, cea tradițională sau cea modernă ar trebui să fie decât un mijloc în slujba progresului elevului, nu un scop în sine. Aceasta trebuie să fie în slujba progresului educativ și integrată acestuia. Ea trebuie să răspundă la întrebarea : A făcut progrese elevul sau nu?, stimulând activitatea elevului și facilitând progresul său. Evaluarea trebuie să-l informeze pe elev, să-l ajute, nu să-l sancționeze. Evaluarea trebuie să se facă în folosul copilului, ca ființă în devenire, în creștere, care nu a încheiat procesul de dezvoltare. Feedback-ul este crucial în evaluarea școlară, deoarece îi ajută pe elevi să înțeleagă punctele lor forte și zonele care necesită îmbunătățiri, le oferă îndrumări concrete pentru a-și îmbunătăți performanțele și contribuie la dezvoltarea abilităților de autoevaluare și reflecție critică.

Evaluarea școlară este un element vital în educație, având un impact semnificativ asupra formării academice și personale a elevilor. O abordare echilibrată, care să combine diverse metode de evaluare și să pună accent pe feedback constructiv, poate contribui la crearea unui mediu educațional mai eficient și mai incluziv.

Bibliografie

Manolescu, M., 2010 , Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, București

EVALUAREA ELEVILOR ÎNTRE MODERN ȘI TRADIȚIONAL

Prof. CAPOTĂ ANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ LIVEZILE

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, statutul ei în cadrul acestuia fiind reconsiderat, mai ales în ultimele decenii, datorită numeroaselor cercetări, studii, lucrări elaborate pe această temă. Evaluarea școlară este percepută astăzi ca fiind organic integrată în procesul de învățământ, având un rol reglator, de optimizare, eficientizare a activităților de predare-învățare.

În cadrul evaluării școlare se produce astfel o mutație radicală: de la un demers evaluativ centrat pe produs, pe rezultatele obținute efectiv de către elev, fiind necesar să realizăm tranziția către un act evaluativ centrat pe procesele cognitive care susțin învățarea, un act evaluativ care să permită și să stimuleze autorefecția, autocontrolul și autoreglarea.

Procesul de evaluare cuprinde trei etape: stabilirea competențelor de evaluat, alegerea metodelor și a instrumentelor de evaluare potrivite și notarea. Pe lângă acestea, în evaluare se pune accent foarte mare pe feedbackul dat elevilor în vederea ameliorării învățării, a tehnicilor de învățare, a modului de formare a competențelor.

Instrumentul de evaluare este o probă, o grilă, un chestionar, un test de evaluare. O probă de evaluare (un instrument) se poate compune dintr-un singur item sau din mai mulți itemi. Un instrument de evaluare integrează fie un singur tip de itemi, fie itemi de diverse tipuri, care solicită, tehnici diverse de redactare, formulare sau prezentare a răspunsurilor. Construcția instrumentelor de evaluare este o activitate laborioasă. Există o puternică corelație între instrumentele de evaluare și operațiile evaluării (măsurarea, aprecierea, decizia), tipurile de evaluare, precum și între instrumente și metode. Fiecare operație, metodă, strategie solicită instrumentul evaluativ cel mai potrivit.

Tipologia metodelor de evaluare:

1. Metode tradiționale: evaluarea orală, evaluarea scrisă, evaluare prin probă practică
2. Metode complementare/moderne de evaluare: observarea sistematică a comportamentului elevului față de activitatea școlară, portofoliul, investigația, proiectul, autoevaluarea etc.

În acest context se impune diversificarea strategiilor evaluative și alternarea metodelor, tehnicilor și instrumentelor **tradiționale** de evaluare cu cele **moderne**.

Valențe formative ale metodelor și tehnicilor moderne de evaluare

- stimularea activismului elevilor;
- accentuarea valențelor operaționale ale diverselor categorii de cunoștințe;
- formarea și dezvoltarea unor competențe funcționale, de tipul abilităților de prelucrare, sistematizare, restructurare și utilizare în practică a cunoștințelor;
- evidențierea, cu mai multă acuratețe, a progresului în învățare al elevilor și, în funcție de acesta, facilitarea reglării/autoreglării activității de învățare;
- formarea și dezvoltarea capacităților de investigare a realității; de cooperare, a spiritului de echipă;
- dezvoltarea capacității de autoorganizare și autocontrol;
- dezvoltarea gândirii critice, creative și laterale;
- dezvoltarea creativității și capacităților de interevaluare și autoevaluare;
- formarea și dezvoltarea capacității reflective și a competențelor metacognitive;
- cristalizarea unei imagini de sine obiective;

- dezvoltarea motivației pentru învățare și formarea unui stil de învățare eficient etc..

Câteva metode și instrumente moderne de evaluare care pot măsura nivelul de performanță al competențelor elevilor sunt:

Metoda R.A.I. vizează „stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat.” (Oprea, 2006, 269).

Denumirea acestei metode provine de la asocierea inițialelor cuvintelor *Răspunde – Aruncă- Interoghează*. Poate fi utilizată în orice moment al activității didactice, în cadrul unei activități frontale sau de grup. Această metodă alternativă de evaluare poate fi utilizată în cadrul oricărei discipline de studiu, cadrul didactic atenționând însă elevii în ceea ce privește necesitatea varierii tipurilor de întrebări și a gradării lor ca dificultate.

Avantajele metodei R.A.I.:

- este, în același timp, o metodă eficientă de evaluare, dar și o metodă de învățare interactivă;
 - elementele de joc asociate acestei metode transformă demersul evaluativ într-o activitate plăcută, atractivă, stimulativă pentru elevi;
 - nu implică sancționarea prin notă a performanțelor elevilor, având rol constativ-ameliorativ, ceea ce elimină stările emoționale intens negative;
 - promovează interevaluarea și interînvățarea;
 - permite realizarea unui feedback operativ;
 - contribuie la:
 - formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă;
 - formarea și dezvoltarea capacității reflective;
 - dezvoltarea competențelor de relaționare; dezvoltarea competențelor de comunicare; competențelor de evaluare și autoevaluare;
 - dezvoltarea capacității argumentative etc.
- *Limitele acestei metode pot fi considerate următoarele:*
- cronofagă;
 - răspunsuri incomplete sau incorecte, în condițiile în care profesorul nu monitorizează cu atenție activitatea grupului;
 - nonimplicarea unor elevi sau etichetarea elevilor care au nevoie de mai mult timp pentru formularea întrebărilor/răspunsurilor;
 - marginalizarea sau autoizolarea elevilor care împărtășesc anumite opinii;
 - dezinteres, neseriozitate manifestată de unii elevi;
 - aparentă dezordine;

Tehnica 3-2-1 este „un instrument al evaluării continue, formative și formatoare, ale cărei funcții principale sunt de constatare și de sprijinire continuă a elevilor.” (Oprea, 2006, 268). Este o tehnică modernă de evaluare, care nu vizează sancționarea prin notă a rezultatelor elevilor, ci constatarea și aprecierea rezultatelor obținute la finalul unei secvențe de instruire sau al unei activități didactice, în scopul ameliorării/îmbunătățirii acestora, precum și a demersului care le-a generat.

➤ *Avantajele tehnicii 3-2-1:*

- aprecierea unor rezultate de diverse tipuri (cunoștințe, capacități, abilități);
- conștientizarea achizițiilor ce trebuie realizate la finalul unei secvențe de instruire sau a activității didactice;
- cultivarea responsabilității pentru propria învățare și rezultatele acesteia;
- implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- formarea și dezvoltarea competențelor de autoevaluare;
- formarea și dezvoltarea competențelor metacognitive;
- asigurarea unui feedback operativ și relevant;
- reglarea oportună a procesului de predare-învățare;
- elaborarea unor programe de recuperare/compensatorii/de dezvoltare, în acord cu nevoile și interesele reale ale elevilor etc..

➤ *Limitele acestei tehnici pot fi următoarele:*

- superficialitate în elaborarea răspunsurilor;
- „contaminarea” sau gândirea asemănătoare;
- dezinteres, neseriozitate manifestată de unii elevi etc..

Proiectul - Reprezintă „o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă.” (Cucuș, 2008, 138).

Elaborarea proiectului necesită o perioadă mai mare de timp (câteva zile sau câteva săptămâni) și poate fi sarcină de lucru individuală sau de grup. În utilizarea acestei metode se parcurg următoarele *etape*:

1. Stabilirea temelor pentru proiect (pot fi implicați și elevii, dacă le este deja familiar acest tip de activitate).
2. Stabilirea și precizarea perioadei de realizare a proiectului.
3. Familiarizarea elevilor cu exigențele specifice elaborării unui proiect.
4. Planificarea activității (individuale sau de grup)
 - formularea obiectivelor proiectului;
 - constituirea grupelor de elevi (dacă este cazul);
 - distribuirea/alegerea subiectului de către fiecare elev/grup de elevi;
 - distribuirea/asumarea responsabilităților de către fiecare membru al grupului;
 - identificarea surselor de documentare.
5. Desfășurarea cercetării/colectarea datelor.
6. Realizarea produselor/materialelor.
7. Prezentarea rezultatelor obținute/proiectului.
8. Evaluarea proiectului.

Avantaje ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare:

- este, în același timp, o metodă eficientă de evaluare, dar și o metodă de învățare interactivă;
- plasează elevul într-o situație de cercetare autentică;
- cultivă responsabilitatea pentru propria învățare și rezultatele acesteia;

- asigură implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- facilitează abordările de tip inter- și transdisciplinar;
- promovează interevaluarea/autoevaluarea și interînvățarea;
- oferă posibilitatea aprecierii unor rezultate de diverse tipuri (cunoștințe, capacități, abilități);
- permite exersarea și evaluarea:
 - capacității de a observa;
 - capacității investigative;
 - capacității de analiză, sinteză, comparație, generalizare și abstractizare;
 - capacității de a utiliza tehnici specifice de muncă intelectuală;
 - capacității de a utiliza, asocia, transfera diverse cunoștințe;
 - capacității argumentative;
 - capacității de a realiza un produs etc.;
- asigură dezvoltarea competențelor de relaționare, a competențelor de comunicare;
- stimulează creativitatea;
- facilitează dezvoltarea încrederii în propriile forțe etc..
- *Limite ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare:*
- apariția unor conflicte între elevi (în condițiile elaborării în grup a proiectelor);
- minimalizarea rolului profesorului.

Portofoliul - Este „o metodă de evaluare complexă, longitudinală, proiectată într-o secvență mai lungă de timp, care oferă posibilitatea de a se emite o judecată de valoare, bazată pe un ansamblu de rezultate.” (Cucoș, 2008, 140).

Portofoliul este un instrument utilizat în cadrul evaluării sumative, care permite estimarea progresului în învățare al elevului, prin raportare la achizițiile realizate în perioade de timp mai mari (semestru, an școlar sau chiar ciclu de învățământ). Astfel, un portofoliu poate conține următoarele :

- fișe de informare și documentare independentă,
- referate, eseuri, creații literare proprii, rezumate, articole,
- pliante, prospecte,
- desene, colaje, postere,
- teme, probleme rezolvate,
- schițe, proiecte și experimente,
- date statistice, curiozități, elemente umoristice referitoare la tematica abordată,
- teste și lucrări semestriale,
- chestionare de atitudini,
- înregistrări audio/video, fotografii,
- fișe de observare,
- reflecții ale elevului pe diverse teme,
- decupaje din reviste, reproduceri de pe internet;
- liste bibliografice și comentarii cu privire la anumite lucrări,
- hărți cognitive etc..
- *Avantajele utilizării portofoliului:*
- permite aprecierea unor tipuri variate de rezultate școlare și a unor produse care, de regulă, nu fac obiectul niciunei evaluări;
- evidențiază cu acuratețe progresul în învățare al elevilor, prin raportare la o perioadă mai lungă de timp;
- facilitează exprimarea creativă și manifestarea originalității specifice fiecărui elev;

- determină angajarea și implicarea efectivă a elevilor în demersul evaluativ;
 - permite identificarea punctelor forte ale activității fiecărui elev, dar și a aspectelor ce pot fi îmbunătățite;
 - constituie un reper relevant pentru demersurile de diferențiere și individualizare a instruirii;
 - cultivă responsabilitatea elevilor pentru propria învățare și pentru rezultatele obținute;
 - nu induce stări emoționale negative, evaluarea având ca scop îmbunătățirea activității și a achizițiilor elevilor;
 - facilitează cunoașterea personalității elevului și autocunoașterea;
 - contribuie la:
 - dezvoltarea capacității de autoevaluare;
 - formarea și dezvoltarea competențelor metacognitive;
 - dezvoltarea capacității de a utiliza tehnici specifice de muncă intelectuală;
 - dezvoltarea capacității de a utiliza, asocia, transfera diverse cunoștințe;
 - dezvoltarea capacității argumentative;
 - dezvoltarea capacității de a realiza un produs;
 - dezvoltarea competențelor de comunicare.
- *Dezavantajele utilizării portofoliului:*
- dificultăți în identificarea unor criterii pertinente de evaluare holistică;
 - riscul preluării unor sarcini specifice elaborării portofoliului de către părinți etc..

Astăzi tot mai mult se folosește integrarea mijloacelor TIC atât în lecțiile de predare dar și în evaluare. Instrumente precum **Google Forms**, **Kahoot**, **Quizlet** sau **Microsoft Forms** permit profesorilor să creeze teste, quiz-uri și sondaje care sunt corectate automat. Aceste evaluări oferă feedback instantaneu elevilor și economisesc timp pentru profesori. De asemenea, rezultatele pot fi colectate și analizate pentru a identifica tendințele în performanța elevilor.

Concluzia clară constă în faptul că trebuie să existe un echilibru între modern și tradițional.

EVALUAREA – PROCES REFLEXIV

PROFESOR KREMMER TEODORA

LICEUL TEHNOLOGIC „APOR PETER”, TÂRGU SECUIESC

Metamorfozele învățământului au îmbunătățit metodele și tehnicile de evaluare în scopul realizării unor corelații eficiente între predare - învățare – evaluare. Acum se pune accentul pe inițiativa elevului de a reflecta la propriul proces de cunoaștere, învățând din greșeli. Astfel, evaluarea trebuie privită ca un proces care promovează învățarea și nu ca un control extern, realizat de către profesor, asupra „a ceea ce face” și „cum face elevul”(Oprea, 2009, p.252).

La orele de evaluare e important cum se implică elevul în optimizarea propriei învățări. Evaluarea devine astfel un proces reflexiv, prin care elevul devine conștient de propriile acte și de el însuși, de propriile capacități, iar profesorul ia rolul ghidului care îl orientează pe elev.

Actul instructiv – educativ provoacă inteligența, creativitatea, motivează atât elevii, cât și profesorii.

Pornind de la tema simpozionului, voi prezenta „Metoda Frisco” folosită cu succes la clasă. Oprea (2009, p.224) consideră că ea seamănă cu metoda pălărilor gânditoare, întrucât presupune interpretarea unor roluri, de data aceasta în număr de patru: conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul. Etapele metodei sunt:

1. Etapa punerii problemei: profesorul și / sau elevii sesizează o situație – problemă și o propun spre analiză.
2. Etapa organizării colectivului, în care se explică rolurile și se stabilesc „actorii” care le vor interpreta. Fiecare dintre cele patru roluri poate fi jucat individual sau de o echipă formată din mai mulți elevi.
3. Etapa dezbaterii colective, în care sunt interpretate rolurile și susținute punctele de vedere.
4. Etapa sistematizării ideilor emise și a concluzionării.

Elevii trebuie să cunoască însușirile atribuite fiecărui rol:

- Conservatorul apreciază mai mult meritele soluțiilor celor vechi, pentru a căror păstrare se pronunță, deși nu exclude și posibilitatea ca acestea să fie ameliorate;

- Exuberantul asigură grupului imaginație și creativitate, privind mereu spre viitor și propunând soluții aparent imposibile;
- Pesimistul vede lucrurile în negru, cenzurând ideile celorlalți și amendând chiar și sugestiile de ameliorare;
- Optimistul încurajează grupul să vadă totul într-o lumină și o perspectivă reală / realizabilă, găsind soluții realiste sau stimulând participanții să gândească pozitiv.

În continuare voi prezenta metoda Frisco aplicată la clasă.

Titlul lecției: Caracterizarea personajului Persida (romanul „Mara” de Ioan Slavici)

Scopul: stimularea gândirii, imaginației și creativității elevilor prin caracterizarea personajului din perspective multiple, încurajând spiritul de empatie.

Secvența lecției în care se aplică metoda: constituirea sensului

Algoritmul utilizării:

- Am propus spre analiză următoarea problemă: Interpretați alegerea Persidei pentru căsătoria cu Națl dintr-o perspectivă conservatoare, una exuberantă, una pesimistă, în fine, una optimistă, luând în calcul impedimentele în calea iubirii lor.
- Am organizat clasa, explicând rolurile elevilor.
- A urmat dezbaterea colectivă, în care elevii au interpretat rolurile și și-au susținut punctele de vedere.
- La final, am sistematizat ideile și am formulat concluziile.

Printre avantajele metodei pot enumera: dezvoltarea gândirii critice și argumentative, încurajarea exprimării opiniei elevilor, antrenarea competențele de comunicare, oferă un cadru clar de exprimare.

Fiecare profesor trebuie să dispună de un „arsenal” de metode, să le varieze când simte că e necesar, pentru că varietatea este alături de progres și provocare, una dintre condițiile de bază ale unui proces de învățământ eficient (Pânișoară, 2024, p.17).

Bibliografie

Cristea, S. (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera Educațional, Chișinău
Văideanu, G. (1988), *Educaționalafrontiera dintre milenii*, Editura Politică, București
Pânișoară, I-O (coordonator) (2024), *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Ediția a II-a, Editura Polirom, Iași

EVALUAREA ELEVILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR: MODERN VS. TRADIȚIONAL. PERSPECTIVE INTERNAȚIONALE

**MUNTEANU LOREDANA
GRĂDINIȚA ZÂNA FLORILOR, BUCUREȘTI**

Evaluarea copiilor în etapa preșcolară este o componentă esențială a procesului educațional, având rolul de a ghida cadrele didactice în adaptarea strategiilor de predare și în sprijinirea dezvoltării individuale a fiecărui copil. În ultimele decenii, la nivel internațional, se observă o tranziție de la metodele tradiționale, standardizate, către metode moderne, centrate pe copil și pe procesul de învățare. Scopul acestui articol este de a analiza comparativ cele două tipuri de evaluare în învățământul preșcolar și de a evidenția bune practici internaționale, printr-un studiu de caz România–Finlanda.

Noile schimbări apărute în învățământul preșcolar privind modalitățile de predare care să așeze în centrul actului educațional copilul și interesele acestuia impun și noi strategii de evaluare. Dacă în actul predării, educatoarea poate utiliza cu succes metode activparticipative, evaluarea, la rândul său, trebuie să fie coerentă cu noile strategii de predare-învățare, fapt pentru care au apărut metodele interactive de evaluare. Activitatea didactică modernă este centrată pe demersuri intelectuale interdisciplinare și afectivemoționale, educatoarea urmărind realizarea unor obiective interdisciplinare, ca de exemplu: să culegă informații despre o temă dată, să identifice, să rezolve probleme diferite, să realizeze conexiuni. Astfel, obiectivele evaluării trebuie să fie în concordanță cu obiectivele interdisciplinare ale actului predării. „Spre deosebire de metodele tradiționale care realizează evaluarea rezultatelor școlare obținute pe un timp limitat și în legătură cu o arie mai mare sau mai mică de conținut, dar oricum definită – metodele alternative de evaluare prezintă cel puțin două caracteristici: pe de o parte, realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu instruirea/învățarea, de multe ori concomitent cu aceasta; pe de altă parte, ele privesc rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor capacități, dobândirea de competențe și mai ales schimbări în planul intereselor, atitudinilor, corelate cu activitatea de învățare.” (Radu, 2000, 223-224).

Printre metodele și procedeele interactive de fixare și evaluare a cunoștințelor utilizate în grădiniță, se înscriu următoarele: - Turul galeriei - Scaunul autorului - Piramida - Ghicitorile - Ciorchinele - Diagrama Venn - Harta conceptuală / cognitivă, - Metoda colțurilor - Philips 6-6 - Cubul - Cvintetul - R.A.I. (Răspunde. Aruncă. Interoghează.) - Jurnalul grupei.

Evaluarea tradițională în învățământul preșcolar implică utilizarea unor instrumente precum fișe de lucru, liste de verificare și observații directe standardizate, realizate periodic. Aceste metode oferă o imagine sumativă, concentrată pe performanțele imediate și adesea comparativă între copii. În schimb, evaluarea modernă promovează metode formative și continue, precum portofoliul educațional, jurnalul de învățare, autoevaluarea și conversațiile individuale, accentuând procesul de învățare și dezvoltare în timp.

Abordările moderne sunt susținute de cercetări recente în domeniul dezvoltării timpurii (NAEYC, 2022; OECD, 2020), care subliniază importanța implicării active a copilului în procesul

evaluativ și necesitatea unei colaborări strânse cu familia. Mai mult, acestea promovează o perspectivă holistică asupra dezvoltării copilului, luând în considerare dimensiunile cognitive, socio-emoționale, fizice și lingvistice.

Studiu de caz: România vs. Finlanda

Pentru a analiza impactul celor două paradigme, am comparat două unități de învățământ preșcolar: o grădiniță de stat din București și una din Helsinki.

Criteriu	Grădinița din România	Grădinița din Finlanda
Instrumente de evaluare	Fișe de lucru, liste de verificare, observații ocazionale	Portofoliu educațional, jurnal narativ, evaluare participativă
Frecvența evaluării	Trimestrială / semestrială	Continuă, integrată zilnic
Rolul copilului	Pasiv	Activ, implicat în autoevaluare
Relația cu părinții	Informări periodice	Colaborare permanentă
Finalitatea evaluării	Clasificare și raportare	Sprijin personalizat și înțelegerea progresului

Exemplu din practică – România

În grădinița analizată din București, cadrul didactic urmărește obiectivele curriculare prin fișe de evaluare și activități standardizate. Evaluarea este centrată pe performanța individuală și pe raportarea către familie, cu puține oportunități pentru copil de a reflecta asupra propriului progres. Copiii sunt adesea evaluați în funcție de conformitatea cu standardele curriculare, fără a se valorifica în mod real ritmul propriu de învățare.

În plus, părinții sunt implicați în mod formal, în cadrul ședințelor programate, unde primesc rapoarte narrative generale sau note descriptive. Feedbackul este unidirecțional, lipsind o comunicare autentică și continuă.

Exemplu din practică – Finlanda

În grădinița din Helsinki, evaluarea este integrată în activitățile zilnice. Educatorii colectează informații relevante prin observație sistematică, fotografie, lucrări ale copilului și discuții semnificative cu aceștia. Fiecare copil are un portofoliu digital personalizat, în care sunt documentate nu doar performanțele, ci și interesele, stilurile de învățare și stările emoționale. Portofoliul este accesibil părinților în timp real prin platforme digitale sigure.

Evaluarea este o experiență colaborativă și pentru copii: aceștia sunt încurajați să reflecteze asupra propriilor realizări, să aleagă lucrările reprezentative și să discute despre progresul lor cu educatorii. Familiile sunt parteneri activi în procesul educațional, participând la stabilirea obiectivelor și oferind feedback constant.

Analiză și interpretare

Modelul românesc, deși organizat și facil de gestionat la nivel administrativ, riscă să omită dimensiunile afective și sociale ale dezvoltării copilului. El tinde să standardizeze progresul și să accentueze conformitatea, în detrimentul explorării, creativității și exprimării libere. Evaluarea este percepută mai degrabă ca un instrument de control, decât ca unul de sprijin și ghidare.

Modelul finlandez reflectă o abordare holistică, în care copilul este tratat ca agent activ în propriul proces de învățare. Evaluarea are un caracter formativ, continuu și narativ, susținând motivația intrinsecă și autonomia copilului. Aceasta oferă un cadru flexibil, adaptat nevoilor fiecărui copil, dar care presupune un grad ridicat de profesionalism și formare continuă a cadrelor didactice.

Implicații pentru sistemul românesc de învățământ preșcolar

Pentru ca evaluarea modernă să fie aplicabilă și eficientă în România, este necesar un set de măsuri sistemice:

1. **Formarea continuă a cadrelor didactice** în domeniul evaluării formative și narative, cu accent pe dezvoltarea competențelor reflexive.
2. **Adaptarea curriculumului** și a metodologiei de evaluare, în vederea integrării portofoliului educațional și a jurnalului de învățare ca instrumente oficiale.
3. **Digitalizarea educației timpurii**, prin implementarea unor platforme sigure și intuitive de documentare a progresului copilului.
4. **Dezvoltarea parteneriatului cu familia**, încurajând implicarea acesteia în procesul de învățare și evaluare.

Concluzii și recomandări

Schimbarea paradigmei de evaluare în învățământul preșcolar necesită nu doar modificări de instrumente, ci și o transformare profundă de mentalitate. Evaluarea trebuie să fie văzută ca o oportunitate de cunoaștere, sprijin și dialog, nu ca un proces de ierarhizare.

Recomandări:

1. Introducerea portofoliului educațional în toate grădinițele ca instrument oficial.
2. Instruirea cadrelor didactice în evaluarea narativă, participativă și reflexivă.
3. Crearea unor spații reale de dialog și colaborare cu familiile.
4. Promovarea unei culturi educaționale centrate pe copil, în care evaluarea este parte integrantă a învățării, nu doar o etapă de încheiere.

Referințe bibliografice

- Carr, M. (2001). *Assessment in Early Childhood Settings: Learning Stories*. Paul Chapman Publishing
- Finnish National Agency for Education (2022). *Early Childhood Education and Care in Finland*.
- Helm, J. H., & Katz, L. (2016). *Young Investigators: The Project Approach in the Early Years*. Teachers College Press.
- Mihăilă, T. (2019). Evaluarea în educația timpurie: abordări moderne și bune practici. *Revista Învățământului Preșcolar*, nr. 2(22), pp. 35–41.
- Ministerul Educației (2021). *Curriculum pentru educație timpurie*.
- Neculau, A. (2012). *Educația copilului între tradiție și modernitate*. București: Editura Trei.

PORTOFOLIUL, METODĂ MODERNĂ DE EVALUARE

Prof. RÎMNICEANU SIMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 UNGURENI, JUD. BOTOȘANI

Una dintre metodele moderne de evaluare este portofoliul, un produs complex, format din elemente diferite, ca forme de transmitere a informației și a mesajului: fișe de informare și documentare independentă, referate, eseuri, pliante, prospecte, desene, colaje care pot constitui subiectul unor evaluări punctuale.

Portofoliul este relevant pentru creativitatea elevilor, iar profesorul trebuie să demonstreze flexibilitate apreciind elementele suplimentate introduse în structura sa.

Pentru a avea succes în demersul de utilizare a portofoliului, trebuie stabilită o tematică care să-l conducă pe elev la surse de informații diferite de cele utilizate la școală. Tematica și sursele de informare recomandate trebuie să sensibilizeze elevul și să stimuleze interesul său pentru domeniul abordat.

Există mai multe niveluri de analiză a portofoliului:

- fiecare element în parte, utilizând metodele obișnuite de evaluare;
- nivelul de competență al elevului, prin raportarea produselor realizate la scopul propus;
- progresul realizat de elev pe parcursul întocmirii portofoliului.

Pentru evaluarea portofoliului, criteriile vor fi stabilite împreună cu elevii, înainte de începerea proiectării portofoliului, astfel elevii vor înțelege și accepta criteriile de evaluare și va spori motivația lor pentru realizarea de activități de calitate, manifestându-și responsabilitatea față de propria instruire.

Mai jos, propunem un exemplu practic de aplicat la clasă în evaluarea elevilor prin metoda portofoliului, la care am dat criteriile de evaluare și întrebările de reflecție/ autoevaluare pentru elevi.

Clasa: a VII-a

Scop: realizarea unei imagini complexe asupra evoluției elevului la sfârșitul unității *Lumea de pe scenă*

Conținut: adoptat din programa școlară în vigoare pentru limba și literatura română, pentru clasa a VII-a și din manualul de *Limba și literatura română* utilizat la clasă (Editura Art Klett)

Unitatea *Lumea de pe scenă* cuprinde notiuni grupate pe domenii:

Lectură: Textul dramatic *Vrem să vă dăruim câte o fereastră* de Matei Vișniec

Textul dramatic. Structura, rolul indicațiilor scenice, autorul

Arta spectacolului. Personajul dramatic

Rolul dialogului. Dialogul în textul scris și în spectacol

Semnificațiile textului

Dialogul în textul nonliterar. Interviu

Comunicare orală: Textul dialogat. Tracul comunicativ

Limbă română: Numeralul. Posibilități combinatorii ale numeralului

Adverbul. Posibilități combinatorii ale adverbului

Interjecția. Onomatopee. Interjecția predicativă

Redactare: Tipare textuale de structurare a ideilor. Cererea

Competențe urmărite prin elaborarea portofoliului de către elevi:

- utilizarea corectă a noțiunilor de limbă și comunicare studiate;
- stimularea interesului pentru studiul literaturii române;

- dezvoltarea interesului față de comunicarea interculturală

Materiale componente ale portofoliului cerut:

1. Date despre elev (nume, prenume, clasa, anul școlar etc)

2. Date privind activitatea elevului:

- date de interes literar/cultural: date, imagini, colaje despre autorul textului studiat sau colaj de alți autori de opere dramatice
- fișă practică cu exemple de noțiuni specifice textului dramatic (structura, indicații scenice cu precizarea rolului acestora, personajul dramatic)
- 1 interviu cu un scriitor/ o personalitate culturală
- o compunere argumentativă despre apartenența la textul dramatic a unui fragment dintr-o operă literară dramatică dată de profesor
- o fișă la gramatică despre numeral, adverb, interjecție care conține sinteze de tip scheme grafice, precum și trei exerciții despre numeral, adverb, interjecție
- două tipuri de cereri redactate pentru situații diferite
- altele: un interviu propriu, un mic dicționar etc.

Criterii de evaluare a portofoliului:

		1	2	3	4
	Criterii	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
1.	Elevul s-a implicat în realizarea portofoliului				
2.	Elevul a introdus în portofoliu toate elementele cerute, portofoliul fiind unul complex				
3.	Portofoliul include compuneri proprii: două cereri, un interviu, o argumentare				
4.	Portofoliul cuprinde fișa de gramatică				
5.	Portofoliul cuprinde fișe cu noțiuni de literatură specifice textului dramatic (structura, rolul indicațiilor scenice, personajul dramatic)				
6.	Portofoliul cuprinde elemente de interes cultural				
7.	Elevul a introdus elemente noi în portofoliu din inițiativa proprie (un interviu gândit de elev)				
8.	Aspectul portofoliului este unul îngrijit, ordonat, elevul ținând cont de elemente de estetică (sublinieri, folosirea culorilor, a tabelelor, caligrafie etc.)				

Întrebări reflecție asupra portofoliului

Întrebări	Comentează/Specifică/Exemplifică
Consider că portofoliul este un mod mai bun de învățare pentru mine?	
M-a ajutat portofoliul să învăț mai ușor sau mai multe?	
S-a modificat felul meu de a gândi/învăța prin realizarea și folosirea portofoliului? Cum?	
A fost un mod mai bun de învățare pentru mine?	
Ce ar trebui să cuprindă portofoliul meu data viitoare?	
M-am implicat în realizarea acestui portofoliu?	

Bibliografie:

- Cucos, Constantin (coordonator) – *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Ilie, Emanuela - *Didactica literaturii române*, Editura Editura Polirom, Iași, 2008

TIPURI DE ITEMI

Profesor, **FENECHIU MIRELA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ADRIAN PĂUNESCU”
FOCȘANI, VRANCEA

Itemi obiectivi: a) cu alegere duală I1

b) cu alegere multiplă I2

c) de tip pereche I4

Itemi semiobiectivi: a) de completare I3, I6

b) cu răspuns scurt I5,

Itemi subiectivi – I7 (eseu structurat)

Nr. crt.	Itemi	Punctaj
1.	I1. (Selectați răspunsul corect (A/F) referitor la enunțul dat) - să recunoască autorul textului, structurarea textului pe momentele subiectului, într-o ordine logică și cronologică, moduri de expunere existente în texte literare ; - punctaj de tip calitativ- totul sau nimic - pentru fiecare alegere corectă s-au acordat câte 0,25 puncte	1 p
2.	I2. (Alegeți răspunsul corect din variantele date) - să recunoască trăsăturile textului narativ literar; - punctaj de tip calitativ- totul sau nimic; - pentru fiecare alegere corectă s-au acordat câte 0,10 puncte	0,50 p
3.	I3. (Completați spațiile punctate cu răspunsuri adecvate) - să recunoască verbele din pasaje narrative și persoana la care se află pentru a stabili tipul de narator; - Să cunoască definiția verbului și categoriile gramaticale specific acestei părți de vorbire - pentru fiecare răspuns corect se acordă 0,107... puncte;	1,50 p
4.	I4. (Identificarea sinonimelor cuvintelor indicate) - să analizeze sensul cuvintelor din text; - pentru fiecare asociere corectă s-au acordat câte 0,10 puncte;	0,50 p
5.	I5. (Răspund corect la întrebările formulate) - să sesizeze importanța personajului în cadrul narațiunii; - pentru fiecare formă literară se acordă 0,10 puncte;	0,50 p
6.	I6. (Analizați verbele din paragraful indicat) - să diferențieze tipurile de verbe; - să sesizeze modul, timpul, persoana, numărul unităților gramaticale identificate; - pentru fiecare categorie gramaticală se acordă se acordă 0,60 puncte, conform baremului.	3p
7.	I7. (Redactarea unui text narativ) - să cunoască trăsăturile textului narativ și să le illustreze cu exemple adecvate în conformitate cu potențialul bio-psihic individual; - punctajul se distribuie conform precizărilor din baremul de corectare.	2 p
OFICIU		1 p
TOTAL		10 p

Nume și prenume.....
Clasa a VI-a

Test de evaluare

Pornind de la textul de mai jos formulează răspunsuri adecvate cerințelor date:

„ Am pornit noaptea, tiptil, pe marginea grădinii văduvei, pe o potecă pierdută, aplecându-ne ca să nu ne lovim cu capul de crengi. Tocmai când treceam prin fața bucătăriei, m-am împiedicat de o rădăcină și am căzut cu zgomot. Ne-am ghemuit la pământ, ținându-ne răsufierea. Jim, negrul cel mai mare al domnișoarei Watson, ședea în pragul bucătăriei.

S-a ridicat și întinzându-și gâtul, a ascultat cam un minut; apoi a strigat:

- Cine-i acolo?

A mai tras puțin cu urechea, apoi a pornit tiptil și s-a oprit chiar alături de noi. Mai c-am fi putut să-l atingem cu mâna. Am stat așa nu știu câte minute, fără să zicem nici păs, și pe deasupra mai eram și lipiți unul de altul.

Mă apucase o mâncărime undeva pe la gleznă, dar nu îndrăzneam să mă scarpin. Pe urmă a început să mă mănânce urechea, apoi spinarea, apoi tocmai între umeri. Simțeam că mor dacă nu mă scarpin. De atunci am băgat de seamă de multe ori că, dacă te afli într-o societate simandicoasă sau la vreo înmormântare.....taman atunci te apucă mâncărimea într-o mie de locuri deodată.

După un timp, Jim spuse:

- Hei, cine-i acolo? Unde ești? Aha, știe Jim ce-i de făcut, șade aici până aude iar zgomotu'.

Și se așeză pe pământ alături de noi. Își rezemă spinarea de un trunchi de copac și-și întinse picioarele, mai - mai să m-atingă. Începu să mă mănânce nasul așa de tare, că-mi dăduseră lacrimile. Dar nici gând să mă scarpin. Nu mai știam ce să fac ca să stau locului. Acum mă mânca în vreo unsprezece locuri deodată. Simțeam că nu mai pot să rabd nicio clipă. Tocmai atunci Jim începu să răsufle greu, apoi să sforăie. Parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă!”

Mark Twain, *Aventurile lui Tom Sawyer și Huckleberry Finn*

1. Citește cu atenție afirmațiile de mai jos.

Dacă apreciezi că afirmația este adevărată, încercuiește litera A. Dacă tu crezi că este falsă, încercuiește litera F: (0,25p * 4)

- a) A/ F Autorul textului este Emil Gârleanu.
- b) A/ F Opera citată este structurată pe momentele subiectului.
- c) A/ F Într-un text narativ nu poate exista descriere.
- d) A/F Acțiunea textului narativ se desfășoară într-o ordine logică.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect: (0,10p * 5)

- În acest fragment, replicile aparțin lui :
 - a) Tom b) Jim c) Huck
- Un reper spațial în text este:
 - a) marginea pădurii b) o colibă c) marginea grădinei văduvei
- Un reper temporal din text este:
 - a) În zori; b) într-o zi de luni; c) noaptea
- Cel mai tensionat moment este când:
 - a) Unul dintre băieți se împiedică, b) pe unul din băieți îl mănâncă pielea; c) Jim se așază în apropierea băieților
- Situația inițială într-un text narativ prezintă:
 - a) Spațiul și timpul acțiunii; b) personajele; c) ambele

3. a) Observă persoana la care sunt folosite verbele în interiorul pasajelor narrative și formulează o concluzie pentru tipul de narator întâlnit în text.(0, 14x 7)

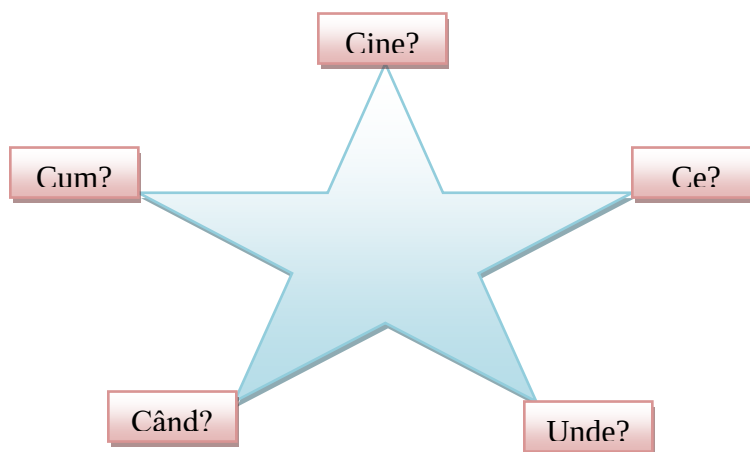
Verbele din pasajele narrative, precum:,
.....,
și..... se află la persoana..... Așadar, povestirea este una
....., iar tipul de narator este.....
.

b) Completează spațiile punctate cu răspunsul corect: (0, 14x 7)

Verbul este partea de vorbire, care exprimă.....,
sau..... .Verbul își schimbă forma în funcție de:,
și

4. Notează câte un sinonim potrivit pentru cuvintele subliniate în text: potecă, crengi, răsuflarea, tiptil , să rabd (0,10p * 5)

5. Notează câte un răspuns pentru fiecare întrebare de pe marginile steluței de mai jos, valorificând informațiile din text. (0, 2x 5)

- Cine participă la acțiunea din text?
- Unde se așază personajul din text?
- Când are loc plimbarea personajului?
- Ce hotărâre ia personajul?
- Cum se soluționează problema existentă?

6.Extrage din ultimul paragraf al textului, cinci verbe diferite, conjugate la timpuri diferite, cu ajutorul cărora sunt povestite întâmplările și precizează modul, timpul, persoana și numărul la care sunt folosite.(3p)

Verb (0,10p)	Mod (0,20p)	Timp (0,20p)	Persoană (0,05p)	Număr (0, 05)

7. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să imaginezi o continuare a întâmplărilor de mai sus.

Nu uita să acorzi atenție :

(2p)

- cronologiei evenimentelor;
- utilizării narațiunii;
- corectitudinii exprimării;
- limitei de spațiu.

Timp de lucru: 50 min. Din oficiu: 1 punct.

BAREMUL DE CORECTARE ȘI NOTARE

1. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 0,25p.
 a) F b) A c) F d) A
2. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 0,10 p.
 - Replicile îi aparțin lui Jim – varianta corectă b.
 - Un reper spațial – varianta corectă c.
 - Un reper temporal – varianta corectă c.
 - Cel mai tensionat moment – varianta corectă b.
 - Situația inițială într-un text narativ prezintă – varianta corectă c.
3. Pentru fiecare cuvânt/ expresie adecvată se acordă 0,107p.
 - a. Verbele din pasajele narrative, precum: am pornit, treceam, m-am împiedicat se află la persoana I. Așadar, povestirea este una subiectivă, iar tipul de narator este personaj.
 - b. Verbul este partea de vorbire flexibilă care exprimă starea, acțiunea sau existența. Verbul își schimbă forma în funcție de: mod, timp, persoană, număr.
4. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 0,10p:
 - Poteca = cărare;
 - Crengi = ramuri;
 - Răsuflarea = respirația;
 - Tiptil = încet;
 - Să rabd = să aștept.
5. Se acordă câte 0,10 p pentru fiecare răspuns corect:
 1. La acțiunea din text participă: Jim, Tom și Huck.
 2. Personajul din text se așază pe pământ.
 3. Personajul pornește noaptea pe o potecă pierdută, pe lângă bucătăria domnișoarei Watson.
 4. Tom i-a hotărârea de-a nu se scărpină.
 5. Problema se soluționează prin faptul că Jim începu să răsufle greu, apoi să sforăie.
6. Pentru fiecare verb, respectiv mod/timp , persoană, număr corect precizate se acordă 0,10 p/ 0,20p/ 0, 05 astfel:

Verb	Mod	Timp	Persoană	Număr
Așază	indicativ	Perfect simplu	a III-a	singular
Simțeam	indicativ	Imperfect	. I	singular

<i>s- a luat</i> <i>să atingă</i>	indicativ	Perfect compus	a III-a	singular
Dăduseră	indicativ	Mai-mult-ca perfect	a III-a	plural

7. Se acordă câte 0,50p pentru fiecare cerință corect rezolvată. Pentru răspunsuri parțiale sau cu greșeli de logică și/ sau exprimare se acordă 0,30 puncte, iar pentru încercare de răspuns se acordă 0,10 puncte.

ANALIZA REZULTATELOR TESTULUI SUMATIV

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Modele în viață

Număr de elevi înscriși:

Număr de elevi prezenți:

Note obținute:

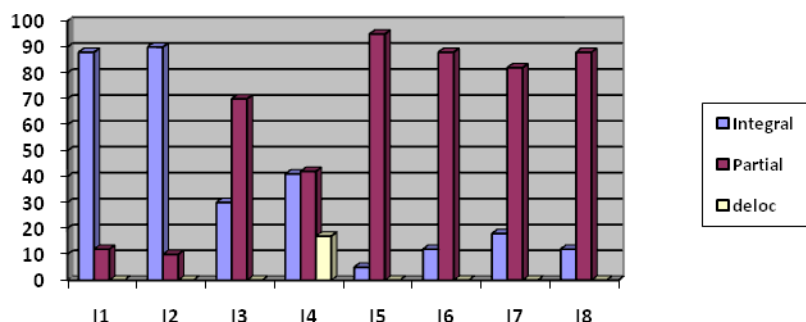
1-1,99	2-2,99	3-3,99	4-4,99	5-5,99	6-6,99	7-7,99	8-8,99	9-10

Media clasei:

Note obținute==Media clasei =

Număr elevi

Pentru a putea identifica și îmbunătăți capacitățile elevilor, am analizat gradul de rezolvare al exercițiilor propuse. Se poate observa astfel că la clasa a VI-a elevii au cunoștințe, le înțeleg și le aplică, însă le analizează parțial corect.

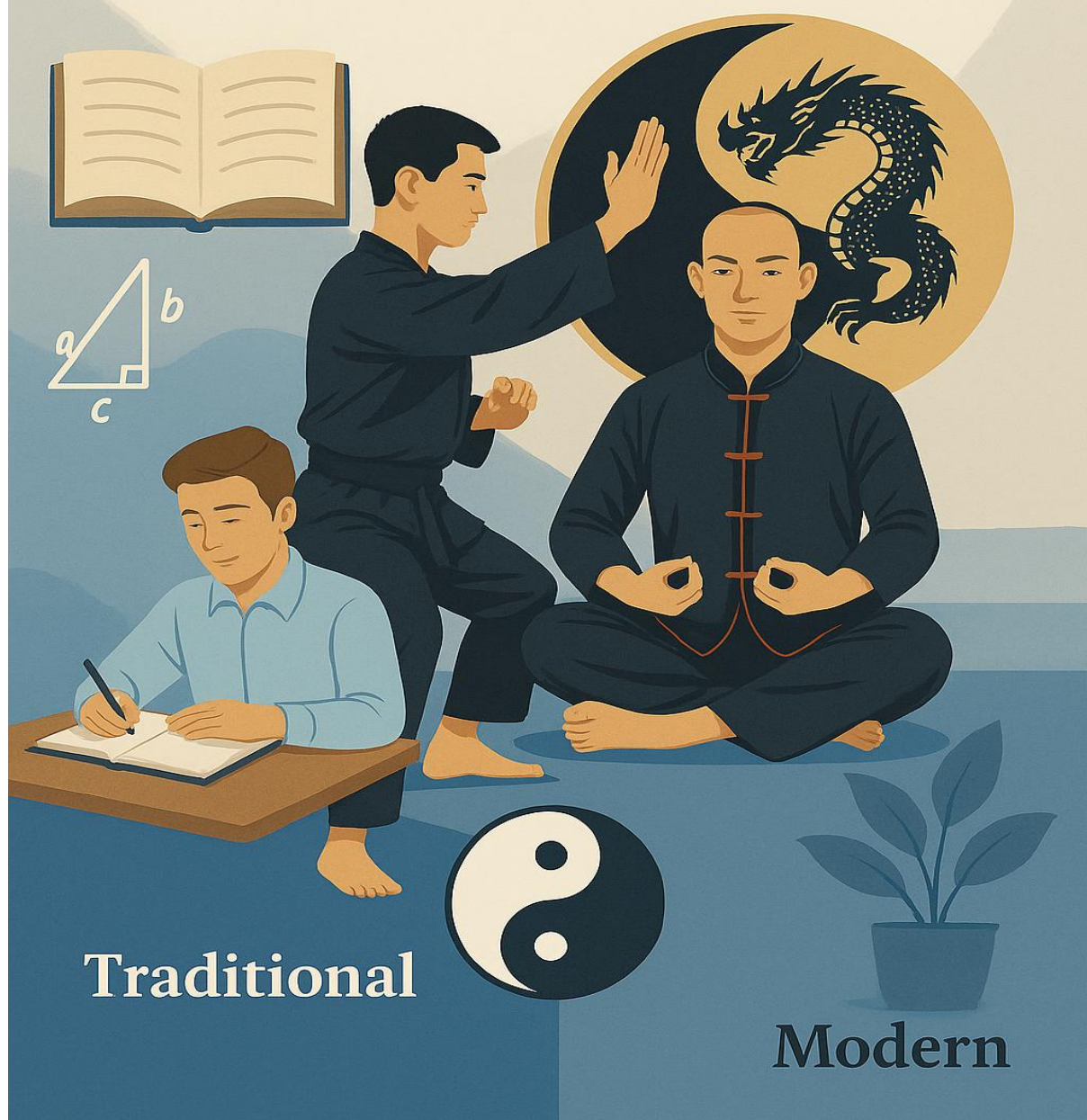

Itemii ce operează cu înțelegerea și aplicarea informațiilor au un grad de acoperire relativ mare. Așadar itemii I1,I2,I3 au fost rezolvați corect sau parțial corect de toți elevii testați. I4, ce viza și analiza informației a fost realizat integral sau parțial de 83 % dintre elevi, însă 3 elevi nu au reușit să îl rezolve deloc. Exercițiile care vizau identificarea și distingerea valorilor morfologice și sintactice au fost realizate integral de 2 elevi, restul de 88 realizându-le parțial – aceștia nu disting valorile morfologice/ sintactice în contexte noi sau fac confuzii. Itemii ce au

vizat înțelegerea textului nu au ridicat probleme deosebite. Probleme a ridicat itemul care viza caracterizarea unui personaj, elevii manifestând dificultate în a respecta normele de redactare a unui text, coerența textului, precum și raportarea informațiilor la operă. Acest item a fost rezolvat parțial de 15 din 17 elevi. Aspectul pozitiv al acestei evaluări este acela că elevii (cu excepții) au încercat rezolvări pentru toți itemii propuși. Aplicând taxonomia lui Bloom, elevii se situează în partea mediană a nivelului de performanță.

Greșeli frecvente	Măsuri ce se impun
-dificultăți în respectarea normelor de redactare a unui text: nerespectarea părților componente ale unei compuneri (lipsește fie introducerea, fie încheierea); lipsa conexiunilor între informații (informații prezentate haotic, fără un curs logic al enunțurilor); greșeli de ortografie (lipsa cratimei unde este cazul, lipsa semnelor diacritice); greșeli de punctuație (enunțuri ce încep cu minusculă, lipsa semnelor de punctuație la finalul enunțurilor).	-exerciții de redactare a unor texte, urmărindu-se remediarea aspectelor enumerate. - exerciții de structurare a unui text și de așezare în pagină. -exerciții de motivare a utilizării semnelor de ortografie și de punctuație.

Evaluarea elevilor: O abordare hibridă inspirată de filosofia kung fu

EVALUAREA ELEVILOR: O ABORDARE HIBRIDĂ INSPIRATĂ DE FILOSOFIA KUNG FU

**CENTRUL EDUCAȚIONAL MACHIDONSCHOOL
ALIONA MACHIDON
BOGDAN RUSU
VASILE ANTIR**

Abstract

Evaluarea elevilor este unul dintre fundamentele educației moderne, reflectând nu doar acumularea de cunoștințe, ci și dezvoltarea personală și socială. Într-un context global aflat într-o continuă transformare, echilibrul între metodele tradiționale și cele moderne devine esențial. Acest articol propune un model hibrid inovator de evaluare, inspirat de filosofia kung fu – o filosofie care cultivă armonia dintre disciplină, adaptabilitate și autocunoaștere. Modelul prezentat valorifică cele mai eficiente practici internaționale și oferă un cadru echilibrat, profund și aplicabil, conceput pentru a răspunde cerințelor educației contemporane.

1. Introducere

Evaluarea nu mai poate fi privită ca un simplu instrument de măsurare a performanței, ci ca un proces esențial în formarea caracterului, în dezvoltarea gândirii critice și în consolidarea autonomiei personale. În educația actuală, se conturează tot mai clar nevoia de a îmbina rigoarea metodelor clasice cu deschiderea și creativitatea abordărilor moderne. Inspirându-se din filosofia kung fu – un sistem de autoformare centrat pe echilibru, progres și introspecție – articolul de față propune un nou tip de evaluare, în care elevul este sprijinit să-și înțeleagă propriul traseu educațional, fără a pierde din vedere standardele obiective ale învățării.

2. Evaluarea tradițională și modernă: două lumi complementare

2.1 Evaluarea tradițională – Claritate și coerență

Metodele tradiționale de evaluare, precum testele scrise, examenele standardizate și notarea numerică, oferă un cadru clar și comparabil. Ele au fost utilizate cu succes în numeroase sisteme educaționale, precum *Gaokao* în China sau *Bacalaureatul* în România sau Republica Moldova, pentru a valida obiectiv nivelul de cunoștințe și efortul depus de elevi. Aceste metode contribuie la menținerea unei rigori academice și la stabilirea unor standarde egale pentru toți.

2.2 Evaluarea modernă – Flexibilitate și dezvoltare personală

Modelele contemporane de evaluare introduc o abordare centrată pe elev, cuprinzând metode formative, proiecte interdisciplinare, portofolii, autoevaluare și evaluare colegială. În sisteme precum cele din Finlanda sau Singapore, aceste practici au demonstrat eficiență în dezvoltarea abilităților de gândire critică, colaborare și rezolvare de probleme. Evaluarea devine astfel parte activă a procesului de învățare, nu doar un rezultat final.

3. Filosofia kung fu: puntea dintre tradiție și inovație

Filosofia kung fu nu este doar o artă marțială, ci un mod de viață care cultivă perseverența, echilibrul și autoobservarea. Aplicarea acestor principii în educație deschide calea spre un model de evaluare complet și armonios:

Disciplina: susține repetiția conștientă și progresul constant, așa cum testele standardizate încurajează acumularea structurată de cunoștințe.

Flexibilitatea: permite adaptarea la contexte diverse, regăsindu-se în proiectele creative, sarcinile personalizate și evaluările alternative.

Autocunoașterea: încurajează reflecția și învățarea interioară, esențiale în procesul de autoevaluare și feedback constructiv.

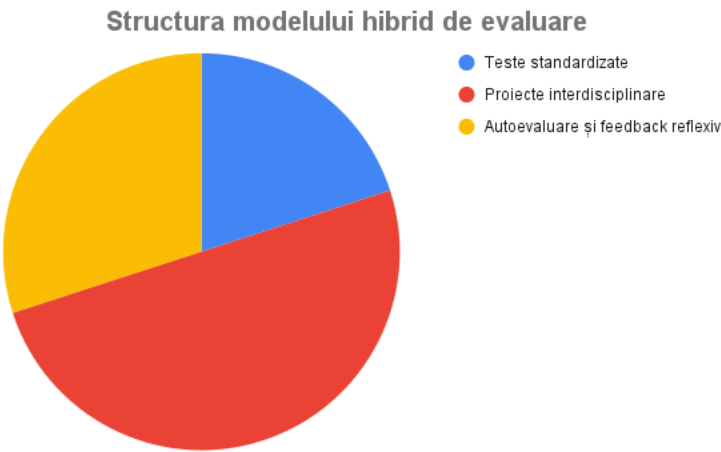
Această viziune permite integrarea armonioasă a celor două paradigme, transformând evaluarea într-un proces de autocultivare.

4. Modelul hibrid de evaluare: structura unei educații echilibrate

Pornind de la aceste trei principii, se propune un model hibrid de evaluare care combină rigoarea cu introspecția și creativitatea.

Structura sugerată este următoarea:

Componentă a evaluării	Pondere recomandată
Teste standardizate	20%
Proiecte interdisciplinare	50%
Autoevaluare și feedback reflexiv	30%

Acest echilibru permite o evaluare completă, care include atât validarea externă a competențelor, cât și dezvoltarea conștiinței de sine și a capacității de a învăța din experiență. Pentru implementarea eficientă a acestui model, sunt necesare programe de formare continuă pentru cadrele didactice, sprijin instituțional și resurse educaționale adaptate.

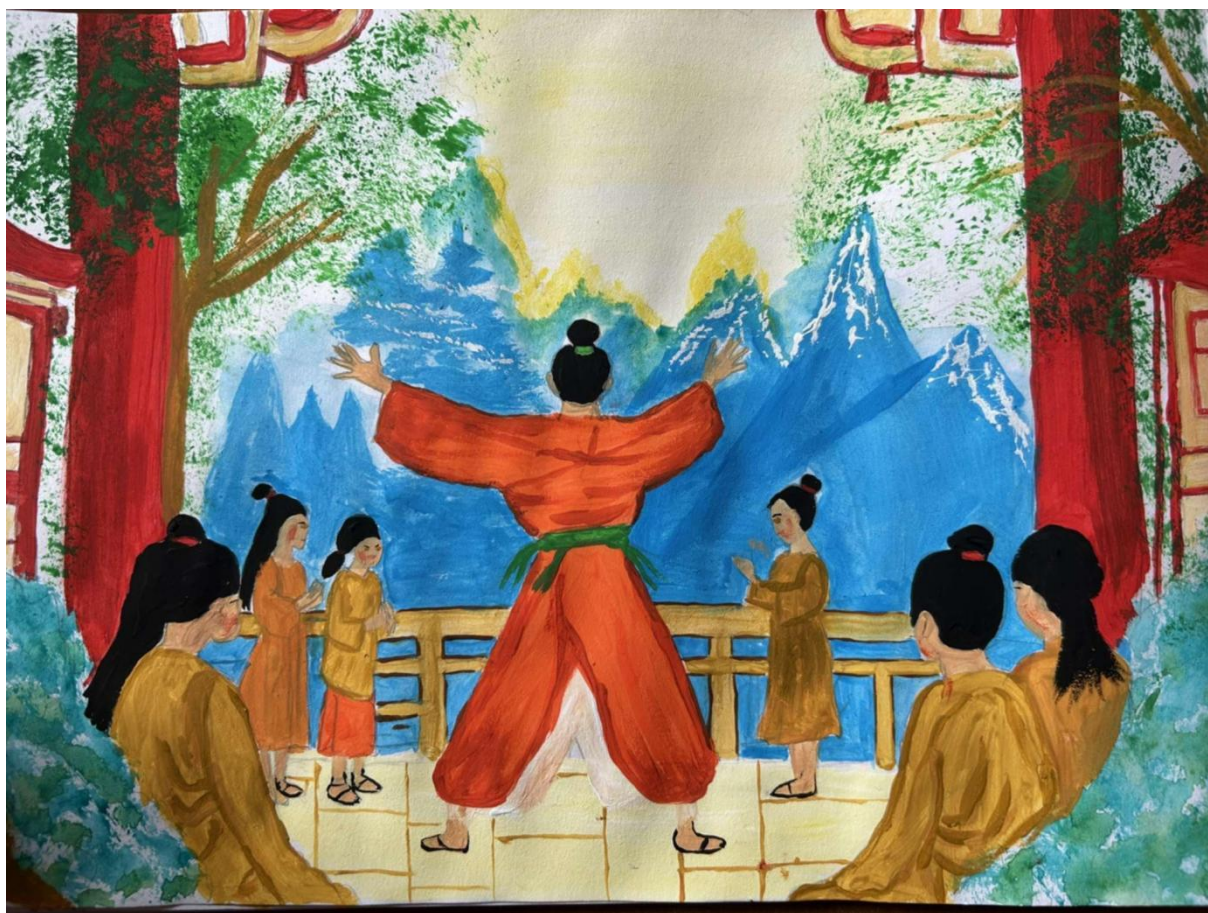
5. Concluzii

Evaluarea elevilor, regândită prin prisma filosofiei kung fu, devine mai mult decât un instrument pedagogic: se transformă într-o cale spre echilibru, creștere și sens. Modelul propus aduce împreună claritatea obiectivă a tradiției și deschiderea empatică a metodelor moderne, într-un cadru coerent și profund. Prin această sinteză, educația capătă o nouă dimensiune – una în care fiecare elev este încurajat să-și depășească propriile limite, să se autoevalueze cu onestitate și să devină autorul propriei dezvoltări. Astfel, evaluarea nu mai este despre a judeca, ci despre a însoți procesul de devenire.

Referințe bibliografice

1. Black, Paul & Wiliam, Dylan - *Assessment and Classroom Learning*, Assessment in Education, vol. 5, nr. 1, 1998, pp. 7–74;
2. Darling-Hammond, Linda - *Empowered Educators: How High-Performing Systems Shape Teaching Quality Around the World*, San Francisco, Jossey-Bass/Wiley, 2017;
3. OECD - *The Future of Education and Skills: Education 2030*, Paris, OECD Publishing, 2018;
4. Sahlberg, Pasi - *Finnish Lessons 2.0: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?*, New York, Teachers College Press, 2015;
5. Zhao, Yong - *World Class Learners: Educating Creative and Entrepreneurial Students*, Thousand Oaks, CA, Corwin Press, 2012.

Evaluarea ca drumeție interioară

reflectată prin ochii celui mai tânăr formator VASILE ANTIR

Într-o vreme în care educația este adesea redusă la rubrici, bareme și scoruri, un adolescent ne-a oferit o imagine mai înaltă, mai senină, mai adevărată. Nu prin cuvinte, ci prin culoare. Nu prin teorie, ci prin simțire.

Aceasta nu este doar o pictură. Este o viziune asupra evaluării.

Iar autorul ei – cel mai tânăr formator al comunității noastre – nu a desenat o lecție, ci a trăit-o.

În centrul tabloului, un Maestru în veșminte portocalii, cu centură verde, se înalță în fața unei mulțimi de elevi. Nu pentru a impune, nu pentru a dicta, ci pentru a arăta cerul. În fundal, muntele se ridică spre lumină – simbol al cunoașterii profunde, al parcursului interior.

Elevii stau pe marginea terasei, în liniște. Privesc. Învăță. Nu din frică. Nu pentru notă. Ci din admirație și dorință. Asta este evaluarea în forma ei cea mai pură: o întâlnire între prezentul elevului și viitorul său posibil.

Kung fu în educație: nu e luptă, e devenire

Pictura traduce fidel ceea ce filosofia kung fu aduce educației:

- disciplina nu ca obligație, ci ca exercițiu interior;
- respectul nu din teamă, ci din recunoașterea unei autorități trăite;
- drumul nu ca presiune, ci ca asumare personală.

În această compoziție, evaluarea nu este un punct final, ci o pauză de sens în mijlocul urcușului. O oprire pentru conștientizare, nu pentru sancționare.

- Elevul nu este „verificat”, ci văzut.
- Nu este „notat”, ci însoțit.
- Nu este „măsurat”, ci conectat la o sursă mai mare decât el – la propria devenire.

Evaluarea în tăcere: o lecție de la cel mai mic profesor

Ironia frumoasă a acestei creații este că vine de la cineva aflat abia la începutul propriei urcări. Cel mai tânăr formator al nostru ne reamintește ceva ce adulții au uitat: copiii știu ce înseamnă să înveți cu bucurie.

Din tăcerea figurilor, din echilibrul arborilor, din albastrul munților, se naște un mesaj puternic:

*Evaluarea nu este despre ce lipsește.
Ci despre ceea ce poate să se trezească în fiecare dintre noi.*

Această pictură nu e doar o lucrare artistică. Este un document viu, o propunere pedagogică fără cuvinte, un manifest pentru o școală vie.

Concluzie: Când arta devine educație, iar educația – artă

Această lucrare va rămâne ca simbol al Educației Deschise, al evaluării care nu constrânge, ci înalță.

Și poate, într-o zi, școala va învăța de la cei mai mici să fie din nou mare. Pentru că adevărul nu vine întotdeauna de sus. Uneori vine de jos – din mâna unui copil care pictează un munte.

Evaluarea elevilor:

O abordare hibridă inspirată de filosofia kung fu

DE LA NOTE LA FEEDBACK INTELIGENT: TRANSFORMĂRI CONTEMPORANE ÎN EVALUAREA ELEVILOR

Prof. DOROBĂȚ LOREDANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „M.R. PARASCHIVESCU”
ZIMNICEA, TELEORMAN

Evaluarea elevilor nu mai poate fi privită doar ca un instrument de măsurare a cunoștințelor, ci ca parte integrantă a procesului de învățare. În contextul globalizării și al avansului tehnologic, educația trece printr-o redefinire profundă, iar evaluarea devine un vector de schimbare. Acest studiu își propune să analizeze tranziția de la metodele tradiționale la cele moderne și inovatoare de evaluare, evidențiind bune practici internaționale și impactul noilor tehnologii, în special al inteligenței artificiale (AI).

1. Evaluarea tradițională – între eficiență și rigiditate

Evaluarea tradițională a fost, pentru decenii, piatra de temelie a sistemelor educaționale din întreaga lume. Aceasta se bazează pe ideea de măsurare obiectivă a cunoștințelor, adesea prin teste standardizate, examene scrise și lucrări semestriale. În centrul acestor metode stă **nota** – un simbol sintetic, menit să reflecte performanța elevului la un moment dat.

Avantajele acestei forme de evaluare sunt legate de comparabilitate și ușurința administrării: rezultatele pot fi analizate statistic, oferind o imagine clară asupra nivelului mediu al unei clase sau al unei instituții. De asemenea, aceste metode sunt familiare și previzibile, atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

Totuși, tocmai această previzibilitate devine o limitare într-un context educațional care valorizează creativitatea, gândirea critică și competențele transversale.

Evaluarea tradițională:

- Nu surprinde întotdeauna progresul individual sau efortul susținut;
- Poate induce stres și presiune psihologică, transformând învățarea într-o cursă pentru note;
- Favorizează învățarea superficială, bazată pe memorare, în detrimentul înțelegerii profunde.

În România, sistemul de evaluare rămâne încă în mare parte ancorat în această paradigmă, deși reformele recente propun introducerea de instrumente alternative, precum portofoliile educaționale sau evaluările pe bază de descriptorii de competență.

2. Evaluarea modernă – personalizare și formare continuă

Evaluarea modernă își propune să devină o extensie a procesului de învățare, nu doar un punct final. Aceasta pune accent pe feedback, autorefecție, dezvoltarea competențelor și adaptabilitate. În centrul acestei abordări se află elevul ca partener activ în procesul de evaluare.

Principiile evaluării moderne includ:

- **evaluarea formativă**, realizată pe parcursul învățării, cu scopul de a identifica nevoile și de a ajusta predarea;

- **feedback-ul constructiv**, care oferă elevilor indicații clare despre ce au realizat bine și unde pot îmbunătăți;
- **autoevaluarea și evaluarea colegială**, care dezvoltă metacogniția și gândirea critică;
- **utilizarea de rubrici de evaluare**, care clarifică standardele și criteriile de reușită.

Exemplu: În sistemul educațional canadian, în special în provincia Ontario, se practică evaluarea holistică, care include atât realizările academice, cât și comportamentul, implicarea și dezvoltarea personală. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra propriei învățări, iar evaluarea devine o unealtă de orientare, nu de sancționare.

De asemenea, portofoliile digitale devin tot mai frecvente, permițând elevilor să-și arhiveze și să-și prezinte proiectele, eseurile, reflecțiile și rezultatele obținute, oferind o imagine mai completă și autentică asupra progresului lor. Această abordare contribuie la crearea unui mediu de învățare pozitiv, bazat pe încredere, sprijin și creștere personală.

3. Inovație în evaluare: rolul inteligenței artificiale

Unul dintre cele mai provocatoare și promițătoare domenii de inovație în educație este utilizarea inteligenței artificiale (AI) pentru evaluarea elevilor. Inteligența artificială are potențialul de a transforma radical modul în care se colectează, analizează și utilizează datele educaționale, oferind o evaluare personalizată, dinamică și precisă.

Aplicații ale AI în evaluare includ:

- Testare adaptivă, unde dificultatea întrebărilor se ajustează în timp real, în funcție de răspunsurile elevului (ex: EdTech-ul american *Knewton*, folosit în licee și universități);
- Asistenți virtuali care oferă feedback imediat, explică greșelile și sugerează resurse de învățare (ex: *ChatGPT* sau *Quillionz* în spațiul educațional);
- Analiza predictivă, care poate anticipa dificultăți viitoare pe baza comportamentului de învățare (logare, timp petrecut pe activitate, tipul de greșeli etc.);
- Evaluare automatizată a eseurilor sau a proiectelor scrise, reducând sarcina profesorilor și crescând obiectivitatea (ex: sistemul *E-rater* de la ETS).
- Detecția timpurie a dificultăților de învățare

Exemplu: În Singapore, Ministerul Educației a implementat platforme AI care adaptează întrebările în timp real în funcție de răspunsurile elevului, oferind feedback imediat și recomandări de învățare personalizate.

În China, sistemul *Squirrel AI* folosește algoritmi de învățare automată pentru a analiza milioane de date individuale și pentru a crea trasee personalizate de învățare. Elevii primesc exerciții și evaluări adaptate nivelului lor, iar profesorii primesc rapoarte detaliate în timp real.

Totuși, această inovație vine și cu provocări:

- riscuri legate de protecția datelor personale ale elevilor;
- pericolul de a reduce evaluarea la un proces pur algoritmic, lipsit de dimensiunea umană;
- nevoia de formare profesională a profesorilor pentru a folosi aceste instrumente în mod eficient și etic.

Utilizată responsabil, inteligența artificială poate deveni un partener valoros al cadrelor didactice, eliberându-le de sarcini repetitive și oferindu-le timp și date relevante pentru a susține învățarea reală.

2.1. Metode moderne de evaluare

În cadrul evaluării moderne, accentul se mută de la măsurarea strictă a performanței la sprijinirea învățării autentice. Astfel, au fost dezvoltate și aplicate o serie de metode inovatoare, centrate pe competențe, reflecție și colaborare:

a. Portofoliul digital

Scop: Evidențiază progresul în timp, capacitatea de auto-reflecție și nivelul de înțelegere.

Exemplu: În Danemarca și în școlile internaționale IB, portofoliul este folosit atât pentru evaluare formativă, cât și pentru admitere în următorul ciclu educațional.

b. Jurnalul de învățare

Descriere: Elevii își notează periodic reflecții despre ce au învățat, ce dificultăți au întâmpinat și cum au depășit obstacolele.

Scop: Dezvoltă metacogniția, stimulează introspecția și sprijină autonomia în învățare.

Exemplu: Utilizat frecvent în învățământul britanic (Key Stage 2 și 3), în special în predarea limbilor și științelor umaniste.

c. Evaluarea prin proiect (Project-Based Assessment)

Descriere: Elevii lucrează individual sau în echipă pentru a crea un produs final – o prezentare, un afiș, o machetă, un videoclip etc.

Scop: Măsoară capacitatea de aplicare a cunoștințelor, colaborarea și rezolvarea creativă a problemelor.

Exemplu: În SUA, în cadrul inițiativei „Deeper Learning”, școlile utilizează „capstone projects” ca formă finală de evaluare.

d. Evaluarea prin portofoliu digital cu feedback video

Descriere: Profesorii oferă feedback în format audio sau video, evidențiind punctele forte și ariile de îmbunătățit.

Scop: Creează o relație mai personală și reduce ambiguitățile din feedback-ul scris.

Exemplu: În Olanda, acest tip de evaluare este integrat în platformele de tip LMS (Learning Management Systems), precum Magister sau It's Learning.

e. Evaluarea prin rubrici (Rubric-Based Assessment)

Descriere: Se utilizează grile de evaluare detaliate, care descriu niveluri diferite de performanță pentru fiecare criteriu.

Scop: Oferă transparență, claritate și coerență în evaluare.

Exemplu: Adoptate pe scară largă în sistemul educațional american și în proiectele europene Erasmus+, rubricile sunt utile atât în predare, cât și în autoevaluare.

f. Gamificarea evaluării (Game-Based Assessment)

Descriere: Se integrează elemente de joc – punctaje, badge-uri, provocări – în activitățile de evaluare.

Scop: Crește motivația, reduce stresul și implică elevii într-un mod interactiv.

Exemplu: Platforma *Classcraft* este utilizată în Canada și SUA pentru a evalua comportamente și competențe socio-emoționale în clasă.

g. Evaluarea colaborativă (peer & group assessment)

Descriere: Elevii oferă feedback colegilor sau sunt evaluați în echipă pentru un rezultat comun.

Scop: Dezvoltă empatia, gândirea critică și simțul responsabilității.

Exemplu: În Noua Zeelandă, acest tip de evaluare este parte integrantă din curriculum național, mai ales în cadrul proiectelor interdisciplinare.

Aceste metode moderne pot fi utilizate complementar, în funcție de vârsta elevilor, domeniul de învățare și obiectivele curriculare. Ele oferă o **evaluare autentică**, relevantă pentru viața reală și orientată spre dezvoltarea integrală a elevului.

4. Provocări și echilibru între metode. În ciuda avantajelor evidente, evaluarea modernă și bazată pe AI vine și cu provocări:

- Necesitatea formării profesorilor;
- Riscuri etice și de confidențialitate a datelor;
- Dependența de infrastructura digitală;
- Lipsa unei culturi a autoevaluării la elevi.

Modelul ideal pare a fi unul **hibrid**, în care metodele tradiționale, moderne și inovative coabitează și se completează: „*Evaluarea eficientă nu este despre alegerea unei singure metode, ci despre alegerea combinației potrivite pentru fiecare context educațional.*” (Black & Wiliam, 1998)

Concluzii

Evaluarea elevilor traversează o perioadă de profundă transformare, în care tradiționalul se îmbină cu modernul și inovația. Internațional, tendința este clară: accent pe învățare, pe individualizare și pe utilizarea tehnologiei. În acest context, România are oportunitatea de a învăța din modelele de succes și de a adopta o abordare progresivă, susținută de formare continuă, politici educaționale coerente și deschidere față de noile tehnologii.

Bibliografie

1. Black, P., & Wiliam, D, *Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment*. Phi Delta Kappan, 1998.
2. OECD, *Student Assessment: Improving Learning Outcomes*. OECD Publishing, 2020
3. European Commission *Assessment Practices for 21st Century Learning in Europe*. Eurydice Report, 2022.
4. Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). *Intelligence Unleashed: An Argument for AI in Education*. Pearson Education.
5. Cucoș, C., *Pedagogie* (ediția a II-a revăzută și adăugită), Iași, editura Polirom, 2008.
6. Potolea, D., Toma, S., Neacșu, I. , *Pregătirea psihopedagogică-teorie și practică*, București, , Editura Didactică și Pedagogică, 2001

EVALUAREA ELEVILOR ÎN CADRUL ORELOR DE ARTĂ TEATRALĂ

MITAN ROXANA ISABELA
PALATUL COPIILOR CONSTANȚA

Activitatea teatrală din învățământul nonformal nu are ca scop producerea unui spectacol de teatru. Scopul este în primul rând eficientizarea procesului de educație prin modalități teatrale.

Orele de artă teatrală din învățământul nonformal nu sunt adresate doar copiilor considerați talentați. Cursul de artă teatrală se adresează tuturor copiilor, ce văd în aceste activități un mijloc de dezvoltare personală. Elevii implicați în aceste activități au oportunitatea de a se dezvolta, de a socializa, de a se exprima liber și de a se autodisciplina.

După absolvirea cursurilor de teatru din învățământul preuniversitar nonformal, cei mai mulți elevi nu vor deveni actori și nici nu vor mai avea vreo legătură profesională cu arta. Dar, cu siguranță, vor fi capabili să țină un discurs în public, vor ști cât de important este să își dezvolte libertatea de gândire, iar acei copii considerați timizi vor deveni mai curajoși. Rolul profesorului de artă teatrală nu este acela de a-l învăța pe elev „cum” să recite o poezie, ci cât de util este să învețe tehnicile comunicării.

Totul depinde de abilitatea profesorului de a înțelege nivelul psiho-intelectual și particularitățile de vârstă ale copilului și de a ști cum să-l îndrume cu entuziasm, cu o ofertă mare de idei, teme și materiale, foarte simple în cea mai mare parte.

Este un adevăr necontestat că învățăm mai ușor atunci când ne place ceea ce facem, când suntem implicați emoțional, psihic și fizic în procesul învățării. Activitățile didactice specifice artei teatrale pot fi folosite cu succes în procesul de învățare general al copilului. Acestea oferă posibilitatea unei reale învățări activ-participative, activează capacitățile senzoriale și empatice ale individului, stimulează motivația.

Rolul profesorului de Artă teatrală din învățământul preuniversitar nu este acela de a obține cu elevii performanțe deosebite performanțe deosebite din punct de vedere actoricesc, ci acela de a-l învăța să-și dezvolte inteligența emoțională, spontaneitatea, libertatea în gândire.

Considerăm că este necesar ca elevii să fie lăsați să descopere, nu trebuie să fim acei profesori autoritari, ci parteneri de lucru, iar metoda cea mai potrivită în ceea ce privește pregătirea pentru scenă este aceea a improvizației și a jocurilor teatrale.

Evaluarea în cadrul educației nonformale nu se bazează pe calificative și note, asemeni învățământului formal. Astfel, copiii din aceste unități de învățământ nu se simt constrânși de existența unui sistem de notare.

Evaluarea se face de fiecare dată când echipele au terminat lucrul asupra unui exercițiu teatral. Este momentul când se stabilește un vocabular obiectiv, o comunicare directă, într-o atmosferă lipsită de atitudini critice. Se pune accentul pe modul în care grupul de elevi a comunicat în rezolvarea problemelor și se clarifică dacă obiectivul exercițiului respectiv a fost îndeplinit. Toți membrii clasei, inclusiv profesorul participă la evaluare. Rolul evaluării nu este acela de a pune în evidență greșelile pe care le-au făcut copiii, ci de a căpăta încredere în sistemul său de lucru.

Criteriile de evaluare a lucrului cu copilul-actor, fie că e vorba de joc sau de scenă, pot fi

guvernaate de principiile enunțate de Jerzy Grotowski în lucrarea sa „Spre un teatru sărac”: – „Cred sau nu cred” și „Înțeleg sau nu înțeleg”. La acest nivel nu se judecă estetic, ci doar din punctul de vedere al autenticității existenței scenice a actorilor-elevi.

În arta teatrală, feedbackul continuu ajută elevul să-și corecteze atitudini, să-și îmbunătățească abilitățile de exprimare și să capete încredere în sine. Evaluarea nu trebuie să fie percepută ca o sancțiune, ci ca o oportunitate de creștere personală și artistică.

Tipuri de evaluare în arta teatrală

Evaluarea în cadrul lecțiilor de teatru trebuie să răspundă caracterului procesual și colaborativ al actului artistic. Se disting următoarele tipuri:

- **Evaluarea inițială** – are rol diagnostic și oferă informații despre experiența anterioară a elevului (dacă a mai participat la activități teatrale, nivelul de exprimare verbală și corporală etc.).
- **Evaluarea formativă** – componentă esențială a predării teatrale, este realizată permanent, prin observație directă și feedback, având rolul de a orienta procesul de învățare și dezvoltare personală.
- **Evaluarea sumativă** – realizată la finalul unei unități de învățare, proiect sau semestru, vizează capacitatea elevului de a integra cunoștințele și abilitățile într-un produs artistic (scenetă, improvizație, recital etc.).

Evaluarea formativă are un rol esențial în pedagogia teatrală, contribuind la formarea unui climat de încredere și deschidere. Feedbackul oferit în timpul activităților îi ajută pe elevi să devină conștienți de propriile puncte forte și vulnerabilități, favorizând un proces autentic de învățare prin descoperire și experimentare.

Diversitatea metodelor de evaluare permite adaptarea procesului la nevoile elevilor și la specificul activităților:

- Observația sistematică – permite monitorizarea evoluției individuale în contextul activităților de grup.
- Foaia de observație / rubrica de evaluare – oferă transparență și coerență evaluării.
- Autoevaluarea și interevaluarea – dezvoltă gândirea critică și reflexivă, încurajează responsabilitatea artistică.
- Portofoliul artistic – poate include schițe de scenarii, jurnale de creație, reflecții, fișe de activitate.
- Evaluarea produsului artistic final – spectacol, scenetă, prezentare publică.

Exemplu de criterii dintr-o rubrică de evaluare a unei scenete:

Criteriu	Începător	Mediu	Avansat	Excelent
Asumarea rolului	Nu reușește să intre în rol	Are dificultăți în menținerea rolului	Rolul este convingător în majoritatea momentelor	Rolul este autentic, coerent și susținut expresiv
Expresivitatea corporală	Mișcări rigide sau nesigure	Mișcări corecte, dar limitate	Mișcări expresive și adecvate rolului	Mișcări naturale, coerente, expresive și creative

În educația contemporană, accentul se pune pe dezvoltarea competențelor cheie: comunicare, colaborare, creativitate, gândire critică și empatie. Evaluarea autentică presupune crearea unor contexte de evaluare cât mai apropiate de viața reală și de practica teatrală:

- **Proiectul artistic:** elevii creează un produs teatral (scenetă, monolog, colaj dramatic), în care se integrează cunoștințele și abilitățile dobândite. Profesorul evaluează nu doar rezultatul final, ci și procesul de realizare, implicarea, cooperarea și capacitatea de reflecție.
- **Portofoliul artistic:** cuprinde materiale realizate pe parcursul activităților (texte, reflecții, fotografii, schițe de costume, înregistrări video, fișe de activitate), oferind o imagine complexă a progresului elevului.
- **Evaluarea prin proiecte interdisciplinare:** teatrul poate fi corelat cu literatura, istoria, educația civică, dezvoltarea personală etc., iar evaluarea vizează nu doar competențele artistice, ci și pe cele transdisciplinare.

În concluzie, putem afirma că evaluarea în arta teatrală presupune o abordare echilibrată între rigoare pedagogică și înțelegerea caracterului subiectiv al expresiei artistice. Prin metode formative, participative și reflexive, profesorul devine un ghid în procesul de dezvoltare artistică și personală a elevului. O evaluare relevantă nu doar măsoară, ci inspiră, sprijină și motivează.

EVALUAREA ELEVILOR-UN INSTRUMENT DE FEED-BACK A ACTIVITĂȚII LA CLASĂ

Prof. dr. ing. LENGYEL BIANCA
LICEUL TEHNOLOGIC JIMBOLIA, TIMIȘ

Evaluarea elevilor reprezintă un proces esențial în sistemul educațional, având rolul de a măsura nivelul de cunoștințe, abilități și competențe dobândite de aceștia. Nu este doar o metodă de notare, ci un mijloc prin care profesorii pot înțelege progresul elevilor, pot adapta strategiile de predare și pot sprijini dezvoltarea individuală a fiecărui elev.

1. Scopul evaluării

Scopul principal al evaluării este de a furniza informații relevante despre progresul elevilor, despre eficiența activităților de predare și învățare, și despre necesitatea unor eventuale intervenții educaționale. Evaluarea are și un rol motivațional, formativ și de autoreglare pentru elevi.

2. Tipuri de evaluare

Evaluarea elevilor poate fi clasificată în mai multe moduri:

- **Evaluarea inițială** – se realizează la începutul unui nou capitol sau an școlar pentru a identifica nivelul de pregătire al elevilor.
- **Evaluarea formativă** – are loc pe parcursul procesului de învățare, oferind feedback continuu.
- **Evaluarea sumativă** – se realizează la finalul unei unități de învățare sau semestru, reflectând performanțele finale.
- **Autoevaluarea și evaluarea între colegi** – metode moderne care implică elevii în procesul evaluativ.

3. Metode și instrumente de evaluare

În funcție de obiectivele urmărite, profesorii pot folosi diferite metode:

- **Teste scrise** (grilă, eseu, teste standardizate)
- **Evaluări orale** (răspunsuri la lecție, prezentări)
- **Proiecte și portofolii**
- **Observarea sistematică**
- **Jurnale de învățare și fișe de autoevaluare**

4. Evaluarea ca proces formativ

Tendențele moderne în educație pun accent pe evaluarea formativă, care nu este doar un instrument de notare, ci o parte integrantă a învățării. Aceasta încurajează reflecția, asumarea responsabilității și oferă feedback constructiv. Elevii devin astfel mai conștienți de propriul progres și își pot ajusta strategiile de învățare.

5. Provocări în evaluarea elevilor

Printre dificultățile frecvent întâlnite se numără:

- Subiectivitatea în notare
- Presiunea notelor asupra elevilor
- Lipsa de resurse sau timp pentru evaluări formative
- Diferențele de nivel între elevi

6. Concluzii

Evaluarea elevilor este un pilon al procesului educațional modern. Utilizată corect, aceasta nu doar măsoară cunoștințele, ci și sprijină învățarea autentică și dezvoltarea personală a elevilor. Este important ca profesorii să îmbine metodele tradiționale cu cele moderne pentru a realiza o evaluare completă, echitabilă și adaptată nevoilor fiecărui elev.

Bibliografie:

1. **Ioan Cerghit** – *Metode de învățământ* (Ed. Polirom, 2006)
2. **Tudor Oprea** – *Evaluarea în procesul didactic* (Ed. Didactică și Pedagogică, 2006)
3. **Marin Manolescu, Adriana Mîndreanu** – *Evaluarea competențelor elevilor* (Ed. Universitară, 2012)
4. **Radu Florian** – *Teoria și metodologia evaluării educaționale* (Ed. EDP R.A., 2004)
5. **Carmen Toma** – *Evaluarea performanțelor școlare* (Ed. Polirom, 2005)
6. **Benjamin Bloom** – *Taxonomia obiectivelor educaționale* (1956)
Dylan Wiliam & Paul Black – *Inside the Black Box: Raising Standards Through Classroom Assessment* (1998).
7. **Rick Stiggins** – *Assessment for Learning: An Essential Foundation of Productive Instruction*
8. **Ministerul Educației din România** – Programele școlare, ghiduri metodologice și ordine privind evaluarea
– Disponibile pe: <https://www.edu.ro>
9. **Institutul de Științe ale Educației (ISE)** – Studii și rapoarte despre evaluare
– <http://www.ise.ro>
10. **Curriculum Național și metodologia de evaluare** – OMEN nr. 6158/2020 și OMEC nr. 5455/2020.

PARTICULARITĂȚILE EVALUĂRII LA BIOLOGIE PRIN INTERMEDIUL APLICĂRII DE PROBE INTERACTIVE

**Prof. PÎRVULESCU MIHAELA,
COLEGIUL NAȚIONAL "TUDOR
VLADIMIRESCU" TG JIU**

Având în vedere că educația este o activitate socială complexă, apare necesitatea ca aceasta să fie supusă evaluării. Evaluarea se concentrează asupra eficienței învățării. Evaluarea indică profesorului dacă demersul educational își indeplinește funcțiile , dacă sunt atinse obiectivele propuse.

În procesul de învățământ este importantă reglarea și autoreglarea. Randamentul școlar este dat de nivelul de pregătire teoretică și aplicativă a beneficiarilor formării, reflectând concordanța competențelor dobândite cu cerințele sociale și de sistem.

În cazul biologiei, ne raportăm la următoarele competențe generale preluate din programa școlară:

Pe baza acestor competențe generale sunt construite probele de evaluare .

Ce se evaluează?

- cunoștințe, atitudini, aptitudini, deprinderi ale persoanelor evaluate;
- dacă știu să facă, dacă știu cum să facă sau dacă știu cum vor aplica în viața reală ceea ce știu;
- atingerea obiectivelor legate de un anumit conținut;
- performanțele celui evaluat;
- obiectivele propuse de către evaluator ;
- obiectivele pe care și le-au propus cei evaluați;
- rezultatele (produsul) în sine; etc.

De ce evaluăm?

- pentru autocontrolul propriilor capacități
- pentru corectarea performanțelor;
- pentru realizarea de selecții;

Interesul pentru obiectivizarea procesului de evaluare constituie o preocupare continuă a unui profesor interesat de a dezvolta competențele amintite și de a încuraja elevii să iubească disciplina pe care o predă.

Deontologia evaluării cere în mod explicit respectarea de către fiecare evaluator a cerințelor menite a conduce la creșterea obiectivității aprecierii, cerințe în care se includ și importante trăsături de personalitate

(responsabilitate profesională, respectul față de educabil și față rezultatul eforturilor sale, corectitudine, cinste, capacitate de a rezista la serie de intervenții, manipulări și presiuni exercitate de factori externi, etc.).

Pentru prevenirea și combaterea subiectivismului sunt formulate cerințe și recomandări referitoare la:

- organizarea și planificarea probei de evaluare: locul, data, ora începerii, durata ;
- pregătirea probelor, comunicarea lor, atitudinea încurajatoare, încrederea, calmul, buna dispoziție din partea evaluatorului, prevenirea stărilor de panică, de tensiune și de teamă, consultații;
- elaborarea unor soluții alternative de evaluare, pe baza analizei punctelor forte și a celor slabe în realizarea cu eficiență a activității profesorului cu elevii săi;
- desfășurarea procesului: acordarea timpului necesar de gândire, urmărirea cu atenție, calm și răbdare a răspunsului, ajutarea elevului prin întrebări ajutătoare, intervenția evaluatorului doar în situații de: erori grave, confuzie de subiect , blocaje mintale, stări emotive cu efect inhibitor.

Strategiile interactive de evaluare implică elevului în procesul autoevaluării, stimulând reflecția personală asupra activităților sale de învățare, înțelegând erorile și modalitățile de completare a lacunelor. Acestea au la bază dezvoltarea capacităților autoevaluative și stimularea încrederii în sine și în propriile puteri. Scopul primordial este ameliorarea și corectarea procesului, vizînd îmbunătățirea rezultatelor și încurajarea învățării continue. Din faptul că a greșit elevul trebuie ajutat să învețe. Modalitățile alternative și interactive de evaluare care pot fi folosite sunt: hărțile conceptuale, portofoliul, tehnica R.A.I, jurnalul reflexiv, studiul de caz, metoda 3/2/1, proiectul,

Strategiile didactice interactive, ca strategii de grup, presupun munca în colaborare a elevilor organizați pe microgrupuri sau echipe de lucru în vederea atingerii unor obiective preconizate (soluții la o problemă, crearea de alternative).

Eficiența acestor tehnici de lucru este verificată în măsura în care are se văd transformări în modul de abordare a lucrului individual în activitatea elevilor și astfel profesorul îi ajută pe elevi să găsească ei înșiși un traseu propriu de urmat în vederea progresului, al devenirii individuale. Ca urmare, rolurile profesorului se amplifică, el devenind emițător, promotor, animator, consilier , colaborator, alături de elevi la rezolvarea problemelor și, implicit, membru în echipa de lucru. Crește gradul de implicare și de eficientizare a activității elevului, de la asistat la participant activ.

Portofoliul, ca metodă de lucru, are niște solicitări speciale, inclusiv cea temporală, dar beneficiile sunt pe termen lung. Pentru realizarea unui portofoliu adecvat, se parcurg următorii pași:

- vizarea unei unități de învățare ;
- întocmirea planului de unitate, vizate fiind obiectivele operaționale, centrate pe competențele specifice ;
- formularea unor întrebări cheie, al căror răspuns trebuie găsit în timpul alocat realizării lucru ;
- folosirea evaluării inițiale, pentru cunoașterea nevoilor elevilor ;
- delimitare temporală clară pentru sarcinile de lucru în vederea realizării portofoliului ;
- alegerea modalității de lucru: individual, în echipă și proiectarea activităților ;
- stabilirea și prezentarea baremului de evaluare și notare a produsului elevilor;

Portofoliul va cuprinde:

- lista conținutului acestuia(sumarul, care include titlul fiecărei lucrări/ fișe);
- lucrările pe care le face elevul individual sau în grup;
- eseuri, articole, referate, comunicări;
- fișe individuale de studiu;
- experimente;
- înregistrări, fotografii bazate activitatea desfășurată individual sau în grup
- comentarii proprii ale elevului asupra sarcinilor și rezultatelor sale;

Pentru unitatea de învățare “Sistemul nervos” clasa a XI a , se poate propune următorul plan de unitate:

Planul unității de învățare

Titlul planului unității de învățare: SISTEMUL NERVOS
Rezumatul unității de învățare
Elevii au studiat anterior tesutul nervos și pe baza cunostintelor despre neuron și a celor acumulate anul anterior studiul sistemului nervos la mamifere, vor investiga structura, functiile și patologia nervoasă la om, realizând conexiuni inter și transdisciplinare. Întrebările esențiale, de unitate și de conținut îi vor ghida pe următorul traseu
- identificarea modului în care se grupează neuronii pentru a forma structuri nervoase,
- studiul circuitelor neuronale în analogie cu circuitele electrice,
considerații clinice, etice, morale privitoare la necesitatea păstrării integrității sistemului nervos
- consecințele afectării morfo-funcționale a organelor nervoase.
BIOLOGIE
Clasa : a XI a
Timp aproximativ necesar - 10 lecții a câte 50 de minute, 10 săptămâni
Standarde de performanță - obiective de referință/ competențe specifice

- 1.1. Identificarea organelor sistemului nervos, precum și a caracteristicilor acestora ;
- 1.2. Organizarea de date despre sistemul nervos, selectate din diverse surse de documentare, pentru rezolvarea unor sarcini de lucru variate ;
- 2.1. Utilizarea experimentului și a investigației pentru studiul structurii și a funcțiilor sistemului nervos;
- 3.1. Reprezentarea funcțiilor organelor nervoase la om pe baza modelelor ;
- 3.2. Elaborarea și aplicarea unor algoritmi de identificare, investigare, experimentare și rezolvare ;
- 4.1 Utilizarea corectă a terminologiei specifice biologiei în diferite situații de comunicare ;
- 4.2 Prezentarea informațiilor folosind diverse metode de comunicare ;
- 5.1 Utilizarea cotidiană a cunoștințelor despre influența factorilor de mediu asupra funcțiilor SN;
- 5.2. Aplicarea unor reguli de menținere a sănătății SN ;
- 5.3. Realizarea de conexiuni intra-, inter- și transdisciplinare;

Obiective operaționale/rezultate așteptate

La sfârșitul parcurgerii unității de învățare „SISTEMUL NERVOS”, elevii vor fi capabili:

- Să denumească componentele sistemului nervos ;
- Să identifice componentele sistemului nervos;
- Să definească funcțiile sistemului nervos;
- Să explice relațiile dintre organele nervoase;
- Să diferentieze căile de conducere nervoasă;
- Să clasifice reflexele SN;
- Să deducă modul în care se realizează conducerea nervoasă;
- Să propună modalități de verificare a funcției reflexe;
- Să analizeze patologia nervoasă elementară;
- Să argumenteze modul în care SN realizează integrarea organismului în mediu;
- Să evalueze modificări determinate de lezarea unor organe nervoase;
- Să prezinte rezultatele investigației într-un produs (publicație/ prezentare PPT).

Intrebări-cheie ale curriculumului

Întrebările unității de învățare	Cum sunt alcătuite organele din nevrax? Care sunt circuitele funcționale neuronale în componentele sistemului nervos? Care sunt consecințele afectării integrității structurale și funcționale a sistemului nervos?
Întrebări de conținut	În ce formă întâlnim grupate componentele neuronale în organele nervoase? Care este localizarea structurilor albe și cenușii în nevrax? Ce căi de comunicare identificăți între componentele sistemului nervos? Ce sunt reflexele? Ce rol au componentele albe și cenușii în realizarea unui reflex? Ce grad de interdependență găsiți între reflexele închise la diferite niveluri nervoase? Care sunt factorii externi ce influențează activitatea sistemului nervos? Ce modificări structurale și funcționale apar ca urmare a lezării structurilor nervoase? Ce tehnici actuale de studiu și diagnostic în patologia nervoasă ați putea descrie?

Plan de evaluare		
Evaluare inițială	Evaluare formativă	Evaluare finală
Conversația	Autoevaluare; Evaluarea activităților;	Evaluare sumativă Test de evaluare sumativă
Test de evaluare inițială	Interevaluare Chestionar;	Conținut portofoliu ; Prezentarea portofoliului;
Chestionar	Evaluarea comportamentului în grup. Fișa de observare a comportamentului elevilor;	
	Evaluarea gradului de colaborare în grup. Lista de verificare a abilităților de lucru în echipă;	
	Evaluare de parcurs - test	

Tema oferă posibilitatea unui efort serios de documentare și de lucru, pe care profesorul îl urmărește permanent. Portofoliul poate include imagini de la lucrarea practică de disecție a encefalului de vită, pentru studiu morfologic și anatomic, scheme cu circuite neuronale, articole despre metodele actuale de cercetare a sistemului nervos, considerații personale. Această modalitate de lucru poate capta atenția celor pasionați de domeniu și poate fi primul pas în dezvoltarea spiritului de cercetare și aprofundare a domeniilor de interes.

BIBLIOGRAFIE

- Ausubel, D.P., Robinson, F.G., Învățarea în școală, EDP, București, 1981
 - Barna, A., „Subiectivitatea aprecierii școlare și modalitățile de diminuare a acesteia” in „Revista de pedagogie și psihologie”, Chișinău, nr.3-4/1993.
 - Chis V., Activitatea profesorului între curriculum și evaluare. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.
 - Cucoș, C., Probleme de docimologie didactică în Psihopedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1998
 - Cucoș, Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iași, 2000
 - Oprea Crenguța Lăcrămioara, Pedagogie, Alternative metodologice interactive, Editura Universității din București, 2003
 - Pintilie, Mariana, Metode moderne de învățare, Editura didactică, Cluj-Napoca, 2003
 - Stoica, A. (coord.) Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori, SNEE, 2001.
 - Stoica, A., s.a. Ghid practic de evaluare a criteriilor pentru examene, document de lucru. Evaluarea proiectului . de reformă, București, 1996
 - Stoica, A.(coord.) Un sistem de criterii pentru acordarea notelor în învățământul gimnazial și liceal, Ed. Școala Românească, București, 1999.
- <http://www.scribub.com/profesor-scoala/TEORIA-SI-METODOLOGIA-EVALUARI>

FIȘĂ DE EVALUARE ADAPTATA
PENTRU COPII CU NEVOI SPECIALE
MULTIMI
Clasa a VI-a

Prof. MOCĂNESCU ANA-MARIA

ȘCOALA PROFESIONALĂ ANASTASE SIMU, CIREȘU, BRĂILA, ROMÂNIA

Citește cu atenție următoarele cerințe și realizează sarcina cerută:

Numește **cum vrei tu** fiecare mulțime, apoi adaugă elementele, ca în model:

1, 2, 3

C

0, 2, 4, 6, 8

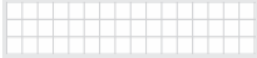
3, 6, 9, 12

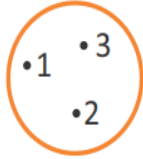
0, 1, 10, 20

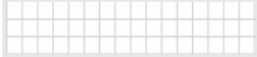

1. Descrie mulțimile ca un matematician!

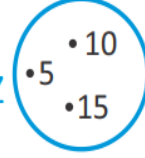

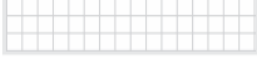
A

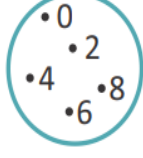

Z

B

2. Completează desenul. Află cardinalul; scrie-l!

A = {5, 6, 7}

A

card A = 3

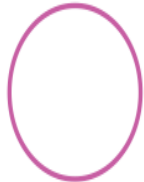
D = {1, 5}

D

card D =

F = {1, 6, 9, 6}

F

card F =

3. Completează:

A = {0, 2, 3}

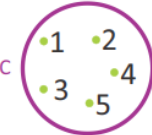
A

B = {

B

C = {

C

D = {2, 4, 6, 8, 10}

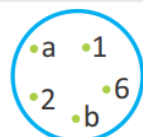
D

E = {a, b, 3, 5, 7, 9}

E

F = {

F

Bravo, ai ajuns la finalul fișei!

EVALUAREA ELEVILOR: MODERN VS. TRADIȚIONAL

Prof Ed timpurie **ENE ALINA**

Evaluarea reprezintă una dintre cele mai importante componente ale procesului educațional. Este un mijloc prin care se măsoară progresul elevilor, eficiența metodelor de predare și calitatea actului educativ în ansamblu. În timp ce metodele tradiționale de evaluare s-au bazat, în principal, pe testare scrisă și orală, sistemul educațional contemporan explorează noi forme de evaluare, mai flexibile și adaptate nevoilor individuale ale elevilor. În acest referat, ne propunem să analizăm diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă, avantajele și dezavantajele fiecărei abordări, precum și impactul acestora asupra elevilor și a procesului educativ.

Evaluarea tradițională – caracteristici și limite

Evaluarea tradițională este asociată cu metode rigide și standardizate, centrate pe profesor, în care accentul se pune pe notare și clasificare. Principalele metode utilizate sunt: testele scrise, lucrările de control, ascultarea la tablă, tezele semestriale.

Avantaje:

- Oferă un cadru clar, ușor de implementat;
- Permite o comparație standardizată între elevi;
- Dezvoltă capacitatea de memorare și reproducere a informațiilor.

Dezavantaje:

- Nu evidențiază întotdeauna competențele reale ale elevului;
- Nu ține cont de ritmul individual de învățare;
- Poate genera stres și anxietate;
- Favorizează învățarea mecanică în detrimentul celei profunde.

Acest tip de evaluare este adesea perceput ca fiind autoritar și inflexibil, iar elevii nu sunt încurajați să reflecteze critic sau creativ.

2. Evaluarea modernă – o abordare centrată pe elev

Evaluarea modernă este parte a unui proces educațional centrat pe elev, urmărind progresul individual, competențele dezvoltate și aplicarea cunoștințelor în contexte reale. Sunt utilizate metode alternative, precum:

- Portofoliul educațional;
- Proiectele individuale sau de grup;
- Autoevaluarea și interevaluarea;
- Jurnalul reflexiv;
- Observarea sistematică;
- Evaluarea prin aplicații digitale interactive.

Avantaje:

- Încurajează autonomia, creativitatea și gândirea critică;
- Permite adaptarea la nevoile și stilurile de învățare ale fiecărui elev;
- Oferă feedback constructiv și continuu;
- Creează un climat educațional pozitiv și motivant.

Dezavantaje:

- Necesită timp și resurse suplimentare;
- Poate fi dificil de aplicat în clase numeroase;
- Subiectivitatea evaluării poate fi mai mare dacă nu există criterii clare.

Evaluarea modernă este mai flexibilă și formativă, punând accent pe proces, nu doar pe rezultat.

3. Tranziția între evaluarea tradițională și cea modernă

În prezent, în majoritatea școlilor, procesul de evaluare include elemente din ambele abordări.

Tranziția spre o evaluare modernă necesită o schimbare de mentalitate la nivelul cadrelor didactice, elevilor și părinților, dar și o adaptare a programelor școlare și a politicilor educaționale.

Digitalizarea educației a contribuit semnificativ la apariția unor instrumente moderne de evaluare (platforme educaționale, aplicații de feedback, quiz-uri online), care facilitează o evaluare continuă, atractivă și eficientă.

Concluzie

Evaluarea este o componentă vitală a actului educațional, iar echilibrul între metodele tradiționale și cele moderne poate conduce la un sistem de învățământ mai eficient, echitabil și motivant. Deși evaluarea tradițională are încă un rol important, este esențial ca profesorii să adopte și să integreze treptat metode moderne, adaptate contextului actual și nevoilor reale ale elevilor. În final, scopul evaluării nu este doar de a nota, ci de a sprijini procesul de învățare și dezvoltare al fiecărui copil.

DE LA COPIL LA ADULT

MILITARU LAVINIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ELENA DOAMNA

Evaluarea trebuie să reprezinte întotdeauna un sprijin pentru copil, un sprijin în dezvoltarea sa. Evaluarea nu se face cu scopul de a diferenția copiii, de a-i eticheta. Ea are drept scop sprijin și ajutor, o descoperire a noului, de orientare în lumea noastră, de a înțelege natura, lucrurile, oamenii, de a-și exprima părerea despre propria persoană. Când vorbim de evaluare nu trebuie să ne gândim la lucruri de tipul *ce este și ce nu este acest copil, ce este și ce e capabil el să facă sau să înțeleagă!* Nu este corect din punct de vedere al eticii pedagogice ca rezultatele evaluării să catalogheze un copil *aceasta e rău, aceasta e bine, aici faci rău, aici faci bine!*

Atunci când dorim să evaluăm un copil, să-l înțelegem, să găsim anumite soluții, ar fi bine să nu devină toate acestea o etichetă. Părinții trebuie informați în ideea că trebuie făcută o recomandare care să-i ajute în dezvoltarea propriului copil. Ei trebuie să găsească o modalitate accesibilă copilului pentru a îndrepta lucrurile, să-l includă într-o activitate plăcută, atrăgătoare, să-i satisfacă necesitatea de informație prin povești, istorioare, exerciții - problemă, ghicitori.... Evaluarea se bazează pe înțelegerea comportamentului copilului, pentru a fi găsite modalități de influență psihopedagogică efective, potrivite la individualitatea lui.

Rezultatele evaluării se vor compara întotdeauna cu performanțele copilului însuși, cu propriul succes sau insucces. Niciodată cu ale altora. Fiecare copil este special, minunat, are o zestre unică și el va evolua într-un anumit fel față de toți ceilalți. Punctul de plecare pentru orice evaluare este chiar copilul la început. De aceea se pot vedea și ascensiunea, se poate realiza mult mai ușor evoluția sau, după caz, ce este necesar să facem ca dascăli, pentru a-l ajuta.

Întotdeauna ne trebuie timp, ne trebuie răbdare, ne trebuie înțelegere, empatie pentru a evalua, pentru a nota un mod de comportament, pentru a vedea diferențele, reușitele, performanțele sau esecurile... pentru a ști cum să le corectăm, cum să ne raportăm la ele, cum să le rezolvăm, cum să vedem partea bună și să transformăm totul într-o căutare înspre mai bine, în această cale a copilului spre adult.

METODE ȘI PROCEDEE DE EVALUARE LA BIOLOGIE

FEȚANU BOGDAN ANTON
LICEUL TEORETIC MARIN PREDA,
BUCUREȘTI

În procesul de învățământ, strategia de instruire este foarte importantă deoarece ea reprezintă modul în care profesorul reușește să aleagă cele mai potrivite metode, procedee, mijloace pe care să le combine și să le organizeze în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Termenul de „metodă” provine din cuvântul grecesc „methodos” (metha-spre, către și odos-cale, drum) și reprezintă drumul sau calea de urmat în activitatea comună a profesorului și a elevilor în vederea realizării obiectivelor instruirii.

„Metoda intervine ca o modalitate de aprofundare a unui domeniu al științei, al artei; prin intermediul ei se dirijează și se controlează desfășurarea unei acțiuni programate și sistematice de însușire în condiții cât mai active a materiei de învățământ. A prezenta, a predă, a comunica, a transmite etc. și respectiv, a asimila, a însuși, a-și apropria etc. sau a conduce spre... cucerirea științei, spre redescoperirea adevărilor sunt termeni sau expresii care desemnează unele dintre notele esențiale ale acestui concept fundamental în pedagogie- cel de metodă”¹.

În cadrul metodelor se întâlnește *procedeul*, care reprezintă „o operație subordonată acțiunii declanșate la nivelul metodei de instruire. El include tehnici limitate de acțiune, în situații și condiții concrete. Relația procedeu- metodă didactică este destul de mobilă, încât o metodă poate deveni procedeu și invers, după relevanța lor în situațiile concrete și efectele realizate, valoarea operațională.

Exemplu: problematizarea - procedeu în cadrul conversației și invers.”^{2 3}

Folosirea metodelor, a procedeelelor de către profesor, în activitatea la clasă, trebuie să fie determinată de realizarea unei învățări active, participative, elevul aflându-se în centrul tuturor acțiunilor.

Metoda de evaluare reprezintă „calea de acțiune comună profesor - elevi care conduce la punerea în aplicare a oricărui demers evaluativ, în vederea colectării informațiilor privind procesul și produsul învățării, prelucrării și valorificării lor în diverse scopuri”⁴.

¹ Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 38

² Cristea, S., *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, București, Chișinău, 2000, p. 301-302

³ Potolea, D. Neacșu, I., Manolescu, M., op. citată, p. 42.

⁴ Radu, I., T., *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007, p. 175.

Cadrul didactic trebuie să stăpânească o varietate de metode și instrumente de evaluare , pe care le va aplica în funcție de particularitățile clasei de elevi, de scopul și obiectivele evaluării, de specificul conținuturilor supuse aprecierii.

Tipuri (forme) de evaluare

După modul cum se realizează: la începutul, pe parcursul, sau la sfârșitul unei unități de învățare se evidențiază următoarele **forme de evaluare**:

1. evaluarea inițială (predictivă);
2. evaluarea continuă (formativ);
3. evaluarea sumativă (finală).

1. Evaluarea inițială se realizează prin raportare la obiectivele terminale ale capitolului anterior.

Tehnica de evaluare o constituie **proba inițială** sau **predictivă**, care este aplicată la începutul fiecărei unități de conținut.

Evaluarea inițială (predictivă) se realizează la începutul anului școlar, sau al semestrului, sau la trecerea de la un capitol studiat la altul. Permite stabilirea nivelului de dezvoltare și de pregătire și anticipează evoluția elevilor. Sugerează institutorului strategiile didactice care pot fi utilizate. Rezultatele din evaluările inițiale direcționează activitatea institutorului în două planuri:

-modalitatea de predare-învățare a noului conținut (adaptarea strategiilor didactice la posibilitățile de asimilare ale elevilor);

-aprecierea necesității organizării unor programe de recuperare pentru întreaga clasă sau a unor programe diferențiate, menite să aducă elevii la capacitățile necesare abordării unei noi unități de învățare.

2. Evaluarea continuă se realizează pe tot parcursul unității didactice, descriind achizițiile elevului în cursul învățării, în raport cu obiectivele stabilite. Scopul principal al acestui tip de evaluare este acela de a dezvolta la fiecare elev autocunoașterea și încrederea în sine, având, în același timp, caracter diagnostic și recuperativ.

3. Evaluarea sumativă stabilește un bilanț final al unei secvențe de învățare, având drept scop măsurarea nivelului de realizare a obiectivelor operaționale propuse. Se realizează la finalul programului de instruire (sfârșit de unitate de învățare, sfârșit de semestru sau de an școlar). Deoarece această formă de evaluare nu însoțește procesul didactic pas cu pas, nu permite ameliorarea acestuia decât după perioade îndelungate de timp.

Evaluarea performanțelor școlare

Scopul principal al evaluării rezultatelor școlare este perfecționarea continuă a procesului de predare-învățare. Pentru a îndeplini acest scop, evaluarea trebuie să descrie în mod obiectiv ceea ce pot realiza elevii, să clarifice natura dificultăților pe care aceștia le au în învățare și să indice soluții pentru îmbunătățirea rezultatelor întregului proces.

Evaluarea performanțelor elevilor este necesară pentru:

- cunoașterea nivelului de pregătire al fiecărui elev în scopul organizării eficiente a activității de predare-învățare;
- determinarea nivelului atins de fiecare elev în vederea formării și dezvoltării capacităților cuprinse în obiective;
- evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși pe traseul atingerii obiectivelor prevăzute de programă; important este să fie evaluată nu atât cantitatea de informații de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate să facă el, utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește;
- asigurarea unei informări continue asupra rezultatelor predării-învățării, pentru a preveni la timp dereglările procesului sau pentru a le corecta atunci când ele s-au produs;
- asigurarea unei raportări la standarde naționale pentru a oferi o apreciere corectă a rezultatelor unei promovări reale, pe baza performanțelor obținute, care să asigure continuitatea cu succes a studiilor în clasa următoare;
- raportarea activității la obiectivele vizate prin programă; autoaprecierea muncii proprii;
- stabilirea unor criterii unitare și obiective de evaluare a activității institutorului în raport cu obiectivele programei de către factorii de îndrumare și control: directori, metoditi, inspectori școlari.

Pentru ca evaluarea progresului școlar al elevilor să-și atingă scopurile propuse, o serie de acțiuni de ordin strategic și practic devin necesare:

- înlocuirea evaluării oarbe, exprimate prin cifre sau corecturi nerelevante pentru determinarea stadiului atins de elev în formarea unor capacități și, prin urmare, nerelevante pentru depistarea și eliminarea blocajelor, cu evaluarea calitativă, de tip descriptiv, realizată pe baza descriptorilor de performanță, ce oferă datele necesare reglării procesului de învățare;
- înlocuirea probelor de evaluare clasice, vizând evaluarea cantității de informații memorate, ce permit un grad înalt de subiectivitate, cu teste de evaluare compuse din itemi bine

structurați, ce asigură o evaluare obiectivă nu numai a informațiilor acumulate de elevi, ci și a deprinderilor, a capacităților intelectuale și a trăsăturilor de personalitate - aspecte care constituie rezultatul cel mai important al activității școlare;

- modificarea raportului dintre evaluarea sumativă, care inventariază, selectează și ierarhizează prin notă, și evaluarea formativă, ce are drept scop valorificarea la maximum a potențialului intelectual de care dispun elevii și conduce la perfecționarea continuă a stilului și a metodelor proprii de învățare;

- restabilirea echilibrului dintre evaluarea scrisă și evaluarea orală care, deși presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor și blocaje datorate emoției sau timidității, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacțiunii elev-institutor, demonstrarea stadiului de formare a unor capacități sau competențe prin intervenția institutorului cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ și de interrelaționare a elevului, evaluarea de ordin atitudinal-comportamental, evidențierea unor trăsături de personalitate etc.;

- folosirea cu o mai mare frecvență a metodelor de autoevaluare și de evaluare prin consultare în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii își exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranță opiniile celorlalți, modul cum utilizează în practică formulele învățate prin deducere sau prin memorare, și cum memorează propriile alegeri.

METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE A RANDAMENTULUI ȘCOLAR LA MATEMATICĂ

FETANU ELISA IOANA
LICEUL TEORETIC MARIN PREDA, SECTOR 6, BUCUREȘTI

Noul sistem de evaluare a rezultatelor învățării la matematică urmează să se constituie într-un act unitar și coerent care să ofere tuturor elevilor, indiferent de specificul unității școlare sau de manualul alternativ după care lucrează, repere la care aceștia să-și poată raporta nivelul de performanță atins în învățare. Ținând seama de acest principiu important, toate instrumentele de evaluare: matricele de evaluare, descriptorii de performanță, probele de evaluare, sunt derivate din obiectivele-cadru și din obiectivele de referință ale curriculum-ului școlar. În proiectarea evaluării, se trece de la obiectivele de referință ale programei la descrierea lor în termeni de competențe realizabile, cuprinse în descriptorii de performanță.

Descriptorii de performanță pot fi utilizați pentru evaluarea și aprecierea rezultatelor școlare la toate formele sau probele de evaluare, orale sau scrise, proiectate în matrice. Aceștia se pot adapta atât la conținuturile de învățare evaluate, cât și la tipul de probe de evaluare administrative.

Tipul probelor (metodelor) de evaluare se selectează în funcție de doi parametri:

1) obiectivul-cadru vizat și competențele pe care institutorul îi propune să le formeze la elevi în cadrul procesului de predare-învățare, pentru a asigura atingerea obiectivelor.

2) Corelația dintre competențele evaluate și instrumentele folosite pentru a realiza această evaluare este redată sintetic în matricele de evaluare.

Pentru a asigura eficiența activității de evaluare a rezultatelor școlare este necesar ca aceasta să fie însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte în scopul obținerii rezultatelor școlare evidențiate prin evaluare. Numai astfel poate fi descris nivelul achizițiilor fiecărui elev în învățare și pot fi stabilite modalitățile prin care va fi reglat, de la o etapă la alta, învățarea-formarea elevilor în mod diferențiat, astfel încât toți cei cu o dezvoltare intelectuală normală să poată atinge, în final, standardele curriculare de performanță.

Standardele curriculare de performanță pentru școala gimnazială reprezintă o descriere sintetică a nivelului de competențe recomandate a fi dobândite de elevi până la sfârșitul clasei a VIII-a.

În condițiile existenței unor standarde curriculare de performanță, obligația

profesorului este ca:

-să asigure atingerea nivelului minim de către toți elevii;

-să creeze condițiile ca fiecare elev să avanseze cât mai mult, în funcție de posibilitățile și disponibilitățile sale, către nivelul achizițiilor dezirabile, exprimate în documentele curriculare în termeni de performanță optimale.

În scopul asigurării unei corectitudini a rezultatelor evaluării, instrumentele de evaluare (probele) trebuie să se caracterizeze prin: validitate (calitatea de a măsura ceea ce este destinat să măsoare), fidelitate (calitatea de a da rezultate constante în cursul aplicării succesive), obiectivitate (gradul de concordanță între aprecierile făcute de evaluatori diferiți), aplicabilitate (calitatea de a fi ușor administrată și interpretată).

BIBLIOGRAFIE

1. CERGHIT, IOAN, *Metode de învățământ*, Ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. CERGHIT, IOAN, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008.
3. CERGHIT, IOAN, (coord.), *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
4. DAN, CHIOSA, *Didactica matematicii*, Editura Universitaria, Craiova, 2008.
5. CRISTEA, SORIN, *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, București, Chișinău, 2000.

TEST DE EVALUARE

PROF. NOJE LENUȚA ADINA

LICEUL TEORETIC NR. 1 BRATCA

1. Recunoaște titlul lecturii, autorul , personajele.

A) „ - Oameni buni! Se vede că omul cel din car e bolnav, sărmanul, și-l duceți la vro doftoroaie undeva, să se caute!.....”

Titlul lecturii: _____

Autorul : _____

Personajul : _____

B) „ - Tată, atâția ani l-ai ținut, ai suferit atâtea neazuri după urma acestui pom, mai lasă-l și anul acesta, să-mi încerc și eu norocul.”

Titlul lecturii: _____

Autorul : _____

Personajul : _____

C) „, Dar nu plecară bine cei doi, că și începură să aibă neînțelegeri și se despărțiră. Cel crescut în turnul dinspre miazănoapte a apucat pe partea unde fusese turnul în care a crescut. Astfel, de-acolo, din creștetul muntelui, cei doi au luat-o pe cărări diferite.”

Titlul lecturii: _____

Autorul : _____

Personajul : _____

2. Alcătuiți propoziții cu următoarele cuvinte: soli, a se pârgui, lunci, costișă, pildă, a se îndupleca

3. Răspundeți la întrebări :

a) *A cui poartă a sfărâmat-o buzduganul lui Făt – Frumos?*

b) *Pe cine a închis Făt – Frumos în piua de piatră?*

c) *În ce –l transformă fata genarului pe Făt- Frumos?*

d) *Cine îl transformă pe Făt – Frumos din izvor în ceea ce a fost înainte?*

e) *Ce obiecte aruncă Făt - Frumos pentru a scăpa de babă?*

f) *Câte inimi avea calul năzdrăvan pe care Făt –Frumos îl primește de la babă?*

4. Alege varianta corectă.

A) *Făt-Frumos se naște dintr-o :*

a) *petală*

b) *lacrimă*

c) *sărutare*

B) *Mama Pădurilor se luptă cu :*

a) *Genarul*

b) *împăratul*

c) *Făt-Frumos*

C) *Făt-Frumos o place pe :*

a) *Zâna bună*

b) *fata Genarului*

c) *Ileana*

D) *Baba avea :*

a) *trei iepe*

b) *șapte iepe*

c) *cinci iepe*

E) *În drumul său Făt- Frumos îngrijește :*

a) *un rac și un țânțar*

b) *un broscoi și un rac*

c) *un țânțar și un broscoi*

F) *Iepele erau*

a) *albe*

b) *sure*

c) *negre*

EVALUAREA ELEVILOR- ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

POPESCU MARIA MĂDĂLINA

SCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE BĂLCESCU” DRĂGĂȘANI

Evaluarea elevilor este un proces esențial în educație, deoarece oferă feedback atât pentru elevi, cât și pentru profesori cu privire la gradul de înțelegere și progresul în învățare. În trecut, evaluarea se făcea aproape exclusiv prin metode tradiționale, precum testele scrise, lucrările de control și ascultarea orală. Însă, în ultimele decenii, sistemele educaționale din întreaga lume au început să adopte metode moderne de evaluare, care pun accent pe competențe, creativitate, colaborare și adaptabilitate.

Acest eseu își propune să analizeze diferențele dintre evaluarea tradițională și cea modernă, să sublinieze avantajele și dezavantajele fiecăreia și să propună o posibilă integrare echilibrată între cele două perspective, în contextul unei educații centrate pe elev.

Evaluarea tradițională este caracterizată de metode standardizate, uniforme, care vizează în primul rând reproducerea cunoștințelor. Printre cele mai frecvente forme se numără testele scrise, tezele, lucrările de control, ascultarea orală sau examenele cu subiecte fixe. Aceste metode sunt apreciate pentru obiectivitatea lor relativă și pentru faptul că permit compararea rezultatelor între elevi sau clase.

Avantajele acestor metode constau în claritatea și simplitatea lor. Profesorul poate corecta relativ ușor o lucrare scrisă, iar notarea este, în teorie, mai puțin influențată de factori subiectivi. De asemenea, aceste metode oferă o imagine clară asupra nivelului de cunoștințe acumulat la un moment dat.

Cu toate acestea, evaluarea tradițională are și limite. Ea pune accent prea mare pe memorare și mai puțin pe aplicabilitate, gândire critică sau creativitate. Elevii care nu performează bine în condiții de stres sau care au un stil de învățare diferit pot fi dezavantajați. În plus, notele obținute la teste nu reflectă întotdeauna în mod fidel competențele reale ale elevului.

Evaluarea modernă vine ca o alternativă sau completare la metodele tradiționale, aducând în prim-plan ideea că fiecare elev este unic și că procesul educațional trebuie să țină cont de nevoile, stilurile de învățare și ritmul fiecăruia. În acest sens, metodele moderne de evaluare includ portofoliile, proiectele, autoevaluarea, evaluarea între colegi (peer review), prezentările orale, jocurile educaționale, evaluarea digitală (cu ajutorul aplicațiilor și platformelor online) și testele formative.

Un mare avantaj al acestor metode este că stimulează implicarea activă a elevului în procesul de învățare și dezvoltă o gamă mai largă de competențe: colaborarea, autonomia, creativitatea, comunicarea și gândirea critică. Spre exemplu, un proiect de echipă permite elevilor să lucreze împreună, să cerceteze, să creeze și să-și prezinte ideile, activități care reflectă mult mai bine cerințele lumii reale.

Totuși, evaluarea modernă nu este lipsită de provocări. Uneori, este dificil de aplicat în clase numeroase sau în lipsa resurselor digitale. De asemenea, subiectivitatea poate fi mai mare, iar evaluarea rezultatelor este uneori dificil de standardizat. Din acest motiv, mulți profesori aleg să combine metodele moderne cu cele tradiționale.

Dezbaterea între evaluarea tradițională și cea modernă nu trebuie să fie una de tip „sau”, ci una de tip „și”. Idealul este să existe un echilibru între cele două tipuri, în funcție de obiectivele lecției, materia predată și nevoile clasei. De exemplu, la discipline precum matematica sau chimia, testele scrise rămân utile pentru verificarea cunoștințelor și deprinderilor tehnice. În schimb, la literatură, istorie sau arte, metodele alternative pot fi mult mai eficiente pentru a stimula gândirea creativă și exprimarea personală.

Profesorul devine astfel un facilitator, un ghid care îmbină metodele în mod creativ și adecvat contextului. Un exemplu concret ar putea fi utilizarea unei platforme online pentru teste formative rapide (ex: Kahoot, Quizizz), combinate cu portofolii digitale și sesiuni de feedback individual. În acest fel, elevii primesc o imagine de ansamblu clară asupra progresului lor și pot deveni mai conștienți de propriile puncte forte și slăbiciuni.

Concluzie

Evaluarea elevilor nu este un scop în sine, ci un mijloc de a sprijini învățarea și dezvoltarea personală. Fie că vorbim despre metode tradiționale sau moderne, scopul este același: formarea unor oameni capabili să gândească critic, să se adapteze și să învețe continuu. De aceea, cheia succesului stă în echilibrul și adaptabilitatea metodelor de evaluare la realitatea și diversitatea elevilor.

Educația modernă cere o reevaluare permanentă a modului în care evaluăm. Nu este vorba doar despre ce și cât știu elevii, ci și despre cum gândesc, cum aplică ceea ce știu și cât de motivați sunt să continue să învețe. În acest context, profesorii au un rol esențial: acela de a transforma evaluarea într-un instrument de învățare și nu doar într-un verdict.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan. Metode de învățământ. Ediția a V-a, Editura Polirom, Iași, 2006.

Cucoș, Constantin. Pedagogie. Ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.

Cristea, Sorin. Dicționar de termeni pedagogici, Editura Litera, București, 2020.

Neacșu, Ion. Evaluarea educațională. Teorie și practică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005.

Potolea, Dan; Toma, Simona; Borzea, Aureliana. Politici de evaluare în învățământul preuniversitar, Institutul de Științe ale Educației, București, 2011.

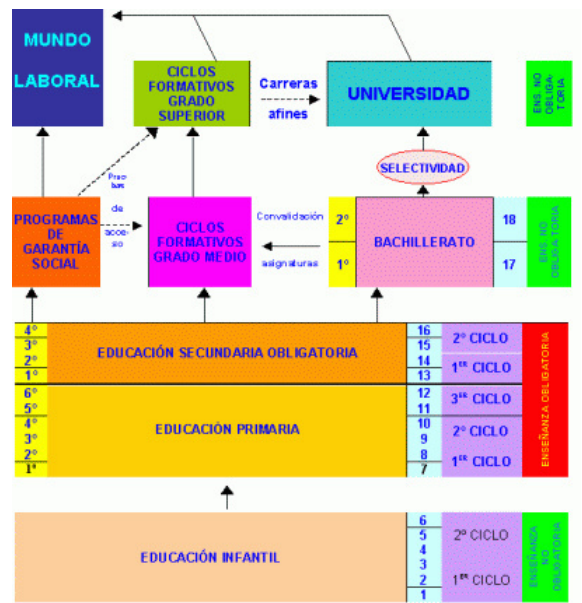
Radu, Ion T. Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000.

Ministerul Educației – Repere metodologice pentru aplicarea metodelor moderne de evaluare, disponibile online pe site-ul oficial: <https://www.edu.ro>

Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2006). Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice. *Studies in Higher Education*, 31(2), 199-218.

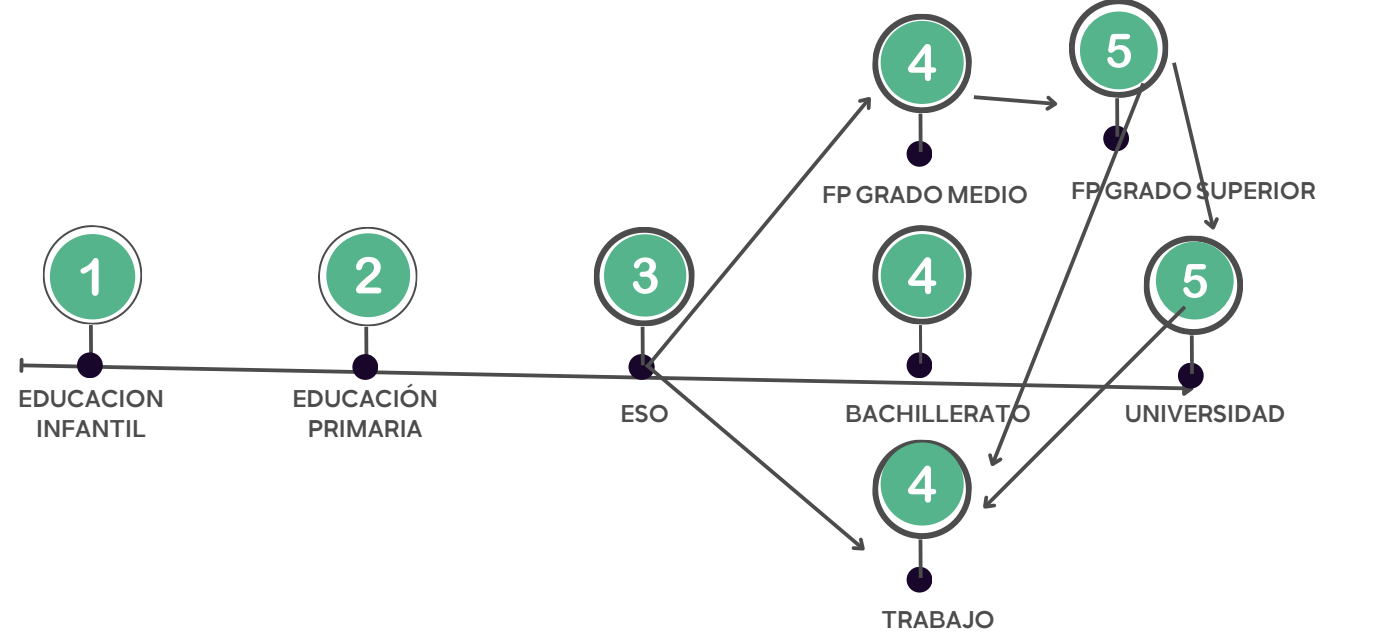
Evaluarea în Spania

Alina Ioana Toderici
Profesor LCCR Spania

Sistemul de învățământ din Spania este un model educațional descentralizat, flexibil și în continuă adaptare la nevoile sociale, economice și culturale ale unei societăți plurilingve și diverse. Cu un cadru legislativ comun la nivel național și o puternică autonomie regională, educația spaniolă reunește tradiții academice solide cu inițiative moderne de incluziune, digitalizare și inovare pedagogică.

Prin acest articol îmi doresc să prezint o imagine clară și structurată asupra organizării sistemului educațional spaniol – de la învățământul preșcolar până la cel universitar – cu accent pe etapele-cheie și evaluare. Este o invitație la înțelegerea unui sistem care, dincolo de legislație, are în centrul său un obiectiv comun: formarea unor cetățeni competenți, responsabili și adaptabili la realitățile unei Europe în continuă schimbare.

1. EDUCACION INFANTIL

0-6 ani

- Nu există evaluare formală.
- Etapa este neobligatorie, dar frecventată de majoritatea copiilor.
- Obiectiv: dezvoltarea abilităților sociale, motrice, emoționale și lingvistice.
- Evaluarea este continuă și informală, prin observație.

2. EDUCACIÓN PRIMARIA

6-12 ani

- 6 ani de studii (Clasele 1–6).
- Elevii sunt evaluați continuu și global la fiecare disciplină.
- Notele: de la Insuficient (IN) până la Sobresaliente (SB).
- Elevii pot repeta anul!!!
- Nu există examene externe naționale cu caracter decisiv.

3. EDUCACIÓN SECUNDARIA (ESO)

12-16 ani

Principalul obiectiv este pregătirea elevilor pentru viața de adult și oferirea cunoștințelor și abilităților necesare pentru a-și continua formarea, fie în cadrul Bacalaureatului, al Ciclor Formative de Grad Mediu, fie în lumea muncii.

- 4 ani de studii (Clasele 1–4 ESO).
- Note de la 1 la 10. Se consideră aprobat de la nota 5.
- Se poate trece clasa cu maxim 2 materii nepromovate, dacă nu sunt limba spaniolă și matematica împreună.
- Elevul poate repeta maxim de două ori în total în ESO (o singură dată în același an).
- Certificatul de absolvire a ESO (Graduado en Educación Secundaria Obligatoria) se acordă dacă:
 - sunt promovate toate materiile sau
 - maxim 1–2 materii nepromovate care nu afectează competențele-cheie.
- Evaluarea este continuă, globală și formativă.

4. BACHILLERATO

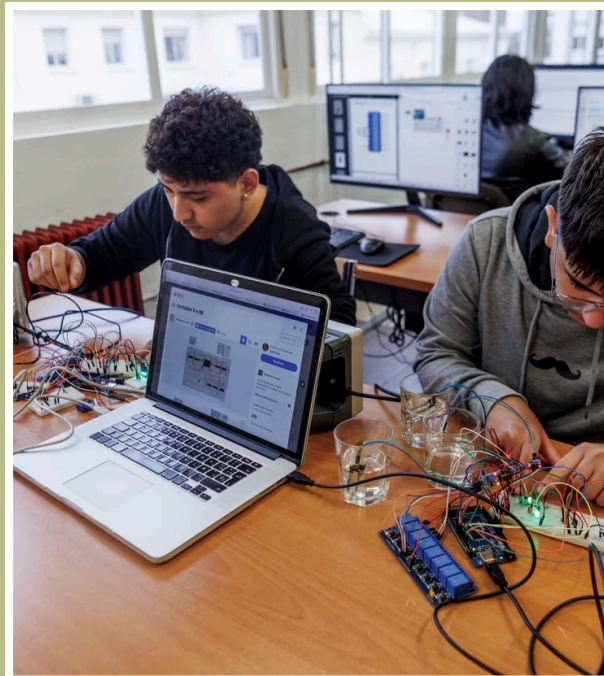
➔ 16-18 ani

- 2 ani: 1° și 2° de Bachillerato
- Evaluare la fiecare materie, note 1–10, minim 5 pentru promovare.
- Se poate promova anul cu o singură materie nepromovată, doar dacă media generală este minim 5.
- Pentru obținerea diplomei de Bachillerato, trebuie:
 - să promovezi toate materiile sau să ai max. 1 disciplină nepromovată (cu respectarea mediei).
- După absolvire, elevii pot susține EPAU (Evaluarea pentru acces la universitate – echivalent Bacalaureatului românesc)

5. FORMACIÓN PROFESIONAL (FP) (GRADO BASIC, MEDIO SUPERIOR)

➔ 16-18 ani

- Formación Profesional (FP)
- FP de Grado Medio: după ESO
- FP de Grado Superior: după Bachillerato
- Evaluarea este modulară. Se promovează fiecare modul cu nota ≥ 5 .
- Necesită și stagii în companii (FCT – Formación en Centros de Trabajo).
- Certificatul final se obține după promovarea tuturor modulelor și stagiului.

ACCESUL LA UNIVERSITATE

- Se face prin:
- promovarea Bachilleratului
- susținerea examenului de EPAU
- Partea obligatorie: limbă spaniolă, istorie sau filozofie, limbă străină, și materia specifică profilului.
- Partea opțională: maxim 4 materii pentru a crește nota de admitere (valoare până la 14).
- Nota de admitere = 60% media Bac + 40% media EPAU, plus ponderarea materiilor opționale.
- Fiecare universitate are bareme proprii în funcție de cerere și ofertă.

Concluzii

- Evaluarea este continuă și globală – profesorii evaluează nu doar cunoștințele teoretice, ci și competențele, atitudinile și progresul elevului pe parcursul întregului an școlar.
- Accent pe competențe cheie – evaluarea urmărește dezvoltarea competențelor cheie stabilite de curriculum (lingvistice, matematice, sociale, digitale, de învățare etc.), nu doar memorarea de informații.
- Foaia de evaluare este diversificată – se folosesc teste scrise, proiecte, portofolii, prezentări orale, autoevaluări și evaluări între colegi.
- Participarea și efortul sunt luate în calcul – implicarea elevului la clasă, interesul, temele făcute și atitudinea față de învățare contează în notarea finală.
- Feedback-ul este important – profesorii oferă feedback constructiv și pun accent pe reflecția elevului asupra progresului propriu.
- Evaluarea formativă este preferată – se încurajează evaluarea care sprijină învățarea, nu doar cea care certifică rezultatele.
- Notele sunt exprimate numeric – de obicei de la 1 la 10, nota minimă de promovare fiind 5.
- Consiliile profesionale decid promovarea – decizia de a repeta anul nu se ia doar pe baza notelor, ci și a progresului general și a situației personale a elevului.
- Digitalizarea evaluării este în creștere – tot mai mulți profesori folosesc platforme online pentru teste, sondaje și teme interactive.

RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE

1. Prof. **Dima Veronica**, Școala Gimnazială Movileni, jud. Olt

<https://learningapps.org/view40569657>

<https://learningapps.org/view39708903>

2. Prof. **Ceucă-Diaconescu Monica**, Colegiul „Ștefan Odobleja”

<https://docs.google.com/forms/d/1POkS4xo7WljyuvlGGCrC8HnhQvLIK0ILRbXUYunNFLM/edit>

3. Prof. **Ciobanu Claudia Veronica**, Școala Gimnazială Nr. 16 „Marin Ionescu Dobrogianu” Constanța

<https://www.thinglink.com/view/scene/1982564259963339238>

4. Prof. **Anca Vacarus**
Clasa VI

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdlkWm27rM-GfYOFU5bvB4yYmbPYOAxHaZS4bic1TmNx_CFFQ/viewform?usp=sf_link

5. Prof. **Nicoleta Ancăn**, Școala Gimnazială nr. 11 „Ștefan Octavian Iosif” Brașov
Material destinat elevilor cu CES sau copiilor de grădiniță/ clasele pregătitoare/ clasa I.

<https://www.canva.com/design/DAGnQmrENB4/caOJtbW4tm7pknUC-23Asg/edit>

6. Prof. **OPREA CORNELIU VASILE**, Școala Gimnazială Oniceni, Jud. Suceava

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScnwluxIbCxthrwvCG_3K8l84psNElZvZbyvFt8vkPgbCMBPw/viewform

7. Prof. **Lăpușneanu Monalisa Elena**, Grădinița nr. 40, sector 6, București

Flori de primăvară

<https://library.livresq.com/details/680c1902df9928000900715a>

MOTIVER LES ÉLÈVES EN CLASSE DE FLE, UN DÉFI POUR LE PROFESSEUR

Profesor, **DUICAN MIHAELA-MARIA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MĂDULARI

L'absence de motivation pour l'étude du français langue étrangère chez les élèves paraît d'abord un obstacle insurmontable dans une démarche pédagogique organisée dans un cadre scolaire. Le professeur a le rôle d'amener l'élève à se décider à apprendre, à fournir les efforts et le travail nécessaire à tout apprentissage.

Pour la plupart des élèves le français n'est pas une langue à apprendre, mais une simple matière scolaire à étudier obligatoirement pendant plusieurs années d'école. Dans de nombreuses classes le professeur enseigne encore le français comme s'il participait à une course d'obstacles : découverte de nouveaux textes, explication du vocabulaire par le professeur, exposition de différents points de grammaire, exercices grammaticaux et une faible tentative d'utiliser la langue française comme jeu de question-réponses entre le professeur et quelques élèves et tout cela qui se répète dans la classe suivante. Dans ce scénario, la langue n'est pas identifiée et reconnue comme un outil de communication, elle ne sert pas à présenter son univers personnel ou à découvrir une culture différente, elle reste, malheureusement, une langue morte.

En réalité, le français est son, musique, saveur, parfum, goût et couleur. Trouver du plaisir à apprendre et à enseigner le français implique une mise en activité concrète sur la langue, une prise en considération du sens et de l'émotion chez l'apprenant.

Utiliser l'émotion pour faire s'exprimer l'élève est un élément très important du processus pédagogique. Aussi l'humour est très efficace dans la motivation des apprenants dans une classe de langue car l'émotion et l'humour lui donnent son statut de langue vivante.

Ce que le professeur peut faire pour attirer et séduire ses élèves c'est donner à l'enseignement du français une identité, une qualité qui le rende d'utilité évidente au-delà de la maîtrise linguistique.

Voici quelques questions simples que tout professeur devrait se poser sur la pratique au quotidien de l'enseignement d'une langue : combien de temps parle le professeur en classe ? Quel est le temps de parole des élèves ? Les élèves sont-ils encouragés à s'exprimer, même s'ils font des fautes ? (En tant que professeur, il faut savoir repérer la faute de l'élève et l'exploiter pour un apprentissage centré sur l'apprenant. La faute est souvent mal vécue par l'élève et radicalement sanctionnée par les professeurs à tel point que l'apprenant se décourage jusqu'au point où il perd confiance en soi et ne veut plus étudier.) Qui travaille le plus en classe ? L'élève ou le professeur ? Combien d'élèves n'ont pas du tout participé à l'activité du cours ? Que faisaient-ils en ce temps ? Qu'est-ce que les élèves ont appris réellement ? Ont-ils créé un produit collectif, un résultat d'équipe ?

Actuellement tous les outils et les ouvrages spécifiques pour aider le professeur dans sa démarche pédagogique citent comme objectifs fondamentaux de l'enseignement d'une langue des valeurs extralinguistiques : le développement personnel, l'esprit critique, la tolérance, l'ouverture aux autres cultures, la valorisation du plurilinguisme et de la diversité culturelle, la citoyenneté européenne.

De nos jours, avec Internet, il y a une véritable révolution du mode des échanges et du partage de l'information et des savoirs, les sites pour les enseignants, les équipes pédagogiques se sont multipliées et offrent à chaque professeur la possibilité de partager ses expériences, de trouver des idées et des pistes d'exploitation pour ses classes afin de motiver ses élèves et leur offrir un enseignement de qualité.

On voit apparaître de plus en plus d'espaces numériques de travail très motivantes pour le travail à distance, dans les périodes de confinement. Dans ces espaces les groupes ou les classes d'élèves mutualisent leurs expériences, leurs connaissances, leurs idées et leurs documents, tout en participant activement à la vie de la communauté. Les classes virtuelles sont déjà une réalité évidente où l'élève a plus d'autonomie dans son apprentissage. Dans cet espace virtuel le professeur ne disparaît pas, il est encore une fois confirmé comme ayant un rôle de conseil, de ressource, de partenaire dans l'apprentissage qui fait une sélection des meilleurs outils à offrir aux élèves pour l'étude.

Quelques idées concrètes pour l'activité motivante en classe de français : diversifier les formes de travail des élèves, individuel, en tandem, en petit groupe, en tutorat, utiliser plus de technologie, Internet, applications pour smartphones, TBI, en fonction des possibilités de l'établissement, multiplier les supports utilisés pour étudier : non seulement le manuel, mais aussi des chansons, des films, des images, des jeux, des articles de presse, des sites internet pour rendre l'apprentissage actuel et diversifié. Le professeur propose à ses élèves une relation vraie avec la langue étudiée par des sorties thématiques, des voyages d'étude, des projets collaboratifs avec d'autres classes en langue française, écrire un journal, faire une revue, participer à des concours, sont autant d'actions motivantes pour les apprenants.

En conclusion, pour motiver les élèves, un professeur doit redéfinir sans cesse sa démarche, être actuel, essayer et explorer le possible, partager et communiquer avec ses collègues, faire confiance aux élèves pour une pédagogie de la réussite.

Bibliographie

BYRAM M, BEACCO J-C, Guide pour l'élaboration des politiques linguistiques éducatives en Europe, Conseil de l'Europe, Strasbourg, 2003
LAMY, A., La pédagogie de la faute, CIEP/BELC, 1981.
TAGLIANTE, C., La classe de langue, CLE International, 2006
Manuel de formation professeurs de français, Investeste în oameni, fondul social european , Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ȘCOALA DE MASĂ – ÎNTRE IDEAL ȘI REALITATE

POPA RIALDA MARIA

Integrarea treptată a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masă este un proces tot mai prezent, atât pe plan internațional, cât și în România. Cu toate acestea, complexitatea manifestărilor generate de realitatea dintre normalitate și integrare a dus la abordări diferite: interpretări diverse, ezitări, experimente, reușite dar și eșecuri în efortul de incluziune educațională (Cucos, 2006).

Educația integrată presupune, în esență, includerea copiilor cu CES în structuri școlare obișnuite, capabile să ofere un mediu favorabil dezvoltării armonioase și echilibrării personalității acestora (Ghergut, 2006). Pentru ca acest proces să fie eficient, rolul învățătorului sau educatorului este esențial – aceștia trebuie să aibă competențele necesare pentru a identifica tulburările de învățare și a recunoaște semnele specifice, comportamentele atipice care pot indica dificultăți educaționale.

În etapele inițiale și acute ale acestor tulburări, se observă adesea o discrepanță între performanțele școlare și potențialul intelectual al copilului. Randamentul scăzut apare frecvent în clasele primare, iar în cazurile mai ușoare, dificultățile se manifestă mai târziu (Radu, 2000). Printre disfuncțiile întâlnite se numără dislexia, disgrafia și discalculia.

Un tipar comportamental des întâlnit este cel caracterizat de tulburări de atenție, hiperactivitate și anxietate secundară. În contextul colectivului clasei, copilul poate manifesta dezinteres față de profesor sau colegi, o nevoie accentuată de mișcare, incapacitatea de a rămâne în bancă, eșecuri repetate generate de dificultăți intelectuale, care pot conduce la apariția unor simptome neurotice: ticuri, inhibiție sau, dimpotrivă, comportamente extravagante prin care copilul încearcă să-și compenseze neajunsurile cognitive.

Sindromul cognitiv specific poate afecta una sau mai multe abilități, iar prin observarea atentă a acestor semne, cadrul didactic poate identifica tipul de dificultate și interveni adecvat. Recunoașterea tulburărilor de învățare reprezintă primul pas în direcția corectă, punând bazele unei intervenții educaționale eficiente (Ghergut, 2006).

Odată ce învățătorul devine capabil să identifice cauzele dificultăților de învățare, el poate adapta procesul educațional în funcție de nevoile elevului, prin metode diferențiate. Acest lucru

presupune un efort și o implicare suplimentară, întrucât elevii cu CES necesită activități recuperatorii și o atitudine pedagogică adecvată, centrată pe nevoile individuale (Cucos, 2006).

Pentru ca intervenția educațională să fie cu adevărat eficientă, este necesară o colaborare strânsă între cadrul didactic și psihologul școlar. Pe de o parte, profesorului îi revine responsabilitatea adaptării învățării, iar pe de altă parte, sprijinul specialistului contribuie semnificativ la creșterea eficienței actului educațional (Ghergut, 2006).

Activitatea psihopedagogică destinată copiilor cu dificultăți de învățare trebuie să aibă un dublu efect – corectiv și formativ. Scopul central este reducerea și corectarea deficiențelor apărute în dezvoltare, prin menținerea și stimularea factorilor non-intelectuali ai personalității: motivația pentru învățare, interesul, sentimentul de competență, capacitatea de comunicare.

METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE A RANDAMENTULUI ȘCOLAR LA MATEMATICĂ

**FEȚANU ELISA IOANA
LICEUL TEORETIC MARIN PREDA,
SECTOR 6, BUCUREȘTI**

Noul sistem de evaluare a rezultatelor învățării la matematică urmează să se constituie într-un act unitar și coerent care să ofere tuturor elevilor, indiferent de specificul unității școlare sau de manualul alternativ după care lucrează, repere la care aceștia să-și poată raporta nivelul de performanță atins în învățare. Ținând seama de acest principiu important, toate instrumentele de evaluare: matricele de evaluare, descriptorii de performanță, probele de evaluare, sunt derivate din obiectivele-cadru și din obiectivele de referință ale curriculum-ului școlar. În proiectarea evaluării, se trece de la obiectivele de referință ale programei la descrierea lor în termeni de competențe realizabile, cuprinse în descriptorii de performanță.

Descriptorii de performanță pot fi utilizați pentru evaluarea și aprecierea rezultatelor școlare la toate formele sau probele de evaluare, orale sau scrise, proiectate în matrice. Aceștia se pot adapta atât la conținuturile de învățare evaluate, cât și la tipul de probe de evaluare administrative.

Tipul probelor (metodelor) de evaluare se selectează în funcție de doi parametri:

1) obiectivul-cadru vizat și competențele pe care institutorul îi propune să le formeze la elevi în cadrul procesului de predare-învățare, pentru a asigura atingerea obiectivelor.

2) Corelația dintre competențele evaluate și instrumentele folosite pentru a realiza această evaluare este redată sintetic în matricele de evaluare.

Pentru a asigura eficiența activității de evaluare a rezultatelor școlare este necesar ca aceasta să fie însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare elev în parte în scopul obținerii rezultatelor școlare evidențiate prin evaluare. Numai astfel poate fi descris nivelul achizițiilor fiecărui elev în învățare și pot fi stabilite modalitățile prin care va fi reglat, de la o etapă la alta, învățarea-formarea elevilor în mod diferențiat, astfel încât toți cei cu o dezvoltare intelectuală normală să poată atinge, în final, standardele curriculare de

performanță.

Standardele curriculare de performanță pentru școala gimnazială reprezintă o descriere sintetică a nivelului de competențe recomandate a fi dobândite de elevi până la sfârșitul clasei a VIII-a.

În condițiile existenței unor standarde curriculare de performanță, obligația profesorului este ca:

-să asigure atingerea nivelului minim de către toți elevii;

-să creeze condițiile ca fiecare elev să avanseze cât mai mult, în funcție de posibilitățile și disponibilitățile sale, către nivelul achizițiilor dezirabile, exprimate în documentele curriculare în termeni de performanță optimale.

În scopul asigurării unei corectitudini a rezultatelor evaluării, instrumentele de evaluare (probele) trebuie să se caracterizeze prin: validitate (calitatea de a măsura ceea ce este destinat să măsoare), fidelitate (calitatea de a da rezultate constante în cursul aplicării succesive), obiectivitate (gradul de concordanță între aprecierile făcute de evaluatori diferiți), aplicabilitate (calitatea de a fi ușor administrată și interpretată).

BIBLIOGRAFIE

1. CERGHIT, IOAN, *Metode de învățământ*, Ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. CERGHIT, IOAN, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008.
3. CERGHIT, IOAN, (coord.), *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
4. DAN, CHIOSA, *Didactica matematicii*, Editura Universitaria, Craiova, 2008.
5. CRISTEA, SORIN, *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, București, Chișinău, 2000.